

نمونه سوالات پایه یازدهم

معاونت آموزش متوسطه استان اذربایجان غربی، اداره
تکنولوژی، گروه های آموزشی و بررسی محتوای دوره متوسطه

دین و زندگی

بسم الله الرحمن الرحيم

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
معاونت آموزشی متوسطه
دفتر آموزش متوسطه نظری

سوالات استاندارد با رویکرد مفهومی درس **دین و زندگی ۲**

دبیرخانه دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی مستقر در **استان کرمانشاه**

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

مقدمه

همکاران ممتزج، اولیای گرامی، دانش آموزان عزیز

سلام بر شما

استمضار دارید که بهره گرفتن از روش پرسش و پاسخ -که قرن ها پیش از این مورد تأکید کتاب آسمانی ما قرار گرفته - امر یاددهی و یادگیری را بسیار تسهیل فواهد نمود. اهمیت این امر تا آن جاست که پیشوایان الهی علیهم السلام سؤال نیک را نیمی از دانش دانسته اند: *مُسْنُ السُّؤَالِ نِصْفُ الْعِلْمِ*. بلکه باید دانست که پرسش نیک نه تنها موجب کسب دانش می باشد، بلکه توانایی طرح سؤال -فود- نشان دانی است:

هم سوال از علم فیزد هم جواب هم چنانکه خار و گل از خاک و آب

دبیرخانه دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی مستقر در استان کرمانشاه با همکاری سرگروه های ممتزج استان درس دین و زندگی و برقی دبیران برازنده دین و زندگی در سراسر کشور ،اقدام به تهیه مجموعه ارزشمند پیش روی نموده است که حاوی سوالات و پاسفنامه درس به درس از کتاب دین و زندگی (یازدهم) (تجربی) (یاضی) است.

برفود لازم می دانیم ضمن قدردانی از زحمات این همکاران مجرب وکارآزموده درتهیه این مجموعه، آن را در اختیار فرهنگیان و دانش آموزان گرامی قرار دهیم تا در سالی که برای نفستین بار امتحان دین و زندگی پایه دهم و یازدهم به شکل نهایی برگزار می گردد، با کمک گرفتن از روش پرسش و پاسخ، به تثبیت و تعمیق معارف اسلامی در ذهن سرمایه های اصلی ایران اسلامی -یعنی دانش آموزان عزیز - یاری رساند. ناگفته پیداست که فهم عمیق تر، ارتقای سطح نمرات را نیز -که بی شک مطلوب همگان است - در پی فواهد داشت.

امید می رود همکاران و اولیای گرامی با توجه شایسته به این روش قرآنی؛ متعلمان و فرزندان فود را به استفاده از این مجموعه تشویق نمایند. هم چنین امیدواریم دانش آموزان عزیز -با درک اهمیت طرح پرسش از مبامث درسی - ضمن بهره گیری از سؤالاتی که در اختیار آنان قرار گرفته است ورجوع به پاسخ مربوط به هر سوال در متن کتاب درسی (باتوجه به آدرس مندرج در صفحه پاسفنامه مربوطه) فود به طرح پرسش های متنوع تر و افزون تر نیز بپردازند.

با کمال اشتیاق در انتظار دریافت پرسش های جدید طراحی شده از سوی شما هستیم. ارائه ی هر گونه انتقاد، راهکار و پیشنهاد از سوی شما همراهان گرامی ما را در ارائه ی خدمات افزون تر یاری فواهد نمود. پیشاپیش از همکاری صمیمانه ی شما سپاسگزاریم واین مجموعه ارزشمند را تقدیم به جامعه دبیران ودانش آموزان متوسطه دوم فواهم نمود.

دبیرخانه دین و زندگی و مدیریت خانواده مستقر در استان کرمانشاه

سال تمصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۲

فهرست مطالب

فهرست مطالب:

۴	درس اول
۹	درس دوم
۱۴	درس سوم
۱۹	درس چهارم
۲۳	درس پنجم
۲۷	درس ششم
۳۶	درس هفتم
۳۹	درس هشتم
۴۵	درس نهم
۴۸	درس دهم
۶۷	درس یازدهم
۷۵	درس دوازدهم

درس اول

دفتر خانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی مستقر در استان کرمانشاه سوالات استاندارد با رویکرد مفهومی درس دین و زندگی		
طراحی توسط استان: خراسان جنوبی	کتاب: دین و زندگی ۲	سوالات درس اول: هدایت الهی
سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳	رشته: تجربی - ریاضی	پایه: یازدهم

ردیف	سوال	صفحه
دشوار	الف (آیات / احادیث / اشعار	
۱	پیام مشترک آیات شریفه « لِنُحْيِي بِهِ بَلَدَةً مَّيِّتًا » و « وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ » را بنویسید.	۹
۲	مطابق آیه شریفه « يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ » اجابت دعوت خدا و پیامبر (ص) چه نتیجه‌ای دارد؟	۹
۳	بر اساس آیه شریفه « يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ » عامل حیات بخش روح انسان چیست؟	۹
۴	مطابق سوره عصر عبارت قرآنی « إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالحَقِّ وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ » این افراد از چه مزیتی برخوردارند؟	۱۴
۵	با توجه به سوره عصر عبارت شریفه « إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ » زیان دیدگان در چه چیزی ضرر کرده‌اند؟	۱۴
۶	بر اساس آیه شریفه « رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِّئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ » هدف از ارسال انبیاء چیست؟	۱۶
۷	عبارت قرآنی « ... لِّئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ » اثبات کننده کدام اصل اعتقادی مسلمانان است؟	۱۶
۸	در دعای امام سجاد (ع) «خدایا ایام زندگانی مرا به آن چیزی اختصاص بده که مرا برای آن آفریده‌ای» به کدام نیاز برتر اشاره شده است؟	۱۳
۹	امام سجاد (ع) در دعای خویش از خدا می‌خواهد که زندگی‌اش را به چه چیزی اختصاص دهد؟	۱۳
۱۰	بر طبق حدیث امام کاظم (ع) ارتباط « ارسال انبیاء » و « عقل » را بنویسید.	۱۶
۱۱	از نظر امام کاظم (ع) ارتقاء رتبه در دنیا و آخرت منوط به چه چیزی است؟	۱۶
۱۲	از نظر امام کاظم (ع) چه کسانی به فرامین الهی داناترند؟	۱۶
۱۳	بیت «مرد خردمند هنرپیشه را عمر دوبایست در این روزگار» ضرورت کدام نیاز را اثبات می‌کند؟	۱۸
۱۴	مصرع «از کجا آمده‌ام آمدنم بهر چه بود» به کدام نیاز برتر اشاره دارد؟	۱۳
۱۵	مصرع «به کجا می‌روم آخر نمایی وطنم» رهنمون انسان به کدام اصل اعتقادی می‌باشد؟	۱۳
متوسط	ب) جاهای خالی گزاره‌های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.	
۱۶	پاسخ‌های احتمالی و مشکوک نیازمند و است.	۱۴
۱۷	برای دستیابی به پاسخ درست نیازهای برتر باید از و کمک گرفت.	۱۶
۱۸	وجه اشتراک نیازهای انسان و سایر موجودات است.	۱۳

۱۹	برنامه هدایت الهی که از طریق انبیا به مردم می‌رسد در برگیرنده است.	۱۵
۲۰	هدایت هر موجودی متناسب با اوست.	۱۵
۲۱	انسان با تفکر در پیام الهی و با کسب معرفت و تشخیص و راه صحیح زندگی را می‌یابد.	۱۵
۲۲	«چگونه زیستن» در واقع همان نیاز است.	۱۴
۲۳	زیان انسان در آخرت به دلیل برگزیدن برنامه است.	۱۶
(ج) درستی یا نادرستی گزینه‌های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۲۴	خداوند شیوه هدایت همه موجودات را یکسان قرار داده است.	۱۵
۲۵	انتخاب مسیر زندگی افراد به دلیل تشخیص آنهاست.	۱۵
۲۶	هدایت هر موجود به دلیل ویژگی‌های آن موجود است.	۱۵
۲۷	انسان فقط با تکیه بر عقل می‌تواند مسیر زندگی خود را درست تشخیص دهد.	۱۶
۲۸	علت ارسال انبیاء، پاسخگویی به نیازهای برتر است.	۱۵
(د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
متوسط		
۲۹	۱. چگونه زیستن ۲. هدف از ارسال انبیاء ۳. برای چه زندگی کردن ۴. ارتقاء رتبه در دنیا و آخرت الف: شناخت هدف زندگی ب: کمال عقل ج: کشف راه درست زندگی د: تفکر در پیام الهی ه: درک درست از آینده خویش	۱۳ و ۱۶
متوسط		
(ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۳۰	هدایت خداوند از مسیر کدام سرمایه‌های الهی می‌گذرد؟	۱۶
۳۱	تشخیص مفید بودن کارها بر عهده کدام سرمایه الهی است؟	۱۶
۳۲	چرا هدایت انسان با سایر موجودات تفاوت دارد؟	۱۶
۳۳	عامل نیازهای برتر در انسان چیست؟	۱۳
۳۴	پاسخ صحیح به نیازهای برتر چه نتیجه‌ای به دنبال دارد؟	۱۳
۳۵	در چه صورتی دغدغه و دل مشغولی به نیازهای برتر به آرامش می‌انجامد؟	۱۳
۳۶	نتیجه‌ای که از شناختن هدف زندگی عاید انسان می‌شود، چیست؟	۱۳
۳۷	به چه دلیل افراد خردمند برای کشف راه درست زندگی دغدغه جدی دارند؟	۱۴
۳۸	این سوال؛ «نحوه زندگی انسان پس از مرگ چگونه است؟» به کدام نیاز برتر اشاره دارد؟	۱۳
۳۹	کدام ویژگی انسان به او امکان می‌دهد که به امتیازات برنامه الهی خود پی ببرد؟	۱۵
۴۰	«برگزیدن هدف زندگی» مربوط به کدام ویژگی انسان است؟	۱۵
۴۱	با توجه به «عمر محدود آدمی و زیاد بودن راه‌های پیشنهادی» پاسخ به نیازهای برتر چه ویژگی باید داشته باشد؟	۱۵
۴۲	با توجه به «ابعاد جسمی و روحی انسان، زندگی فردی و اجتماعی، دنیوی و اخروی» پاسخ به نیازهای برتر چه ویژگی دارد؟	۱۵
۴۳	چه عاملی باعث شده که مکاتب بشری برنامه‌های متفاوت و گاه متضاد را ارائه نمایند؟	۱۲
متوسط		
(و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۴۴	نیازهای غریزی:	۱۳
۴۵	نیازهای برتر:	۱۳
۴۶	چگونه زیستن:	۱۴

متوسط	ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)
۱۳	۴۷ انسان‌ها در مواجهه با نیازهای غریزی و نیازهای برتر چگونه عمل می‌کنند؟
۱۴	۴۸ کسی که به نیازهای برتر پاسخ می‌دهد از چه اموری باید آگاه باشد؟
۱۴	۴۹ چه کسی پاسخگوی نیازهای برتر انسان است؟ چرا؟
۱۵	۵۰ نقش عقل، اختیار و پیامبران را در هدایت انسان توضیح دهید.
۱۴	۵۱ کدام نیاز برتر اهمیت ویژه‌ای دارد؟ توضیح دهید.
۱۵	۵۲ چرا عقل انسان نمی‌تواند به تنهایی انسان را به سعادت برساند؟

پاسخنامه سوالات درس اول

الف) آیات/احادیث/اشعار	
۹	۱ آب حیات بخش جهان مادی و از جمله انسان‌هاست.
۹	۲ باعث زندگی حقیقی و حیات معنوی انسان می‌شود.
۹	۳ اجابت دعوت خدا و پیامبر (ص).
۱۴	۴ از وقت و زمان به درستی استفاده کرده اند و درواقع سرمایه‌های وجودی‌شان رشد کرده است.
۱۴	۵ عمر خود را از دست داده‌اند و در واقع سرمایه وجودی خود را از دست داده‌اند.
۱۶	۶ خداوند با ارسال پیامبران راه عذر و بهانه را بسته است و حجت را بر بندگان تمام کرده است.
۱۶	۷ نبوت
۱۳	۸ شناخت هدف زندگی
۱۳	۹ به آن چیزی که برای آن آفریده شده است.
۱۶	۱۰ خداوند رسولانش را به سوی بندگان نفرستاد، جز برای آنکه در پیام الهی تعقل کنند- تعقل در پیام الهی
۱۶	۱۱ کمال عقل- آن کس که عقلش کامل‌تر است.
۱۶	۱۲ آنان که در تعقل و تفکر برترند.
۱۸	۱۳ کشف راه درست زندگی- چگونه زیستن.
۱۳	۱۴ شناخت هدف زندگی.
۱۳	۱۵ معاد
ب) جاهای خالی گزاره‌های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.	
۱۴	۱۶ تجربه و آزمون
۱۶	۱۷ عقل و وحی
۱۳	۱۸ نیازهای طبیعی و غریزی

۱۹	پاسخ به نیازهای برتر	۱۵
۲۰	ویژگی‌های اوست	۱۵
۲۱	بایدها و نبایدها	۱۵
۲۲	کشف راه درست زندگی	۱۴
۲۳	غیرالهی	۱۶
ج) درستی یا نادرستی گزینه‌های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۲۴	نادرست	۱۵
۲۵	درست	۱۵
۲۶	درست	۱۵
۲۷	نادرست	۱۶
۲۸	درست	۱۵
د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
۲۹	۱: ج ۲: د ۳: الف ۴: ب	۱۶ و ۱۳
ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۳۰	عقل و اختیار	۱۶
۳۱	عقل	۱۶
۳۲	به دلیل ویژگی‌های خاص انسان	۱۶
۳۳	سرمایه‌های الهی	۱۳
۳۴	سعادت انسان را تضمین می‌کند و انسان را به آرامش می‌رساند.	۱۳
۳۵	در صورت پاسخگویی درست به آنها	۱۳
۳۶	عمر خود را از دست داده است.	۱۳
۳۷	چون فقط یکبار به دنیا می‌آید و یکبار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند.	۱۴
۳۸	درک آینده خویش.	۱۳
۳۹	عقل	۱۵
۴۰	اختیار	۱۵
۴۱	کاملاً درست و قابل اعتماد باشد.	۱۵
۴۲	همه جانبه باشد.	۱۵
۴۳	احتیاج دائمی انسان به داشتن برنامه‌ای که بتواند پاسخگوی نیازهای او باشد و سعادت بشر را تضمین کند.	۱۲
و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۴۴	نیازهای غریزی: نیازهایی که بین انسان و حیوان مشترک است مانند نیاز به آب و غذا و پوشاک که خداوند پاسخ به این نیازها را در جهان خلقت آماده کرده و قدرت آگاه شدن از آنها را نیز به انسان نشان داده است.	۱۳
۴۵	نیازهای برتر: زمانی که انسان از سطح زندگی روزمره فراتر رود و در افق بالاتری بیندیشد خود را با نیازهای مهم‌تر روبه‌رو می‌بیند؛ و نیازهایی که برآمده از سرمایه‌های الهی است و پاسخ صحیح به این نیازهای اساسی سعادت انسان را تضمین می‌کند.	۱۳
۴۶	چگونه زیستن: همان نیاز کشف راه درست زندگی است که ارتباط دقیقی با نیازهای شناخت هدف زندگی و درک آینده‌ی خویش دارد.	۱۴

ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)

۴۷	نیازهای غریزی: نیازهایی که بین انسان و حیوان مشترک است مانند نیاز به آب و غذا و پوشاک که خداوند پاسخ به این نیازها را در جهان خلقت آماده کرده و قدرت آگاه شدن از آنها را نیز به انسان نشان داده است. نیازهای برتر: زمانی که انسان از سطح زندگی روزمره فراتر رود و در افق بالاتری بیندیشد خود را با نیازهای مهم‌تر روبه‌رو می‌بیند؛ و نیازهایی که برآمده از سرمایه‌های الهی است و پاسخ صحیح به این نیازهای اساسی سعادت انسان را تضمین می‌کند. این نیازها به تدریج به دل مشغولی، دغدغه و بالاخره به سوال‌هایی تبدیل می‌شوند که تا پاسخ آنها را نیابد، آرام نمی‌گیرد.
۴۸	۱- آگاهی کاملی از خلقت انسان، جایگاه او در نظام هستی، ابعاد دقیق و ظریف روحی و جسمی و نیز فردی و اجتماعی او داشته باشد ۲- همچنین بداند که انسان‌ها پس از مرگ، چه سرنوشتی دارند و چه عاقبتی در انتظار آنهاست.
۴۹	خدا- چون آگاهی کاملی از خلقت انسان، جایگاه او در نظام هستی، ابعاد دقیق و ظریف روحی و جسمی و نیز فردی و اجتماعی او دارد و همچنین می‌داند که انسان‌ها پس از مرگ، چه سرنوشتی دارند و چه عاقبتی در انتظار آنهاست.
۵۰	نقش عقل: توانایی تفکر و انجام کارها مربوط به عقل است و نقش اختیار برگزیدن و انتخاب نمودن است یعنی انسان در ابتدا درباره هرکاری که می‌خواهد انجام دهد تفکر می‌کند و اگر تشخیص داد که آن کار مفید است و او را به هدفش می‌رساند آن را انتخاب می‌کند. هدایت خداوند از مسیر این دو ویژگی می‌گذرد خداوند برنامه هدایت انسان را از طریق پیامبران (ص) می‌فرستد. این برنامه که دربرگیرنده پاسخ به سوالات بنیادی بشر است، توسط رسولان به مردم ابلاغ می‌شود تا انسان‌ها با تفکر در این برنامه و پی بردن به ویژگی‌ها و امتیازات آن با اختیار خود این برنامه را انتخاب کند و در زندگی به کار بندند. و به هدفی که خداوند در خلقتشان قرار داده است برسند.
۵۱	کشف راه درست زندگی، ارتباط دقیقی با نیازهای شناخت هدف زندگی و درک آینده‌ی خویش دارد. این دغدغه از آن رو دغدغه جدی است که انسان فقط یکبار به دنیا می‌آید و یکبار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند. بنابراین، در این فرصت تکرار نشدنی، باید از بین همه راه‌هایی که پیش روی اوست، راهی را برای زندگی انتخاب کند که به آن مطمئن باشد و بتواند از همه سرمایه‌هایی که خدا به او داده است، به خوبی بهره‌مند شود. و به آن هدف برتری که خداوند در خلقت او قرار داده است، برسد.
۵۲	چون عقل انسان محدود و ناقص است و نمی‌تواند به نیازهای برتر پاسخ صحیح بدهد به همین جهت خداوند برنامه هدایت بشر را توسط انبیاء ارسال کرده که در بر گیرنده پاسخ نیازهای بنیادین است. بنابراین انسان با کمک عقل و وحی می‌تواند مسیر هدایت خویش را بیابد و آن را انتخاب کند.

درس دوم

هیبرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی مستقر در استان کرمانشاه سوالات استاندارد با رویکرد مفهومی درس دین و زندگی		
پایه : یازدهم	رشته: تجربی ، ریاضی	طراحی توسط استان : خوزستان
سوالا ت درس دوم : تداوم هدایت	کتاب : دین و زندگی	سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

ردیف	سوال	صفحه
الف (آیات / احادیث / اشعار)		
۱	حدیث شریف «نامعاشرا لانبیاء امرنا ان نكلم الناس علی قدر عقولهم» بیان كننده کدام علت تجدید نبوت است؟	۲۵
۲	از حدیث شریف «نامعاشرا لانبیاء امرنا ان نكلم الناس علی قدر عقولهم» چه پیامی استخراج می شود؟	۲۵
۳	از تدبر در حدیث شریف «نامعاشرا لانبیاء امرنا ان نكلم الناس علی قدر عقولهم» کدام مفهوم مستفاد می شود؟ الف- مأموریت نهاده شده بردوش انبیاء در هر زمان ، رشد عقلی دادن به انسان می باشد. ب- میزان درک و فهم انسان ها ی هر زمان تاثیر گذار در سطح تعلیمات انبیاء می باشد. ج- رشد عقلی دادن به انسانها هر زمان تاثیر گذار در سطح انبیاء می باشد.	۲۵
۴	«قاعده لا ضرر و لا ضرار فی الاسلام» مربوط به کدامیک از ویژگی های دین اسلام است؟	۳۰
۵	با توجه به «وَمَنْ يَبْتَغِ الْإِسْلَامَ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ ...» تنها دینی که از مردم پذیرفته می شود کدام است ؟	۳۱
۶	«وَمَنْ يَبْتَغِ الْإِسْلَامَ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ» پیام آیه زیر را بنویسید.	۳۱
۷	با توجه به آیه «وَمَنْ يَبْتَغِ الْإِسْلَامَ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ و.....» چه کسانی دچار زیان می شوند؟	۳۱
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید		
۸	نوع خاص آفرینش که مخصوص انسان است نام دارد.	۲۴
۹	محتوای اصلی دعوت پیامبران است.	۲۵
۱۰	تنها دینی که میتواند مردم را به رستگاری دنیا و آخرت برساند..... است.	۳۱
۱۱	تنها دینی که میتواند مردم را به رستگاری دنیا و آخرت برساند کدام است؟	۳۱
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۱۲	تعیین زمان ختم نبوت با خداست.	۲۸
۱۳	تنها دینی که میتواند مردم را به رستگاری دنیا و آخرت برساند اسلام است.	۳۱
۱۴	آمدن پیامبر جدید و آوردن کتاب جدید نشانگر این است که بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی، اکنون نمیتواند پاسخگوی نیازهای مردم باشد.	۳۱

۱۵	وجود دو یا چند دین در یک زمان، نشانگر این است که پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان آورده اند.	۳۱
۱۶	آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی از علل تجدید نبوتها است.	۲۹
۱۷	تنها دینی که میتواند مردم را به رستگاری دنیا و آخرت برساند اسلام است.	۳۱
(د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
۱۸	هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ وصل کنید. (در سمت چپ یک مورد اضافی است)	۱۸
(۱) نوع خاص آفرینش ست (۲) حفظ قرآن کریم از تحریف (۳) رشد تدریجی سطح فکر مردم (الف) علل فرستادن پیامبران متعدد (ب) فطرت (ج) عوامل ختم نبوت (د) دین		
۱۹	هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ وصل کنید. (در سمت چپ یک مورد اضافی است)	۱۹
(۱) لَاضْرَرٍ و لا ضَرَّارِ فی الاسلام (۲) انا معاشر الانبیاء امرنا ان نکلّم الناس علی قدر عقولهم (۳) تبلیغ دائمی و مستمر دین (الف) رشد تدریجی سطح فکر مردم (ب) پویایی و روز آمدن بودن دین اسلام (ج) تحریف تعلیمات پیامبران پیشین (د) استمرار و پیوستگی در دعوت		
(ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید		
۲۰	علل فرستادن پیامبران متعدد را بنویسید؟	۲۵
۲۱	عوامل ختم نبوت را نام ببرید؟	۲۹
۲۲	آمدن پیامبر جدید و آوردن کتاب جدید نشانگر چیست؟	۳۱
۲۳	وجود دو یا چند دین در یک زمان، نشانگر چیست؟	۳۱
۲۴	تنها دینی که می تواند مردم را به رستگاری دنیا و آخرت برساند کدام است؟	۳۱
۲۵	دین به چه معناست؟	۲۳
۲۶	آمدن پیامبر جدید و کتاب جدید نشانگر چیست؟	۳۱
۲۷	امامان معصوم از جانب چه کسی تعیین می شدند؟	۲۹
۲۸	هر پیامبری که مبعوث می شد درباره چه موضوعاتی سخن می گفت؟	۲۴
۲۹	به چه علت تعلیمات انبیا به تدریج فراموش می شد یا به گونه ای تغییر می یافت که با اصل آن متفاوت بود؟	۲۵
۳۰	انسان در زندگی فردی و اجتماعی خود چند دسته نیاز دارد؟	۳۰
۳۱	اگر کسی از اسلام پیروی نکند در آخرت جزء کدام دسته قرار میگیرد؟	۳۱
(و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید		
۳۲	دین	۲۳
۳۳	فطرت	۲۴
۳۴	قوانین تنظیم کننده	۳۰
۳۵	نیازهای ثابت	۲۹
۳۶	نیازهای متغیر	۳۰
۳۷	اسلام	۲۳

ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)	
۳۸	حفظ قرآن از تحریف را که یکی از عوامل ختم نبوت می شود را شرح دهید؟
۳۹	وجود قوانین تنظیم کننده چگونه موجب پویایی دین اسلام می شوند؟
۴۰	بشارت دادن پیامبران الهی بر آمدن پیامبر بعدی نشانه چیست؟
۴۱	چه دینی میتواند برای همیشه جاودانه و ماندگار باشد؟
۴۲	چرا خداوند یک برنامه کلی برای همه انسانها فرستاده است؟
۴۳	پیامبران در حیطه عمل از انسان میخواهند با ایمانی که کسب کرده است در چه زمینه هایی تلاش نماید؟
۴۴	تنها دینی که میتواند مردم را به رستگاری دنیا و آخرت برساند اسلام است؟

ردیف	پاسخنامه سوالات درس دوم	صفحه
الف (آیات / احادیث / اشعار		
۱	رشد تدریجی سطح فکر مردم .	۲۵
۲	رشد تدریجی سطح فکر مردم یکی از علل تجدید نبوت است.	۲۵
۳	الف- مأموریت نهاده شده بردوش انبیاء در هر زمان ، رشد عقلی دادن به انسان می باشد. ب- میزان درک و فهم انسان های هر زمان تاثیر گذار در سطح تعلیمات انبیاء می باشد. ج- رشد عقلی دادن به انسانها هر زمان تاثیر گذار در سطح انبیاء می باشد	۲۵
۴	وجود قوانین تنظیم کننده.	۳۰
۵	اسلام.	۳۱
۶	تنها دینی که میتواند مردم را به رستگاری دنیا و آخرت برساند اسلام است.	۳۱
۷	کسانی که غیر از اسلام دینی برگزینند.	۳۱
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۸	فطرت	۲۴
۹	یکسان	۲۵
۱۰	اسلام	۳۱
۱۱	اسلام	۳۱
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۱۲	ص	۲۸
۱۳	ص	۳۱
۱۴	ص	۳۱
۱۵	غ	۳۱
۱۶	غ	۲۹
۱۷	ص	۳۱
د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
۱۸	الف) ب (۲) ج (۳) الف	

۱۹	ب (۱) الف (۲) ج (ج)	
ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۲۰	الف) استمرار و پیوستگی در دعوت: رشد تدریجی سطح فکر مردم ج) تحریف تعلیمات پیامبر پیشین	۲۵
۲۱	۱- آمادگی جامع‌ه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی ۲- حفظ قرآن کریم از تحریف ۳- وجود امام معصوم پس از پیامبر اکرم ۴- پویایی و روزآمد بودن دین اسلام	۲۹
۲۲	نشانگر این است که بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی، اکنون نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای مردم باشد.	۳۱
۲۳	نشانگر این است که پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده اند و این کار به معنای سرپیچی از فرمان خدا و عدم پیروی از دستورات پیامبران گذشته است.	۳۱
۲۴	اسلام	۳۱
۲۵	راه و روش	۲۳
۲۶	بخشی از تعلیمات پیامبر پیشین اکنون نمی‌تواند پاسخ گوی نیازهای مردم باشد.	۳۱
۲۷	از جانب خداوند	۲۹
۲۸	توحید، معاد، عدالت و عبادت	۲۴
۲۹	به علت ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی _ عدم توسعه کتابت	۲۵
۳۰	دو دسته ثابت و متغیر	۳۰
۳۱	زیانکاران	۳۱
و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۳۲	دین: به معنای راه و روش است. دین اسلام راه و روشی است که خداوند برای زندگی انسانها برگزیده است.	۲۳
۳۳	فطرت: فطرت به معنای نوع خاص آفرینش ست. وقتی از فطرت انسان سخن می‌گوییم، منظور آفرینش خاص انسان و ویژگی‌هایی است که خداوند در اصل آفرینش وی قرار داده است و انسانها به این ویژگیهای خاص شناخته می‌شوند.	۲۴
۳۴	قوانین تنظیم کننده: در اسلام دسته ای از قواعد و قوانین وجود دارد که به مقررات اسلامی خاصیت انطباق و تحرک داده است. این قواعد بر همه احکام و مقررات اسلامی تسلط دارند و مانند بازرسان عالی، احکام و مقررات را تحت نظر قرار می‌دهند و کنترل میکنند. به طور مثال پیامبر اکرم فرموده است: لاَ ضَرَرُ و لاَ ضَرَارَ فی الاسلام؛ اسلام با ضرر دیدن و ضرر رساندن مخالف است.	۳۰
۳۵	نیازهای ثابت: انسان در زندگی فردی و اجتماعی دو دسته نیاز دارد: نیازهای ثابت مانند نیاز به امنیت، عدالت، داد و ستد با دیگران، ازدواج و تشکیل خانواده، تعلیم و تربیت و حکومت. این نیازها در همه زمانها برای بشر وجود داشته است واز بین نمی‌روند. دین اسلام برای هر کدام از این نیازها قوانین ثابت و مشخصی دارد.	۲۹- ۳۰

۳۰	نیازهای متغیر: دسته دیگر، نیازهای متغیر هستند که از درون همین نیازهای ثابت پدید می‌آیند؛ یعنی، انسانها با گذشت زمان برای پاسخگویی به نیازهای ثابت خود، از روشها و شیوه‌های مختلف و متغیری استفاده میکنند. مثلاً داد و ستد یک نیاز ثابت است؛ اما شیوه و چگونگی داد و ستد ممکن است در هر زمان تغییر کنند. مثلاً یک روز کالا را با کالا عوض میکردند، روز دیگر به جای کالا سکه میگرفتند، بعده پول اعتباری یعنی اسکناس به بازار آمد و امروزه قراردادهای بانکی، معامله‌ها را تنظیم میکنند.	۳۶
۲۳	اسلام: دین اسلام راه و روشی است که خداوند برای زندگی انسانها برگزیده است. بر اساس آیات قرآن کریم، خداوند یک دین برای انسانها فرستاده و به همه پیامبران فرمان داده است تا همان دین را در میان مردم تبلیغ کنند و راه تفرقه در پیش نگیرند. انبیا هم این فرمان را اطاعت کرده و مأموریت خود را با شایستگی انجام داده اند.	۳۷
ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
۲۹	با تلاش و کوشش مسلمانان و در پرتو عنایت الهی و با اهتمامی که پیامبر اکرم (ص) در جمع آوری و حفظ قرآن داشت ، این کتاب دچار تحریف نشد و هیچ کلمه ای بر آن افزوده یا از آن کم نگردید. به همین جهت این کتاب نیازی به تصحیح ندارد و جاودانه باقی خواهد ماند.	۳۸
۳۰	در اسلام دسته ای از قواعد وجود دارد که به اسلام خاصیت انطباق و تحرک داده است این قواعد بر همه احکام و مقررات اسلامی تسلط دارند و مانند بازرسان عالی احکام و مقررات را تحت نظر قرار می دهند و کنترل می کنند به طور مثال پیامبر اکرم (ص) فرموده است لا ضرر ولا ضرار فی الاسلام، اسلام با ضرر دیدن و ضرر رساندن مخالف است مثلاً روزه در ماه رمضان بر هر مکلفی واجب است اما اگر روزه برای شخصی ضرر داشته باشد بر او حرام است.	۳۹
۳۰	هر پیامبری که می‌آمد به آمدن پیامبر بعدی بشارت میداد و بر پیروی از او تأکید می‌کرد.	۴۰
۲۹	دینی که بتواند به همه سوالها و نیازهای انسان در همه مکانها و زمانها پاسخ دهد دین اسلام ویژگی هایی دارد که میتواند پاسخ گوی نیازهای بشر در دوره‌های مختلف باشد یکی از این ویژگیها وجود دودسته قانون ثابت و متغیر که متناسب با نیازهای بشر است.	۴۱
۲۴	به سبب ویژگی مشترک خداوند یک برنامه کلی برای انسانها ارزانی داشت تا انسانها را به هدف مشترکی که در خلقتشان قرار داده برساند نام این برنامه اسلام است.	۴۲
۲۵	با انجام واجبات و ترک حرامهای آن ، خداوند را عبادت و بندگی کند. فضایل اخلاقی مانند عفت و راستگویی را که نماید و از رذائل اخلاقی مانند ظلم، نفاق و دروغ دوری کند جامعه های دینی بر اساس عدل بنا نهند.	۴۳
۳۱	امروزه به جز قرآن کریم هیچ کتاب آسمانی دیگری وجود ندارد که بتوان گفت محتوای آن به طور کامل از جانب خداست و انسانها آن را کم و زیاد نکرده‌اند و با اطمینان خاطر بتوان از آن پیروی کرد. بنابراین، تنها دینی که میتواند مردم را به رستگاری دنیا و آخرت برساند اسلام است.	۴۴

درس سوم

هیبرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی مستقر در استان کرمانشاه سوالات استاندارد با رویکرد مفهومی درس دین و زندگی		
کتاب: دین و زندگی	طراحی توسط استان: خوزستان	سوالات درس سوم : معجزه جاویدان
رشته: تجربی ، ریاضی	سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲	پایه : یازدهم

ردیف	سوال	صفحه
الف (آیات / احادیث / اشعار		
۱	با توجه به آیه شریفه: «أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَاتَّبِعُوا بَسْمَةَ مِثْلِهِ» موضوع آیه چیست؟	۳۷
۲	آیه: « قُلْ لِّئِنْ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا » بر کدام موضوع تأکید می کند؟ بنویسید	۳۸
۳	آیه شریفه: «أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا»؛ به کدام یک از ویژگی های اعجاز قرآن کریم اشاره دارد؟	۴۱
۴	حدیث امام باقر (ع) که میفرماید: خداوند آنچه را که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد، در کتابش (ص) قرآن آورده است، بیانگر چه حقیقتی است ؟	۴۱
۵	در آیه "وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ" به کدام معجزه علمی قرآن اشاره شده است؟	۴۲
۶	در آیه ۳۸ یونس بیان شده «میگویند پیامبر قرآن را به خدا افترا بسته است» جواب قرآن در پاسخ به این افراد چیست؟ الف- قل فاتوا بسوره مثله ب- انی قد جئتکم بأیه من ربکم ج- افلا یتدبرون القرآن ولو کان من عند غیر الله د- وما کنت تتلو من قبله من کتاب	۳۷
۷	با توجه به حدیث امام باقر (ع) که میفرماید: «خداوند آنچه را که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد، در کتاب (قرآن) آورده» مهمترین نیازهای انسان شامل چه چیزهای می باشد؟	۴۱
۸	آیه شریفه: «أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا»؛ بیانگر کدامیک از ویژگی های اعجاز قرآن کریم اشاره دارد ؟	۴۱
۹	قرآن کریم از کلمه ذلول در توصیف چه چیزی استفاده کرده است؟ و مربوط به کدام جنبه اعجاز قرآن است؟	۴۲
۱۰	بیت زیر « نگار من که به مکتب نرفت و خط ننوشت / به غمزه مساله آموز صد مدرس شد.» به کدام آیه شریفه زیر اشاره دارد؟ (الف) ام یقولون افتراه قل فاتوا بسوره مثله (ب) قل لئن اجتمعت الجن والانس (ج) وما کنت تتلو من قبله من کتاب (د) لو کان بعضهم لبعض ظهیرا	۳۶
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۱۱	نفوذ خارق العاده قرآن کریم در افکار و نفوس از نشانه های اعجاز این کتاب آسمانی است.	۴۰

۴۱	جامعیت و همه جانبه بودن از نشانه هایقرآن است.	۱۲
۴۰	برای کسانی که زبان قرآن را نمیدانند و فقط از ترجمه ها استفاده میکنند قابل فهم و درک است.	۱۳
۴۲	طبق نظریه..... کهکشان ها با سرعت فوق العادهای در حال حرکت و فاصله گرفتن از یکدیگرند.	۱۴
۴۰	نزول تدریجی قرآن در طول ۲۳ سال و عدم ناسازگاری در آن دلیلی بر.....قرآن است.	۱۵
۳۷	معجزات پیامبران گذشته برای مردمقابل مشاهده بود.	۱۶
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۴۱	جامعیت قرآن کریم از نشانه های «اعجاز لفظی و ظاهری» قرآن کریم می باشد.	۱۷
۴۲	قرآن کریم افق های جدیدی از حکمت، علم و معرفت را به روی جویندگان می گشاید.	۱۸
۳۷	یکی از ویژگی های معجزه آخرین پیامبر (ص) این است که آیندگان هم معجزه بودن آن را تایید کنند .	۱۹
۳۷	یکی از ویژگی های قرآن کریم، مردم زمان خودش به معجزه بودن آن اعتراف کنند و آن را فوق توان بشری بدانند.	۲۰
۳۷	آسان ترین راه برای غیر الهی نشان دادن اسلام و قرآن کریم، آوردن آیه ای مشابه یکی از سوره های قرآن کریم باشد.	۲۱
۴۱	قرآن کریم متأثر از فرهنگ و اداب رسوم و عقاید جاهلی بود.	۲۲
۴۰	زیبایی های لفظی، ساختار موزون کلمه ها، از آغاز نزول مورد توجه همگان و حتی مخالفان قرار گرفت.	۲۳
۴۲	نکات علمی بی سابقه گویای آن است که قرآن کریم بسیار فراتر از علم آن روز جامعه سخن گفته و ذکر این قبیل نکات از هر کسی که آگاه به همه علوم باشد، ساخته است.	۲۴
۳۷	کارهای خارق العاده که پیامبران انجام می دادند آیت یا نشانه نام دارد چون نشانه عجز و ناتوانی بشر از انجام آنها است.	۲۵
۴۰	نزول تدریجی قرآن در طول ۲۳ سال و عدم ناسازگاری در آن دلیلی بر اعجاز لفظی قرآن است.	۲۶
د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
	هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ وصل کنید. (در سمت چپ یک مورد اضافی است)	
۲۷	(۱) وَ السَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ (۲) وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ (۳) وَ لَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا	الف) انسجام درونی، درعین نزول تدریجی ب) تحدی ج) ذکر نکات علمی بی سلبقه در قرآن د) اعجاز لفظی
۲۸	(۱) آهنگ موزون و دلنشین کلمه ها (۲) جامعیت و همه جانبه بودن (۳) تشبیه زمین به ذلول	الف) ذکر نکات علمی بی سابقه ب) اعجاز لفظی ج) انبساط زمین د) اعجاز محتوایی
ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۲۹	چهارمورد از ویژگی های اعجاز محتوایی قرآن کریم را فقط نام ببرید.	۴۰- ۴۱
۳۰	آیا کسانی که در الهی بودن قرآن، شک داشتند؛ موفق به آوردن سوره های مثل قرآن شدند؟	۳۷
۳۱	ساختار موزون کلمه ها و جمله ها و رسایی در معنا با وجود ایجاز و اختصار مربوط به کدامیک از جنبه های اعجاز قرآن می شود؟	۴۰
۳۲	البته معجزات پیامبران گذشته، فقط برای مردم آن زمان قابل مشاهده بود و امروز اثری از آنها باقی نمانده است.	۳۷

۳۳	گویای آن است که قرآن کریم بسیار فراتر از علم آن روز جامعه سخن گفته و ذکر این قبیل نکات علمی فقط از کسی ساخته است که آگاه به همه علوم باشد.	۴۲
۳۴	باعث مبارزه با آداب و رسوم خرافی و شرک آلود و اصلاح جامعه از آن ها شد.	۴۱
(و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۳۵	تحدی :	۳۹
۳۶	آیت:	۳۷
۳۷	معجزه:	۳۷
(ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
۳۸	پیامبران برای اثبات نبوت خود به چه چیزی نیاز داشتند و چرا؟	۳۷
۳۹	معجزه آخرین پیامبر الهی که دینش برای مردم تمامی دورانها تا روز قیامت خواهد بود، چگونه باید باشد؟	۳۷
۴۰	روش مبارزه مشرکان با جنبه اعجاز لفظی قرآن چگونه بود؟	۴۰
۴۱	آیامخالفان غیرالهی بودن قرآن کریم، برای اثبات ادعای خود متن هایی ارائه نموده اند؟ توضیح دهید ؟	۳۸
۴۲	چرا در میان آیات قرآن تعارض دیده نمی شود؟	۴۰

ردیف	پاسخنامه سوالات درس سوم	صفحه
الف (آیات / احادیث / اشعار		
۱	«دومین پیشنهاد خداوند، به کسانی که در الهی بودن قرآن شک دارند.»	۳۷
۲	اگر تمامی جن و انس جمع شوند تا همانند قرآن را بیاورند، نمی توانند، هر چند پشتیبان هم باشند.	۳۸
۳	انسجام درونی، در عین نزول تدریجی	۴۱
۴	جامعیت و همه جانبه بودن قرآن	۴۱
۵	انبساط جهان	۴۲
۶	گزینه الف	۳۷
۷	نیازها و احتیاج های مربوط به «برنامه زندگی» و «هدایت انسان ها» است.	۴۱
۸	انسجام درونی در عین نزول تدریجی	۴۱
۹	حرکت زمین - اعجاز علمی قرآن	۴۲
۱۰	گزینه ج	۳۶
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۱۱	اعجاز لفظی	۴۰
۱۲	اعجاز محتوایی	۴۱
۱۳	اعجاز محتوایی	۴۰
۱۴	انبساط	۴۲
۱۵	اعجاز محتوایی	۴۰
۱۶	زمان گذشته	۳۷
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		

۴۱	غ	۱۷
۴۲	ص	۱۸
۳۷	ص	۱۹
۳۷	ص	۲۰
۳۷	ص	۲۱
۴۱	غ	۲۲
۴۰	ص	۲۳
۴۲	ص	۲۴
۳۷	غ	۲۵
۴۰	غ	۲۶
(د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
	(۱) ج (۲) الف (۳) ب	۲۷
	(۱) الف (۲) د (۳) الف	۲۸
(ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۴۰	الف) انسجام درونی، در عین نزول تدریجی ب) تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت د) ذکر نکات علمی بی سابقه	۲۹
۳۷	خیر همان طور که قبلاً نیز نتوانسته بودند، ده سوره مثل سوره های قرآن بیاورند این بار هم نتوانستند.	۳۰
۴۰	اعجاز لفظی	۳۱
۳۷	البته معجزات پیامبران گذشته، فقط برای مردم آن زمان قابل مشاهده بود و امروز اثری از آنها باقی نمانده است.	۳۲
۴۲	گویای آن است که قرآن کریم بسیار فراتر از علم آن روز جامعه سخن گفته و ذکر این قبیل نکات علمی فقط از کسی ساخته است که آگاه به همه علوم باشد.	۳۳
۴۱	باعث مبارزه با آداب و رسوم خرافی و شرک آلود و اصلاح جامعه از آن ها شد.	۳۴
(و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۳۹	تحدی : خداوند معجزه اصلی پیامبر اکرم (ص) را قرآن کریم قرار داد؛ معجزه ای از جنس «کتاب»؛ کتابی که هیچکس توان آوردن مانند آن را ندارد. خداوند به کسانی که در الهی بودن قرآن کریم شک دارند، پیشنهاد کرده است تا کتابی همانند آن را بیاورند و برای اینکه عجز و ناتوانی آنها را نشان دهد، این پیشنهاد را به ده سوره کاهش داده است و برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی آنان، پیشنهاد آوردن حتی یک سوره مانند سوره های قرآن را هم به آنها داده است. این دعوت به مبارزه را «تحدی» میگویند و خداوند تأکید میکند که هیچگاه، هیچکس نمیتواند در این مبارزه پیروز شود و همانند قرآن را بیاورد.	۳۵
۳۷	آیت : هرگاه پیامبری از سوی خداوند مبعوث می شد، برای اینکه مردم دریابند که وی با خداوند ارتباط دارد و از طرف او مأمور به پیامبری شده است، کارهای خارق العاده ای انجام میداد که هیچکس بدون تأیید و اذن خداوند قادر به انجام آنها نبود. قرآن کریم این کارهای خارق العاده را «آیت» یعنی نشانه و علامت نبوت می خواند.	۳۶

۳۷	معجزه: هرگاه پیامبری از سوی خداوند مبعوث میشد، برای اینکه مردم دریابند که وی با خداوند ارتباط دارد و از طرف او مأمور به پیامبری شده است، کارهای خارق‌العاده‌ای انجام میداد که هیچکس بدون تأیید و اذن خداوند قادر به انجام آنها نبود قرآن کریم این کارهای خارق‌العاده را «آیت» یعنی نشانه و علامت نبوت میخواند و اندیشمندان اسلامی آن را معجزه می‌نامند زیرا عجز و ناتوانی سایر افراد در این امور آشکار میشود.	۳۷
ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
۳۷	هرگاه پیامبری از سوی خداوند مبعوث می شد، برای اینکه مردم دریابند که وی با خداوند ارتباط دارد و از طرف او مأمور به پیامبری شده است، کارهای خارق‌العاده‌ای انجام میداد که هیچکس بدون تأیید و اذن خداوند قادر به انجام آنها نبود قرآن کریم این کارهای خارق‌العاده را «آیت» یعنی نشانه و علامت نبوت میخواند اندیشمندان اسلامی آن را معجزه مینامند زیرا عجز و ناتوانی سایر افراد در این امور آشکار میشود.	۳۸
۳۷	۱- مردم زمان خودش به معجزه بودن آن اعتراف کنند و آن را فوق توان بشری بدانند. ۲- آیندگان هم معجزه بودن آن را تأیید کنند.	۳۹
۴۰	ساختار زیبا و آهنگ موزون و دلنشین کلمه ها و جمله ها، شیرینی بیان و رسایی تعبیرات با وجود اختصار سبب شده بود که سران مشرکان، مردم را از شنیدن قرآن منع کنند و اگر کسی برای شنیدن قرآن نزد پیامبر میرفت، یا از پشت دیوار خانه پیامبر، به قرآن خواندن ایشان گوش فرا میداد، او را مجازات میکردند. همین زیبایی لفظی، سبب نفوذ خارق‌العاده این کتاب آسمانی در افکار و قلوب در طول تاریخ شده است و بسیاری از مردم به خصوص ادیبان و اندیشمندان تحت تأثیر آن مسلمان شده اند.	۴۰
۳۸	آری از گذشته دور تا امروز، مخالفان قرآن کریم متن‌هایی ارائه کرده اند که برای افراد «غیرمتخصص» ممکن است بی عیب جلوه کند، اما تاکنون هیچ یک از این متن‌ها در مراکز علمی و تخصصی، مورد قبول واقع نشده است و همگی به فراموشی سپرده شده اند.	۴۱
۴۰	انسجام درونی در عین نزول تدریجی: میدانیم که آثار و نوشته‌های اولیه دانشمندان و متفکران با آثار دوران پختگی آنها متفاوت است. از اینرو، دانشمندان معمولاً در نوشته‌های گذشته خود تجدیدنظر میکنند و اگر بتوانند، کتابهای گذشته خود را اصلاح مینمایند با اینکه بیش از شش هزار آیه قرآن کریم در طول ۲۳ سال به تدریج نازل شده و درباره موضوعات متنوع سخن گفته است، نه تنها میان آیات آن، تعارض و ناسازگاری نیست، بلکه آیاتش دقیقتر از اعضای یک بدن با یکدیگر هماهنگی دارند و همدیگر را تأیید میکنند.	۴۲

درس چهارم

هیوخله راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی مستقر در استان کرمانشاه سوالات استاندارد با رویکرد مفهومی درس دین و زندگی		
سوالات درس ۴: مسئولیت‌های پیامبر	کتاب: دین و زندگی ۲	طراحی توسط استان: زنجان
پایه: یازدهم	رشته: مشترک	سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

ردیف	سوال	صفحه
الف (آیات / احادیث / اشعار)		
۱	آیه «اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ» بیان گر چه مطلبی هست؟	۵۴
۲	آیه «أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ ... يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ» به کدام دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی اشاره دارد؟	۵۱
۳	آیه «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ» به کدام دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی اشاره می کند؟	۵۱
۴	مهم ترین پایه اسلام در حدیث «بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ عَلَى الصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ ...» کدام است؟	۵
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۵	مسئولیت دیگر پیامبر اکرم(ص) ولایت بر جامعه است. ولایت به معنای و است.	۴۹
۶	اگر پیامبری در و معصوم نباشد، دین الهی به درستی به مردم نمی رسد .	۵۳
۷	میزان بهره مندی انسان ها از هدایت معنوی به و آنان بستگی دارد.	۵۳
۸	از جمله برنامه های وحدت مسلمانان، سخن گفتن با سایر مسلمانان بر اساس و است.	۵۷
۹	پیامبر(ص) مسئولیت را به نحو کامل به انجام رساند و کل قرآن را برای مردم خواند.	۴۹
۱۰	اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم دقیق و عمیق قرآن، و است.	۴۹
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۱۱	ما شیعیان باید از عقاید خود به نحو احسنت و بدون دعوا دفاع کنیم.	۵۷
۱۲	پیامبر اکرم (ص) وحی را دریافت و ابلاغ کرد تا مردم جزئیات احکام و قوانین را یاد بگیرند.	۴۹
۱۳	اسلام به تمام احکام فردی، همچون عبادت نیز جنبه ی اجتماعی داده است.	۵۰

۱۴	حکومت غیر طاغوتی دستورات الهی را که در قرآن و روایات آمده است، به اجرا در می آورد.	۵۱
۱۵	اگر پیامبری در اجرای احکام الهی معصوم نباشد، اعتماد مردم به دین از دست می رود.	۵۳
(د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
۱۶	چگونگی قدر شناسی از پیامبر اکرم (ص) عصمت پیامبران در دریافت و ابلاغ وحی عصمت پیامبران در اجرای احکام الهی	الف) از دست رفتن اعتماد مردم به دین ب) دچار شدن مردم به گمراهی ج) سلب امکان هدایت از مردم د) حفظ وحدت میان مسلمانان
کل در س ۴		
(ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۱۷	مسئولیت های پیامبر اکرم (ص) را نام ببرید.	۴۹
۱۸	چرا تشخیص عصمت پیامبران فقط در شأن خداوند است؟	۵۳
۱۹	اولین و برترین کاتب و حافظ قرآن کریم، چه کسی بود؟	۴۹
۲۰	چرا پیامبر اکرم (ص) وظیفه تعلیم و تبیین آیات را برعهده داشتند؟	۴۹
۲۱	دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی را نام ببرید.	۵۰ و ۵۱
(و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۲۲	طاغوت:	۵۱
۲۳	ولایت معنوی:	۵۲
۲۴	حکومت غیر طاغوتی:	۵۱
۲۵	مرجعیت دینی:	۴۹
(ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
۲۶	برای وحدت مسلمانان باید چه نکاتی را رعایت کنیم؟ توضیح دهید.	۵۷
۲۷	پیامبر اکرم (ص) چگونه مسئولیت دریافت و ابلاغ وحی را به انجام رساند؟	۴۹
۲۸	از دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام را توضیح دهید.	۵۰
۲۹	چگونگی عصمت را در پیامبران توضیح دهید.	۵۴

ردیف	پاسخنامه سوالات درس چهارم	صفحه
الف (آیات / احادیث / اشعار)		
۱	فقط خداوند فرد دارای عصمت را برای پیامبری تشخیص می دهد.	۵۴
۲	ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت	۵۱
۳	ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام	۵۱
۴	ولایت	۵۰
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۵	سرپرستی - رهبری	۴۹
۶	دریافت وحی - ابلاغ آن	۵۳
۷	درجه ایمان - عمل آنان	۵۳
۸	معرفت - استدلال	۵۷
۹	دریافت و ابلاغ وحی	۴۹
۱۰	گفتار و رفتار پیامبر اکرم (ص)	۴۹
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۱۱	صحیح	۵۷
۱۲	غلط	۴۹
۱۳	غلط	۵۰
۱۴	صحیح	۵۱
۱۵	غلط	۵۳
د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
۱۶	چگونگی قدر شناسی از پیامبر اکرم (ص): د) حفظ وحدت میان سلمانان عدم عصمت پیامبران در دریافت و ابلاغ وحی: ج) سلب امکان هدایت از مردم عدم عصمت پیامبران در اجرای احکام الهی: الف) از دست رفتن اعتماد مردم به دین	۴ کل درس
ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۱۷	دریافت و ابلاغ وحی، تعلیم و تبیین قرآن (مرجعیت دینی) ولایت ظاهری	۴۹
۱۸	فقط خداوند که از آشکار و نهان افراد اطلاع دارد و می تواند توانایی فرد در دوری از گناه را تشخیص دهد.	۵۳
۱۹	امام علی علیه السلام	۴۹
۲۰	تا مردم بتوانند به معارف بلند این کتاب آسمانی دست یابند و جزئیات احکام و قوانین را بفهمند و شیوه عمل کردن به آن را بیاموزند.	۴۹
۲۱	الف) ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام ب) ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت	۵۰
و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۲۲	کسانی که به مردم فرمان می دهند و قانون گذاری می کنند، در حالی که فرمان و قانونشان بر گرفته از فرمان الهی نیست.	۵۱
۲۳	رسول خدا (ص) با انجام وظایف عبودیت و بندگی و در مسیر قرب الهی به مرتبه ای از کمال نائل شد که می توانست عالم غیب و ماورای طبیعت را مشاهده کند و به اذن الهی در عالم خلقت تصرف نماید.	۵۲
۲۴	حکومتی که مورد پذیرش خداوند باشد و دستورات الهی را که در قرآن و روایات آمده است، به اجرا درآورد.	۵۱

۴۹	مرجعیت دینی: پیامبر اکرم(ص) ، علاوه بر رساندن وحی به مردم، وظیفه تعلیم و تبیین آیات قرآن کریم را نیز بر عهده داشت که به آن مرجعیت دینی گویند.	۲۵
ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
۵۷	۱- از اهانت و توهین به مقدسات سایر مسلمانان خودداری کنیم . برای این منظور شایسته است اعتقادات خود را با دانش و استدلال، ارتقا ببخشیم تا بتوانیم با دیگر مسلمانان بر اساس معرفت و استدلال سخن بگوییم و اعتقادات خود را به نحو صحیح و بدون دعوا و ناسزاگویی بیان کنیم . ۲- از مظلومان در تمام نقاط جهان، با روش های درست دفاع کنیم و برای رهایی آنان از ظلم بکوشیم و به این سخن رسول خدا(ص) به خوبی عمل کنیم که فرمود: «هرکس فریاد دادخواهی مظلومی را که از مسلمانان یاری می طلبد بشنود، اما به یاری آن مظلوم برخیزد، مسلمان نیست» ۲- کسانی را که به ظاهر خود را مسلمان می نامند ولی با دشمنان اسلام دوستی می ورزند، بشناسیم و فریب برنامه های آنان را نخوریم . روش این گروه ها چنین است که دشمنان اسلام مانند صهیونیست ها را دوست و برخی مسلمانان را دشمن معرفی می کنند، به طوری که مردم عادی به تدریج بادشمنان واقعی اسلام دوستی کنند و با گروهی از مسلمانان، دشمنی بورزند. (دومورد نوشته شود کافی است.)	۲۶
۴۹	پیامبر اکرم(ص) آیات قرآن کریم را به طور کامل از فرشته وحی دریافت می کرد و بدون ذره ای کم یا زیاد به مردم می رساند. آن حضرت این مسئولیت را به طور کامل انجام داد و همه آیات قرآن را برای مردم خواند. همچنین نویسندگانی را مأمور نوشتن قرآن نمود . عده زیادی نیز با اشتیاق، آیات قرآن را فرا می گرفتند و در سینه خود حفظ و به آن عمل می کردند. یکی از یاران پیامبر، به نام عبدالله بن مسعود می گوید: «ما ده آیه از قرآن را از پیامبر فرا می گرفتیم و بعد از اینکه در معنای آن تفکر می کردیم و به آن عمل می نمودیم، بار دیگر برای یاد گرفتن آیات بعدی، نزد پیامبر می رفتیم.»	۲۷
۵۱ و ۵۰	اسلام یک دین کاملاً اجتماعی است؛ یعنی علاوه بر توجه به فرد، به زندگی اجتماعی نیز توجه کامل دارد و تا آنجا که مقدور بوده، به برخی احکام فردی، همچون عبادت نیز جنبه اجتماعی داده است؛ مثلاً نماز جماعت را از نماز فردی برتر دانسته و برای آن ثواب بیشتری قرار داده است. اصولاً یکی از اهداف ارسال پیامبران آن بود که مردم، جامعه ای بر پایه عدل بنا کنند و روابط مردمی و زندگی اجتماعی خود را بر اساس قوانین عادلانه بنا نهند . این هدف بزرگ بدون وجود یک نظام حکومتی سالم، میسر نیست . آیا می شود که خداوند هدفی را برای ارسال پیامبر خود تعیین کند، ولی ابزار و شیوه رسیدن به آن را نادیده بگیرد؟ همچنین قرآن کریم احکام اجتماعی متعددی دارد؛ مانند خمس، زکات، حقوق و مسئولیت های خانواده و جامعه، امر به معروف، نهی از منکر، مبارزه با ظلم و جهاد با تجاوزگران و ستمکاران . روشن است که اجرای این قوانین، بدون تشکیل حکومت امکان پذیر نیست .	۲۸
۵۴	پیامبران با اینکه مانند ما غریزه و اختیار دارند، در مقام عمل به دستورات الهی دچار گناه نمی شوند؛ زیرا کسی گناه می کند که هوی و هوس بر او غلبه کند، اما کسی که حقیقت گناه را مشاهده می کند و می داند که با انجام آن از لطف و رحمت خداوند دور می شود، محبت به خدا را با هیچ چیز عوض نمی کند . هم چنین آنان از چنان بینش عمیقی برخوردارند که در انجام اوامر خداوند گرفتار خطا و اشتباه نمی شوند .	۲۹

درس پنجم

امیر خاندان راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی مستقر در استان کرمانشاه سوالات استاندارد با رویکرد مفهومی درس دین و زندگی		
پایه : یازدهم	رشته: مشترک	سوالات درس ۵: امامت، تداوم رسالت
سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳	طراحی توسط استان: زنجان	کتاب: دین و زندگی ۲

ردیف	سوال	صفحه
الف (آیات / احادیث / اشعار		
۱	آیه «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ تَطْهِّرَ» را تکمیل کنید و به سؤالات زیر پاسخ دهید. (الف) آیه درباره چه کسانی نازل شده است؟ (ب) پیامبر اکرم (ص) برای آگاهی مردم از پیام این آیه، چه کاری انجام می دادند؟	۷۰
۲	آیه «إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ» را تکمیل کنید و بگویید که در آن ویژگی های چه کسی مشخص شده است؟	۶۵
۳	حدیث ثقلین: « إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ وَ أَهْلَ بَيْتِي » را تکمیل کنید و با توجه به آن بگویید در چه صورتی مسلمانان گمراه نمی شوند؟	۶۷
۴	با نزول آیه «وَ أَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ » پیامبر اکرم (ص) چه کاری انجام داد؟	۶۴
۵	در آیه « أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ » مصداق اولوا الامر چه کسانی هستند؟	۶۷ و ۶۶
۶	در آیه « يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ ... » خدا چه فرمانی به پیامبر (ص) می دهد و اهمیت آن فرمان چه قدر است؟	۶۸
۷	کلمه «مولى» در حدیث « مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَهَذَا عَلَى مَوْلَاهُ » به چه معناست؟ دو دلیل را ذکر کنید.	۶۹
۸	آیه « يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ ... » مربوط به کدام یک از مسئولیت های پیامبر اکرم (ص) است؟	۶۹
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۹	در ضمن حدیث پیامبر اکرم (ص) به امام باقر (ع) سلام رسانده است.	۶۶
۱۰	آخرین حج پیامبر (ص) یا نام دارد.	۶۸

۷۰	لازمه جانشینی پیامبر (ص) و است.	۱۱
۷۰	حدیث و آیه بیان گر عصمت اهل بیت هستند.	۱۲
۶۹	کلمه «مولى» در حدیث « غدیر » به معنای است نه	۱۳
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۶۳	با رحلت پیامبر اکرم (ص) ، مسئولیت مرجعیت دینی پایان می پذیرد.	۱۴
۶۸	واقعه مهم غدیر خم در روز هجدهم ذی الحجه همزمان با اجتماع مسلمانان برگزار شد.	۱۵
۶۴	امام چون همه مسئولیت های پیامبر (ص) را دارد باید همان صفات پیامبر را نیز داشته باشد تا مردم به وی اطمینان کنند .	۱۶
۶۹	در واقعه غدیر خم ، خداوند انجام ندادن آن مأموریت را مساوی با عدم انجام رسالت اعلام کرد.	۱۷
د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
کل در ۵ س	الف) دعوت بزرگان بنی هاشم به اسلام ب) صدقه در حال رکوع ج) عدم گمراهی در صورت اطاعت از قرآن و اهل بیت د) حدیث جابر	۱۸
ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۶۴	چرا امام باید معصوم باشد؟	۱۹
۶۴	در مراسم دعوت خویشان ، پیامبر (ص) از امام علی (ع) با چه القابی یاد کردند؟	۲۰
۶۳	در میان مسئولیت های پیامبر (ص) کدام یک با رحلت ایشان باید ادامه یابد؟	۲۱
۷۰	چرا اطاعت از حضرت زهرا (س) بر مسلمانان واجب است؟	۲۲
و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۶۳	امامت:	۲۳
۶۸	حجة البلاغ:	۲۴
ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
۶۴	امام را چه کسی تعیین می کند؟ و چرا؟	۲۵
۶۳	آیا ممکن است قرآن و پیامبر (ص) پایان دو مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت ظاهری را پس از رحلت آن حضرت اعلام بکنند؟	۲۶
۶۴	چرا سکوت قرآن و پیامبر اکرم (ص) در باره امامت امام علی (ع) فرض نادرستی هست؟	۲۷

۶۴	در زمینه تعیین امام توسط قرآن و پیامبر اکرم (ص) چند فرض مطرح است؟ بیان کنید و علت درستی یا نادرستی هریک را به اختصار بیان کنید.	۲۸
----	---	----

ردیف	پاسخنامه سوالات درس پنجم	صفحه
الف (آیات / احادیث / اشعار)		
۱	عَنْكُمْ الرَّجْسَ - يُطَهِّرْكُمْ الف) اهل بیت پیامبر اکرم (ص) یعنی دوازده امام معصوم و حضرت زهرا (س) ب) مدت ها هر روز صبح ، هنگام رفتن به مسجد از در خانه حضرت فاطمه (س) می گذشت و اهل خانه را اهل بیت صدا می زد و آیه تطهیر را می خواند.	۷۰
۲	الَّذِينَ يُقِيمُونَ - وَ هُمْ رَاكِعُونَ - امام علی علیه السلام	۶۵
۳	کتاب الله - عترتی - در صورتی که هم از قرآن و هم از اهل بیت پیروی کنند.	۶۷
۴	برای انجام این دستور، رسول خدا چهل نفر از بزرگان بنی هاشم را دعوت کرد و درباره اسلام با آنان سخن گفت و آنان را به دین اسلام فراخواند و از آنان برای ترویج و تبلیغ اسلام، کمک خواست؛ همه مهمانان سکوت کردند و جوابی ندادند . در میان سکوت آنان، علی بن ابی طالب که در آن زمان، نوجوانی بیش نبود، برخاست و گفت: «من یار و یاور تو خواهم بود، ای رسول خدا» درخواست پیامبر ، سه بار مطرح شد و هر بار، همه سکوت کردند و تنها علی قاطعانه اعلام آمادگی و وفاداری کرد . پس از آن، پیامبر دست آن حضرت را در دست گرفت، بیعت ایشان را پذیرفت و به مهمانان فرمود: «همانا این، برادر من، وصی من و جانشین من در میان شما خواهد بود».	۶۴
۵	اهل بیت پیامبر اکرم (ص) یعنی دوازده امام معصوم	۶۶ و ۶۷
۶	فرمان می دهد پیامی را که قبلا دریافت کرده در غدیر خم به همگان اعلام کند. اهمیت این فرمان به اندازه ۲۳ سال پیامبری پیامبر اکرم (ص) است.	۶۸
۷	سرپرست و رهبر - ۱- تبریک و تهنیت مردم به حضرت علی (ع) ۲- عید اعلام شدن این روز	۶۹
۸	دریافت وحی و ابلاغ آن	۶۹
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۹	جابر	۶۶
۱۰	حجة الوداع - حجة البلاغ	۶۸
۱۱	علم و عصمت کامل	۷۰
۱۲	ثقلین - تطهیر	۷۰
۱۳	سرپرست - دوست	۶۹
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۱۴	غلط	۶۳
۱۵	صحیح	۶۸
۱۶	غلط	۶۴

۱۷	صحیح	۶۹
(د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
۱۸	إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا ... : (ب) صدقه در حال رکوع مَا إِن تَمْسُكْتُم بِهِمَا لَن تَضِلُّوا أَبَدًا : (ج) عدم گمراهی در صورت اطاعت از قرآن و اهل بیت وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ : (الف) دعوت بزرگان بنی هاشم به اسلام	کل درس ۵
(ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۱۹	تا مردم به او اطمینان پیدا کنند و راهنمایی های او را بپذیرند.	۶۴
۲۰	«همانا این، برادر من، وصی من و جانشین من در میان شما خواهد بود».	۶۴
۲۱	دریافت و ابلاغ وحی	۶۳
۲۲	حضرت فاطمه زهرا (س) جزء اهل بیت است و اگرچه عهده دار امامت نبوده، اما علم و عصمت کامل دارد و پیروی از کلام و رفتار وی بر همه مسلمانان واجب و سرچشمه هدایت و رستگاری است.	۷۰
(و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۲۳	امامت: جانشینی پیامبر اکرم (ص)	۶۳
۲۴	حجة البلاغ: آخرین حج پیامبر اکرم (ص) حجة الوداع یا حجة البلاغ نام دارد.	۶۸
(ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
۲۵	خدا - انسان ها نمی توانند تشخیص دهند که چه کسی معصوم است و مرتکب هیچ گناهی نمی شود. بنابراین، همان طور که پیامبر از طرف خدا معرفی و معین می شود، تنها خداوند است که می تواند فرد شایسته مقام امامت را معرفی کند و به مردم بشناساند.	۶۴
۲۶	زیرا نیاز جامعه به حکومت و تعلیم و تبیین دین، پس از رسول خدا(ص) نه تنها از بین نرفت، بلکه افزایش هم یافت؛ به این دلیل که گسترش اسلام در نقاط دیگر و نیز ظهور مکاتب و فرقه های مختلف، باعث پیدایش مسائل و مشکلات جدید اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی گردید و نیاز به امام و رهبری که در میان انبوه افکار و عقاید، حقیقت را به مردم نشان دهد و جامعه را آن گونه که پیامبر اداره می کرد، اداره نماید، افزون تر شد. علاوه بر اینکه اصولاً حکومت و اداره جامعه و تبیین دین، امری تمام شدنی و پایان پذیر نیست و همواره جامعه نیازمند حاکم و معلمی است که بتواند راه رسول خدا را ادامه دهد و احکام اسلام را اجرا نماید.	۶۳
۲۷	زیرا قرآن کریم، هدایتگر مردم در همه امور زندگی است و ممکن نیست نسبت به این دو مسئولیت مهم که به شدت در سرنوشت جامعه اسلامی تأثیرگذار است بی تفاوت باشد. همچنین پیامبر اکرم آگاه ترین مردم نسبت به اهمیت و جایگاه این مسئولیت هاست و نمی تواند از کنار چنین مسئله مهمی با سکوت و بی توجهی بگذرد. در حقیقت، بی توجهی به این مسئله بزرگ، خود دلیلی بر نقص دین اسلام است؛ و این در حالی است که دین اسلام کامل ترین دین الهی است.	۶۴
۲۸	۱- قرآن کریم و پیامبر اکرم در این باره سکوت کرده اند؛ ۲- همچون مسئولیت اول، پایان این دو مسئولیت را نیز اعلام نموده اند؛ ۳- جانشین را تعیین نموده و دو مسئولیت «تعلیم و تبیین دین» و «ولایت ظاهری» را بر عهده او گذاشته اند. برای بیان علت به صفحه ۶۴ مراجعه شود.	۶۴

درس ششم

امیر خاتمه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی مستقر در استان کرمانشاه سوالات استفاده‌داره با رویکردهای مفهومی درس دین و زندگی	
کتاب: دین و زندگی ۲	پیشوایان اسوه
طراحی توسط استان: سمنان (امیرآباد)	رشته: ریاضی / تجربی / کار دانش / فنی و حرفه‌ای
پایه: یازدهم	سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

ردیف	سؤال	صفحه
الف (آیات / احادیث / اشعار)		
۱	در آیه « لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَ الْيَوْمَ الْآخِرَ وَ ذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا »: (دشوار) الف) حضرت رسول(ص) در چه زمینه‌هایی به عنوان الگو و الگو معرفی می‌گردد؟ ب) ایشان برای چه کسانی به عنوان اسوه معرفی می‌شوند؟ ج) چه کسی ایشان را به عنوان اسوه معرفی می‌نماید؟	۷۵
۲	سخن رسول خدا بدیهی‌های یکدیگر را پیش من بازگو نکنید؛ زیرا دوست دارم با دلی پاک و خالی از کدورت با شما معاشرت کنم» الف) بیانگر کدامیک از ابعاد سیره رسول خدا (ص) در رهبری جامعه است؟ ب) به دلیل وجود این نوع رفتار مردم چه احساسی نسبت به رسول خدا (ص) داشتند؟	۷۷
۳	سخن رسول خدا(ص) رنج شما برای او سخت و دشوار است و بر شما حریص است» نشان دهنده علاقه‌ایشان به چه امری بود؟	۷۷
۴	آیه « لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ »: (دشوار) الف) در وصف چه کسی نازل شده است؟ ب) به کدام ویژگی ایشان اشاره دارد؟ ج) سران قریش چه برخوردی با ایشان داشتند؟	۷۷
۵	رسول خدا با سخن «به من ایمان نیاورده است کسی که شب را با شکم سیر بخوابد و همسایه‌اش گرسنه باشد» قصد بیان اهمیت و ضرورت چه مطلبی را به مسلمانان داشتند؟ (متوسط)	۷۸
۶	آیه «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ» (دشوار) الف) در چه مکانی نازل شد؟ ب) در وصف چه کسانی نازل شده است؟ ج) با چه عنوانی از آن‌ها یاد شده است؟ د) چه کسی راوی شأن نزول آیه می‌باشد؟	۸۰

۷	بنابر سخن رسول خدا «سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست، این مرد و شیعیان او، رستگاران و در روز قیامت، اهل نجات‌اند»: (متوسط)	۸۰
۸	الف) حدیث در وصف چه کسی است؟ ب) حدیث در چه محلی بیان شده است؟ ج) شیعه در لغت به چه معناست؟ د) شیعه در اصطلاح دینی به چه معناست؟	۸۲
۹	حدیث «سوگند به خدا، اگر همه دنیا را (با تمام وسعتش) به من بدهند تا به اندازه گرفتن پوست جو از دهان موری، خدا را نافرمانی کنم، نخواهم کرد»: نشان‌دهنده کدامیک از فضائل ایشان است؟ (متوسط)	۸۳
۱۰	حدیث «أَنَا مَدِينَةُ الْعِلْمِ وَعَلَيَّ بَابُهَا، فَمَنْ أَرَادَ الْعِلْمَ فَلْيَأْتِ بَابَهَا»: (دشوار) الف) منبع علم حضرت علی ع را چه چیزی معرفی می‌کند؟ ب) بیانگر چه حقیقتی درباره حضرت علی (ع) است؟	۸۴
۱۱	سخن حضرت علی ع «هرگاه از پیامبر سؤال می‌کردم، پاسخم را می‌داد و اگر در حضورش سکوت می‌کردم، ایشان پیشگام می‌شد و از دانش خود مرا بهره‌مند می‌ساخت»: (دشوار) الف) به کدامیک از فضائل ایشان اشاره دارد؟ (ب) منبع این فضیلت چه بود؟ (ج) نتیجه آن چه شد؟	۸۴
ب) جاهای خالی گزاره‌های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۱۱	مسئولیت مشترک میان پیامبر اکرم (ص) و امامان معصوم (ع) که مربوط به حکومت‌داری می‌باشد، است. (آسان)	۷۴
۱۲	 تنها حاکمی است که بعد از پیامبر اکرم (ص) طبق دستورات قرآن کریم و سنت رسول خدا ص حکومت‌داری می‌کرد.	۷۵
۱۳	اجرای حکم مجازات دزدی که از یکی از قبایل صاحب نام مدینه بود توسط رسول خدا ص به در سیره ایشان اشاره دارد.	۷۵- ۷۶
۱۴	ایستادگی در مقابل تعصبات قومی و قبیله‌ای از جمله مجازات افراد بدون توجه به جایگاه قبیله‌ای آنها، بیانگر که یکی از اهداف مهم حکومت الهی رسول خدا ص بود، می‌باشد. (متوسط)	۷۵- ۷۶
۱۵	گاهی در حضور پیامبر ص، شعر می‌خواندند، یا از گذشته خود میگفتند، در همه این موارد اگر مانند انجام نمیشد، آنان را منع نمی‌کرد. (متوسط)	۷۷
۱۶	متکبران و برخی از بزرگان قبایل عرب با رسول خدا (ص) می‌جنگیدند چون را به ضرر خود می‌دیدند. (آسان)	۷۸
۱۷	تنها مولود کعبه است که سال ده قبل از بعثت دیده به جهان گشود. (آسان)	۷۹
۱۸	علی به معنای است. (آسان)	۷۹
۱۹	حضرت علی در هنگام آوای اندوهناک شیطان را شنیدند. (متوسط)	۷۹
۲۰	بعد از شنیدن آوای اندوهناک شیطان توسط حضرت علی ع، رسول خدا (ص) از ایشان با عنوان یاد کرد. (دشوار)	۷۹- ۸۰
۲۱	بعد از شنیدن آوای اندوهناک شیطان توسط حضرت علی (ع)، رسول خدا (ص) به ایشان فرمود که نیستند بلکه وزیر هستند. (متوسط)	۷۹- ۸۰
۲۲	رسول خدا (ص) در حدیث «سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست، این مرد و شیعیان و پیروان او، رستگارانند...» حضرت علی (ع) و شیعیان ایشان را معرفی می‌کنند. (آسان)	۸۰
۲۳	«در میدان جنگ شجاع‌ترین؛ در محراب عبادت، عابدترین؛ در مقام قضاوت، دقیق‌ترین؛ در کلاس درس، عالم‌ترین؛ در بالغت و زیبایی سخن، بلیغ‌ترین و در عرصه حکمرانی، عادل‌ترین» جملگی از فضایل است. (آسان)	۸۱

۲۴	حضرت علی (ع) همانند آراسته به همه فضائل الهی و تمامی ویژگی های یک رهبر جامعه بودند. (متوسط)	۸۲
۲۵	بعد از توزیع بیت المال توسط حضرت علی ع در بین همه مسلمانان خوشحال شدند و اعتراض کردند. (آسان)	۸۲
۲۶	حضرت علی (ع) در موضوعات مورد نیاز و انسان سخن گفته و مار را راهنمایی کرده است. (متوسط)	۸۲
۲۷	کتاب « نهج البلاغه » بیانگر از فضائل حضرت می باشد. (آسان)	۸۳
۲۸	ابن ابی الحدید شارح سنی مذهب نهج البلاغه، سخن حضرت علی ع را از سخن خالق یعنی فروتر و از سخن سایر مخلوقات برتر خواندند. (آسان)	۸۳
۲۹	دانش رسول خدا (ص) و حضرت علی ع از سرچشمه می گیرد. (آسان)	۸۳
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۳۰	مسئولیت مشترک میان پیامبرص امامان معصوم ع تنها ولایت ظاهری است. (آسان)	۷۴
۳۱	پیامبراکرم (ص) پس از سیزده سال تلاش برای هدایت مردم و با درخواست مردم مکه، به این شهر هجرت کرد. (متوسط)	۷۵
۳۲	هدف پیامبراکرم (ص) در یکسان قرار دادن همه افراد در برابر قانون الهی، بنا نهادن جامعه ای عادلانه بود. (آسان)	۷۵
۳۳	مطابق سیره پیامبراکرم (ص) متجاوزان حقوق مردم اگر از صاحب منصبان نباشند باید طبق قانون الهی مجازات شوند. (متوسط)	۷۵
۳۴	گاهی در حضور پیامبر، شعر می خواندند، یا از گذشته خود می گفتند، در همه این موارد به هیچ وجه، آنان را منع نمی کرد.	۷۷
۳۵	مردم می توانستند در نزد رسول خدا ص از مسائل روزمره صحبت کنند. (آسان)	۷۷
۳۶	مردم در نزد پیامبر خدا (ص) تنها باید درباره آخرت صحبت می کردند. (آسان)	۷۷
۳۷	پیامبراکرم ص فقط مردم عادی را هدایت نمی کرد بلکه حتی می کوشیدند کسانی را که با ایشان می جنگیدند، را نیز هدایت کنند.	۷۷
۳۸	اگر در بحبوحه جنگ، یکی از مشرکان خواست تا در مورد حقیقت اسلام مطالبی بداند، او در پناه اسلام است تا کلام خدا را بشنود، اگر قبول نکرد باید او را بکشیم. (متوسط)	۷۸
۳۹	مسلمان باید علاوه بر عبادت خداوند به دنبال کار و تلاش باشد. (متوسط)	۷۸
۴۰	نام حضرت علی (ع) را پدر بزرگوارشان حضرت ابوطالب ع به پیشنهاد رسول خدا ص بر ایشان نهاد. (آسان)	۷۹
۴۱	همه بزرگان علم و دانش که بر روی شخصیت حضرت علی ع مطالعه کرده اند، اعم از مسلمان و غیر مسلمان، وجود فضایی بی مانند در ایشان را مشاهده کرده اند. (آسان)	۸۱
۴۲	حضرت علی (ع) به جهت آراستگی به همه فضائل الهی و ویژگی های رهبری، شایستگی رهبری جامعه را داشتند. (آسان)	۸۲
۴۳	حضرت علی (ع) بعد از ۲۵ سال گوشه نشینی خلافت را قبول کردند. (متوسط)	۸۲
۴۴	حضرت علی (ع) در دارالحکومه و چند ماه بعد از آغاز خلافت اعلام کردند که سهم همه مسلمانان از بیت المال به طور مساوی خواهد بود.	۸۲
۴۵	حضرت علی (ع) در همه موضوعات و همه زمینه ها سخن گفته است. (دشوار)	۸۲
۴۶	موضوعاتی چون جهان شناسی، انسان شناسی، دین شناسی، حکومت و کشورداری، نظام اجتماعی و اقتصادی از جمله موضوعات مورد نیاز برای هدایت و سعادت انسان است. (آسان)	۸۲
۴۷	منظور از « سخن خالق » در گفتار ابن ابی الحدید در مقدمه شرح نهج البلاغه، قرآن کریم است. (متوسط)	۸۳
۴۸	دانش امیرالمؤمنین (ع) از وحی الهی سرچشمه می گیرد. (آسان)	۸۳
۴۹	تنها معلم و مربی حضرت علی (ع)، رسول خدا (ص) می باشد. (آسان)	۸۳
د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
۵۰	هر تعریف به کدامیک از ابعاد رهبری رسول خدا (ص) اشاره دارد؟ (متوسط)	

۷۵	۱. نبود تبعیض ، برابری همه در برابر قانون الهی	مبارزه با فقر و محرومیت
۷۶	۲. نشست و گفت و گوی صمیمانه با فقیران	محبت و مدارا با مردم
۷۷	۳. مهربانی ، صبر و تحمل در هدایت مردم	اجرای عدالت
۷۸	۴. ممانعت از عیب جویی دیگران نزد ایشان	سخت کوشی و دلسوزی در هدایت مردم
۷۹	هر عبارت را به عبارتی مناسب از ستون مقابل متصل نمایید؟ (متوسط)	ابن ابی الحدید
۸۳	۱. والا و بلند مرتبه	۲. نام نهادن بر حضرت علی (ع)
	۳. سرچشمه دانش حضرت علی (ع) دانش...	۴. شارح اهل سنت نهج البلاغه
	۵۱	۵. پیامبر اکرم (ص)
ن) گزینه صحیح را انتخاب کنید.		
۷۵	نتیجه هجرت پیامبر اکرم (ص) از مکه به مدینه چه بود ؟ (دشوار)	الف) هدایت مردم مکه
	ب) هدایت مردم مدینه	ج) لبیک گفتن به دعوت مردم مدینه
	د) بنای حکومت اسلامی در مدینه	
۷۵	الگو و اسوه شدن رسول خدا (ص) در « جایگاه رهبری » برای مؤمنان در کدام دوره زندگی ایشان محقق گشت ؟ (دشوار)	الف) سیزده سال زندگی در مکه
	ب) سیزده سال زندگی در مدینه	ج) ده سال زندگی در مدینه
	د) ده سال زندگی در مکه	
۷۵	حضرت علی (ع) حکومت خود را بر اساس چه معیارهایی اداره می کردند؟ (متوسط)	الف) دستورات قرآن و سنت رسول خدا (ص)
	ب) دستورات قرآن و وحی الهی	ج) سنت رسول خدا (ص) و وحی الهی
	د) دستورات قرآن و بزرگان عرب	
۷۵	پیامبر اکرم (ص) در چه شرایطی در برابر پایمال شدن حق بردباری و ملایمت نشان می داد ؟ (آسان)	الف) اگر حق مربوط به تنها یک نفر بود
	ب) اگر حق شخصی خود ایشان بود.	ج) اگر حق افراد جامعه بود.
	د) اگر ضرر زیادی برای افراد نداشت.	
۷۷	آیا مردم می توانستند نزد پیامبر خدا (ص) شعر بخوانند یا از گذشتگان صحبت کنند ؟ (آسان)	الف) بله هر هر صورت می توانستند
	ب) خیر این قبیل کارها مطلقا حرام بود	ج) بله البته اگر کار حرامی را در پی نداشت.
	د) فقط می توانستند از گذشتگان صحبت کنند.	
۷۸	« گفتگوی صمیمانه با فقیران و محرومان » در سیره رسول خدا (ص) نشان دهنده کدامیک از ابعاد رهبری ایشان می باشد ؟ (متوسط)	الف) مبارزه با فقر و محرومیت
	ب) محبت و مدارا با مردم	ج) برقراری عدالت
	د) بنانهادن حکومت دینی	
۷۹	تربیت حضرت علی از سن سه سالگی به بعد بر عهده چه کسی بود ؟ (آسان)	الف) پدر بزرگوارشان حضرت ابوطالب (ع)
	ب) مادر بزرگوارشان حضرت فاطمه بنت اسد	

	(ج) پسر عموی بزرگوارشان رسول خدا(ص)	(د) جد بزرگوارشان عبدالمطلب (ع)	
۵۹	الف) علی همراه حق است و حق همراه علی است. ب) این مرد و شیعیان او، رستگاران و در روز قیامت، اهل نجات‌اند. ج) هر کس که من ولی اویم ، این علی نیز ولی اوست. د) خدا یا! اینان اهل بیت من اند؛ آنان را از هر پلیدی و ناپاکی حفظ کن.	کدامیک از احادیث زیر با حدیث ثقلین در ارتباط است و نشان دهنده عصمت ، عدالت و علم کامل است؟(دشوار)	۸۱
۶۰	الف) عصمت ب) عدالت ج) علم د) همه موارد	حدیث « <u>عَلِی مَعَ الْحَقِّ وَ الْحَقُّ مَعَ عَلِی</u> » کدامیک از مباحث بحث امامت را اثبات می کند ؟ (دشوار)	۸۱
۶۱	الف) کسانی که بیش از حق خود از بیت‌المال برداشته‌اند. ب) کسانی که جیب‌های خود را از اموال عمومی انباشته‌اند. ج) کسانی که با اموال عمومی برای خود باغ و ملک کرده‌اند. د) همه موارد	بنابر سخن حضرت علی (ع) در آغازین روزهای حکومتشان چه کسانی ننگ دنیا و آخرت را برای خود خریده‌اند ؟ (متوسط)	۸۲
(و) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.			
۶۲	پیامبر اکرم(ص) چگونه حکومت اسلامی را بنیان نهاد ؟ (متوسط)		۷۵
۶۳	کدام اقدام رسول خدا(ص) نقطه عطفی در فراگیر شدن حکومت آن حضرت در سرتاسر شبه‌جزیره عربستان شد ؟ (متوسط)		۷۵
۶۴	اصلاحات مهمی که حضرت علی(ع) بعد از در دست گرفتن حکومت آغاز کردند، از چه منابعی نشأت می‌گرفت ؟ (آسان)		۷۵
۶۵	تلاش رسول خدا(ص) برای بنانهادن جامعه‌ای عادلانه در چه شرایطی انجام می‌گرفت؟ (متوسط)		۷۵
۶۶	مطابق فرمایشات رسول خدا (ص) علت سقوط اقوام و ملل پیشین چه بود ؟ (متوسط)		۷۶
۶۷	کسی که برای نخستین بار در جامعه صدر اسلام ، برابری همه افراد در برابر قانون را اعلام کرد، که بود ؟ (متوسط)		۷۶
۶۸	حضرت علی(ع) ، رسول خدا (ص) را به جهت تلاش بی‌پایان ایشان در امر هدایت مردم به چه چیزی تشبیه کردند ؟(متوسط)		۷۷
۶۹	رسول خدا(ص) به عنوان طبیبی سیار چه کسانی را درمان می‌کرد ؟ (متوسط)		۷۷
۷۰	گفت‌و گوی صمیمانه رسول خدا با محرومان و فقیران و احترام به آن‌ها چه اثری در فقیران داشت ؟ (متوسط)		۷۸
۷۱	تنها همراه رسول خدا(ص) در غار حرا چه کسی بود ؟ (آسان)		۷۹
۷۲	رسول خدا(ص) حضرت علی (ع) را در کودکی چگونه تربیت می‌کرد؟ (متوسط)		۷۹
۷۳	چرا شیطان در هنگام وحی بر پیامبر اکرم (ص) آوایی اندوهناک سر داد ؟ جز پیامبر چه کسی صدای او را شنید ؟ (دشوار)		۷۹
۷۴	حضرت علی (ع) چگونه توانست آوای اندهناک شیطان را بشنود ؟ (دشوار)		۷۹
۷۵	« بهترین مردم در مساوات » ، «راسخ‌ترین مردم در انجام فرمان خدا » ، «ارجمند ترین مردم در نزد خداوند » این عناوین در وصف چه کسی بیان شده است ؟ (دشوار)		۸۰
۷۶	بنابر سخن رسول خدا (ص) پیروی از امام علی(ع) چه نتیجه‌ای را در پی دارد ؟ (دشوار)		۸۰
۷۷	چرا حضرت علی(ع) بعد از ۲۵ سال کنار گذاشته شدن از حق خلافت به صحنه آمد ؟ (متوسط)		۸۲
۷۸	حضرت علی (ع) «مبارزه با تبعیض و نابرابری و برقراری عدالت » را در حکومت خود از چه منبعی الگو گرفته بود ؟ (متوسط)		۸۲

۷۹	حضرت علی(ع) در چه زمانی و چه محلی اعلام کردند که حق مردم مظلوم را از کسانی که بیش از حق خود از بیت المال برداشته اند، باز می ستانند و از این پس سهم همه مسلمانان را از بیت المال به طور مساوی خواهند داد ؟ (متوسط)	۸۲
۸۰	شیوه توزیع بیت المال در زمان خلافت حضرت علی(ع) چگونه بود ؟ (آسان)	۸۲
۸۱	چرا عده ای به تقسیم عادلانه بیت المال توسط حضرت علی(ع) اعتراض کردند ؟ (متوسط)	۸۲
ه) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۸۲	شیعه : (متوسط)	۸۰
۸۳	نهج البلاغه : (آسان)	۸۳
ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
۸۴	نمونه هایی از سیره رسول خدا (ص) را با هم نشینانشان بنویسید. (آسان)	۷۷
۸۵	رسول خدا (ص) در هنگام جنگ چه توصیه هایی به مسلمانان می کردند ؟ (آسان)	۷۸
۸۶	با درخواست مشرک برای پی بردن به حقیقت اسلام در بحبوحه جنگ چه باید کرد ؟ (متوسط)	۷۸
۸۷	مذمت بیکاری و عبادت صرف توسط رسول خدا(ص) در جهت تحقق کدامیک از اهداف ایشان در رهبری جامعه بود ؟ (آسان)	۷۸
۸۸	سیره رسول خدا (ص) درباره فقیران به چه صورت بود ؟ (متوسط)	۷۸
۸۹	بنابر سخن حضرت علی (ع) عاقبت کسانی که بیش از حق خود از بیت المال و اموال عمومی برداشته اند و جیب خود را انباشته اند و ملک و باغ خریده اند ، چیست ؟ و ایشان در حکومتشان چه برخوردی با آنان خواهند داشت ؟ (متوسط)	۸۲
۹۰	نمونه هایی از موضوعاتی که حضرت علی (ع) درباره آن سخن گفته اند و ما را راهنمایی کرده اند و برای سعادت و هدایت ما ضروری است را بنویسید. (آسان)	۸۲
۹۱	دانشمندان بزرگ جهان اسلام در چه موضوعاتی از کتاب نهج البلاغه بهره برده اند ؟ (متوسط)	۸۲
۹۲	حضرت علی ؟ چگونه به دانشی بی مانند دست یافت ؟ (متوسط)	۸۳

ردیف	پاسخنامه سوالات درس ششم		
الف (آیات / احادیث / اشعار			
۱	الف) همه زمینه‌های فردی و اجتماعی	ب) مؤمنان	ج) خداوند متعال
۲	الف) محبت و مدارا با مردم	ب) ایشان را پدر مهربان خود می‌دانستند.	
۳	نجات مردم از گمراهی		
۴	الف) رسول خدا(ص)	ب) سخت کوشی و دلسوزی در هدایت مردم	
	ج) دشمنی سران قریش با ایشان روزبه روز بیشتر میشد. می‌گفتن او ساحر و جادوگر و دیوانه است، بر سر و رویش خاکستر می‌پاشیدند، طعنه و نیش زبان به او میزدند.		
۵	مبارزه با فقر و بنای جامعه آباد و بدور از محرومیت و مذمت کوچک شمردن فقیران و بینوایان		
۶	الف) در کنار خانه خدا (مکه)	ب) حضرت علی (ع) و شیعیان ایشان	
	ج) بهترین مخلوقات (خَيْرُ الْبَرِيَّةِ)	د) جابر بن عبدالله انصاری	
۷	الف) حضرت علی (ع) و شیعیان ایشان	ب) در کنار خانه خدا (مکه)	
	ج) جابر بن عبدالله انصاری	د) پیرو	
ه) مسلمانی است که به فرمان خدا و پیامبر(ص) ،امیرالمؤمنین علی(ع) را جانشین پیامبر می‌داند و از او پیروی می‌کند.			

۸۲	الف) حضرت علی (ع)	ب) عدالت بی‌مانند ایشان	۸
۸۳	الف) رسول خدا(ص)	ب) رسول خدا(ص)	۹
	ج) دانش ایشان متصل به دانش پیامبر بود و دانش پیامبر نیز از وحی الهی سرچشمه می‌گرفت.		
۸۴	الف) دانش بی‌مانند	ب) دانش رسول خدا(ص) و وحی الهی	۱۰
	ج) امیرالمؤمنین علی (ع) به دانش بی‌مانندی رسید که هر کس در هر موردی از ایشان سؤال می‌پرسید، ایشان بی‌درنگ و در کمال درستی پاسخ می‌داد.		
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.			
۷۴	ولایت ظاهری یا اجرای قوانین الهی با تشکیل حکومت اسلامی		۱۱
۷۵	حضرت علی(ع)		۱۲
۷۵	تلاش برای برقراری عدالت و برابری		۱۳
۷۵	اجرای عدالت		۱۴
۷۷	کارحرامی - غیبت		۱۵
۷۸	تعالیم اسلام		۱۶
۷۹	حضرت علی(ع)		۱۷
۷۹	والا و بلند مرتبه		۱۸
۷۹	وحی بر پیامبر(ص)		۱۹
۷۹	وزیر		۲۰
۷۹	پیامبر		۲۱
۸۰	اهل نجات		۲۲
۸۱	حضرت علی(ع)		۲۳
۸۲	پیامبر اکرم (ص)		۲۴
۸۲	محرومان - دریافت کنندگان کلان از بیت‌المال		۲۵
۸۲	هدایت - سعادت انسان		۲۶
۸۳	دانش بی‌مانند - علی(ع)		۲۷
۸۳	قرآن		۲۸
۸۳	وحی الهی		۲۹
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.			
۷۴	غ		۳۰
۷۵	غ		۳۱
۷۵	ص		۳۲
۷۵	غ		۳۳
۷۷	غ		۳۴
۷۷	ص		۳۵
۷۷	غ		۳۶
۷۷	ص		۳۷
۷۸	غ		۳۸

۷۸	ص	۳۹
۷۹	ص	۴۰
۸۱	ص	۴۱
۸۲	ص	۴۲
۸۲	غ	۴۳
۸۲	غ	۴۴
۸۲	غ ۴. ابن ابی الحدید	۴۵
۸۲	ص	۴۶
۸۳	ص	۴۷
۸۳	ص	۴۸
۸۳	ص	۴۹
(د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
۷۵	۱. اجرای عدالت	۵۰
۷۸-۷۵	۲. مبارزه با فقر و محرومیت ۳. سخت کوشی و دلسوزی در هدایت مردم ۴. محبت و مدارا با مردم	
۷۹	۱. علی	۵۱
۸۳	۲. ابوطالب ۳. پیامبر اکرم	
(ن) گزینه صحیح را انتخاب کنید.		
۷۵	(د) بنای حکومت اسلامی در مدینه	۵۲
۷۵	(ج) ده سال زندگی در مدینه	۵۳
۷۵	(الف) دستورات قرآن و سنت رسول خدا (ص)	۵۴
۷۵	(ب) اگر حق شخصی خود ایشان بود.	۵۵
۷۷	(ج) بله البته اگر کار حرامی را در پی نداشت.	۵۶
۷۸	(الف) مبارزه با فقر و محرومیت	۵۷
۷۹	(ج) پسر عموی بزرگوارشان رسول خدا(ص)	۵۸
۸۱	(الف) علی همراه حق است و حق همراه علی است.	۵۹
۸۱	(د) همه موارد	۶۰
۸۲	(د) همه موارد	۶۱
(و) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۷۵	با هجرت از مکه به مدینه با دعوت مردم مدینه	۶۲
۷۵	هجرت ایشان از مکه به مدینه و بنا نهادن حکومت اسلام در آنجا	۶۳
۷۵	دستورات قرآن و سنت رسول خدا(ص)	۶۴
۷۵	؟ در جامعه آن روز حجاز و سایر کشورها، تبعیض و تفاوت طبقاتی، یک قانون پذیرفته شده بود و کسی با آن مخالفت نمیکرد.	۶۵
۷۶	تبعیض روا داشتن در اجرای عدالت	۶۶
۷۶	رسول خدا (ص)	۶۷
۷۷	طیب سیار	۶۸

۶۹	دل‌های کور، گوش‌های کر، زبان‌های گنگ، او با داروهای خویش بیماران غفلت زده و سرگشته را درمان می‌کرد	۷۷
۷۰	رسول خدا(ص) را همدل و همراز خود می‌یافتند	۷۸
۷۱	حضرت علی(ع)	۷۹
۷۲	با انجام رفتارهای نیکو و فرمان به پیروی از آن رفتارها	۷۹
۷۳	نامیدی شیطان از پرستش خود - حضرت علی(ع)	۷۹
۷۴	چون هرچه را که رسول خدا(ص) می‌شنود و می‌بیند حضرت علی(ع) هم می‌بیند و می‌شنود.	۷۹
۷۵	حضرت علی(ع)	۸۰
۷۶	سبب رستگاری است	۸۰
۷۷	چون با درخواست عمومی مردم و اصرار آنها بر قبول خالفت حجت را بر خود تمام دید .	۸۲
۷۸	سیره و روش رسول خدا(ص)	۸۲
۷۹	در همان روزهای آغازین حکومتش در مسجد	۸۲
۸۰	شیوه توزیع بیت‌المال در زمان خلافت حضرت علی(ع) چگونه بود ؟ سهم همه مسلمانان از بیت‌المال به طور مساوی بود.	۸۲
۸۱	چون دوره‌های قبل دریافت‌های ویژه و کلان داشتند و اکنون سهمی همانند سایر مسلمانان داشتند.	۸۲
ه) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۸۲	مسلمانی است که به فرمان خدا و پیامبر(ص) ،امیرالمؤمنین علی(ع) را جانشین پیامبر می‌داند و از او پیروی می‌کند.	۸۰
۸۳	کتابی است که بخشی از سخنرانی‌ها، نامه‌ها و پند و اندرزهای حضرت علی (ع) را در خود جای داده و حکایتگر دانش بی‌مانند ایشان است.	۸۳
ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
۸۴	هرکس به خانه آن حضرت می‌رفت به او احترام می‌گذاشت تا آنجا که گاهی ردای خود را زیر پای او پهن میکرد یا بر جای خود مینشاند. هرگز در مقابل یارانش پای خود را دراز نمیکرد و سعی میکرد تا وقتی که آنها نشستند، در کنارشان باشد اگر درباره آخرت حرف میزدند با آنان همراهی می‌کرد. اگر درباره خوردنی و آشامیدنی و سایر امور روزمره سخن میگفتند، از روی لطف و مهربانی با آنان همسخن میشد. گاهی در حضور پیامبر، شعر میخواندند، یا از گذشته خود می‌گفتند در همه این موارد، آنان را منع نمیکرد، مگر این که کار حرامی مانند غیبت کردن از آنان سرمیزد؛ در این موارد بود که آنان را از ادامه بحث باز میداشت.	۷۷
۸۵	اگر کافری در جنگ کشته شد او را مثله نکنید، کودکان و پیران و زنان را نکشید، حیوانات حلال گوشت را نکشید مگر اینکه برای تغذیه به آن احتیاج داشته باشید. هرگز آب مشرکان را زهرآلود نکنید و مزارع و نخلستانها را نسوزانید.	۷۸
۸۶	او در پناه اسلام است تا کلام خدا را بشنود، اگر اسلام را پذیرفت، او هم برادر دینی شماست و اگر قبول نکرد، او را به جایی که احساس امنیت می‌کند، برسانید و پس از آن از خدا برای غلبه بر او یاری بجویید.	۷۸
۸۷	مبارزه با فقر و بنای جامعه آباد و بدور از محرومیت و مخالفت با کوچک شمردن فقیران و بینوایان	۷۸
۸۸	به فقیران بسیار احترام می‌گذاشت و اجازه نمی‌داد که به خاطر فقر مورد بی‌توجهی قرار گیرند و فراموش شوند. برخی از آنها دوست صمیمی ایشان به‌شمار می‌رفتند. ثروت را مالک برتری نمی‌شمرد. به آسانی با فقیرترین و محروم‌ترین مردم می‌نشست و صمیمانه با آنها گفت‌وگو می‌کرد.	۷۸
۸۹	ننگ دنیا و عذاب آخرت را خریده‌اند - حق مردم مظلوم را از آنان باز می‌ستانند و از این پس سهم همه مسلمانان را از بیت المال به طور مساوی خواهند داد.	۸۲
۹۱	جهان‌شناسی، انسان‌شناسی، دین‌شناسی، حکومت و کشورداری، نظام اجتماعی و اقتصادی، اخلاق و فضیلت	۸۲
۹۲	جهان‌شناسی، انسان‌شناسی، دین‌شناسی، حکومت و کشورداری، نظام اجتماعی و اقتصادی، اخلاق و فضیلت	۸۲
۹۳	با بهره‌مندی ایشان از دانش رسول خدا (ص) و پاسخ دادن به سوالاتشان توسط رسول خدا(ص)	۸۳

درس هفتم

دفتر خانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی مستقر در استان کرمانشاه سوالات استاندارد با رویکرد مفهومی درس دین و زندگی		
کتاب: دین و زندگی (۲)	طراحی توسط استان چهارمحال و بختیاری	سوالات درس ۷: وضعیت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان پس از رحلت رسول خدا
رشته: علوم تجربی	سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳	پایه: یازدهم

ردیف	سوالات	صفحه
الف (آیات / احادیث / اشعار)		
۱	در آیه «و ما محمد الا رسول خلت من قبله» الف) مخاطبان آیه چه کسانی هستند؟ ب) این آیه بیانگر چه موضوعی است؟ ج) خطر بازگشت به ارزشهای جاهلی مربوط به کیست؟ د) سپاسگزاران واقعی نعمت رسالت چه کسانی هستند؟	۸۹
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب پر کنید.		
۲	نظام حکومت اسلامی بعد از رسول خدا بر مبنای طراحی شده بود.	۸۹
۳	پس از رحلت رسول خدا امامان معصوم (ع) با وجود حضور در جامعه فاقد و لازم برای اجرای همه جانبه مسئولیتهای خود شدند.	۹۰
۴	امیرالمومنین (ع) مسلمانان را نسبت به و در مبارزه با حکومت بنی امیه بیم می داد.	۹۱
۵	از مشکلات اساسی حفظ کردن حدیث بی بهره مانده مردم و محققان از بود.	۹۳-۹۱
۶	فراهم آمدن زمینه های تحقق اغراض شخصی در تحریف احادیث و راحت طلب شدن جامعه اسلامی به ترتیب از پیامدهای و بود.	۹۱
۷	با همه ظلم و ستم به اهل بیت پیامبر اگر و نبود جز نامی از اسلام باقی نمی ماند.	۹۱
۸	هرچه جامعه از زمان پیامبر فاصله ی گرفت حاکمان وقت تلاش کردند و را در انزوا قرار دهند.	۹۳
۹	پس از گذشت مدتی از رحلت رسول خدا جاهلیت به شکل جدید وارد مسلمان شد.	۹۳
۱۰	امیرالمومنین فرمود: در حکومت بنی امیه دو دسته بگریند: دسته ای بر خود که آن را از دست داده اند و دسته ای برای خود که به آن نرسیده اند.	۹۰
۱۱	عموم مردم و دنباله رو شخصیت های برجسته جامعه خود هستند.	۹۳
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با ص/غ مشخص کنید.		
۱۲	پس از رحلت رسول خدا حوادثی پیش آمد که باعث دور افتادن مردم از رهبری و هدایت امام معصوم شد. ص ☐ غ ☐	۸۹
۱۳	چالشهای عصر ائمه (ع) نتیجه دوری از راه آن بزرگواران بود. ص ☐ غ ☐	۹۱
۱۴	فراهم شدن شرایط برای جاعلان حدیث از مشکلات نگهداری حدیث به شکل حفظ کردن بود. ص ☐ غ ☐	۹۱

۹۲	دنيا طلبان برای نزدیکی به حاکمان بنی امیه و بنی عباس احادیثی از قول پیامبر جعل می کردند. ص □ غ □	۱۵
۹۳	بعد از رحلت رسول خدا جاهلیت با شکل جدید وارد زندگی فرد مسلمان شد. ص □ غ □	۱۶
۹۳	مردم در اعتقادات و عمل خود دنباله رو شخصیتی های برجسته جامعه نیستند. ص □ غ □	۱۷
۹۳	حاکمان بنی امیه و بنی عباس اغلب به اندیشه های میدان می دادند که به نفع اسلام بود. ص □ غ □	۱۸
کشف ارتباط (وصل کنید).		
۹۱	الف) برخی افراد به تفسیر و تعلیم آیات و معارف مطابق با افکار خود می پرداختند. ۱- ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر ب) حاکمان، شخصیت های اسلامی را در انزوا قرار می دادند. ۲- تحریف در اندیشه های اسلام و جعل ج) پس از رحلت رسول خدا، جاهلیت به شکل جدیدی وارد زندگی اجتماعی مسلمان شد. ۳- تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت ۴- ظهور الگوهای غیر قابل اعتماد	۱۹
ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۹۰	امیرالمومنین در سخنرانی های خویش کدام مطلب را سبب به درد آوردن قلب انسان بیان می کند؟	۲۰
۹۰	سوار شدن بنی امیه بر تخت سلطنت معلول چیست؟	۲۱
۹۰	اگر کدام عوامل در دوران بنی امیه و بنی عباس نبوده جز نامی از اسلام باقی نمی ماند؟	۲۲
۹۱	چرا با برداشته شدن منع نوشتن احادیث پیامبر و رواج یافتن حدیث نویسی، احادیث زیادی جعل و تحریف شد؟	۲۳
۹۱	چالشهای عصر ائمه «مشکلات فرهنگی، اجتماعی، سیاسی» پس از رسول خدا ناشی از چیست؟	۲۴
۹۲	پس از برکناری امام معصوم (ع) چه کسانی به تعلیم و تفسیر آیات قرآن و معارف اسلامی پرداختند؟	۲۵
۹۳	با فاصله گرفتن جامعه از زمان پیامبر حاکمان وقت چه کسانی را به عنوان الگو و راهنمای مردم معرفی می کردند؟	۲۶
۹۳	کدام تغییر فرهنگی پس از رحلت رسول خدا (ص) موجب شد اظهار بتوانند مردم آن دوره را با خود همراه کنند؟	۲۶
ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
	نتیجه خروج رهبری از مسیر امامت چه بود؟	۲۷
۸۹	چرا پس از منع حدیث، اوضاع نابسامان حدیث برای پیروان ائمه پیش نیامد؟	۲۸
۹۱	چه مسائلی زمینه را برای ورود جعل یا تحریف به احادیث پیامبر آماده کرد؟	۲۹
۹۳	رهبری پیامبر با حکومت سلطنتی بنی امیه و بنی عباس چه تفاوت هایی داشت؟	۳۰
۹۳		

ردیف	پاسخنامه سوالات درس هفتم	صفحه
	آیات الف) همه مسلمانان خطر بازگشت به دوران جاهلیت ضرر بازگشت به ارزشهای جاهلیت برای خود انسان است نه خداوند سپاسگزاران واقعی نعمت رسالت کسانی هستند که به دوره جاهلیت و رفتارها و ارزشهای آن زمان باز نگردند و بر اساس همان برنامه ای که پیامبر از سوی خداوند ارائه کرده است زندگی کنند.	۸۹
	جا خالی	۹۳-۹۱

	امامت	۱
	قدرت-امکانات لازم	۲
	ضعف-سستی شان	۳
	منبع مهم هدایت	۴
	ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر - تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت	۵
	فرهنگی و معنوی ایجاد شده در عصر رسول خدا(ص) دو میراث گرانقدر پیامبر قرآن و ائمه اطهار	۶
	شخصیت های اصیلی اسلامی - اهل بیت پیامبر	۷
	زندگی اجتماعی	۸
	دین - دنیا	۹
	اعتقادات	۱۰
۹۳-۹۱	صحیح / غلط ص ۱۲-ص ۱۳-ص ۱۴-ص ۱۵-غ ۱۶-غ ۱۷	۱۱
	کشف رابطه الف) ۲ (ب) ۴ (ج) ۳	۱۸
۹۰	کوتاه پاسخ متحد بودن باطل در جهت فرمانبرداری از زمامدارشان - متفرق بودن حق در پیروی از امام سریچی از دستورات امام - تفرقه و اختلاف میان مسلمانان تحول فرهنگی و معنوی و فرهنگی ایجاد شده در عصر پیامبر - دو میراث گران قدر آن حضرت (قرآن ائمه اطهار) به دلیل عدم حضور اصحاب پیامبر در میان مردم به دلیل فوت یا شهادت دوری از راه و رسم ترسیم شده از سوی پیامبر و جانشینان ایشان برخی از عالمان وابسته به بنی امیه و بنی عباسی و گروهی از علمای اهل کتاب (یهودی و مسیحی) مانند کعب الاکبار که ظاهراً مسلمان شده بودند. افرادی که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی به دور بودند تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت	۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲
۹۱-۹۰	بلند پاسخ امامان معصوم با وجود حضور در جامعه فاقد قدرت و امانات لازم برای اجرای همه جانبه مسئولیت های خود شدند، و حکومت به دست بنی امیه افتاد. زیرا ائمه احادیث پیامبر را حفظ کرده بودند و شیعیان این احادیث را از طریق این بزرگواران که انسان های معصوم و به دور از خطا بودند به دست آوردند. منع نوشتن احادیث پس از رحلت پیامبر ۲- نیاز حاکمان جور و صاحبان قدرت به تویجیح موقعیت خود و اقدامات مخالف اسلام آنان الف) عادلانه بودند حکومت رسول خدا - تکیه بر ظلم و جور در حکومت بنی امیه و بنی عباسی ب) عمل دقیق به دستورات اسلام و احکام الهی توسط رسول خدا - میدان دادن به اندیشه های غیر اصیل و تحریف شده در حکومت بنی امیه و بنی عباسی ج) عمل دقیق به دستورات و احکام الهی توسط رسول خدا - زیر پا گذاشتن الهام الهی توسط حکومت بنی امیه و بنی عباس د) مشی ساده حکومت داری رسول خدا - مشی اشرافی حکومت های بنی امیه و بنی عباس	۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰
۸۹		
۹۱		
۹۴		
۹۴		

درس هشتم

دفتر خانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی مستقر در استان کرمانشاه سوالات استاندارد با رویکرد مفهومی درس دین و زندگی		
سوال‌ات درس ۸: احیای ارزش های راستین	کتاب: دین و زندگی ۲	طراحی توسط استان: فارس
پایه: یازدهم	رشته: تجربی / ریاضی / کار دانش / فنی و حرفه ای	سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

ردیف	سوال	صفحه
الف (آیات / احادیث / اشعار)		
۱	با توجه به پیش بینی امیر المومنین (ع) رایج ترین چیز پس از ایشان در میان جامعه اسلامی چه بوده ؟ مصداق تحقق آن کدام آیه است ؟ الف) دروغ بستن بر خدا و پیامبر (ص) - افان مات او قتل انقلبتم علی اعقابکم □ ب) اختلاف و پراکندگی در روش - ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم □	۹۹ وسط
۲	حدیث سلسله الذهب در اصل سخن چه کسی است ؟ و مطابق آن راه در امان ماندن از عذاب الهی چیست ؟ الف) رسول خدا (ص) - استعانت از سپر محکم قل هو الله احد □ ب) خداوند متعال - ورود به قلعه محکم لا اله الا الله □	۱۰۱ ساده
۳	مفهوم عبارت (انا من شروطها) در تبیین حدیث (سلسله الذهب) توسط امام رضا (ع) مؤید چیست ؟ الف) ولایت ظاهری - معرفی خود به عنوان امام برحق □ ب) مرجعیت دینی - تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو □	۱۰۱ متوسط
۴	برای تحقق شرط حدیث (کلمه لا اله الا الله حصنی فمّن دخل حصنی امن من عذابی) باید به پیام کدام آیه عمل نمود ؟ چرا این حدیث به سلسله الذهب مشهور شده است ؟ الف) یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول - توالی اسم امامان □ ب) انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت ... - اهمیت ولایت امامان □	۱۰۱ دشوار
۵	بر اساس تعالیم اسلامی، تجلی توحید در زندگی اجتماعی چگونه ممکن می شود ؟ کدام احادیث به این حقیقت اشاره دارند ؟ الف) عصمت و طهارت امام - و لم یناد بشیء کما نودی بالولایه - فمّن اراد العلم فالیأتها من بابها □ ب) پذیرش ولایت امام - بشروطها و أنا من شروطها - ما ان تمسکتکم بهما لن تضلوا ابدا □	۱۰۱ دشوار
۶	از حدیث مشهور (کلمه لا اله الا الله حصنی فمّن دخل حصنی ...) موضوع مفهوم می گردد و بیانگر است. □ الف) کلمه (لا اله الا الله) قلعه محکمی است و شرط ورود به آن معرفت خداوند است - تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای زمان □ ب) تجلی توحید در زندگی اجتماعی با ولایت امام که همان ولایت خداست، میسر است - اقدام برای حفظ سخنان و سیره پیامبر □	۱۰۱ متوسط

۷	عبارت (ای مردم! رسول خدا (ص) امام و رهبر بود، پس از او امام علی (ع) و ... امام بودند و اکنون من امام هستم) بیانگر کدام اصل بوده و در راستای انجام کدام مسئولیت امامت بیان شده است؟ الف) معرفی خویش به عنوان امام برحق - ولایت ظاهری □ ب) عدم تایید حاکمان - ولایت ظاهری □	۱۰۳ متوسط
۸	از دقت در روایت (مایه زینت و زیبایی ما باشید نه مایه زشتی و عیب) کدام مفهوم استنباط می شود؟ الف) اسم باید با علم حقیقی همراه باشد تا پیرو حقیقی پدید آید □ ب) اسم باید با عمل همراه باشد تا پیرو حقیقی پدید آید □	۱۰۵ ساده
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۹	بر اساس سخن امام علی (ع) به زودی زمانی فرا خواهد رسید که در آن زمان چیزی پوشیده تر از و آشکارتر از نباشد.	۹۹ متوسط
۱۰	دستور امیر المؤمنین علی (ع) برای یافتن راه نهایی، جهت نجات مردم از گمراهی و تشخیص راه حق این است که همه اینها را از طلب کنید. آنان حکم کردنشان نشان دهنده آنهاست.	۹۹ متوسط
۱۱	بعد از رحلت پیامبر (ص)، حاکمان زمان به میدان می دادند تا قرآن را بر اساس تفسیر کنند.	۱۰۰ متوسط
۱۲	حدیث (کلمه لا اله الا الله حصنی ...) به جهت به حدیث سلسله الذهب مشهور است.	۱۰۱ متوسط
۱۳	بر اساس حدیث سلسله الذهب راه در امان ماندن از عذاب الهی ورود به قلعه محکم است.	۱۰۱ ساده
۱۴	(تعلیم و تفسیر قرآن کریم) و (عدم تایید حاکمان غاصب) به ترتیب بیانگر دو مسئولیت مقام امامت یعنی و می باشد.	۱۰۰ و ۱۰۳
۱۵	دومین اصل، از اصول کلی امامان در مبارزه با حاکمان جور می باشد.	۱۰۳ ساده
۱۶	امامان بزرگوار همه حاکمان غیر قانونی زمان خود را در یکسان می دیدند اما تفاوت های آنها را در نظر می گرفتند.	۱۰۳
۱۷	امامان وظیفه داشتند بر اساس اصل با حاکمان غاصب مقابله کنند و مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام شوند.	۱۰۳ ساده
۱۸	از جمله اقدامات امامان معصوم که مانع از شناسایی و به شهادت رسیدن یاران صمیمی و قابل اعتماد آنان توسط حاکمان شد، نام دارد.	۱۰۴ متوسط
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۱۹	امام علی (ع) در معرفی راه نجات از انحراف بنی امیه، (تشخیص راه رستگاری) را منوط به شناسایی پشت کنندگان به قرآن دانسته اند	۹۹ متوسط
۲۰	امام علی (ع) در معرفی راه نجات از انحراف بنی امیه، (وفای به عهد خود با قرآن) را منوط به تشخیص پیمان شکنان دانسته اند.	۹۹ متوسط
۲۱	امام علی (ع) در معرفی راه نجات از انحراف بنی امیه، (شرط پیروی از قرآن) را منوط به شناسایی پشت کنندگان به صراط مستقیم دانسته اند.	۹۹ متوسط
۲۲	با توجه به فرمایش امام علی (ع) لازمه تشخیص راه رستگاری، شناسایی پشت کنندگان به صراط مستقیم می باشد.	۹۹ متوسط
۲۳	حدیث (کلمه لا اله الا الله حصنی ...) به جهت اهمیت ولایت امامان به سلسله الذهب مشهور شده است.	۱۰۱ متوسط

۲۴	تجلی توحید در زندگی اجتماعی با ولایت امام که همان ولایت خداست ، میسر می گردد .	۱۰۱ متوسط
۲۵	دومین اصل کلی مبارزه امامان با حاکمان زمان خود برای این هدف بود که مردم بدانند تنها آنها جانشین رسول خدا (ص) و امام برحق جامعه اند .	۱۰۳ متوسط
۲۶	مجاهدت امامان معصوم در راستای ولایت ظاهری بر مبنای اصل امر به معروف و نهی از منکر پایه گذاری شده بود .	۱۰۳ ساده
۲۷	بقای اسلام راستین بازتاب یکی از اقدامات امامان در زمینه مرجعیت دینی می باشد .	۱۰۳ دشوار
۲۸	امامان شیوه مبارزه با حاکمان را به گونه ای برمی گزیدند که اندیشه های اسلام راستین را در عالم گسترش دهند .	۱۰۳ متوسط
(د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
۲۹	امیر المؤمنین علی (ع) در پیش بینی خود از سرنوشت و آینده نابسامان جامعه اسلامی درباره مفاهیم زیر چه صفاتی را بیان فرمودند ؟ (یک مورد از ستون سمت چپ اضافی است) الف) معروف ب) دروغ بر خدا و پیامبر ج) حق ۱- پوشیده تر ۲- شناخته شده تر ۳- رایج تر ۴- ناشناخته	۹۹ متوسط
۳۰	بر اساس بیان امام علی (ع) ، هر یک از مطالب مرتبط با ستون سمت راست را از ستون سمت چپ انتخاب کرده و در مقابل آن بنویسید (یک مورد از ستون سمت چپ اضافی است) الف) تشخیص راه رستگاری ب) وفادار در پیمان با قرآن ج) توفیق در پیروی از قرآن ۱- شناخت فراموش کنندگان قرآن ۲- شناخت پشت کنندگان به صراط مستقیم ۳- تشخیص عهدشکنان ۴- شناسایی روی آورندگان به صراط مستقیم	۹۹ متوسط
۳۱	هر یک از مطالب مرتبط با ستون سمت راست را از ستون سمت چپ انتخاب کرده و در مقابل آن بنویسید (یک مورد از ستون سمت چپ اضافی است) الف) حدیث سلسله الذهب ب) گردآوری کتاب های بزرگ ج) یکسان دیدن حاکمان در غصب خلافت و جانشینی رسول خدا (ص) ۱- تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو ۲- معرفی خویش به عنوان امام برحق ۳- اقدام برای حفظ سخنان و سیره پیامبر ۴- عدم تایید حاکمان	۱۰۰- ۱۰۳ دشوار
(ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۳۲	با توجه به فرمایش امام علی (ع) در تبیین سرنوشت جامعه اسلامی ، در چه صورت قرآن کریم کم بهاترین کالا در بین مردم خواهد بود ؟	۹۹ متوسط
۳۳	با توجه به فرمایش امام علی (ع) در تبیین سرنوشت جامعه اسلامی ، در چه صورت قرآن کریم رایج ترین کالا در بین مردم خواهد بود ؟	۹۹ متوسط
۳۴	امام علی (ع) بر چه اساسی ، سرنوشت و آینده نابسامان جامعه اسلامی را پیش بینی می کردند ؟	۹۹ متوسط

۹۹ متوسط	۳۵	به بیان امام علی (ع) ، تشخیص راه رستگاری مشروط به چیست ؟
۹۹ متوسط	۳۶	به بیان امام علی (ع) ، (وفادار ماندن به عهد خود با قرآن) در شرایط وانفسای پس از رحلت پیامبر (ص) مشروط به چه چیزی می باشد ؟
۹۹ متوسط	۳۷	به بیان امام علی (ع) ، (توفیق در پیروی از قرآن) در شرایط وانفسای پس از رحلت پیامبر (ص) مشروط به چه چیزی می باشد ؟
۹۹ متوسط	۳۸	دستور امیر المؤمنین علی (ع) برای یافتن راه نهایی ، جهت نجات مردم از گمراهی و تشخیص راه حق کدام است ؟
۱۰۰ متوسط	۳۹	با توجه به منابع تاریخی ، عدم توجه مسلمانان به هشدارهای امیر المؤمنین (ع) چه نتیجه ای برای آنان به همراه داشت ؟
۱۰۰ دشوار	۴۰	آشکار ساختن رهنمودهای قرآن ، مربوط به کدام یک از مسئولیت های امامان بوده و چه کسانی توانستند از این معارف بهره ببرند؟
۱۰۰ ساده	۴۱	اقدامات مربوط به مرجعیت دینی امامان را نام ببرید .
۱۰۲ متوسط	۴۲	وجود چه مشکلی در حاکمان غاصب ، دومین دلیل مبارزه ائمه اطهار با آنان بود ؟ آن بزرگواران با توجه به چه اصلی به مقابله با آنان برمی خواستند ؟
۱۰۳ ساده	۴۳	اولین اصلی که ائمه اطهار در مبارزه خود با حاکمان جور از آن تبعیت می کردند چه بود ؟
۱۰۳ متوسط	۴۴	در دومین اصل کلی مبارزه امامان با حاکمان زمان خود، چه هدفی دنبال می شد؟
۱۰۳ ساده	۴۵	امامان بزرگوار در مجاهده خویش برای مبارزه علیه حاکمان و برقراری عدل از چه اصولی تبعیت می کردند ؟ نام ببرید
و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۱۰۴ متوسط	۴۶	تقیه :
ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
۱۰۰ دشوار	۴۷	اقدامات امامان در برابر حاکمیت امویان و بنی عباس و در مقابل تفسیرهای غلط آنان از اسلام و تحریف دین چیست ؟
۱۰۱ دشوار	۴۸	پس از رحلت رسول خدا (ص) چه چیزی نیاز به امام معصوم را برای تبیین معارف اسلامی بیشتر از پیش آشکار ساخته بود؟
۱۰۱ دشوار	۴۹	با وجود مشکلات فرهنگی ، سیاسی و اجتماعی پس از پیامبر (ص) ، سیره ائمه در پاسخگویی به مسائل جدید چگونه بوده؟ و پیامد آن چه بود؟
۱۰۱ دشوار	۵۰	مقصود امام رضا (ع) از اینکه خودشان را از شروط وارد شدن به قلعه محکم توحید معرفی نمودند ، چه بود ؟
۱۰۲ متوسط	۵۱	امام بزرگوار از دو جهت با حاکمان زمان خود مبارزه می کردند . آن دو را توضیح دهید .
۱۰۴	۵۲	تقیه چیست ؟ چرا ائمه از این روش استفاده می کردند؟

صفحه	پاسخنامه سوالات درس هشتم		ردیف
	الف (آیات /احادیث /اشعار		
۹۹	الف	۱	

۱۰۱	ب	۲
۱۰۱	الف	۳
۱۰۱	الف	۴
۱۰۱	ب	۵
۱۰۱	ب	۶
۱۰۳	الف	۷
۱۰۵	ب	۸
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۹۹	۱- حق - باطل	۹
۱۰۰	۲- اهل حق - دانش	۱۰
۱۰۱	۳- افراد فاقد صلاحیت - اندیشه های باطل خود	۱۱
۱۰۱	۴- توالی اسامی امامان	۱۲
۱۰۰	۵- لا اله الا الله	۱۳
۱۰۳	۶- مرجعیت دینی - ولایت ظاهری	۱۴
۱۰۳	۷- معرفی خویش به عنوان امام برحق	۱۵
۱۰۳	۸- غضب خلافت و جانشینی رسول خدا (ص) - اخلاقی و رفتاری	۱۶
۱۰۴	۹- امر به معروف و نهی از منکر	۱۷
	۱۰- تقیه	۱۸
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۹۹	۱- غ	۱۹
۹۹	۲- ص	۲۰
۹۹	۳- غ	۲۱
۹۹	۴- ص	۲۲
۹۹	۵- غ	۲۳
۱۰۱	۶- ص	۲۴
۱۰۱	۷- ص	۲۵
۱۰۳	۸- ص	۲۶
۱۰۳	۹- غ	۲۷
۱۰۳	۱۰- غ	۲۸
د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
۹۹	۳ (ب)	۲۹ الف (۴)
۹۹	۱ (ج)	۳۰ الف (۲)
۱۰۰	۴ (ج)	۳۱ الف (۳)
ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۹۹	۳۲ وقتی که بخواهد به درستی خوانده شود	
۹۹	۳۳ آنگاه که بخواهند به صورت وارونه و به نفع دنیا طلبان معنایش کنند	

۹۹	۳۴	بر اساس روشن بینی و درک عمیقی که از نتیجه رفتارها و وقایع داشت.
۹۹	۳۵	شناسایی پشت کنندگان به صراط مستقیم
۹۹	۳۶	تشخیص پیمان شکنان
۹۹	۳۷	شناسایی فراموش کنندگان قرآن
۹۹	۳۸	همه اینها را از اهلش طلب کنید
۱۰۰	۳۹	بنی امیه بر مردم حاکم شدند و دنیای اسلام را تا حد زیادی به دوران جاهلیت بازگرداندند
۱۰۰	۴۰	مرجعیت دینی - مشتاقان معارف قرآنی
۱۰۰	۴۱	تعلیم و تفسیر قرآن کریم ، حفظ سخنان و سیره پیامبر ص ، تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو
۱۰۲	۴۲	زیر پا گذاشتن قوانین اسلام و ستم به مردم - اصل امر به معروف و نهی از منکر
۱۰۳	۴۳	عدم تایید حاکمان
۱۰۳	۴۴	مردم بدانند تنها امامان جانشینان رسول خدا و امامان برحق جامعه اند
۱۰۳	۴۵	عدم تایید حاکمان - معرفی خویش به عنوان امام برحق - انتخاب شیوه های درست مبارزه
(و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۱۰۴	۴۶	ائمه اطهار ع می کوشیدند آن بخش از اقدامات و مبارزات خود را که دشمن به آن حساسیت دارد در قالب (تقیه) پیش ببرند . یعنی اقدامات خود را مخفی نگه دارند به گونه ای که در عین ضربه زدن به دشمن ، کمتر ضربه بخورند .
(ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
۱۰۰	۴۷	با وجود این شرایط سخت و بحرانی ، ائمه اطهار ع از پا ننشستند و به شکل های گوناگون با این حاکمان مبارزه کردند و در مقابل تفسیرهای غلط از اسلام و تحریف دین ، آموزه های قرآن و سخنان واقعی پیامبر را در اختیار جامعه قرار دادند.
۱۰۱	۴۸	گسترش سرزمین های اسلامی و سوال های مختلفی که در زمینه احکام ، اخلاق ، افکار و نظام کشورداری پدید آمد
۱۰۱	۴۹	ائمه به دور از انزوا و گوشه گیری و با حضور سازنده و فعال ، با تکیه بر علم الهی خود ، درباره همه این مسائل اظهار نظر می کردند و مسلمانان را از معارف خود بهره مند می ساختند - پیامد این امر فراهم آمدن کتاب های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار ع بود .
۱۰۱	۵۰	مقصود امام ع این بود که توحید تنها یک لفظ و شعار نیست ، بلکه باید در زندگی اجتماعی ظاهر شود و تجلی توحید در زندگی اجتماعی با ولایت امام که همان ولایت خداست ، میسر می گردد .
۱۰۲	۵۱	<u>اول</u> از آن جهت که رهبری و اداره جامعه از جانب خدا به آنان سپرده شده بود و لازم بود برای انجام دادن این وظیفه به پا خیزند و در صورت وجود شرایط و امکانات ، حاکمان غاصب را برکنار کنند تا با تشکیل حکومتی بر مبنای اسلام راستین ، قوانین اسلام را به اجرا درآورند و عدالت را برقرار سازند . <u>دوم</u> از آن جهت که این حاکمان غاصب ، قوانین اسلام را زیر پا می گذاشتند و به مردم ستم می کردند ؛ امامان نیز وظیفه داشتند که بر اساس اصل امر به معروف و نهی از منکر با آنان مقابله کنند و مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام شوند و از حقوق مردم دفاع نمایند .
۱۰۴	۵۲	ائمه اطهار ع می کوشیدند آن بخش از اقدامات و مبارزات خود را که دشمن به آن حساسیت دارد در قالب (تقیه) پیش ببرند . یعنی اقدامات خود را مخفی نگه دارند به گونه ای که در عین ضربه زدن به دشمن ، کمتر ضربه بخورند . از جمله این موارد ارتباط امامان و یاران آنها در نقاط مختلف سرزمین اسلامی بود . امامان با مخفی نگه داشتن این ارتباط ها نمی گذاشتند حاکمان بنی امیه و بنی عباس ، یاران صمیمی و قابل اعتماد و فداکار آنان را شناسایی کنند و به شهادت برسانند .

درس نهم

دفتر خانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی مستقر در استان کرمانشاه سوالات استاندارد با رویکرد مفهومی درس دین و زندگی		
سوالات درس ۹: عصر غیبت	کتاب: دین و زندگی	طراحی توسط استان: قزوین
پایه: یازدهم	رشته: تجربی ریاضی	سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

ردیف	سوال	صفحه
الف (آیات / احادیث / اشعار)		
۱	باتوجه به آیه (ذلک بان هلاک لم یک مغیرا نعمه انعمها علی قوم حتی یغیروا ما انفسهم وان هلاک سمیع علیم) کدام گزینه درست است ؟ / ۶ نعمتها علت تغییر جوامع در وضع موجود است / ۲ . عامل از دست دادن نعمتها خود مردم هستند / ۳ اگر اکثریت مردم جامعه خواستار عدالت نباشند همه آنها گرفتار حاکمان ظالم خواهند شد . الف - ۳-۲-۶ ب- ۲-۳ ج - ۳-۲-۶ د- ۲-۶	سخت ۱۱۲
۲	با توجه به آیه (وعد هلاک الذین امنوا و عملوا الصالحات لیستخلفنهم فی الارض) وعده خداوند به کسانی که ایمان آورده و عمل صالح انجام دادند چیست ؟	۱۱۴ وسط
۳	بیت (این همه آب که جاری است نه اقیانوس است عرق شرم زمین است که سرباز کم است (به چه موضوعی اشاره دارد ؟ الف - شرمندگی اصحاب امام عصر به خاطر انجام گناه ب - عدم آمادگی متظران امام زمان و جامعه برای ظهور	۱۲۰ سخت
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۴	منتظر غیبت ، عصر غیبت را عصر تلقی می کند	۱۱۱
۵	پیامبر اکرم بارها خود و امام علی را به عنوان امت معرفی نمودند	۱۱۱
۶	حاکمان در صدد بودند مهدی موعود را به محض تولد به قتل برسانند	۱۱۳
۷	هم اکنون نیز امام عصر سرپرست ، و یاور مسلمانان می باشد	متوسط
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۸	بندگی بهتر خدا نتیجه امنیت کامل در جامعه مهدوی است	۱۲۰
۹	به عقیده اهل سنت امام زمان فرزند امام عسکری است	۱۱۵
۱۰	غیبت صغری امام عصر ۱۳ سال ادامه داشت	۱۱۱
۱۱	بعد از بنی عباس حاکمان بنی امیه حکومت را ظالمانه به دست گرفتند	۱۱۱

(د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
ستون ۱	ستون ۲	
الف به ارث بردن زمین توسط بندگان شایسته	۱. پیروی از فرمانهای امام عصر	۱۱۴
ب مراجعه به عالمان دین	۲. وعده خدا به مستضعفان	۱۱۴
ج مهمترین ویژگی جامعه مهدوی	۳. وعده خدا در کتاب زبور	۱۲۰
	۴. فراهم شدن زمینه کمال	متوسط
(ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۱۳	به عقیده برخی جامعه شناسان پویایی جامعه شیعه به چه عواملی بستگی دارد؟	۱۱۸
۱۴	چه کسانی به پیامبر و امام محبت بیشتری دارند؟	۱۱۶
۱۵	لازمه انتظار برای ظهور امام عصر چیست؟	۱۱۷
۱۶	به فرموده امام علی (ع) بی بهره نمودن مردم از وجود حجت خدا به چه دلیلی بوده است؟	۱۱۲
		سخت
(و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۱۷	غیبت کبری	۱۱۱
۱۸	نواب اربعه	۱۱۱
(ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
۱۹	عقیده پیروان سایر ادیان و دومذهب تشیع و اهل سنت از دین اسلام درباره (موعود و منجی) را بایکدیگر مقایسه و تحلیل کنید؟	۱۱۵
۲۰	آماده کردن خود و جامعه برای ظهور را به عنوان یکی از مسوولیت‌های امام عصر را توضیح دهید.	۱۱۷

ردیف	پاسخنامه سوالات درس نهم	صفحه
الف (آیات / احادیث / اشعار		
۱	۱-ب	۱۱۲
۲	۲-جانشینی خدا در زمین	۱۱۴
۳	۳-ب	۱۲۰
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۴	۱-آماده باش برای یاری امام	۱۱۷
۵	۲-پدران امت	۱۱۱
۶	۳-عباسی	۱۱۱
۷	۴-حافظ	۱۱۳

ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۱۲۰	۱-ص	۸
۱۱۵	۲-غ	۹
۱۱۱	۳-غ	۱۰
۱۱۱	۴-غ	۱۱
د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
۱۱۴	الف ۲ ب ۱ ج ۴	۱۲
ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۱۱۸	۱- گذشته سرخ آینده سبز	۱۳
۱۱۶	۲- شناخت جایگاه امام عصر و آشنایی با شیوه حکومت داری	۱۴
۱۱۷	۳- آماده باش	۱۵
۱۱۲	۴- ستمگری و زیاده رئی در گناه	۱۶
و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۱۱۱	غیبت کبری: بعد از غیبت صغری در سال ۳۲۹ ه ق به فرمان خداوند غیبت دوم امام عصر که طولانی است را غیبت کبری نامیده اند	۱۷
۱۱۱	نواب اربعه: امام در دروره غیبت صغری و در زندگی مخفی خود با ۴ نفر از یاران صمیمی و مورد اعتماد خود با پیروان خود در ارتباط بودند	۱۸
ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
۱۱۵	۱-ص ۱۱۷ از پیامبران الهی تا اتفاق نظر دارند خلاصه و مفید توضیح دهند	۱۹
۱۱۷	۲- صفحه ۱۱۷ شماره ۳ از منتظر تا فرا خواند	۲۰

درس دهم

دفتر خانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی مستقر در استان کرمانشاه سوالات استاندارد با رویکرد مفهومی درس دین و زندگی	
طراحی توسط استان: قم	سوالات درس ۱۰: (مرجعیت و ولایت فقیه) کتاب: دین و زندگی ۲
سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳	پایه: یازدهم رشته: علوم تجربی - ریاضی و فیزیک - فنی و حرفه‌ای - کاردانش

صفحه	سوال	ردیف
	الف (آیات / احادیث / اشعار	
۱۲۵	با توجه به آیه ۱۲۲ سوره توبه که می‌فرماید: «وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ» به سوالات زیر پاسخ دهید: الف) به نظر شما، چرا خداوند حتی در زمان پیامبر (ص) و با وجود حضور ایشان، عده‌ای را تشویق به فراگیری علم دین می‌کند؟ ب) آیا آموختن عمیق دین و بیان تعالیم آن، اختصاص به زمان پیامبر (ص) دارد؟ چرا؟	۱
۱۲۵	با توجه به آیه «وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ» راه حل مشکل اعزام همگانی برای آموزش دین چیست؟	۲
۱۲۶	چرا پیامبر (ص) حال کسی که از امام خود دور افتاده و به او دسترسی ندارد، سخت‌تر از حال یتیمی می‌داند که پدر خود را از دست داده است؟	۳
۱۲۶	پیامبر (ص) حال فرد دور مانده از امام را به چه چیزی تشبیه می‌کند؟	۴
۱۲۷	با توجه به سخن حضرت ولی عصر _اروحنا الفداء_ که فرمودند: «و اما الحوادث الواقعة فارجعوا فيها إلى رواة حديثنا ...» به سوالات زیر پاسخ دهید. الف) این سخن درباره‌ی چه موضوعی می‌باشد؟ ب) منظور از «رواة حديثنا» چه کسانی هستند؟ ج) وظیفه مسلمانان در عصر غیبت چیست؟ د) طبق روایات بالا، مسلمانان در عصر غیبت امام، در کدام مسائل و احکام باید به فقیه مراجعه کنند؟ ه) طبق این حدیث، مراجعه در احکام و مسائل فردی و اجتماعی مسلمانان به فقیه، در چه صورتی میسر است؟	۵
۱۲۷	مقصود از حوادث الواقعة در حدیث «و اما الحوادث الواقعة فارجعوا فيها إلى رواة حديثنا ...» چیست؟	۶

ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۷	ادامه دو مسئولیت و در عصر غیبت ضروری است.	۱۲۵
۸	اگر ادامه نیابد نمی توان احکام اجتماعی اسلام را که نیازمند است در جامعه به اجرا درآورد.	۱۲۵
۹	خداوند در قرآن کریم دستور می دهد گروهی از مردم، وقت و همت خود را صرف شناخت دقیق دین کنند و به در آن بپردازند.	۱۲۶
۱۰	تفقه به معنای تلاش برای کسب است.	۱۲۶
۱۱	مسلمانان وظیفه دارند در زمان غیبت امامان یا عدم امکان دسترسی به ایشان، به مراجعه کنند.	۱۲۶
۱۲	مسلمانان وظیفه دارند در زمان غیبت امامان یا عدم به ایشان، به فقیهان مراجعه کنند.	۱۲۶
۱۳	افرادی که به معرفت عمیق در دین می رسند و می توانند قوانین و احکام اسلام را از قرآن و روایات به دست آورند، نامیده می شوند.	۱۲۶
۱۴	امام عصر در پاسخ به «اسحاق بن یعقوب» فرمودند: «در مورد رویدادهای زمان به رجوع کنید».	۱۲۷
۱۵	مسلمانان در غیبت امام، نه تنها در احکام و مسائل فردی، بلکه در مسائل اجتماعی هم، باید به مراجعه کنند.	۱۲۷
۱۶	مراجعه به فقیه در مسائل فردی و اجتماعی در عصر غیبت جز با و میسر نیست.	۱۲۷
۱۷	مسلمانان در غیبت امام، نه تنها در احکام و مسائل، بلکه در مسائل هم، باید به فقیه مراجعه کنند.	۱۲۷
۱۸	در دوره ی غیبت «فقیهان» واجد شرایط، دو مسئولیت و را برعهده دارند.	۱۲۷
۱۹	تقلید در احکام به معنای رجوع به است.	۱۲۷
۲۰	تقلید در احکام، به معنای رجوع به متخصص دین است. چنین فقیهی را نیز می نامند.	۱۲۷
۲۱	در عصر غیبت «مرجعیت دینی» در شکل ادامه می یابد.	۱۲۷
۲۲	در عصر غیبت «ولایت ظاهری» به صورت استمرار پیدا می کند.	۱۲۷
۲۳	در عصر غیبت در شکل «مرجعیت فقیه» ادامه می یابد.	۱۲۷
۲۴	در عصر غیبت به صورت «ولایت فقیه» استمرار پیدا می کند.	۱۲۷
۲۵	در عصر غیبت «مرجعیت دینی» در شکل ادامه می یابد و «ولایت ظاهری» به صورت استمرار پیدا می کند.	۱۲۷
۲۶	رهبری فقیهی که شرایط پنجگانه ولی فقیه را داشته باشد است؛ یعنی دین به او اجازه رهبری مردم را داده است.	۱۲۸
۲۷	تشکیل نظام و حکومت اسلامی، بر دو پایه ی و استوار است.	۱۲۸
۲۸	اداره جامعه تنها با یک و یک رهبری امکان پذیر است.	۱۲۹
۲۹	مردم در انتخاب ولی فقیه باید به صورت اقدام کنند.	۱۲۹
۳۰	ولی فقیه تا وقتی رهبر جامعه است که را داشته باشد.	۱۲۹
۳۱	رهبر جامعه اسلامی می کوشد جامعه مطابق با اداره شود و مردم از مسیر قوانین الهی خارج نشوند.	۱۲۹
۳۲	رهبر جامعه اسلامی می کوشد جامعه مطابق با اداره شود و مردم از مسیر خارج نشوند.	۱۲۹
۳۳	یکی از وظایف رهبر جامعه اسلامی «حفظ استقلال و جلوگیری از» است.	۱۲۹
۳۴	رهبر با دعوت مردم به و پایداری و بستن راه های سلطه، تلاش می کند عزت و استقلال کشور از دست نرود.	۱۲۹
۳۵	رهبر با دعوت مردم به استقامت و پایداری و بستن راه های سلطه، تلاش می کند و کشور از دست نرود.	۱۲۹
۳۶	رهبر باید با مشورت با تصمیم های لازم را بگیرد.	۱۲۹

۳۷	همان‌طور که تفرقه و پراکندگی، به‌سرعت یک حکومت را از پای درمی‌آورد و سلطه‌گران را بر کشور مسلط می‌کند، کشور را قوی می‌کند.	۱۳۰
۳۸	مردم باید با خود، فرصت و توان مقابله با مشکلات داخلی و خارجی را برای رهبر فراهم کنند.	۱۳۱
۳۹	برای تصمیم‌گیری دربرابر قدرت‌های ستمگر دنیا اطلاع از شرایط ضروری است.	۱۳۱
۴۰	یکی از وظایف مردم نسبت به رهبر جامعه اسلامی «اولویت دادن به» است.	۱۳۱
۴۱	همه افراد جامعه نسبت به یکدیگر مسئول اند و مانند اند.	۱۳۱
۴۲	در برخی موارد که اهداف و آرمان‌های اجتماعی در برابر منافع فردی قرار می‌گیرند، باید بتوانیم از منافع خود بگذریم و برای اهداف تلاش کنیم.	۱۳۱
۴۳	کارگزاران همان جامعه اند.	۱۳۲
۴۴	عملکرد غلط کارگزاران سبب و خواهد شد.	۱۳۲
۴۵	امام علی (ع) در «عهدنامه مالک اشتر»، حکیمانه و عالمانه را بیان کرده است.	۱۳۲
۴۶	با مطالعه «عهدنامه مالک اشتر» می‌توان به عظمت فکر و درایت حضرت علی (ع) در پی برد.	۱۳۲
۴۷	امام علی به مالک اشتر می‌فرماید: در به دست آوردن رضایت تلاش کن نه در جلب رضایت	۱۳۲
۴۸	امام علی (ع) به مالک اشتر می‌فرماید: عده‌ای افراد مورد اطمینان را انتخاب کن تا درباره وضع تحقیق کنند.	۱۳۲
۴۹	بنابر فرمایش امام علی (ع): طبقات محروم بیش از دیگران به نیازمندند.	۱۳۳
ج) درستی یا نادرستی گزینه‌های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۵۰	عقلاً ضروری است که دو مسئولیت «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری» در عصر غیبت ادامه یابد.	۱۲۵
۵۱	دین اسلام، یک دین همیشگی و برای همه دوران‌هاست؛ پس عقلاً باید تمام مسئولیت‌های رسول خدا (ص) در عصر غیبت ادامه یابد	۱۲۵
۵۲	اگر «مرجعیت دینی» در عصر غیبت ادامه نیابد، نمی‌توان احکام اجتماعی اسلام را در جامعه به اجرا درآورد.	۱۲۵
۵۳	اگر «مرجعیت دینی» در عصر غیبت ادامه نیابد، مردم با وظایف خود آشنا نمی‌شوند و نمی‌توانند به آن وظایف عمل کنند.	۱۲۵
۵۴	اگر «ولایت ظاهری» در عصر غیبت ادامه نیابد و حکومت اسلامی تشکیل نشود، نمی‌توان احکام اجتماعی اسلام را در جامعه به اجرا درآورد.	۱۲۵
۵۵	تربیت دانشمندان اسلامی و ارسال آنان به سایر مناطق، جهت آموزش احکام اسلامی برای مردم بود.	۱۲۶
۵۶	قرآن کریم از همه مردم می‌خواهد که وقت و همت خود را صرف شناخت دقیق دین کنند.	۱۲۶
۵۷	فردی که به معرفت عمیق در دین می‌رسد و می‌تواند قوانین اسلام را بیان کند، ولی فقیه نامیده می‌شود.	۱۲۶
۵۸	تفقه، به معنای تلاش برای کسب معرفت عمیق است.	۱۲۶
۵۹	امام عصر (عج) در پاسخ به یکی از یاران‌شان، روایان حدیث را حجت خود بر مردم نام نهادند.	۱۲۷
۶۰	مراجعه به فقیه در عصر غیبت منحصر به مسائل فردی است نه اجتماعی.	۱۲۷
۶۱	مسلمانان در عصر غیبت، تنها در مسائل اجتماعی باید به فقیه مراجعه کنند.	۱۲۷
۶۲	مراجعه به فقیهان برای تقلید از آنان در احکام دین، یک روش رایج عقلی است.	۱۲۷
۶۳	در عصر غیبت مرجعیت دینی در شکل مرجعیت فقیه ادامه می‌یابد.	۱۲۷
۶۴	در عصر غیبت «ولایت ظاهری» به صورت «ولایت فقیه» استمرار پیدا می‌کند.	۱۲۷
۶۵	در عصر غیبت «مرجعیت دینی» به صورت «ولایت فقیه» ادامه می‌یابد.	۱۲۷
۶۶	زمان شناس بودن از شرایط مشترک مرجع تقلید و ولی فقیه است.	۱۲۸
۶۷	برخورداری از صفت شجاعت و مدیر و مدبر بودن از ویژگی‌های مرجع تقلید است.	۱۲۸

۶۸	شناخت متخصص در احکام دین مثل شناخت هر متخصص دیگری نیست.	۱۲۸
۶۹	یکی از راه‌های شناخت مرجع تقلید واجد شرایط (اعلم)، آن است که از دو نفر عادل و مورد اعتماد که بتوانند فقیه واجد شرایط را تشخیص دهند، بپرسیم.	۱۲۸
۷۰	مشهور بودن فقیه در میان اهل علم، از راه‌های شناخت مرجع تقلید می‌باشد.	۱۲۸
۷۱	ولی فقیه باید «زمان شناس» باشد تا بتواند جامعه را در شرایط پیچیده جهانی رهبری کند.	۱۲۸
۷۲	ولی فقیه باید «مدیر و مدبر» باشد تا بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز به دست آورد.	۱۲۸
۷۳	پایداری و ایستادن در برابر تهدیدها و نترسیدن از کسی در اجرای احکام دین، گویای صفت شجاعت و قدرت روحی ولی فقیه است.	۱۲۸
۷۴	حکومت و رهبری فقیه‌ای که شرایط پنجگانه ولی فقیه را دارا باشد؛ مقبولیت دارد.	۱۲۸
۷۵	ولی فقیه باید نزد مردم جامعه خود «مقبولیت» داشته باشد تا بتواند کشور را اداره نماید.	۱۲۸
۷۶	تشکیل نظام و حکومت اسلامی تنها بر پایه «مشروعیت» استوار است.	۱۲۸
۷۷	تشکیل نظام و حکومت اسلامی، بر دو پایه «مشروعیت» و «مقبولیت» استوار است.	۱۲۸
۷۸	نحوه انتخاب مرجع تقلید و ولی فقیه یکسان است و هر دو توسط مجلس خبرگان برگزیده می‌شوند.	۱۲۸
۷۹	مردم کشور ما، حضرت امام خمینی (ره) را با حضور در اجتماعات و راهپیمایی‌های سراسری، به رهبری جامعه اسلامی برگزیدند.	۱۲۹
۸۰	مردم در انتخاب فقیه متخصص در دین باید به صورت دسته جمعی اقدام کنند.	۱۲۹
۸۱	بنابر قانون اساسی مردم با انتخاب نمایندگان خبره خود در انتخاب رهبر نقش ایفا می‌کنند.	۱۲۹
۸۲	مجلس خبرگان عهده دار تبیین شرایط رهبری فقیه است.	۱۲۹
۸۳	یکی از روش‌های کشورهای بیگانه برای سلطه بر کشورهای دیگر فشار اقتصادی و روانی است.	۱۲۹
۸۴	رهبر باید با مشورت با نخبگان تصمیم‌های لازم را بگیرد.	۱۲۹
۸۵	از جمله نهادهایی که به رهبری مشورت می‌دهند «جامعه مدرسین حوزه علمیه قم» است.	۱۳۰
۸۶	در نظام و حکومت اسلامی مشارکت و همراهی مردم پایه و اساس پیشرفت است.	۱۳۰
۸۷	در نظام و حکومت اسلامی بدون حضور و مشارکت مردم حکومت اسلامی دستاوردی نخواهد داشت.	۱۳۰
۸۸	برای تصمیم‌گیری صحیح در برابر قدرت‌های ستمگر دنیا اطلاع از شرایط فرهنگی و اجتماعی جهان ضروری است.	۱۳۱
۸۹	برای تصمیم‌گیری صحیح در برابر قدرت‌های ستمگر دنیا اطلاع از شرایط سیاسی و اجتماعی کشور ضروری است.	۱۳۱
۹۰	خوشحالی دشمنان از رفتار و عمل ما می‌تواند یکی از معیارهای درستی عملکرد ما باشد.	۱۳۱
۹۱	همه افراد جامعه اسلامی نسبت به یکدیگر مسئول‌اند.	۱۳۱
۹۲	همه افراد جامعه نسبت به یکدیگر مسئول و مانند سوارشدگان به یک کشتی‌اند. این جمله بیانگر مشارکت مردم در نظارت همگانی است.	۱۳۱
۹۳	اگر گناهانی در جامعه رواج پیدا کند، فقط گناهکاران عذاب می‌شوند.	۱۳۱
۹۴	خرید کالای ایرانی نمونه‌ای از اولویت دادن به منافع فردی است.	۱۳۱
۹۵	کارگزاران، همان مدیران و مسئولان جامعه‌اند که امروزه امور سه قوه مقننه، مجریه و قضائیه را برعهده دارند.	۱۳۲
۹۶	عملکرد غلط کارگزاران، سبب افزایش و انباشته‌شدن مشکلات و ناکارآمدی حکومت خواهد شد.	۱۳۲
۹۷	با مطالعه عهدنامه مالک اشتر به عظمت فکر و درایت حضرت علی (ع) در سخنوری پی می‌بریم.	۱۳۲
۹۸	حضرت علی (ع) در عهدنامه مالک اشتر توصیه به جلب رضایت محرومان نموده‌اند.	۱۳۲
۹۹	بنابر فرمایش امام علی (ع) در عهدنامه مالک اشتر مردم باید بیش از همه در پنهان کردن عیب‌های یکدیگر بکوشند.	۱۳۲
(د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
۱۰۰	هر یک از عبارات‌های زیر به کدام یک از وظایف رهبر اشاره دارد؟	۱۲۹-

۱۳۰	الف. بهره‌گیری از اندیشه و نظراندیشمندان و متخصصان ب. تلاش جهت مسدود کردن راه‌های سلطه ج. زندگی به دور از تجمل با الگوگیری از اولیای دین د. اداره جامعه براساس دستورات دین	۱- تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه ۲- حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان ۳- تصمیم‌گیری بر اساس مشورت ۴- ساده‌زیستی
۱۰۱	هر یک از عبارت‌های زیر به کدام یک از وظایف مردم در برابر رهبر و حکومت اسلامی اشاره دارد؟ الف. فراهم نمودن فرصت و توان مقابله با مشکلات داخلی و خارجی برای رهبر ب. پرهیز از تفرقه و پراکندگی در جامعه ج. وارد کردن بیشترین ضربه به مستکبران و نقشه‌های تفرقه افکنانه آنان د. عدم سکوت در برابر گناه و ظلم ه. ترجیح کالاهای ساخت داخل بر خرید کالاهای خارجی	۱- وحدت و همبستگی اجتماعی ۲- استقامت و پایداری در برابر مشکلات ۳- افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی ۴- مشارکت در نظارت همگانی ۵- اولویت دادن به اهداف اجتماعی
۱۰۲	هر یک از عبارت‌های سمت راست با کدام یک از عبارت‌های سمت چپ ارتباط دارد؟ (در سمت چپ یک مورد اضافی است). الف. تشبیه مردم به سوارشدگان در یک کشتی ب. بستن راه‌های سلطه ج. خرید کالای ایرانی د. تصمیم‌گیری صحیح در برابر قدرت‌های ستمگر	۱- حفظ استقلال کشور ۲- افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی ۳- ساده‌زیستی ۴- اولویت دادن به اهداف اجتماعی ۵- مشارکت در نظارت همگانی
۱۰۳	کدام یک از گزینه‌های سمت چپ به گزینه‌های سمت راست مربوط است؟ (یک گزینه اضافی است) الف. گروهی از فقیهان که در احکام دین تخصص دارند و می‌توانند احکام و قوانین دین را در اختیار مردم قرار دهند. ب. افرادی که به معرفت عمیق می‌رسند و می‌توانند قوانین و احکام اسلام را از قرآن و روایات به دست آورند. ج. تلاش برای کسب معرفت عمیق د. به مراجعه و پیروی از متخصصان در احکام دینی می‌گویند.	۱- تفقه ۲- تقلید ۳- مرجع تقلید ۴- فقیه ۵- مرجعیت دینی
ه) سوالات چند گزینه‌ای		
۱۰۴	رجوع غیر متخصص به متخصص در مسائل شرعی و احکام را اصطلاحاً می‌گویند. (۱) اجتهاد (۲) تفقه (۳) تقلید (۴) فقیه	۱۲۷
۱۰۵	ولی فقیه چگونه انتخاب می‌شود؟ (۱) با مشروعت (۲) با مقبولیت (۳) با انتصاب خاص از طرف امام زمان (عج) (۴) با مشروعت و مقبولیت	۱۲۸
۱۰۶	تشکیل نظام و حکومت اسلامی بر چه پایه‌ای استوار است؟ (۱) شجاعت و قدرت روحی (۲) مشروعت و مقبولیت (۳) ایمان به خدا و اعتماد به مردم (۴) تقوا و عدالت	۱۲۸

۱۰۷	کدام یک از موارد زیر جزء وظایف رهبر است؟ (۱) ساده زیستی (۲) افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی (۳) اولویت دادن به اهداف اجتماعی (۴) مشارکت در نظارت همگانی	۱۲۹- ۱۳۱
۱۰۸	«خرید کالای ایرانی» از مصادیق کدام یک از وظایف مردم در مقابل رهبر جامعه‌ی اسلامی می‌باشد؟ (۱) اولویت دادن به اهداف اجتماعی (۲) مشارکت در نظارت همگانی (۳) وحدت و همبستگی اجتماعی (۴) افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی	۱۳۰- ۱۳۱
(و) سوالات کامل کردنی		
۱۰۹	تشخیص دهید هر کدام از جملات زیر با کدام یک از کلمات موجود در پرانتز زیر کامل می‌شود (یک کلمه اضافی است). (دینی_ مشروعیت_ همانند_ عادل_ مقبولیت_ مورد اعتماد_ اجتماعی_ فردی_ متخصص_ با تقوا) ۱- مسلمانان باید در عصر غیبت در احکام و مسائل و به فقیه مراجعه کنند. ۲- تقلید در احکام به معنای رجوع به است. ۳- تشکیل نظام و حکومت اسلامی بر دو پایه و استوار است. ۴- یکی از راه‌های شناخت مرجع تقلید پرسش و تحقیق از دو نفر و است. ۵- بر اساس عهدنامه مالک اشتر مردم دو دسته‌اند دسته‌ای برادر تو و دسته دیگر در همانند تو هستند.	۱۲۷- ۱۲۸- ۱۳۲
(ز) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۱۱۰	چرا عقلاً ضروری است که دو مسئولیت «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری» در عصر غیبت ادامه یابد؟	۱۲۵
۱۱۱	اگر «مرجعیت دینی» در عصر غیبت ادامه نیابد، یعنی متخصصی نباشد که احکام دین را بداند و برای مردم بیان کند و پاسخگوی مسائل جدید مطابق با احکام دین نباشد، چه نتیجه‌ای خواهد داشت؟	۱۲۵
۱۱۲	اگر «ولایت ظاهری» در عصر غیبت ادامه نیابد و حکومت اسلامی تشکیل نشود، چه نتیجه‌ای خواهد داشت؟	۱۲۵
۱۱۳	راهکار ائمه برای مردمی که در شهرهای دور دست زندگی می‌کردند و به احکام دینی دسترسی نداشتند؛ چه بود؟	۱۲۶
۱۱۴	چرا خداوند در قرآن کریم دستور می‌دهد گروهی از مردم، وقت و همت خود را صرف شناخت دقیق دین کنند و به «تفقه» در آن بپردازند؟	۱۲۶
۱۱۵	تفقه به چه معناست؟	۱۲۶
۱۱۶	مسلمانان وظیفه دارند در زمان غیبت امامان یا عدم امکان دسترسی به ایشان، به چه کسانی مراجعه کنند؟	۱۲۶
۱۱۷	پیامبر (ص) حال کسی را که از امام خود دور افتاده و به او دسترسی ندارد به چه تشبیه کرده است؟	۱۲۶
۱۱۸	چرا پیامبر (ص) حال کسی را که از امام خود دور افتاده و به او دسترسی ندارد؛ سخت‌تر از حال یتیمی دانسته که پدر را از دست داده است؟	۱۲۶
۱۱۹	در دوره‌ی غیبت، چه کسانی دو مسئولیت «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری» را برعهده دارند و در حد توان، جامعه اسلامی را در مسیر اهداف الهی هدایت و رهبری می‌کنند؟	۱۲۷
۱۲۰	این جمله که مراجعه به متخصص، یک روش رایج عقلی است؛ یعنی چه؟	۱۲۷
۱۲۱	تقلید در احکام به چه معناست؟	۱۲۷
۱۲۲	در عصر غیبت، دو مسئولیت «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری» چگونه ادامه و استمرار می‌یابند؟	۱۲۷
۱۲۳	چهار مورد از شرایط مرجع تقلید را نام ببرید.	۱۲۸
۱۲۴	منظور از زمان شناس بودن مرجع تقلید چیست؟	۱۲۸

۱۲۵	منظور از اعلم بودن مرجع تقلید چیست؟	۱۲۸
۱۲۶	چرا ولی فقیه باید زمان شناس باشد؟	۱۲۸
۱۲۷	چرا ولی فقیه باید مدیر و مدبر باشد؟	۱۲۸
۱۲۸	سه شرط مشترک میان «مرجع تقلید» و «ولی فقیه» را نام ببرید.	۱۲۸
۱۲۹	تشکیل نظام و حکومت اسلامی بر چه پایه‌هایی استوار است؟	۱۲۸
۱۳۰	به چه دلیل انتخاب ولی فقیه نمی‌تواند مانند انتخاب مرجع تقلید باشد؟	۱۲۹
۱۳۱	فقیه‌ی که رهبری مردم را بر عهده داشته باشد تا چه زمانی این مسئولیت را بر عهده خواهد داشت و تشخیص این امر، بر عهده‌ی کدام نهاد در کشور است؟	۱۲۹
۱۳۲	ولی فقیه تا چه موقع رهبر جامعه است؟	۱۲۹
۱۳۳	یکی از روش‌های کشورهای بیگانه برای سلطه بر کشورهای دیگر چیست؟	۱۲۹
۱۳۴	رهبر چگونه برای حفظ عزت و استقلال کشور تلاش می‌کند؟	۱۲۹
۱۳۵	اداره یک جامعه به سوی پیشرفت و عدالت و تعالی چگونه میسر است؟	۱۲۹
۱۳۶	چهار مورد از وظایف رهبر در برابر مردم و جامعه اسلامی را نام ببرید.	۱۲۹
۱۳۷	برخی از نهادهای مشورتی که رهبر می‌بایست با آنان جهت اتخاذ تصمیم‌ها مشورت نماید را نام ببرید.	۱۲۹
۱۳۸	رهبر جامعه‌ی اسلامی، رهبری چه کسانی را بر عهده دارد؟	۱۳۰
۱۳۹	در نظام و حکومت اسلامی پایه و اساس پیشرفت کدام است؟	۱۳۰
۱۴۰	چه چیزی به سرعت یک حکومت را از پای درمی‌آورد؟	۱۳۰
۱۴۱	بدون حضور و مشارکت چه کسانی حکومت اسلامی دستاوردی نخواهد داشت؟	۱۳۰
۱۴۲	چه چیزی کشور را قوی می‌کند و به رهبری امکان می‌دهد که برنامه‌های اسلامی را به اجرا درآورد؟	۱۳۰
۱۴۳	مردم نسبت به رهبر مسئولیت‌هایی دارند؛ آن‌ها را نام ببرید.	۱۳۰
۱۴۴	مردم چگونه می‌توانند فرصت و توان مقابله با مشکلات داخلی و خارجی را برای رهبر فراهم کنند؟	۱۳۱
۱۴۵	برای تصمیم‌گیری صحیح در برابر قدرت‌های ستمگر اطلاع مردم از چه چیز ضروری است؟	۱۳۱
۱۴۶	چه چیز می‌تواند معیار درستی و نادرستی عملکرد ما باشد؟	۱۳۱
۱۴۷	تشبیه مردم یک جامعه به «سوار شدگان در یک کشتی» به کدام وظیفه مردم نسبت به رهبری اشاره دارد؟	۱۳۱
۱۴۸	«مستول بودن افراد جامعه نسبت به همدیگر» به کدام وظیفه مردم نسبت به رهبری اشاره دارد؟	۱۳۱
۱۴۹	اگر گناहانی در جامعه رواج پیدا کند علاوه بر گناهکاران چه کسانی باید پاسخگو باشند؟	۱۳۱
۱۵۰	مردم در صورت مشاهده گناه توسط دیگران چه باید بکنند؟	۱۳۱
۱۵۱	مشارکت مردم در نظارت همگانی چه کاری را برای رهبر جامعه آسان‌تر می‌کند؟	۱۳۱
۱۵۲	نامه امام علی (ع) به مالک اشتر به چه مشهور است؟ این نامه بیانگر وظایف کیست؟	۱۳۲
۱۵۳	اگر کارگزاران جامعه، وظیفه‌ی خود را به درستی بشناسند و هم به درستی اجرا کنند، چه نتیجه‌ای خواهد داشت؟	۱۳۲
۱۵۴	عملکرد غلط کارگزاران در جامعه‌ی اسلامی، سبب چه نتیجه‌ای خواهد شد؟	۱۳۲
۱۵۵	عملکرد درست کارگزاران چه نتیجه‌ای در پی دارد؟	۱۳۲
۱۵۶	«عهدنامه مالک اشتر» از کیست؟	۱۳۲
۱۵۷	بامطالعه «عهدنامه مالک اشتر» به چه چیز پی می‌بریم؟	۱۳۲
۱۵۸	چرا امیرالمومنین (ع) به مالک اشتر می‌فرمایند با همه مردم دوست و مهربان باش؟	۱۳۲

۱۵۹	به چه علت حضرت علی (ع) در عهدنامه مالک اشتر خطاب به مالک اشتر فرموده: «عده‌ای افراد مورد اطمینان را انتخاب کن تا درباره وضع طبقات محروم تحقیق کنند و به تو گزارش دهند»؟	۱۳۲
ح) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۱۶۰	تفقه:	۱۲۶
۱۶۱	فقیه:	۱۲۶
۱۶۲	تقلید:	۱۲۷
۱۶۳	مرجع تقلید:	۱۲۷
۱۶۴	ولی فقیه:	۱۲۷
۱۶۵	مقبولیت ولی فقیه:	۱۲۸
۱۶۶	مشروعیت ولی فقیه:	۱۲۸
۱۶۷	کارگزاران:	۱۲۸
ط) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
۱۶۸	راهکار ائمه، برای مردمانی که در شهرهای دوردست بودند و به امامان دسترسی نداشتند و نمی‌توانستند احکام دین را از ایشان بشنوند و از فرمان‌های آنان مطلع شوند؛ چه بود؟	۱۲۶
۱۶۹	هدف ائمه بزرگوار اسلام از تربیت دانشمندان و شاگردان برجسته چه بود؟ وظیفه دانشمندان چه بود؟	۱۲۶
۱۷۰	مرجع تقلید به چه کسی گفته می‌شود؟	۱۲۷
۱۷۱	ولی فقیه کیست و چه وظیفه‌ای به عهده دارد؟	۱۲۷
۱۷۲	شرایط مرجع تقلید را بنویسید.	۱۲۸
۱۷۳	راه‌های شناخت مرجع تقلید را بنویسید.	۱۲۸
۱۷۴	شرایط ولی فقیه کدام است؟	۱۲۸
۱۷۵	چرا ولی فقیه باید شجاعت و قدرت روحی بالایی داشته باشد؟	۱۲۸
۱۷	حکومت و رهبری کدام فقیه مشروع است و به چه معناست؟	۱۲۸
۱۷۷	ولی فقیه علاوه بر مشروعیت، چه ویژگی دیگری باید داشته باشد؟ توضیح دهید.	۱۲۸
۱۷۸	چرا نمی‌شود که هرکس به طور جداگانه برای خود «ولی فقیه» انتخاب کند؟	۱۲۹
۱۷۹	مردم در انتخاب ولی فقیه باید به صورت فردی یا دسته جمعی اقدام کنند؟ توضیح دهید.	۱۲۹
۱۸۰	انتخاب ولی فقیه در کشور ما چگونه انجام می‌گیرد و مردم از چه طریقی در انتخاب ایشان دخالت دارند؟	۱۲۹
۱۸۱	در شیوه‌ی مستقیم، انتخاب رهبر چگونه است؟	۱۲۹
۱۸۲	مردم ایران چگونه رهبری امام خمینی (ره) را پذیرفتند؟	۱۲۹
۱۸۳	تعیین رهبر از طریق غیر مستقیم، چگونه صورت می‌گیرد؟	۱۲۹
۱۸۴	پس از رحلت امام خمینی (ره) بر چه اساسی آیت الله خامنه‌ای رهبری جامعه را بر عهده گرفتند؟	۱۲۹
۱۸۵	از وظایف رهبر، تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه را توضیح دهید.	۱۲۹
۱۸۶	از وظایف رهبر، حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان را توضیح دهید.	۱۲۹
۱۸۷	چرا رهبر جامعه اسلامی باید با مشورت با نخبگان تصمیم‌های لازم را بگیرد؟	۱۲۹
۱۸۸	از وظایف رهبر، تصمیم‌گیری براساس مشورت را توضیح دهید.	۱۲۹
۱۸۹	از وظایف رهبر، ساده‌زیستی را توضیح دهید.	۱۳۰
۱۹۰	نگاه متفاوت مردم به رهبر جامعه اسلامی در مقایسه با سایر رهبران چگونه است؟	۱۳۰

۱۹۱	آیا مسئولیت رهبری جامعه اسلامی، مانند سایر رهبران دیگر جوامع است؟ توضیح دهید.	۱۳۰
۱۹۲	از مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر جامعه‌ی اسلامی «وحدت و همبستگی اجتماعی» را توضیح دهید.	۱۳۰
۱۹۳	از مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر جامعه‌ی اسلامی «استقامت و پایداری در برابر مشکلات» را توضیح دهید.	۱۳۱
۱۹۴	از مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر جامعه‌ی اسلامی «افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی» را توضیح دهید.	۱۳۱
۱۹۵	از مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر جامعه‌ی اسلامی «مشارکت در نظارت همگانی» را توضیح دهید.	۱۳۱
۱۹۶	از مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر جامعه‌ی اسلامی «اولویت دادن به اهداف اجتماعی» را توضیح دهید.	۱۳۱
۱۹۷	کارگزاران چه کسانی هستند؟ وظیفه آن‌ها چیست؟	۱۳۲
۱۹۸	عملکرد درست و نادرست کارگزاران چه پیامدهایی را به دنبال دارد؟	۱۳۲
۱۹۹	امام علی (ع) در نامه خود به مالک اشتر از او می‌خواهد در جلب رضایت چه کسانی تلاش کند؟ چرا؟	۱۳۲
۲۰۰	به چه علت حضرت علی (ع) در عهدنامه مالک اشتر خطاب به مالک اشتر فرموده: «دل خویش را نسبت به مردم، مهربان کن و با همه، دوست و مهربان باش»؟	۱۳۲
۲۰۱	به چه علت حضرت علی (ع) در عهدنامه مالک اشتر خطاب به مالک اشتر فرموده: «در به دست آوردن رضایت عموم مردم سعی و تلاش کن نه در جلب رضایت خواص»؟	۱۳۲
۲۰۲	به چه علت حضرت علی (ع) در عهدنامه مالک اشتر خطاب به مالک اشتر فرموده: «کسانی را که از دیگران عیب جویی می‌کنند، از خود دور کن»؟	۱۳۲
۲۰۳	امام علی (ع) در عهدنامه مالک درباره طبقات محروم چه سفارشی کرده‌اند؟	۱۳۲ ۱۳۳
۲۰۴	حضرت علی (ع) در مورد پیمان بستن با دشمن، چه سفارشی به مالک اشتر کرده است؟	۱۳۳

ردیف	پاسخنامه سوالات درس ۱۰	صفحه
الف (آیات / احادیث / اشعار		
۱	الف) از آنجا که همه ی مسلمانان نمی توانند درباره ی احکام دین تفقه و تحقیق کنند و همه به پیامبر (ص) اسلام دسترسی ندارند، عده ای از آنان باید این مسئولیت را به عهده بگیرند. این افراد وظیفه دارند احکام دین را فرا بگیرند و به دیگران برسانند. ب) خیر، زیرا در عصر غیبت نیاز به متخصصان دینی بیشتر می شود؛ زیرا وقتی که در زمان پیامبر (ص) و امامان معصوم (ع) ایشان افرادی را تشویق به یادگیری عمیق معارف دین و ارائه آن به دیگران می کردند، قطعاً در زمانی که جامعه در دوران غیبت به سر می برد و دسترسی به امام ندارد، باید کسانی باشند که با فراگیری همه جانبه مسائل دین، پاسخگوی سوالات و نیازهای مردم باشند.	۱۲۵
۲	خداوند در قرآن کریم دستور می دهد گروهی از مردم، وقت و همت خود را صرف شناخت دقیق دین کنند و به تفقه در آن بپردازند تا پس از کسب علم به شهرهای خود بروند و قوانین اسلام را به مردم بیاموزند.	۱۲۵
۳	زیرا چنین شخصی، در مسائل زندگی، حکم و نظر امام را نمی داند. البته اگر یکی از پیروان ما که به علوم و دانش ما آشناست، وجود داشته باشد، باید دیگران را که به احکام ما آشنا نیستند، راهنمایی کند و دستورات دین را به آن‌ها آموزش دهد. در این صورت، او در بهشت با ما خواهد بود.	۱۲۶
۴	سخت تر از حال یتیمی است که پدر را از دست داده است؛ زیرا چنین شخصی، در مسائل زندگی، حکم و نظر امام را	۱۲۶

	نمی‌داند.	
۱۲۷	الف) رویدادهای جدید عصر غیبت ب) راویان حدیث (فقهها) ج) مسلمانان در غیبت امام، نه تنها در احکام و مسائل فردی، بلکه در مسائل اجتماعی هم، باید به فقیه مراجعه کنند. د) احکام و مسائل فردی و اجتماعی ه) انجام چنین وظیفه‌ای، جز با نفی حاکمان طاغوت و تشکیل حکومت اسلامی به رهبری فقیه میسر نیست.	۵
۱۲۷	رویدادهای جدید عصر غیبت	۶
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۱۲۵	مرجعیت دینی - ولایت ظاهری	۷
۱۲۵	ولایت ظاهری - مدیریت و پشتوانه حکومتی	۸
۱۲۶	تفقه	۹
۱۲۶	معرفت عمیق	۱۰
۱۲۶	فقیهان	۱۱
۱۲۶	امکان دسترسی	۱۲
۱۲۶	فقیه	۱۳
۱۲۷	راویان حدیث ما	۱۴
۱۲۷	فقیه	۱۵
۱۲۷	نفی حاکمان طاغوت - تشکیل حکومت اسلامی	۱۶
۱۲۷	فردی - اجتماعی	۱۷
۱۲۷	مرجعیت دینی - ولایت ظاهری	۱۸
۱۲۷	متخصص دین	۱۹
۱۲۷	مرجع تقلید	۲۰
۱۲۷	مرجعیت فقیه	۲۱
۱۲۷	ولایت فقیه	۲۲
۱۲۷	مرجعیت دینی	۲۳
۱۲۷	ولایت ظاهری	۲۴
۱۲۷	مرجیت فقیه - ولایت فقیه	۲۵
۱۲۸	مشروع	۲۶
۱۲۸	مشروعیت - مقبولیت	۲۷
۱۲۹	مجموعه قوانین	۲۸
۱۲۹	دسته جمعی	۲۹
۱۲۹	شرایط ذکر شده (مقبولیت و مشروعیت)	۳۰
۱۲۹	دستورات دین	۳۱
۱۲۹	دستورات دین - قوانین الهی	۳۲

۱۲۹	نفوذ بیگانگان	۳۳
۱۲۹	استقامت	۳۴
۱۲۹	عزت - استقلال	۳۵
۱۲۹	نخبگان	۳۶
۱۳۰	همبستگی اجتماعی	۳۷
۱۳۱	استقامت	۳۸
۱۳۱	سیاسی و اجتماعی جهان	۳۹
۱۳۱	اهداف اجتماعی	۴۰
۱۳۱	سوارشدگان در یک کشتی	۴۱
۱۳۱	فردی - اجتماعی	۴۲
۱۳۲	مدیران و مسئولان	۴۳
۱۳۲	افزایش و انباشته شدن مشکلات - ناکارآمدی حکومت	۴۴
۱۳۲	مسئولیت کارگزاران	۴۵
۱۳۲	کشورداری	۴۶
۱۳۲	عموم - خواص	۴۷
۱۳۲	طبقات محروم	۴۸
۱۳۳	عدالت	۴۹
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۱۲۵	صحیح	۵۰
۱۲۵	غلط	۵۱
۱۲۵	غلط	۵۲
۱۲۵	صحیح	۵۳
۱۲۵	صحیح	۵۴
۱۲۶	صحیح	۵۵
۱۲۶	غلط	۵۶
۱۲۶	غلط	۵۷
۱۲۶	صحیح	۵۸
۱۲۷	صحیح	۵۹
۱۲۷	غلط	۶۰
۱۲۷	غلط	۶۱
۱۲۷	صحیح	۶۲
۱۲۷	صحیح	۶۳
۱۲۷	صحیح	۶۴

۱۲۷	غلط	۶۵
۱۲۸	صحیح	۶۶
۱۲۸	غلط	۶۷
۱۲۸	غلط	۶۸
۱۲۸	صحیح	۶۹
۱۲۸	صحیح	۷۰
۱۲۸	غلط	۷۱
۱۲۸	غلط	۷۲
۱۲۸	صحیح	۷۳
۱۲۸	غلط	۷۴
۱۲۸	صحیح	۷۵
۱۲۸	غلط	۷۶
۱۲۸	صحیح	۷۷
۱۲۸	غلط	۷۸
۱۲۹	صحیح	۷۹
۱۲۹	غلط	۸۰
۱۲۹	صحیح	۸۱
۱۲۹	صحیح	۸۲
۱۲۹	صحیح	۸۳
۱۲۹	صحیح	۸۴
۱۳۰	صحیح	۸۵
۱۳۰	صحیح	۸۶
۱۳۰	صحیح	۸۷
۱۳۱	غلط	۸۸
۱۳۱	صحیح	۸۹
۱۳۱	صحیح	۹۰
۱۳۱	صحیح	۹۱
۱۳۱	صحیح	۹۲
۱۳۱	غلط	۹۳
۱۳۱	غلط	۹۴
۱۳۲	صحیح	۹۵
۱۳۲	صحیح	۹۶
۱۳۲	غلط	۹۷
۱۳۲	غلط	۹۸
۱۳۲	غلط	۹۹

(د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
۱۰۰	هر یک از عبارت های زیر به کدام یک از وظایف رهبر اشاره دارد؟ الف. بهره گیری از اندیشه و نظر ۳ ب. تلاش جهت مسدود کردن راه های سلطه ۲ ج. زندگی به دور از تجمل با الگوگیری از اولیای دین ۴ د. اداره جامعه براساس دستورات دین ۱ ۴- ساده زیستی	۱۳۰-۱۲۹
۱۰۱	هر یک از عبارت های زیر به کدام یک از وظایف مردم در برابر رهبر و حکومت اسلامی اشاره دارد؟ الف. فراهم نمودن فرصت و توان مقابله با مشکلات داخلی و خارجی برای رهبر ۲ ب. پرهیز از تفرقه و پراکندگی در جامعه ۱ ج. وارد کردن بیشترین ضربه به مستکبران و نقشه های تفرقه افکنانه آنان ۳ د. عدم سکوت در برابر گناه و ظلم ۴ ه. ترجیح کالاهای ساخت داخل بر خرید کالاهای خارجی ۵ ۵- اولویت دادن به اهداف اجتماعی ۴- مشارکت در نظارت همگانی ۳- افزایش آگاهی های سیاسی و اجتماعی ۲- استقامت و پایداری در برابر مشکلات ۱- وحدت و همبستگی اجتماعی	۱۳۰-۱۳۱
۱۰۲	هر یک از عبارت های سمت راست با کدام یک از عبارت های سمت چپ ارتباط دارد؟ (در سمت چپ یک مورد اضافی است). الف. تشبیه مردم به سوارشدگان در یک کشتی ۵ ب. بستن راه های سلطه ۱ ج. خرید کالای ایرانی ۴ د. تصمیم گیری صحیح در برابر قدرت های ستمگر ۲ ۵- مشارکت در نظارت همگانی ۴- اولویت دادن به اهداف اجتماعی ۳- ساده زیستی ۲- افزایش آگاهی های سیاسی و اجتماعی ۱- حفظ استقلال کشور	۱۳۱-۱۲۹
۱۰۳	کدام یک از گزینه های سمت چپ به گزینه های سمت راست مربوط است؟ (یک گزینه اضافی است) الف. گروهی از فقیهان که در احکام دین تخصص دارند و می توانند احکام و قوانین دین را در اختیار مردم قرار دهند. مرجع تقلید ب. افرادی که به معرفت عمیق می رسند و می توانند قوانین و احکام اسلام را از قرآن و روایات به دست آورند. فقیه ج. تلاش برای کسب معرفت عمیق تفقه د. به مراجعه و پیروی از متخصصان در احکام دینی می گویند. تقلید ۵- مرجعیت دینی ۴- فقیه ۳- مرجع تقلید ۲- تقلید ۱- تفقه	۱۲۸-۱۲۶
(ه) سوالات چند گزینه ای		
۱۰۴	رجوع غیر متخصص به متخصص در مسائل شرعی و احکام را اصطلاحاً می گویند. (۱) اجتهاد (۲) تفقه (۳) تقلید (۴) فقیه	۱۲۷
۱۰۲	ولی فقیه چگونه انتخاب می شود؟ (۱) با مشروعیت (۲) با مقبولیت (۳) با انتصاب خاص از طرف امام زمان (عج) (۴) با مشروعیت و مقبولیت	۱۲۸

۱۲۸	تشکیل نظام و حکومت اسلامی بر چه پایه ای استوار است؟ (۱) شجاعت و قدرت روحی (۲) مشروعیت و مقبولیت (۳) ایمان به خدا و اعتماد به مردم (۴) تقوا و عدالت	۱۰۳
۱۲۹ - ۱۳۱	کدام یک از موارد زیر جزء وظایف رهبر است؟ (۱) ساده زیستی (۲) افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی (۳) اولویت دادن به اهداف اجتماعی (۴) مشارکت در نظارت همگانی	۱۰۴
۱۳۰ - ۱۳۱	«خرید کالای ایرانی» از مصادیق کدام یک از وظایف مردم در مقابل رهبر جامعه‌ی اسلامی می‌باشد؟ (۱) اولویت دادن به اهداف اجتماعی (۲) مشارکت در نظارت همگانی (۳) وحدت و همبستگی اجتماعی (۴) افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی	۱۰۵
(و) سوالات کامل کردنی		
۱۲۷ - ۱۲۸ - ۱۳۲	تشخیص دهید هر کدام از جملات زیر با کدام یک از کلمات موجود در پرانتز زیر کامل می‌شود (یک کلمه اضافی است). (دینی_ مشروعیت_ آفرینش_ عادل_ مقبولیت_ مورد اعتماد_ اجتماعی_ فردی_ متخصص_ با تقوا) ۱- مسلمانان باید در عصر غیبت در احکام و مسائل فردی و اجتماعی به فقیه مراجعه کنند. ۲- تقلید در احکام به معنای رجوع به متخصص است. ۳- تشکیل نظام و حکومت اسلامی بر دو پایه مشروعیت و مقبولیت استوار است. ۴- یکی از راه‌های شناخت مرجع تقلید پرسش و تحقیق از دو نفر عادل و مورد اعتماد است. ۵- بر اساس عهدنامه مالک اشتر مردم دو دسته‌اند دسته‌ای برادر دینی تو و دسته دیگر در آفرینش همانند تو هستند.	۱۰۶
(ز) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۱۲۵	زیرا دین اسلام همیشگی و برای همه‌ی دوران‌ها است.	۱۰۷
۱۲۵	مردم با وظایف خود آشنا نمی‌شوند و نمی‌توانند به آن وظایف عمل کنند.	۱۰۸
۱۲۵	نمی‌توان احکام اجتماعی اسلام را که نیازمند مدیریت و پشتوانه حکومتی است، در جامعه به اجرا درآورد.	۱۰۹
۱۲۶	تربیت دانشمندان و فرستادن آنان به شهرهای خود و دیگر شهرها	۱۱۰
۱۲۶	تا پس از کسب علم به شهرهای خود بروند و قوانین اسلام را به مردم بیاموزند.	۱۱۱
۱۲۶	تلاش برای کسب معرفت عمیق	۱۱۲
۱۲۶	فقیهان	۱۱۳
۱۲۶	سخت تر از حال یتیمی است که پدر را از دست داده است.	۱۱۴
۱۲۶	زیرا چنین شخصی، در مسائل زندگی، حکم و نظر امام را نمی‌داند.	۱۱۵
۱۲۷	فقیهان واجد شرایط	۱۱۶
۱۲۷	یعنی انسان در امری که تخصص و مهارت ندارد، به متخصص آن مراجعه می‌کند.	۱۱۷
۱۲۷	رجوع به متخصص دین	۱۱۸
۱۲۷	«مرجعیت دینی» در شکل «مرجعیت فقیه» و «ولایت ظاهری» به صورت «ولایت فقیه» ادامه می‌یابد.	۱۱۹
۱۲۸	۱- با تقوا باشد. ۲- عادل باشد. ۳- زمان شناس باشد. ۴- اعلم باشد.	۱۲۰
۱۲۸	بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز، به دست آورد.	۱۲۱
۱۲۸	یعنی از میان فقها از همه عالم تر باشد.	۱۲۳

۱۲۴	بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز به دست آورد.	۱۲۸
۱۲۵	تا بتواند جامعه را در شرایط پیچیده جهانی رهبری کند.	۱۲۸
۱۲۶	۱- باتقوا باشد. ۲- عادل باشد. ۳- زمان شناس باشد.	۱۲۸
۱۲۷	مشروعیت و مقبولیت	۱۲۸
۱۲۸	زیرا ولی فقیه، بیان کننده‌ی قوانین و مقررات اجتماعی اسلام است.	۱۲۹
۱۲۹	تا زمانی که شرایط رهبری را داشته باشد- مجلس خبرگان	۱۲۹
۱۳۰	تا وقتی رهبر جامعه است که شرایط ذکر شده (مقبولیت و مشروعیت) را داشته باشد.	۱۲۹
۱۳۱	فشار اقتصادی و روانی	۱۲۹
۱۳۲	رهبر با دعوت مردم به استقامت و پایداری و بستن راه های سلطه، تلاش می کند عزت و استقلال کشور از دست نرود.	۱۲۹
۱۳۳	با بهره گرفتن از اندیشه های اندیشمندان و متخصصان میسر است.	۱۲۹
۱۳۴	۱- تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه ۲- حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان ۳- تصمیم گیری براساس مشورت ۴- ساده زیستی	۱۲۹ - ۱۳۰
۱۳۵	مجمع تشخیص مصلحت نظام، شورای عالی انقلاب فرهنگی، مجلس شورای اسلامی، شورای عالی امنیت ملی، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم و شورای عالی حوزه های علمیه.	۱۲۹ - ۱۳۰
۱۳۶	کسانی که می خواهند در سایه ی قوانین اسلام به رستگاری برسند.	۱۳۰
۱۳۷	مشارکت و همراهی مردم	۱۳۰
۱۳۸	تفرقه و پراکندگی	۱۳۰
۱۳۹	مردم	۱۳۰
۱۴۰	همبستگی اجتماعی	۱۳۰
۱۴۱	۱- وحدت و همبستگی اجتماعی ۲- استقامت و پایداری در برابر مشکلات ۳- افزایش آگاهی های سیاسی و اجتماعی ۴- مشارکت در نظارت همگانی ۵- اولویت دادن به اهداف اجتماعی	۱۳۰ - ۱۳۱
۱۴۲	با استقامت خود	۱۳۱
۱۴۳	اطلاع از شرایط سیاسی و اجتماعی جهان، ضروری است.	۱۳۱
۱۴۴	ناراحتی دشمنان از عمل ما یا خوشحالی و شادی آنان از رفتار ما، می تواند یکی از معیارهای درستی و نادرستی عملکرد ما باشد.	۱۳۱
۱۴۵	مشارکت در نظارت همگانی	۱۳۱
۱۴۶	مشارکت در نظارت همگانی	۱۳۱
۱۴۷	همه کسانی که در برابر انجام گناه در جامعه سکوت کرده اند نیز باید پاسخگو باشند.	۱۳۱
۱۴۸	وظیفه امر به معروف و نهی از منکر را با روش درست انجام دهیم.	۱۳۱
۱۴۹	هدایت جامعه به سمت وظایف اسلامی	۱۳۱
۱۵۰	عهدنامه مالک اشتر- مسئولیت کارگزاران	۱۳۲
۱۵۱	اعتماد مردم به حکومت، روز به روز افزایش می یابد.	۱۳۲

۱۵۲	سبب افزایش و انباشته شدن مشکلات و ناکارآمدی حکومت	۱۳۲
۱۵۳	اعتماد مردم به حکومت، روز به روز افزایش می‌یابد.	۱۳۲
۱۵۴	حضرت علی علیه السلام	۱۳۲
۱۵۵	به عظمت فکر و درایت حضرت علی علیه السلام در کشورداری پی می‌برد.	۱۳۲
۱۵۶	چرا که مردم دو دسته‌اند: دسته‌ای برادر دینی تو و دسته‌ای دیگر در آفرینش همانند تو هستند.	۱۳۲
۱۵۷	زیرا این گروه (ص) افراد محروم [بیش از دیگران به عدالت نیازمندند].	۱۳۲
(ح) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
	تفقه: تلاش برای کسب معرفت عمیق	۱۲۶
۱۵۸	فقیه: افرادی که به معرفت عمیق در دین می‌رسند و می‌توانند قوانین و احکام اسلام را از قرآن و روایات به دست آورند، فقیه نامیده می‌شوند.	۱۲۶
۱۵۹	تقلید: گروهی از فقیهان، احکام و قوانین دین را در اختیار مردم قرار می‌دهند. کسانی که در احکام دین متخصص دین نیستند، به این متخصصان مراجعه می‌کنند و احکام دین را از آنان می‌آموزند. این مراجعه را پیروی یا تقلید می‌گویند. یا به عبارت دیگر: تقلید در احکام، به معنای رجوع به متخصص دین است.	۱۲۷
۱۶۰	مرجع تقلید: انسان در امری که تخصص و مهارت ندارد، به متخصص آن مراجعه می‌کند. پس، تقلید در احکام، به معنای رجوع به متخصص دین است. چنین فقیهی را نیز مرجع تقلید می‌نامند.	۱۲۷
۱۶۱	ولی فقیه: از میان فقیهان کسی که توانایی سرپرستی و ولایت جامعه را دارد، عهده دار حکومت می‌شود و قوانین الهی را در جامعه به اجرا درمی‌آورد. فقیهی که این مسئولیت را برعهده می‌گیرد، ولی فقیه می‌گویند.	۱۲۷
۱۶۲	مقبولیت ولی فقیه: ولی فقیه باید از جانب مردم پذیرفته شده باشد تا بتواند کشور را اداره کند و به پیش ببرد. یعنی، فقیه باید نزد مردم جامعه خود، «مقبولیت» داشته باشد.	۱۲۸
۱۶۳	مشروعیت ولی فقیه: حکومت و رهبری فقیهی که شرایط پنج گانه ولی فقیه را داشته باشد، مشروع است؛ یعنی دین به او اجازه رهبری مردم را داده است.	۱۲۸
۱۶۴	کارگزاران: کارگزاران، همان مدیران و مسئولان جامعه‌اند که امروزه امور سه قوه مقننه، مجریه و قضائیه را برعهده دارند.	۱۲۸
(ط) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
۱۶۵	آن بزرگواران دانشمندانی را تربیت می‌کردند که در حدّ توان به معارف و احکام دین دست یابند. این دانشمندان به نقاط مختلف شهر خود و یا شهرهای دیگر می‌رفتند و احکام اسلام را به مردم می‌آموختند. اگر مردم نیز پرسشی داشتند، آنان براساس دانشی که از قرآن کریم و روایات داشتند، به آن پرسش پاسخ می‌دادند.	۱۲۶
۱۶۶	در زمان ائمه علیهم السلام، مردمانی در شهرهای دوردست بودند که به امامان دسترسی نداشتند و نمی‌توانستند احکام دین را از ایشان بشنوند و از فرمان های آنان مطلع شوند. از این رو، آن بزرگواران دانشمندانی را تربیت می‌کردند که در حدّ توان به معارف و احکام دین دست یابند. این دانشمندان به نقاط مختلف شهر خود و یا شهرهای دیگر می‌رفتند و احکام اسلام را به مردم می‌آموختند. اگر مردم نیز پرسشی داشتند، آنان براساس دانشی که از قرآن کریم و روایات داشتند، به آن پرسش پاسخ می‌دادند.	۱۲۶
۱۶۷	فقیهی که در مسائل و احکام دین، تخصص دارد و افراد غیر متخصص در این زمینه، به وی مراجعه می‌کنند و از وی تقلید می‌کنند.	۱۲۷
۱۶۸	از میان فقیهان کسی که توانایی سرپرستی و ولایت جامعه را دارد، عهده‌دار حکومت می‌شود و قوانین الهی را در جامعه به اجرا درمی‌آورد.	۱۲۷

۱۶۹	۱- باتقوا باشد. ۲- عادل روز، به دست آورد. ۳- زمان شناس باشد و بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز، به دست آورد. ۴- اعلم باشد؛ یعنی از میان فقها از همه عالم تر باشد.	۱۲۸
۱۷۰	۱- از دو نفر عادل و مورد اعتماد که بتواند فقیه واجد شرایط را تشخیص دهد، بپرسیم. ۲- یکی از فقیهان، در میان اهل علم آن چنان مشهور باشد که انسان مطمئن شود و بداند که این فقیه، واجد شرایط است.	۱۲۸
۱۷۱	۱- باتقوا باشد. ۲- عادل باشد. ۳- زمان شناس باشد و بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز به دست آورد. ۴- مدیر و مدبر باشد و بتواند جامعه را در شرایط پیچیده جهانی رهبری کند. ۵- شجاعت و قدرت روحی داشته باشد و بدون ترس و واهمه، در برابر زیاده خواهی دشمنان بایستد. در اجرای احکام دین از کسی نترسد و با قدرت، در مقابل تهدیدها بایستد و پایداری کند.	۱۲۸
۱۷۲	بدون ترس و واهمه، در برابر زیاده خواهی دشمنان بایستد. در اجرای احکام دین از کسی نترسد و با قدرت، در مقابل تهدیدها بایستد و پایداری کند.	۱۲۸
۱۷۳	فقیه‌ی که ۱- باتقوا باشد. ۲- عادل باشد. ۳- زمان شناس باشد. ۴- مدیر و مدبر باشد ۵- شجاعت و قدرت روحی داشته باشد. یعنی دین به او اجازه رهبری مردم را داده است. در غیر این صورت، پیروی از دستورات وی حرام است.	۱۲۸
۱۷۵	ولی فقیه باید از جانب مردم پذیرفته شده باشد تا بتواند کشور را اداره کند و به پیش ببرد. یعنی، فقیه باید نزد مردم جامعه‌ی خود، «مقبولیت» داشته باشد.	۱۲۸
۱۷۶	زیرا اداره جامعه تنها با یک مجموعه قوانین و یک رهبری امکان پذیر است؛ در غیر این صورت، هرج و مرج و تفرقه و پراکندگی پیش می آید و این، یک امر روشن و بدیهی در تمام نظام‌های سیاسی دنیاست.	۱۲۹
۱۷۷	مردم در انتخاب ولی فقیه باید به صورت دسته جمعی اقدام کنند و فقیه‌ی را که شرایط رهبری دارد، با آگاهی و شناخت بپذیرند، به وی اعتماد و اطمینان کنند و رهبری جامعه را به وی بسپارند.	۱۲۹
۱۷۸	مردم کشور ما در زمان انقلاب اسلامی به شیوه‌ای مستقیم و با حضور در اجتماعات و راهپیمایی‌های سراسری، ولایت امام خمینی (ره) را پذیرفتند و با ایشان پیمان یاری بستند. اکنون نیز بنابر قانون اساسی، مردم ابتدا نمایندگان خبره خود را انتخاب می کنند و آن خبرگان نیز از میان فقها آن کسی را که برای رهبری شایسته تر تشخیص دهند، به جامعه اعلام می کنند. بر این مبنا بود که پس از رحلت امام خمینی حضرت آیت الله خامنه‌ای مسئولیت رهبری جامعه را برعهده گرفتند.	۱۲۹
۱۷۹	مردم کشور ما در زمان انقلاب اسلامی به شیوه‌ای مستقیم و با حضور در اجتماعات و راهپیمایی‌های سراسری، ولایت امام خمینی (ره) را پذیرفتند و با ایشان پیمان یاری بستند.	۱۲۹
۱۸۰	به شیوه‌ای مستقیم و با حضور در اجتماعات و راهپیمایی‌های سراسری	۱۲۹
۱۸۱	بنابر قانون اساسی، مردم ابتدا نمایندگان خبره خود را انتخاب می کنند و آن خبرگان نیز از میان فقها آن کسی را که برای رهبری شایسته تر تشخیص دهند، به جامعه اعلام می کنند.	۱۲۹
۱۸۲	بنابر قانون اساسی، مردم ابتدا نمایندگان خبره خود را انتخاب می کنند و آن خبرگان نیز از میان فقها آن کسی را که برای رهبری شایسته تر تشخیص دهند، به جامعه اعلام می کنند. بر این مبنا بود که پس از رحلت امام خمینی حضرت آیت الله خامنه‌ای مسئولیت رهبری جامعه را برعهده گرفتند.	۱۲۹
۱۸۳	رهبر جامعه اسلامی می کوشد جامعه مطابق با دستورات دین اداره شود و مردم از مسیر قوانین الهی خارج نشوند.	۱۲۹
۱۸۴	کشورهای بیگانه، به خصوص قدرت های بزرگ، همواره درصدد سلطه بر کشورهای دیگرند و از روش‌های مختلف برای رسیدن به این هدف استفاده می کنند. یکی از روش‌های آنان فشار اقتصادی و روانی است. رهبر با دعوت مردم به استقامت و پایداری و بستن راه‌های سلطه، تلاش می کند عزت و استقلال کشور از دست نرود.	۱۲۹

۱۲۹	از آنجا که اداره یک جامعه و رهبری آن به سوی پیشرفت و عدالت و تعالی، با بهره گرفتن از اندیشه‌های اندیشمندان و متخصصان میسر است، رهبر باید با مشورت با نخبگان تصمیم‌های لازم را بگیرد.	۱۸۵
۱۲۹	از آنجا که اداره یک جامعه و رهبری آن به سوی پیشرفت و عدالت و تعالی، با بهره گرفتن از اندیشه‌های اندیشمندان و متخصصان میسر است، رهبر باید با مشورت با نخبگان تصمیم‌های لازم را بگیرد. امروزه در جامعه ما، علاوه بر اشخاص، نهادهای مختلفی نیز هستند که به صورت پیوسته به رهبری مشورت می‌دهند، مانند: مجمع تشخیص مصلحت نظام، شورای عالی انقلاب فرهنگی، مجلس شورای اسلامی، شورای عالی امنیت ملی، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم و شورای عالی حوزه‌های علمیه.	۱۸۶
۱۳۰	رهبر به دنبال توسعه مال و ثروت و تشکیل یک زندگی اشرافی و تجملاتی حتی از طریق مشروع نیست. اگرچه امروزه زندگی اشرافی رؤسای جمهور و پادشاهان، از قبیل داشتن خانه های گران قیمت، استفاده از بهترین سرویس ها و مبلمان در خانه، استراحت و تفریح در زیباترین سواحل و جزایر دنیا، داشتن ده ها اتومبیل شیک، برگزاری مهمانی های پرهزینه و شرکت در مجالس لهو، با هزینه شخصی یا با استفاده از اموال عمومی، یک امر عادی است، اما رهبر با الگو قراردادن اولیای دین، همواره یک زندگی ساده را دنبال می کند.	۱۸۷
۱۳۰	رهبر برای آنان پیشوایی است که با قدم گذاشتن در مسیر کمال و عدالت، سایر مردم را به پیمودن راه فرا می خواند. مردم نیز تلاش می کنند با همت و پشتکار خود وی را همراهی کنند و قافله سالار را در همه عرصه ها و به خصوص در آنجا که سختی ها بروز می کنند، تنها نگذارند.	۱۸۸
۱۳۰	خیر بلکه متفاوت است؛ مردم نیز نگاهی متفاوت به رهبری دارند؛ رهبر برای آنان پیشوایی است که با قدم گذاشتن در مسیر کمال و عدالت، سایر مردم را به پیمودن راه فرا می خواند. مردم نیز تلاش می کنند با همت و پشتکار خود وی را همراهی کنند و قافله سالار را در همه عرصه ها و به خصوص در آنجا که سختی ها بروز می کنند، تنها نگذارند.	۱۸۹
۱۳۰	همانطور که تفرقه و پراکندگی، به سرعت یک حکومت را از پای درمی آورد و سلطه گران را بر کشور مسلط می کند، همبستگی اجتماعی، کشور را قوی می کند و به رهبری امکان می دهد که برنامه های اسلامی را به اجرا درآورد.	۱۹۰
۱۳۱	هر کشوری در مسیر رسیدن به استقلال و کمال با مشکلات بزرگ و کوچکی روبه رو می شود؛ همان گونه که کشور ما از ابتدای انقلاب اسلامی مورد تهاجم دشمنان قرار گرفت. پس مردم باید با استقامت خود، فرصت و توان مقابله با مشکلات داخلی و خارجی را برای رهبر فراهم کنند.	۱۹۱
۱۳۱	برای تصمیم گیری صحیح در برابر قدرت های ستمگر دنیا، اطلاع از شرایط سیاسی و اجتماعی جهان، ضروری است. ما باید بتوانیم به گونه ای عمل کنیم که بیشترین ضربه را به مستکبران و نقشه های تفرقه افکنانه آنان بزنیم و خود کمترین آسیب را ببینیم. ناراحتی دشمنان از عمل ما یا خوشحالی و شادی آنان از رفتار ما، می تواند یکی از معیارهای درستی و نادرستی عملکرد ما باشد.	۱۹۲

۱۹۳	براساس فرمان خداوند، همه افراد جامعه اسلامی نسبت به یکدیگر مسئول اند و مانند سوارشدگان در یک کشتی اند. اگر گناहانی در جامعه رواج پیدا کند، فقط گناهکاران عذاب نمی شوند، بلکه همه ی کسانی که در برابر انجام گناه در جامعه سکوت کرده اند نیز باید پاسخگو باشند. بنابراین، همه ما باید ناظر بر فعالیت های اجتماعی باشیم و در صورت مشاهده گناه توسط هرکس، وظیفه امر به معروف و نهی از منکر را با روش درست انجام دهیم. این مشارکت سبب می شود که رهبر، همه افراد جامعه را پشتیبان خود بداند و هدایت جامعه به سمت وظایف اسلامی برای رهبر جامعه آسان تر شود.	۱۳۱
۱۹۴	در برخی موارد که اهداف و آرمان های اجتماعی در برابر منافع فردی قرار می گیرند، باید بتوانیم از منافع فردی خود بگذریم و برای اهداف اجتماعی تلاش کنیم؛ مثلاً خرید کالای ایرانی سبب می شود که کارخانه های داخلی به تولید خود ادامه دهند و مانع بیکاری صدها هزار کارگر شوند. این عمل، به طور غیرمستقیم سبب کاهش بیکاری شده و کمک خوبی به حکومت و رهبری است که بتوانند در اداره جامعه موفق تر باشند.	۱۳۱
۱۹۵	کارگزاران، همان مدیران و مسئولان جامعه اند که امروزه امور سه قوه مقننه، مجریه و قضائیه را برعهده دارند. در واقع، کارگزاران یاران و کمک کنندگان به رهبرند.	۱۳۲
۱۹۶	اگر کارگزاران جامعه، وظیفه خود را به درستی بشناسند و هم به درستی اجرا کنند، اعتماد مردم به حکومت، روز به روز افزایش می یابد. همچنین عملکرد غلط کارگزاران، سبب افزایش و انباشته شدن مشکلات و ناکارآمدی حکومت خواهد شد.	۱۳۲
۱۹۷	در به دست آوردن رضایت عموم مردم سعی و تلاش کن نه در جلب رضایت خواص که با وجود رضایت عمومی، خشم خواص به تو آسیبی نمی رساند و با خشم عموم مردم، رضایت خواص سودی نمی بخشد.	۱۳۲
۱۹۸	چرا که مردم دو دسته اند: دسته ای برادر دینی تو و دسته ای دیگر در آفرینش همانند تو هستند.	۱۳۲
۱۹۹	با وجود رضایت عمومی، خشم خواص به تو آسیبی نمی رساند و با خشم عموم مردم، رضایت خواص سودی نمی بخشد.	۱۳۲
۲۰۰	زیرا در نهایت مردم عیب هایی دارند و مدیر جامعه باید بیش از همه در پنهان کردن آن ها بکوشد.	۱۳۲
۲۰۱	عده ای افراد مورد اطمینان را انتخاب کن تا درباره وضع طبقات محروم تحقیق کنند و به تو گزارش دهند. سپس برای رفع مشکلات آنها عمل کن ...، زیرا این گروه (ص) افراد محروم] بیش از دیگران به عدالت نیازمندند.	۱۳۲- ۱۳۳
۲۰۲	اگر با دشمن پیمان بستی از پیمان شکنی دشمن غافل نباش، که دشمن گاهی از این راه تو را غافل گیر می کند.	۱۳۳

درس یازدهم

دبیرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی مستقر در استان کرمانشاه سوالات استاندارد با رویکرد مفهومی درس دین و زندگی		
کتاب: دین و زندگی ۲	طراحی توسط استان: قم	سوالات درس ۱۱: عزت نفس
رشته: علوم تجربی - ریاضی و فیزیک - فنی حرفه‌ای - کاردانش	سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳	پایه: یازدهم

ردیف	سوال	صفحه
	الف (آیات / احادیث / اشعار	
۱.	باتوجه به آیات زیر راههای دستیابی به عزت و ذلت را بنویسید. الف) «مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا» ب) «لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَ زِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ» ج) «وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ»	۱۳۹
۲.	پیام حدیث امام علی(ع) «بنده کسی مثل خودت نباش، خدا تو را آزاد آفریده است»	۱۳۹
۳.	«لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَ زِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ.» راه به دست آمدن عزت چیست و نتیجه آن چیست؟	۱۳۹
۴.	حدیث «أَنْتَ لَيْسَ لَأَنْفُسِكُمْ ثَمَنٌ إِلَّا الْجَنَّةُ فَلَاتَبِيعُوهَا إِلَّا بِهِ» اشاره به کدام راه تقویت عزت نفس دارد؟	۱۴۰
۵.	آیه «ای فرزند آدم، این مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم» اشاره به کدام راه تقویت عزت نفس دارد؟	۱۴۰
۶.	«خالق جهان در نظر آنان بزرگ است. از این جهت، غیر خدا در نظرشان کوچک است.» اشاره به کدام راه تقویت عزت نفس دارد؟	۱۴۰
۷.	پیام حدیث امام علی(ع) « بنده کسی مثل خودت نباش، زیرا خداوند تو را آزاد آفریده» چیست؟	۱۳۹
	ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.	
۸.	تمایلات دانی مربوط به بعد انسان است.	۱۴۲
۹.	ذلت به معنای است.	۱۳۹
۱۰.	دعوت نفس اماره همان دعوت است.	۱۴۳
۱۱.	عزت به معنای است.	۱۳۹
۱۲.	انسان عزیز در برابر است	۱۴۳
۱۳.	شکست ناپذیری و مغلوب و تسلیم نشدن است	۱۳۹
۱۴.	تمایلات عالی مربوط به بعد انسان است.	۱۴۲

۱۳۹	۱۵. واژه ذلت درمقابل قرار دارد.
۱۴۲	۱۶. بارسیدن به تمایلات عالی و برتر احساس می بریم.
۱۴۱	۱۷. تمایلات بعد در ذات خود بد نیستند، اما نسبت به ناچیز و پایین ترند.
۱۴۲	۱۸. حد و مرز توجه به تمایلات را می داند.
۱۴۰	۱۹. می گویند خداوند «عزیز» است، معنایش این است که
۱۳۸	۲۰. یکی از مهم ترین قدم ها در مسیر کمال، است.
۱۳۸	۲۱. عزت از صفاتی است که قرآن کریم بیش را به آن توصیف کرده است.
۱۳۸	۲۲. از صفاتی است که قرآن کریم بیش از ۹۵ بار خداوند را بدان توصیف کرده است.
۱۴۰	۲۳. ای فرزند آدم، این را برای تو آفریدم و تو را برای خودم.
۱۴۰	۲۴. خدایی که خالق است، سرچشمه و منبع همه ها و هاست.
۱۴۲	۲۵. نوجوانی و جوانی برای پاسخ منفی دادن به این تمایلات گاه و بی گاه است.
۱۳۸	۲۶. معصومین بزرگوار این را از ارکان دانسته اند که اگر در وجود ما شکل بگیرد، مانع بسیاری از زشتی ها خواهد شد.
۱۳۹	۲۷. عزت: به معنای است.
۱۳۹	۲۸. ذلت: ذلت به معنای است.
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.	
۱۴۲	۲۹. تمایلات دانی در ذات خود بد نیستند، اما نسبت به بعد معنوی والهی خیلی ناچیز و پایین تر هستند..
۱۳۹	۳۰. کسی که درمقابل دیگران تن به ذلت می دهد، ابتدا در مقابل تمایلات پست خود می شکند .
۱۴۴	۳۱. پاسخ مثبت دادن به تمایلات همیشه عزت نفس را ضعیف می کند.
۱۳۹	۳۲. خداوند عزیز است یعنی کسی نمی تواند درازاده او نفوذ نماید و او را تسلیم خود کند.
۱۴۴	۳۳. براساس تحقیقات انجام شده ،اکثر مجرمان و گناهکاران دارای عزت نفس هستند و یا عزت نفس بالایی دارند.
۱۴۴	۳۴. اکثر انسان های مفید و نیکوکار جامعه دارای عزت نفس پایینی می باشند و بیشتر مرتکب گناه می شوند..
د) کشف ارتباط (وصل کنید).	
۱۳۹	۳۵. (۱) خداوند آن را برای خودش آفریده است. (۲) سرچشمه و منبع همه قدرت ها و عزّت هاست . (۳) به معنای نفوذ نا پذیری (۴) همان نفس لواحه است (۵) از ما می خواهد فقط به تمایلات بعد حیوانی سرگرم و مشغول باشیم (۶) تمایلاتی که مربوط به روح الهی و معنوی انسان هستند.
تا	(الف) عزت (ب) وجدان (ج) انسان (د) تمایلات عالی و برتر (و) خداوند (ی) نفس اماره
۱۴۲	
ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	
۱۴۲	۳۶. به چه دلیل پرسش از ریشه تمایلات در انسان، سوال مناسب و بجایی است؟
۱۴۲	۳۷. تمایلات انسان را نام ببرید.
۱۴۱	۳۸. دو نمونه اسوه های عزت در برابر ستمگران را نام ببرید؟
۱۴۳	۳۹. نام دیگر نفس اماره چیست؟
۱۴۲	۴۰. بهترین زمان برای پاسخ منفی دادن به تمایلات گاه و بیگاه انسان چه دوره ای است؟

۱۴۳	نام دیگر نفس لوامه چیست؟	۴۱
۱۴۳	نام دیگر دعوت هوی و هوس چیست؟ از ما چه می خواهد؟	۴۲
۱۴۳	نام دیگر دعوت عقل و وجدان چیست؟ و از ما چه می خواهد؟	۴۳
۱۴۲	تمایلات بعد حیوانی چه موقع بدمی شوند؟	۴۴
۱۴۱	چرا انسان ها به طور طبیعی به تمایلات دانی میل و علاقه دارند؟	۴۵
۱۴۱	اگر پاسخگویی به تمایلات پست ادامه یابد چه پیش می آید؟	۴۶
۱۴۲	چرا خداوند حد و مرز و چگونگی بهره مندی از تمایلات دانی را مشخص کرده است؟	۴۷
۱۳۹	به معنای تسلیم نشدن و نفوذ ناپذیری است؟	۴۸
(و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۱۴۳	نفس اماره:	۴۹
۱۴۳	نفس لوامه:	۵۰
۱۴۲	تمایلات عالی:	۵۱
۱۴۲	تمایلات دانی:	۵۲
(ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
۱۳۹	انسان عزیز چه ویژگی هایی دارد؟	۵۳
۱۴۲	چرا در دوره جوانی و نوجوانی بهترین زمان برای پاسخ منفی دادن به تمایلات بد است؟	۵۴
۱۴۲	تمایلات بُعد حیوانی در مقایسه با معنوی و الهی چگونه است؟	۵۵
۱۴۰	دو راه تقویت عزت نفس را بنویسید.	۵۶
۱۴۰	کسانی را که تسلیم هوی و هوس می شوند چه عواقبی را برایشان به دنبال دارد؟	۵۷
۱۴۰	از راه های تقویت عزت نفس "شناخت ارزش خود و فروختن خویش به بهای اندک" را توضیح دهید؟	۵۸
۱۴۰	سرچشمه عزت چیست و راه دستیابی به عزت چیست؟ توضیح دهید.	۵۹
۱۴۱	جملات عزت مندان و مقتدرانه پیامبر اسلام، امام حسین علیه السلام و حضرت زینب را بنویسید.	۶۰
۱۴۱	نمونه ای از زندگی عزتمند حضرت زینب را شرح دهید:	۶۱
۱۴۲	تعبیر پیامبر از جوان و نوجوان در برخورد با تمایلات چیست؟ مفهوم آن چه می باشد؟	۶۲
۱۳۹	انسان عزیز در برابر چه چیزهایی مقاومت می کند و تسلیم نمی شود؟	۶۳
۱۴۱	سخن امام حسین علیه السلام در مورد زندگی با عزت را بنویسید	۶۴
۱۴۱	چرا امام حسین از اسوه های عزت محسوب می شوند؟	۶۵
۱۴۱	چه موقع خواری و ذلت انسان را احاطه می کند؟ نتیجه آن چیست؟	۶۶
۱۴۰	بزرگان مکه برای دست برداشتن پیامبر اسلام از دعوت خود، چه وعده هایی به ایشان دادند؟ پاسخ پیامبر اسلام چه بود؟	۶۷
۱۴۳	هر انسانی در درون خود با دو دعوت روبه روست آن را توضیح دهید. نفس اماره: نفس لوامه:	۶۸
۱۴۰	نمونه هایی از زندگی عزتمندان رسول خدا را بیان کنید.	۶۹
۱۳۹	انسان باید در برابر چه چیزهایی عزت داشته باشد؟	۷۰
۱۳۹	انسان ذلیل به چه کسی گفته می شود؟	۷۱
۱۴۰	راه های تقویت عزت نفس طبق آیات قرآن و سیره معصومین چیست؟ نام ببرید	۷۲

۱۳۹	۷۳. انسان عزیز و انسان ذلیل را باهم مقایسه کنید
۱۴۰	۷۴. از راه های تقویت عزت نفس "توجه به عظمت خداوندوتلاش برای بندگی او را توضیح دهید.
۱۴۰	۷۵. چرا خداوند جایگاه انسان در خلقت را ویژه بیان کرده است؟
۱۴۰	۷۶. خداوند به انسان به عنوان یکی از برترین مخلوقات، چه وعده هایی داده است؟
۱۴۰	۷۷. بهشتی که خداوند به انسان وعده داده است ، چه خصوصیتی دارد؟
۱۴۰	۷۸. از نظر امیرمؤمنان علی علیه السلام، بهای وجود انسان چیست؟
۱۴۰	۷۹. سرچشمه عزت چیست و راه دستیابی به عزت چیست؟
۱۴۰	۸۰. امیرمؤمنان علی علیه السلام در وصف انسان های عزیز، چه فرمودند؟

ردیف	پاسخنامه سوالات درس ۱۱	صفحه
	الف (آیات / احادیث / اشعار	
۱	الف) نزدیکی و قرب به خدا و اطاعت کامل از او ب) انجام کار های نیک و عمل صالح ج) دوری از بدی و انجام گناه	۱۳۹
۲	اشاره به کدام راه تقویت عزت نفس دارد؟ شناخت ارزش خود و نفروختن خود به بهای اندک	۱۳۹
۳	انجام کار های نیک و عمل صالح	۱۳۹
۴	شناخت ارزش خود و نفروختن خود به بهای اندک	۱۴۰
۵	شناخت ارزش خود و نفروختن خود به بهای اندک	۱۴۰
۶	توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او	۱۴۰
۷	توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او	۱۳۹
	ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.	
۸	حيوانی و دنيایی	۱۴۲
۹	شکست پذیری و مغلوب و تسلیم بودن	۱۳۹
۱۰	هوی و هوس	۱۴۳
۱۱	شکست ناپذیری و تسلیم نبودن	۱۳۹
۱۲	مستکبران و ظالمان شکست ناپذیر	۱۴۳
۱۳	عزت	۱۳۹
۱۴	الهی و معنوی	۱۴۲
۱۵	عزت	۱۳۹
۱۶	موفقیت و کمال می کنیم و از آنها لذت	۱۴۲
۱۷	حيوانی - بعدمعنوی والهی	۱۴۱
۱۸	دانی - خدا	۱۴۲
۱۹	کسی نمی تواند او را مغلوب کند و در اراده ی او نفوذ نماید.	۱۴۰
۲۰	تقویت عزت نفس	۱۳۸

۱۳۸	از ۹۵ بار خداوند	۲۱
۱۳۸	عزت	۲۲
۱۴۰	مخلوقات	۲۳
۱۴۰	تمام هستی - قدرت ها و عزت	۲۴
۱۴۲	بهترین زمان	۲۵
۱۳۸	صفت - فضایل اخلاقی	۲۶
۱۳۹	شکست ناپذیری و تسلیم نبودن	۲۷
۱۳۹	شکست پذیری و مغلوب و تسلیم بودن	۲۸
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۱۴۲	ص	۲۹
۱۳۹	ص	۳۰
۱۴۴	غ	۳۱
۱۳۹	ص	۳۲
۱۴۴	غ	۳۳
۱۴۴	غ	۳۴
د) کشف ارتباط (وصل کنید).		
۱۳۹ تا ۱۴۲	(۱) ج (۲) و (۳) الف (۴) ب. (۵) ی (۶) د	۳۵
ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۱۴۲	زیرا پاسخ آن میتواند راهگشای ما برای رسیدن به عزت و دوری از ذلت باشد.	۳۶
۱۴۲	تمایلات دانی و تمایلات عالی	۳۷
۱۴۱	حضرت زینب (س) و امام حسین (ع)	۳۸
۱۴۳	دعوت هوی و هوس	۳۹
۱۴۲	نوجوانی و جوانی	۴۰
۱۴۳	دعوت عقل و وجدان	۴۱
۱۴۳	نفس اماره؛ از ما میخواهد فقط به تمایلات بعد حیوانی سرگرم و مشغول باشیم و از تمایلات ععالی و برتر غافل بمانیم	۴۲
۱۴۳	نفس لواحه از ما می خواهد در حد نیاز به تمایلات فروتر پاسخ دهیم و فرصتی فراهم کنیم که فرصتی فراهم کنیم که تمایلات معنوی و الهی در ما پرورش یابد و آن زیبایی ها وجودمان را فرا گیرد.	۴۳

۴۴	آنگاه که انسان این تمایلات را اصل و اساس زندگی قرار دهد و فقط در فکر رسیدن به آنها باشد	۱۴۲
۴۵	زیرا اینها لازمه زندگی دنیایی هستند و بدون آنها زندگی سخت و دشوار خواهد شد.	۱۴۱
۴۶	خواری و ذلت انسان را احاطه میکند، به طوری که در برابر هر خواست نامشروع درونی و بیرونی مقاومت نمیکند و تسلیم میشوند	۱۴۱
۴۷	تا انسان بتواند در عین بهره مندی از آنها به رشد و کمال واقعی برسد.	۱۴۲
۴۸	عزت	۱۳۹
(و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۴۹	دعوت هوی و هوس یا نفس اماره؛ از ما میخواهد فقط به تمایلات بعد حیوانی سرگرم و مشغول باشیم و از تمایلات عالی و برتر غافل بمانیم	۱۴۳
۵۰	دعوت عقل و وجدان از مامی خواهد در حد نیاز به تمایلات فروتر پاسخ دهیم و فرصتی فراهم کنیم که فرصتی فراهم کنیم که تمایلات معنوی و الهی در ما پرورش یابد و آن زیبایی ها وجودمان را فرا گیرد.	۱۴۳
۵۱	مانند تمایل به دانایی، عدالت، شجاعت، حیا و ایثار و ... که مربوط به بعد روحی و الهی انسان هستند.	۱۴۲
۵۲	تمایل به ثروت، شهرت، غذا، زیورآلات و... مربوط به بعد حیوانی و دنیایی انسان است.	۱۴۲
(ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
۵۳	کسی است که در برابر مستکبران و ظالمان و همچنین در مقابل هوی و هوس خویش می ایستد، مقاومت می کند و تسلیم نمی شود. او زیر بار عملی که روحش را آزرده کند و او را حقیر و کوچک سازد، نمی رود	۱۳۹
۵۴	وجوانی و جوانی بهترین زمان برای پاسخ منفی دادن به این تمایلات گاه و بی گاه است. انسانی که در این دوره سنی به سر می برد، هنوز به گناه عادت نکرده و خواسته های نامشروع در وجود او ریشه دار نشده است و به تعبیر پیامبر اکرم (ص)، چنین کسی به آسمان نزدیک تر است. یعنی گرایش به خوبی ها در او قوی تر است	۱۴۲
۵۵	تمایلات بُعد حیوانی در ذات خود بد نیستند، اما نسبت به بُعد معنوی و الهی، بسیار ناچیز و پایین ترند و قابل مقایسه با آن تمایلات نیستند. پس چه موقع این تمایلات بد می شوند؟ آنگاه که انسان، این تمایلات را اصل و اساس زندگی قرار دهد و فقط در فکر رسیدن به آنها باشد و از تمایلات الهی خود غافل بماند.	۱۴۲
۵۶	توجه به عظمت خداوند و تلاش برای خدمت به او؛ خداوند، خالق کل هستی است منشأ و سرچشمه همه قدرتها و افتخارات است. او موجودی شکست ناپذیر است که هیچ کس توانایی مقاومت در برابر قدرت او را ندارد، بنابراین هرکسی که به دنبال عزت است باید به این منبع متصل شود.. شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک یکی دیگر از راه های افزایش عزت نفس تفکر هشتم این است که اگر کالای گران قیمتی مانند طلا داشته باشیم اما از ارزش و قیمت آن اطلاع نداشته باشیم، به راحتی فریب می خوریم و آن را با قیمت ناچیز می فروشیم. اما اگر ارزش آن را بدانیم، آن را گرامی می داریم و آن را به قیمت واقعی می فروشیم و قیمتی برابر با ارزش آن را بدست می آوریم.	۱۴۰
۵۷	انسانی که به هوی و هوس پاسخ مثبت می دهد و تسلیم می شود، قدم در وادی ذلت گذاشته و از راه رشد باز می ماند. پس از این مرحله است که وقتی در برابر ستمگران و قدرتمندان قرار گرفت، زیر بار ذلت می رود و تسلیم خواسته های آنها هم می شود.	۱۴۰
۵۸	یکی دیگر از راه های افزایش عزت نفس تفکر هشتم این است که اگر کالای گران قیمتی مانند طلا داشته باشیم اما از ارزش و قیمت آن اطلاع نداشته باشیم، به راحتی فریب می خوریم و آن را با قیمت ناچیز می فروشیم. اما اگر ارزش آن را بدانیم، آن را گرامی می داریم و آن را به قیمت واقعی می فروشیم و قیمتی برابر با ارزش آن را بدست می آوریم.	۱۴۰

۵۹	خداوند ، خالق کل هستی است منشأ و سرچشمه همه قدرتها و افتخارات است. او موجودی شکست ناپذیر است که هیچ کس توانایی مقاومت در برابر قدرت او را ندارد، بنابراین هرکسی که به دنبال عزت است باید به این منبع متصل شود.	۱۴۰
۶۰	پیشوایان ما با تکیه بر بندگی خداوند و پیوند با او توانستند در سخت ترین شرایط، عزت مندانۀ زندگی کنند و هیچ گاه تن به ذلت و خواری ندهند : برای مثال، پیامبر اکرم (ص) هنگامی که در محاصره طاقت فرسای مشرکان مکه بود و جز حضرت ابوطالب و حضرت خدیجه و یارانی اندک و فقیر، پشتوانه ای نداشت، به بزرگان مکه که به او وعده ثروت و قدرت و ریاست بر این شهر را می دادند، فرمود : « اگر اینان خورشید را در دست راستم و ماه را در دست چپم بگذارند، از راه حق دست برنمی دارم و تسلیم نمی شوم . نوه گرامی و عزیز آن حضرت، امام حسین آنگاه که یزیدیان با بیش از سی هزار جنگجو، ایشان را محاصره کردند و از او خواستند که زیر بار بیعت با یزید برود فرمود: (مرگ با عزت از زندگی با ذلت برتر است) حضرت زینب ، خواهر شجاع امام نیز پس از تحمل انبوه مصائب و سختی، که یکی از آنها می تواند انسان را درهم شکند، در پاسخ به جمله تحقیرآمیز عبید الله بن زیاد، حاکم کوفه که گفت: دیدی خدا چه بر سر خاندان شما آورد؟ با قدرت فرمود: (ص) در این واقعه[جز زیبایی ندیدم.	۱۴۱
۶۱	حضرت زینب ، خواهر شجاع امام نیز پس از تحمل انبوه مصائب و سختی، که یکی از آنها می تواند انسان را درهم شکند، در پاسخ به جمله تحقیرآمیز عبید الله بن زیاد، حاکم کوفه که گفت: دیدی خدا چه بر سر خاندان شما آورد؟ با قدرت فرمود: (ص) در این واقعه[جز زیبایی ندیدم.	۱۴۱
۶۲	به تعبیر پیامبر اکرم (ص)، چنین کسی به آسمان نزدیک تر است. یعنی گرایش به خوبی ها در او قوی تر است	۱۴۲
۶۳	در برابر مستکبران و ظالمان و همچنین در مقابل هوی و هوس خویش می ایستد، مقاومت می کند و تسلیم نمی شود	۱۳۹
۶۴	مرگ با عزت از زندگی با ذلت برتر است.»	۱۴۱
۶۵	پیشوایان ما با تکیه بر بندگی خداوند و پیوند با او توانستند در سخت ترین شرایط، عزت مندانۀ زندگی کنند و هیچ گاه تن به ذلت و خواری ندهند	۱۴۱
۶۶	اگر پاسخگویی به تمایلات پست ادامه یابد خواری و ذلت انسان را احاطه میکند، به طوری که در برابر هر خواست نامشروع درونی و بیرونی مقاومت نمیکند و تسلیم میشود	۱۴۱
۶۷	پیامبر اکرم (ص) هنگامی که در محاصره طاقت فرسای مشرکان مکه بود و جز حضرت ابوطالب و حضرت خدیجه و یارانی اندک و فقیر، پشتوانه ای نداشت، به بزرگان مکه که به او وعده ثروت و قدرت و ریاست بر این شهر را می دادند، فرمود : « اگر اینان خورشید را در دست راستم و ماه را در دست چپم بگذارند، از راه حق دست برنمی دارم و تسلیم نمی شوم .	۱۴۰
۶۸	دعوت هوی و هوس یا نفس اماره؛ از ما میخواهد فقط به تمایلات بعد حیوانی سرگرم و مشغول باشیم و از تمایلات عالی و برتر غافل بمانیم دعوت عقل و وجدان از مامی خواهد در حد نیاز به تمایلات فروتر پاسخ دهیم و فرصتی فراهم کنیم که فرصتی فراهم کنیم که تمایلات معنوی و الهی در ما پرورش یابد و آن زیبایی ها وجودمان را فرا گیرد.	۱۴۳
۶۹	پیامبر اکرم (ص) هنگامی که در محاصره طاقت فرسای مشرکان مکه بود و جز حضرت ابوطالب و حضرت خدیجه و یارانی اندک و فقیر، پشتوانه ای نداشت، به بزرگان مکه که به او وعده ثروت و قدرت و ریاست بر این شهر را می دادند، فرمود : « اگر اینان خورشید را در دست راستم و ماه را در دست چپم بگذارند، از راه حق دست برنمی دارم و تسلیم نمی شوم .	۱۴۰
۷۰	در برابر مستکبران و ظالمان و هوی و هوس خویش	۱۳۹

۷۱	انسان ذلیل «کسی است که در برابر مستکبران و زورگویان تن به خواری می‌دهد و هر فرمانی را می‌پذیرد؛ همچنین تسلیم هوی و هوس خویش می‌شود و هر کاری را که موافق هوی و هوس او باشد انجام می‌دهد، هر چند که آن کار روحش را به گناه آلوده کند	۱۳۹
۷۲	امیرالمومنین علی (ع) در توصیف انسان هایی که کرامت خود را در بندگی خدا یافته اند ، می فرماید: خالق جهان در نظر آنان بزرگ است. از این جهت، غیر خدا در نظرشان کوچک است. خداوند موقعیت ما را به عنوان انسان در خلقت بیان می کند و می فرماید: ما فرزندان آدم را گرامی داشته ایم ... و آنها را بالاتر از بسیاری از مخلوقات والای خود قرار داده ایم. قرآن کریم می فرماید: «مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعاً ۳ کسی که خواهان عزت است، عزت یکسره از آن خداست.»	۱۴۰
۷۳	کسی است که در برابر مستکبران و ظالمان و همچنین در مقابل هوی و هوس خویش می‌ایستد، مقاومت می‌کند و تسلیم نمی‌شود. او زیر بار عملی که روحش را آزرده کند و او را حقیر و کوچک سازد، نمی‌رود انسان ذلیل «کسی است که در برابر مستکبران و زورگویان تن به خواری می‌دهد و هر فرمانی را می‌پذیرد؛ همچنین تسلیم هوی و هوس خویش می‌شود و هر کاری را که موافق هوی و هوس او باشد انجام می‌دهد، هر چند که آن کار روحش را به گناه آلوده کند	۱۳۹
۷۴	توجه به عظمت خداوند و تلاش برای خدمت به او؛ خداوند ، خالق کل هستی است منشأ و سرچشمه همه قدرتها و افتخارات است. او موجودی شکست ناپذیر است که هیچ کس توانایی مقاومت در برابر قدرت او را ندارد، بنابراین هرکسی که به دنبال عزت است باید به این منبع متصل شود	۱۴۰
۷۵	خداوند موقعیت ما را به عنوان انسان در خلقت بیان می کند و می فرماید: ما فرزندان آدم را گرامی داشته ایم ... و آنها را بالاتر از بسیاری از مخلوقات والای خود قرار داده ایم. شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک . یکی دیگر از راه های افزایش عزت نفس تفکر هشتم این است که اگر کالای گران قیمتی مانند طلا داشته باشیم اما از ارزش و قیمت آن اطلاع نداشته باشیم ، به راحتی فریب می خوریم و آن را با قیمت ناچیز می فروشیم. اما اگر ارزش آن را بدانیم ، آن را گرامی می داریم و آن را به قیمت واقعی می فروشیم و قیمتی برابر با ارزش آن را بدست می آوریم.	۱۴۰
۷۶	ای فرزند آدم، این مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم . «خداوند به انسان وعده دیدار داده و بهشتی به وسعت همه آسمان ها و زمین برایش آماده کرده است .بهشتی که در آن انسان به هر آرزویی که تمنا می کند، می رسد؛ حتی به آن زیبایی هایی که خودش نمی شناسد و خدا می داند، دست می یابد	۱۴۰
۷۷	«خداوند به انسان وعده دیدار داده و بهشتی به وسعت همه آسمان ها و زمین برایش آماده کرده است ،بهشتی که در آن انسان به هر آرزویی که تمنا می کند، می رسد؛ حتی به آن زیبایی هایی که خودش نمی شناسد و خدا می داند، دست می یابد	۱۴۰
۷۸	همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست پس خود را به کمتر از آن نفروشید.	۱۴۰
۷۹	توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او خدایی که خالق تمام هستی است، سرچشمه و منبع همه قدرتها و عزّت هاست. او وجود شکست ناپذیری است که هیچ کس توانایی ایستادن در برابر قدرت او را ندارد بنابراین، هر کس به دنبال عزت است، باید خود را به این سرچشمه وصل کند.	۱۴۰
۸۰	خالق جهان در نظر آنان عظیم است. در نتیجه، غیر خدا در چشم آنان کوچک است.	۱۴۰

درس دوازدهم

هیبرخانه راهبری کشوری دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی مستقر در استان کرمانشاه سوالات استاندارد با رویکرد مفهومی درس دین و زندگی		
کتاب: دین و زندگی	طراحی توسط استان: کرمان	سوالات درس ۱۲: پیوند مقدس
رشته: ریاضی و تجربی و فنی	سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳	پایه: یازدهم

ردیف	سوال	صفحه
الف (آیات / احادیث / اشعار		
۱	با تدبر در آیه به سوالات پاسخ دهید «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ» الف) نوع نگاه اسلام به زن و مرد چگونه است؟ از کدام قسمت آیه چنین استنباطی می شود؟ ب) هریک از عبارات زیر به کدامیک از اهداف ازدواج اشاره دارند: لَتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً ج) با توجه به عبارت «لَتَسْكُنُوا إِلَيْهَا» مبداء آرامش در زندگی چه کسی است؟ د) چه رابطه ای میان «مودت و رحمت» و «آرامش زوجین» وجود دارد؟ و) در آیه چه نشانه هایی و برای چه کسانی بیان شده است؟	۱۴۹
۲	با تدبر در آیه به سوال پاسخ دهید «وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ» الف) این آیه به کدامیک از اهداف ازدواج اشاره می کند؟	۱۴۹
۳	این سخن امام علی(ع) که می فرمایند: «حُبُّ الشَّيْءِ يُعْمِي وَ يُصِمُّ» راهنمای ما در کدام مرحله ازدواج است؟ الف) تعیین اهداف ازدواج ب) شناخت ویژگی های روحی زن و مرد ج) دقت در انتخاب همسر د) ازدواج در زمان مناسب	۱۵۲
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۴	الف) تفاوت های زن و مرد به جهت است که خالق حکیم بر عهده هریک از زن و شوهر نهاده است.	۱۵۱
۵	ب) ابتدایی ترین زمینه ازدواج و عالی ترین زمینه آن است.	۱۵۳
۶	طبق مقررات اسلامی ، رضایت کامل و برای ازدواج ضروری است. و اگر عقدی به زور انجام گیرد ، است و ندارد.	۱۵۳
۷	پیامبر(ص) می فرمایند: « برای دختران و پسران خود امکان ازدواج فراهم کنید تا خداوند و رزق و روزی آنها را توسعه دهد و آنها را زیاد گرداند.	۱۵۶
۸	از میان اهداف ازدواج گذشت و مدارا از مصادیق و تحکیم بخش روحی زن و مرد در خانواده است.	۱۵۳

۹	پس از تعیین هدف ازدواج مطرح می شود.	۱۵۳
۱۰	توجه به داشتن شغل و پیدا کردن کار از پیامدهای بلوغ و افزایش فشارهای روحی و روانی از پیامدهای در ازدواج است.	۱۵۵ ۱۵۶
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۱۱	الف) کلمات « بنی آدم » و « انسان » در قرآن کریم اختصاص به جنس خاصی ندارد زیرا زن و مرد برتری خاصی بر هم ندارند.	۱۴۹
۱۲	ب) عالی ترین هدف تشکیل خانواده رشد و پرورش فرزندان است.	۱۵۳
۱۳	ج) شناخت ویژگی های روحی زن و مرد از مهمترین برنامه ها برای آمادگی برای ازدواج است.	۱۵۱
۱۴	د) تفاوت های زن و مرد آنها را به یکدیگر نیازمند کرده است و هدف مشترک از خلقت آنها رسیدن به آرامش روحی است.	۱۴۹ ۱۵۰
د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
۱۵	الف) از فواید ازدواج در زمان مناسب ب) ابتدایی ترین زمینه ازدواج د) زن و مرد به گونه ای آفریده شده اند که زوج یکدیگر باشند ه) تحکیم بخش وحدت روحی زن و شوهر	۱۵۳ ۱۵۱ ۱۵۰
	۱) مهر و عشق به همسر ۲) فرزند ۳) شکل گیری یک خانواده متعادل ۴) پاسخ به نیاز جنسی ۵) احساس رضایت درونی	
ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۱۶	چه ارتباطی بین «عادلانه بودن نظام هستی» و «تقویت عفاف و پاکدامنی» وجود دارد؟	۱۵۲
۱۷	اهداف ازدواج را نام ببرید و بیان کنید کدام هدف ارزشمند تر است؟	۱۵۲
۱۸	انتخاب زوج مناسب در چه زمانی مطرح می شود؟	۱۵۳
۱۹	چرا پیشوایان دین از ما خواسته اند در مورد همسر آینده با پدر و مادر خود مشورت کنیم؟	۱۵۴
۲۰	از نظر قرآن کریم مهمترین معیار همسر شایسته کدام است؟	۱۵۴
۲۱	از آنجا که ازدواج، برای رفع نیازهای طبیعی و پاسخ به قانون خلقت است، باید واجد چه خصوصیتی باشد؟	۱۵۶
۲۲	۳ مورد از فواید ازدواج در زمان مناسب را بیان نمایید و ۳ مورد از آسیب های تأخیر در ازدواج را نام ببرید.	۱۵۶
۲۳	به کدام دلیل می گوئیم شخصیت انسانی زن و مرد یکسان است؟	۱۴۹
۲۴	چرا پیشوایان دینی ما همواره دختران و پسران را به ازدواج تشویق و ترغیب کرده اند؟	۱۵۵
و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۲۵	مکمل هم بودن زن و مرد	۱۵۰
۲۶	شخصیت انسانی زن و مرد	۱۴۹
۲۷	بلوغ عقلی و فکری	۱۵۵
ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)		
۲۸	چه نوع معاشرتهایی برای شناخت همسر، قبل از ازدواج نتیجه بخش نیست؟ چرا؟	۱۵۵
۲۹	آمادگی زیستی و روحی ازدواج نیازمند چند بلوغ است؟ نام برده و توضیح دهید	۱۵۵
۳۰	توضیح دهید چرا نمی توان در قالبی غیر از ازدواج به نیاز جنسی پاسخ داد؟	۱۵۶
۳۱	از دیدگاه قرآن کریم، چرا حفظ عفاف و پاکدامنی برای یک ازدواج موفق در آینده اهمیت و ضرورت دارد؟	۱۵۱
۳۲	استدلال بیاورید که توجه به اهداف ازدواج، چه نقشی در یک ازدواج موفق در زمان مناسب و به شیوه صحیح ایفا می کند؟	۱۵۲

ردیف	پاسخنامه سوالات درس ۱۲	صفحه
الف (آیات / احادیث / اشعار)		
۱	زن و مرد از لحاظ مقام انسانی با هم یکسان هستند - خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا (ب) لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا : انس با همسر (ج) زن - زیرا به مردان گفته است: لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا (د) «مودت و رحمت» زمینه ساز (علت) «آرامش زوجین» است. (و) آفرینش همسرانی از جنس خود انسان ؛ ایجاد موت و رحمت بین همسران - نشانه هایی برای کسانی که تفکر می کنند.	۱۴۹
۲	الف) رشد و پرورش فرزندان	۱۴۹
۳	ج) دقت در انتخاب همسر	۱۵۲
ب) جاهای خالی گزاره های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.		
۴	الف) وظایف مختلفی	۱۵۱
۵	ب) نیاز جنسی مرد و زن به یکدیگر - رشد اخلاقی و معنوی	۱۵۳
۶	دختر و پسر - باطل - - مشروعیت -	۱۵۳
۷	اخلاقشان را نیکو کند - عفاف و غیرت .	۱۵۶
۸	رشد اخلاقی و معنوی و فرزند	۱۵۳
۹	انتخاب همسر مناسب	۱۵۳
۱۰	عقلی - تاخیر .	۱۵۵
ج) درستی یا نادرستی گزینه های زیر را با (صحیح / غلط) مشخص کنید.		
۱۱	الف) غلط	۱۴۹
۱۲	ب) غلط	۱۵۳
۱۳	ج) صحیح	۱۵۱
۱۴	د) غلط	۱۴۹
د) کشف ارتباط (وصل کنید)		
۱۵	الف) ۵ ب) ۴ د) ۳ ه) ۲	۱۵۳ ۱۵۱
ن) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۱۶	چون هر فردی خواستار ازدواج با کسی است که قبل از ازدواج پاکدامنی خود را حفظ کرده باشد و رابطه غیر شرعی با جنس مخالف نداشته باشد. لذا باید خودش نیز اینگونه باشد. همچنین هرکس که خواستار آن است تا دیگران به اعضای خانواده او نظرسوء نداشته باشند، خودش هم باید چنین باشد. نظام هستی بر عدالت استوار است و عمل هرکس، عکس العملی دارد که قسمتی از آن در این جهان ظاهر می شود و تمام آن در آخرت.	۱۵۲
۱۷	اول: پاسخ به نیاز جنسی - دوم: انس با همسر سوم: رشد و پرورش فرزندان. چهارم: رشد اخلاقی و معنوی - هدف چهارم، یعنی رشد اخلاقی و معنوی	۱۵۲
۱۸	بعد از تعیین هدف ازدواج، انتخاب همسر مناسب مطرح می شود.	۱۵۳

۱۹	طبق سخن امام علی(ع) دوست داشتن چیزی آدم را کور و کر می کند. از این رو پیشوایان دین از ما خواسته اند که در مورد همسر آینده با پدر و مادر مشورت کنیم زیرا پدر و مادر به علت علاقه و محبت به فرزند، معمولاً مصلحت و خوشبختی او را در نظر می گیرند و به علت تجربه و پختگی شان، بهتر می توانند خصوصیات افراد را دریابند و عاقبت ازدواج را پیش بینی کنند.
۲۰	تقوا
۲۱	باید به نیازهای طبیعی در «زمان مناسب» و به «شیوه صحیح» پاسخ دهیم.
۲۲	فواید: شادابی، سلامت جسمی و روحی، رشد طبیعی، احساس رضایت درونی - تاخیر در ازدواج: افزایش فشارهای روحی و روانی، روابط نامشروع و آسیب های اجتماعی.
۲۳	زیرا کلمات «نس»، «انسان»، «بنی آدم» و «ناس» در قرآن کریم اختصاص به جنس خاصی ندارد و هر آیه ای که با این کلمات همراه باشد، به زن و مرد هر دو مربوط می شود، زیرا حقیقت انسان را روح او تشکیل می دهد و روح انسان نه مذکر است و نه مؤنث.
۲۴	زیرا نباید فاصله میان بلوغ جنسی و عقلی با زمان ازدواج زیاد شود و تشکیل خانواده به تاخیر افتد چون تاخیر در ازدواج مضرات روحی و جسمی دارد.
و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	
۲۵	خداوند زن و مرد را به گونه ای آفریده که زوج یکدیگر باشند، یعنی در کنار هم قرار گیرند و یکدیگر را کامل کنند.
۲۶	حقیقت انسان را روح او تشکیل می دهد و روح انسان نه مذکر است و نه مؤنث. زنان و مردان به عنوان افراد نوع بشر، استعدادها و ویژگی های فطری یکسان و هدف مشترکی دارند که با بهره گیری از آن ویژگی های فطری می توانند به آن هدف مشترک، یعنی قرب الهی و بهشت جاوید برسند پس زن و مرد از لحاظ شخصیت انسانی، با هم تفاوتی ندارند.
۲۷	بلوغ عقلی بعد از بلوغ جنسی فرا می رسد. با رسیدن بلوغ عقلی، جوان درمی یابد که باید زندگی را بسیار جدی بگیرد و برای آینده اش برنامه ریزی کند. مثلاً توجه به داشتن شغل از نشانه های بلوغ عقلی است.
ه) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. (تشریحی)	
۲۸	تحقیق درباره همسر آینده را نباید با معاشرت تهایی که منشأ آن تنها هوس های زودگذر است، اشتباه کرد. تجربه نشان داده است که این گونه معاشرت ها، هر چند با عنوان هایی مانند شناخت روحیه همسر و یا پی بردن به نقاط تفاهم یکدیگر باشد، نتیجه بخش نیست؛ در این معاشرت ها، معمولاً احساسات بر هردو نفر حاکم می شود و دختر و پسر شخصیت واقعی خود را پنهان می کنند و هر طرف اصرار دارد خود را بهتر از آنچه هست نشان دهد تا محبوب دیگری واقع شود. معمولاً، بیشتر این معاشرت ها به سستی رابطه و جدایی می انجامد.
۲۹	آمادگی برای ازدواج، نیازمند دو بلوغ است: یکی بلوغ جنسی و دیگری بلوغ عقلی و فکری که مدتی پس از بلوغ جنسی فرا می رسد. با رسیدن بلوغ عقلی، جوان درمی یابد که باید زندگی را بسیار جدی بگیرد و برای آینده اش برنامه ریزی کند. نباید فاصله میان بلوغ جنسی و عقلی با زمان ازدواج زیاد شود و تشکیل خانواده به تأخیر افتد.
۳۰	در آن صورت، لذت آنی برخاسته از گناه، پس از چندی روح و روان فرد را پژمرده می کند و شخصیت او را می شکنند این افراد، به جای بازگشت به مسیر درست، برای فرار از این پژمردگی به افراط در گناه کشیده می شوند؛ اما نمی دانند که روحشان مانند تشنه ای است که هرچه بیشتر از آب شور دریا می نوشد، تشنگی اش بیشتر می شود.
۳۱	قرآن کریم از دختران و پسران می خواهد که قبل از ازدواج، حتماً عفاف پیشه کنند تا خداوند به بهترین صورت زندگی آنان را سامان دهد، همچنین می خواهد که به هیچ وجه در پی رابطه غیر شرعی چه پنهان و چه آشکار با جنس مخالف نباشند که زیان آن تا قیامت دامن گیر آنان خواهد شد و در نسل های آنان تأثیر بدی خواهد گذاشت.

۳۲	توجه به اهداف ازدواج باعث می شود درباره هدف خود از ازدواج فکر کنیم و هوشمندانه وارد این مرحله از زندگی شویم. وقتی که هدف از ازدواج مشخص باشد، مرحله انتخاب همسر مناسب با موفقیت بیشتری طی می شود چون با مشخص بودن هدف ازدواج، بهتر می توانیم ملاک های همسر مناسب را انتخاب کنیم با شناخت معیارهای همسر مناسب، بهتر می توانیم بر شور و احساس جوانی تسلط پیدا کنیم و با چشم باز عمل کنیم در این صورت به ازدواج در زمان مناسب و به شیوه صحیح، نزدیک تر می شویم.
۱۵۲	

دییرخانه دین و زندگی و مدیریت خانواده و سبک زندگی مستقر در استان کرمانشاه

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

سیاس از توجه شما

سپاس ویژه از همکاران بزرگواری که در تهیه ، گردآوری و ویرایش
این مجموعه با دبیرخانه دین و زندگی همکاری داشته اند.

خانم ها و آقایان :

سحر حقیقی پاک - فرح توحیدی - اکرم قمشهء - نصرت بانوعیزی - ندا کرانی - لعلیا
ثمیری - رومینا شاهین فرد - سیما صفدری - سیوان علیمزادی - حجت الاسلام محمد بابایی
- بی بی زهرا حسینی نسب - امل سبھانی - علی مسلمی - مدینه قنبری - فاطمه
روانشاه - مهوش سادات آل علی - مریم غلامی - سید فخرالدین قافله باشی - طاهره
ربانی نژاد - فاطمه فرح زادی - پروین یوسف زاده

تاریخ

باسمه تعالی

سؤالات امتحان شبه نهایی درس:	سال تحصیلی:	پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع:
نام و نام خانوادگی طراح:	رشته:	تعداد صفحه:	مدت امتحان:
حسین رسولی	علوم ریاضی و علوم تجربی	۳ صفحه	۹۰ دقیقه
استان:	منطقه/ناحیه:	آموزشگاه:	گروه آموزشی تاریخ شهرستان سردشت
آذربایجان غربی	سردشت		

ردیف	سؤالات	نمره								
۱	به خاطر بیاورید. (هر مورد ۲۵/.) الف) جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. ۱: مقامات آمریکا اردشیر زاهدی را به عنوان فرماندهی نظامی کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ انتخاب کردند. ۲: اولین رئیس ساواک سپهبد شاپور بختیار بود. ۳: آغاز سلطنت پهلوی در واقع فصل جدیدی از تاریخ ایران است که به استعمار نو شهرت دارد.	۷۵/۰								
۲	کدام یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۲۵/.) در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است. <table><tr><td>الف: شریف امامی</td><td>۱: تغییر در شرایط انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی</td></tr><tr><td>ج: حسین علاء</td><td>۲: نخست وزیر دولت موقت</td></tr><tr><td>د: مهندس مهدی بازرگان</td><td>۳: پیوستن ایران به پیمان بغداد</td></tr><tr><td>ب: اسدالله علم</td><td></td></tr></table>	الف: شریف امامی	۱: تغییر در شرایط انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی	ج: حسین علاء	۲: نخست وزیر دولت موقت	د: مهندس مهدی بازرگان	۳: پیوستن ایران به پیمان بغداد	ب: اسدالله علم		۷۵/۰
الف: شریف امامی	۱: تغییر در شرایط انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی									
ج: حسین علاء	۲: نخست وزیر دولت موقت									
د: مهندس مهدی بازرگان	۳: پیوستن ایران به پیمان بغداد									
ب: اسدالله علم										
۳	جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است.) (هر مورد ۲۵/.) (لویی هندرسون، سید ضیاءالدین طباطبایی، قوام‌السلطنه، سولیوان) الف: در اوایل سلطنت محمدرضا شاه حزب ارداه ملی توسط..... تشکیل شد. ب: آخرین سفیر آمریکا در ایران..... نام داشت.	۵/۰								
۴	گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۲۵/.) ۱- اصل دوم متمم قانون اساسی با تلاش و پیگیری‌های چه کسی به تصویب رسید الف: آیت الله کاشانی ب: آیت الله مازندرانی ج: شیخ حسن مدرس د: شیخ فضل الله نوری ۲- کدامیک از نخست‌وزیران محمدرضا شاه با شعار آشتی ملی به قدرت رسید؟ الف: از هاری ب: شاهپور بختیار ج: شریف امامی د: جمشید آموزگار	۵/۰								
۵	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۵/.) ۱- هدف رضاشاه از اسکان عشایر چه بود؟ ۲- علت دستگیری و تبعید امام خمینی در ۱۳ آبان سال ۱۳۴۳ چه بود؟	۱								
	ادامه سؤالات در صفحه بعد									

سؤالات امتحان شبه نهایی درس: تاریخ معاصر ایران		سال تحصیلی: ۱۴۰۳-۱۴۰۲		پایه یازدهم دوره دوم متوسطه		ساعت شروع: ۸ صبح	
نام و نام خانوادگی طراح: حسین رسولی		رشته: علوم ریاضی و علوم تجربی		تعداد صفحه: ۳ صفحه		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
استان: آذربایجان غربی		منطقه / ناحیه: سردشت		آموزشگاه: آزادی		گروه آموزشی تاریخ شهرستان سردشت	
ردیف		سؤالات				نمره	
۶	تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف: عملیات چکمه ب: استبداد صغیر				۲		
۷	مقایسه پدیده‌های تاریخی: الف: روش مبارزاتی ملی گرایان و چپ گرایان بر ضد رژیم شاه را با یکدیگر مقایسه کنید. (۱ نمره) ب: هدف از تشکیل دو نهاد «کمیته انقلاب اسلامی» و «کمیته امداد امام خمینی» را با یکدیگر مقایسه کنید. (۱ نمره)				۲		
۸	اظهار نظر و قضاوت: الف: به نظر شما چرا برخلاف تصور شاه و آمریکا تبعید امام به فرانسه موجب جدایی ایشان از جریان انقلاب نشد؟ (۱ نمره) ب: به نظر شما هدف محمدرضا شاه از اجرای اصول شش گانه انقلاب سفید چه بود؟ (۱ نمره) ج: به نظر شما علت استخدام معلمان و استادان خارجی از کشورهایی غیر از انگلیس و روسیه برای مدرسه دارالفنون توسط امیرکبیر چه بود؟ (۱ نمره)				۳		
۹	توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی: الف: حرکت مردم ایران پس از شهریور ۱۳۲۰ بر چه پایه‌هایی استوار بود؟ (۱ نمره) ب: پیمان بغداد با چه هدفی و بر مبنای نظریه چه کسی تشکیل شد؟ (۱ نمره)				۲		
۱۰	کاربست شواهد و مدارک تاریخی: خلیج فارس نامی به درازای تاریخ ایران نام خلیج فارس یکی از کهن ترین نامهای جغرافیایی گیتی است که چندین هزار سال پیش توسط اقوام آریایی ساکن ایران به پهنه آبی نیلگون جنوب فلات ایران داده شد. خلیج فارس در طول تاریخ همواره در حوزه جغرافیای سیاسی نظامی اقتصادی و فرهنگی ایران قرار داشته است. علاوه بر مورخان و جغرافی دانان یونانی و رومی نویسندگان عرب کتابهای تاریخی و جغرافیایی نیز همواره عنوان خلیج فارس را به کار برده اند تا اواسط قرن بیستم هیچ گونه بحث و جدلی درباره نام خلیج فارس وجود نداشت و در تمام منابع اروپایی آسیایی و آمریکایی دانشنامه ها و نقشه های جغرافیایی عنوان خلیج فارس درج شده است. نخستین بار نمایندگان سیاسی دولت انگلستان در شیخ نشینهای تحت قیمومت خود در خلیج فارس از عنوان جعلی خلیج ع - ر - ب — ی استفاده کردند. آنها با فریب کاری و بر اساس مطامع استعماری خود این نام جعلی را به اعراب آموختند. یکی از اهداف صدام از تحمیل جنگ بر ایران محدود کردن نفوذ سیاسی و اقتصادی ایران و توسعه روابط بین الملل با کشورهای این منطقه بود. الف: نخستین بار چه کسانی و چرا از عنوان جعلی خلیج ع - ر - ب — ی استفاده کردند؟ (۷۵/.) ب: یکی از اهداف صدام از تحمیل جنگ بر ایران چه بود؟ (۷۵/.)				۱/۵		
ادامه سوالات در صفحه بعد							

ساعت شروع: ۸ صبح	پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	سال تحصیلی: ۱۴۰۲-۱۴۰۳	سؤالات امتحان شبه نهایی درس: تاریخ معاصر ایران
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۳ صفحه	رشته: علوم ریاضی و علوم تجربی	نام و نام خانوادگی طراح: حسین رسولی
گروه آموزشی تاریخ شهرستان سردهشت	آموزشگاه: آزادی	منطقه/ناحیه: سردهشت	استان: آذربایجان غربی
ردیف	سؤالات		
	تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)		
۱۱	بارزترین ویژگی‌های افکار روشنفکران دوره قاجار که در پیدایش مشروطه خواهی در ایران موثر بودند چه بود		
۱۲	توضیح دهید آمریکا چه نقشی در برکناری شریف امامی و انتصاب علی امینی به نخست‌وزیری داشت		
۱۳	سرکوب قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ توسط رژیم پهلوی نشانگر اهمیت چه عاملی در پیروزی قیام‌ها است		
۱۴	توضیح دهید چه رابطه‌ای بین روی کار آمدن کارتر به عنوان رئیس جمهوری آمریکا در سال ۱۳۵۵ش و برکناری هویدا از نخست‌وزیری در ایران در سال ۱۳۵۶ش وجود دارد.		
۱۵	حفظ نظام جمهوری اسلامی پس از حادثه سهمناک ۷ تیر ۱۳۶۰ و شهادت بیش از ۷۰ نفر از دولتمردان انقلابی معلول چه عواملی بود؟		
۱۶	با ذکر مثال دلیل بیاورید که یکی از دستاوردهای فرهنگی انقلاب اسلامی ایران احیا هویت شخصیت اصیل زن ایرانی بوده است.		
۲۰	جمع نمره		
	« موفق و پیروز باشید. »		

سؤالات امتحان شبه نهایی درس: تاریخ معاصر ایران		سال تحصیلی: ۱۴۰۲-۱۴۰۳		پایه یازدهم دوره دوم متوسطه		ساعت شروع: ۸ صبح	
نام و نام خانوادگی طراح: حسین رسولی		رشته: علوم ریاضی و علوم تجربی		تعداد صفحه: ۳ صفحه		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
استان: آذربایجان غربی		منطقه / ناحیه: سردشت		آموزشگاه: آزادی		گروه آموزشی تاریخ شهرستان سردشت	
ردیف		راهنمای تصحیح					نمره
۱	الف) صحیح (۲۵/.) ب: غلط (۲۵/.) ج: صحیح (۲۵/.) به خاطر بیاورید.					۷۵/.	
۲	کدام یک از گزینه های سمت چپ با شماره های سمت راست در ارتباط است. ۱: ب (اسدالله علم) (۲۵/.) ۲: د (مهندس مهدی بازرگان) (۲۵/.) ۳: ج (حسین علا) (۲۵/.)					۷۵/.	
۳	جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. الف: سید ضیاءالدین طباطبایی (۲۵/.) ب: سولیوان (۲۵/.)					۵/.	
۴	گزینه های مناسب را انتخاب کنید. ۱: گزینه ۴ (شیخ فضل الله نوری) (۲۵/.) ب: گزینه ج (شریف امامی) (۲۵/.)					۵/.	
۵	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. ۱: مهیار نیروی رزمی ایلات و عشایر (۵/.) ۲: اعتراض امام خمینی (ره) به تصویب لایحه کاپیتولاسیون (۵/.)					۱	
۶	تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: الف: عملیات چکمه : حل بحران نفت از طریق اعمال قدرت نظامی و توسل به کودتا (۵/.) برای نخستین بار از سوی دولت انگلستان تحت عنوان عملیات چکمه طراحی شد. (۵/.) ب: پس از تعطیلی و به توپ بستن مجلس توسط محمد علی شاه (۵/.) که یک سال به طول انجامید بار دیگر استبداد به جای مشروطیت حاکم شد. از این رو آن را دوره استبداد صغیر نامیده اند. (۵/.)					۲	

سؤالات امتحان شبه نهایی درس: تاریخ معاصر ایران		سال تحصیلی: ۱۴۰۲-۱۴۰۳		پایه یازدهم دوره دوم متوسطه		ساعت شروع: ۸ صبح		
نام و نام خانوادگی طراح: حسین رسولی		رشته: علوم ریاضی و علوم تجربی		تعداد صفحه: ۳ صفحه		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		
استان: آذربایجان غربی		منطقه / ناحیه: سردشت		آموزشگاه: آزادی		گروه آموزشی تاریخ شهرستان سردشت		
ردیف		راهنمای تصحیح						نمره
۷		مقایسه پدیده‌های تاریخی:						۲
		الف: چپ‌گرایان با تأثیر پذیرفتن از اندیشه های مارکسیستی راه رهایی را در پیروی از نظریه های مارکسیستی میدیدند. از دیدگاه اغلب اینان تنها راه رهایی جنگ مسلحانه بود. (۵/.) در حالیکه ملی‌گرایان اعتقادی به تغییر رژیم سلطنتی بهلوی نداشتند و معتقد بودند باید اصل سلطنت را پذیرفت ولی در جهت کاهش خودکامگی شاه تلاش کرد. (۵/.) ب: کمیته انقلاب اسلامی با هدف برقراری نظم و امنیت شکل گرفت (۵/.) اما کمیته امداد با هدف دستگیری از محرومان تاسیس شد. (۵/.)						
۸		اظهار نظر و قضاوت:						۳
		الف: تصور شاه و آمریکا این بود که دور شدن امام خمینی از ایران سبب جدایی وی از جریان انقلاب خواهد شد اما شرایط بهتر ارتباطات در فرانسه به کمک رهبری انقلاب آمد. (۵/.) از آن پس تماس ها راحت تر و پیام ها بیشتر شد. (۵/.) ب: انقلاب سفید حرکتی در جهت خواست آمریکایی ها (۵/.) برای جلوگیری از نفوذ شوروی در ایران بود که بعدها از سوی شاه و دربار انقلاب سفید نام گرفت. (۵/.) در زمان امیرکبیر سیاست داخلی و خارجی ایران به شدت تحت تأثیر دولت‌های بیگانه به ویژه روسیه و انگلیس قرار داشت (۵/.) و امیرکبیر برای جلوگیری از دخالت بیشتر کشورهای مذکور (۵/.) از استخدام معلم از این دو کشور خوداری کرد.						

سؤالات امتحان شبه نهایی درس: تاریخ معاصر ایران		سال تحصیلی: ۱۴۰۲-۱۴۰۳		پایه یازدهم دوره دوم متوسطه		ساعت شروع: ۸ صبح		
نام و نام خانوادگی طراح: حسین رسولی		رشته: علوم ریاضی و علوم تجربی		تعداد صفحه: ۳ صفحه		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		
استان: آذربایجان غربی		منطقه / ناحیه: سردشت		آموزشگاه: آزادی		گروه آموزشی تاریخ شهرستان سردشت		
ردیف		راهنمای تصحیح						نمره
۹	توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی: الف: بر دو پایه عمده استوار بود جلوگیری از بازگشت دیکتاتوری پهلوی (۵/.) و کوتاه کردن دست استعمار (۵/.) ب: این پیمان با هدف کامل کردن حلقه محاصره شوروی (۵/.) به بهانه خطر کمونیسم (۲۵/.) و بر مبنای نظریه «آیزنهاور رئیس جمهور آمریکا، (۲۵/.) تشکیل شد.						۲	
۱۰	کاربست شواهد و مدارک تاریخی: الف: نخستین بار نمایندگان سیاسی دولت انگلستان در شیخ نشین های تحت قیمومت خود در خلیج فارس از عنوان جعلی خلیج ع - ر - ب - ی استفاده کردند. (۵/.) آنها با فریب کاری و بر اساس مطامع استعماری خود این نام جعلی را به اعراب آموختند. (۲۵/.) ب: یکی از اهداف صدام از تحمیل جنگ بر ایران محدود کردن نفوذ سیاسی (۲۵/.) و اقتصادی ایران (۲۵/.) و توسعه روابط بین الملل با کشورهای این منطقه بود. (۲۵/.)						۱/۵	
	تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)							
۱۱	پذیرش اندیشه‌های غربی (۵/.) و شیفتگی و خودباختگی بی چون و چرا در برابر فرهنگ بیگانه (۵/.) از ویژگیهای بارز افکار این افراد بود.						۱	
۱۲	رئیس جمهور آمریکا به شاه و نخست‌وزیرش شریف امامی اعتماد نداشت و آنها را برای اجرای برنامه هایش در ایران مناسب ندید. (۵/.) به همین دلیل خواستار برکناری شریف امامی و روی کارآمدن علی امینی شد. علی امینی در دوران تصدی سفارت ایران در آمریکا بیش از پیش به مقامات آمریکایی نزدیک شده بود و با کندی ارتباط صمیمانه ای داشت. (۵/.)						۱	

سؤالات امتحان شبه نهایی درس: تاریخ معاصر ایران		سال تحصیلی: ۱۴۰۲-۱۴۰۳		پایه یازدهم دوره دوم متوسطه		ساعت شروع: ۸ صبح		
نام و نام خانوادگی طراح: حسین رسولی		رشته: علوم ریاضی و علوم تجربی		تعداد صفحه: ۳ صفحه		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		
استان: آذربایجان غربی		منطقه/ناحیه: سردشت		آموزشگاه: آزادی		گروه آموزشی تاریخ شهرستان سردشت		
ردیف		راهنمای تصحیح						نمره
۱۳		نشانگر اهمیت داشتن برنامه برای تظاهرات (۵/.) و لزوم سازماندهی قیام ها (۵/.)						۱
۱۴		یکی از شعارهای کارتر پس از رسیدن به رئیس جمهوری آمریکا «حقوق بشر» بود شاه، برای نشان دادن هماهنگی خود با این سیاست، اعلام کرد که در کشور، فضای باز سیاسی ایجاد خواهد کرد؛ (۵/.) لذا در مرداد ۱۳۵۶ امیر عباس هویدا را برکنار و جمشید آموزگار را به نخست وزیری منصوب کرد. (۵/.)						۱
۱۵		قدرت رهبری امام (۵/.) و نقش برجسته مردم (۵/.)						۱
۱۶		حضور گسترده زنان در جامعه پس از انقلاب اسلامی در صحنه های گوناگون فرهنگی اجتماعی و اقتصادی بیانگر این حقیقت است. (۵/.) یکی از نمودهای بارز این امر درخشش دختران و زنان در امر آموزش و تحصیل به ویژه در سطح دانشگاه هاست. (۵/.)						۱
		«موفق و پیروز باشید»						جمع نمره ۲۰

باسمه تعالی

سؤالات امتحان شبه نهایی درس:	سال تحصیلی:	پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع:
تاریخ معاصر ایران	۱۴۰۲-۱۴۰۳		
نام و نام خانوادگی طراح:	رشته:	تعداد صفحه:	مدت امتحان:
حسین رسولی	علوم ریاضی و علوم تجربی	۳ صفحه	۹۰ دقیقه
استان:	منطقه/ناحیه:	آموزشگاه:	گروه آموزشی تاریخ شهرستان سردشت
آذربایجان غربی	سردشت		

ردیف	سؤالات	نمره								
۱	به خاطر بیاورید. (هر مورد ۲۵/). الف) جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. ۱: مقامات آمریکا اردشیر زاهدی را به عنوان فرماندهی نظامی کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ انتخاب کردند. ۲: اولین رئیس ساواک سپهبد شاپور بختیار بود. ۳: آغاز سلطنت پهلوی در واقع فصل جدیدی از تاریخ ایران است که به استعمار نو شهرت دارد.	۷۵/.								
۲	کدام یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۲۵/). در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است. <table><tr><td>الف: شریف امامی</td><td>۱: تغییر در شرایط انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی</td></tr><tr><td>ج: حسین علاء</td><td>۲: نخست وزیر دولت موقت</td></tr><tr><td>د: مهندس مهدی بازرگان</td><td>۳: پیوستن ایران به پیمان بغداد</td></tr><tr><td>ب: اسدالله علم</td><td></td></tr></table>	الف: شریف امامی	۱: تغییر در شرایط انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی	ج: حسین علاء	۲: نخست وزیر دولت موقت	د: مهندس مهدی بازرگان	۳: پیوستن ایران به پیمان بغداد	ب: اسدالله علم		۷۵/.
الف: شریف امامی	۱: تغییر در شرایط انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی									
ج: حسین علاء	۲: نخست وزیر دولت موقت									
د: مهندس مهدی بازرگان	۳: پیوستن ایران به پیمان بغداد									
ب: اسدالله علم										
۳	جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است.) (هر مورد ۲۵/). (لویی هندرسون، سید ضیاءالدین طباطبایی، قوام‌السلطنه، سولیوان) الف: در اوایل سلطنت محمدرضا شاه حزب ارداه ملی توسط..... تشکیل شد. ب: آخرین سفیر آمریکا در ایران نام داشت.	۵/.								
۴	گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۲۵/). ۱- اصل دوم متمم قانون اساسی با تلاش و پیگیری‌های چه کسی به تصویب رسید الف: آیت الله کاشانی ب: آیت الله مازندرانی ج: شیخ حسن مدرس د: شیخ فضل الله نوری ۲- کدامیک از نخست‌وزیران محمدرضا شاه با شعار آشتی ملی به قدرت رسید؟ الف: از هاری ب: شاهپور بختیار ج: شریف امامی د: جمشید آموزگار	۵/.								
۵	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۵/). ۱- هدف رضاشاه از اسکان عشایر چه بود؟ ۲- علت دستگیری و تبعید امام خمینی در ۱۳ آبان سال ۱۳۴۳ چه بود؟	۱								
	ادامه سؤالات در صفحه بعد									

ساعت شروع: ۸ صبح	پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	سال تحصیلی: ۱۴۰۲-۱۴۰۳	سؤالات امتحان شبه نهایی درس: تاریخ معاصر ایران
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۳ صفحه	رشته: علوم ریاضی و علوم تجربی	نام و نام خانوادگی طراح: حسین رسولی
گروه آموزشی تاریخ شهرستان سردشت	آموزشگاه: آزادی	منطقه / ناحیه: سردشت	استان: آذربایجان غربی
ردیف	سؤالات		
۲	تعیین اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف: عملیات چکمه ب: استبداد صغیر		
۲	مقایسه پدیده‌های تاریخی: الف: روش مبارزاتی ملی‌گرایان و چپ‌گرایان بر ضد رژیم شاه را با یکدیگر مقایسه کنید. (۱ نمره) ب: هدف از تشکیل دو نهاد «کمیته انقلاب اسلامی» و «کمیته امداد امام خمینی» را با یکدیگر مقایسه کنید. (۱ نمره)		
۳	اظهار نظر و قضاوت: الف: به نظر شما چرا برخلاف تصور شاه و آمریکا تبعید امام به فرانسه موجب جدایی ایشان از جریان انقلاب نشد؟ (۱ نمره) ب: به نظر شما هدف محمدرضا شاه از اجرای اصول شش گانه انقلاب سفید چه بود؟ (۱ نمره) ج: به نظر شما علت استخدام معلمان و استادان خارجی از کشورهایی غیر از انگلیس و روسیه برای مدرسه دارالفنون توسط امیرکبیر چه بود؟ (۱ نمره)		
۲	توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی: الف: حرکت مردم ایران پس از شهریور ۱۳۲۰ بر چه پایه‌هایی استوار بود؟ (۱ نمره) ب: پیمان بغداد با چه هدفی و بر مبنای نظریه چه کسی تشکیل شد؟ (۱ نمره)		
۱/۵	کاربست شواهد و مدارک تاریخی: خلیج فارس نامی به درازای تاریخ ایران نام خلیج فارس یکی از کهن ترین نامهای جغرافیایی گیتی است که چندین هزار سال پیش توسط اقوام آریایی ساکن ایران به پهنه آبی نیلگون جنوب فلات ایران داده شد. خلیج فارس در طول تاریخ همواره در حوزه جغرافیای سیاسی نظامی اقتصادی و فرهنگی ایران قرار داشته است. علاوه بر مورخان و جغرافی دانان یونانی و رومی نویسندگان عرب کتابهای تاریخی و جغرافیایی نیز همواره عنوان خلیج فارس را به کار برده اند تا اواسط قرن بیستم هیچ گونه بحث و جدلی درباره نام خلیج فارس وجود نداشت و در تمام منابع اروپایی آسیایی و آمریکایی دانشنامه ها و نقشه های جغرافیایی عنوان خلیج فارس درج شده است. نخستین بار نمایندگان سیاسی دولت انگلستان در شیخ نشینهای تحت قیمومت خود در خلیج فارس از عنوان جعلی خلیج ع – ر – ب — ی استفاده کردند. آنها با فریب کاری و بر اساس مطامع استعماری خود این نام جعلی را به اعراب آموختند. یکی از اهداف صدام از تحمیل جنگ بر ایران محدود کردن نفوذ سیاسی و اقتصادی ایران و توسعه روابط بین الملل با کشورهای این منطقه بود. الف: نخستین بار چه کسانی و چرا از عنوان جعلی خلیج ع – ر – ب — ی استفاده کردند؟ (۷۵/). ب: یکی از اهداف صدام از تحمیل جنگ بر ایران چه بود؟ (۷۵/).		
	ادامه سوالات در صفحه بعد		

سؤالات امتحان شبه نهایی درس: تاریخ معاصر ایران		سال تحصیلی: ۱۴۰۲-۱۴۰۳	پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح
نام و نام خانوادگی طراح: حسین رسولی		رشته: علوم ریاضی و علوم تجربی	تعداد صفحه: ۳ صفحه	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
استان: آذربایجان غربی		منطقه/ناحیه: سردشت	آموزشگاه: آزادی	گروه آموزشی تاریخ شهرستان سردشت
ردیف	سؤالات			نمره
	تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)			
۱۱	بارزترین ویژگی‌های افکار روشنفکران دوره قاجار که در پیدایش مشروطه خواهی در ایران موثر بودند چه بود			۱
۱۲	توضیح دهید آمریکا چه نقشی در برکناری شریف امامی و انتصاب علی امینی به نخست‌وزیری داشت			۱
۱۳	سرکوب قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ توسط رژیم پهلوی نشانگر اهمیت چه عاملی در پیروزی قیام‌ها است			۱
۱۴	توضیح دهید چه رابطه‌ای بین روی کار آمدن کارتر به عنوان رئیس جمهوری آمریکا در سال ۱۳۵۵ش و برکناری هویدا از نخست‌وزیری در ایران در سال ۱۳۵۶ش وجود دارد.			۱
۱۵	حفظ نظام جمهوری اسلامی پس از حادثه سهمناک ۷ تیر ۱۳۶۰ و شهادت بیش از ۷۰ نفر از دولتمردان انقلابی معلول چه عواملی بود؟			۱
۱۶	با ذکر مثال دلیل بیاورید که یکی از دستاوردهای فرهنگی انقلاب اسلامی ایران احیا هویت شخصیت اصیل زن ایرانی بوده است.			۱
	«موفق و پیروز باشید.»			جمع نمره
				۲۰

سؤالات امتحان شبه نهایی درس: تاریخ معاصر ایران		سال تحصیلی: ۱۴۰۲-۱۴۰۳		پایه یازدهم دوره دوم متوسطه		ساعت شروع: ۸ صبح		
نام و نام خانوادگی طراح: حسین رسولی		رشته: علوم ریاضی و علوم تجربی		تعداد صفحه: ۳ صفحه		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		
استان: آذربایجان غربی		منطقه / ناحیه: سردشت		آموزشگاه: آزادی		گروه آموزشی تاریخ شهرستان سردشت		
ردیف		راهنمای تصحیح						نمره
۱		الف) صحیح (۲۵/.) ب: غلط (۲۵/.) ج: صحیح (۲۵/.) به خاطر بیاورید.						۷۵/.
۲		کدام یک از گزینه های سمت چپ با شماره های سمت راست در ارتباط است. ۱: ب (اسدالله علم) (۲۵/.) ۲: د (مهندس مهدی بازرگان) (۲۵/.) ۳: ج (حسین علا) (۲۵/.)						۷۵/.
۳		جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. الف: سید ضیاءالدین طباطبایی (۲۵/.) ب: سولیوان (۲۵/.)						۵/.
۴		گزینه های مناسب را انتخاب کنید. ۱: گزینه ۴ (شیخ فضل الله نوری) (۲۵/.) ب: گزینه ج (شریف امامی) (۲۵/.)						۵/.
۵		به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. ۱: مهیار نیروی رزمی ایلات و عشایر (۵/.) ۲: اعتراض امام خمینی (ره) به تصویب لایحه کاپیتولاسیون (۵/.)						۱
۶		تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: الف: عملیات چکمه: حل بحران نفت از طریق اعمال قدرت نظامی و توسل به کودتا (۵/.) برای نخستین بار از سوی دولت انگلستان تحت عنوان عملیات چکمه طراحی شد. (۵/.) ب: پس از تعطیلی و به توپ بستن مجلس توسط محمد علی شاه (۵/.) که یک سال به طول انجامید بار دیگر استبداد به جای مشروطیت حاکم شد. از این رو آن را دوره استبداد صغیر نامیده اند. (۵/.)						۲

سؤالات امتحان شبه نهایی درس: تاریخ معاصر ایران		سال تحصیلی: ۱۴۰۲-۱۴۰۳		پایه یازدهم دوره دوم متوسطه		ساعت شروع: ۸ صبح		
نام و نام خانوادگی طراح: حسین رسولی		رشته: علوم ریاضی و علوم تجربی		تعداد صفحه: ۳ صفحه		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		
استان: آذربایجان غربی		منطقه/ناحیه: سردشت		آموزشگاه: آزادی		گروه آموزشی تاریخ شهرستان سردشت		
ردیف		راهنمای تصحیح						نمره
۷		مقایسه پدیده‌های تاریخی:						۲
		الف: چپ‌گرایان با تأثیر پذیرفتن از اندیشه های مارکسیستی راه رهایی را در پیروی از نظریه های مارکسیستی میدیدند. از دیدگاه اغلب اینان تنها راه رهایی جنگ مسلحانه بود. (۵/.) در حالیکه ملی‌گرایان اعتقادی به تغییر رژیم سلطنتی بهلولی نداشتند و معتقد بودند باید اصل سلطنت را پذیرفت ولی در جهت کاهش خودکامگی شاه تلاش کرد. (۵/.) ب: کمیته انقلاب اسلامی با هدف برقراری نظم و امنیت شکل گرفت (۵/.) اما کمیته امداد با هدف دستگیری از محرومان تاسیس شد. (۵/.)						
۸		اظهار نظر و قضاوت:						۳
		الف: تصور شاه و آمریکا این بود که دور شدن امام خمینی از ایران سبب جدایی وی از جریان انقلاب خواهد شد اما شرایط بهتر ارتباطات در فرانسه به کمک رهبری انقلاب آمد. (۵/.) از آن پس تماس ها راحت تر و پیام ها بیشتر شد. (۵/.) ب: انقلاب سفید حرکتی در جهت خواست آمریکایی ها (۵/.) برای جلوگیری از نفوذ شوروی در ایران بود که بعدها از سوی شاه و دربار انقلاب سفید نام گرفت. (۵/.) در زمان امیرکبیر سیاست داخلی و خارجی ایران به شدت تحت تأثیر دولت‌های بیگانه به ویژه روسیه و انگلیس قرار داشت (۵/.) و امیرکبیر برای جلوگیری از دخالت بیشتر کشورهای مذکور (۵/.) از استخدام معلم از این دو کشور خوداری کرد.						

سؤالات امتحان شبه نهایی درس: تاریخ معاصر ایران		سال تحصیلی: ۱۴۰۳-۱۴۰۲		پایه یازدهم دوره دوم متوسطه		ساعت شروع: ۸ صبح	
نام و نام خانوادگی طراح: حسین رسولی		رشته: علوم ریاضی و علوم تجربی		تعداد صفحه: ۳ صفحه		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
استان: آذربایجان غربی		منطقه / ناحیه: سردشت		آموزشگاه: آزادی		گروه آموزشی تاریخ شهرستان سردشت	
ردیف	راهنمای تصحیح						نمره
۹	توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی: الف: بر دو پایه عمده استوار بود جلوگیری از بازگشت دیکتاتوری پهلوی (۵/.) و کوتاه کردن دست استعمار (۵/.) ب: این پیمان با هدف کامل کردن حلقه محاصره شوروی (۵/.) به بهانه خطر کمونیسم (۲۵/.) و بر مبنای نظریه «آیزنهاور رئیس جمهور آمریکا، (۲۵/.) تشکیل شد.						۲
۱۰	کار بست شواهد و مدارک تاریخی : الف: نخستین بار نمایندگان سیاسی دولت انگلستان در شیخ نشین های تحت قیمومت خود در خلیج فارس از عنوان جعلی خلیج ع - ر - ب - ی استفاده کردند. (۵/.) آنها با فریب کاری و بر اساس مطامع استعماری خود این نام جعلی را به اعراب آموختند. (۲۵/.) ب: یکی از اهداف صدام از تحمیل جنگ بر ایران محدود کردن نفوذ سیاسی (۲۵/.) و اقتصادی ایران (۲۵/.) و توسعه روابط بین الملل با کشورهای این منطقه بود. (۲۵/.)						۱/۵
	تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)						
۱۱	پذیرش اندیشه های غربی (۵/.) و شیفتگی و خودباختگی بی چون و چرا در برابر فرهنگ بیگانه (۵/.) از ویژگی های بارز افکار این افراد بود.						۱
۱۲	رئیس جمهور آمریکا به شاه و نخست وزیرش شریف امامی اعتماد نداشت و آنها را برای اجرای برنامه هایش در ایران مناسب ندید. (۵/.) به همین دلیل خواستار برکناری شریف امامی و روی کار آمدن علی امینی شد. علی امینی در دوران تصدی سفارت ایران در آمریکا بیش از پیش به مقامات آمریکایی نزدیک شده بود و با کندی ارتباط صمیمانه ای داشت. (۵/.)						۱

سؤالات امتحان شبه نهایی درس: تاریخ معاصر ایران		سال تحصیلی: ۱۴۰۲-۱۴۰۳		پایه یازدهم دوره دوم متوسطه		ساعت شروع: ۸ صبح	
نام و نام خانوادگی طراح: حسین رسولی		رشته: علوم ریاضی و علوم تجربی		تعداد صفحه: ۳ صفحه		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
استان: آذربایجان غربی		منطقه / ناحیه: سردشت		آموزشگاه: آزادی		گروه آموزشی تاریخ شهرستان سردشت	
ردیف	راهنمای تصحیح						نمره
۱۳	نشانگر اهمیت داشتن برنامه برای تظاهرات (۵/.) و لزوم سازماندهی قیام ها (۵/.)						۱
۱۴	یکی از شعارهای کارتر پس از رسیدن به رئیس جمهوری آمریکا «حقوق بشر» بود شاه، برای نشان دادن هماهنگی خود با این سیاست، اعلام کرد که در کشور، فضای باز سیاسی ایجاد خواهد کرد؛ (۵/.) لذا در مرداد ۱۳۵۶ امیر عباس هویدا را برکنار و جمشید آموزگار را به نخست وزیری منصوب کرد. (۵/.)						۱
۱۵	قدرت رهبری امام (۵/.) و نقش برجسته مردم (۵/.)						۱
۱۶	حضور گسترده زنان در جامعه پس از انقلاب اسلامی در صحنه های گوناگون فرهنگی اجتماعی و اقتصادی بیانگر این حقیقت است. (۵/.) یکی از نمودهای بارز این امر درخشش دختران و زنان در امر آموزش و تحصیل به ویژه در سطح دانشگاه هاست. (۵/.)						۱
	«موفق و پیروز باشید.»						جمع نمره ۲۰

نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان:	تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع:
سوالات امتحان نهایی درس: تاریخ ۲	رشته: انسانی	پایه: دهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۴۰۳			

ردیف	سوالات (پاسخنامه دارد)	بارم
------	------------------------	------

۰/۷۵	به خاطر بیاورید. جمله های صحیح و غلط را مشخص کنید ؟ (هرمورد ۰/۲۵) ۱) خلافت فاطمیان در زمان عبدالعزیز به اوج قدرت رسید. ۲) اعراب مسلمان نبرد نهاوند را فتح الفتوح نامیدند. ۳) نظام اداری دوره خوارزمشاهی، تداوم نظام اداری سلجوقی بود	۱										
۱	ب) در صورت مطابقت سمت راست به چپ آنها را به هم وصل کنید. (هرمورد ۰/۲۵) (یک مورد از سمت چپ اضافی است) <table><tr><td>الف) سلجوقیان</td><td>۱) نخستین کتاب جغرافیایی به زبان فارسی در این دوره نگارش یافت.</td></tr><tr><td>ب) سامانیان</td><td>۲) اولین مسجد چهار ایوانی در ایران در این دوره ساخته شد.</td></tr><tr><td>پ) فرانسه</td><td>۳) صفویان به کمک این کشور، پرتغالی ها را از خلیج فارس بیرون راندند.</td></tr><tr><td>ت) شاه طهماسب اول</td><td>۴) او توانست پایه های حکومت صفوی را تثبیت و تحکیم نماید.</td></tr><tr><td>د) انگلستان</td><td></td></tr></table>	الف) سلجوقیان	۱) نخستین کتاب جغرافیایی به زبان فارسی در این دوره نگارش یافت.	ب) سامانیان	۲) اولین مسجد چهار ایوانی در ایران در این دوره ساخته شد.	پ) فرانسه	۳) صفویان به کمک این کشور، پرتغالی ها را از خلیج فارس بیرون راندند.	ت) شاه طهماسب اول	۴) او توانست پایه های حکومت صفوی را تثبیت و تحکیم نماید.	د) انگلستان		
الف) سلجوقیان	۱) نخستین کتاب جغرافیایی به زبان فارسی در این دوره نگارش یافت.											
ب) سامانیان	۲) اولین مسجد چهار ایوانی در ایران در این دوره ساخته شد.											
پ) فرانسه	۳) صفویان به کمک این کشور، پرتغالی ها را از خلیج فارس بیرون راندند.											
ت) شاه طهماسب اول	۴) او توانست پایه های حکومت صفوی را تثبیت و تحکیم نماید.											
د) انگلستان												
۱	پ) با استفاده از واژگان کلیدی جاهای خالی را پر کنید . (دو واژه اضافی می باشد). (هرمورد ۰/۵ نمره) واژگان کلیدی : فرماندهان سپاه / دامداران / دهقانان / وزیران ۱) چوپان بیگی، مالیات در زمان صفویان بود. ۲) در عصر سلجوقیان، مصادره اموال به اراده و خواست سلطان بود											
۱	د) گزینه های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰.۵ نمره) ۱) امپراتوری روم شرقی توسط <u>متلاشی شد</u> . الف) خلافت عباسی ب) امپراتوری عثمانی ج) سلجوقیان د) ایلخانان ۲) دستاورد فرهنگی اعراب در دوران جاهلی چه بود؟ الف) تعداد پاسداران مکه ب) تاثیر پذیری از تمدن های بزرگ ج) شعر و شاعری د) مراکز آموزشی و علمی کم											
۱/۲۵	ه) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید . ۱) رهبر قیام سپاه جامگان که بود؟ ۲) اهل صفه چه کسانی بودند؟ ۳) مدرسه پزشکی جندی شاپور فعالیت خود را تا چه زمانی ادامه داد؟											
۲	اصطلاحات و مفاهیم تاریخی زیر را در یک سطر <u>تعریف</u> کنید. (هر مورد ۱ نمره) الف) نهضت ترجمه: ب) مفهوم قبیله در عصر جاهلیت:	۲										
۲	توضیحات و فهرست و طبقه بندی اجزای ویژگی های پدیده های تاریخی: (هر مورد ۰.۵ نمره) الف) زمینه ها و عوامل رنسانس را نام ببرید؟ (ذکر یک مورد) ب) کدام کشورها برای رسیدن به سرزمین های شرقی هند انگیزه و شوق بیشتری داشتند؟ پ) پاپ به چه کسی لقب امپراتور مقدس روم را داد؟ ت) جنگ های صلیبی چند سال طول کشید؟	۳										
	ادامه سوالات در صفحه بعد											

نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان:	تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع:
سوالات امتحان نهایی درس: تاریخ ۲	رشته:	پایه:	مدت امتحان:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور	انسانی	دهم دوره دوم متوسطه	۸۰ دقیقه
در خرداد ماه سال ۱۴۰۳			

ردیف	سوالات صفحه دوم	بارم
------	-----------------	------

۴	مقایسه پدیده های تاریخی (هر مورد ۱ نمره) الف) مسجد جامع عباسی و مسجد شیخ لطف الله چه شباهت ها و تفاوت هایی با یکدیگر دارند؟ ب) مجموعه قوانین چنگیزخان با عنوان ((یاسا)) و مجموعه قوانین تیمور با عنوان ((تزوکات)) را به صورت مقایسه ای بیان کنید.	۲
۵	اظهار نظر و قضاوت: به نظر شما گرفتن جزیه از نو مسلمان نشانه کدام ویژگی حکومت اموی بود؟	۱
۶	کاربست شواهد و مدارک تاریخی: متن زیر از کتاب سیاست نامه خواجه نظام الملک توسی است بعد از مطالعه دقیق آن به سوالات زیر پاسخ دهید. (اندر تعظیم داشتن فرمان های عالی، نام ها که از درگاه نویسند بسیاریند و هر چه بسیار شد برود. باید که تا مهمی نشود از مجلس عالی چیزی ننویسند و چون نویسند باید که حشمتش چنان باشد که کس را زهره آن نباشد که آن را از دست بنهد تا فرمان را پیش نبرد. اگر معلوم گردد که کسی فرمان به چشم حقارت نگریسته است و اندر قیام کردن به سمع و اطاعت، کاملی کرده است او را مالش بلیغ دهند، اگر چه از نزدیکان بود) (۱) اطلاعات مندرج در این متن برای بازشناسی کدام حوزه از تاریخ سلجوقیان مفید است؟ (۲) از دیدگاه شما چرا باید سیاست نامه را یک منبع تاریخی بدانیم؟	۱
۷	سوالات تشریحی (دلایل، علل، آثار نتایج و پیامدهای تاریخی): (۱) با به قدرت رسیدن سلسله های ایرانی در سده های سوم تا پنجم هجری کدام امیران به مراتب تاثیر بیشتری داشتند؟ (ذکر ۲ مورد) (۲) چه عواملی باعث رونق اقتصادی و رشد شهرنشینی در زمان سامانیان و آل بویه بود؟ (۳) محمود غزنوی به چه بهانه ای به هند لشکر کشید و پیامد آن چه بود؟ (۴) تسامح و تساهل دینی مغول ها چه تاثیری بر اسلام پذیری آنها داشت؟ (۵) چرا تاریخ نگاری به زبان فارسی در عهد ایلخانی رشد کرد؟ (۶) چهار مورد از ویژگی های بنای تاریخی میدان نقش جهان را بنویسید. (۷) تهاجم ژرمن ها به امپراتوری روم غربی چه پیامدهایی داشت؟ (فقط ذکر یک مورد) (۸) پیامدهای به وجود آوردن نهضت پروتستان را بنویسید. (فقط ذکر دو مورد)	۰/۵ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۰/۵ ۱
	جمع نمرات:	۲۰
	موفق و پیروز باشید /	

نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان:	تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع:
ریزبارم نهایی درس: تاریخ ۲	رشته:	پایه:	مدت امتحان:
	انسانی	دهم دوره دوم متوسطه	۸۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۴۰۳			

ردیف	پاسخنامه	بارم
------	----------	------

۱	به خاطر بیاورید. جمله های صحیح و غلط را مشخص کنید ؟ (هرمورد ۰/۲۵) (۱) غلط ۰/۲۵ (۲) ۱ صحیح ۰/۲۵ (۳) صحیح ۰/۲۵	
	ب) در صورت مطابقت سمت راست به چپ آنها را به هم وصل کنید. (هرمورد ۰/۲۵) (یک مورد از سمت چپ اضافی است) ۱/ سامانیان ۰/۲۵ ۲/ سلجوقیان ۰/۲۵ ۳/ انگلستان ۰/۲۵ ۴/ شاه طهماسب اول	
	پ) با استفاده از واژگان کلیدی جاهای خالی را پر کنید . (دو واژه اضافی می باشد.) (هرمورد ۰/۵ نمره) واژگان کلیدی : فرماندهان سپاه / دامداران / دهقانان / وزیران (۱) دامداران ۰/۵ (۲) وزیران ۰/۵	
	د) گزینه های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰.۵ نمره) (۱) امپراتوری روم شرقی توسط <u>متلاشی شد</u>. ب) امپراتوری عثمانی ۰/۵ (۲) دستاورد فرهنگی اعراب در دوران جاهلی چه بود؟ ج) شعر و شاعری ۰/۵	
	ه) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید . (۱) ابومسلم خراسانی ۰/۵ (۲) مهاجران بی بضاعت در جوار مسجد اقامت گزیدند؟ ۰/۵ (۳) تا قرن سوم هجری ۰/۲۵	
۲	اصطلاحات و مفاهیم تاریخی زیر را در یک سطر تعریف کنید. (هر مورد ۱ نمره) الف) منظور از نهضت ترجمه جنبش اقتباس و ۰/۵ انتقال آثار علمی و فرهنگی تمدن های ایران، یونان و مصر و هند به عالم اسلامی و ترجمه آنها به زبان عربی در دوره عباسیان بود ۰/۵ ب) قبیله یک واحد اجتماعی و سیاسی مستقل به حساب می آید ۰/۵ و شامل تمامی افرادی می شد که دارای نیای مشترک بودند و بایکدیگر پیوند خونی مشترک داشتند ۰/۵	
۳	توصیف و فهرست و طبقه بندی اجزای ویژگی های پدیده های تاریخی: (هر مورد ۰.۵ نمره) الف) رشد شهرنشینی و تجارت ۰/۵ / یا گسترش روابط فرهنگی با جهان اسلام و پیشینه فرهنگی و تاریخی ب) پرتغال و اسپانیا ۰/۵ پ) شارلمانی ۰/۵ ت) دویست سال ۰/۵	
	ادامه پاسخنامه در صفحه بعد	

نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان:	تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع:
ریزبارم امتحان نهایی درس: تاریخ ۲	رشته:	پایه:	مدت امتحان:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور	انسانی	دهم دوره دوم متوسطه	۸۰ دقیقه
در خرداد ماه سال ۱۴۰۳			

ردیف	پاسخنامه صفحه دوم	بارم
------	-------------------	------

۴	مقایسه پدیده های تاریخی (هر مورد ۱ نمره) الف) مسجد شیخ لطف الله به لحاظ و ابعاد کوچکتر از مسجد جامع عباسی است اما از نظر فن معماری و زیبا شناسی از آثار بی نظیر معماری ایران به شمار می رود ۰/۵ از ویژگی های بارز هردو مسجد کاشی کاری هنرمندانه ای است که تحسین و شگفتی هر بیننده ای را برمی انگیزد ۰/۵ ب) یاسا به عنوان مجموعه ای قوانین که چنگیز خان تدوین کرده بود به مغول ها توصیه میکرد که از شهر و شهرنشینی دوری گزینند ۰/۵ تیمور باوجود مسلمان بودن به نسب مغولی خود و سنت های مغولی افتخار میکرد ودر ساسر عهد تیموریان قوانین شرعی و عرفی مبنای زندگی اجتماعی و داوری حقوقی ایرانیان بود ۰/۵	
۵	اظهار نظر و قضاوت: قومیت گرایی و تشدید تعصبات قبیله ای چرا که در مرتبه اول به خاندان بنی امیه و قریش اهمیت میدادند ۰/۵ و به مسلمانان غیر عرب مسلمان موالی میگفتند و از جایگاه پایین تری در جامعه برخوردار بودند ۰/۵	
۶	کار بست شواهد و مدارک تاریخی: ۱) تاریخ سیاسی ادلری و دیوانی حکومت ۰/۵ ۲) زیرا حاوی اطلاعات درباره شیوه کشور داری و مناسبات حکومت و مردم اند ۰/۵	
۷	سوالات تشریحی (دلایل، علل، آثار نتایج و پیامدهای تاریخی): ۱) طاهر بن حسین ۲۵/۰ و یعقوب لیث صفاری ۲۵/۰ و..... ۲) برقرار شدن آرامش و امنیت نسبی ۲۵/۰ قرار گرفتن زمام کارها به دست امیران و وزیران باتدبیر ۲۵/۰ و علاقه مند به عمران و آبادانی ۲۵/۰ و استقرار نظام دیوانی منظم و منسجم ۲۵/۰ ۳) اوبه بهانه جهاد در راه خدا بارها به هند حمله کرد درحالی که هدف و انگیزش از این حملات دستیابی به ثروت فراوان هند از طریق غارت معابد و پرستشگاههای ان سرزمین بود ۵/۰ در نتیجه این حملات دین اسلام و زبان فارسی به هند راه یافت و گسترش پیدا کرد. ۵/۰ ۴) تسامح و تساهل دینی مغول ها باعث شد که پیروان دین های گوناگون در میان آنان به تبلیغ دین خود بپردازند ۵/۰ بزرگان ایرانی شامل دیوان سالاران عالمان و مشایخ به خوبی از این موقعیت برای مسلمان کردن ایلخانان و امیران مغول بهره بردند. ۵/۰ ۵) علاقه مندی ایلخانان و فرمانروایان تیموری به جاودانه ساختن کشور گشایی و موفقیت های سیاسی و نظامی خود ۵/۰ و خودد آگاهی رجال ایرانی تاثیر بسزایی بر رشد و شکوفایی تاریخ نگاری در آن عصر نهاد ۵/۰؟ ۶) برگزاری جشن ها و مسابقات چوگان بازی و تیر اندازی ۲۵/۰ / اجرای نمایش و آتش بازی باریابی سفرای ۲۵/۰ / اجرای نمایش ۲۵/۰ و ارتباط آن بامراکز پر رفت و آمد شهر ۲۵/۰ ۷) رکود تجارت ۲۵/۰ گسترش زندگی روستا نشینی ۲۵/۰ و..... ۸) از بین رفت وحدت کلیسا کاتولیک ۵/۰ بروز سلسله جنگهای مذهبی میان پروتستان و کاتولیک ۵/۰ و.....	
۲۰	جمع نمرات:	موفق و پیروز باشید /

فارسی

باسمه تعالی نام و نام خانوادگی:..... کلاس یازدهم آزمون:فارسی ۲	" تولید ،دانش بنیان ،اشتغال آفرین " مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک دبیرستان	تاریخ امتحان ساعت شروع: مدت امتحان: دقیقه تعداد صفحه : ۳

ردیف	متن سوالات	بارم										
۱	قلمرو زبانی(۷نمره) معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) دیگر روز <u>رقعتی</u> ،نبشت . ب) بپوشند هنگام <u>زخم درای</u> پ) بر مصطفی بهر <u>رخصت</u> دوید . ت) بر سبیل <u>اعتذار</u> این بر زبان راند	۱										
۲	با توجه به معنی، املاي درست واژگان را بیابید،و شکل صحیح ،آن را در جاهای خالی بنویسید . الف) پرچم روس ها در خاک آغشته به خون بی گناهان به (<u>اهتزاز</u> - <u>احتزاز</u>) در آمد..... ب) از (<u>فرت</u> - <u>فرط</u>) هیجان لگه می دویدم..... پ) حالی (<u>ثواب</u> - <u>صواب</u>) آن باشد که جمله به طریق تعاون قوتی کنید..... ث) چون او را در بندِیلا بسته دید ،(زه - <u>ذه</u>) آب دیدگان بگشاد..... ج) چون ایشان حقوق مرا به طاعت (<u>مناسحت</u> - <u>مناصحت</u>) بگذارند..... ه) مدرس (<u>تأثر</u> - <u>تعثر</u>) را پس نشاند	۵/۱										
۳	در واژگان زیر یک غلط املايی وجود دارد آن را بیابید و شکل صحیح آن را بنویسید . "نیروی همّت - فراز ونشیب-مُمِدّ حیاط - قبضه خاک "	۱/۵										
۴	واژه زیر را یک بار به عنوان ((<u>شاخص</u>)) و بار دیگر به عنوان ((<u>هسته</u>)) گروه اسمی در جمله به کار ببرید. <u>استاد</u> :...../.....	۱										
۵	رابطه معنایی " <u>سیر و گیاه</u> " از نوع تناسب است . ○ ص ○ غ نوع " <u>واو</u> "در «ماهی در آب خاموش است و چارپا روی خاک هیاهو می کند » واو ربط می باشد . ○ غ ○ ص	۲/۲۵ ۲/۲۵										
۶	جدول زیر را کامل کنید. ۱	<table><tr><th>فعل</th><th>بن مضارع</th><th>صفت فاعلی</th><th>صفت لیاقت</th><th>صفت مفعولی</th></tr><tr><td>خواندند</td><td>.....</td><td>.....</td><td>.....</td><td>.....</td></tr></table>	فعل	بن مضارع	صفت فاعلی	صفت لیاقت	صفت مفعولی	خواندند				
فعل	بن مضارع	صفت فاعلی	صفت لیاقت	صفت مفعولی								
خواندند												
۷	واژه " <u>دلاورانه</u> " را در یک جمله به عنوان قید کار برید 	۱/۵										

۸	در گروه اسمی زیر وابسته پیشین و هسته را بیابید . «سه دانش آموز کلاس» وابسته پیشین هسته جمله " دانش آموز درس می خواند " را به جمله مجهول تبدیل کنید.....	۱۵ ۱۵												
۹	قلمرو ادبی(۵نمره) در بیت زیر دریای خون استعاره از چیست؟ الف) در آن دریای خون در دشت تاریک به دنبال سر چنگیز می گشت	۱۵												
۱۰	در هریک از ابیات و جملات گروه الف کدام یک از آرایه های گروه ب به کار رفته است؟ <table border="1"> <thead> <tr> <th>ردیف</th><th>الف</th><th>ب</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱</td><td>از شعله به خاطر روشنایی اش سپاسگزاری کن</td><td>متناقض نما</td></tr> <tr> <td>۲</td><td>گریه کنی اگر که آفتاب را ندیده ای / ستاره ها را هم نمی بینی</td><td>تشخیص</td></tr> <tr> <td>۳</td><td>به رقصی که بی پا و سر می کنند چنین نغمه عشق سر می کنند</td><td>مجاز</td></tr> </tbody> </table>	ردیف	الف	ب	۱	از شعله به خاطر روشنایی اش سپاسگزاری کن	متناقض نما	۲	گریه کنی اگر که آفتاب را ندیده ای / ستاره ها را هم نمی بینی	تشخیص	۳	به رقصی که بی پا و سر می کنند چنین نغمه عشق سر می کنند	مجاز	۷۵
ردیف	الف	ب												
۱	از شعله به خاطر روشنایی اش سپاسگزاری کن	متناقض نما												
۲	گریه کنی اگر که آفتاب را ندیده ای / ستاره ها را هم نمی بینی	تشخیص												
۳	به رقصی که بی پا و سر می کنند چنین نغمه عشق سر می کنند	مجاز												
۱۱	در بیت زیر مشبه ، مشبه به و ادات را بیابید. درفشان لاله در وی چون چراغی و لیک از دوداو بر جانش داغی مشبهمشبه بهادات	۷۵												
۱۲	مفهوم عبارت های کنایی زیر را بنویسید. رنگ باختن دندان به دندان خاییدن غلم بر دوش گرفتن بور شدن	۱												

۱۳	نویسندگان آثار زیر را بنویسید. دیوان غربی - شرقی روزها حمله حیدری تاریخ بیهقی حفظ شعر	۱
	منم پور ایران و نام آورم گذشتن ز جان، رسم مردانگی ست	۱
۱۴	قلمرو فکری (۸نمره) معنی و مفهوم ابیات و جمله های زیر را به نثر روان بنویسید. الف) اختلاف صیادان آنجا متواتر ب) خویشتن را ضیعتکی حلال خرنند. پ) آمد سوی کعبه سینه پر جوش چون کعبه نهاده حلقه در گوش. ح) چه جانانه، چرخ جنون می زنند دف عشق با دست خون می زنند خ) ز بیم سپهبد همه راستان بدان کار، گشتند، همداستان و) شما در این آینه، نقش بوقلمون بینید. س) مرا نیز از عهده لوازم ریاست بیرون باید آمد . ه) دوبرادری مثل علم یزید می مانیددراز دراز می خواهید بروید آسمان، شوربا بیاورید . . د) فلک باخت از سهم آن جنگ، رنگ	۰.۵ ۰.۵ ۰.۷۵ ۰.۷۵ ۰.۵ ۰.۵ ۰.۵ ۰.۵
۱۵	شاعر در بیت زیر قصد بیان چه نکته ای را دارد؟ ((در آن تاریک شب می گشت پنهان فروغ خرگه خوارزمشاهی))	۰.۵

۱۶	شاعر در بیت زیر، چه صحنه ای از نبرد را وصف می کند؟ ولی چندان که برگ از شاخه می ریخت دو چندان می شکفت و برگ می کرد	۰.۵
۱۷	بیت زیر بیانگر چه دیدگاهی است؟ " کدام دانه در زمین فرو رفت که نرُست ؟ / چرا به دانه انسانیت این گُمان باشد ؟	۰.۵
۱۸	مقصود از مصراع ((پا در رکاب راهوار خویش دارند)) چیست؟	۰.۵
۱۹	با توجه به بیت زیر ((مهتر)) چه کسی است ؟ ((بدو گفت مهتر به روی دژم که بر گوی تا از که دیدی ستم؟))	۰.۵
۲۰	براساس داستان کبوتر طوق دار بنویسید که (زاغ و مطوقه) نماینده چه شخصیت هایی هستند ؟	۰.۵
جمع	موفقیت شما عزیزان آرزوی قلبی ماست .	۲۰

نام و نام خانوادگی:	به نام خدا	ماده درسی: فارسی ۲
کلاس:	مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۱	تاریخ: ۱۴۰۳ / ۳ /
طراح: روحی	خرداد ماه ۱۴۰۳	مدت زمان: ۸۰ دقیقه

ردیف	سوالات	بارم
الف	قلمرو زبانی (۷ نمره) ۱- معنی واژه های مشخص شده را بنویسید . (الف) وقت است تا برگ سفر بر باره بندیم (ب) فرو ماند در لطف و صنع خدای (پ) اگر به طوع و رغبت نیاید ۲- معنی کدام واژه نادرست است؟ (الف) مودت: دوستی (ب) خوان: سفره (ج) آوردگاه: میدان جنگ (د) دزم: شادی	۰/۷۵
	۳- در جمله های زیر غلط املائی را یافته و تصحیح کنید . (الف) سپیده فردای گنجه با نهیب و سفیر گلوله های توپ روس باز شد. (ب) چون ایشان حقوق مرا به طاعت و مناصحت بگذارند. ۴- املاى درست واژه ها را از داخل کمانک انتخاب کنید . (الف) (اھمال -احمال) جانب من جایز نشمرى . (ب) آن گاه آگاه شدندکه غرقه (خواست - خاست) شد . (ج) مات و (مبهوت - مبحوت) عینک کذا به چشمم است . (د) من نهایت بعد اختیار کردم که (غربت - قریت) را خطر بسیار است . ۵- املاى کدام واژه با توجه به معنی نادرست است ؟ (الف) غزا : پیکار (ب) ثقت: اعتماد (ج) محملی : سستی (د) مفرح : نشاط آور	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۱
	۶- در گروه اسمی زیر ((روز میلاد پیامبر (ص))) هسته و نوع وابسته ها را مشخص کنید . ۷- نوع (واو) عطف / ربط) را در متن زیر مشخص کنید . ماهی در آب خاموش است و چار پا روی خاک هیا هو می کند . آدمی اما خاموشی دریا و هیا هوی خاک را در خود دارد . ۸- زمان و نوع های فعل های زیر را بنویسید. (الف) و چنین زیبا زندگی در هم تنیده است (ب) تا نگه به فراز ها دوزیم	۰/۵ ۱ ۰/۵
	۹- کدام گزینه «صفت فاعلی» نیست.	۱

الف) شنونده	ب) آفریدگار	ج) آسمانی	د) شنوا
۰/۵	۱۰- در کدام گزینه وابسته پیشین «شاخص» است.		
۰/۵	الف) ایشان، استاد ادبیات فارسی بودند.		
	ب) استاد معین، فرهنگ فارسی را در شش جلد تدوین کرده است.		
قلمرو ادبی (۵ نمره)			
۰/۵	۱۱- بخش مشخص شده در سروده زیر بیانگر کدام آرایه ادبی است؟ بیداری زمان را با من بخوان به فریاد / و مرد خواب و خفتی /)) <u>رو سربنه به بالین ، تنها مرا رها کن</u> ((		
۰/۵	۱۲- در بیت زیر واژه هایی که آرایه ی جناس دارند مشخص کنید و نوع جناس را بنویسید. جانان من برخیز بر جولان برانیم زان جا به جولان تا خط لبنان برانیم		
۰/۵	۱۳- هر یک از واژه های مشخص شده مجاز از چیست؟ الف) بر او انجمن شد <u>لبؤارگاه</u> ب) از آن <u>چرم</u> ، کاهنگران پشت پای		
۱	۱۴- مفهوم کنایی عبارت های زیر را بنویسید. الف) رنگ باختن ب) سرد و گرم روزگار را دیده		
۰/۵	۱۵- در بیت «کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق بیا که یاد تو آرامش است طوفانی» آرایه «متناقض نما» وجود دارد.		
۰/۵	درست ☐ نادرست ☐		
۰/۵	۱۶- مصراع دوم بیت « باز کشید از روش خویش پای » کدام است؟ الف) رفت بر این قاعده روزی سه چار ب) در پی او کرد به تقلید جای		
۰/۵	۱۷- مصراع اول بیت زیر را بنویسید .		

۰/۵	به چشمان من کیمیا خاک توست	
۰/۵	۱۸- کتاب ((روزها)) اثر است. الف) نظام وفا ب) محمد علی اسلامی ندوشن ج) رسول پرویزی د) مجید واعظی ۱۹- یوهان ولفگانگ گوته شیفته و دلبسته ی شعر و اندیشه ی « » بود.	

	قلمرو فکری (۸ نمره)	
	۲۰- معنی اشعار و عبارت های زیر را به نثر روان بنویسید. الف) امیر از آن جهان آمده به خیمه فرو دآمد و جامه بگردانید. (۰/۵) ب) سراچه ذهنم آماس می کرد. (۰/۵) ج) سر ایشان کبوتری بود که او را مطوقه گفتندی و در طاعت و مطاوعت او روزگار گذاشتندی. (۰/۵) د) مادرم شماتتم می کرد و می گفت به شتر افسار گسیخته می مانی. (۰/۵) ت) سر نشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره فرو چکید و نامش دل شد (۱) ث) بپوید کاین مهتر آهرمن است. (۰/۲۵) م) همه برده سر در گریبان فرو نشد هیچ کس را هوس رزم او (۰.۷۵) ۲۱- پیام بیت زیر را بنویسید. " در آن تاریک شب می گشت پنهان فروغ خرگه خوارزمشاهی ۲۲_ در بیت زیر منظور از " گزاف کاری" چیست و خطاب به چه کسی است ؟ " گو یارب از این گزاف کاری توفیق دهم به رستگاری " ۲۳- در جمله زیر منظور از قسمت های مشخص شده چیست ؟ هر لحظه از خزاین غیب ((گوهری)) در نهاد او تعبیه می کردند.	۰/۵ ۰/۵ ۱

۰/۵	۲۴- مقصود از مصراع «پا در رکاب راهور خویش دارند» چیست؟
۰/۵	۲۵- راوی داستان «قصه عینکم» چه چیزی را نشانه تجدد و تمدن می دانست؟
۰/۵	۲۶- منظور از ((پایمردان دیو)) در بیت زیر چیست؟ خروشید کای پایمردان دیو بریده دل از ترس گیهران خدیو
۰/۵	۲۷- این بخش از سروده گوته بیانگر چیست؟ شکر خدا کن به هنگام رنج و شکر او کن به هنگام رستن از رنج
۲۰	
موفق باشید	

تعداد صفحات : 3 تاریخ امتحان : 1403/ 3/ مدت امتحان : 70 دقیقه کلاس :	بسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی مدیریت آموزش و پرورش ناحیه 1 شهرستان ارومیه نوبت دوم خرداد 1403	نام درس : فارسی 2 پایه: یازدهم رشته : انسانی/تجربی نام و نام خانوادگی:
بارم	سوالات	ردیف
0/5	<u>الف (قلمرو زبانی (7 نمره)</u> 1 (معنی واژگان مشخص شده را مشخص کنید . الف (<u>زنخدان</u> فرو برد چندی به جیب ب (در <u>پالیز</u> سعدی می چریدم	
0/5	2) معادل معنایی واژه های زیر را بنویسید . الف (ساختمانی بلند ، وسیع و زیبا که اغلب در میان باغ قرا گرفته است ب (هر دارویی که روی زخم می گذارند ، التیام بخش..... 3) زیر واژه ی درست، خط بکشید. الف (آگاه شدند که غرقه خواست شد ؛ بانگ و هراز و (غریو / قریو) خاست . ب (ایشان حقوق مرا به طاعت و مناصحت بگزاردند و به معونت و (مضاهرت / مظاهرت) ایشان بجستم .	
0/5	4) در میان گروه کلمات زیر، 3 غلط املایی وجود دارد بیابید و درست آن را بنویسید. « تب سوزان / منبع بی شاعبه / لطف و صنع / الطاف الوهیت / غربت و نزدیکی / اسناف موجودات »	
1/5	5) ابیات زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید . " به مغرب سینه مالان قرص خورشید نهران می گشت پشت کوهساران فرو می ریخت گردی زعفران رنگ به روی نیزه ها و نیزه داران " الف (در بیت اول واژه سینه مالان چه نوع صفتی است ؟ ب (بن مضارع فعل " فرو می ریخت " را بنویسید .	
0/5	6) نقش های تبعی را مشخص کنید . (بدل / معطوف / تکرار) « این مرد بزرگ و دبیر کافی ، خواجه بونصر ، به نشاط قلم در نهاند 7) بیت زیر از چند جمله تشکیل شده است؟ آن ها را مشخص کنید . " گفت : « ای پسر این نه جای بازی است بشتاب که جای چاره سازی است»	
0/5	8) نقش کلمات مشخص شده را بنویسید . " <u>کبوتران</u> را فرمود که « فرود آید » جمله بنشستند و آن موش را <u>زیرا</u> نام بود ." 9) کلمات زیر ، در کدام تحول معنایی قرار گرفته اند ؟ الف (سپر : فتراک : 10) با توجه به عبارت زیر ، یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی از متن بیابید و بنویسید . " من که دیگر به چشم اطمینان داشتم ، برای نشستن بر نیمکت اول کوشش نکردم ."	

ب) قلمرو ادبی (5 نمره)

11) در کدام بیت آرایه متناقض نما دیده می شود. دلیل خود را بنویسید .

الف) کی شود این روان من ساکن / این چنین ساکن روان که منم

ب) بگویم تا بداند دشمن و دوست / که من مستوری و مستوری ندانم

1

12) آرایه های مربوط به هر بیت را بنویسید.

الف) رسم بد عهدی ایام چو دید ابر بهار / گریه اش بر سمن و سنبل و نسرين آمد . (حسن تعلیل _ اغراق)

ب) نهان گشت کردار فرزندگان / پراکنده شد کام دیوانگان (ایهام _ تناسب)

0/5

13) در بیت زیر آرایه های جناس و تشخیص را مشخص کنید .

« فلک باخت از سهم آن جنگ رنگ / بود سهمگین جنگ شیر و پلنگ »

14) مفهوم کنایی عبارت زیر را مشخص کنید .

الف) خداوندا ؛ تو داناتری خاک تن در نمی دهد .

ب) مادرم شمامتم می کرد و می گفت : به شتر افسار گسیخته می مانی.

1

15) به موارد خواسته شده پاسخ دهید .

الف) نویسنده داستان قاضی بست کیست و استاد او چه کسی است ؟

ب) کتاب شلوارهای وصله دار از و کتاب از رسول پرویزی است .

16) ابیات زیر را تکمیل کنید .

الف) پنهان ز دیده ها و همه دیده ها از اوست

.....

1

ب) آنکه در دستش کلید شهر پر آینه دارد

0/5

0/5

1

1

		ج) قلمرو فکری (8 نمره)
1		17) مفهوم بیت « کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست / که دون همتانند بی مغز و پوست » چیست؟
0/5		18) شاعر در بیت زیر، قصد بیان چه نکته ای دارد ؟ « در آن تاریک شب می گشت پنهان / فروغ خرگه خوارزمشاهی »
0/5		19) در مصراع « تخت و نگین از دست اهریمن بگیرید » منظور شاعر از <u>تخت</u> و <u>اهریمن</u> چیست ؟
1		20) در بیت « سپهبد به گفتار او بنگرید / شگفت آمدش کان سخن ها شنید » الف) منظور از <u>سپهبد</u> کیست ؟ ب) منظور از <u>او</u> کیست ؟
1/5		21) مقصود نویسنده از قسمت های مشخص شده چیست؟ الف) قوز می کردم و از فرط هیجان لگه می دویدم. ب) از <u>شعله</u> به خاطر روشنایی اش سپاسگزاری کن / اما <u>چراغدان</u> را هم که همیشه صبورانه در سایه می ایستد از یاد مبر. 22) معنی نظم و نثر را به فارسی روان بنویسید . الف) بونصر را بگوی امروز درستم و در این دو سه روزه بار داده آید . (0/75) ب) هر روز خنیده نام تر گشت / در شیفتگی تمام تر گشت . (1) ج) تا شما در این آینه نقش های بوقلمون ببینید . (0/25) د) وقت است تا برگ سفر بر باره بندیم / دل بر عبور از سد خار و خاره بندیم . (0/5) پ) چو شیر خدا راند بر خصم تیغ / به سر کوفت شیطان دو دست دریغ (0/5) ت) از عکس ریاحین او پر زاغ چون دُم طاووس نمودی . (0/75) ث) مادرم میگفت: به شتر افسار گسیخته می مانی (0/25)
20		

آزمون ماده درسی: فارسی ۲	وقت آزمون: ۹۰ دقیقه ساعت برگزاری:	بسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی مدیریت آموزش و پرورش شهرستان میاندوآب خرداد ماه سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ "سال جهش تولید با مشارکت مردم" نام و نام خانوادگی: نام کلاس: یازدهم----- طراح سوالات: سولماز پوررتقی	دوره دوم متوسطه مهر آموزشگاه:
پایه تحصیلی: یازدهم	تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۳/		نام و نام خانوادگی: نام کلاس: یازدهم-----
تعداد صفحه: ۳	تعداد سوال: ۱۶		طراح سوالات: سولماز پوررتقی

* قلمرو زبانی: ۷ نمره *

در نمونه های زیر نادرستی های املایی را بیابید و درست آنها را بنویسید .

الف: سلیمان آنچه داشت از نان خشک و نمک در پیش او نهاد و بر سبیل اعتزار این بر زبان راند.
ب: آفتاب رنگ رفته و زردی تالع بود. برگ درختان مثل سربازان تیر خورده تک تک می افتادند.
ج: چارپا روی خاک حیاحو می کند و پرنده در آسمان آواز می خواند.
د: من به معونت و مضاهرت ایشان از دست صیاد بجستم.

الف: کلمه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید .
۱- اگر چه ملالت به کمال رسیده باشد، (احمال - اهمال) جانب من جایز نشمری.
۲- شهر اینک بستر فوران خشم و (آز - آذ) دشمن شد.

ب: بر اساس جملات زیر معنی واژگان مشخص شده را بنویسید.
۱- خیال می کردم عینک مثل تعلیمی و کراوات یک چیز فرنگی مآب است.
۲- معلم عربی پیر مرد شوخ و نکته گویی بود.

معنی هریک از واژه های مشخص شده زیر را بنویسید.

الف: فکر حمله روس ها بختکوار روی دربار چنبره زده بود. ب: چون رایت عشق آن جهانگیر / شد چون مه لیلی آسمانگیر .
ج: در همین کورمال کورمال ادبی آغاز به راه رفتن کردم. د: آنگاه برزیگری گفت: با ما از کار سخن بگو.
ه: عادت اهل مکرومت این است.

انواع نقش تبعی (بدل - معطوف - تکرار) را در جملات زیر مشخص کنید.
الف: مولانا از نظر اخلاق و سیرت، ستوده اهل حقیقت بود.
ب: برای من مگری و مگو دریغ! دریغ!

ج: پدر جلال الدین، محمد حسین خطیبی، معروف به «بهاءالدین ولد» از دانشمندان روزگار خود بود.

در جمله مقابل «ایستاد» چه کاربرد معنایی دارد؟
صیاد گرازان به تگ ایستاد.....

نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. (نهاد، مسند، مفعول، متمم، قید، فعل)

الف: شوق همیشه کور است؛ مگر آنگه کاری باشد.

ب: خروشید و برجست لِرزان ز جای / بدرید و بسپرد محضر به پای.

ج: گرد و غبار سپاهیان ، آسمان تیریز را فرا گرفته بود.

نوع «و» را در عبارت زیر بنویسید. (عطف – ربط)

ماهی در آب خاموش است و چار پا روی خاک هیاهو می کند و پرنده در آسمان آواز می خواند. آدمی اما خاموشی دریا و هیاهوی خاک و موسیقی آسمان را در خود دارد.

* قلمرو ادبی ۵ نمره *

از ستون مقابل آرایه های مناسب برای هر عبارت را مشخص کنید.

جانان من برخیز بر جولان برانیم / زان جا به جولان تا خط لبنان برانیم	تشبیه – کنایه – اضافه استعاری
زبرا سرد و گرم روزگار چشیده و خیر و شر احوال مشاهدت کرده	تشبیه – تشخیص
شقایق بر یکی پای ایستاده / چو بر شاخ زمرد جام باده	کنایه – تضاد – تناسب
بیشرد چون کوه پا بر زمین / بخایید دندان به دندان کین	جناس همسان – واج آرای

ابیات زیر را کامل کنید.

منم پور ایران و نام آورم
..... که با او چنین است پیمان من
..... دفاع از وطن ، کیش فرزانی ست
..... کسی کز بدی ، دشمن میهن است
..... به یزدان

در عبارت زیر (ماهی، خاک، پرنده، آسمان) چه مفهوم نمادینی دارند؟ بنویسید.

ماهی در آب خاموش است / چار پا روی خاک هیاهو می کند و پرنده در آسمان آواز می خواند.

نام خالق آثار زیر را از میان کمانک انتخاب کنید. (رایبندرانات ناگور، محمد عوفی، یوهان گوته، رسول پرویزی)

الف: جوامع الحكایات و لوامع الروایات : ماه نو و مرغان آواره:

ارکان اصلی تشبیه را در عبارت زیر بیابید و بنویسید.

برگ دختان مثل سربازان تیر خورده تک تک می افتادند.

* قلمرو فکری ۸ نمره *

جملات و عبارات زیر را به نثر روان بازنویسی کنید.

الف: حالی صواب آن باشد که جمله به طریق تعاون قوتی کنید تا دام از جای بگیریم که رهایش ما در آن است. ۱ نمره

ب: من در چنین حالی موقع را مغتنم شمردم. ۵۰/۰ نمره

ج: من به شما می گویم که زندگی به راستی تاریکی است؛ مگر آنکه شوقی باشد. ۱ نمره

د: بر آن محضر اژدها ناگزیر / گواهی نوشتند برنا و پیر ۵۰/۰

ه: حاجت که جمله جهان اوست / محراب زمین و آسمان اوست. ۱ نمره

مفهوم عبارت زیر را بنویسید.

از شعله بخاطر روشنایی اش سپاسگزاری کن ، اما چراغدان را هم که همیشه صبورانه در سایه می ایستد از یاد مبر.
.....

مفهوم کنایی عبارات زیر را بنویسید.

الف: کاسه ای زیر نیم کاسه است.

ب: دریا دل بودن.

ج: در صلح بستن.

د: حلقه در گوش نهادن.

بر اساس داستان « کبوتر طوق دار » شخصیت زاغ و مطوقه را تحلیل کنید و ویژگی شاخص آنها را بنویسید.

زاغ:

مطوقه :

توفیق رفیق راهتان باد

سولماز پورتنی

سوالات درسی : فارسی 2		ساعت شروع :		تاریخ امتحان : / 03 / 1403		مدت امتحان: 90 دقیقه	
نام و نام خانوادگی:		رشته : همه رشته ها		پایه یازدهم دره دوم متوسطه		تعداد صفحات : 4 صفحه	
ردیف		سوالات (پاسخ برگ دارد)					
نمره							
قلمرو زبانی (7 نمره)							
1		معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. (الف) خاک در کمال <u>مذلت</u> ، لا حضرت عزت چندین ناز می کند. (ب) من <u>قلا</u> می کردم و روزی که پیرزن نبود رفتم سر بچه اش.					
2		کاربرد معنایی واژه « محبوب » را در عبارت های زیر بررسی کنید. (الف) محبوب گشت از مردمان ، مگر از اطبا و... (ب) مردی محبوب بود و دلش از گناه به دور.					
3		معادل درست توضیح زیر را از داخل کمانک انتخاب کنید. بازیگر نمایش های دوره گری (قوال ، نقال)					
4		در گروه کلمات زیر ، دو غلط املایی وجود دارد ، آنها را پیدا کرده و اصلاح کنید. (تور سینین - تعزیه و مرثیه - برخواست غو - عمرو غضنفر - طاقت و غرب - ریخت مضحک)					
5		املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. (الف) من نهایت بعد اختیار کردم که (غربت - قربت) را خطر بسیار است. (ب) بزَن زخم این (مرهم - مرحم) عاشق است / که بی زخم مردن غم عاشق است					
6		واژگان نادرست را اصلاح کنید. (الف) چو صبرش نمائد از ضعیفی و هوش ز دیوار مهرایش آمد به گوش (ب) آدمی ... خاموشی دریا و حیا هو ی خاک و موسیقی آسمان را در خود دارد.					
7		رابطه معنایی کلمات زیر را بنویسید. (الف) ماه و ستاره : (ب) سال و ماه :					
8		در همه ی گزینه ها به جز گزینه قید به کار رفته است. (الف) چو لشکر گرد بر گردش گرفتند / چو کشتی ، بادپا رود افکند (ب) چو بگذشت از پس آن جنگ دشوار / از آن دریای بی پایاب آسان (پ) اگر یک لحظه امشب دیر جنبید / سپیده دم جهان در خون نشیند (ت) چه اندیشید آن دم ، کس ندانست / که مژگانش به خون دیده تر شد					

به نام خدا

سوالات درسی : فارسی 2		ساعت شروع :		تاریخ امتحان : / 03 / 1403		مدت امتحان: 90 دقیقه							
نام و نام خانوادگی:		رشته : همه رشته ها		پایه دهم دره دوم متوسطه		تعداد صفحات : 4 صفحه							
ردیف		سوالات (پاسخ برگ دارد)											
نمره													
9		متن زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید. « گفت : بونصر را بگوی که امروز درستم و در این دو سه روز ، بار داده اید که علت و تب تمامی زایل شد. من بازگشتم و این چه رفت ، با بونصر بگفتم . سخت شاد شد و سجده شکر کرد خدای را بر سلامت امیر و نامه نبشته آمد . الف) نوع « را » در جمله « بونصر را بگوی » چه نوع رایی است؟ ب) کدام جمله در این نوشته ، به صورت مجهول به کار رفته است؟ پ) نقش واژه های « شادم و « تمامی » در عبارات بالا چیست؟ ت) زمان و نوع فعل « بگفتم » چیست ؟											
10		در سروده « اگر فکر و حواسم این جهانی است / بهره ای والاتر از بهر من نیست » کدام عبارت « جمله وابسته یا پیرو » است ؟											
11		هر یک از واژه ای مشخص شده زیر مشمول کدام وضعیت چهارگانه است؟ الف) مردم سینه ها را <u>سیر</u> گلوله های آتشین ساختند ب) بدو گفت مهتر به روی <u>دژم</u> / که مژگاننش به خون دیده تر شد											
12		در عبارت زیر یک نقش تبعی بدل پیدا کنید. « یک روز صبح ، وقتی با آموزگارش بزرگ امید ، مشغول تمرین حلقه زدن با بال های بسته بود ، اندیشه ای در خاطرش گذشت.											
13		با توجه به فعل داده شده جدول زیر را کامل کنید. <table><tr><td>فعل</td><td>صفت مفعولی</td><td>صفت لیاقت</td></tr><tr><td>می گفت</td><td></td><td></td></tr></table>						فعل	صفت مفعولی	صفت لیاقت	می گفت		
فعل	صفت مفعولی	صفت لیاقت											
می گفت													
14		نقش واژه « دایی جان » را در دو جمله زیر بررسی کنید. الف) علاقه دایی جان در واکس کفش و کارد و چنگال و کارهای دیگرفرنگی مآبان مرا در فکرم تقویت کرد. ب) دایی جان میرزا غلام رضا که در تجدد افراط داشت اولین مرد عینکی بود.											
قلمرو ادبی (5 نمره)													
15		عبارت های زیر کنایه از چیست ؟ الف) بور شدن : ب) دست از کاری شستن : پ) در سنگ اثر کردن: ت) دف عشق زدن :											
16		کدام اثر را وحشی بافقی سروده است؟ الف) شیرین و فرهاد (ب) جمشید و خورشید (پ) فرهاد و شیرین (ت) شیر و شکر ب) حمله حیدری را سروده است. الف) فرّخی یزدی (ب) باذل مشهدی (پ) رهی معیری (ت) رستگار فسایی											

سوالات درسی : فارسی 2		ساعت شروع :		تاریخ امتحان : 1403/ 03 /		مدت امتحان: 90 دقیقه	
نام و نام خانوادگی:		رشته : همه رشته ها		پایه یازدهم دره دوم متوسطه		تعداد صفحات : 4 صفحه	
ردیف		سوالات (پاسخ برگ دارد)					
نمره							
17		در هر یک از نمونه های گروه «الف» کدام یک از آرایه های گروه «ب» وجود دارد؟ (توجه: در گروه «ب» یک آرایه اضافه است)					
		«الف»		«ب»			
1		الف) هر نفسی را دو نعمت است/ دم فرو دادن و برآمدنش		حسن تعلیل			
		ب)یکی محضر اکنون بیاید نوشت /که جز تخم نیکی، سپهد نکشت		حسن آمیزی			
		پ)بهار آمده با کاروان لاله به باغ/ به دشت ژاله گل نو دمیده می آید		تضاد			
		ت)ای کعبه به داغ ماتمت، نیلی پوش/وز تشنگی ات ، فرات در جوش و خروش		تشبیه			
				مراعات نظیر			
18		در سروده زیر بهره گیری از کدام آرایه های ادبی بر زیبایی سخن افزوده است ؟ به دو مورد اشاره کنید مگو سوخت جان من از فرط عشق خموشی است هان ، اولین شرط عشق					
0/5							
19		در کدام بیت آرایه <u>متناقض</u> نما دیده می شود ؟ الف – کی شود این روان من ساکن / این چنین ساکن روان که منم ب – بگویم تا بداند دشمن و دوست / که من مستی و مستوری ندانم					
0/25							
20		کدام آرایه ادبی ، در بیت زیر پکار نرفته است ؟ « درفشان لاله در وی چون چراغی / ولیک از دود او بر جانش داغی» الف (ایهام ب) تشخیص پ) اغراق ت) مراعات نظیر					
0/25							
21		در جاهای خالی ، مصراع های مناسب بنویسید. به یزدان که بدتر ز اهریمن است خواستم از رنجش دوری بگویم ، یادم آمد					
0/5							
22		مصراع دوم بیت زیر در کدام گزینه آمده است ؟ جغد بر ویرانه می خواند به انکار تو اما الف – عشق با آزار ، خویشاوندی دیرینه دارد ب- خاک این ویرانه ها بویی از آن گنجینه دارد پ – آن کبوتر چاهی زخمی که او در سینه دارد ت – آنکه در دستش کلید شهر بر آیینه دارد					
0/5							
قلمرو فکری (8 نمره)							
23		الف – درک مطلب این بخش از سروده گونه بیانگر چه دید گاهی است ؟ وتو شکر خدا کن، به هنگام رنج / و شکر او کن به وقت رستن از رنج					
0/5							
24		در بیت « بپوید کاین مهتر آهرمن است / جهان آفرین را به دل دشمن است » منظور از « بپوید» و «مهتر» در این بیت چیست ؟					
0/5							
25		مقصود شاعر از مصراع « این رود به جست و جوی دریا می رفت » چیست؟					
0/25							

سوالات درسی : فارسی 2	ساعت شروع :	تاریخ امتحان : / 03 / 1403	مدت امتحان: 90 دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته : همه رشته ها	پایه یازدهم دره دوم متوسطه	تعداد صفحات : 4 صفحه
ردیف	سوالات (پاسخ برگ دارد)		
26	در اساطیر ایران مار مظهری است		
0/5	الف) شقاوت ب) فتنه پ) وحشت ت) اهریمن		
27	کدام عبارت از بیت « برداشته دل زکاو او بخت / درماند پدر به کار او سخت » دریافت می شود؟ الف - پدر مجنون به او سخت گیری می کرد ب- بخت و اقبال از مجنون دور شده بود پ - مجنون دل به کار کردن نمی داد ت- پدر مجنون از کارها ی او در شگفت بود		
0/5			
28	مفهوم بیت زیر از حافظ ، با کدام گزینه ارتباط معنایی نزدیک تری دارد؟ در ازل پرتو حسنت ز تجلی دم زد / عشق پیدا شد آتش به همه عالم زد الف - زان یار دلنوازم شکری است با شکایت / گر نکته دان عشقی بشنو تو این حکایت ب- پرستش به مستی است در کیش مهر/ برون اند زین جرگه هشیار ها پ - برق با شوقم شراری بیش نیست/ شعله طفل نی سواری بیش نیست ت- از شبنم عشق خاک آدم گل شد/ پس فتنه و شور در جهان حاصل شد		
0/25			
29	با توجه به جمله « این مرد بزرگ و دبیر کافی ، به نشاط، قلم در نهاد الف) مقصود از « این مرد» چه کسی است ؟ ب) « دبیر کافی » به چه معناست؟		
0/5			
30	پاسخ مناسب را علامت بزنید الف- بیت « آن سر که خواهد بلندش / نژد آن دل ، که او خواهد نژدش » با آیه « تعز من تشاوتذل من تشا » تناسب مفهومی دارد . ب - عبارت « اگر شما مرا نمی شناسید من شما را می شناسم ، با آیه « انا عرضنا الامانه علی السماوات و الاعرض و الجبال ... » تناسب مفهومی دارد . درست نادرست درست نادرست		
0/5			
31	دو مورد از ویژگی شخصیت « مطوقه » در داستان کبوتر طوق دار را بنویسید ؟		
0/5			
32	ب) سوالات معنی روان نظم و نثر (4 نمره) معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست ب) سراچه ذهنم آماس می کرد. پ) غروب آفتاب خویشتن دید ت) اشتر طلبید و محفل آراست ث) همه برده سر در گریبان فرو / نشد هیچ کس را هوس ، رزم او ج) در وی شکاری بسیار و اختلاف صیاداتن متوالی تر چ) خروشید و برجست لرزان ز جای چ) هر نفسی را دو نعمت است : دم فرودان و برآمدنش .		
0/5			
0/5			
0/5			
0/5			
0/5			
0/5			
0/5			
0/5			
20	موفق و سربلند باشید.		

سوالات درسی : فارسی 2	ساعت شروع :	تاریخ امتحان : 1403/ 03 /	مدت امتحان: 90 دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته : همه رشته ها	پایه یازدهم دره دوم متوسطه	تعداد صفحات : 4 صفحه

ردیف	پاسخ ها	نمره						
قلمرو زبانی (7 نمره)								
1	الف (خواری (0/25) ب) کلک زدن (0/25) ص 127							
2	الف (پنهان شدن (0/25) ب) با حجب و حیا بودن (0/25) ص 21							
3	قوال (0/25)							
4	برخواست غو (0/25) طور							
5	الف) قربت (0/25) ب) مرهم (0/25)							
6	الف) محراب (0/25) ب) هیاهو (0/25)							
7	الف) تناسب (0/25) ب) تضمن (0/25)							
8	الف (0.25)							
	الف (حرف اضافه (0/25) / ب) بار داده آید . (0/25) / پ) مسند - قید (0/5) ت) ماضی ساده (0/25)							
10	فکر و حواسم این جهانی است. (0.25)	0						
11	الف) هم معنای قدیم را دارد و هم معنای جدید گرفته است. (0.25) ب) کاملاً متروک شده است (0.25)							
12	بزرگ امید (0.25)							
13	<table border="1"> <tr> <td>فعل</td><td>صفت مفعولی</td><td>صفت لیاقت</td></tr> <tr> <td>می گفت</td><td>گفته (0.25)</td><td>گفتنی (0.25)</td></tr> </table>	فعل	صفت مفعولی	صفت لیاقت	می گفت	گفته (0.25)	گفتنی (0.25)	
فعل	صفت مفعولی	صفت لیاقت						
می گفت	گفته (0.25)	گفتنی (0.25)						
14	الف) در جمله الف مضاف الیه می باشد (0.25) ب) نقش شاخص و وابسته را دارد. (0.25)							
قلمرو ادبی								
15	الف) خجالت کشیدن (0.25) ب) ترک آن کار کردن (0.25) پ) تاثیر فراوان داشتن (0.25) ت) شهادت عاشقانه (0.25)							
16	الف) (پ 0.25) ب) (ب 0.25)							
17	الف (تضاد) 0.25 ب (تشبیه) 0.25 پ (مراعات نظیر) 0.25 ت (حسن تعلیل) 0.25							
18	کنایه (0.5) - جناس (0.5)							
19	الف (0.5)							
20	پ) اغراق (0.5)							
21	الف) کسی که از بدی ، دشمن میهن است (0.5) ب) یادم آمد عشق با آزار پیوندی دیرینه دارد (0.5)							
22	ب (0.5)							
23	شکر گزاری در همه حال و راضی بودن به رضای خداوند (0.5)							
24	بپوید: حرکت کنید (0.25) مهتر :بزرگتر (پادشاده) (0.25)							

25	انسان های مبارزی که تا مرز جانپازی فنا می رفتند (0.25)
26	ت (شیطان (0.5)
27	ب ((0.5)
28	ت ((0.25)
29	الف (بو نصر مشکان (0.25) ب (نویسنده بسیار توانا (0.25)
30	الف (درست (0.25) ب (نادرست (0.25)
31	رهبری دانا – آینده نگر – با تدبیر (0.5)
32	الف (کسی که در سر عقل و مغز دارد به دیگران کرم و نیکی می کند . (0.5) ب (فضای ذهنم در حال توسعه بود (0.5) پ (نابودی خورشید حکومت خود را به چشم می دید (0.5) ت (شتری آماده کرد و کجاوه ای بر روی آن گذاشت (0.5) ث (همه از ترس عمرو سر خجالت فرو برده بودند و از شرمندگی و ترس هیچ کس به هم نپردی و هم رزم شدن با او ، تمایل نداشت (0.5) ح (در آن چمن زار شکار بسیار بود و شکارچیان پی در پی رفت و آمد می کردند (0.5)

نام و نام خانوادگی:	باسمه تعالی	نام و نام خانوادگی:
نام واحد درسی: فارسی ۲	اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی	نام واحد درسی: فارسی ۲
پایه تحصیلی: یازدهم نوبت امتحانی:	اداره آموزش و پرورش شهرستان ماکو	پایه تحصیلی: یازدهم نوبت امتحانی:
زمان: ساعت شروع:	بازم	ردیف
سنوالات	قلمرو زبانی (۷ نمره)	ردیف
۱	معانی واژه های مشخص شده را بنویسید. (هر مورد ۰/۲۵ نمره) الف) پا در رکاب راهوار خویش دارند ب) جمعی را مشتبه شد ج) مرا قضای آسمانی در این ورطه کشید د) وقتی در حضور جمع به مسامحه اشاره می کنید	۱
۱/۵	نادرستیهای املائی در اشعار و عبارات زیر را بیابید و صحیح آنها را بنویسید. الف) در وقت فراق موافقت اولی تر ، والا طاعنان مجال وقیعت یابند . ب) متلکی می گفت که دو برادری مثل الم یزید می مانید پ) که ناگه عمر آن سپهر نبرد ج) تا نگه به فراض ها دوزیم تا از این ره ، لذت اندوزیم چ) مشاهده صحنه های ناب و توفنده گی فرزندان میهن عباس جوان را به وجد می آورد ح) عزیزترین رفقای من که حسن سیرت را با سباحث توأم داشت.	۲
۰/۷۵	نوع صفت واژه های داده شده را از نظر نوع ساخت مشخص کنید. الف) مردار : ب) خطرناک : ج) جسماری :	۳
۰/۵	نقش های تبعی را در عبارتهای زیر معین کنید. الف) مادرم اکثرا از کتاب یا جزوه استفاده می کند ب) که داند راز من ، من خویش دادم	۴
۰/۲۵	در عبارت زیر ، شاخص را مشخص کنید. امام محمد غزالی ، تحصیلات مقدماتی را در زادگاهش آغاز کرد	۵
۰/۲۵	در عبارت زیر یک هسته بیابید . ترس از تاریکی ، واکنش به پریشانی های درونی است	۶
۰/۵	واژگان زیر در طول زمان ، از نظر معنایی جز کدام یک از چهار دسته قرار می گیرند ؟ (محذوف ، تحول معنایی ، گسترش معنا ، بدون تغییر) الف) رعنا : ب) یخچال :	۷
۰/۵	در بیت زیر تفاوت دو واژه ، (چو) را از نظر دستوری بررسی کنید .	۸

	چو لشکر گرد بر گردش گرفتند	چو کشتی ، بادپا در رود افکند	
۹	نوع (را) را در عبارت های زیر مشخص کنید. الف) در هر سفری ما را از این بیارند ب) یاد باد آنکه سرکوی توأم منزل بود	دیده را روشنی از خاک درت حاصل بود	۰/۵
۱۰	جمله معلوم زیر را مجهول کنید. امسال کشاورزان گندم نکاشتند		۰/۵
۱۱	عبارت زیر دارای چند جمله می باشد ؟ نان خود خوردن و نشستن به که کمر زرین بستن و به خدمت ایستادن		۰/۲۵
۱۲	نوع رابطه معنایی واژه های داده شده را تعیین کنید . الف) سیر و خوراکی () ب) کتاب و مجله ()		۰/۵
۱۳	قلمرو ادبی (۵ نمره) بیت « چو ضحاک شد بر جهان شهرلر / بر او سالکین انجمن شد هزار » بیانگر کدام زمینه حماسی است؟ الف) قهرماری ب) شگفت آوری ج) ملی د) داستانی		۰/۲۵
۱۴	در بیت « به روز مرگ چو تابوت من روان باشد / گمان مبر که مرا درد این جهان باشد » تابوت مجاز از چیست؟		۰/۵
۱۵	نوع متن ادبی زیر ، در کدام گزینه آمده است؟ (آورده اند که در ناحیت کشمیر متصدیدی خوش و مرغزاری نزه بود که از عکس ریاحین او ، پر زاغ چون دم طاووس نمودی و...) الف) ادبیات غنایی ب) ادبیات تعلیمی ج) ادبیات داستانی د) ادبیات پایداری		۰/۲۵
۱۶	تمامی آرایه ها به جز آرایه در عبارت زیر وجود دارد؟ پیرزن کازرونی اتفاقا شیرین زبان و نقال هم بود الف) حس آمیزی ب) مجاز ج) تشبیه د) کنایه		۰/۲۵
۱۷	نوع استفهام جمله های زیر را مشخص کنید . الف) مرا چه افتاده است که زر کسی دیگر برد و شمار آن به قیامت مرا باید داد ؟ ب) چون به آنچه دارم و اندک است قانعم ، وزر و وبال این ، چه به کار آید؟		۰/۵
۱۸	ابیات زیر را تکمیل کنید. الف) زین همراهم سست عناصر دلم گرفت ب) گذشتن رجان رسم مردانگی است		۱
۱۹	نویسنده کتاب روزها کیست و در چه زمینه ای نگارش یافته است ؟ الف) باستانی پاریزی ، تاریخ ب) غلامحسین یوسفی ، زندگی نامه		۰/۵

	(ج) علی شریعتی ، جامعه شناسی	(د) محمد علی اسلامی ندوشن ، حسب حال	
۲۰	نوع اضافه ها را در ترکیبات زیر بیابید . الف) مدار خطر : ب) دف عشق : ج) یال کوه : د) سد خاره :		۱
۲۱	آرایه بارز و شاخص ابیات زیر را مشخص کنید الف) فلک باخت از سهم آن جنگ رنگ ب) تویی بهانه آن ابرها که می گریند بود سهمگین جنگ شیر و پلنگ (اغراق – تضاد) بیا که صاف شود آن هوای بارانی (پارادوکس-حسن تعلیل)		۰/۵
۲۲	نام دیگر قالب چهارپاره چیست؟ الف) دو بیتی ب) رباعی ج) دوبیتی پیوسته د) قطعه		۰/۲۵
۲۳	قلمرو فکری (۸ نمره) با توجه به ابیات زیر بنویسید کدام عبارت درست و کدام عبارت نادرست است ؟ برو شیر درنده باش ای دغل مینداز خود را چو روباه شل بخور تا توانی به بازوی خویش که سعیت بود در ترازوی خویش الف) واژه دغل در مصراع یک به معنای نادان است درست نادرست ب) که سعیت بود در ترازوی خویش یعنی ، سعی کن حق خودت را بگیری درست نادرست		۰/۵
۲۴	رباعی زیر در توصیف چه کسانی است ؟ از چنبر نفس رسته بودند آنها بت ها همه راشکسته بودند آنها پرواز شدند و پرگشودند به عرش هر چند که دست بسته بودند آنها الف) جانبازان ب) غواصان ج) شه یان د) اسیران		۰/۵
۲۵	از مفهوم بیت (چنین آن دو ماهر در آداب ضرب / ز هم رد نمودند هفتاد حرب) کدام گزینه برداشت نمی شود ؟ الف) دفاع کردن جنگاوران ب) مهارت جنگاوران در نبرد ج) سختی نبرد بدون ابزار جنگی د) به طول انجامیدن		۰/۲۵
۲۶	نویسنده در شعر « ممکن از ناممکن می پرسد : « خانه ات کجاست ؟ / پاسخ می آید : « در رؤیای یک ناتوان » الف) انسان ناتوان را چطور معرفی می کند ؟ ب) ویژگی انسان توانمند را در چه می داند؟		۰/۵
۲۷	شعر زیر بیانگر تأثیر پذیری گوته از سبک کدام شاعر ایرانی است؟ (هرنفسی را دو نعمت است : / دم فرو بردن و برآمدنش ، آن یکی ممد حیات است / این یکی مفرح ذات.		۰/۵
۲۸	در بیت «خواب دوش پیری در کوی عشق دیدم ، با دست اشارتم کرد که عزم سوی ما کن » مفهوم کلی بیت چیست ؟		۰/۷۵
۲۹	در عبارت « هر لحظه از خزاین غیب ، گوهری در نهاد او تعبیه می کردند، تا هرچه از نفایس خزاین غیب بود جمله در آب و گل آدم دفین کردند ، به سوالات پاسخ دهید. الف) خزاین غیب چه نوع اضافه ای هست؟ ج) مقصود از گوهر چیست ؟ ب) آب و گل مجاز از چیست ؟		۱

۴	عبارات و ابیات زیر را معنی کنید الف) هلا منکر جان و جانان ما / بزن زخم انکار بر جان ما ۰/۵ ب) شقایق بر یکی پای ایستاده / چو بر شاخ زمرّد، جام باده ۰/۷۵ پ) خروشید و برجست لرزان زجای / بدرّید و بسپرد محضر به پای. ۰/۷۵ ت) شما جنگاوران سرافراز، هرگز بار خفّت و خوفی بر دوش نکشیدید. ۰/۷۵ ث) من نهایت بعد اختیار کردم قربت را خطر بسیار است. ۰/۷۵ ج) آنچه دارم از اندک مایه حطام دنیا حلال است ۰/۵	۳۰
	تنت به ناز طعنان رهازمند مباد	

نمره پس از تجدید نظر:

نمره به حروف:

نمره به عدد:

تاریخ و امضا:

نام و نام خانوادگی دبیر:

علوم و فنون

ادبی

گروه زبان و ادبیات فارسی

شهرستان مهاباد

سرگروه: حسن آرم کان

تعداد سؤال: ۲۷

تعداد صفحه: ۳

بسمه تعالی

وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی

معاونت اداره کل و مدیریت آموزش و پرورش شهرستان مهاباد

سؤالات مفهومی فنون ادبی ۲

نوبت خرداد

بارم

سوال

ردیف

الف) تاریخ ادبیات و سبکشناسی (۴ نمره)

۷۵ /	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید . الف) جامی کتاب خود را به شیوه ی تذکره الاولیاء در بیان نوشت . ب) تأثیر گذارترین شعرای قرن دهم است که شعرش از نظر دقت و ظرافت و رقت معاری مشهور است.	۱								
۷۵ /	کتاب «تاریخ جهانگشا» اثر کیست؟ موضوع آن چیست؟	۲								
۷۵ /	با مقایسهٔ ویژگی‌های فکری سبک خراساری و عراقی جدول زیر را کامل کنید: <table style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin-top: 10px;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">خراساری</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">عراقی</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">واقعگرایی ییّ توجه به درئی برون</td> <td style="text-align: center;">.....</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">.....</td> <td style="text-align: center;">رواج روحیّ عرفانی و اخلاقی</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">زمنی بودن معشوق</td> <td style="text-align: center;">.....</td> </tr> </table>	خراساری	عراقی	واقعگرایی ییّ توجه به درئی برون			رواج روحیّ عرفانی و اخلاقی	زمنی بودن معشوق		۳
خراساری	عراقی									
واقعگرایی ییّ توجه به درئی برون										
.....	رواج روحیّ عرفانی و اخلاقی									
زمنی بودن معشوق										
۵ /	درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید: الف) شعر وحشی بافقی حد واسط سبک عراقی و دورهٔ بعد عری سبک هندی است. ج) فضلی هند از تألف کتاب و سرودن شعر به زبان فارسی و بهادادن به فرهنگ آن استقبال می کردند.	۴								
۵ /	دو مورد از ویژگیهای زبانی شعر سبک هندی را ذکر کنید.	۵								
۵ /	لقب کلیم کاشانی چیست؟ چرا بدین نام ملقب شد؟	۶								
۲۵ /	کدام گزینّه درست است ؟ ۱) نثر در سبک عراقی از نظر دستوری بسیار استوار و درست است. ۲) ظهیرالدین بابری کتاب بابرنامه را به ترکی ترجمه کرد. ۳) شاعران عهد صفوی بیشتر شعرهایشان را با مضامین عاشقانه و پند و اندرز همراه کردند. ۴) کتاب ظفرنامهٔ شامی از کتابهای تاریخی است که ساده نگاشته شدهاست .	۷								

ب) موسیقی شعر (۶ نمره)

۱	با خوانش درست بیت زیر مرز پایههای آوایی را مشخص کنید و هر پایه را در جای خود قرار دهید. ای خوش منادیهای تو در باغ شادیهای تو بر جای نان شادی خورد جانی که شد مهمان تو	۸
۲۵ /	وزن واژهٔ «مهجور از او» کدام است؟ □ مستفعلن □ مفتعلن □ مفاعیلن □ فاعلاتن	۹
۵ /	برای واژگان زیر وزن واژهٔ مناسب بنویسد. مینو شتم : دری بگشا:	۱۰
۲۵ /	نشانه های هجایی کدام گزینّه به شکل تکرار (U – – –) است؟ □ مرا چشمی است خون افشان ز دست آن کمان ابرو // جهان بس فتنه خواهد دیخ از آن چشم و از آن ابرو □ ملک فرمود تا بناوختندش // به هر گامی نثاری ساختندش	۱۱
۱۲	ابیات زیر را متناسب با پایههای آوایی تفکیک کنید، سپس وزن واژه و خوشه‌های هجایی هر یک را در خانه‌ها قرار	۱۲

دهید.																							
الف) نظر آوردم و بردم که وجودی به تو ماند همه اسمند و تو جسمی، همه جسمند و تو روحی																							
۱/۵	<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td rowspan="2">پایه های آوایی</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>وزن</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>نشانه هجایی</td></tr></table>								پایه های آوایی									وزن					نشانه هجایی
					پایه های آوایی																		
					وزن																		
				نشانه هجایی																			
ب) چشمه خورشید تویی، سایه گه بید منم چون که زدی بر سر من پست و گدازنده شدم																							
۱/۵	<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td rowspan="2">پایه های آوایی</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>وزن واژه</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>نشانه هجایی</td></tr></table>								پایه های آوایی									وزن واژه					نشانه هجایی
					پایه های آوایی																		
					وزن واژه																		
				نشانه هجایی																			
۱	وزن کدام یک از ابیات زیر دو لختی است؟ دو دلیل برای پاسخ خود بیاورید. الف) من ماندهام مهجور از او، بیچاره و رنجور از او گویی که نیشی دور از او در استخوانم می‌رود ب) ای صبح شب نشینان جانم به طاقت آمد از بس که دیر ماندی چون شام روزه داران																						
پ) زیبایشناسی (۶ نمره)																							
۱۴	۵/	در بیت زیر یک تشبیه گسترده و یک تشبیه فشرده بیابید. زمین چو سهراب ز جوشن برگ فرو نشسته در آن ناوک صنوبر و غان																					
۱۵	۵/	با توجه به شعر زیر مشبه و مشبه به را مشخص کنید. پاسی از شب رفته بود و برف می بارید / چون پرافشان پری های هزار افسانه ای از یادها رفته																					
۱۶	۵/	در بیت «ای زلف تو هر خمی کمندی // چشمت به کرشمه چشمبندی» وجه شبه کدام است؟																					
۱۷	۵/	در بیت زیر مجاز و قرینه را مشخص نمایید. دل عالمی بسوزی چو عذار برفروزی تو از این چه سود داری که نم‌یکنی مدارا																					
۱۸	۵/	در کدام گزینه به کمک رابطه شباهت، واژه‌های به جای واژه دیگر (مجاز به علاقه شباهت) به کار رفته است؟ الف) چرا چون لاله خورهن دل نباشم که با ما نرگس او سرگران کرد ب) سر آن ندارد امشب که بر آئین آفتابی چه خیال ها گذر کرد و گذر نکرد خوانی پ) به لای روی سحرهن بیت میگفت چو آتش نقشه میزد کوه میسفت																					
۱۹	۵/	در بیت زیر یک اضافه تشبیهی و یک اضافه استعاری بیابید. کی‌ام؟ شکوفه اشکی که در هوای تو هر شب ز چشم ناله شکفتم به روی شکوه دوخیم اضافه تشبیهی: اضافه استعاری:																					
۲۰	۱	تفاوت معنایی و کاربرد واژه «خون» را در دو بیت زیر تحلیل کنید. الف) قصد جانم کرد یار دلنواز ریخت خونم بیگناه آن سرو ناز ب) من چه دانستم که اویم دشمن است در بی قصد من و خون من است																					
۲۱	۱	بیت زیر را از نظر آرایه‌های کنایه و استعاره بررسی کنید. دست هجر تو دهانم را دوخت تا نگویم که مکن پرده‌داری																					
۲۲	۵/	در بیت زیر استعاره را مشخص کنید و نوع آن را بنویسید.																					

	تا تو را جای شد ای سرو روان در دل من	هیچ کس مینپسندم که به جای تو بود	
۲۳	در بیت زیر کنایه را بیابید و مفهوم کنایی آن را بیان کنید. نقشی بر آب میزنم از گریه حالیا	تا کی شود قرینه حقیقت مجاز من	۵/
(ت نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)			
۲۴	عبارت زیر را از نظر زیباییشناسی (آرایه‌های ادبی) بررسی کنید. «فرآش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد.»	۱	
۲۵	ابیات زیر را بخوانید و به پرسشها پاسخ ده ید. من ندانستم از اوّل که تو بی مهر و وفایی عهد نابستن از آن به که ببندی و نیایی دوستان عیب کنندم که چرا دل به تو دادم باخ اول به تو گفتن که چرخ خوب چرایی آن نه خال است و زنخدان و سر زلف پریشان که دل اهل نظر برد که سری است خدایی عشق و درویشی و انگشت نمایی و ملامت همه سهل است، تحمل نکنم بار جدایی الف) دو مورد از ویژگی‌های زیبایی نعت های بالا را بنویسید. ب) ویژگی فکری حاکم بر شعر چیست؟ ج) دو ویژگی ادبی شعر را بنویسید.	۵/	۵/
۲۶	در نوشته «شب را به بوستان یکی از دوستان اتفاق معیت افتاد؛ موضعی خوش و خرم و درختان درهم؛ گفتی خردۀ مینا بر خاکش ریخته و عقد ثریا از تاکش درآویخته» (سعدی) الف) «خردۀ مینا» استعاره از چیست؟ ب) از بین گروه کلمه های (بوستان و دوستان) و (ریخته و درآویخته)، کدام یک باعث ایجاد آرایه «سجع» شده است؟ پ) منظور از «عقد ثریا» چیست؟ این ترکیب، اضافه تشبیه‌ای است یا استعاره‌ای؟ ت) نویسنده از شاعران کدام قرن سبک عراقی است؟	۲۵/	۲۵/
۲۷	در مورد اشعار زیر کدام گزینه درست‌ر هست؟ حلقه چشم غزالان حلقه ی زنجیر ماست گر چراغ بزم عالم رهست صائب کلک ما الف) توجه کمتر به مضمون ب) تشبیه حلقه چشم غزالان به زنجیر ج) مضمون سازی و ترکیب سازی تازه د) بخت نگره حس آمیزی دارد.	۲۵//	
	پیروز و سربلند باشید. آرمکان	جمع نمره	۲۰

سوالات مفهومی امتحان علوم و فنون ۲ سبمه تعالی وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی معاونت اداره کل ومديريت آموزش و پرورش شهرستان مهاباد		گروه زبان و ادبیات فارسی شهرستان مهاباد سرگروه: حسن آرم کان تعداد سؤال: ۲۵ تعداد صفحه: ۴		
ردیف	سوالات			نمره

	تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)				
۱	نام پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) تاریخ گزیده: (ب) عشاق نامه:				۵/۰
۲	دو مورد از ویژگیهای ادبی نثر سبک هندی را بنویسید.				۵/۰
۳	جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید. الف) معروف ترین شاعر سبک هندی و از پرکارترین شاعران فارسی زبان است. ب) قدیمی ترین تاریخ نوشته شده درباره تیمور است. پ) در سرودن شعر مذهبی معروف و ترکیب بند عاشورایی او زبانزد است. ت) از نمونه های معروف نثر بینابین کتاب از حسن بیگ روملو است.				۱
۴	کدام یک از گزینه های زیر از ویژگی های سبک خراسانی است؟ الف) باور به قضا و قدر (ب) وصال (پ) غم گرایی (ت)ذهنی گرایی				۵/۰
۵	چه عواملی سبک ادبیات فارسی را از خراسانی به عراقی تغییر داد؟ (۲ مورد)				۰/۵
۶	درستی یا نادرستی عبارات زیر را با (ص)، (غ) مشخص نمایید. الف) جامی کتاب « بهارستان » را به تقلید از « بوستان » سعدی نوشت. () ب) کلیم کاشانی با به کار بردن مضمون های ابداعی فراوان « خلاق المعانی ثانی » لقب گرفت. () پ) شعر هندی شعری معنی گراست نه صورت گرا. () ت) از نمونه نثرهای مصنوع می توان به کتاب « عالم آرای عباسی » از اسکندربیک ترکمان اشاره کرد. ()				۱
	موسیقی شعر (۶ نمره)				
۷	نشانه های هجایی واژگان زیر را بنویسید. الف) سراسر..... (ب) مکافاتش				۱/۵
۸	با خوانش درست ابیات، مرز پایه های آوایی یا ارکان آن را مشخص کنید و هر پایه را در خانه خود قرار دهید. الف) مکن پیش دیوار غیبت بسی بود کز پیشش گوش دارد کسی				۵/۰
		شِ دِی وا		بَ سی	
	بُ ود کز		شِ دا رد		
۹	نام وزن معادل هجاهای زیر را بنویسید. الف) — U — — : (ب) — U U — :				۰/۵

۱۰	کدام یک از بیت های زیر، دارای نظم همسان دولختی است؟ با ذکر دلیل توضیح دهید. الف) یک عمر دور و تنها تنها به جرم این که ب) هین سخن تازه بگو، تا دو جهان تازه شود او سرسپرده می خواست من دل سپرده بودم وارهد از حد جهان، بی حد و اندازه شود	۱																				
۱۱	هجاهای کدام گزینه با مصراع « روزگار است این که گه عزت دهد گه خوار دارد » مطابقت دارد؟ الف) ای صاحب کرامت، شکرانه سلامت ب) ای به ازل بوده و نابوده ما پ) هر که چیزی دوست دارد جان و دل بر وی گمارد ت) جرمی ندارم بیش از این، کز جان وفادارم تو را	۵/۰																				
۱۲	بیت زیر را به هجاهای تشکیل دهنده آن تجزیه و تقطیع کنید؛ سپس هر هجا را با علامت خاص آن بنویسید. ز یزدان دان، نه از ارکان که کوتاه دیدگی باشد که خطی کز خرد خیزد، تو آن را از بنان بینی	۱/۵																				
	<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>پایه های آوایی</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>وزن</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>نشانه های هجایی</td></tr></table>					پایه های آوایی										وزن					نشانه های هجایی	
				پایه های آوایی																		
				وزن																		
				نشانه های هجایی																		
۱۳	وزن کدام بیت در کمانک مقابل آن درست نوشته نشده است؟ الف) جرمی ندارم بیش از این کز جان وفا دارم تو را (مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن) ب) ای همه خوبی تو را، پس تو که رایی که را (مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن) ج) چو دولت نبخشد سپهر بلند (فعولن فعولن فعولن فعولن) د) خاک سرخ بر سر او کز دم تو تازه نشود (مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن)	۵/۰																				
۱۴	در بیت زیر، مرز پایه‌های آوایی مصراع دوم را مشخص کنید. «عالم از شور و شر عشق خبر هیچ نداشت فتنه‌انگیز جهان نرگس جادوی تو بود»	۱																				
	زیبایی شناسی (۶ نمره)																					
۱۵	واژگان مشخص شده در بیت زیر استعاره از چیست؟ بَیّی دارم که گرد گل ز سنبِل سایه بان دارد بهار عارضش خطی به رنگ ارغوان دارد	۰/۷۵																				
۱۶	در بیت زیر واژهٔ « سر » در کدام مصراع در معنای حقیقی و در کدام مصراع در معنای مجازی به کار رفته است؟ معنای مجازی آن را بنویسید. طاقست سر برخنم باشد // وز حصیم سر برخن رهست	۰/۷۵																				
۱۷	در ابیات زیر کنایه‌ها را پیدا کنید و مفهوم آنها را بنویسید. الف) چنین است رسم سرای درشت گهی پشت بر زین، گهی زین به پشت ب) یکی نغز بازی کند روزگار که بنشاندت پیش آموزگار پ) گفت خاموش که هر کس که جمالی دارد هر کجا پای نهد دست ندارندش پیش	۱/۵																				
۱۸	در ابیات زیر مجاز و قرینه را مشخص کنید. الف) فرشتگان سنگ به وی می زدند که خاکی و آبی را چه رسد که حدیث کند؟ ب) دست فلک ز کارم وقتی گره گشاید کز یکدگر گشایی زلف گره گشا را	۱																				

۱۹	در کدام یک از نمونه های زیر استعاره از نوع تشخیص است؟ (الف) آینه ات دانی چرا غماز نیست ؟ (ب) بشکن دل بی نوای ما را ای عشق	۲۵/۰
۲۰	با توجه به بیت زیر به سوالات پاسخ دهید. اگر چو مرغ بنالم، تو همچو سرو ببالی (الف) در بیت زیر چند تشبیه وجود دارد؟ (ب). در تشبیه اول مشبه به در تشبیه سوم ادات تشبیه و در تشبیه چهارم وجه شبه را مشخص نمایید.	۱
۲۱	استعاره در کدام یک از ابیات زیر از نوع مکنیه است؟ (الف) باغ سلام می کند، سرو قیام می کند (ب) نه این برف را دیگر سر باز ایستادن نیست برفی که بر ابرو و موی ما می نشیند.	۵/۰
۲۲	در مصراع « کس چو حافظ نگشاد از رخ اندیشه نقاب » اضافه استعاری را مشخص کنید.	۰/۲۵
	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)	
۲۳	با توجه به بیت زیر، به پرسشهای داده شده پاسخ دهید ما ز آغاز و ز انجام جهان بی خبریم (الف) دو ویژگی شعر کلام کاشای را در این بیت بررسی کنید. (ب) این بیت را از نظر زیبایی شناسی تحلیل و بررسی کنید.	۱/۲۵
۲۴	با توجه به شعر زیر پاسخ درست را انتخاب کنید. - روزگاری شد ز چشم اعتبار افتاده ام چون نگاه آشنا از چشم طر افتاده ام - دست رغبت کس نمی سازد به سوی من دراز چون گل پژمرده بر روی مزار افتاده ام - اخگر دم رهست چون گرداب در سرگشتگی نبض موجم در تیغدن بی قرار افتاده ام - عقده ای هرگز نکردم باز از کار کسری در چمن بیکار چون دست چنار افتاده ام (الف) در این متن واژگاری عامیانه یافت می شود که از ویژگی های سبک هندی است. (درست ○ نادرست ○) (ب) در بیت دوم، تشبیه گسترده یافت می شود. (درست ○ نادرست ○) (پ) قالب شعر قصیده است. (درست ○ نادرست ○) (ت) در بیت سوم جانبخشی یافت می شود. (درست ○ نادرست ○) (ث) در بیت چهارم کنایه ای وجود ندارد. (درست ○ نادرست ○)	۱/۲۵

۵/۱	۲۵ ویژگی های زبانی، ادبی و فکری سروده زیر را استخراج کنید. مرا تو غایت مقصودی از جهان ای دوست هزار جان عزیزت فدای جان ای دوست چنان به دام تو الفت گرفت مرغ دلم که یاد می نکند عهد آشیان ای دوست گرم تو در نگشایی کجا توانم رفت به راستان که بمیرم بر آستان ای دوست مرا رضای تو باشد نه زندگانی خویش جواب تلخ بدیع است از آن دهان ای دوست که گفت سعدی از آسیب عشق بگریزد به دوستی که غلط می برد گمان ای دوست قلمرو زبانی قلمرو ادبی قلمرو فکری		
۲۰	پیروز و سربلند باشید. آرمکان جمع نمره		

علوم و فنون ادبی ۲ خرداد ۱۴۰۳ ساعت آزمون: تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۳/.....	بسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی مدیریت آموزش و پرورش شهرستان میاندوآب خرداد ماه سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ "سال جهش تولید با مشارکت مردم"	مهر آموزشگاه: طراح سوال: سولماز پورتقی میاندوآب												
بارم	سوالات	ردیف												
	تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)													
۰/۵	نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) جمشید و خورشید: ب) اخلاق الاشراف:	۱												
۰/۵	دو مورد از ویژگی های ادبی اثر سبک هندی را بنویسید.	۲												
۱	جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید. الف) معروف ترین شاعر سبک هندی و از پرکارترین شاعران فارسی زبان است. ب) قدیمی ترین تاریخ نوشته شده درباره تیمور است. پ) در سرودن شعر مذهبی معروف و ترکیب بند عاشورایی او زبانزد است. ت) از نمونه های معروف نثر بینابین کتاب از حسن بیگ روملو است.	۳												
۰/۵	دو مورد از ویژگی های زبانی شعر سبک عراقی را بنویسید.	۴												
۰/۵	چه عواملی سبب روی آوردن شاعران ایرانی به دربارهای هند شد؟ (۲ مورد)	۵												
۱	درستی یا نادرستی عبارات زیر را با (ص)، (غ) مشخص نمایید. الف) جامی کتاب « بهارستان » را به تقلید از « بوستان » سعدی نوشت. () ب) کلیم کاشانی با به کار بردن مضمون های ابداعی فراوان « خلاق المعانی ثانی » لقب گرفت. () پ) شعر هندی شعری معنی گراست نه صورت گرا. () ت) از نمونه نثرهای مصنوع می توان به کتاب « عالم آرای عباسی » از اسکندربیک ترکمان اشاره کرد. ()	۶												
۱	موسیقی شعر (۶ نمره) با خوانش درست ابیات، مرز پایه های آوایی یا ارکان آن را مشخص کنید و هر پایه را در خانه خود قرار دهید. الف) مکن پیش دیوار غیبت بسی بود کز پیشش گوش دارد کسی	۷												
۰/۵	نام وزن معادل هجاهای زیر را بنویسید. الف) — — U U — — ب) — U U —	۸												
۱	برای هر یک از موارد زیر؛ مانند نمونه وزن واژه مناسب بنویسید و نشانه های هجایی آن را مشخص کنید. <table border="1" data-bbox="512 1939 1449 2152"> <thead> <tr> <th>نمونه</th><th>وزن واژه</th><th>نشانه های هجایی</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>نمی دانم</td><td>مفاعیلن</td><td>— — — U</td></tr> <tr> <td>تا بگویم</td><td>.....</td><td>.....</td></tr> <tr> <td>سازد مرا</td><td>.....</td><td>.....</td></tr> </tbody> </table>	نمونه	وزن واژه	نشانه های هجایی	نمی دانم	مفاعیلن	— — — U	تا بگویم			سازد مرا			۹
نمونه	وزن واژه	نشانه های هجایی												
نمی دانم	مفاعیلن	— — — U												
تا بگویم														
سازد مرا														

۱۰	کدام یک از بیت های زیر، دارای نظم همسان دولختی است؟ با ذکر دلیل توضیح دهید. الف) ای صبح شب نشینان جانم به طاقت آمد ب) هین سخن تازه بگو، تا دو جهان تازه شود از بس که دیر ماندی چون شام روزه داران وارهد از حد جهان، بی حد و اندازه شود	۰/۵															
۱۱	هجاهای کدام گزینه با مصراع «روزگار است این که که عزت دهد که خوار دارد» مطابقت دارد؟ الف) ای صاحب کرامت، شکرانه سلامت پ) هر که چیزی دوست دارد جان و دل بر وی گمارد ب) ای به ازل بوده و نابوده ما ت) جرمی ندارم بیش از این، کز جان وفادارم تو را	۰/۵															
۱۲	بیت زیر را به هجاهای تشکیل دهنده آن تجزیه و تقطیع کنید؛ سپس هر هجا را با علامت خاص آن بنویسید. بخندد همی باغ، چون روی دلبر ببوید همی خاک، چون مشک آذفر	۲															
	<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>پایه های آوایی</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>وزن</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>نشانه های هجایی</td></tr></table>					پایه های آوایی					وزن					نشانه های هجایی	
				پایه های آوایی													
				وزن													
				نشانه های هجایی													
۱۳	درستی یا نادرستی جملات زیر را با (ص) یا (غ) مشخص کنید. الف) در هر یک از وزن های همسان، ممکن است یک هجا یا بیشتر از پایان آن حذف شود. () ب) در پایه های آوایی همسان، هر نیم مصراع در حکم یک مصراع است. ()	۰/۵															
۱۴	زیبایی شناسی (۶ نمره) واژگان مشخص شده در بیت زیر استعاره از چیست؟ گفتا که مرو به غربت و می بارید از نرگس تر، به لاله بر مروارید	۰/۷۵															
۱۵	در بیت زیر مجاز و قرینه را مشخص نمایید. دست فلک ز کارم وقتی گره گشاید کز یکدگر گشایی زلف گره گشا را	۰/۲۵															
۱۶	در ابیات زیر مجاز را مشخص کنید. الف) چرا چون لاله خونین دل نباشم ب) دل عالمی بسوزی چو عذار برفروزی که با ما نرگس او سر گران کرد تو از این چه سود داری که نمی کنی مدارا	۰/۵															
۱۷	مفهوم کنایی عبارت های زیر را مشخص کنید. الف) چنین است رسم سرای درشت ب) بس بگردید و بگردد روزگار پ) بگفتا دل ز مهرش کی کنی پاک گهی پشت بر زین، گهی زین به پشت دل به دنیا در نبندد هوشیار بگفت آنگه که باشم خفته در خاک	۱															
۱۸	در کدام یک از نمونه های زیر استعاره از نوع تشخیص است؟ الف) ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست؟ ب) با کاروان حله برفتم ز سیستان منزل آن مه عاشق کش عیار کجاست؟ با حله تنیده ز دل بافته ز جان	۰/۵															
۱۹	در مصراع «کس چو حافظ نگشاد از رخ اندیشه نقاب» اضافه استعاری را مشخص کنید.	۰/۲۵															
۲۰	فرق استعاره و کنایه را با ذکر مثال بنویسید.	۰/۵															

۰/۵	نوع تشبیه را در ابیات زیر مشخص کنید. الف) نگارش دهد گلبن جویبار ب) سینه باید گشاده چون دریا در آینه آب رخسارها تا کند نغمه ای چو دریا ساز	۲۱									
۰/۲۵	معنای حقیقی و مجازی را در واژه مشخص شده بررسی کنید. سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی چه خیال ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی	۲۲									
۰/۵	استعاره در کدام یک از ابیات زیر از نوع مکنیه (پنهان) است؟ الف) باغ سلام می کند، سرو قیام می کند ب) نه این برف را دیگر سر باز ایستادن نیست برفی که بر ابرو و موی ما می نشیند. سبزه پیاده می رود، غنچه سوار می رسد	۲۳									
۱	در بیت زیر تشبیه ها را بیابید و پایه های آنها را مشخص کنید. الف) اگر چو مرغ بنالم، تو همچو سرو ببالی و گر چو ابر بگیریم، تو همچو غنچه بخندی	۲۴									
۱/۵	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره) ویژگی های زبانی، ادبی و فکری سروده زیر را استخراج کنید. روزگاری شد ز چشم اعتبار افتاده ام دست رغبت کس نمی سازد به سوی من دراز اختیارم نیست چون گرداب در سرگشتگی عقده ای هرگز نکردم باز از کار کسی همچو گوهر گر دلم از سنگ گردد دور نیست چون نگاه آشنا از چشم یار افتاده ام چون گل پژمرده بر روی مزار افتاده ام نبض موجم، در تپیدن بی قرار افتاده ام در چمن بیکار چون دست چنار افتاده ام دور از مژگان ابر نوبهار افتاده ام <table border="1"> <thead> <tr> <th>قلمرو زبانی</th><th>قلمرو ادبی</th><th>قلمرو فکری</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	قلمرو زبانی	قلمرو ادبی	قلمرو فکری							۲۵
قلمرو زبانی	قلمرو ادبی	قلمرو فکری									
۱	متن زیر را از نظر زیبایی شناسی و ویژگی های فکری بررسی نمایید. « مجموعه ای می بایست از هر دو عالم روحانی و جسمانی که هم محبت و بندگی به کمال دارد و هم علم و معرفت به کمال دارد تا بار امانت مردانه و عاشقانه در سفت جان کشد. »	۲۶									
۱	بیت زیر را از نظر فکری و ادبی بررسی نمایید. سپید شد چو درخت شکوفه دار سرم وز این درخت همین میوه غم است برم	۲۷									
۰/۵	بیت زیر را از نظر زیبایی شناسی تحلیل کنید. ز منجنیق فلک سنگ فتنه می بارد من ابلهانه گریزم به آبگینه حصار	۲۸									

بسمه تعالی		اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجانغربی		مهر دبیرستان:	
سوالات درس : علوم فنون ادبی ۲		پایه: یازدهم		رشته: انسانی	
نام و نام خانوادگی :		طراح سوال :سولماز پورتنقی		نمره :	
				زمان: 90 دقیقه	
				نوبت : دوم	
سوالات		نمره			
تاریخ ادبیات و سبک شناسی ۴نمره					
به سوالات زیر پاسخ مناسب بنویسید					
الف-شاهان صفوی در ترویج و نفوذ کدام زبان در ایران نقش بسزایی داشتند؟.....		۰/۲۵			
ب- <u>خلاق المعانی</u> ثانی لقب کدام شاعر است؟.....		۰/۲۵			
ج- دو جریان نثر در قرن ۷ سبک عراقی ساده نویسی و پیچیده نویسی است برای هر یک نمونه ای بنویسید.		۰/۵۰			
ساده نویسی..... پیچیده نویسی.....					
د- عبدالرحمن جامی کتاب بهارستان را به سبک کدام اثر نوشت؟.....		۰/۲۵			
ه- انواع نثر در سبک هندی را نام ببرید.....		۰/۵۰			
صحيح و غلط بودن هر جمله را در مقابل آن بنویسید.		۰/۵۰			
الف- شعر هندی شعر معنی گرا است نه صورت گرا.....					
ب-حکومت صفوی مذهب سنی را در ایران ترویج داد.....					
جدول زیر را کامل کنید.		۱			
		نام نویسنده		موضوع اثر	
		تاریخ گزیده			
		کتاب جامع عباسی			
جاهای خالی را پر کنید.		۰/۷۵			
الف-کتاب عین الحیات اثر..... در زمینه عرفان است.					
ب-مهمترین ویژگی زبانی سبک عراقی در هم آمختگی مختصات و زبان است.					
ج-دیباچه آثاری مثل شرفنامه بدلیس و عیار دانش به نثر.....است.					
موسیقی شعر ۶نمره					
دو مورد از مهمترین ویژگی های پایه ای آوایی دو لختی را بنویسید		۱			
		۲			

۶

بیت زیر را تقطیع کنید و وزن واژه ها و خوشه های هجایی آنها را مشخص کنید

۲

سلسله موی دوست ، حلقه دام بلاست

هر که در این حلقه نیست ، فارغ از این ماجراست

پایه های آوایی مصرع اول				
پایه های آوایی مصرع دوم				
وزن واژه				
خوشه های هجایی				

جدول زیر را کامل کنید

۷

فعولن	مفاعیلن		
- - - U -		- U - - -	- - U -

۲

وزن واژه و خوشه هجایی هر یک از کلمات زیر را بنویسید.

۸

با ادبان :
دبیرستان:

۱

زیبایی شناسی ۶ نمره

۹

در ابیات و عبارات زیر ارکان تشبیه (مشبه، مشبه به، ادات و وجه شبه) و همچنین نوع تشبیه را مشخص کنید.

۱/۵۰

الف- صدا چون بوی گل در جنبش آب

به آرامی به هر سو پخش می گشت

ب -حریر باورم از شعله ندامت سوخت.

در عبارات و ابیات زیر واژه های مشخص شده استعاره از چیست؟

۱۰

الف- شب را به بوستان با یکی از دوستان اتفاق مبيت افتاد ؛ موضعی خوش و خرم و درختان در هم ، گفتی که خرده مینا به خاکش ریخته و عقد ثریا از تاکش آویخته.

۱

ب-آینه ات دانی چرا غماز نیست

چون که زنگار از رخسار ممتاز نیست.

کدام واژه در ابیات زیر آرایه مجاز دارد ؟ « معنی حقیقی و غیر حقیقی» کلمه و نوع علاقه آن را بنویسید.

۱۱

الف- سر آن ندارد امشب که بر آید آفتابی

چه خیال ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی

۱

ب- چرا چون لاله خونین دل نباشم

که با ما نرگس او سر گران کرد

۰/۵۰	۱۲ به رابطه و پیوند بین معنی حقیقی و غیر حقیقی کلمه مجاز.....و به نشانه در کلام که ذهن مخاطب را از معنی حقیقی دور می سازد و به سوی معنی غیر حقیقی سوق می دهد.....می گویند.	۱۲
۲	مفهوم کنایی عبارات زیر را بنویسید. الف: دسته گل به آب دادن..... ب: ثابت قدم بودن..... ج: بر سر زبان افتادن..... د: رخت کشیدن	۱۳
۴	نقد و تحلیل متن ۴ نمره متن زیر را از کتاب تاریخ عالم آرای عباسی از نظر ویژگیهای زبانی و ادبی سبک هندی بررسی کنید. از طبقه علیّه شعرا که ناظران منظم سخن پیرایی و پیرایه بندان سلسله معنی آرایي اند در آن هنگام در اردوی معلّا و ممالک محروسه ، شاعران سخنور و سخنوران بلاغت گستر بی شمار بودند در اوایل حال حضرت خاقانی جنت مکانی توجه تمام به حال این طبقه بود. ویژگیهای زبانی..... ادبی..... 	۱۴
	موفق و پایدار باشید طراح : سولماز پورتقی	

نام و نام خانوادگی:	بسمه تعالی	نوبت امتحان: خرداد ماه 1403
رشته تحصیلی: انسانی	اداره آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی	تاریخ امتحان: 3 / 1403
پایه تحصیلی: یازدهم	آموزش و پرورش ناحیه یک	مدت امتحان: 80 دقیقه
	شهرستان ارومیه	تعداد صفحه: 4
	امتحان درس فنون ادبی 2 متوسطه دوم	

ردیف	سئوالات	بارم						
الف	<u>الف) تاریخ ادبیات و سبک شناسی (4 نمره)</u> 1) جای خالی را با واژه های مناسب پر کنید: الف) سبک های بینابین و از سبک خراسانی فاصله گرفتند و کم کم سبک پدید آمد . ب) سبک هندی از اوایل قرن تا اواسط قرن (ه.ق) در تاریخ ادبیات فارسی رواج داشت. 2) موضوع کتاب «تاریخ گزیده» را بنویسید. (2 مورد) 3) چه کسی را به سبب سرودن غزلهای خیال انگیز و به کار بردن مضمونهای بدیع و گاه دور از ذهن می شناسیم؟ 4) کدامیک از گزینههای زیر، از ویژگیهای سبک هندی نیست؟ الف) ورود واژه های عامیانه ب) بی دقتی در کاربرد جمله ها و ترکیب ها پ) به کارگیری حرف نشانه «مر» در کنار مفعول ت) بی توجهی به زبان 5) با سنجش ویژگیهای فکری سبک های خراسانی و عراقی، جدول زیر را تکمیل کنید <table><tr><td>سبک خراسانی</td><td>سبک عراقی</td></tr><tr><td>.....</td><td>باور به قضا و قدر</td></tr><tr><td>وصال</td><td>.....</td></tr></table> 6) چرا شاعران ایرانی به دربارهای هند روی آوردند؟ (2 مورد) <u>ب) موسیقی شعر (6 نمره):</u> 7) نشانه های هجایی واژگان زیر را بنویسید.	سبک خراسانی	سبک عراقی		باور به قضا و قدر	وصال		۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۱ ۰/۵
سبک خراسانی	سبک عراقی							
.....	باور به قضا و قدر							
وصال								

الف) سمیرا: ب) دل‌نگاری:

8) نام دیگر پایه آوایی همسان دولختی چیست؟

9) هر پایه را در خانه خود قرار دهید و خوشه های هجایی مصراع اول را مشخص کنید .

« ای دوست شکر خوشتر یا آن که شکر سازد ؟ / خوبی قمر بهتر ، یا آن که قمر سازد ؟ »

				پایه های آوایی
				وزن
				خوشه های هجایی

10) هر یک از پایه های آوایی زیر را به وزن واژه مناسب پیوند دهید. « یک وزن واژه اضافی است.»

1) دارایی	الف) فاعلاتن
2) دبستان ها	ب) مفعّلن
3) باد صبا	پ) مفعولن
	ت) مفاعیلن

11) وزن واژه های مصراع پیش رو در کدام گزینه آمده است؟ «سلسله موی دوست حلقه دام بلاست»

الف) فعاتلتن فعاتلتن فعاتلتن فعاتلتن ب) مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

ت) مفتعلن مفاعلن // مفتعلن مفاعلن پ) مفتعلن فاعلن // مفتعلن فاعلن

12) درستی یا نادرستی عبارت های زیر را بررسی کنید؟

الف) در وزن همسان دولختی میانه هر مصراع با درنگ و مکثی آشکار، همراه است. (درست ○ نادرست ○)

ب) وزن همسان دولختی از تکرار یک پایه همسان، حاصل شده است. (درست ○ نادرست ○)

13) وزن معادل نشانه های هجایی زیر را بنویسید الف : - U U - ب: - U - -

ج) زیبایی شنایی (6 نمره)

14) در موارد زیر نوع تشبیهات را شناسایی کنید. (فشرده و گسترده)

الف) گرت ز دست برآید چو نخل باش، کریم.

ب) آتش است این بانگ نای و نیست باد / هر که این آتش ندارد، نیست باد

15) در بیت زیر، کدام واژه در معنای مجازی به کار رفته است؟ قرینه مجاز را بیابید.

	برآشفت ایران و برخاست گرد / همی هر کسی کرد ساز نبرد	
۱	16) در بیت زیر کدام «حله» در معنای غیرحقیقی به کار رفته است؟ «با کاروان حله برفتم ز سیستان/ با حله تنیده ز دل بافته ز جان»	
۰/۵	17) تشبیه بیت زیر را بیابید و از آن یک استعاره بسازید و در جمله ای به کار ببرید. دگر باره خیاط باد صبا / بر اندام گل دوخت رنگین قبا	
۰/۵	18) استعاره در کدام یک از ابیات زیر، از نوع پنهان است؟ الف) تا تو را جای شد ای سرو روان در دل من / هیچ کس می نپسندم که به جای تو بود ب) ای باد بامدادی خوش می روی به شادی / پیوند روح کردی پیغام دوست دادی	
۱/۵	19) تفاوت‌های آرایه کنایه با مجاز را بنویسید .	
۰/۵	20) در بیت زیر یک عبارت کنایی شناسایی کنید و مفهوم کنایی آن را بنویسید. همت مردانه می خواهد گذشتن از جهان / یوسفی باید که بازار زلیخا بشکند	
۰/۵	21) درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید. الف) علاقه ، نشانه ای در کلام است که ذهن خواننده را از معنای حقیقی دور می سازد . (درست ○ نادرست ○) ب) اگر از دو رکن تشبیه فقط «مشبه به» باقی بماند، به آن استعاره آشکار می گویند. (درست ○ نادرست ○)	
۱	<u>ت) نقد و تحلیل نظم و نثر (4 نمره)</u>	
۰/۵	22) با نگرش به بیت های زیر، جدول را کامل کنید. " آن یکی آمد در یاری بزد / گفت یارش کیستی ای معتمد گفت من؛ گفتش برو هنگام نیست / بر چنین خوانی مقام خام نیست خام را جز آتش هجر و فراق / کی پزد کی وا رهاوند از نفاق؟ رفت آن مسکین و سالی در سفر / در فراق دوست سوزید از شرر پخته شد آن سوخته؛ پس بازگشت / باز گرد خانه انباز گشت حلقه زد بر در به صد ترس و ادب / تا بنجهد بی ادب لفظی ز لب" الف) قالب شعر را بنویسید و یک استعاره از شعر بیابید . ب) یک ویژگی زبانی در متن پیدا کنید پ) موضوع شعر چیست؟	
۰/۵	23) با توجه به بیت زیر، به پرسشهای داده شده پاسخ دهید.	

۱ ۱ ۱ ۱ ۲۰	"ما ز آغاز و ز انجام جهان بی خبریم / اَوّل و آخر این کهنه کتاب افتاده است" الف) دو ویژگی شعر کلیم کاشانی را در این بیت بررسی کنید. ب) این بیت را از نظر زیبایی شناسی تحلیل و بررسی کنید. (دو ویژگی) 24) با توجه به متن به زیر ، به پرسش ها پاسخ دهید . " فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین پیرورد " الف) چند تشبیه در این متن وجود دارد ؟ نوع آن را بنویسید . ب) یک جناس و یک استعاره از متن بیابید . 25) متن زیر را از نظر زیبایی شناسی و قلمرو فکری بررسی کنید. « مجموعه ای می بایست از هر دو عالم روحانی و جسمانی که هم محبت و بندگی به کمال دارد و هم علم و معرفت به کمال دارد تا بار امانت مردانه و عاشقانه در سفت جان کشد.» کامیاب و سربلند باشید	
---	--	--

جامعه شناسی

دبیرخانه راهبری کشوری جغرافیا با همکاری گروه‌های استانی درس جغرافیا تقدیم می‌کند:

«گنجینه سؤالات مفهومی جغرافیا (۲)»

ویراستار:

مرتضی حیدری - عضو دبیرخانه راهبری کشوری جغرافیا

۱۴۰۲-۱۴۰۳

بیانیه رفع مسئولیت

دبیرخانه راهبری کشوری جغرافیا:

۱. به هیچ عنوان ضمانت نمی‌کند که سؤالات موجود در این فایل، دقیق، کامل و یا بدون خطا باشد.
۲. هیچگونه مسئولیتی در برابر سؤالات موجود در این فایل که توسط دبیران جغرافیای سراسر کشور تهیه شده است، برعهده نمی‌گیرد.
۳. سؤالات این فایل با مسئولیت سرگروه‌های استانی درس جغرافیا و طراحان سؤال منتشر شده است.
۴. مسئولیت استفاده از این سؤالات در امتحان (بدون بررسی دقیق سؤال و پاسخ) برعهده دبیران محترم است.

اساتید بزرگواری که ما را در تهیه این مجموعه ارزشمند یاری نمودند:

استان	نام و نام خانوادگی	استان	نام و نام خانوادگی
آذربایجان شرقی	سپیده پورصمد	فارس	مجتبی رحیمی
آذربایجان غربی	فریبا ملاعباسلو	قزوین	نازیلا مختاریان فرشته ابراهیمی سیده معصومه نامی شهناز رستمی
اردبیل	شبیم حدادی شراره حدادی وجیهه اسماعیلی ودود ناصری فروغ اسکندری افسانه حسن زاده زهرا صمدی کریم گل زاده پته خور	قم	معصومه سلیمی
اصفهان	عطیه سادات صابری	کردستان	حسام ملکی نسرین کلامی آرزو علی میرزازاده
البرز	راضیه یعقوب تنها داریوش محمودی	کرمان	مسعود سیستانی
ایلام	حمزه احمدی	کرمانشاه	شبیم خانمحمدی کتایون مظلوم سارا جلیلیان آمنه صادقی
بوشهر	طاهره خسروانی	کهگیلویه و بویراحمد	کیوان نامجو
تهران	مژگان کردبچه صغری کاظمی نسرین السادات بزمی	گلستان	حسین قره جانلو فرانک فروزان محمد اونق لقمان کلتی محمد عوض الهی کیانوش حسین زهی قنبرعلی تسلیمی فاطمه جلالی نجمه بذرافشان

نام و نام خانوادگی	استان	نام و نام خانوادگی	استان
زهرا نجفی مبارکی صدیقه فلاح پور مرضیه روغنجیان فروغ آذریان مریم نصررمزی زهرا رفیعی امیر مرادی فر پریسا آبرون فروزان فرزانه شهربانو کاظم نژاد دهکائی رقیه آزادبر	گیلان	هما زمان پور	چهارمحال و بختیاری
مریم سیدی سگوند	لرستان	فاطمه بوشادی زهرا بنی آدم طاهره غلامی	خراسان جنوبی
مرتضی حیدری زهرا علیخانی حبیب رضا غلامی حسین سلملیان مجید راعی زینب اسدالهی	مازندران	وجیهه قلی زاده ربابه فرزین کیا محمد تاجیک محمدتقی خورشیدی مریم ابراهیمی پور لیلا سلگی	خراسان رضوی
لیلا حسینجانی	مرکزی	رقیه اسلامی زهرا عفتی	خراسان شمالی
یاسر حسن زاده عباس درخشان عادل رحیمی	هرمزگان	اعظم مجدی نیا اشرف برون لیلا فرجی نژاد کبری عزیزی ناهید کشاورز	خوزستان
داود پورزادی	همدان	مهدی تقی لو	زنجان
سعیده حجتی زاده فاطمه استوار	یزد	ام البنین کشاورز	سیستان و بلوچستان

فهرست

۷	درس اول: معنا و مفهوم ناحیه
۲۶	درس دوم: انسان و ناحیه
۴۵	درس سوم: نواحی آب‌وهوایی
۶۴	درس چهارم: ناهمواری ها و اشکال زمین
۸۴	درس پنجم: نواحی زیستی
۱۰۴	درس ششم: نواحی فرهنگی
۱۲۲	درس هفتم: نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)
۱۴۰	درس هشتم: نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)
۱۶۱	درس نهم: معنا و مفهوم ناحیه سیاسی
۱۸۱	درس دهم: کشور، یک ناحیه سیاسی
۲۰۰	درس یازدهم: ژئوپلیتیک

مستقر در استان مازندران

درس اول: معنا و مفهوم ناحیه

۱- در جمله زیر مفاهیم اشتباه را مشخص نموده و اصلاح کنید.

ناحیه بندی کاری صرفاً علمی است و بر اساس تفکر جغرافی دان صورت می گیرد و انتخاب معیارها و ملاک ها برای تعیین حدود یک ناحیه صرفاً به نظر جغرافی دان بستگی دارد.

پاسخ:

ناحیه بندی کاری صرفاً جغرافیایی است و بر اساس شیوه کار او صورت می گیرد و انتخاب معیارها و ملاک ها برای تعیین حدود یک ناحیه صرفاً به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی دان بستگی دارد. (صفحه ۵)

(طراح سؤال: شبیم خانمحمدی، استان کرمانشاه، شهرستان اسلام آباد غرب)

۲- با توجه به تصاویر زیر بحث کنید، آیا می توانید آن ها را در یک ناحیه طبقه بندی کنید؟ برای پاسخ خود دو دلیل بیاورید.

مستقر در استان مازندران

پاسخ:

خیر نمی توان آن ها را در یک طبقه ناحیه بندی کرد؛ زیرا از نظر اقلیمی و نوع خاک و پوشش گیاهی و نوع معیشت ساکنان با یکدیگر تفاوت دارند. (صفحه ۳)

(طراح سؤال: کتایون مظلوم، استان کرمانشاه، شهرستان کرمانشاه)

۳- با توجه به مفهوم ناحیه کدام گزینه ویژگی‌های آن را به درستی بیان می‌کند؟

- الف) تفاوت برون گروهی (ب) تشابه برون گروهی
ج) تفاوت درون گروهی (د) همگونی برون گروهی

پاسخ:

گزینه الف: ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی در آن است (وحدت یابی). هر ناحیه جغرافیایی به درجه‌ای از همگونی رسیده است که از سایر بخش‌های پیرامون خود متمایز می‌شود و با آن‌ها تفاوت دارد. (صفحه ۴)

(طراح سؤال: مجتبی رحیمی، استان فارس، شهرستان شیراز)

۴- متن زیر دارای دو مفهوم نادرست است، آن‌ها را یافته و تصحیح نمایید.

وقتی یک محیط جغرافیایی را بر اساس معیارهایی به واحدهای کوچکتر تقسیم می‌کنیم، به‌طوریکه هر واحد مشابه واحد مجاور باشد، ناحیه‌بندی کرده‌ایم. جغرافیدان‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، یک یا چند معیار را به کار می‌گیرند. آن‌ها با توجه به این معیارها، حدود یا مرزهای هر ناحیه را روی زمین رسم می‌کنند و نواحی مختلف را روی نقشه نمایش می‌دهند.

پاسخ:

وقتی یک محیط جغرافیایی را بر اساس معیارهایی به واحدهای کوچکتر تقسیم می‌کنیم، به‌طوریکه هر واحد متفاوت از واحد مجاور باشد، ناحیه بندی کرده‌ایم. جغرافیدان‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، یک یا چند معیار را به کار می‌گیرند. آن‌ها با توجه به این معیارها، حدود یا مرزهای هر ناحیه را روی نقشه رسم می‌کنند و نواحی مختلف را روی نقشه نمایش می‌دهند.

(طراح سؤال: مجتبی رحیمی، استان فارس، شهرستان شیراز)

۵- میان اجزا و پدیده‌های هر مکان، نوعی پیوستگی و هماهنگی وجود دارد.

پاسخ:

صحیح است (صفحه ۴)

(طراح سؤال: داود پورزادی، استان همدان، شهرستان ملایر)

۶- وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی ویژگی اصلی هر است.

پاسخ:

ناحیه (صفحه ۴)

(طراح سؤال: داود پورزادی، استان همدان، شهرستان ملایر)

۷- هریک از نواحی زیر بر اساس کدام معیار ناحیه‌بندی شده است؟
الف- کشاورزی در اروپا ب- جنگل‌های تایگاه ج- ناحیه صنعتی جمهوری چک

پاسخ:

الف- عوامل انسانی (نوع فعالیت‌های اقتصادی)

ب- عوامل طبیعی (بر اساس زیست‌بوم‌ها)

ج- عوامل انسانی (بر اساس نواحی عمده صنعتی) (صفحه ۵)

(طراح سؤال: مژگان کردبچه، شهرستانهای استان تهران، شهرستان پاکدشت)

۸- دلیل مناسب برای وجود (ساختمان‌های بلند) در شکل زیر چیست؟

پاسخ:

امکان تجارت دریایی، شهری با نقش بندری در کنار دریا به وجود آورده است. جذب جمعیت زیاد، رونق فعالیت‌های مربوط به تجارت و گردشگری و حمل‌ونقل بار و مسافر موجب پدید آمدن ساختمان‌های بلندمرتبه شده است. (صفحه ۳)

(طراح سؤال: مژگان کردبچه، شهرستانهای استان تهران، شهرستان پاکدشت)

۹- تفاوت زیست‌بوم کانادا و نواحی جنگل‌های بارانی در چیست؟

پاسخ:

زیست‌بوم کانادا در نواحی سرد زمین واقع شده است. نوع پوشش گیاهی از درختان سوزنی‌برگ است؛ اما نواحی جنگل‌های بارانی به دلیل بارندگی، پوشش گیاهی، متراکم بوده و رشد گیاه متوقف نمی‌شود. (صفحه ۶)

(طراح سؤال: ام‌البنین کشاورز، استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زاهدان)

۱۰- بر چه اساسی ایران به شش ناحیه بارشی تقسیم شده است؟

پاسخ:

ویژگی عمده بارش یعنی میانگین بارندگی سالانه-توزیع فصلی بارش و بالاترین میزان بارش روزانه. (صفحه ۵)

(طراح سؤال: ام‌البنین کشاورز، استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زاهدان)

۱۱- انتخاب معیار و ملاک برای تعیین حدود یک ناحیه به چه عاملی بستگی دارد؟

پاسخ:

هدف مطالعه و تحقیق (صفحه ۵)

(طراح سؤال: رقیه اسلامی، خراسان شمالی، شهرستان بجنورد)

۱۲- تقسیم‌بندی سطح زمین به واحدهای جغرافیایی به چه منظوری انجام می‌گردد؟

پاسخ:

شناخت بهتر و آسان‌تر مکان‌های مختلف و علمی کردن مطالعات و تحقیقات درباره‌ی این مکان‌ها (صفحه ۴)

(طراح سؤال: رقیه اسلامی، خراسان شمالی، شهرستان بجنورد)

۱۳- در چه صورتی در یک ناحیه شرایط مناسبی برای دامداری فراهم می‌شود؟

پاسخ:

در صورتی که در آن ناحیه بارندگی زیاد، رطوبت کافی و چمنزارهای وسیع به وجود آورد. (صفحه ۳)

(طراح سؤال: زهرا علیخانی، استان مازندران، شهرستان نوشهر)

۱۴- چرا در نواحی ساحلی ساختمان‌های بلندمرتبه ساخته می‌شود؟

پاسخ:

جذب جمعیت زیاد، رونق فعالیت‌های مربوط به تجارت و گردشگری و حمل بار و مسافر موجب شده است ساختمان‌های بلندمرتبه در این نواحی ساخته شوند. (صفحه ۳)

(طراح سؤال: زهرا علیخانی، استان مازندران، شهرستان نوشهر)

۱۵- از عوامل زیر کدام معیار طبیعی و کدام معیار انسانی در ناحیه‌بندی است؟

الف. ناهمواری ب. آب‌وهوا ج. پوشش گیاهی د. فعالیت‌های صنعتی

پاسخ:

الف: طبیعی ب: طبیعی ج: طبیعی د: انسانی (صفحه ۵)

(طراح سؤال: لیلا حسینجانی، استان مرکزی، شهرستان اراک)

۱۶- در ناحیه خزر شرقی میانگین سالانه بارش ۵۳۹ میلی‌متر و میانگین بالاترین بارش روزانه ۹ میلی‌متر است، نسبت میانگین بالاترین بارش روزانه به بارش سالانه را به درصد محاسبه کنید؟

پاسخ:

$$100 \times \frac{\text{میانگین بالاترین بارش روزانه}}{\text{میانگین سالانه بارش}} = \text{فرمول}$$

$$X = 9/539 = 1,6$$

مستقر در استان مازندران

(صفحه ۷)

(طراح سؤال: لیلا حسینجانی، استان مرکزی، شهرستان اراک)

۱۷- جغرافیدانان از گذشته چگونه به مطالعه‌ی سطح زمین می‌پرداختند؟

پاسخ:

جغرافیدانان از گذشته سطح زمین را به واحدهای جغرافیایی که در آن‌ها پدیده‌ها باهم وحدت و تجانس دارند تقسیم کرده و سپس آن‌ها را مورد مطالعه قرار داده‌اند. (صفحه ۴)

(طراح سؤال: هما زمان‌پور، استان چهارمحال و بختیاری، شهرستان بروجن)

۱۸- چه عواملی باعث پدید آمدن ساختمان‌های بلندمرتبه در نواحی ساحلی شده است؟ چهار مورد

پاسخ:

جذب جمعیت زیاد، رونق فعالیت‌های مربوط به تجارت و گردشگری و حمل‌ونقل بار و مسافر موجب پدید آمدن ساختمان‌های بلندمرتبه شده است. (صفحه ۳)

(طراح سؤال: هما زمان‌پور، استان چهارمحال و بختیاری، شهرستان بروجن)

۱۹- ویژگی اصلی یک ناحیه چیست و عامل تمایز واحدهای جغرافیایی کدام است؟

پاسخ:

وحدت یابی - تفاوت مکان‌ها و پدیده‌های موجود در آن‌ها (صفحه ۴)

(طراح سؤال: فریبا ملاعباسلو، آذربایجان غربی، شهرستان ارومیه)

۲۰- چهار زبان رسمی کشور سویس را نام‌برده و بنویسید زبان جز کدام یک از معیارهای تقسیم‌بندی نواحی است؟

پاسخ:

آلمانی، فرانسوی، ایتالیایی، رومانش - معیار انسانی (صفحه ۸)

(طراح سؤال: فریبا ملاعباسلو، آذربایجان غربی، شهرستان ارومیه)

۲۱- جغرافیدانان با توجه به چه معیارهایی کشور ایران را به ۶ ناحیه بارشی تقسیم‌بندی کرده‌اند؟ نام ببرید.

پاسخ:

۱- میانگین بارندگی سالانه ۲- توزیع فصلی بارش ۳- بالاترین میزان بارش روزانه (صفحه ۵)

(طراح سؤال: کیوان نامجو، استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان بویراحمد)

۲۲- دو ویژگی در مورد ناحیه را بنویسید.

پاسخ:

ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی در آن است (وحدت یابی)
هر ناحیه جغرافیایی به درجه‌ای از همگونی رسیده است که از سایر بخش‌های پیرامون خود متمایز می‌شود و با آن‌ها تفاوت دارد. (صفحه ۴)

(طراح سؤال: کیوان نامجو، استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان بویراحمد)

۲۳- کدام تعریف در مورد ناحیه صحیح نیست؟

- (۱) ناحیه بخشی از سطح زمین است که چهره‌های ظاهری مشابه در سراسر آن ویژگی خاصی را به وجود آورده است.
- (۲) ناحیه یک محدوده جغرافیایی است که در آن وحدت نسبی دیده می‌شود.
- (۳) یک ناحیه جغرافیایی، مشابه ناحیه مجاور خود است.
- (۴) وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی از ویژگی‌های اصلی یک ناحیه است.

پاسخ:

گزینه ۳ صحیح است. (صفحه ۴)

(طراح سؤال: مهدی تقی‌لو، استان زنجان، شهرستان زنجان)

۲۴- هدف از ناحیه‌بندی چیست؟

پاسخ:

هدف شناخت بهتر و آسان‌تر مکان‌های مختلف و علمی کردن مطالعات و تحقیقات درباره این مکان‌هاست تا برنامه‌ریزی صحیح صورت بگیرد. (صفحه ۴)

(طراح سؤال: مهدی تقی‌لو، استان زنجان، شهرستان زنجان)

۲۵- چرا ناحیه بندی کاری صرفاً جغرافیایی است؟

پاسخ:

به طرز تفکر و شیوه کار جغرافی دان بستگی دارد. (صفحه ۵)

(طراح سؤال: عطیه سادات صابری، استان اصفهان، شهرستان اصفهان)

۲۶- کدام یک از موارد زیر از معیارهای انسانی ناحیه بندی است؟ فرهنگ ایرانی - خاک پودزول

پاسخ:

فرهنگ ایرانی (صفحات ۶ و ۷)

(طراح سؤال: عطیه سادات صابری، استان اصفهان، شهرستان اصفهان)

۲۷- در مورد ناحیه بندی به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

الف- تقسیم بندی نواحی به چه منظوری صورت می گیرد؟

ب- مناسب ترین معیار و ملاک برای تعیین حدود یک ناحیه به چه عواملی بستگی دارد؟

ج- تعریف شما از زیست بوم چیست؟

پاسخ:

الف: شناخت بهتر و آسان تر مکان های مختلف و علمی کردن مطالعات و تحقیقات (صفحه ۴)

ب: به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی دان بستگی دارد. (صفحه ۵)

ج: زیست بوم ها جزء نواحی طبیعی هستند که هریک به سبب پوشش گیاهی و زندگی جانوری خاصی که دارند از بقیه متمایز می شوند. (صفحه ۶)

(طراح سؤال: حسام ملکی، استان کردستان، شهرستان مریوان)

۲۸- عبارات صحیح و غلط را تشخیص دهید و عبارات غلط را اصلاح نمایید.

- الف: در زمینه پراکندگی ادیان در هندوستان؛ اسلام بیشترین درصد را به خود اختصاص داده است.
ب: ناحیه رور آلمان یکی از نواحی مهم صنعتی اروپا است.
ج: سویس دارای پنج نواحی زبانی اصلی است.
د: نواحی صنعتی اروپا بیشتر در نواحی غربی و شمال غرب این قاره استقرار یافته‌اند.

پاسخ:

الف: اسلام اشتباه و هندو صحیح است. (صفحه ۸)

ب: درست (صفحه ۹)

ج: پنج اشتباه و چهار صحیح است (صفحه ۸)

د: درست (صفحه ۹)

(طراح سؤال: حسام ملکی، استان کردستان، شهرستان مریوان)

۲۹- کدام گزینه در ارتباط با ناحیه نادرست است؟

- الف: بخشی از سطح زمین است که ویژگی‌های جغرافیایی همگون و خاصی دارد.
ب: ویژگی اصلی آن، وحدت و همگونی کامل عناصر طبیعی و انسانی است.
ج: از سایر بخش‌های پیرامون خود متمایز می‌شود و با آن‌ها تفاوت دارد.
د: مکان‌هایی هستند که ویژگی‌های مشابه دارند و با بخش‌های مجاور خود متفاوت‌اند.

پاسخ:

ب: ویژگی اصلی آن، وحدت و همگونی کامل عناصر طبیعی و انسانی است. (صفحه ۴)

(طراح سؤال: وجیهه قلی‌زاده، استان خراسان رضوی، ناحیه ۱ مشهد)

۳۰- ناحیه بندی کاری صرفاً جغرافیایی است و بر اساس طرز تفکر یک مدیر و شیوه کار او صورت می‌گیرد.

درست () نادرست ()

پاسخ:

نادرست (ص ۵)

(طراح سؤال: وجیهه قلی‌زاده، استان خراسان رضوی، ناحیه ۱ مشهد)

۳۱- وقتی یک شهر را به چند منطقه آموزش و پرورش تقسیم می کنیم درواقع چه اتفاق جغرافیایی انجام شده است؟

پاسخ:

وقتی یک محیط جغرافیایی را بر اساس معیارهایی به واحدهای کوچکتر تقسیم می کنیم به طوری که هر واحد با واحد مجاور تفاوت داشته باشد درواقع ناحیه بندی کرده ایم (صفحه ۴)

(طراح سؤال: نسرين السادات بزمی، استان تهران، شهرستان تهران)

۳۲- اگر در یک محدوده جغرافیایی دوزیست بوم جنگل های استوایی و جنگل های تایگا را داشته باشیم؟ تشابه و تفاوت این دو زیست بوم را بنویسید.

پاسخ:

این دو ناحیه از نظر تشابه جز نواحی طبیعی جنگل هستند. تفاوت: هر یک به سبب پوشش گیاهی و زندگی جانوری خاصی که دارند از یکدیگر متمایز می شوند (صفحه ۶)

(طراح سؤال: نسرين السادات بزمی، استان تهران، شهرستان تهران)

۳۳- چرا «ناحیه بندی» کاری صرفاً جغرافیایی است؟

پاسخ:

زیرا بر اساس طرز تفکر یک جغرافیدان و شیوه کار او صورت می گیرد. (صفحه ۵)

(طراح سؤال: حسین قره جانلو، استان گلستان، شهرستان مینودشت)

۳۴- شباهت ها و تفاوت های ویژگی های طبیعی و انسانی دو کشور افغانستان و سوئیس را باهم مقایسه کنید.

پاسخ:

شباهت ها: هر دو کشور کوهستانی اند- اقوام مختلف هر یک در بخش خاصی از کشور سکونت دارند.

تفاوت ها: افغانستان از معدن متنوع برخوردار است ولی سوئیس منابع معدنی متنوعی ندارد.

افغانستان کشوری کمتر توسعه یافته است اما سوئیس جزو کشورهای توسعه یافته و برخوردار محسوب می شود. (صفحه ۷)

(طراح سؤال: حسین قره جانلو، استان گلستان، شهرستان مینودشت)

۳۵- کدام جمله اشتباه است؟

- الف) ناحیه، بخشی از سطح زمین است که ویژگی‌های جغرافیایی همگونی دارد.
ب) ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و همچنین عناصر انسانی در آن است.
ج) هر ناحیه جغرافیایی از سایر بخش‌های پیرامون خود متمایز می‌شود و با آن‌ها تفاوت دارد.
د) وقتی یک محیط جغرافیایی را بر اساس معیارهایی به واحدهای بزرگتری تقسیم می‌کنیم درواقع ناحیه بندی کرده‌ایم.

پاسخ:

گزینه (د)

وقتی یک محیط جغرافیایی را بر اساس معیارهایی به واحدهای کوچکتر تقسیم می‌کنیم، به‌طوری‌که هر واحد با واحد مجاور تفاوت داشته باشد، درواقع ناحیه بندی کرده‌ایم. (صفحه ۴)

(طراح سؤال: مسعود سیستانی، استان کرمان، شهرستان سیرجان)

۳۶- جمله زیر را تکمیل کنید؟

ناحیه بندی کاری صرفاً است و بر اساس طرز تفکر یک و شیوه کار او صورت می‌گیرد. انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافیدان بستگی دارد. این معیارها ممکن است عوامل یا عوامل باشد.

پاسخ:

ناحیه بندی کاری صرفاً جغرافیایی است و بر اساس طرز تفکر یک جغرافیدان و شیوه کار او صورت می‌گیرد. انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافیدان بستگی دارد. این معیارها ممکن است عوامل طبیعی یا عوامل انسانی باشد. (صفحه ۵)

مستقر در استان مازندران

(طراح سؤال: مسعود سیستانی، استان کرمان، شهرستان سیرجان)

۳۷- در علم جغرافیا تقسیم یک محیط جغرافیایی بر اساس معیارهای مختلف طبیعی و انسانی به واحدهای کوچکتر را چه می‌نامند؟

پاسخ:

ناحیه بندی (صفحه ۴).

(طراح سؤال: حمزه احمدی، استان ایلام، شهرستان هلیلان)

۳۸- در علم جغرافیا برای تعریف ناحیه سهم شباهت‌ها بسیار بارزتر است یا تفاوت‌ها؟

پاسخ:

مکان‌های که ویژگی مشابه دارند همان نواحی هستند (صفحه ۴).

(طراح سؤال: حمزه احمدی، استان ایلام، شهرستان هلیلان)

۳۹- متن زیر را اصلاح کنید:

میان اجزا و پدیده‌های هر مکان، نوعی پیوستگی و تمایز وجود دارد که آن مکان را از سایر مکان‌ها متفاوت می‌سازد. یکی از کارهای جغرافی‌دانان، مطالعه تمایزها و تفاوت‌های مکان‌ها است.

پاسخ:

میان اجزا و پدیده‌های هر مکان، نوعی پیوستگی و هماهنگی وجود دارد که آن مکان را از سایر مکان‌ها متفاوت می‌سازد. یکی از کارهای جغرافی‌دانان، مطالعه شباهت‌ها و تفاوت‌های مکان‌ها است. (صفحه ۴)

(طراح سؤال: زهرا نجفی مبارکی، استان گیلان، شهرستان رشت)

۴۰- تفاوت زیست‌بوم تایگا و جنگل‌های بارانی در چیست؟

پاسخ:

در زندگی جانوری و پوشش گیاهی آن‌هاست. (صفحه ۶)

مستقر در استان مازندران

(طراح سؤال: زهرا نجفی مبارکی، استان گیلان، شهرستان رشت)

۴۱- در یک ناحیه جغرافیایی مفهوم «وحدت‌یابی» بر چه موضوعی تأکید می‌کند؟

پاسخ:

وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی (صفحه ۴)

(طراح سؤال: یاسر حسن‌زاده، استان هرمزگان، شهرستان میناب)

۴۲- دو پژوهشگر مأمور به ناحیه‌بندی کشور ایران شده‌اند؛ یکی از آن‌ها جهت ناحیه‌بندی معیار آب و هوا و دیگری معیار مذهب را انتخاب کرده است؛ علت این تفاوت چه می‌تواند باشد؟

پاسخ:

تفاوت در هدف مطالعه و تحقیق (صفحه ۵)

(طراح سؤال: عباس درخشان، استان هرمزگان، شهرستان میناب)

۴۳- با توجه به جمله‌های زیر، معیارهای مربوط به ناحیه‌بندی را طبقه‌بندی کنید.

ایران دارای شش ناحیه بارشی است که پر بارش‌ترین آن، ناحیه خزر غربی است. در کشور سوئیس، چهار زبان رسمی وجود دارد. نوع خاک، ناحیه‌ای متمایز از یکدیگر به وجود می‌آورد و بر نوع پوشش گیاهی اثر می‌گذارد. در کشور افغانستان اقوام مختلفی زندگی می‌کنند.

پاسخ:

معیارهای طبیعی: بارش، خاک
معیارهای انسانی: زبان، اقوام (صفحه ۵ - ۶ - ۷).

(طراح سؤال: سعیده حجتی‌زاده، استان یزد، شهرستان مروست)

۴۴- عبارت‌های زیر دارای مفاهیم نادرست است. آن‌ها را اصلاح کنید:

- الف) یکی از کارهای جغرافی‌دانان صرفاً مطالعه‌های تفاوت‌های هر مکان است.
- ب) ویژگی اصلی هر ناحیه وحدت و ناهمگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی در آن است.
- ج) جغرافی‌دانان حدود یا مرزهای هر ناحیه را بر روی زمین مشخص می‌کنند.
- د) زیست‌بوم‌ها جز نواحی انسانی هستند که هر یک به سبب پوشش گیاهی و جانوری خاصی که دارند از بقیه متمایز می‌شوند.

پاسخ:

الف: مطالعه تفاوت‌ها و شباهت‌ها (صفحه ۴)

ب: همگونی (صفحه ۴)

ج: نقشه (صفحه ۵)

د: نواحی طبیعی (صفحه ۶).

(طراح سؤال: سعیده حجتی‌زاده، استان یزد، شهرستان مروست)

۴۵- تعیین حدود یک ناحیه به چه عواملی بستگی دارد؟

پاسخ:

هدف مطالعه و تحقیق (صفحه ۵)

(طراح سؤال: معصومه سلیمی، استان قم، شهرستان قم)

۴۶- چه عاملی موجب تفاوت مکان‌ها است؟

پاسخ:

هماهنگی و پیوستگی میان اجزا و پدیده‌های هر مکان (صفحه ۴)

(طراح سؤال: معصومه سلیمی، استان قم، شهرستان قم)

۴۷- درست و نادرست بودن سؤال زیر را مشخص نمایید: فعالیت‌های آموزشی از معیارهای طبیعی ناحیه‌بندی محسوب می‌شوند.

پاسخ:

نادرست (صفحه ۳)

(طراح سؤال: اعظم مجدی‌نیا، استان خوزستان، شهرستان دزفول)

۴۸- هر یک از موارد زیر جزء کدام یک از معیارهای ناحیه‌بندی است؟

الف) نواحی پراکندگی دین در هند

ب) نواحی صنعتی در اروپا

ج) نواحی خاک‌های کانادا

د) نواحی زبان‌های سوئیسی

پاسخ:

الف-ب و ج عوامل انسانی د- عوامل طبیعی (صفحه ۵ تا ۹)

(طراح سؤال: اشرف برون، استان خوزستان، شهرستان باغ‌ملک)

۴۹- به ترتیب هریک از نواحی زیر بر اساس کدام معیار، ناحیه بندی شده است؟

«ناحیه کشاورزی کشت گندم در ایالات متحده آمریکا - جنگل های حرا - ناحیه صنعتی بوئیا در جمهوری چک»

الف) طبیعی-طبیعی-انسانی ب) انسانی-طبیعی-طبیعی

ج) انسانی-انسانی-طبیعی د) طبیعی-انسانی-انسانی

پاسخ:

گزینه الف صحیح است (صفحه ۵)

(طراح سؤال: طاهره خسروانی، استان بوشهر، منطقه ریگ)

۵۰- در صورت سفر به کشور سوئیس، بهتر است به چه زبانی مسلط باشیم و در کدام قسمت از این کشور زبان

فرانسوی رایج است؟

ب) فرانسوی-شرق

الف) آلمانی-غرب

د) رمانش-شرق

ج) ایتالیایی-غرب

پاسخ:

گزینه الف صحیح است (صفحه ۸)

(طراح سؤال: طاهره خسروانی، استان بوشهر، منطقه ریگ)

۵۱- توجه به نواحی بارشی در ایران پاسخ دهید.

علت افزایش بارش در ناحیه خزر غربی نسبت به خزر شرقی چیست؟

پاسخ:

به علت اینکه هسته‌ی بارشی و وجود ورود توده‌هوای مرطوب غربی از شمال غربی ایران (صفحه ۵)

(طراح سؤال: نازیلا مختاریان، استان قزوین، شهرستان قزوین)

۵۲- قوم غالب در کشور افغانستان است.

پاسخ: پشتون (صفحه ۷)

(طراح سؤال: نازیلا مختاریان، استان قزوین، شهرستان قزوین)

۵۳- با توجه به تصاویر زیر چه عواملی در هریک از نواحی باعث به وجود آمدن وحدت و همگونی شده به طوری که از یکدیگر مجزا می شوند؟

پاسخ:

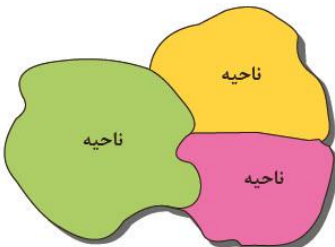
ناحیه (۱)، ناحیه‌ای مرطوب با پوشش گیاهی غنی و فعالیت دامداری را نشان می‌دهد که به سبب بارندگی زیاد و رطوبت کافی، چمنزارهای وسیعی در آن به وجود آمده است و شرایط مناسبی را برای دامپروری و پرورش گاو فراهم آورده است. نوع خانه‌ها و سقف ساختمان‌ها با ریزش‌های جوی و نوع فعالیت اقتصادی ساکنان تناسب دارد.

ناحیه (۲) یک ناحیه ساحلی با فعالیت‌های مربوط به تجارت و گردشگری را نشان می‌دهد. امکان تجارت دریایی موجب وجود آمدن شهری با نقش بندری شده است. جذب جمعیت بالا، رونق تجارت و گردشگری و حمل‌ونقل بار و مسافر موجب پدید آمدن ساختمان‌های بلندمرتبه شده است. (صفحه ۳)

(طراح سؤال: فاطمه بوشادی، استان خراسان جنوبی، شهرستان بیرجند)

۵۴- کدام مفهوم از تصویر مقابل دریافت نمی‌شود؟

- الف) نواحی مختلف در سطح زمین بر اساس طرز تفکر جغرافی‌دانان به وجود آمده است.
- ب) جغرافی‌دانان با استفاده از یک یا چند معیار سطح زمین را ناحیه بندی می‌کنند.
- ج) باگذشت زمان ممکن است وسعت نواحی تغییر کند.
- د) همگونی و وحدت نسبی عناصر در کانون ناحیه دیده می‌شود.

پاسخ:

گزینه د. ناحیه بخشی از سطح زمین است که ویژگی‌های جغرافیایی همگون و خاصی دارد به طوری که با بخش‌های مجاور خود متفاوت است. هر ناحیه جغرافیایی دارای کانون یا مرکزی است که بیشترین عوامل وحدت و همگونی در آن وجود دارند. معمولاً هرچه از کانون یک ناحیه جغرافیایی دور می‌شویم و به طرف مرزهای آن حرکت می‌کنیم، به تدریج از عوامل همگونی آن ناحیه کاسته می‌شود و سرانجام، این عوامل ناپدید می‌گردند (صفحه ۴ و ۱۵).

(طراح سؤال: فاطمه بوشادی، استان خراسان جنوبی، شهرستان بیرجند)

۵۵- اگر یک تاجر فرانسوی بخواهد با یک تاجر سوئیسی تجارت و دادوستد کند بهتر است به کدام قسمت از سوئیس سفر کند؟

الف) شرق ب) غرب ج) شمال و مرکز د) جنوب

پاسخ:

چون در کشور سوئیس چهار زبان رسمی وجود دارد و مردم قسمت غربی آن با زبان فرانسوی صحبت می‌کنند پس بهتر است تاجر فرانسوی به قسمت غربی این کشور سفر کند. (صفحه ۸)

(طراح سؤال: مریم سیدی سگوند، استان لرستان، شهرستان خرم‌آباد)

۵۶- آیا این جمله درست است؟ «با حرکت از خراسان شمالی به خراسان جنوبی میزان بارش افزایش می‌یابد» دلایل خود را بنویسید.

پاسخ:

این جمله صحیح نیست چون خراسان جنوبی بر اساس ترکیب ویژگی‌های عمده بارش از قبیل میانگین بارندگی سالانه، توزیع فصلی بارش و بالاترین میزان بارش روزانه، قسمتی از ناحیه بارشی داخلی ایران محسوب می‌شود پس دارای میزان بارش کمی است. (صفحه ۵)

(طراح سؤال: مریم سیدی سگوند، استان لرستان، شهرستان خرم‌آباد)

۵۷- درستی و نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

الف) ناحیه بندی کاری صرفاً جغرافیایی است.

ب) جغرافی دان سطح زمین را به واحدهای جغرافیایی با ویژگی‌های متفاوت تقسیم و سپس به مطالعه آن می‌پردازد.

ج) هدف مورد مطالعه جغرافی دانان، نقشی در انتخاب معیارها برای ناحیه بندی ندارد.

د) زیست‌بوم‌ها جزء نواحی طبیعی به شمار می‌روند.

پاسخ:

الف) صحیح (صفحه ۳)

ب) غلط (صفحه ۴)

ج) غلط (صفحه ۴)

د) صحیح (صفحه ۶)

(طراح سؤال: سپیده پورصمد، استان آذربایجان شرقی، شهرستان تبریز)

۵۸- انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه به جغرافی‌دان بستگی دارد.

الف) شیوه کار ب) هدف مطالعه و تحقیق ج) طرز تفکر د) فرضیه

پاسخ:

ج) طرز تفکر (صفحه ۵)

(طراح سؤال: سپیده پورصمد، استان آذربایجان شرقی، شهرستان تبریز)

۵۹- از معیارهای زیر، کدامیک به عوامل انسانی و کدامیک به عوامل طبیعی ارتباط دارد؟

الف) خاک چرنوزیوم ب) نوع فعالیت‌های اقتصادی

پاسخ:

الف) عوامل طبیعی (صفحه ۵)

ب) عوامل انسانی (صفحه ۷)

(طراح سؤال: شبنم حدادی، استان اردبیل، شهرستان اردبیل)

۶۰- علت شکل‌گیری ساختمان‌های بلند در نواحی ساحلی را توضیح دهید.

پاسخ:

جذب جمعیت زیاد، رونق فعالیت‌های مربوط به تجارت و گردشگری و حمل‌ونقل بار و مسافر موجب پدید آمدن ساختمان‌های بلندمرتبه شده است. (صفحه ۳)

مستقر در استان مازندران

(طراح سؤال: شراره حدادی، استان اردبیل، شهرستان اردبیل)

۶۱- بر اساس معیارهای مربوط به عوامل طبیعی؛ شهرهای رامسر، رشت، گرگان و اردبیل در یک ناحیه جغرافیایی قرار می‌گیرند.

پاسخ:

غلط (صفحه ۵)

(طراح سؤال: راضیه یعقوب تنها، استان البرز، ناحیه دو کرج)

۶۲- دو بندر چابهار و انزلی در یک ناحیه قرار گرفته‌اند، معیارهای مربوط به عامل طبیعی یا انسانی است؟
آن را ذکر نمایید.

پاسخ:

معیار انسانی- تجارت و گردشگری (صفحه ۵)

(طراح سؤال: داریوش محمودی، استان البرز، ناحیه ۲ کرج)

درس دوم: انسان و ناحیه

۱- «در سال‌های اخیر کشتار مردم بی‌دفاع فلسطین توسط صهیونیست‌ها سبب ویرانی شهر غزه و مهاجرت عده‌ای از ساکنان آنجا شده است.» این متن مربوط به کدام گزینه است؟

الف) انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند.

ب) نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.

ج) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

د) نواحی با یکدیگر رابطه واکنش متقابل دارند.

پاسخ:

گزینه ج (نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند). (صفحه ۱۳ و ۱۴)

(طراح سؤال: کتایون مظلوم، استان کرمانشاه، شهرستان کرمانشاه)

۲- برای عبارت داده‌شده دلیل مناسب بنویسید.

«جنگ اکراین سبب گران شدن غله در کشورهای اروپایی و آسیایی شد.»

پاسخ:

زیرا نواحی از نظر اقتصادی با یکدیگر کنش و روابط متقابل دارند. (صفحه ۱۳)

(طراح سؤال: کتایون مظلوم، استان کرمانشاه، شهرستان کرمانشاه)

۳- متن زیر را مطالعه کرده و نکات قابل توجه ارتباط متقابل انسان و نواحی را در آن مشخص کنید.

بنا به اعلام سازمان هواشناسی، وقوع خشک‌سالی در کشور عراق و خشک شدن تالاب‌های این کشور منجر به افزایش طوفان‌های گردوخاک در خوزستان شده است. از این رو اجلاسی میان سران دو کشور برگزار شد و برای کاهش اثرات این پدیده دولت طرحی را به منظور کاشت درختان و احداث یک محدوده جنگلی به تصویب رسانده است.

پاسخ:

نواحی با یکدیگر رابطه متقابل دارند (برگزاری اجلاس میان سران دو کشور) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند (طرحی را به منظور کاشت درختان و احداث یک محدوده جنگلی به تصویب رسانده است). (صفحه ۱۳)

(طراح سؤال: مجتبی رحیمی، استان فارس، شهرستان شیراز)

۴- علت شکل گیری نواحی انتقالی در سطح زمین چیست؟

پاسخ:

زیرا هرچه از کانون یک ناحیه جغرافیایی دور می شویم و به طرف مرزهای آن حرکت می کنیم، به تدریج از عوامل همگونی آن ناحیه کاسته می شود تا اینکه سرانجام در ناحیه مجاور، دیگر اثری از آن ها نمی بینیم. (صفحه ۱۵)

(طراح سؤال: مجتبی رحیمی، استان فارس، شهرستان شیراز)

۵- عبارت (دو یا چند کشور می تواند یک ناحیه زبانی را تشکیل دهد) به کدام ویژگی مرزها اشاره دارد؟

- الف) مرزهای سیاسی بر مرزهای طبیعی منطبق هستند. (ب) قلمرو وسعت نواحی متفاوت است.
ج) مرزهای نواحی قابل تغییر هستند (د) تعیین مرزهای نواحی دشوار است.

پاسخ:

قلمرو وسعت نواحی متفاوت است. (صفحه ۱۶)

(طراح سؤال: داود پورزادی، استان همدان، شهرستان ملایر)

۶- چه ارتباطی بین کانون ناحیه و مرزهای آن وجود دارد؟

پاسخ:

هرچه از کانون یک ناحیه جغرافیایی دور می شویم و به طرف مرزهای آن حرکت می کنیم، به تدریج از عوامل همگونی آن ناحیه کاسته می شود و سرانجام، این عوامل ناپدید می گردند. (صفحه ۱۵)

(طراح سؤال: داود پورزادی، استان همدان، شهرستان ملایر)

۷- اگر از حوالی مدار رأس السرطان به سوی مدار صفر درجه برویم چه نوع پوشش گیاهی مشاهده می کنیم؟

پاسخ:

استپ های بیابانی - مراتع مداری - علف های ساوان

در این زیست بوم هرچه به سمت صحرای بزرگ آفریقا پیش برویم بارندگی کمتر و علف های ساوان کوتاه تر و تنک تر می شود و کم کم در مراتع مداری علفزارها کوتاه شده و سرانجام در حاشیه صحرا این مراتع به استپ های بیابانی تبدیل می شود. (صفحه ۱۶)

(طراح سؤال: مژگان کردیچه، شهرستانهای استان تهران، شهرستان پاکدشت)

۸- تعیین مرز کدام نواحی سخت‌تر است؟

الف- جنگل‌های مانگرو ب- نواحی ادیان در هند

پاسخ:

نواحی ادیان در هند

تعیین مرز نواحی انسانی از مرز نواحی طبیعی دشوارتر است زیرا تصمیم‌گیری‌های انسان مبنای انتخاب مرزهای انسانی هست و گاهی ممکن است این نواحی بین چند استان یا حتی چند کشور قرار گیرد به دلیل مهاجرت بر اساس عوامل جاذبه یا دافعه (صفحه ۱۷)

(طراح سؤال: مژگان کردیچه، شهرستانهای استان تهران، شهرستان پاکدشت)

۹- از بین نواحی زبانی و نواحی جنگلی تعیین مرز در کدام یک دشوارتر است؛ چرا؟

پاسخ:

نواحی زبانی زیرا انسان‌ها دست به مهاجرت و جابه‌جایی می‌زنند درحالی‌که گیاهان و جنگل‌ها در یکجا ثابت هستند پس ناحیه‌بندی انسانی دشوارتر است. (صفحه ۱۶)

(طراح سؤال: ام‌البنین کشاورز، استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زاهدان)

۱۰- کدام ویژگی‌های مشترک بین ناحیه بیابانی ساوان و جنگل‌های بارانی استوایی زیست‌بوم ساوان را به یک ناحیه انتقالی تبدیل کرده است؟

پاسخ:

وجود یک فصل خشک و گیاهان کوتاه‌قد تنک در مرز بین ساوان و بیابان از وجه تشابه به این دو ناحیه است و تشابه ساوان از لحاظ فصل بارانی و پوشش درختان قدبلند و متراکم از ویژگی مشترک ساوان و استوا است. (صفحه ۱۵)

(طراح سؤال: ام‌البنین کشاورز، استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زاهدان)

۱۱- چرا تعیین مرزهای نواحی زبانی و قومی دشوارتر از زیست‌بوم‌ها است؟

پاسخ:

به دلیل تحرک و جابجایی مانند مهاجرت مردم، تجارت و... (صفحه ۱۶)

(طراح سؤال: رقیه اسلامی، خراسان شمالی، شهرستان بجنورد)

۱۲- در مورد جمله‌ی زیر یک مثال طبیعی از کشور ایران بنویسید.
(گاهی یک ناحیه‌ی آب‌وهوایی، ناحیه‌ی زبانی و قومی بین چند استان یا حتی چند کشور قرار می‌گیرد)

پاسخ:

گسترده‌ی بیابان لوت در بین سه استان خراسان جنوبی، سیستان و بلوچستان و کرمان (صفحه ۱۷)

(طراح سؤال: رقیه اسلامی، خراسان شمالی، شهرستان بجنورد)

۱۳- با توجه به شکل زیر، وحدت و همگونی نسبی در کدام قسمت‌ها بیشتر است؟ چرا؟

پاسخ:

در قسمت الف زیرا عوامل وحدت و همگونی در این ناحیه بیشتر دیده می‌شود و هرچه به سمت ناحیه د می‌رویم از عوامل وحدت و همگونی کاسته می‌شود. (صفحه ۱۵ و ۱۶)

(طراح سؤال: حبیب‌رضا غلامی، استان مازندران، شهرستان بابل)

۱۴- هر کدام از مثال‌های زیر به کدام یک از نکات رابطه انسان و نواحی اشاره دارد؟

الف) استفاده از صفحه‌های خورشیدی در دشت لوت

ب) نسل‌کشی ارمنی‌ها

ج) ایجاد کارخانه‌ها در امتداد محورهای تهران

پاسخ:

الف) نواحی به فعالیت‌های انسان شکل می‌دهند

ب) انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند

ج) نواحی تحت تأثیر تصمیمات سیاسی هستند. (صفحه ۱۱ و ۱۲ و ۱۳)

(طراح سؤال: زهرا علیخانی، استان مازندران، شهرستان نوشهر)

۱۵- مثال‌های زیر کدامیک از نوع روابط انسان و ناحیه را مطرح می‌کند؟

الف: بازارهای شاور در بانکوک

ب: احداث تونل در ناحیه کوهستانی سوئیس

ج: تأثیر افت قیمت غله در بازارهای جهانی و اثر آن بر ارزش زمین‌های کشاورزی در ناحیه میدوست ایالات متحده امریکا

د: ایجاد جزایر مسکونی در آب‌های خلیج فارس توسط دولت امارات متحده عربی

پاسخ:

الف. انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند. ب. نواحی به فعالیت انسان‌ها شکل می‌دهد. ج. نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند. د. نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند. (صفحه ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴)

(طراح سؤال: لیلا حسینجانی، استان مرکزی، شهرستان اراک)

۱۶- ((مهاجرت روستاییان از یک ناحیه یا وقوع خشک‌سالی، وسعت یک ناحیه کشاورزی را کاهش می‌دهد یا ممکن است به کلی آن ناحیه را به غیر کشاورزی تبدیل کند))، این عبارات کدامیک از ویژگی‌های مرز ناحیه را نشان می‌دهد؟

پاسخ:

مرزهای نواحی قابل تغییرند. (صفحه ۱۶)

(طراح سؤال: لیلا حسینجانی، استان مرکزی، شهرستان اراک)

۱۷- با ذکر یک مثال توضیح دهید با حرکت از قانون یک ناحیه به سمت مرزهای آنچه تغییری در آن ناحیه ایجاد می‌شود؟

پاسخ:

معمولاً اگر از قانون یک ناحیه‌ی جغرافیایی به طرف مرزهای آن حرکت کنیم، به تدریج از ویژگی‌های آن کاسته می‌شود تا سرانجام این عوامل ناپدید می‌شوند. برای مثال در قانون یک ناحیه صنعتی، تجمع زیادی از کارخانه‌ها مشاهده می‌شود. حال اگر از قانون دور شویم هرچند به مرزهای ناحیه مجاور نزدیک می‌شویم از تمرکز و تعداد کارگاه‌ها و کارخانه‌ها کاسته می‌شود تا سرانجام در ناحیه مجاور اثری آن‌ها نیست. (ذکر مثال از سمت دانش‌آموز آزاد است.) (صفحه ۱۵)

(طراح سؤال: هما زمان‌پور، استان چهارمحال و بختیاری، شهرستان بروجن)

۱۸- در موارد زیر کدام یک جزء نواحی سیاسی محسوب می‌شوند؟ چرا؟

الف-شهر اصفهان ب-استان سیستان و بلوچستان ج-کشور عراق

پاسخ:

همه سه مورد بالایک ناحیه سیاسی محسوب می‌شود زیرا یک‌نهاد یا سازمان آن‌ها را اداره و مدیریت می‌کند و این نواحی به‌وسیله مرزهای قراردادی از نواحی مجاور، متمایز می‌شوند. (صفحه ۱۸)

(طراح سؤال: هما زمان‌پور، استان چهارمحال و بختیاری، شهرستان بروجن)

۱۹- علت شناخت شهر تهران به‌عنوان مهم‌ترین قطب صنایع مصرفی کشور چیست و این پدیده در چه بازه زمانی ایجاد شده است؟

پاسخ:

ایجاد کارخانه‌های کوچک و بزرگ در محور ارتباطی شهر تهران - ۴۰ سال اخیر (صفحه ۱۱)

(طراح سؤال: فریبا ملاعباسلو، آذربایجان غربی، شهرستان ارومیه)

۲۰- هر کدام از جملات زیر بیانگر کدام ارتباط بین انسان و نواحی است؟

الف (ساختن جزیره‌های مصنوعی در آب‌های خلیج فارس توسط دولت امارات متحده عربی

ب) استفاده از صفحه‌ها خورشیدی

پاسخ:

الف (نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

ب (نواحی به فعالیت‌های انسان شکل می‌دهد (صفحه ۱۲-۱۴)

(طراح سؤال: فریبا ملاعباسلو، آذربایجان غربی، شهرستان ارومیه)

۲۱- هرچه از کانون جنگل‌های بارانی استوایی دورتر می‌شویم و به طرف صحرای بزرگ آفریقا حرکت می‌کنیم چه تغییراتی دیده می‌شود؟

پاسخ:

ساوان یک ناحیه انتقالی بین جنگل‌های بارانی استوایی و «صحرای بزرگ آفریقا» است. هرچه به سمت صحرای بزرگ (Sahara) پیش می‌رویم، بارندگی کمتر و علف‌های ساوان کوتاه‌تر و تنک‌تر می‌شوند و کم‌کم به مراتع مداری که از علفزارهای کوتاه‌قد تشکیل شده است، تبدیل می‌گردند. این مراتع در حاشیه صحرا به علت خشکی هوا به استپ‌های بیابانی تبدیل می‌شوند. (صفحه ۱۵)

(طراح سؤال: کیوان نامجو، استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان بویراحمد)

۲۲- به نظر شما حکومت‌ها بر نواحی تأثیر می‌گذارند؟ دو مثال در این مورد بیاورید.

پاسخ:

برنامه‌ریزی یا تصمیم‌های یک دولت برای ایجاد ناحیه گردشگری و پارک‌های ملی یا صنعتی، توسعه کشاورزی در یک ناحیه، انتقال اجباری ساکنان یک ناحیه به ناحیه دیگر، وقوع جنگ بین حکومت‌ها و نظایر آن. ساخت جزیره‌های مصنوعی در آب‌های خلیج فارس توسط کشور امارات متحده عربی (صفحه ۱۳)

(طراح سؤال: کیوان نامجو، استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان بویراحمد)

۲۳- حکومت‌ها و تصمیمات سیاسی آن‌ها موجب حفظ، و نواحی طبیعی و انسانی می‌شود.

پاسخ:

تغییر - تخریب (صفحه ۱۳)

(طراح سؤال: مهدی تقی‌لو، استان زنجان، شهرستان زنجان)

۲۴- آیا نواحی در سطح کره زمین با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند؟

پاسخ:

بله، امروزه همه نواحی بر روی یکدیگر تأثیر دارند و حتی دورافتاده‌ترین نواحی به‌ویژه از نظر اقتصادی تحت تأثیر یکدیگرند. (صفحه ۱۳)

(طراح سؤال: مهدی تقی‌لو، استان زنجان، شهرستان زنجان)

۲۵- درختان سیب در این قسمت تراکم زیادی دارند پس ناحیه هستند.

پاسخ:

کانون (یا مرکز) (صفحه ۱۵)

(طراح سؤال: عطیه سادات صابری، استان اصفهان، شهرستان اصفهان)

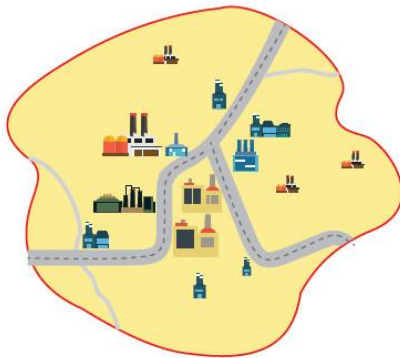
۲۶- کدام ناحیه در بستر ناحیه طبیعی شکل می گیرد؟

پاسخ:

ناحیه انسانی (صفحه ۱۸)

(طراح سؤال: عطیه سادات صابری، استان اصفهان، شهرستان اصفهان)

۲۷- مفهوم کانون ناحیه را بر اساس شکل زیر تفسیر کنید.

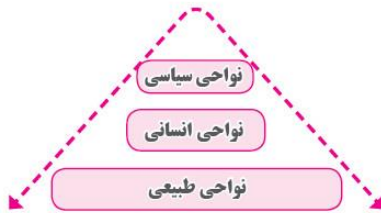
پاسخ:

هر ناحیه جغرافیایی دارای کانون یا مرکزی است که بیشترین عوامل وحدت و همگونی در آن وجود دارند. معمولاً هرچه از کانون یک ناحیه جغرافیایی دور می شویم و به طرف مرزهای آن حرکت می کنیم، به تدریج از عوامل همگونی آن ناحیه کاسته می شود و سرانجام، این عوامل ناپدید می گردند.

برای مثال، در کانون یک ناحیه صنعتی تجمع زیاد کارخانه ها مشاهده می شود. هرچه از این کانون دور و به مرزهای ناحیه مجاور نزدیک تر شویم، از تمرکز و تعداد کارگاه ها و کارخانه ها کاسته می شود؛ تا اینکه سرانجام در ناحیه مجاور، دیگر اثری از آن ها نمی بینیم. (صفحه ۱۵)

(طراح سؤال: حسام ملکی، استان کردستان، شهرستان مریوان)

۲۸- شکل زیر چه مفهومی دارد؟

پاسخ:

نواحی طبیعی در سراسر کره زمین گسترده شده‌اند. این نواحی دارای ویژگی‌های طبیعی هستند و بستر زندگی و فعالیت‌های انسان محسوب می‌شوند. جوامع انسانی برای ادامه حیات به نواحی طبیعی وابسته‌اند. نواحی انسانی شامل نواحی جمعیتی، فرهنگی، اقتصادی و... در بستر نواحی طبیعی شکل می‌گیرند و به وجود می‌آیند. به‌طورکلی، همه نواحی طبیعی یا انسانی جهان تحت مدیریت نهادهای سیاسی یا اداری قرار دارند؛ برای مثال، نهادهایی مانند شوراهای شهرداری‌ها، بخش‌داری‌ها، استانداری‌ها، سازمان‌ها و بالاخره حکومت‌ها، مدیریت این نواحی را به دست گرفته‌اند و درباره آن‌ها تصمیم‌گیری می‌کنند. (صفحه ۱۸)

(طراح سؤال: حسام ملکی، استان کردستان، شهرستان مریوان)

۲۹- وجود راه‌های پرپیچ‌وخم در رشته‌کوه البرز نشان‌دهنده کدام جنبه از روابط انسان و محیط است؟

پاسخ:

نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند. (صفحه ۱۲)

(طراح سؤال: ربابه فرزین کیا، استان خراسان رضوی، شهرستان سبزوار)

۳۰- چرا تعیین مرز در نواحی انسانی دشوارتر از نواحی طبیعی است؟

پاسخ:

زیرا در نواحی انسانی، جابجایی افراد، اقوام، زبان‌ها و ... وجود دارد. (صفحه ۱۶)

(طراح سؤال: ربابه فرزین کیا، استان خراسان رضوی، شهرستان سبزوار)

۳۱- جنگ‌ها چه تأثیری در نواحی طبیعی و انسانی دارند؟

پاسخ:

وقوع جنگ می‌تواند موجب حفظ تغییر یا تخریب نواحی طبیعی و انسانی شود (صفحه ۱۳)

(طراح سؤال: نسرين السادات بزمی، استان تهران، شهرستان تهران)

۳۲- جوامع انسانی به نواحی طبیعی وابسته‌اند یا نواحی انسانی؟ چرا؟

پاسخ:

نواحی طبیعی زیرا بستر زندگی و فعالیت‌های انسان‌ها محسوب می‌شوند و جوامع انسانی برای ادامه حیات به نواحی طبیعی وابسته‌اند (صفحه ۱۷)

(طراح سؤال: نسرين السادات بزمی، استان تهران، شهرستان تهران)

۳۳- هر چه از کانون یک ناحیه صنعتی دور و به مرزهای ناحیه مجاور نزدیک‌تر شویم، تمرکز و تعداد کارگاه‌ها چه تغییری می‌کنند؟

پاسخ:

از تمرکز و تعداد کارگاه‌ها و کارخانه‌ها کاسته می‌شود تا اینکه سرانجام در ناحیه مجاور دیگر اثری از آن‌ها نمی‌بینیم. (صفحه ۱۵)

مستقر در استان مازندران

(طراح سؤال: فرانک فروزان، استان گلستان، شهرستان گرگان)

۳۴- مثالی از تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها بر نواحی بنویسید.

پاسخ:

دولت امارات متحده عربی با ساخت جزایر مصنوعی در جنوب کشور خود باعث از بین رفتن اکوسیستم دریایی در آن منطقه شده است. (صفحه ۱۴)

(طراح سؤال: فرانک فروزان، استان گلستان، شهرستان گرگان)

۳۵- گزینه صحیح را انتخاب کنید؟

- الف) تعیین مرزهای دقیق نواحی دشوار است.
- ب) قلمرو و وسعت نواحی، متفاوت است.
- ج) مرزهای نواحی غیر قابل تغییرند.
- د) مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای نواحی طبیعی و انسانی منطبق نیستند.

پاسخ:

گزینه (ج)

مرزهای نواحی قابل تغییر هستند. (صفحه ۱۶)

(طراح سؤال: مسعود سیستانی، استان کرمان، شهرستان سیرجان)

۳۶- این نواحی در سراسر کره زمین گسترده شده‌اند و بستر فعالیت‌های انسان محسوب می‌شوند.

- الف) نواحی اقتصادی
- ب) نواحی کشاورزی
- ج) نواحی طبیعی
- د) نواحی انسانی

پاسخ:

گزینه (ج).

نواحی طبیعی در سراسر کره زمین گسترده شده‌اند. این نواحی دارای ویژگی‌های طبیعی هستند و بستر زندگی و فعالیت‌های انسان محسوب می‌شوند. (صفحه ۱۷)

(طراح سؤال: مسعود سیستانی، استان کرمان، شهرستان سیرجان)

۳۷- در کدام بخش از ناحیه به تدریج از همگونی‌ها کاسته می‌شود؟

پاسخ:

کانون ناحیه (صفحه ۱۵).

(طراح سؤال: حمزه احمدی، استان ایلام، شهرستان هلیلان)

۳۸- چه عواملی مرزهای نواحی را تغییر می‌دهند؟

پاسخ:

فعالیت‌های طبیعی و انسانی (صفحه ۱۶).

(طراح سؤال: حمزه احمدی، استان ایلام، شهرستان هلیلان)

۳۹- «استفاده از نیروگاه بادی منجیل» به کدام نکته از نکات قابل توجه ارتباط متقابل انسان با نواحی، اشاره می‌کند؟

پاسخ:

نواحی به فعالیت‌های انسان شکل می‌دهد. (صفحه ۱۲)

(طراح سؤال: صدیقه فلاح‌پور، استان گیلان، شهر خشکبیجار)

۴۰- نواحی کردنشین ایران، عراق و سوریه، بیانگر دو مورد از ویژگی‌های ناحیه است. آن دو ویژگی را بنویسید:

پاسخ:

۱) قلمرو و وسعت ناحیه متفاوت است.

۲) مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای نواحی طبیعی و انسانی منطبق نیستند. (صفحه ۱۶ و ۱۷)

مستقر در استان مازندران

(طراح سؤال: صدیقه فلاح‌پور، استان گیلان، شهر خشکبیجار)

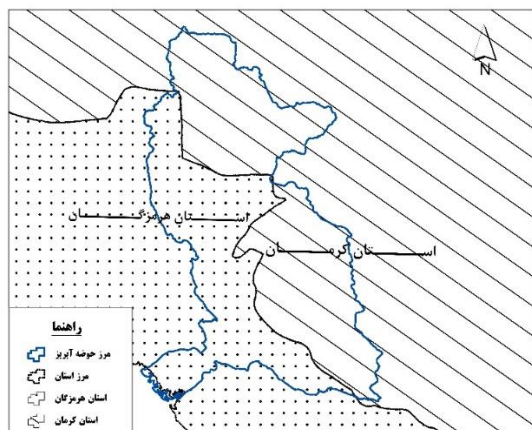
۴۱- چه عواملی موجب حفظ، تغییر یا تخریب نواحی طبیعی و انسانی می‌شود؟ (۴ مورد)

پاسخ:

برنامه‌ریزی یا تصمیم‌های یک دولت، توسعه کشاورزی در یک ناحیه، انتقال اجباری ساکنان یک ناحیه به ناحیه دیگر، وقوع جنگ بین حکومت‌ها (صفحه ۱۳)

(طراح سؤال: عادل رحیمی، استان هرمزگان، منطقه جناح)

۴۲- شکل زیر که مربوط به موقعیت یک حوضه آبریز در جنوب کشور است، به کدام ویژگی مرزهای سیاسی-اداری اشاره دارد؟

پاسخ:

مرزهای سیاسی-اداری معمولاً بر مرزهای طبیعی منطبق نیست. (صفحه ۱۷)

(طراح سؤال: عباس درخشان، استان هرمزگان، شهرستان میناب)

۴۳- با ذکر مثال توضیح دهید که چرا انسان‌ها نواحی طبیعی را تغییر می‌دهند؟

پاسخ:

انسان‌ها برای زندگی و بهره‌برداری از محیط طبیعی از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند و در نتیجه، نواحی مختلفی را پدید می‌آورند یا نواحی طبیعی را تغییر می‌دهند؛ مانند بازارهای شناور در بانکوک که دست‌فروشان در قایق‌های چوبی روی رودخانه اصلی شهر، اجناس خود را برای فروش عرضه می‌کنند. یا ایجاد کارخانه‌های بزرگ و کوچک در امتداد محورهای ارتباطی شهر تهران، باعث ایجاد نواحی صنعتی پیرامون این شهر شده است. (صفحه ۱۱).

(طراح سؤال: سعیده حجتی‌زاده، استان یزد، شهرستان مروست)

۴۴- برنامه‌ریزی‌های یک دولت منجر به حفظ، تغییر یا تخریب نواحی طبیعی و انسانی می‌شود. برای هر یک مثالی ذکر کنید.

پاسخ:

حفظ نواحی طبیعی و انسانی: ایجاد ناحیه گردشگری و پارک‌های ملی
تغییر یا تخریب: توسعه کشاورزی، انتقال اجباری ساکنان یک ناحیه، وقوع جنگ بین حکومت‌ها. (صفحه ۱۳)

(طراح سؤال: سعیده حجتی‌زاده، استان یزد، شهرستان مروست)

۴۵- تصمیم‌گیری سیاسی حکومت‌ها چه نتایجی را در نواحی انسانی و طبیعی دنبال دارد؟

پاسخ:

در این مرزبندی گاهی یک ناحیه آب‌وهوایی، نواحی زبانی و قومی و نظایر آن بین چند استان یا حتی چند کشور قرار می‌گیرد. (صفحه ۱۷)

(طراح سؤال: معصومه سلیمی، استان قم، شهرستان قم)

۴۶- نتیجه تأثیر تصمیمات حکومت‌ها بر نواحی چیست؟

پاسخ:

موجب حفظ، تغییر یا تخریب نواحی طبیعی و انسانی شود. (صفحه ۱۳)

(طراح سؤال: معصومه سلیمی، استان قم، شهرستان قم)

۴۷- آیا احداث راه آهن در افغانستان و نپال دشوارتر است یا آلمان و فرانسه؟ چرا؟ و از این موضوع چه برداشتی درباره‌ی تأثیر نواحی طبیعی بر فعالیت‌های انسانی دارید؟

پاسخ:

در افغانستان و نپال دشوارتر است زیرا این دو کشور کوهستانی هستند. در صورتی که آلمان و فرانسه سرزمین‌های همواری دارند. برداشت از این موضوع این است که چگونه ویژگی‌های طبیعی موجب محدودیت یا توسعه‌ی فعالیت‌های انسانی می‌گردد. (صفحه ۱۵)

(طراح سؤال: اعظم مجدی نیا، استان خوزستان، شهرستان دزفول)

۴۸- تصاویر زیر کدام نکته قابل توجه روابط انسان و ناحیه را نشان می‌دهد؟

الف) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

ب) نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.

ج) انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند.

د) نواحی با یکدیگر رابطه متقابل دارند.

پاسخ:

گزینه ب نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند (صفحه ۱۲)

(طراح سؤال: لیلا فرجی نژاد، استان خوزستان، ناحیه ۲ اهواز)

۴۹- دلیل تخریب ناحیه مسلمان‌نشین میانمار چه بود و آیا این تصمیم بر تغییرات نواحی تأثیر داشت؟

پاسخ:

در نتیجه پاک‌سازی قومی دولت میانمار، صدها نفر از مردم ناحیه مسلمان‌نشین این کشور به مرزهای بنگلادش مهاجرت کرده و درخواست پناهندگی نمودند با اتخاذ این تصمیم دولت میانمار، خانه‌های آن‌ها به آتش کشیده شد و نواحی مسلمان‌نشین از بین رفت (صفحه ۱۴)

(طراح سؤال: طاهره خسروانی، استان بوشهر، منطقه ریگ)

۵۰- چه تفاوتی میان مرز و کانون ناحیه وجود دارد؟

پاسخ:

هر ناحیه دارای کانون و مرکزی است که بیشترین وحدت و همگونی در آن وجود دارد اما هرچه از کانون یک ناحیه دور شویم و به طرف مرزها برویم به تدریج از عوامل همگونی آن کاسته می‌شود و سرانجام این عامل از بین می‌رود. (صفحه ۱۵)

(طراح سؤال: طاهره خسروانی، استان بوشهر، منطقه ریگ)

۵۱- شکل مقابل چه مفهومی را بیان می کند؟

پاسخ:

جزیره مصنوعی در امارات متحده عربی و نشان دهنده تصمیم و سیاست حکومت‌ها و تأثیر در فعالیت انسان‌ها (صفحه ۱۴)

(طراح سؤال: نازیلا مختاریان، استان قزوین، شهرستان قزوین)

۵۲- چرا قاره آسیا و آفریقا را نمی توان یک ناحیه قلمداد کرد؟

(۱) متغیر بودن مرز نواحی

(۲) عدم وحدت و همگونی نسبی

(۳) تغییر شرایط طبیعی و انسانی

(۴) مشکل بودن تعیین مرز دقیق نواحی

پاسخ:

در یک ناحیه باید وحدت و همگونی نسبی وجود داشته باشد و با نواحی مجاور متفاوت باشد و این در قاره آسیا و آفریقا وجود ندارد. (صفحه ۱۸)

(طراح سؤال: فرشته ابراهیمی، استان قزوین، شهرستان قزوین)

۵۳- متن زیر دارای دو مفهوم نادرست است، آن‌ها را پیدا کنید و سپس متن درست را بازنویسی کنید.

«ساوان یک ناحیه انتقالی بین جنگل‌های بارانی استوایی و صحرای بزرگ آفریقا است. هرچه به سمت بیابان صحرا پیش می‌رویم، بارش بیشتر و علف‌های ساوان کوتاه‌تر و متراکم‌تر می‌شود و کم‌کم به مراتع مداری تبدیل می‌شود.»

پاسخ:

ساوان یک ناحیه انتقالی بین جنگل‌های بارانی استوایی و صحرای بزرگ آفریقا است. هرچه به سمت بیابان صحرا پیش می‌رویم، بارش کمتر و علف‌های ساوان کوتاه‌تر و تنک‌تر می‌شوند و کم‌کم به مراتع مداری تبدیل می‌شود. (صفحه ۱۵)

(طراح سؤال: زهرا بنی‌آدم، استان خراسان جنوبی، شهرستان سرایان)

۵۴- از نقشه زیر کدام مفهوم دریافت نمی‌شود؟

الف) کشورها با مرز از یکدیگر جدا می‌شوند.

ب) مرزهای سیاسی و اداری بر مبنای انتخاب انسان‌ها تعیین می‌شوند.

ج) گاهی یک ناحیه زبانی، قومی یا طبیعی و نظایر آن بین چند استان قرار می‌گیرند.

د) مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای نواحی طبیعی یا انسانی منطبق نیستند.

پاسخ:

گزینه الف نادرست است چون به مرز بین استان‌ها اشاره دارد. (صفحه ۱۷)

(طراح سؤال: فاطمه بوشادی، استان خراسان جنوبی، شهرستان بیرجند)

۵۵- بالا رفتن قیمت برنج وارداتی آسیا باعث نگرانی کشورهای واردکننده این محصول شده است این

موضوع در ارتباط با کدام یک از موارد زیر است؟

الف) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها نواحی هستند.

ب) نواحی به فعالیت‌های انسان شکل می‌دهند.

ج) نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.

د) انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند.

پاسخ:

نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند. (صفحه ۱۳)

(طراح سؤال: مریم سیدی سگوند، استان لرستان، شهرستان خرم‌آباد)

۵۶- وضعیت بارش در ناحیه انتقالی بین جنگل‌های بارانی استوایی و صحرای بزرگ آفریقا چگونه است؟

پاسخ:

در جنگل‌های بارانی استوایی باران در تمام سال وجود دارد، در مناطق ساوان متراکم ۲ ماه بدون باران وجود دارد، در مناطق ساوان پراکنده تابستان بارانی و زمستان خشک وجود دارد، در مناطق نیمه بیابانی ۷ ماه بدون باران و در مناطق بیابانی مانند صحرای بزرگ آفریقا خشکی در تمام سال وجود دارد. (صفحه ۱۶)

(طراح سؤال: مریم سیدی سگوند، استان لرستان، شهرستان خرم‌آباد)

۵۷- درستی و نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

- الف) هر ناحیه جغرافیایی، دارای کانون‌های متعددی است.
ب) تعیین مرز نواحی فرهنگی و انسانی آسان‌تر از تعیین نواحی طبیعی است.
ج) مرزهای نواحی تحت هیچ شرایطی قابل تغییر نیستند.
د) بستر زندگی و فعالیت‌های انسان نواحی طبیعی است.

پاسخ:

الف) غلط (صفحه ۱۵)

ب) غلط (صفحه ۱۶)

ج) غلط (صفحه ۱۶)

د) صحیح (صفحه ۱۶)

(طراح سؤال: سپیده پورصمد، استان آذربایجان شرقی، شهرستان تبریز)

۵۸- تعیین مرزهای دقیق کدام نواحی زیر آسان‌تر است؟

- الف) نواحی کوهستانی ب) نواحی مذهبی ج) نواحی صنعتی د) نواحی زبانی

پاسخ:

الف) نواحی کوهستانی (صفحه ۱۶)

(طراح سؤال: سپیده پورصمد، استان آذربایجان شرقی، شهرستان تبریز)

۵۹- کدام کشور با ساختن جزایر مصنوعی در آب‌های خلیج فارس نواحی جدیدی در منطقه ایجاد کرده است؟

- الف) عربستان ب) امارات متحده عربی ج) کویت د) بحرین

پاسخ:

امارات متحده عربی (صفحه ۱۴)

(طراح سؤال: وجیهه اسماعیلی، استان اردبیل، شهرستان اردبیل)

۶۰- در جاهای خالی کلمات مناسب بنویسید.

الف) ساوان یک ناحیه بین جنگل‌های بارانی استوایی و «صحرای بزرگ آفریقا» است.
ب) مرزهایی و اداری معمولاً بر مرزهای و انسانی منطبق نیستند.

پاسخ:

الف - ناحیه انتقالی (صفحه ۱۵)
ب) سیاسی - نواحی طبیعی (صفحه ۱۷)

(طراح سؤال: شب‌نم حدادی، استان اردبیل، شهرستان اردبیل)

۶۱- به عبارت‌های زیر توجه کنید و بنویسید هر یک نشانگر کدام مؤلفه نواحی است؟

الف) تبدیل شدن یک ناحیه کشاورزی به یک ناحیه غیرقابل کشاورزی در اثر خشک‌سالی
ب) ممکن است یک ناحیه زبانی یا قومی در بین دو استان قرار بگیرد.

پاسخ:

الف) مرز نواحی قابل تغییر است
ب) مرزهای سیاسی و اداری بر اساس تصمیمات انسان شکل می‌گیرند (عدم انطباق نواحی با تقسیمات انسانی) (صفحه ۱۶ و ۱۷)

(طراح سؤال: داریوش محمودی، استان البرز، ناحیه ۲ کرج)

۶۲- عبارت زیر به چه نکاتی از ناحیه اشاره می‌کند؟

((در قسمتی از ساوان که در مجاورت جنگل‌های استوایی قرار دارد، بارندگی نسبتاً زیاد است؛ و در سمت دیگر هر چه به طرف بیابان صحرا پیش می‌رویم بارش‌ها کمتر و پوشش گیاهی ضعیف‌تر می‌شود تا اینکه در حاشیه صحرا، پوشش گیاهی به شکل استپ بیابانی دیده می‌شود.))

پاسخ:

به کانون و مرز ناحیه اشاره دارد (صفحه ۱۵).

(طراح سؤال: راضیه یعقوب تنها، استان البرز، ناحیه دو کرج)

درس سوم: نواحی آب و هوایی

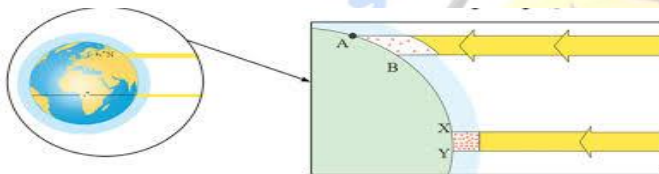
۱- چرا در ناحیه عرض جغرافیایی ۶۰ درجه در نیمکره شمالی و جنوبی مناطق پرباران پدید می آید؟

پاسخ:

زیرا بر اثر صعود هوا در این عرض ها منطقه کم فشار ایجاد می شود. این صعود حاصل برخورد هوای سرد قطبی با هوای گرم است و جبهه های پرباران پدید می آید. (صفحه ۲۶)

(طراح سؤال: کتایون مظلوم، استان کرمانشاه، شهرستان کرمانشاه)

۲- در ارتباط با زاویه تابش خورشید شکل زیر را تفسیر کنید.

پاسخ:

زاویه تابش خورشید و میزان پراکندگی آن بر روی سطح زمین یکنواخت نیست. مایل بودن محور زمین موجب می شود که اشعه خورشید به مناطق استوایی، عمود و نزدیک عمود بتابد و زاویه تابش به سمت قطب مایل و مایل تر شود؛ بنابراین مقدار انرژی خورشیدی که هر سانتی متر از زمین در مناطق استوایی دریافت می کند بسیار بیشتر از مقداری است که مناطق قطبی جذب می کنند. (صفحه ۲۳)

(طراح سؤال: سارا جلیلیان، استان کرمانشاه، شهرستان اسلام آباد غرب)

۳- کدام گزینه در ارتباط با جبهه هوا صحیح است؟

الف) جلو جبهه گرم هوای سرد قرار دارد ب) جلو جبهه سرد هوای سرد قرار دارد

ج) جبهه حجم وسیعی از هواست که به طور افقی ویژگی های یکسانی دارد

د) جبهه ها محل پایداری هوا و در صورت دارا بودن رطوبت موجب بارندگی می شوند

پاسخ:

گزینه الف: جبهه ها مرز بین دو توده هوای مجاورند و آن ها را از هم جدا می کنند. در جبهه گرم هوای گرم پشت جبهه یا مرز قرار می گیرد؛ بنابراین در جلو آن هوای سرد قرار می گیرد. (صفحه ۳۵)

(طراح سؤال: مجتبی رحیمی، استان فارس، شهرستان شیراز)

۴- بارندگی اندک در سواحل جنوبی کشور را با توجه به عوامل وقوع بارش توجیه کنید.

پاسخ:

وقوع بارش در یک ناحیه به دو عامل بستگی دارد:

- ۱ وجود هوای مرطوب: اقیانوس‌ها و دریاها و دریاچه‌ها منبع عمده رطوبت هوا هستند؛ بنابراین، نواحی، هرچه از اقیانوس‌ها و دریاها دورتر باشند رطوبت آن‌ها کمتر و خشکی هوایشان بیشتر است.
- ۲ عامل صعود: توده‌های مرطوب باید تا ارتفاع معینی بالا بروند و سرد شوند تا به نقطه اشباع برسند و پس از تشکیل ابر، بارند. اگر در یک ناحیه هریک از دو عامل رطوبت یا صعود هوای مرطوب شکل نگیرد، بارندگی ایجاد نمی‌شود. با توجه به وجود پهنه آبی در جنوب کشور پس علت بارندگی کم آن مهیا نبودن عامل صعود (به دلیل حاکمیت پرفشار جنب حاره) است. (صفحه ۲۷)

(طراح سؤال: مجتبی رحیمی، استان فارس، شهرستان شیراز)

۵- در ناحیه استوا به دلیل زاویه مستقیم تابش و گرمای همیشگی، یک کانون (کم‌فشار - پرفشار) ایجاد می‌شود.

پاسخ:

کم‌فشار (صفحه ۲۶)

(طراح سؤال: داود پورزادی، استان همدان، شهرستان ملایر)

۶- شکل زیر چه نوع بارشی را نشان می‌دهد؟ چگونه این بارش به وجود می‌آید؟

پاسخ:

در این نوع بارندگی، توده‌ها از هوای مجاور خود گرم‌تر می‌شود؛ همراه با بالا رفتن، دمای آن پایین می‌آید و ابر تشکیل می‌شود و بارندگی صورت می‌گیرد. (صفحه ۲۷)

(طراح سؤال: داود پورزادی، استان همدان، شهرستان ملایر)

۷- چه زمانی یک حالت گذار از نظر دما یا فشار در مرز جبهه‌ها دیده می‌شود؟

پاسخ:

وقتی در یک ناحیه دو توده‌هوای متفاوت به هم برخورد کنند در مرزهای آن‌ها یک منطقه گذار یا تغییر به وجود می‌آید که از نظر دما یا فشار باهم متفاوت‌اند. (صفحه ۲۵)

(طراح سؤال: مژگان کردبچه، شهرستانهای استان تهران، شهرستان پاکدشت)

۸- بخش عمده کشور ما در تقسیم‌بندی کوپن جزء کدام گروه آب‌وهوایی است؟ ویژگی‌های آن را بنویسید.

پاسخ:

بخش عمده کشور ما را مناطق خشک و بیابانی تشکیل داده، پس جزو گروه B است (اختلاف دمای زیاد - کمبود بارش - نامناسب برای رویش گیاه) از ویژگی‌های گروه B آب‌وهوای خشک است. (صفحه ۲۸)

(طراح سؤال: مژگان کردبچه، شهرستانهای استان تهران، شهرستان پاکدشت)

۹- در نتیجه برخورد توده‌های هوا با یکدیگر چه پدیده می‌آید؟

پاسخ:

موجب ناپایداری هوا و در صورت رطوبت موجب بارندگی می‌شود. (صفحه ۲۵)

(طراح سؤال: ام‌البنین کشاورز، استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زاهدان)

۱۰- کدام دسته از بیابان‌ها در عرض‌های بالای جغرافیا و کدام بیابان‌ها در مجاورت مدار ۲۷ درجه ۲۳ دقیقه شمالی و جنوبی کره زمین واقع شده‌اند؟

پاسخ:

بیابان‌های سرد در عرض‌های بالا و بیابان‌های گرم در مجاورت مدار رأس سرطان و رأس جدی واقع شده‌اند. (صفحه ۳۳)

(طراح سؤال: ام‌البنین کشاورز، استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زاهدان)

۱۱- در سواحل آمریکای جنوبی و سواحل جنوب غربی آفریقا کدام عامل صعود نکردن هوا را تشدید می‌نماید؟

پاسخ:

الف) جریان‌های آب سرد که از سمت قطب جنوب به این نواحی در حرکت هستند. (صفحه ۳۴)

(طراح سؤال: رقیه اسلامی، خراسان شمالی، شهرستان بجنورد)

۱۲- کدام جبهه هوا در تغییرات آب‌وهوایی کشور ایران نقش مهمی دارد؟

پاسخ:

جبهه‌ی قطبی (صفحه ۲۵)

(طراح سؤال: رقیه اسلامی، خراسان شمالی، شهرستان بجنورد)

۱۳- با توجه به داده‌های جدول که بر اساس میانگین دما و رطوبت و بارش در دو شهر منطقه الف و ب است نوع آب‌وهوای دو منطقه را با یکدیگر مقایسه نمایید.

	دما	بارش	رطوبت
الف	۵ درجه	۵۰ mm	۳۰ درصد
ب	۲۵ درجه	۳۰۰ mm	۸۵ درصد

پاسخ:

با توجه به اینکه میزان دما شهر الف در طی ۳۰ سال ۵ درجه و میزان بارش آن ۵۰ میلی‌متر و رطوبت آن ۳۰ درصد است این شهر جزو شهرهای سرد و خشک محسوب می‌شود ولی در شهر ب میزان دما ۲۵ درجه و بارش ۳۰۰ میلی‌متر و رطوبت ۸۵ درصد است که یک شهر گرم و مرطوب را نشان می‌دهد. (صفحه ۲۲)

(طراح سؤال: زهرا علیخانی، استان مازندران، شهرستان نوشهر)

۱۴- هواپیمایی از ارتفاع ۸۰۰۰ متری یک کشتی اقیانوس‌پیما در حال عبور است. دماسنج روی عرضه کشتی دمای ۱۶ درجه سانتی‌گراد را نشان می‌دهد. در این زمان دماسنج خارجی هواپیما تقریباً چه درجه‌ای را نشان می‌دهد؟

پاسخ:

دمای خارجی هواپیما ۳۲- است.

$$۸۰۰۰ \div ۱۰۰۰ = ۸ \quad (\text{صفحه } ۲۳)$$

$$۸ \times ۶ = ۴۸$$

$$۱۶ - ۴۸ = -۳۲$$

(طراح سؤال: زهرا علیخانی، استان مازندران، شهرستان نوشهر)

۱۵- علت تفاوت میانگین دمای سالانه در دو شهر مشهد و اهواز چیست؟

پاسخ:

تفاوت در عرض جغرافیایی. اهواز در عرض جغرافیایی پایین‌تر نسبت به مشهد قرار دارد. (صفحه ۲۲، ۲۳)

(طراح سؤال: لیلا حسینجانی، استان مرکزی، شهرستان اراک)

۱۶- علت سردی هوا در پشت جبهه سرد چیست؟

پاسخ:

گردش سیکلون در جهت خلاف عقربه‌های ساعت و انتقال هوای سرد عرض‌های بالاتر به عرض‌های پایین‌تر. (صفحه ۲۵)

(طراح سؤال: لیلا حسینجانی، استان مرکزی، شهرستان اراک)

۱۷- چرا در مناطق استوایی (حاره‌ای) از استوا تا مدارات ۲۳ درجه شمالی و جنوبی هرروز عصر باران‌های تند و رعدوبرق مشاهده می‌شود؟

پاسخ:

در ناحیه استوایی (حاره‌ای) تا مدارات ۲۳ درجه شمالی و جنوبی، هوای گرم به سمت بالا صعود می‌کند و با بالا رفتن سرد می‌شود و رطوبت خود را به صورت باران فرومی‌ریزد. (صفحه ۲۶)

(طراح سؤال: هما زمان‌پور، استان چهارمحال و بختیاری، شهرستان بروجن)

۱۸- علت تشکیل بیابان‌های زیر را بنویسید و هر کدام را شرح دهید؟

ب-بیابان نامیب

الف-بیابان تکه ماکان

پاسخ:

الف- دوری از منابع رطوبتی: برخی از نواحی به علت دوری از دریاها و منابع رطوبتی و یا جهت و شکل ناهمواری‌ها و قرار گرفتن در پشت کوه‌ها از رسیدن توده‌هوای مرطوب به آن‌ها جلوگیری می‌شود که موجب خشکی هوا می‌شود مانند: تکه ماکان

ب- استقرار مرکز پرفشار و صعود نکردن هوا که علاوه بر این عامل نقش جریان‌های آب سرد که از قطب به سمت این نواحی در حرکت هستند صعود نکردن هوا را تشدید و تقویت می‌کنند. (صفحه ۳۴)

(طراح سؤال: هما زمان‌پور، استان چهارمحال و بختیاری، شهرستان بروجن)

۱۹- علت به وجود آمدن بیابان‌های آتاکاما و نامیب را بنویسید؟

پاسخ:

وجود مراکز پرفشار و عدم صعود هوا (صفحه ۳۴)

(طراح سؤال: فریبا ملاعباسلو، آذربایجان غربی، شهرستان ارومیه)

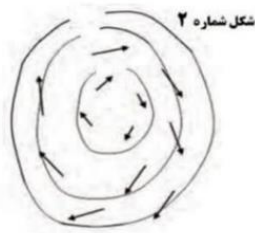
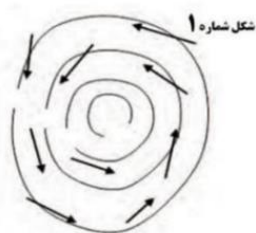
۲۰- در طبقه‌بندی کوپن گروه آب‌وهوایی B کدام ویژگی‌ها را دارا است؟

پاسخ:

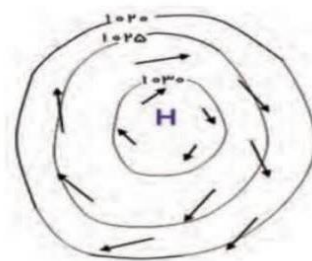
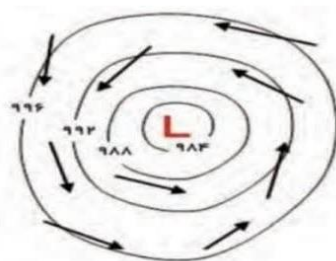
اختلاف دما زیاد است، کمبود بارش، مناسب برای رویش گیاهان (صفحه ۲۸)

(طراح سؤال: فریبا ملاعباسلو، آذربایجان غربی، شهرستان ارومیه)

۲۱- در هر یک از شکل‌های ۱ و ۲ زیر را با اعداد (۱۰۳۰-۱۰۲۵-۱۰۲۰) و (۹۹۶-۹۹۲-۹۸۸) نشان دهید. (منطقه کم‌فشار و منطقه پرفشار)

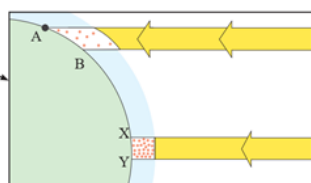
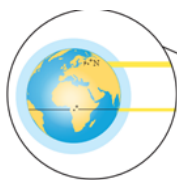

پاسخ: (صفحه ۲۴)

(طراح سؤال: کیوان نامجو، استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان بویراحمد)

۲۲- علت توزیع نامساوی انرژی خورشید در سطح زمین را توضیح دهید.

پاسخ:

زاویه تابش خورشید و میزان پراکندگی آن بر روی زمین یکنواخت نیست.

ماایل بودن محور زمین موجب می‌شود که اشعه خورشید به مناطق استوایی، عمود و نزدیک به عمود بتابد و زاویه تابش به سمت قطب مایل و مایل‌تر شود. (صفحه ۲۳)

(طراح سؤال: کیوان نامجو، استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان بویراحمد)

۲۳- عامل اصلی ایجاد ویژگی‌های آب‌وهوایی و مهم‌ترین منبع انرژی برای زمین به ترتیب کدام‌اند؟

- (۱) بارش - تابش خورشید
(۲) بارش - دما
(۳) تابش خورشید - تابش خورشید
(۴) تابش خورشید - دما

پاسخ:

گزینه ۳ صحیح است. (صفحه ۲۲)

(طراح سؤال: مهدی تقی‌لو، استان زنجان، شهرستان زنجان)

۲۴- چرا باوجود آنکه در سواحل جنوبی ایران رطوبت زیادی وجود دارد ولی بارش ناچیز است؟

پاسخ:

در سواحل جنوبی کشور رطوبت کافی وجود دارد ولی عامل صعود نیست و به همین دلیل بارش در این مناطق کم است و جزو مناطق خشک محسوب می‌شود. (صفحه ۲۷)

(طراح سؤال: مهدی تقی‌لو، استان زنجان، شهرستان زنجان)

۲۵- تفاوت توده و جبهه هوا در چیست؟

پاسخ:

توده‌هوا یکی است اما جبهه هوا محل برخورد دو توده‌هوا است. (صفحه ۲۵)

مستقر در استان مازندران

(طراح سؤال: عطیه سادات صابری، استان اصفهان، شهرستان اصفهان)

۲۶- بیابان‌های گرم و بیابان‌های سرد چه شباهتی دارند؟

پاسخ:

خشکی هوا یا کمبود بارش (صفحات ۳۲ و ۳۳)

(طراح سؤال: عطیه سادات صابری، استان اصفهان، شهرستان اصفهان)

۲۷- از بین گزینه‌های داخل پرانتز عبارت مناسب را انتخاب کنید.

- الف: شرایط و وضعیت هوای یک ناحیه در مدت زمان طولانی است. (هوا - آب و هوا - توده هوا)
 ب: بیشترین تغییرات آب و هوای در لایه به وجود می‌آید. (استراتوسفر - مزوسفر - وردسپهر)
 ج: جبهه قطبی در منطقه تشکیل می‌شود. (استوایی - قطبی - معتدله)

پاسخ:

الف: آب و هوا (صفحه ۲۱) ب: وردسپهر (صفحه ۲۲) ج: معتدله (صفحه ۲۴)

(طراح سؤال: حسام ملکی، استان کردستان، شهرستان مریوان)

۲۸- بر اساس طبقه‌بندی آب و هوای کوپن جدول زیر را کامل کنید.

نام آب و هوا	دما	بارش	پوشش گیاهی
الف)	ب)	بارش در تمام سال	مناسب برای جنگل‌های بارانی
سرد	میانگین سردترین ماه کمتر از ۳- درجه سانتی‌گراد	ج)	مناسب برای جنگل‌های مخروطی
د)	هیچ ماهی بیش از ۱۰+ درجه سانتی‌گراد نیست	ه)	نامناسب برای رویش گیاه

پاسخ:

الف: استوایی (گرم و مرطوب) ب: هیچ ماهی سردتر از ۱۸ + درجه سانتی‌گراد نیست
 ج: بارش تابستان بیشتر از زمستان د: بسیار سرد (قطبی)
 ه: کمبود بارش (صفحه ۲۸) مستقر در استان مازندران

(طراح سؤال: حسام ملکی، استان کردستان، شهرستان مریوان)

۲۹- مناطق آب و هوایی گرم و سرد و معتدل بر اثر انرژی خورشیدی به وجود آمده‌اند.

پاسخ:

دریافت نامساوی (صفحه ۲۳)

(طراح سؤال: مریم ابراهیمی‌پور، استان خراسان رضوی، ناحیه ۱ مشهد)

۳۰- اگر صعود توده‌ها به علت گرم‌تر بودن از هوای مجاور خود باشد، کدام نوع بارندگی اتفاق می‌افتد؟

پاسخ:

بارندگی همرفتی (صفحه ۲۷)

(طراح سؤال: محمدتقی خورشیدی، استان خراسان رضوی، ناحیه ۱ مشهد)

۳۱- علت ایجاد جریان‌های دریایی آب گرم اقیانوس‌ها چیست؟

پاسخ:

نواحی استوایی منبع بزرگ ذخیره گرما و سرچشمه جریان‌های دریایی آب گرم در اقیانوس‌ها هستند (صفحه ۲۳)

(طراح سؤال: نسرين السادات بزمی، استان تهران، شهرستان تهران)

۳۲- بارندگی هم‌رفتی بارندگی کوهستانی را با یکدیگر مقایسه نمایید؟

پاسخ:

در بارندگی همرفتی توده‌ها از هوای مجاور خود گرم‌تر می‌شود همراه با بالا رفتن دمای آن پایین می‌آید و ابر تشکیل می‌شود و بارندگی صورت می‌گیرد بارش‌های بهاری بیشتر از این نوع هستند بارندگی کوهستانی در این نوع بارندگی نواحی مرتفع و کوهستان با توجه به شکل و جهتی که دارند مانع آن می‌شوند که توده‌هوایی مرطوب به‌طور افقی حرکت کند در نتیجه توده‌ها در امتداد دامنه کوه به‌طرف قله بالا می‌رود و هنگام صعود دمای آن کاهش می‌یابد و دیگر نمی‌تواند رطوبت را در خود نگه دارد و بنابراین موجب بارش می‌شود. (صفحه ۲۷)

مستقر در استان مازندران

(طراح سؤال: نسرين السادات بزمی، استان تهران، شهرستان تهران)

۳۳- دلایل ایجاد بیابان‌های آتاکاما و گبی را با یکدیگر مقایسه و تحلیل نمایید.

پاسخ:

علت اصلی به وجود آمدن بیابان آتاکاما که جزو بیابان‌های گرم است، وجود مرکز پرفشار و صعود نکردن هواست اما در بیابان گبی که جزو بیابان‌های سرد است به علت دوری از دریاها و منابع رطوبتی و شکل و جهت ناهمواری‌ها است. (صفحه ۳۴)

(طراح سؤال: محمد اونیق، استان گلستان، شهرستان گنبد کاووس)

۳۴- بر اساس طبقه‌بندی اقلیمی کوپن نقاط تشابه نواحی پنج‌گانه آب‌وهوایی را از جنبه‌های متفاوت تحلیل نمایید.

پاسخ:

بر اساس جدول طبقه‌بندی کوپن از بین طبقات اقلیمی پنج‌گانه از نظر معیار بارش، آب‌وهوای خشک و آب‌وهوای بسیار سرد کمبود بارش دارند و در سه گروه آب‌وهوایی استوایی و معتدل و سرد بارش در طول سال مشاهده می‌شود. از نظر معیار پوشش گیاهی نیز دو گروه آب‌وهوای خشک و بسیار سرد، نامناسب برای رویش گیاه می‌باشند اما سه منطقه دیگر استوایی و معتدل و سرد دارای نوعی از پوشش جنگلی می‌باشند. (صفحه ۲۸)

(طراح سؤال: محمد اونق، استان گلستان، شهرستان گنبد کاووس)

۳۵- مبنای طبقه‌بندی آب‌وهوایی کوپن چیست؟

الف) رطوبت - دما - پوشش گیاهی

ب) پوشش گیاهی - دما - تبخیر

ج) پوشش گیاهی - دما - بارش

د) تبخیر - دما - بارش

پاسخ:

گزینه (ج). (صفحه ۲۸)

(طراح سؤال: مسعود سیستانی، استان کرمان، شهرستان سیرجان)

۳۶- بارش در مناطق بیابانی، مناطق نیمه بیابانی و مناطق خشک به ترتیب چند میلی‌متر است؟

الف) کمتر از ۳۰ میلی‌متر - ۳۰ تا ۵۰ میلی‌متر - ۵۰ تا ۱۰۰ میلی‌متر

ب) کمتر از ۵۰ میلی‌متر - ۵۰ تا ۱۵۰ میلی‌متر - ۱۵۰ تا ۲۵۰ میلی‌متر

ج) کمتر از ۳۰ میلی‌متر - ۳۰ تا ۱۰۰ میلی‌متر - ۱۰۰ تا ۲۰۰ میلی‌متر

د) کمتر از ۵۰ میلی‌متر - ۵۰ تا ۱۰۰ میلی‌متر - ۱۰۰ تا ۲۵۰ میلی‌متر

پاسخ:

گزینه (د). (صفحه ۳۲)

(طراح سؤال: مسعود سیستانی، استان کرمان، شهرستان سیرجان)

۳۷- مهم‌ترین عامل گردش عمومی هوا و تغییرات آب‌وهوایی نواحی چیست؟

پاسخ:

پراکندگی الگوهای فشار (صفحه ۲۶).

(طراح سؤال: حمزه احمدی، استان ایلام، شهرستان هلیلان)

۳۸- چرا مقدار انرژی خورشیدی در مناطق استوایی کره زمین بیش‌تر از مناطق قطبی است؟

پاسخ:

به علت مایل بودن محور زمین و تفاوت زاویه خورشید (صفحه ۲۳).

(طراح سؤال: حمزه احمدی، استان ایلام، شهرستان هلیلان)

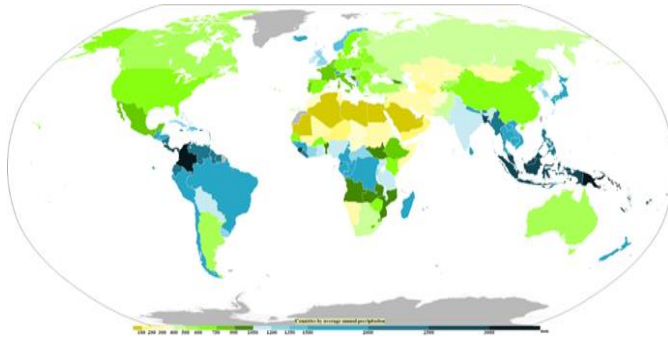
۳۹- موقعیت جغرافیایی و طبیعی دو شهر اولان باتور و جاکارتا را باهم مقایسه کنید و عواملی را که موجب تفاوت این دو ناحیه می‌شوند توضیح دهید؟

پاسخ:

اولان باتور از خط استوا دور است ولی جاکارتا نزدیک خط استوا است، ارتفاع اولان باتور از سطح دریا از جاکارتا بیشتر است (صفحه ۲۰)

(طراح سؤال: مرضیه روغنچیان، استان گیلان، شهر لشت نشاء)

۴۰- با توجه به نقشه بارندگی سالیانه در جهان به سؤالات پاسخ دهید:

الف) دو منطقه پرباران استوایی و دو منطقه کم باران جنب

حاره را نام ببرید:

ب) علل بارش کم در نواحی کم بارش را بررسی و تحلیل کنید:

پاسخ:

الف: پرباران جنوب شرقی آسیا و آمریکای جنوبی کم باران بیابان لوت و صحرای بزرگ آفریقا
ب: هوای سرد شده نواحی فوقانی استوا به سمت عرض‌های بالا حرکت و تحت نیروی کوریولیس دچار انحراف و در منطقه جنب حاره سرد و سنگین می‌شود و مراکز فشار زیاد جنب استوایی (حاره) را به وجود می‌آورد و سبب کم‌بارشی می‌گردد (صفحه ۲۶)

(طراح سؤال: مرضیه روغنجیان، استان گیلان، شهر لشت نشاء)

۴۱- اگر بخواهیم بر روی نقشه‌ای منطقه جنب‌حاره را نشان دهیم، چه محدوده‌ای را شامل می‌شود؟

پاسخ:

اطراف مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی تا مرز منطقه معتدله یعنی 33° تا $66^{\circ}5'$ درجه شمالی و جنوبی (صفحه ۲۶)

(طراح سؤال: یاسر حسن‌زاده، استان هرمزگان، شهرستان میناب)

۴۲- بر اساس کدام معیارها بخش‌های وسیعی از کشور ایران در گروه اقلیمی B تقسیم‌بندی آب‌وهوایی کوپن قرار می‌گیرد؟

پاسخ:

دما-بارش-پوشش گیاهی (صفحه ۲۸)

(طراح سؤال: عباس درخشان، استان هرمزگان، شهرستان میناب)

۴۳- رابطه بین عرض جغرافیایی و دما را تحلیل کنید.

پاسخ:

هر چه از استوا به سمت عرض‌های جغرافیایی بالاتر حرکت می‌کنیم، دمای هوا کاهش می‌یابد. اشعه خورشید در منطقه استوایی در طی سال عمود و نزدیک به عمود می‌تابد. (صفحه ۲۳)

(طراح سؤال: سعیده حجتی‌زاده، استان یزد، شهرستان مروست)

۴۴- ارتباط بین کوهستان‌ها با میزان بارندگی را بررسی کنید.

پاسخ:

نواحی مرتفع و کوهستان‌ها با توجه به شکل و جهتی که دارند، مانع آن می‌شوند که توده‌های مرطوب به‌طور افقی حرکت کنند. در نتیجه، توده‌ها در امتداد دامنه کوه به‌طرف قله بالا می‌رود و هنگام صعود، دمای آن کاهش می‌یابد و دیگر نمی‌تواند رطوبت را در خود نگه دارد و بنابراین، موجب بارش می‌شود. (صفحه ۲۷)

(طراح سؤال: سعیده حجتی‌زاده، استان یزد، شهرستان مروست)

۴۵- عوامل مهم گردش عمومی هوا و تغییرات آب‌وهوایی چیست؟

پاسخ:

پراکندگی کانون‌های فشار بر روی کره زمین (صفحه ۲۶)

(طراح سؤال: معصومه سلیمی، استان قم، شهرستان قم)

۴۶- عامل پیدایش نواحی آب‌وهوایی چیست؟

پاسخ:

ویژگی‌های آب‌وهوای متفاوت موجب می‌شود که بخش‌های مختلف سیاره زمین با یکدیگر تفاوت داشته باشند و نواحی آب‌وهوایی متفاوت را به وجود بیاورند. (صفحه ۲۱)

(طراح سؤال: معصومه سلیمی، استان قم، شهرستان قم)

۴۷- تحلیل کنید مایل بودن و محور زمین چه نتایجی را به دنبال دارد؟

پاسخ:

موجب می‌شود طی حرکت وضعی و انتقالی وسعت منطقه روشن و تاریک و طول روز و شب و فصول مختلف سال در نواحی مختلف و در نیمکره شمالی و جنوبی متفاوت باشد. (صفحه ۲۳)

(طراح سؤال: اشرف برون، استان خوزستان، شهرستان باغ‌ملک)

۴۸- به ترتیب پاسخ صحیح هریک از سؤالات زیر در کدام گزینه بیان شده است:

الف- عامل تمایز کره زمین از سایر سیارات چیست؟

ب- تابش عمود یا نزدیک به عمود خورشید در مناطق استوایی نتیجه‌ی چیست؟

ج- اگر در منطقه‌ی «ب» تنها عامل کاهش دما را افزایش ارتفاع در نظر بگیریم صعود ۴۵۰۰ متری در این منطقه چند درجه روی دمای هوا تأثیر می‌گذارد.

۱- الف- هوا کره ب- حرکت چرخشی زمین ج- ۲۴ درجه

۲- الف- هوا کره ب- مایل بودن محور زمین ج- ۲۷ درجه

۳- الف- زیست کره ب- حرکت چرخشی زمین ج- ۲۷ درجه

۴- الف- زیست کره ب- مایل بودن محور زمین ج- ۲۴ درجه

پاسخ:

۲- الف- هوا کره (صفحه ۲۲) ب- مایل بودن محور زمین (صفحه ۲۳) ج- ۲۷ درجه (صفحه ۲۳)

(طراح سؤال: اعظم مجدی نیا، استان خوزستان، شهرستان دزفول)

۴۹- بخش عمده‌ای از کشور ما در تقسیم‌بندی کوپن جزء کدام گروه است و بزرگ‌ترین بیابان دنیا در مجاورت کدام مدار قرار دارد؟

پاسخ:

گروه B - مدار رأس‌السرطان (صفحه ۲۸-۳۲)

(طراح سؤال: طاهره خسروانی، استان بوشهر، منطقه ریگ)

۵۰- بین هوای سرد قطب و هوای گرم استوایی در منطقه معتدله کدام جبهه هوایی تشکیل می‌شود و تأثیر این جبهه هوایی بر کشور ما چگونه است؟

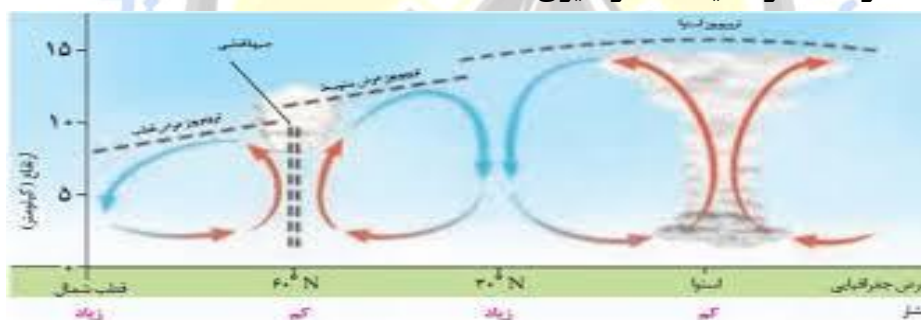
پاسخ:

جبهه قطبی - در فصل سرد از سمت شمال شرق وارد کشور می‌شود و هوای سرد و خشک به همراه دارد و موجب بارش در سواحل خزر می‌شود. (صفحه ۲۵-صفحه ۳۹ جغرافیای ایران)

(طراح سؤال: طاهره خسروانی، استان بوشهر، منطقه بوشهر)

۵۱- با توجه به شکل در کدام مورد ویژگی نواحی مشخص شده به درستی بیان شده است؟

- (۱) میزان تولید ناخالص اولیه در ناحیه B بیشتر از A است.
- (۲) مورد انتظار در ناحیه D جنگل‌های خزان‌دار است.
- (۳) در ناحیه C بیوم جنگل‌های مخروطی شکل گرفته است.
- (۴) کمترین مقدار NPP در ناحیه A اندازه‌گیری شده است.

پاسخ:

در ناحیه C بیوم جنگل‌های مخروطی شکل به وجود آمده (صفحه ۲۶)

(طراح سؤال: نازیلا مختاریان، استان قزوین، شهرستان قزوین)

۵۲- برای عبارت زیر دلیل مناسبی را بنویسید.

در عرض‌های جغرافیایی بالا، بارش در فصل تابستان بیشتر از فصل زمستان است.

پاسخ:

تمایل زیاد زاویه تابش خورشید میانگین بارش سالیانه را کاهش داده است. (صفحه ۲۷ و ۲۸)

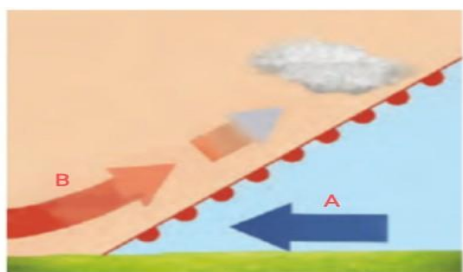
(طراح سؤال: نازیلا مختاریان، استان قزوین، شهرستان قزوین)

۵۳- چرا در منطقه جنب استوایی فشار هوا زیاد می‌شود؟

پاسخ:

هوای سرد شده در نواحی فوقانی استوا به سمت عرض‌های بالاتر حرکت می‌کند و تحت تأثیر نیروی کوریولیس دچار انحراف می‌شود. در منطقه جنب حاره (اطراف مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی تا مرز منطقه معتدله یعنی ۶۶/۵-۳۳ درجه شمالی و جنوبی) سرد و سنگین شده، فرومی‌نشیند و مرکز فشار زیاد جنب استوایی را به وجود می‌آورد. (صفحه ۲۶)

(طراح سؤال: طاهره غلامی، استان خراسان جنوبی، شهرستان بیرجند)

۵۴- الف) نقاط A و B چه توده‌هوائی را نمایش می‌دهد؟ ب) نوع بارندگی که در این ناحیه شکل می‌گیرد چیست؟

پاسخ:

الف- نقطه A توده‌هوائی سرد و متراکم که در زیر هوای گرم قرار دارد و نقطه B توده‌هوائی گرم و سبک که به سمت بالا می‌رود.
ب- باران جبهه‌ای

(طراح سؤال: طاهره غلامی، استان خراسان جنوبی، شهرستان بیرجند)

۵۵- کدام گزینه عبارت زیر را به‌درستی کامل می‌کند؟

«حرکت هوا در حالت نزولی و در حالت صعودی است.»

۱- سیکلون - فشار کم	۲- آنتی سیکلون - سیکلون
۳- فشار کم - فشار زیاد	۳- فشار زیاد - آنتی سیکلون

پاسخ:

آنتی سیکلون - سیکلون. (صفحه ۲۴)

(طراح سؤال: مریم سیدی سگوند، استان لرستان، شهرستان خرم‌آباد)

۵۶- همه موارد دلیل مناسبی برای عبارت تدوین شده است، به جز:

«در عرض‌های جغرافیایی بالا، بارش در فصل تابستان، بیشتر از فصل زمستان است».

- ۱ - هوای مرطوب موجود در وردسپهر، به سمت بالا صعود می‌کند.
- ۲ - با افزایش دما، ظرفیت نگهداری بخار آب بیشتر می‌شود.
- ۳ - تمایل زیاد زاویه تابش خورشید، میانگین بارش سالیانه را کاهش داده است.
- ۴ - هوای سرد نمی‌تواند، رطوبت زیادی را در خود نگه دارد.

پاسخ:

تمایل زیاد زاویه تابش خورشید، میانگین بارش سالیانه را کاهش داده است. (صفحه ۲۸)

(طراح سؤال: مریم سیدی سگوند، استان لرستان، شهرستان خرم‌آباد)

۵۷- کدام نواحی کره زمین سرچشمه جریان‌های دریایی آب گرم در اقیانوس‌ها است؟

پاسخ:

نواحی استوایی (صفحه ۲۳)

(طراح سؤال: سپیده پورصمد، استان آذربایجان شرقی، شهرستان تبریز)

۵۸- دلیل اینکه در بارندگی کوهستانی، توده‌های مرطوب در امتداد دامنه کوه به طرف بالا می‌رود چیست؟

پاسخ:

نواحی مرتفع و کوهستان‌ها با توجه به شکل و جهتی که دارند، مانع از این می‌شوند که توده‌های مرطوب به‌طور افقی حرکت کند. (صفحه ۲۷)

(طراح سؤال: سپیده پورصمد، استان آذربایجان شرقی، شهرستان تبریز)

۵۹- در طبقه‌بندی آب‌وهوایی کوپن، کدام گروه‌های آب‌وهوایی، نامناسب برای رویش گیاه می‌باشند؟

پاسخ:

B (آب‌وهوای خشک) و E (آب‌وهوای بسیار سرد، قطبی) (صفحه ۲۸)

(طراح سؤال: ودود ناصری، استان اردبیل، شهرستان پارس‌آباد)

۶۰- هر یک عبارت‌های زیر بیانگر کدام نوع بارش است؟

**الف) این نوع بارندگی بیش‌تر در محل برخورد توده‌های هوا با یکدیگر به وجود می‌آید.
ب) بارش‌های بهاری بیش‌تر از این نوع‌اند.**

پاسخ:

الف) بارندگی جبهه‌ای (سیکلونی)

(صفحه ۲۷)

ب) بارندگی همرفتی

(طراح سؤال: شب‌نم حدادی، استان اردبیل، شهرستان اردبیل)

۶۱- هر چه از کمربند فشار واقع در عرض ۶۰ درجه، به سمت مرزهای آن پیش می‌رویم فشار هوا چه تغییری می‌کند؟

پاسخ:

فشار هوا افزایش می‌یابد (صفحه ۲۶).

(طراح سؤال: راضیه یعقوب تنها، استان البرز، ناحیه دو کرج)

۶۲- بیشترین بیابان‌های دنیا، بین مدارهای استوا و رأس‌السرطان واقع شده است.

پاسخ:

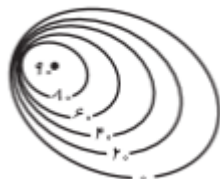
غلط (صفحه ۳۳)

مستقر در استان مازندران

(طراح سؤال: راضیه یعقوب تنها، استان البرز، ناحیه دو کرج)

درس چهارم: ناهمواری ها و اشکال زمین

۱- از نقشه زیر چه مفاهیمی در رابطه با ارتفاع و شیب محل دریافت می کنید. توضیح دهید.

پاسخ:

این شکل یک تپه نامتقارن است که در سمت غرب پرتگاه با شیب زیاد و در سمت شرق دارای شیب ملایم است. (صفحه ۵۱)

(طراح سؤال: کتایون مظلوم، استان کرمانشاه، شهرستان کرمانشاه)

۲- دره های (U) شکل، با دره (V) شکل چه تفاوتی دارند؟

پاسخ:

دره (U) شکل حاصل فرسایش یخچالی و دره (V) شکل از اشکال فرسایشی رودهای جوان است. (صفحه ۴۵)

(طراح سؤال: کتایون مظلوم، استان کرمانشاه، شهرستان کرمانشاه)

۳- با ذکر دلیل بیان کنید گزینه های زیر در کدام مرحله فرسایش ایجاد شده اند؟

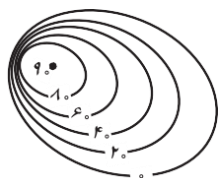
الف) دره های U شکل ب) تلماسه ها

پاسخ:

فرسایش شامل، سه مرحله ۱ کنده شدن مواد از جای خود (حفر) ۲ انتقال و ۳ رسوب گذاری یا انباشته شدن مواد در مکان های دیگر است. اشکال کاوشی حاصل کنده شدن ذرات از یک مکان است (مرحله اول فرسایش) و اشکال تراکمی حاصل انباشته شدن مواد در یک مکان است (مرحله سوم فرسایش). دره U شکل چون از اشکال کاوشی است در مرحله اول و تلماسه چون از اشکال تراکمی است در مرحله سوم فرسایش شکل گرفته اند (صفحه ترکیبی از ۴۲، ۴۷ و ۴۸).

(طراح سؤال: مجتبی رحیمی، استان فارس، شهرستان شیراز)

۴- نوع عارضه و ویژگی‌های توپوگرافی شکل زیر را بنویسید.

پاسخ:

نوع عارضه تپه است زیرا ارتفاع آن از مرکز به اطراف کاهش می‌یابد و میزان ارتفاع در قله کمتر از ۳۰۰ یا ۶۰۰ متر است. از آنجاکه میزان شیب در دامنه‌های یکسان نیست تپه از نوع نامتقارن است. فاصله منحنی‌های میزان در دامنه سمت شرق بیشتر (کم شیب تر) از دامنه سمت غرب است (پرشیب‌تر) و مماس شدن منحنی‌های میزان بیانگر پرتگاه و شیب بسیار شدید در دامنه غربی است (صفحه ۵۱)

(طراح سؤال: مجتبی رحیمی، استان فارس، شهرستان شیراز)

۵- چگونه گیاهان موجب تغییر شیمیایی در سنگ‌ها می‌شوند؟

پاسخ:

گیاهان در حال پوسیدگی اسیدهایی تولید می‌کنند که موجب تغییرات شیمیایی در سنگ‌های مجاورشان می‌شود. باکتری‌های تجزیه‌کننده یا تنفس گیاهان نیز در سنگ‌ها تغییرات شیمیایی ایجاد می‌کنند. (تغییر شیمیایی) (صفحه ۴۱)

(طراح سؤال: داود پورزادی، استان همدان، شهرستان ملایر)

۶- عبارت زیر درباره کدامیک از اشکال فرسایش بادی است؟ (تپه‌های ماسه‌ای هلالی شکل و منفردی که دو زائده یا بازو در جهت باد دارد.)

الف) گرز دیو ب) یاردانگ ج) برخان د) رگ

پاسخ:

برخان (صفحه ۴۹)

(طراح سؤال: داود پورزادی، استان همدان، شهرستان ملایر)

۷- ترکیب چه عناصری با آب موجب شکل گیری پدیده کارست می شود؟

پاسخ:

آب های که با دی اکسید کربن هوا ترکیب می شوند اسید کربنیک تولید می کنند و با حل کردن آهک و گچ در خود می تواند موجب خوردگی و انحلال سنگ ها شوند و پدیده های فرسایشی بنام کارست پدید می آورند. (صفحه ۴۵)

(طراح سؤال: مژگان کردبچه، شهرستانهای استان تهران، شهرستان پاکدشت)

۸- آیا سواحل صخره ای می توانند به سواحل پست و ماسه ای تبدیل شوند؟

پاسخ:

از طریق فرسایش ممکن است طی سالیان دراز به سواحل پست تبدیل شوند. فرسایش فیزیکی (بادهای که بر سطح اقیانوس ها و دریاها می وزند امواج را به وجود می آورند که نیروی آن به ویژه زمانی که دریا توفانی باشد زیاد است) فرسایش شیمیایی (انحلال سنگ های آهکی سواحل در آب دریا و نفوذ آب به شکاف ها و درزهای این نوع سنگ ها موجب فرسایش می شوند) (صفحه ۴۹)

(طراح سؤال: مژگان کردبچه، شهرستانهای استان تهران، شهرستان پاکدشت)

۹- در هوازدگی شیمیایی کدام عوامل مهم و اثر گذارند؟

پاسخ:

مستقر در استان مازندران

اکسیژن و رطوبت. (صفحه ۴۱)

(طراح سؤال: ام البنین کشاورز، استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زاهدان)

۱۰- مهم ترین عامل فرسایش کاوشی و تراکمی در بیابان را مشخص کنید؟

پاسخ:

به صورت مشترک باد مهم ترین عامل است. (صفحه ۴۷)

(طراح سؤال: ام البنین کشاورز، استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زاهدان)

۱۱- چرا آب و هوای گرم و مرطوب سرعت و شدت هوازدگی افزایش می‌دهد؟

پاسخ:

دو عامل مهم هوازدگی شیمیایی اکسیژن و رطوبت (که موجب اکسید شدن برخی کانی‌ها نظیر آهن یا اسیدی شدن در ترکیب با گازها می‌شود) در این شرایط آب و هوایی بیشتر وجود دارد. (صفحه ۴۱)

(طراح سؤال: رقیه اسلامی، خراسان شمالی، شهرستان بجنورد)

۱۲- کدام گزینه، بیانگر اشکال فرسایشی ناشی از حفر مواد در بیابان‌ها است؟

- الف) تلماسه‌ها، برخان
ب) چاله‌های بادی، طاق‌ها
ج) کلوت، گرز دیو
د) دشت ریگی، دون (Dune)

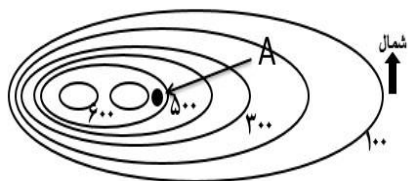
پاسخ:

گزینه ج (صفحه ۴۷)

(طراح سؤال: رقیه اسلامی، خراسان شمالی، شهرستان بجنورد)

۱۳- با توجه به منحنی میزان مقابل به سؤالات زیر پاسخ دهید:

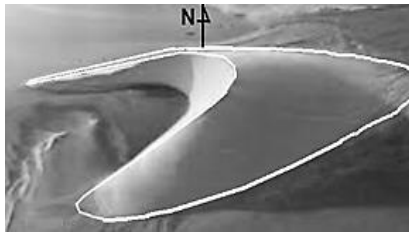
- الف) شیب در کدام جهت بیشتر است؟ چرا؟
ب) ارتفاع نقطه A چند متر است؟

پاسخ:

الف) شرق زیرا منحنی‌های میزان نزدیک‌تر هستند
ب) ۵۵۰ متر (صفحه ۵۱)

(طراح سؤال: حبیب‌رضا غلامی، استان مازندران، شهرستان بابل)

۱۴- درباره‌ی تپه‌ی ماسه‌ای مقابل اطلاعات زیر را کامل کنید.

الف- این تپه‌ها با چه نام جغرافیایی شناخته می‌شوند؟

ب- این شکل از اشکال تراکمی است یا کاوشی؟

ج- با توجه به شمال نقشه، جهت باد در تصویر از کدام سمت است؟

پاسخ:

الف) برخان ب) تراکمی ج) از سمت شرق (صفحه ۴۹)

(طراح سؤال: حبیب رضا غلامی، استان مازندران، شهرستان بابل)

۱۵- عامل ایجاد غار علی‌صدر در همدان و کتله‌خور زنجان چیست؟

پاسخ:

فرسایش انحلالی (صفحه ۴۶)

(طراح سؤال: لیلا حسینجانی، استان مرکزی، شهرستان اراک)

۱۶- هر کدام از اشکال زیر مربوط به کدام یک از فرایندهای کاوشی یا تراکمی در ناحیه بیابانی است؟

الف. دشت ریگی ب. برخان ج. هودو د. دون

پاسخ:

الف: کاوشی ب: تراکمی ج: کاوشی د: تراکمی (صفحه ۴۷، ۴۸)

(طراح سؤال: لیلا حسینجانی، استان مرکزی، شهرستان اراک)

۱۷- تلماسه‌ها یا تپه‌های ماسه‌ای چگونه به حرکت در آیند؟

پاسخ:

با وزش باد، ماسه‌های دامنه روبه باد به طرف بالا رانده می‌شوند و پس از رسیدن به قله، در دامنه پشته‌ی فرود می‌آیند و همان‌جا انباشته می‌شوند. این فرایند موجب حرکت مداوم تلماسه می‌شود. (صفحه ۴۹)

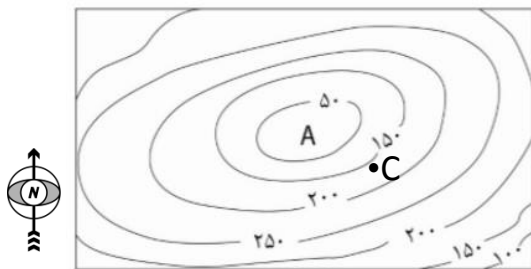
(طراح سؤال: هما زمان‌پور، استان چهارمحال و بختیاری، شهرستان بروجن)

۱۸- در شکل مقابل به سؤالات پاسخ دهید:

الف) شکل مقابل چه عارضه‌ای را نشان می‌دهد؟

ب) در کدام جهت شیب کمتر است؟ چرا؟

ج) نقطه A و C چند متر است؟

پاسخ:

الف- گودال

ب- در سمت چپ- چون فاصله منحنی‌های تراز از یکدیگر بیشتر است.

ج- نقطه A برابر ۲۵ متر است. و نقطه C ۱۵۰ متر است. (صفحه ۵۱ و ۵۲)

(طراح سؤال: هما زمان‌پور، استان چهارمحال و بختیاری، شهرستان بروجن)

۱۹- علت تشکیل هر یک از پدیده‌های زیر را بنویسید؟

الف) کِلوت ب) کارست

پاسخ:

الف) فرسایش بادی - آبی ب) انحلال سنگ‌های آهکی (صفحه ۴۶-۴۷)

(طراح سؤال: فریبا ملاعباسلو، آذربایجان غربی، شهرستان ارومیه)

۲۰- کدام یک از گزینه‌های زیر جز اشکال تراکمی ساحلی است؟

الف) دماغه ساحلی ب) ستون‌های سنگی دریایی ج) غار د) طاق‌های دریایی

پاسخ:

دماغه ساحلی (صفحه ۵۰)

(طراح سؤال: فریبا ملاعباسلو، آذربایجان غربی، شهرستان ارومیه)

۲۱- بر طبق نظریه زمین ساخت ورقه‌ای یا صفحه‌ای کوه‌ها چگونه ایجاد شده‌اند؟

پاسخ:

پوسته زمین به قطعات بزرگی تقسیم شده است. این ورقه‌ها (پوسته و گوشته فوقانی) روی بخش خمیری شکل گوشته به آرامی حرکت می‌کنند.

ورقه‌ها از هم دور یا به هم نزدیک می‌شوند، به هم برخورد می‌کنند و یا در امتداد هم می‌لغزند. نتایج حرکت این ورقه‌ها طی میلیون‌ها سال، ایجاد چین خوردگی‌ها، رشته کوه‌ها، شکست‌ها (گسل‌ها شکاف‌ها) و پیدایش کوه‌های آتش فشان‌ی است. (صفحه ۴۰)

(طراح سؤال: کیوان نامجو، استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان بویراحمد)

۲۲- اشکال فرسایش در بیابان‌ها و نواحی ساحلی، ناشی از دو فرایند کاوشی و تراکمی است، اشکال زیر

از کدام نوع هست و مشخص کنید کدام در بیابان و کدام در نواحی ساحلی هستند؟

۱- زبانه یا دماغه ماسه‌ای:	۲- گلوت (یاردانگ):
۳- برخان:	۴- ستون‌های سنگی دریایی:

پاسخ:

- ۱- زبانه یا دماغه ماسه‌ای: از نوع تراکمی در نواحی ساحلی
- ۲- گلوت (یاردانگ): از نوع کاوشی در بیابانی
- ۳- برخان: از نوع تراکمی در نواحی بیابانی
- ۴- ستون‌های سنگی دریایی: از نوع کاوشی در نواحی ساحلی (صفحه ۵۰-۴۷)

(طراح سؤال: کیوان نامجو، استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان بویراحمد)

۲۳- طبق نظریه‌ی «زمین ساخت ورقه‌ای» کوه‌ها در سطح زمین چگونه ایجاد شده‌اند؟

پاسخ:

پوسته زمین به قطعاتی بزرگ تقسیم شده‌اند این ورقه‌ها روی بخش خمیری شکل گوشته به آرامی در حال حرکت هستند ورق‌ها از هم دور یا به هم نزدیک می‌شوند و یا در امتداد هم می‌لغزند نتایج حرکت این ورقه‌ها طی میلیون‌ها سال ایجاد کوه‌ها درروی زمین است. (صفحه ۴۰)

(طراح سؤال: مهدی تقی‌لو، استان زنجان، شهرستان زنجان)

۲۴- یخچال‌ها چگونه می‌توانند عامل فرسایش در کره‌ی زمین باشند؟

پاسخ:

یخچال‌ها توده‌های بزرگ یخ هستند که بر اثر انباشته و فشرده شدن برف طی هزاران سال در نواحی قطبی یا بسیار سرد به وجود آمده‌اند و بر اثر نیروی جاذبه به آرامی از نواحی بلند به سمت نواحی پست‌تر حرکت می‌کنند یخچال‌ها در مسیر خود سنگ‌ها را از جا می‌کنند و با خود می‌برند. (صفحه ۴۲)

(طراح سؤال: مهدی تقی‌لو، استان زنجان، شهرستان زنجان)

۲۵- تفاوت هوازدگی با فرسایش در چیست؟

پاسخ:

هوازدگی خرد شدن سنگ‌ها و فرسایش جابجایی سنگ‌ها است. (صفحات ۴۱ و ۴۲)

(طراح سؤال: عطیه سادات صابری، استان اصفهان، شهرستان اصفهان)

۲۶- سواحل بلند چه نامیده می‌شوند؟

پاسخ:

سواحل صخره‌ای (صفحه ۴۹)

(طراح سؤال: عطیه سادات صابری، استان اصفهان، شهرستان اصفهان)

۲۷- دو شکل ناهمواری زیر را با یکدیگر مقایسه کنید:

پاسخ:

تصویر (الف) قله و تصویر (ب) فلات است. هر دو مرتفع می‌باشند اما قله از اطراف به سمت مرکز افزایش ارتفاع و فلات از اطراف به سمت مرکز هموار می‌شود و در اطراف مرتفع است. (صفحه ۳۷)

(طراح سؤال: نسرين کلامی، استان کردستان، ناحیه یک سنندج)

۲۸- در تصویر زیر چگونگی شکل‌گیری جزیره ایسلند را در ارتباط با حرکت صفحات پوسته زمین توضیح

دهید:

پاسخ:

جزیره ایسلند در بخش میانی اقیانوس اطلس و جایی است که صفحات پوسته از هم دور می‌شوند و مواد مذاب به بیرون از سطح آب جریان یافته بعدها بر اثر سرد شدن به جزیره و کشور ایسلند تبدیل شده است. (صفحه ۴۰)

(طراح سؤال: نسرين کلامی، استان کردستان، ناحیه یک سنندج)

۲۹- مجسمه‌ای دریکی از شهرهای کناره خلیج فارس و مجسمه‌ای هم در شهر یزد قرار دارد. این دو مجسمه

تحت تأثیر کدام نوع هوازدگی قرار می‌گیرند؟

پاسخ:

مجسمه‌ای که در منطقه خلیج فارس است به دلیل هوای گرم مرطوب، تحت تأثیر هوازدگی شیمیایی است و در یزد در نتیجه اختلاف دما، هوازدگی فیزیکی رخ می‌دهد. (صفحه ۴۱)

(طراح سؤال: ربابه فرزین کیا، استان خراسان رضوی، سبزوار)

۳۰- در فرایند حفر چاله‌های بادی، در چه شرایطی فرسایش بادی کند و متوقف می‌شود؟

پاسخ:

اگر در اثر برخورد با آب‌های زیرزمینی، رطوبت و چسبندگی دردانه‌ها به وجود بیاید. (صفحه ۴۶)

(طراح سؤال: لیلا سلگی، استان خراسان رضوی، شهرستان ششتمد)

۳۱- هوازدگی شیمیایی در دامنه‌های غربی زاگرس بیشتر رخ می‌دهد یا نواحی مرکزی ایران؟ چرا؟

پاسخ:

اکسیژن و رطوبت هوا از عوامل مهم هوازدگی شیمیایی هستند در دامنه‌های غربی زاگرس بارش و رطوبت بیشتری با نواحی مرکزی ایران وجود دارد بنابراین دامنه‌های غربی زاگرس، هوازدگی شیمیایی بیشتر رخ می‌دهد (صفحه ۴۱)

(طراح سؤال: نسرين السادات بزمی، استان تهران، شهرستان تهران)

۳۲- فعالیت تکتونیک ورقه‌ای چه عوارضی را سبب می‌شود؟

پاسخ:

چین خوردگی‌ها گسل‌ها بالا آمدن مواد مذاب شکل‌گیری آتشفشان و کوه‌ها (صفحه ۴۳)

(طراح سؤال: نسرين السادات بزمی، استان تهران، شهرستان تهران)

۳۳- چه عواملی کوه‌ها را به وجود می‌آورند و چه عواملی به کوه‌ها شکل می‌دهند؟

پاسخ:

فعالیت‌های مربوط به تکتونیک ورقه‌ای از طریق ایجاد چین‌خوردگی، گسل‌ها یا بالا آمدن مواد مذاب و شکل‌گیری آتشفشان، کوه‌ها را به وجود می‌آورند. سپس، هوازدگی و فرسایش به کوه‌ها شکل می‌دهند. (صفحه ۴۳)

(طراح سؤال: لقمان کلتی، استان گلستان، شهرستان گمیشان)

۳۴- نحوه شکل گیری کلوت یا یاردانگ را توضیح دهید.

پاسخ:

کلوت یا یاردانگ در رسوبات نرم به جامانده از دریاچه های قدیم پدید می آید. طی میلیون ها سال، باد شیارهایی موازی در این رسوبات ایجاد می کند. به تدریج بخش نرم را با خود می برد و بخش های سخت تر باقی می ماند. (صفحه ۴۷)

(طراح سؤال: لقمان کلتی، استان گلستان، شهرستان گمیشان)

۳۵- چهار ناهمواری اصلی و عمده سطح زمین کدام اند؟

الف) فلات ها - کوه ها - جلگه ها - دشت ها

ب) فلات ها - کوه ها - تپه ها - دشت ها

ج) جلگه ها - رشته کوه ها - قله ها - تپه ها

د) فلات ها - کوه ها - دشت ها - آتش فشان ها

پاسخ:

گزینه (ب).

فلات ها، کوه ها، تپه ها و دشت ها، چهار ناهمواری اصلی و عمده سطح زمین اند. (صفحه ۳۸)

(طراح سؤال: مسعود سیستانی، استان کرمان، شهرستان سیرجان)

۳۶- کدام یک از عوارض زیر، از اشکال کاوشی نیست؟

الف) رگ

ب) یاردانگ

ج) برخان

د) هودو

پاسخ:

گزینه (ج). (صفحه ۴۹)

(طراح سؤال: مسعود سیستانی، استان کرمان، شهرستان سیرجان)

۳۷- دو تفاوت اصلی فلات‌ها و کوه‌ها به‌عنوان دو گروه اصلی ناهمواری‌های سطح زمین را بنویسید؟

پاسخ:

کوه دارای قله است اما فلات مرتفع و نسبتاً مسطح است (صفحه ۳۸).

(طراح سؤال: حمزه احمدی، استان ایلام، شهرستان هلیلان)

۳۸- به سبب چه عواملی فرسایش در بیابان‌ها از شدت بالاتری برخوردار است؟

پاسخ:

آب‌وهوای خشک، بادهای شدید، خاک نرم، فقر پوشش گیاهی (صفحه ۴۷).

(طراح سؤال: حمزه احمدی، استان ایلام، شهرستان هلیلان)

۳۹- با توجه به متن زیر، گزینه‌ای را انتخاب کنید که بهترین پاسخ را برای جای خالی داشته باشد.

در مناطق کوهستانی با توجه به شرایط آب‌وهوایی و جنس سنگ‌ها هوازدگی رخ می‌دهد. در این مناطق بر اثر فرسایش آبی، و نفوذ آب جاری به زیرزمین از طریق درز شکاف‌ها و جل کردن سنگ‌ها شکل می‌گیرند.

(الف) دره‌های V شکل، مورن

(ب) دره‌های U شکل، غارهای طبیعی

(ج) دره‌های V شکل، چشمه‌های آهکی

(د) آب سنگ‌ها، چشمه‌های آهکی

پاسخ:

گزینه ج (صفحه ۴۴ و ۴۵)

مستقر در استان مازندران

(طراح سؤال: فروغ آذریان، استان گیلان، شهرستان رشت)

۴۰- درست و غلط بودن جملات را مشخص کنید و سپس جمله نادرست را تصحیح کنید.

الف) تلماسه‌ها حاصل فرسایش کاوشی هستند.

ب) ریشه درختان باعث هوازدگی فیزیکی و شیمیایی می‌شود.

ج) فلات مرتفع و نسبتاً مسطح است.

د) مماس شدن منحنی‌های میزان روی نقشه نشانه میزان شیب است.

پاسخ:

الف) غلط (تلماسه‌ها حاصل فرسایش تراکمی هستند) (صفحه ۴۸)

ب) غلط ریشه درختان باعث هوازدگی فیزیکی (خرد شدن سنگ‌ها می‌شود). (صفحه ۴۱)

ج) صحیح (صفحه ۳۸)

د) غلط (مماس شدن منحنی‌های میزان روی نقشه نشانه پرتگاه است). (صفحه ۵۱)

(طراح سؤال: فروغ آذریان، استان گیلان، شهرستان رشت)

۴۱- چرا در برخی از نواحی بیابان لوت حفر چاله‌های بادی در عمق ۴۰ متری متوقف شده است؟

پاسخ:

در اثر برخورد با آب‌های زیرزمینی و ایجاد رطوبت و چسبندگی دردانه‌ها (صفحه ۳۹)

(طراح سؤال: عباس درخشان، استان هرمزگان، شهرستان میناب)

۴۲- نوع فرسایش (کاوشی، تراکمی) را در اشکال زیر مشخص کنید؟

الف) غارها

ب) طاق‌های دریایی

ج) جزایر مرجانی

پاسخ:

الف) کاوشی

ب) کاوشی

ج) تراکمی (صفحه ۴۹ و ۵۰)

(طراح سؤال: عادل رحیمی، استان هرمزگان، منطقه جناح)

۴۳- با ذکر مثال، نقش گیاهان و جانوران در هوازدگی فیزیکی و شیمیایی را تحلیل کنید.

پاسخ:

فعالیت موجودات زنده، یعنی گیاهان و جانوران می‌توانند موجب تغییرات فیزیکی و شیمیایی در سنگ‌ها شود. رشد ریشه گیاهان یا ایجاد حفره‌های زیرزمینی توسط جانداران حفر، موجب خرد شدن سنگ‌ها (هوازدگی فیزیکی) می‌شود. گیاهان در حال پوسیدگی اسیدهایی تولید می‌کنند که موجب تغییرات شیمیایی در سنگ‌های مجاورشان می‌شود. باکتری‌های تجزیه‌کننده یا تنفس گیاهان در سنگ‌ها تغییرات شیمیایی ایجاد می‌کنند. (صفحه ۴۱).

(طراح سؤال: سعیده حجتی‌زاده، استان یزد، شهرستان مروست)

۴۴- بررسی کنید چگونه فعالیت‌های انسان می‌تواند تغییرات زیادی در پوسته زمین ایجاد کند؟ (با ذکر مثال).

پاسخ:

فعالیت‌های انسان در بهره‌برداری از محیط طبیعی موجب تغییر پوسته زمین و کندن و جابه‌جایی سنگ‌ها و خاک‌ها در مکان‌های مختلف می‌شود. برای مثال، حفر معدن و تونل، ایجاد جاده‌ها، ساختن سدها و منحرف کردن مسیر رودها، شخم زدن زمین و از بین بردن پوشش گیاهی، تغییرات زیادی در پوسته زمین ایجاد می‌کنند (صفحه ۴۳).

(طراح سؤال: سعیده حجتی‌زاده، استان یزد، شهرستان مروست)

۴۵- شرایط تشکیل تلماسه چیست؟

پاسخ:

موانعی مثل گیاهان و بوته‌های خار یا قطعات سنگ و ماسه (صفحه ۴۸)

(طراح سؤال: معصومه سلیمی، استان قم، شهرستان قم)

۴۶- حرکات صفحات در پوسته زمین چه نتایجی دارد؟

پاسخ:

ایجاد چین‌خوردگی، رشته‌کوه، شکست‌ها (گسل) پیدایش کوه‌های آتشفشانی (صفحه ۴۰)

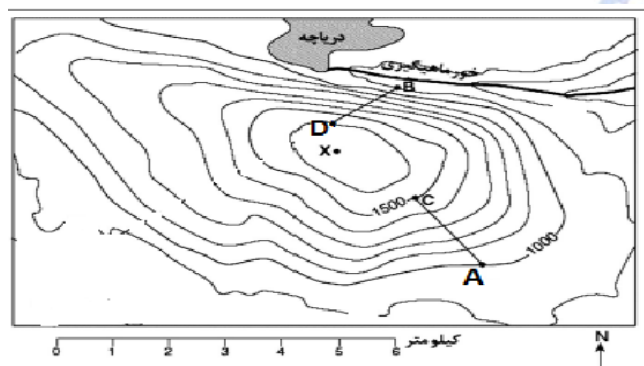
(طراح سؤال: معصومه سلیمی، استان قم، شهرستان قم)

۴۷- جنس کوه‌های الوند همدان از سنگ‌های گرانیتی و کوه‌های بیرجند از کلیست است. سرعت هوازدگی در کدام یک بیشتر است؟ دلیل بیاورید؟

پاسخ:

در کوه‌های بیرجند به دلیل اینکه سنگ‌های گرانیتی مقاومت بیشتری از سنگ‌های کلیستی دارند. (صفحه ۴۱)

(طراح سؤال: اشرف برون، استان خوزستان، شهرستان باغ‌ملک)

۴۸- به سؤالات پاسخ دهید:

الف) ارتفاع نقاط B و D چند متر است؟

ب) شیب DB کمتر است یا AC؟ چرا؟

ج) X- چه عارضه‌ای را نمایش می‌دهد؟

د) فاصله منحنی‌های میزان چند متر است؟

پاسخ:

الف) نقطه D ۱۶۰۰ متر ارتفاع دارد. نقطه B ۹۹۰ متر (ب) AC زیرا منحنی‌های میزان از هم فاصله دارد.

ج) قله (د) ۱۰۰ متر (صفحه ۵۲)

(طراح سؤال: اعظم مجدی‌نیا، استان خوزستان، شهرستان دزفول)

۴۹- هوازدگی و فرسایش چه تفاوتی دارند؟

پاسخ:

در هوازدگی فقط تخریب سنگ‌ها صورت می‌گیرد اما فرسایش سه مرحله دارد تخریب-حمل-رسوب‌گذاری (صفحه ۴۱-۴۲)

(طراح سؤال: طاهره خسروانی، استان بوشهر، منطقه ریگ)

۵۰- طبق تقسیم‌بندی آب‌وهوایی کوپن در کدام گروه از آب‌وهوا، سرعت و شدت هوازدگی بیشتر است؟ سنگ‌های تخم‌مرغی شکل در کف رودخانه‌ها نشان‌دهنده کدام شکل حمل مواد توسط رودخانه‌هاست؟

پاسخ:

گرم و مرطوب استوایی A - غلتان (صفحه ۴۱ و ۲۸ - صفحه ۴۴)

(طراح سؤال: طاهره خسروانی، استان بوشهر، منطقه ریگ)

۵۱- علت ایجاد کلوت ها در ایران چیست و بیشتر در کدام قسمت ایران دیده شده است؟

پاسخ:

کلوت ها حاصل فرسایش بادی آبی هستند که در مناطق شهداد کرمان در ایران مرکزی وجود دارد. (صفحه ۴۷)

(طراح سؤال: نازیلا مختاریان، استان قزوین، شهرستان قزوین)

۵۲- فرض کنید بر فراز بالاترین منحنی میزان بر فراز جزیره‌ای در آب اقیانوس آرام به تماشای غروب خورشید نشسته‌اید، منحنی میزان و نیمرخ توپوگرافی جزیره را طبق اطلاعات زیر رسم کنید و به سؤال پاسخ دهید:

۱- جزیره دارای ۵ منحنی میزان است

۲- فاصله منحنی‌های میزان از همدیگر ۱۰۰ متر

۳- شیب جزیره در غرب است

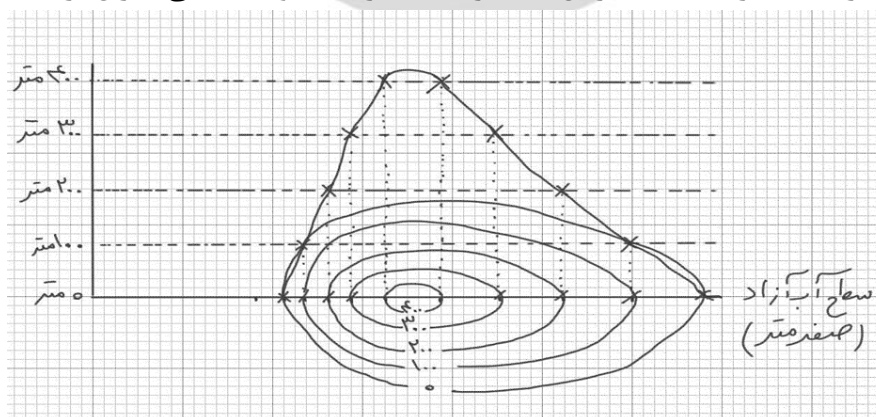
۴- نیمرخ توپوگرافی جزیره رسم شود

۵- در پایان به این سؤال پاسخ دهید شما در چه ارتفاعی در منحنی میزان پنجم به تماشای غروب خورشید نشسته‌اید؟

پاسخ:

نکته اول: جزیره واقع در آب اقیانوس آرام یعنی آب آزاد جهان است بنابراین اولین خط منحنی میزان از ارتفاع صفر آغاز خواهد شد.

نکته دوم: شیب جزیره در سمت غرب است بنابراین باید در سمت غرب خطوط منحنی میزان نزدیک به هم رسم شوند

شما در ارتفاع ۴۰۰ متری از سطح آب‌های آزاد بر فراز جزیره در پنجمین منحنی میزان به تماشای غروب زیبای خورشید نشسته‌اید. (صفحه ۵۲)

(طراح سؤال: سیده معصومه نامی، استان قزوین، شهرستان قزوین)

۵۳- در مورد اشکال کارستی به سؤالات زیر پاسخ دهید:

الف) این اشکال در کدام سنگ‌ها ایجاد می‌شوند؟

ب) کدام عامل فرسایشی باعث شکل‌گیری این پدیده شده است؟

ج) در کدام ناحیه کوهستانی کشورمان پیشرفت چشمگیری از این نوع فرسایش دیده می‌شود؟

پاسخ:

الف) سنگ‌های آهکی

ب) آب‌های جاری بانفوذ به داخل زمین

ج) ناحیه کوهستانی زاگرس (صفحه ۴۵ و ۴۶)

(طراح سؤال: فاطمه بوشادی، استان خراسان جنوبی، شهرستان بیرجند)

۵۴- پدیده‌های ستون سمت راست را به اصطلاح مناسب آن در سمت چپ مرتبط کنید:

۱- تکتونیک ورقه‌ای

الف) دره‌های ۷ شکل

۲- جریان آب رودها

ب) چشمه‌های آهکی

۳- فرسایش کاوشی

ج) برخان

۴- تپه‌های ماسه‌ای هلالی شکل

د) یاردانگ

۵- اشکال کارستی

ه) غار دریایی

۶- دشت لوت

ی) گرز دیو

۷- هودو

ز) کوه‌های آتشفشانی

۸- گبی

و) چاله بادی

۹- رک

مسئله در استان مازندران

پاسخ:

الف) دره‌های ۷ شکل) - جریان آب رودها ب) (چشمه‌های آهکی) - اشکال کارستی

ج) برخان - تپه‌های ماسه‌ای هلالی شکل د) یاردانگ - گبی ه) غار دریایی - فرسایش کاوشی

ی) گرز دیو - هودو ز) کوه‌های آتشفشانی - تکتونیک ورقه‌ای و) چاله بادی - دشت لوت (۴۴ تا ۵۰)

(طراح سؤال: فاطمه بوشادی، استان خراسان جنوبی، شهرستان بیرجند)

۵۵- همه عبارت‌ها دلیل مناسبی برای جمله زیر هستند، به جز:

«برخی سنگ‌ها زودتر از سنگ‌های دیگر هوازده می‌شوند.»

الف) ترکیب شیمیایی کانی‌های تشکیل‌دهنده سنگ‌ها متفاوت است.

ب) اندازه ذرات و نوع کانی‌های تشکیل‌دهنده سنگ‌ها تفاوت دارد.

ج) ساختمان داخلی لایه‌های رسوبی در انواع سنگ با یکدیگر تفاوت دارد.

د) سرعت خردشدگی و تجزیه سنگ‌ها تحت تأثیر شرایط اقلیمی متفاوت است.

پاسخ:

ساختمان داخلی لایه‌های رسوبی در انواع سنگ با یکدیگر تفاوت دارد. (صفحه ۴۱)

(طراح سؤال: مریم سیدی سگوند، استان لرستان، شهرستان خرم‌آباد)

۵۶- چرا حرکت تلماسه‌های بادی و برخان‌ها در جهت باد انجام می‌گیرد توضیح دهید؟

پاسخ:

برخی تلماسه‌ها می‌توانند طی یک سال ۱۰ تا ۲۰ متر در جهت وزش باد حرکت کنند. با وزش باد، ماسه‌های دامنه رو به باد به طرف بالا رانده می‌شوند و پس از رسیدن به قله، در دامنه پشتی فرود می‌آیند و همان‌جا انباشته می‌شوند. این فرایند موجب حرکت مداوم تلماسه می‌شود. (صفحه ۴۹)

(طراح سؤال: مریم سیدی سگوند، استان لرستان، شهرستان خرم‌آباد)

۵۷- شباهت فلات و کوه در چیست؟

الف) هر دو شیب یکنواخت دارند ب) هر دو ارتفاع یکسان دارند

ج) هر دو مرتفع هستند د) هر دو ناهموارند

پاسخ:

ج) هر دو مرتفع هستند (صفحه ۳۸)

(طراح سؤال: سپیده پورصمد، استان آذربایجان شرقی، شهرستان تبریز)

۵۸- نتایج حرکات ورقه‌ها در سطح زمین چیست؟

پاسخ:

ایجاد چین خوردگی‌ها، رشته کوه‌ها، شکست‌ها (گسل‌ها) و کوه‌های آتش‌فشانی است. (صفحه ۴۰)

(طراح سؤال: سپیده پورصمد، استان آذربایجان شرقی، شهرستان تبریز)

۵۹- هریک از دره‌های U شکل و V شکل، معمولاً بر اثر کدام نوع عامل فرسایش شکل می‌گیرند؟

پاسخ:

دره‌های U شکل: یخچال‌ها (صفحه ۴۵)

دره‌های V شکل: آب‌های جاری (صفحه ۴۴)

(طراح سؤال: ودود ناصری، استان اردبیل، شهرستان پارس‌آباد)

۶۰- هریک از پدیده‌های زیر، به کدام یک از اشکال فرسایشی (کاوشی-تراکمی) در سواحل ارتباط دارد؟

الف) دماغه ماسه‌ای ب) طاق دریایی ج) باتلاق د) غارها

پاسخ:

الف) تراکمی ب) کاوشی ج) تراکمی د) کاوشی (صفحه ۵۰)

(طراح سؤال: شبنم حدادی، استان اردبیل، شهرستان اردبیل)

۶۱- در یک نقشه توپوگرافی برای نشان دادن شیب و پرتگاه و نقاط هم‌ارتفاع، از چه مهارت‌هایی استفاده می‌شود؟

پاسخ:

فاصله بین منحنی‌های میزان- منحنی میزان (صفحه ۵۱)

(طراح سؤال: راضیه یعقوب تنها، استان البرز، ناحیه دو کرج)

۶۲- شکل مقابل به کدام ویژگی مشترک در بین گرز دیو و کلوت اشاره دارد؟

پاسخ:

در هر دو باد قسمت‌های نرم را با خود برده و قسمت‌های سخت باقی می‌ماند (صفحه ۴۷ و ۴۸).

(طراح سؤال: راضیه یعقوب تنها، استان البرز، ناحیه دو کرج)

درس پنجم: نواحی زیستی

۱- برای جلوگیری از گسترش بیابان‌زایی کدام یک از راهکارهای زیر را پیشنهاد می‌کنید؟ چرا؟

الف) کاشت گیاهان مناسب ب) پاشیدن مالچ نفتی بر روی ماسه‌ها

پاسخ:

الف، زیرا مالچ نفتی به دلیل تأثیرات بد و زیان‌آور آن مناسب نیست. (صفحه ۵۹)

(طراح سؤال: کتایون مظلوم، استان کرمانشاه، شهرستان کرمانشاه)

۲- کدام قابلیت در نواحی (ساحلی، بیابانی، کوهستان) مشترک است؟

پاسخ:

گردشگری (صفحه ۶۱)

(طراح سؤال: آمنه صادقی، استان کرمانشاه، شهرستان اسلام‌آباد غرب)

۳- تغییر اقلیم چگونه نواحی بیابانی و ساحلی را تهدید می‌کند؟

پاسخ:

خشک‌سالی و گرم شدن هوا و کاهش بارندگی (که نمودهای تغییر اقلیم هستند) از عوامل مهم بیابانی شدن و گسترش بیابان‌ها محسوب می‌شوند که یکی از نگرانی‌های جوامع امروز است. (صفحه ۵۹) تغییرات آب‌وهوایی و گرم شدن کره زمین موجب آن می‌شود که سطح آب دریاها بالا بیاید در این صورت، ساکنان نواحی ساحلی باید سازه‌ها و تأسیسات را به نواحی عقب‌تر منتقل کنند. این کار برای آن‌ها هزینه زیادی دارد. (صفحه ۶۰)

(طراح سؤال: مجتبی رحیمی، استان فارس، شهرستان شیراز)

۴- چرا جنگل‌های بارانی استوایی مهم‌ترین ذخیره زیستی زمین محسوب می‌شوند.

پاسخ:

گیاهان موجودات زنده تولیدکننده‌ای هستند که با عمل نور ساخت (فتوسنتز) ترکیبات آلی تولید و اکسیژن آزاد می‌کنند. هرچه سرعت رشد پوشش گیاهی در یک ناحیه بیشتر باشد، میزان تولید ماده آلی در آنجا بیشتر است. انتشار و انرژی خورشید در سطح زمین یکنواخت نیست و بیشترین انرژی دریافتی روزانه متعلق به استوایی به میزان ۸۰۰ کالری در سانتیمتر مربع است. از این رو میزان تولید خالص اولیه آن بیشتر از سایر زیست‌بوم‌ها است. (صفحه ۵۷)

(طراح سؤال: مجتبی رحیمی، استان فارس، شهرستان شیراز)

۵- هر چه سرعت رشد پوشش گیاهی در یک ناحیه بیشتر باشد، میزان تولید ماده آلی در آنجا (بیشتر- کمتر) است.

پاسخ:

بیشتر (صفحه ۵۷)

(طراح سؤال: داود پورزادی، استان همدان، شهرستان ملایر)

۶- همه گزینه‌ها به منظور تثبیت تپه‌های ماسه‌ای سواحل صورت می‌گیرد؛ به جز:

- الف) انتقال ماسه از نواحی دیگر به ساحل
ب) ایجاد تپه‌های ماسه‌ای مصنوعی
ج) تثبیت ماسه‌های ساحلی از طریق مالچ پاشی
د) کشت گیاهان سازگار با محیط روی آن‌ها

مستقر در استان مازندران

پاسخ:

گزینه: ایجاد تپه‌های ماسه‌ای مصنوعی (صفحه ۶)

(طراح سؤال: داود پورزادی، استان همدان، شهرستان ملایر)

۷- طبق تقسیم‌بندی وایتکر بین دمای ۲۰ تا ۳۰ درجه و بارش ۴۵۰ سانتی‌متر چه نوع زیست‌بوم‌های وجود دارد؟

پاسخ:

بیابان‌های جنب مداری - ساوان - جنگل‌های بارانی استوایی (صفحه ۵۵)

(طراح سؤال: مژگان کردبچه، شهرستانهای استان تهران، شهرستان پاکدشت)

۸- چرا در جوامع امروزی نگرانی بیابانی شدن (بیابان‌زایی) افزایش یافته است؟

پاسخ:

- * حفر چاه‌های عمیق و نیمه عمیق در مناطق خشک به دلیل ذخایر آبی ضعیف و استفاده بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی
- * از بین رفتن پوشش گیاهی به دلیل کاهش نزولات جوی
- * اقداماتی چون کندن بوته‌ها و علف‌ها برای تأمین سوخت ساکنان حاشیه بیابان‌ها
- * گرم شدن هوا و افزایش طول دوره خشک‌سالی (صفحه ۶۰)

(طراح سؤال: مژگان کردبچه، شهرستانهای استان تهران، شهرستان پاکدشت)

۹- در طبقه‌بندی جدید زیست‌بوم‌های جهان از چه روش‌هایی استفاده شده است؟

پاسخ:

میزان تولید مواد عالی-سرعت رشد گیاهان هر زیست‌بوم. (صفحه ۵۶)

(طراح سؤال: ام‌البنین کشاورز، استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زاهدان)

۱۰- بیابان‌زایی چه تفاوتی با بیابانی شدن دارد؟

پاسخ:

این دو مفهوم هر دوه‌یک معناست یعنی گسترش بیابان‌ها و تبدیل مناطق بیشتری به بیابان. (صفحه ۵۹)

(طراح سؤال: ام‌البنین کشاورز، استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زاهدان)

۱۱- بخش غیرزنده در بوم سازگان یک جنگل را نام ببرید؟

پاسخ:

سنگ، آب و هوا، خاک و... (صفحه ۵۴)

(طراح سؤال: رقیه اسلامی، خراسان شمالی، شهرستان بجنورد)

۱۲- برای حفاظت از تپه‌های ماسه‌ای ساحلی چه اقداماتی می‌توان انجام داد؟

پاسخ:

- تثبیت تپه‌های ماسه‌ای از طریق کاشت گیاهان سازگار با محیط
- ایجاد تپه‌های ماسه‌ای مصنوعی از طریق انتقال ماسه از نواحی دیگر (صفحه ۶۱)

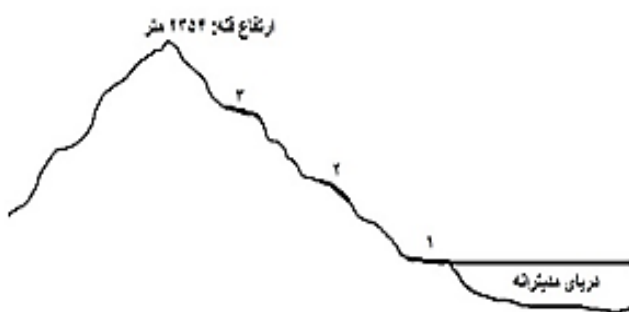
(طراح سؤال: رقیه اسلامی، خراسان شمالی، شهرستان بجنورد)

۱۳- یک کشاورز قصد ایجاد مزرعه‌ی درخت صنوبر

در یک کشور اروپایی دارد. با توجه به شکل مقابل،

ایجاد این مزرعه در کدام نقطه زودبازده‌تر است؟

(شماره‌ی ۱، ۲ یا ۳) توضیح دهید.

پاسخ:

نقطه ۱ بهترین گزینه است؛ زیرا هر چه ارتفاع افزایش یابد قد یا بلندی گیاهان، درجه رشد و فصل رویش آن کمتر می‌شود. ضمن اینکه شیب دامنه در شماره یک هم کمتر از موارد دیگر است. (صفحه ۵۷)

(طراح سؤال: حبیب‌رضا غلامی، استان مازندران، شهرستان بابل)

۱۴- کدام توان محیطی مناطق گرم و خشک دلیل مناسبی برای احداث رصدخانه بزرگ لاسیا در بیابان آتاکاما کشور شیلی است؟

پاسخ:

مناسب برای تحقیقات نجومی و صنایع هوا و فضا به دلیل آسمان صاف و بدون ابر (صفحه ۵۸)

(طراح سؤال: زهرا علیخانی، استان مازندران، شهرستان نوشهر)

۱۵- چه رابطه‌ای بین پراکندگی پوشش گیاهی و ارتفاع وجود دارد؟

پاسخ:

هرچه ارتفاع افزایش یابد تعداد گونه‌ها، قد گیاهان، درجه رشد گیاهان و همچنین فصل رویش کمتر و کوتاه‌تر می‌شود. (صفحه ۵۷)

(طراح سؤال: لیلا حسینجانی، استان مرکزی، شهرستان اراک)

۱۶- در منطقه محل زندگی شما چه راهکارهایی برای حفاظت از محیط‌های کوهستانی وجود دارد؟

پاسخ:

کشت گیاهان بر روی دامنه‌ها برای جلوگیری از فرسایش خاک، حفاظت از تنوع زیستی حیات‌وحش، ایجاد سیل بند برای جمع‌آوری آب، پاک‌سازی کوهستان از زباله (صفحه ۶۳)

(طراح سؤال: لیلا حسینجانی، استان مرکزی، شهرستان اراک)

۱۷- چرا ناهمواری‌ها و ارتفاعات در پوشش گیاهی و زندگی جانوری مؤثرند؟ توضیح دهید.

پاسخ:

زیرا گیاهان و جانوران در ارتفاع معینی قادر به زیستن هستند. هرچه ارتفاع افزایش می‌یابد، تعداد گونه‌ها، قد یا بلندی گیاهان کوتاه‌تر می‌شود. به‌علاوه شیب دامنه‌ها بر عمق خاک و زهکشی آن اثر می‌گذارد. در دامنه‌های پرشیب ضخامت خاک کمتر است و این دامنه‌ها کمتر می‌توانند آب را در خود نگاهدارند. (صفحه ۵۷)

(طراح سؤال: هما زمان‌پور، استان چهارمحال و بختیاری، شهرستان بروجن)

۱۸- جوامع انسانی چگونه به تخریب و بهره‌برداری نابخردانه از محیط پرداخته است؟

پاسخ:

جوامع انسانی به دلیل توسعه‌ی صنعتی و اقتصاد مبتنی بر سرمایه‌داری، تغییرات نامطلوبی در آب‌کره، سنگ‌کره و هوا کره پدید آورده است. (صفحه ۵۸)

(طراح سؤال: هما زمان‌پور، استان چهارمحال و بختیاری، شهرستان بروجن)

۱۹- قابلیت‌های نواحی کوهستانی را بیان کنید؟

پاسخ:

تنوع زیستی، تنوع فرهنگی، تأمین منابع آب شیرین، دامنه‌های مناسب برای پرورش دام، جاذبه‌های گردشگری، معادن (صفحه ۶۲)

(طراح سؤال: فریبا ملاعباسلو، آذربایجان غربی، شهرستان ارومیه)

۲۰- کلمه صحیح را از داخل پرانتز انتخاب کنید:

- الف) هرچه سرعت رشد پوشش گیاهی در یک ناحیه کمتر باشد میزان تولید ماده آلی در آنجا (کم - زیاد) می‌شود.
ب) هرچه ارتفاع افزایش یابد تعداد گونه‌ها، قد و انبوهی گیاهان (کاهش - افزایش) می‌یابد.

پاسخ:

الف (کم) ب (کاهش) (صفحه ۵۷)

(طراح سؤال: فریبا ملاعباسلو، آذربایجان غربی، شهرستان ارومیه)

۲۱- به نظر شما چه رابطه‌ای بین پراکندگی پوشش گیاهی با ارتفاع وجود دارد؟

پاسخ:

علاوه بر عوامل آب‌وهوایی و خاک، نوع ناهمواری‌ها و ارتفاعات نیز در پراکندگی پوشش گیاهی و زندگی جانوری نواحی تأثیر می‌گذارند؛ زیرا گیاهان و جانوران در ارتفاع معینی قادر به زیستن هستند. (صفحه ۵۷)

(طراح سؤال: کیوان نامجو، استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان بویراحمد)

۲۲- چه چیزی باعث بالا آمدن سطح دریا می‌شود؟ و چگونه سواحل را تهدید می‌کند؟

پاسخ:

تغییرات آب‌وهوایی و گرم شدن کره زمین موجب آن می‌شود که سطح آب دریاها بالا بیاید. همچنین، وقوع توفان‌ها، هاریکن و سونامی (زمین‌لرزه دریایی) موجب هجوم امواج به ساحل و تخریب تأسیسات ساحلی می‌شود. در این صورت، ساکنان نواحی ساحلی باید تأسیسات را به نواحی عقب‌تر منتقل کنند. این کار برای آن‌ها هزینه زیادی دارد. (صفحه ۶۰)

(طراح سؤال: کیوان نامجو، استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان بویراحمد)

۲۳- منظور از تولید خالص و ناخالص اولیه در زیست‌بوم‌ها چیست؟

پاسخ:

گیاهان در نتیجه فتوسنتز، موادی تولید می‌کنند به این تولید، تولید ناخالص می‌گویند. گیاه مقداری از این مواد را برای رفع نیازهای خود مثل تنفس مصرف می‌کند آنچه باقی می‌ماند تولید خالص اولیه است. (صفحه ۵۷)

(طراح سؤال: مهدی تقی‌لو، استان زنجان، شهرستان زنجان)

۲۴- علل تفاوت میزان تولید ترکیبات آلی و توده زیستی در اکوسیستم‌ها چیست؟

پاسخ:

هرچه سرعت رشد پوشش گیاهی در یک ناحیه بیشتر باشد میزان تولید ماده آلی در آنجا بیشتر است، انتشار و انرژی خورشید در سطح زمین یکنواخت نیست. انرژی دریافتی در مناطق قطبی ۱۰۰ کالری در سانتی‌متر مربع در مناطق معتدله حدود ۴۰۰ کالری و در مناطق استوایی ۸۰۰ کالری است. (صفحه ۵۷)

(طراح سؤال: مهدی تقی‌لو، استان زنجان، شهرستان زنجان)

۲۵- موجودات زنده تولیدکننده در بوم‌سازگان کدام هستند؟

پاسخ:

گیاهان (صفحه ۵۴)

(طراح سؤال: عطیه سادات صابری، استان اصفهان، شهرستان اصفهان)

۲۶- اگر زیست‌بوم و بوم‌سازگان را در نظر بگیریم، کدام یک بزرگ‌تر هستند؟ چرا؟

پاسخ:

زیست‌بوم - چند بوم‌سازگان یک زیست‌بوم هستند. (صفحات ۵۳ و ۵۴)

(طراح سؤال: عطیه سادات صابری، استان اصفهان، شهرستان اصفهان)

۲۷- در ارتباط با حفاظت از نواحی زیستی گزینه‌های سمت راست را به به‌طور صحیح به گزینه‌های سمت

چپ وصل کنید:

نواحی زیستی	راهکار حفاظتی
۱) نواحی کوهستانی	الف) تثبیت تپه‌های ماسه‌ای از طریق کشت گیاهان سازگار با محیط روی آن‌ها
۲) نواحی بیابانی	ب) کاشت گیاهان سازگار و مقاوم با ناحیه مانند بَنه
۳) نواحی ساحلی	ج) کشت گیاهان بر روی دامنه‌ها برای جلوگیری از فرسایش خاک

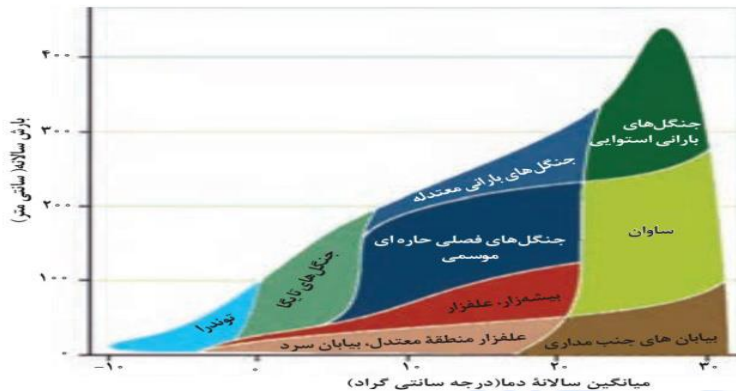
پاسخ:

۱) نواحی کوهستانی (ج)	۲) نواحی بیابانی (ب)
۳) نواحی ساحلی (الف)	(صفحات ۵۹، ۶۱، ۶۳)

(طراح سؤال: نسرین کلامی، استان کردستان، ناحیه یک سنندج)

مستقر در استان مازندران

۲۸- پربارش‌ترین و سردترین زیست‌بوم در تصویر زیر را (تقسیم‌بندی بوم زیست‌بوم‌های وایتگر) از نظر دما و بارش با یکدیگر مقایسه کنید:

پاسخ:

پربارش‌ترین (زیست‌بوم استوایی با بارش حدوداً ۲۳۰ تا بیش از ۴۳۰ سانتی‌متر و دمای ۲۲ تا ۳۲ درجه) و سردترین (زیست‌بوم توندرا با بارش حدودی ۱۵ تا ۹۵ سانتی‌متر و دمای از ۱۰- تا صفر درجه) (صفحه ۵۵)

(طراح سؤال: نسرين کلامی، استان کردستان، ناحیه یک سنندج)

۲۹- بیشترین میزان تولید مواد آلی در زیست‌بوم؛ و کمترین میزان تولید مواد آلی در زیست‌بوم است.

(ب) جنگل‌های پهن‌برگ - توندرا
(د) جنگل‌های پهن‌برگ - بیابان

(الف) جنگل‌های استوایی - توندرا
(ج) جنگل‌های استوایی - بیابان

پاسخ:

گزینه ج) جنگل‌های استوایی - بیابان (صفحه ۵۷)

(طراح سؤال: مریم ابراهیمی‌پور، استان خراسان رضوی، ناحیه ۱ مشهد)

۳۰- کدام موارد خانه‌سازی و فعالیت‌های کشاورزی را در نواحی کوهستانی با مشکل مواجه کرده است؟

(الف) وجود گسل‌های فعال و خطر زمین‌لرزه
(ب) وجود خطرات برف و یخبندان
(ج) شیب زمین و محدودیت خاک
(د) شرایط سخت طبیعی و مشکل حمل‌ونقل

پاسخ:

ج) شیب زمین و محدودیت خاک (صفحه ۶۲)

(طراح سؤال: مریم ابراهیمی‌پور، استان خراسان رضوی، ناحیه ۱ مشهد)

۳۱- منظور از معیار «میزان تولید ماده آلی» در هر زیست‌بوم چیست؟

پاسخ:

گیاهان، موجودات زنده تولیدکننده‌ای هستند که با عمل نور ساخت فتوسنتز ترکیبات آلی تولید و اکسیژن آزاد می‌کنند. هرچه سرعت رشد پوشش گیاهی در یک ناحیه بیشتر باشد میزان تولید ماده آلی در آنجا بیشتر است انتشار و انرژی خورشید در سطح زمین یکنواخت نیست. میزان تولید ماده آلی گیاهان را می‌توان اندازه‌گیری کرد (صفحه ۵۶ و ۵۷)

(طراح سؤال: نسرین السادات بزمی، استان تهران، شهرستان تهران)

۳۲- تفاوت بیابان و بیابانی شدن (بیابان‌زایی) چیست؟

پاسخ:

بیابان یک محدوده زیستی است که معمولاً خالی از جمعیت یا کم‌جمعیت‌اند. ولی بیابانی شدن یعنی گسترش بیابان‌ها و تبدیل مناطق بیشتری به بیابان (صفحه ۵۸ و ۵۹)

(طراح سؤال: نسرین السادات بزمی، استان تهران، شهرستان تهران)

۳۳- به سؤالات زیر پاسخ دهید؟

الف) به چه دلیل مالچ نفتی مناسب نیست؟

ب) بهتراست بجای مالچ نفتی از چه مالچ‌هایی استفاده شود؟

ج) سؤالات مطرح‌شده بالا (الف و ب) مربوط به چه است؟

پاسخ:

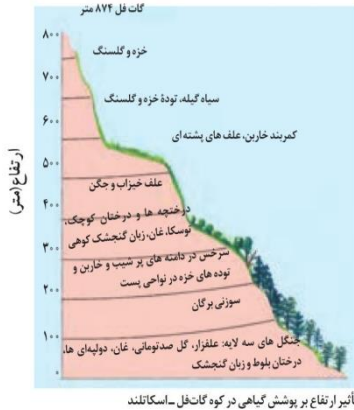
الف) به دلیل تأثیرات بد و زیان‌آور

ب) ریگ یا بقایای گیاهان

ج) حفاظت از نواحی بیابانی (صفحه ۵۹)

(طراح سؤال: محمد عوض الهی، استان گلستان، شهرستان کلالة)

۳۴- با توجه به شکل روبرو رابطه پراکندگی پوشش گیاهی با ارتفاع را بنویسید؟

پاسخ:

هرچه ارتفاع افزایش می یابد، تعداد گونه ها، قد یا بلندی گیاهان، انبوهی و درجه رشد گیاهان و همچنین فصل رویش آن ها کمتر و کوتاه تر می شود. (صفحه ۵۷)

(طراح سؤال: محمد عوض الهی، استان گلستان، شهرستان کلالة)

۳۵- تنها موجودات زنده تولیدکننده در یک بومسازگان هستند.

الف) باکتری ها

ب) جانوران

ج) گیاهان

د) تجزیه کنندگان

پاسخ:

گزینه (ج).

گیاهان تنها موجودات زنده تولیدکننده در یک بومسازگان هستند؛ زیرا می توانند با عمل نور ساخت (فتوسنتز) غذا بسازند و به این ترتیب حیات دیگر موجودات زنده به آن ها وابسته است. (صفحه ۵۴)

(طراح سؤال: مسعود سیستانی، استان کرمان، شهرستان سیرجان)

۳۶- دامنه های کوه های دارای بیشترین تراکم جمعیت در نواحی کوهستانی جهان است.

الف) هیمالیا

ب) آلپ

ج) زاگرس

د) آند

پاسخ: گزینه (ب). (صفحه ۶۲)

(طراح سؤال: مسعود سیستانی، استان کرمان، شهرستان سیرجان)

۳۷- چه عواملی در سطح زمین موجب تنوع در نوع زیست بوم‌ها می‌شود؟

پاسخ:

موقعیت جغرافیایی، آب و هوا، شکل ناهمواری، ارتفاع، جنس زمین (صفحه ۵۴).

(طراح سؤال: حمزه احمدی، استان ایلام، شهرستان هلیلان)

۳۸- مقابله با برداشت بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی و چرای بی‌رویه دام‌ها در نواحی بیابانی از چه جنبه‌ای حائز اهمیت است؟

پاسخ:

حفاظت از نواحی بیابانی (صفحه ۵۹).

(طراح سؤال: حمزه احمدی، استان ایلام، شهرستان هلیلان)

۳۹- متن زیر را با دقت بخوانید و به سؤالات آن پاسخ دهید:

طی چند سال اخیر و با اتخاذ روش‌های اشتباه در پیش گرفته شده در مواجهه با طبیعت (قطع درختان، بهره‌برداری بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی، تغییر اقلیم و...) د جنگل‌های سراوان استان گیلان با وزش بادهای شدید و بی‌توجهی از سوی گردشگران بومی و غیربومی هر ساله شاهد آتش‌سوزی این منبع گران قدر و سرمایه ملی هستیم، پس با مدیریت صحیح و عزم ملی می‌توانیم از بروز چنین حوادث جبران‌ناپذیری جلوگیری نموده و آن را کاهش دهیم.

الف) در متن فوق بوم‌سازگان (اکوسیستم) کدام است؟

ب) قطع درختان و بهره‌برداری بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی، از نشانه‌های بروز کدام زیست‌بوم است؟

ج) بی‌توجهی گردشگران بومی و غیربومی به گسترش کدام زیست‌بوم کمک می‌کند؟

پاسخ:

الف) جنگل‌های سراوان ب) بیابان ج) بیابان (صفحه ۵۳ و ۵۹)

(طراح سؤال: مریم نصررمزی، استان گیلان، شهرستان رشت)

۴۰- کدام عوامل می‌توانند نوع هر زیست‌بوم و ویژگی‌هایش را تعیین کنند؟ (۴ مورد)

پاسخ:

موقعیت جغرافیایی، شرایط آب‌وهوایی (دما تبخیر و بارش) شکل ناهمواری‌ها و ارتفاع از سطح زمین و جنس خاک‌ها (صفحه ۵۴)

(طراح سؤال: مریم نصررمزی، استان گیلان، شهرستان رشت)

۴۱- به چه علت یک زیست‌بوم را می‌توان برابر با یک ناحیه جغرافیایی دانست؟

پاسخ:

زیرا در آن‌ها انواع خاص و مشابهی از گیاهان و جانوران زندگی می‌کنند و از سایر نواحی متمایز هستند. (صفحه ۵۴)

(طراح سؤال: یاسر حسن‌زاده، استان هرمزگان، شهرستان میناب)

۴۲- بر اساس نقشه طبقه‌بندی زیست‌بوم‌های گودی (Goudie)، محدوده کشور ایران منطبق بر کدام زیست‌بوم است؟

پاسخ:

علفزارهای منطقه معتدل (صفحه ۵۵)

(طراح سؤال: عباس درخشان، استان هرمزگان، شهرستان میناب)

۴۳- نواحی ساحلی و بیابانی از نظر قابلیت چه شباهت‌ها و تفاوت‌هایی با یکدیگر دارند؟

پاسخ:

قابلیت مشترک نواحی ساحلی و بیابانی: گردشگری و انرژی.

تفاوت: بیابان‌ها دارای معادن فراوان و مناسب برای تحقیقات نجومی و صنایع هوافضا هستند ولی سواحل شرایط مناسبی برای ماهیگیری و فعالیت‌های بازرگانی دارد. (صفحه ۵۹ و ۶۰).

(طراح سؤال: سعیده حجتی‌زاده، استان یزد، شهرستان مروست)

۴۴- ارتفاعات چگونه بر پراکندگی پوشش گیاهی و زندگی جانوری تأثیر می‌گذارند؟

پاسخ:

هر چه ارتفاع افزایش می‌یابد، تعداد گونه‌ها، قد یا بلندی گیاهان، انبوهی و درجه رشد گیاهان و همچنین فصل رویش آن‌ها کمتر و کوتاه‌تر می‌شود. (صفحه ۵۷).

(طراح سؤال: سعیده حجتی‌زاده، استان یزد، شهرستان مروست)

۴۵- تفاوت زیست‌بوم‌ها از نظر میزان تولید به چه چیزهایی بستگی دارد؟

پاسخ:

ترکیبات آلی و توده‌های زیستی (صفحه ۵۶)

(طراح سؤال: معصومه سلیمی، استان قم، شهرستان قم)

۴۶- دلیل پاشیدن مالچ روی ماسه‌ها چیست؟

پاسخ:

تثبیت ماسه‌ها و جلوگیری از حرکت آن (صفحه ۵۹)

(طراح سؤال: معصومه سلیمی، استان قم، شهرستان قم)

۴۷- گزینه‌ی مناسب را انتخاب کنید:

کدام «توان‌های محیطی مناطق گرم و خشک» دلیل مناسبی برای احداث رصدخانه‌ی بزرگ لاسیا در بیابان آتاکاما در کشور شیلی است؟

الف- آسمان صاف و بدون ابر	ب- وسعت زیاد و جمعیت کم
ج- طول مدت ساعات آفتابی	د- شدت تابش انرژی خورشیدی

پاسخ:

الف- آسمان صاف و بدون ابر (صفحه ۵۸)

(طراح سؤال: اعظم مجدی‌نیا، استان خوزستان، شهرستان دزفول)

۴۸- فرایند عمل فتوسنتز گیاهان چه نتیجه‌ای را به همراه دارد؟

پاسخ:

تولید ترکیبات آلی و آزاد کردن انرژی (صفحه ۵۶)

(طراح سؤال: اعظم مجدی‌نیا، استان خوزستان، شهرستان دزفول)

۴۹- در طبقه‌بندی زیست‌بوم وایتکر، بیشترین و کمترین بارش و دما متعلق به کدام زیست‌بوم است و طبق تقسیم‌بندی کودی در قاره اروپا کدام زیست‌بوم‌ها وجود ندارد؟

پاسخ:

بیشترین بارش و دما = جنگل‌های بارانی استوایی - کمترین بارش و دما را بیابان‌های سرد دارند. - در قاره اروپا زیست‌بوم بیابان - جنگل‌های بارانی استوایی - ساوان وجود ندارد (صفحه ۵۵)

(طراح سؤال: طاهره خسروانی، استان بوشهر، منطقه ریگ)

۵۰- Npp چیست و به چه علت زیست‌بوم‌ها از نظر تولید ترکیبات آلی و توده زیستی تفاوت دارند؟

پاسخ:

میزان تولید خالص اولیه (Npp) را در زیست‌بوم‌های مختلف نشان می‌دهد. گیاهان در نتیجه فتوسنتز، موادی تولید می‌کنند که به این تولید، تولید ناخالص می‌گویند. گیاه مقداری از این مواد را برای رفع نیازهای خود، مثل تنفس، مصرف می‌کند. آنچه باقی می‌ماند تولید خالص اولیه است؛ زیرا انتشار و انرژی خورشید در سطح زمین یکنواخت نیست و به دنبال آن آب‌وهوای متفاوتی به وجود می‌آید با توجه به میزان دریافت انرژی خورشید و بارندگی، میزان پوشش گیاهی متفاوت می‌شود، هرچه سرعت رشد پوشش گیاهی در یک ناحیه بیشتر باشد میزان تولید ماده آلی در آنجا بیشتر است. (صفحه ۵۷-۵۶)

(طراح سؤال: طاهره خسروانی، استان بوشهر، منطقه ریگ)

۵۱- چرا یکی از محدودیت‌های نواحی کوهستانی کاهش اکسیژن و مشکلات تنفسی است؟

پاسخ:

با افزایش ارتفاع دما کاهش یافته و اتمسفر رقیق شده از طرفی در ارتفاعات پوشش گیاهی و غلظت آلاینده‌ها کمتر است. (صفحه ۶۲)

(طراح سؤال: نازیلا مختاریان، استان قزوین، شهرستان قزوین)

۵۲- با توجه به نقشه‌ی جهان نما به موارد زیر پاسخ دهید:

- الف) پراکندگی زیست‌بوم تایگا**
- ب) پراکندگی نواحی صنعتی در جهان**
- ج) پراکندگی خودمختار در آسیا**
- د) پراکندگی تولید ۴۰ درصد ذرت جهان**

پاسخ:

- الف = شمال روسیه - شمال اروپا
- ب = اروپای غربی امریکای شمالی - شرق و جنوب شرقی آسیا - روسیه اروپای شرقی
- ج = کردستان عراق - عراق
- د = ایالات متحده‌ی امریکا (صفحه ۵۷)

(طراح سؤال: نازیلا مختاریان، استان قزوین، شهرستان قزوین)

۵۳- هریک از راهکارهای حفاظتی زیر، با کدام نواحی زیستی مطابقت دارد؟

- الف - زهکشی اراضی (.....)**
- ب - ایجاد حوضچه‌های ذخیره و سیل بند (.....)**
- ج - تدوین مقررات و قوانین فعالیت گردشگری (.....)**
- د - کاشت گیاهان اکالیپتوس و ااقایا (.....)**

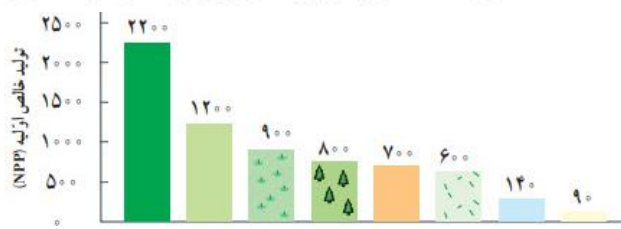
پاسخ:

- الف - نواحی ساحلی
- ب - نواحی کوهستانی
- ج - نواحی کوهستانی
- د - نواحی بیابانی

(طراح سؤال: طاهره غلامی، استان خراسان جنوبی، شهرستان بیرجند)

۵۴- نمودار مقابل میزان تولید خالص اولیه ماده آلی را در زیست‌بوم‌های مختلف نشان می‌دهد.

مقدار ماده خشک آلی به گرم در یک متر مربع در یک سال ($g / m^2 / yr$)

با توجه به نمودار:

الف) منظور از تولید خالص و ناخالص در یک زیست‌بوم چیست؟

ب) کدام زیست‌بوم‌ها به ترتیب بیشترین و کمترین تولید ماده

آلی را دارند؟ چرا؟

ج) کدام زیست‌بوم مهم‌ترین ذخیره زیستی سیاره زمین محسوب

می‌شود؟ چرا؟

پاسخ:

الف) گیاهان در نتیجه فتوسنتز موادی تولید می‌کنند که به آن تولید ناخالص می‌گویند که بخشی از این تولید ناخالص صرف نیازهای گیاه مانند تنفس می‌شود، آنچه باقی می‌ماند تولید خالص اولیه است.

ب) بیشترین تولید ماده آلی مربوط به زیست‌بوم جنگل‌های بارانی استوایی و کمترین آن مربوط به بیابان است. چون در زیست‌بوم استوایی میزان انرژی دریافتی از خورشید و بارندگی زیاد است لذا سرعت رشد گیاهان و به تبع آن میزان تولید ماده آلی هم بیشتر است در حالی که در زیست‌بوم بیابان به دلیل شرایط نامساعد محیطی از قبیل فقر پوشش گیاهی، خشکی هوا و کمبود بارندگی سرعت رشد گیاهان و تولید ماده آلی کم است. (صفحه ۵۷)

ج) زیست‌بوم جنگل‌های بارانی استوایی؛ زیرا گیاهان انبوه این زیست‌بوم موجودات زنده تولیدکننده‌ای هستند که با عمل نور ساخت ترکیبات آلی و اکسیژن تولید می‌کنند (ریه‌های تنفسی جهان) و حیات و زندگی سایر موجودات به آن‌ها وابسته است. (صفحه ۵۶)

(طراح سؤال: فاطمه بوشادی، استان خراسان جنوبی شهرستان بیرجند)

۵۵- با توجه به طبقه‌بندی وایتکر، میزان دما و بارش را در جنگل‌های تایگاه با جنگل‌های منطقه معتدله را

با هم مقایسه کنید.

پاسخ:

در جنگل‌های منطقه معتدله میانگین سالانه دما بین ۱۰ تا ۲۰ درجه سانتی‌گراد و میانگین بارش سالانه بین ۲۰۰ تا ۳۰۰ سانتی‌متر است. ولی در جنگل‌های تایگاه میانگین سالانه دما بین ۱- تا ۵ درجه سانتی‌گراد و میانگین بارش سالانه بین ۱۰ تا ۱۸۰ سانتی‌متر است. (صفحه ۵۵)

(طراح سؤال: مریم سیدی سگوند، استان لرستان، شهرستان خرم‌آباد)

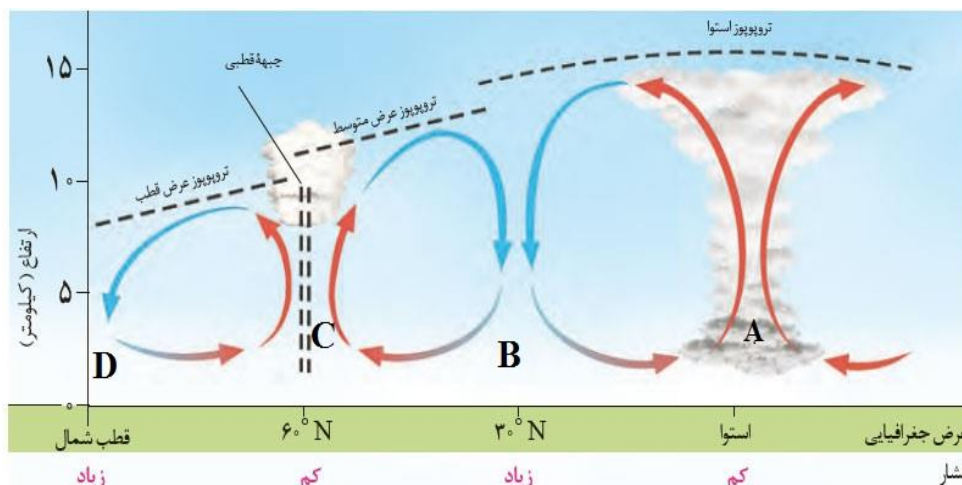
۵۶- با توجه به تصویر، در کدام گزینه ویژگی نواحی مشخص شده به درستی بیان گردیده است؟

(الف) میزان تولید ناخالصی اولیه در ناحیه B بیشتر از A است.

(ب) بیوم مورد انتظار در ناحیه جنگل‌های خزان‌دار است.

(ج) در ناحیه C بیوم جنگل‌های مخروطی شکل گرفته است.

(د) کمترین مقدار NPP در ناحیه A اندازه‌گیری شده است.

پاسخ:

در ناحیه C بیوم جنگل‌های مخروطی شکل گرفته است. (صفحه ۵۷)

(طراح سؤال: مریم سیدی سگوند، استان لرستان، شهرستان خرم‌آباد)

۵۷- چه رابطه‌ای بین سرعت رشد پوشش گیاهی و میزان تولید ماده آلی در یک ناحیه وجود دارد؟

پاسخ:

هر چه سرعت رشد پوشش گیاهی در یک ناحیه بیشتر باشد، میزان تولید ماده آلی در آنجا بیشتر است. (صفحه ۵۵)

(طراح سؤال: سپیده پورصمد، استان آذربایجان شرقی، شهرستان تبریز)

۵۸- نقش شیب دامنه‌ها بر عمق خاک و زهکشی چیست؟

پاسخ:

در دامنه‌های پرشیب، ضخامت خاک کمتر است و این دامنه‌ها کمتر می‌توانند آب را در خود نگه‌دارند (صفحه ۵۷)

(طراح سؤال: سپیده پورصمد، استان آذربایجان شرقی، شهرستان تبریز)

۵۹- هر یک از ویژگی‌های زیر مربوط به کدام نواحی آب‌وهوایی در جهان هستند؟

الف (آسمان صاف و بدون ابر

ب) استراحت، تفریح و ورزش‌های آبی

ج) تنوع زیستی تنوع فرهنگ‌های بومی

پاسخ:

الف (بیابانی (صفحه ۵۸)

ب) ساحلی (صفحه ۶۰)

ج) کوهستانی (صفحه ۶۲)

(طراح سؤال: فروغ اسکندری، استان اردبیل، شهرستان اردبیل)

۶۰- با توجه به تأثیر ارتفاع بر پوشش گیاهی چرا در ارتفاعات میزان پوشش گیاهی بسیار کم است؟

پاسخ:

الف (به دلیل ضخامت کمتر خاک

ب (شیب زیاد دامنه‌ها (صفحه ۵۷)

(طراح سؤال: فروغ اسکندری، استان اردبیل، شهرستان اردبیل)

۶۱- رابطه بین میزان ارتفاع و میزان تولید مواد آلی را توضیح دهید.

مستقر در استان مازندران

پاسخ:

هر چه از دامنه کوه‌ها به سمت ارتفاعات پیش می‌رویم به دلیل کاهش رشد گیاهان میزان تولید مواد آلی کم می‌شود (صفحه ۵۷).

(طراح سؤال: راضیه یعقوب تنها، استان البرز، ناحیه دو کرج)

۶۲- در هریک از راهکارهای حفاظت از نواحی ساحلی، کاهش کدام مخاطرات ساحلی مدنظر است؟

الف) کاشت گیاهان سازگار با محیط سواحل

ب) احداث انواع حفاظهای عمودی

پاسخ:

الف) حفاظت از تپه‌های ساحلی

ب) حفاظت از سواحل در مقابل بالا آمدن آب و کاهش قدرت تخریبی امواج (صفحه ۶۱)

(طراح سؤال: داریوش محمودی، استان البرز، ناحیه ۲ کرج)

مستقر در استان مازندران

درس ششم: نواحی فرهنگی

۱- تابلوهای راهنمایی به خط و زبان کردی در بیمارستان بیستون کرمانشاه در کنار نصب تابلوهای فارسی چه هدفی را دنبال می‌کند.

پاسخ:

حفظ هویت فرهنگی (صفحه ۷۲)

(طراح سؤال: کتایون مظلوم، استان کرمانشاه، شهرستان کرمانشاه)

۲- همه‌گیری بیماری کوید ۱۹ در جهان به کدام مفهوم در جغرافیا دلالت می‌کند؟

پاسخ:

مفهوم پخش یا انتشار (صفحه ۷۹)

(طراح سؤال: کتایون مظلوم، استان کرمانشاه، شهرستان کرمانشاه)

۳- پخش مستقیم و غیرمستقیم فرهنگی را توضیح دهید.

پاسخ:

گاهی دو ناحیه فرهنگی به هم خیلی نزدیک‌اند و پدیده فرهنگی در اثر تماس مستقیم مردم، از ناحیه‌ای به ناحیه دیگر منتقل می‌شود؛ مانند ورزش هاکی که مبدأ آن کشور کاناداست اما در بین مردم ایالات متحده آمریکا و نواحی مرزی آن کشور با کانادا رواج بسیار یافته است.

گاهی پخش و انتشار از یک فرهنگ به فرهنگ‌های دیگر بدون آنکه فرهنگ‌ها در تماس مستقیم با یکدیگر باشند، اتفاق می‌افتد. امروزه برخلاف گذشته، با توجه به گسترش رسانه‌ها، نوع دوم پخش فرهنگی غالب است و رسانه‌ها نقش عمده‌ای در تغییر علائق، رفتارها، سبک زندگی روزانه و ... دارند. (صفحه ۸۱)

(طراح سؤال: مجتبی رحیمی، استان فارس، شهرستان شیراز)

۴- رواج نموده‌های زندگی شهری در مناطق روستایی را چگونه تحلیل می‌کنید؟

پاسخ:

پخش فرهنگی از زمان‌های بسیار کهن وجود داشته است اما در دنیای امروز علاوه بر مهاجرت و دادوستد، گردشگری و جهان گردی، استفاده از انواع رسانه‌ها و انقلاب در فناوری اطلاعات و ارتباطات، نقش مهمی در پخش فرهنگی دارند و رسانه‌ها نقش عمده‌ای در تغییر علائق، رفتارها، سبک زندگی روزانه (نوع غذا، شیوه لباس پوشیدن، تفریحات و ...) حتی در نواحی دورافتاده دارند. (صفحه ۸۱)

(طراح سؤال: مجتبی رحیمی، استان فارس، شهرستان شیراز)

۵- زبان، عنصر اصلی گسترش یک فرهنگ است.

پاسخ:

غلط است (صفحه ۶۹)

(طراح سؤال: داود پورزادی، استان همدان، شهرستان ملایر)

۶- در گذشته چه عواملی نقش مهمی در پدیده پخش فرهنگی نقش داشته است؟

پاسخ:

جنگ‌ها و دادوستد میان نواحی (صفحه ۷۹)

(طراح سؤال: داود پورزادی، استان همدان، شهرستان ملایر)

۷- با توجه به مثال‌های زیر انواع پخش فرهنگی را مشخص کنید و توضیح دهید.

الف- افتتاح شعبه پیتزافروشی آمریکایی در ژاپن

ب- ورزش هاکی در بین مردم ایالات متحد آمریکا

پاسخ:

الف- پخش غیرمستقیم (بدون آنکه فرهنگ‌ها در تماس مستقیم با یکدیگر باشند رخ می‌دهد).

ب- پخش مستقیم (در اثر تماس مستقیم مردم دو ناحیه فرهنگی که به هم خیلی نزدیک‌اند اتفاق می‌افتد) (صفحه ۷۹)

(طراح سؤال: مژگان کردیچه، شهرستانهای استان تهران، شهرستان پاکدشت)

۸- چرا زبان انگلیسی از پرتکلم‌ترین زبان‌های جهان محسوب می‌شوند؟

پاسخ:

زبان انگلیسی زبان رسمی و اداری بیش از ۵۰ کشور جهان هست، در اغلب نرم‌افزارهای رایانه‌ای جهان برای پایش رفت‌وآمد هواپیماها و کشتی‌ها و در متون علمی و تحقیقاتی بین‌المللی استفاده می‌شود. (صفحه ۷۰)

(طراح سؤال: مژگان کردبچه، شهرستانهای استان تهران، شهرستان پاکدشت)

۹- کدام شاخص‌های فرهنگی بر هر ناحیه باهم اشتراک دارند؟

پاسخ:

دین-زبان-آداب‌ورسوم-هنر و معماری و نوع فعالیت اقتصادی. (صفحه ۷۵)

(طراح سؤال: ام‌البنین کشاورز، استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زاهدان)

۱۰- امروزه چه عاملی سبب پخش فرهنگی می‌شود؟

پاسخ:

رسانه‌ها و نقش عمده آن‌ها در تغییر علایق و رفتارها و سبک زندگی. (صفحه ۸۱)

(طراح سؤال: ام‌البنین کشاورز، استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زاهدان)

۱۱- چرا زبان عنصر اصلی گسترش یک فرهنگ است؟

پاسخ:

زیرا انسان‌ها از طریق زبان، اطلاعات، تجربه‌ها، ارزش‌ها و آداب‌ورسوم خود را به دیگران و به نسل بعدی منتقل می‌کنند. (صفحه ۶۹)

(طراح سؤال: رقیه اسلامی، خراسان شمالی، شهرستان بجنورد)

۱۲- کدام عبارت نادرست است؟

- الف) عواملی چون جنگ و فتح سرزمین‌ها موجب تغییر در نواحی زبانی شده است.
ب) شمار پیروان دین مسیحیت در قاره‌های اروپا، آمریکا و استرالیا بیشتر است.
ج) بزرگ‌ترین و گسترده‌ترین خانواده‌ی زبانی دنیا ماندارین چینی است.
د) اکثر کشورها سعی در حفظ و تقویت زبان‌های ملی، بومی و محلی خود دارند.

پاسخ:

گزینه ج (صفحه ۷۰)

(طراح سؤال: رقیه اسلامی، خراسان شمالی، شهرستان بجنورد)

۱۳- فارسی، عربی و انگلیسی جزو کدام خانواده زبانی است؟

پاسخ:

فارسی خانواده زبانی هندواروپایی، انگلیسی خانواده زبانی هندواروپایی، عربی خانواده زبانی آفروآسیایی (صفحه ۶۹ و ۷۰)

(طراح سؤال: زهرا علیخانی، استان مازندران، شهرستان نوشهر)

۱۴- با دیدن کدام چشم‌اندازها در شهرهای مختلف می‌توان نوع دین مردم آن مکان را تشخیص داد؟

پاسخ:

ادیان چشم‌اندازهای خاصی را در قالب معماری، هنر، نقاشی، مجسمه‌سازی، مکان‌های مقدس و زیارتگاهی به وجود می‌آورند. به‌عنوان مثال با دیدن مساجد می‌توان پی برد اکثریت مردم یک شهر مسلمان هستند و با دیدن کلیسا می‌توان پی برد اکثر مردم شهر مسیحی می‌باشند. (صفحه ۷۵)

(طراح سؤال: زهرا علیخانی، استان مازندران، شهرستان نوشهر)

۱۵- گسترش ورزش کاراته از شرق آسیا به نواحی دیگر جهان نشان‌دهنده کدام ویژگی نواحی فرهنگی است؟

پاسخ:

پدیده پخش یا انتشار (صفحه ۷۹)

(طراح سؤال: لیلا حسینجانی، استان مرکزی، شهرستان اراک)

۱۶- زبان فارسی جز کدامیک از سه خانواده زبانی مهم جهان است؟

پاسخ:

خانواده هندواروپایی (صفحه ۶۹)

(طراح سؤال: لیلا حسینیجانی، استان مرکزی، شهرستان اراک)

۱۷- مهم‌ترین تغییرات در الگوی زبانی در قرن ۱۵ و ۱۶ میلادی به چه عصری معروف است؟ توضیح دهید؟

پاسخ:

عصر اکتشافات جغرافیایی-وقتی اروپاییان با پیشرفت در دریانوردی، سرزمین‌های نو را کشف کردند، در آمریکای شمالی، استرالیا و نیوزلند زبان انگلیسی گسترش یافت و در مستعمرات آن‌ها در قاره آفریقا، آمریکای جنوبی و بخش‌هایی از آسیا نیز زبان‌های انگلیسی، اسپانیایی، پرتغالی و فرانسوی رواج یافت. (صفحه ۷۱)

(طراح سؤال: هما زمان‌پور، استان چهارمحال و بختیاری، شهرستان بروجن)

۱۸- در زمان‌های بسیار کهن و گذشته چه عواملی در پدیده پخش فرهنگی مؤثر بوده‌اند؟

پاسخ:

بسیاری از ابداعات بشر که در تمدن‌های اولیه شکل گرفته‌اند مانند شیوه کشاورزی-خط-ذوب فلزات-و تولید سلاح‌های جنگی از ناحیه مبدأ خود به نواحی اطراف گسترش یافته‌اند. در گذشته، جنگ‌ها و دادوستد میان نواحی نقش مهمی در پدیده پخش فرهنگی داشته‌اند. (صفحه ۷۹)

(طراح سؤال: هما زمان‌پور، استان چهارمحال و بختیاری، شهرستان بروجن)

۱۹- کدام عامل بر چشم‌اندازهای فرهنگی تأثیر بیشتری دارد؟

پاسخ:

دین (صفحه ۷۳)

(طراح سؤال: فریبا ملاعباسلو، آذربایجان غربی، شهرستان ارومیه)

۲۰- پدیده پخش یا انتشار را تعریف کنید؟

پاسخ:

فرایندی است که طی آن یک موضوع یا پدیده مانند زبان، مذهب، افکار، وسایل و ابزار و شیوه زندگی و حتی بیماری از یک مکان به سایر مکان‌ها گسترش می‌یابد. (صفحه ۷۹)

(طراح سؤال: فریبا ملاعباسلو، آذربایجان غربی، شهرستان ارومیه)

۲۱- نقش «عصر اکتشافات جغرافیایی» در تغییر تاریخی الگوهای زبانی جهان را توضیح دهید.

پاسخ:

«عصر اکتشافات جغرافیایی» یکی از مهم‌ترین تغییرات تاریخی در الگوهای زبانی جهان در قرن ۱۵ و ۱۶ میلادی معروف به آغاز شد. وقتی اروپاییان با پیشرفت در دریانوردی، سرزمین‌های نو را کشف کردند، در امریکای شمالی، استرالیا و نیوزیلند، زبانان انگلیسی گسترش یافت؛ در مستعمرات آن‌ها در قاره‌های آفریقا، امریکای جنوبی و بخش‌هایی از آسیا نیز زبان‌های انگلیسی، اسپانیایی، پرتغالی و فرانسوی رواج پیدا کرد. (صفحه ۷۱)

(طراح سؤال: کیوان نامجو، استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان بویراحمد)

۲۲- موارد سمت راست را به موارد سمت چپ ارتباط دهید. (یک مورد اضافی است)

الف: زبان عربی	۱- خانواده چینی تبتی
ب: ماندارین چینی	۲- خانواده آفرو آسیایی
ج: ایرانی	۳- خانواده هندواروپایی
د: هندوئیسم	

پاسخ:

۳=ج (صفحه ۷۰-۶۹)

۲=الف

۱=ب

(طراح سؤال: کیوان نامجو، استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان بویراحمد)

۲۳- چرا زبان عنصر اصلی گسترش یک فرهنگ است؟

پاسخ:

زیرا انسان‌ها از طریق زبان، اطلاعات، تجربه‌ها، ارزش‌ها و آداب و رسوم خود را به دیگران و به نسل بعدی منتقل می‌کنند. (صفحه ۶۹)

(طراح سؤال: مهدی تقی‌لو، استان زنجان، شهرستان زنجان)

۲۴- چرا حفظ تنوع زبان‌ها مهم است؟

پاسخ:

زبان‌های یک کشور جزئی از هویت آن کشور و ناحیه می‌باشند و باید این هویت حفظ شود. (صفحه ۷۱)

(طراح سؤال: مهدی تقی‌لو، استان زنجان، شهرستان زنجان)

۲۵- زردپوستان و سفیدپوستان به کدام خانواده زبانی صحبت می‌کنند؟

پاسخ:

خانواده چینی - تبتی برای زردپوستان و سفیدپوستان خانواده هندواروپایی. (صفحات ۶۹ و ۷۰)

(طراح سؤال: عطیه سادات صابری، استان اصفهان، شهرستان اصفهان)

۲۶- آنیمیسم یا از ادیان مبتنی بر است.

پاسخ:

قبیله‌ای - غیر یکتاپرستی (صفحه ۷۳)

(طراح سؤال: عطیه سادات صابری، استان اصفهان، شهرستان اصفهان)

۲۷- زبان مردم کشورهای (افغانستان)، (انگلستان)، (ژاپن) و (مصر و لیبی) به ترتیب، جزو کدام یک از شاخه‌های اصلی زبانی جهان می‌باشند.

پاسخ:

(افغانستان، هندواروپایی)، (انگلستان، هندواروپایی)، (ژاپن، چینی-تبتی) و (مصر و لیبی، آفرو - آسیایی) (صفحه ۷۱، ۷۰، ۶۹)

(طراح سؤال: نسرين کلامی، استان کردستان، ناحیه یک سنندج)

۲۸- به‌عنوان یک دانش‌آموز در حال تحصیل، دو دلیل ذکر کنید که نشان دهد چگونه زبان انگلیسی در قرن حاضر در سراسر جهان به کار گرفته می‌شود.

پاسخ:

استفاده بهینه از لب تاب یا کامپیوتر - سرچ و مطالعه مقالات و منابع و کتاب‌های علمی بین‌المللی (صفحه ۷۱)

(طراح سؤال: نسرين کلامی، استان کردستان، ناحیه یک سنندج)

۲۹- آثار کدام شاخص مهم فرهنگی را می‌توان در نواحی مختلف در قالب چشم‌اندازهای خاصی مشاهده کرد؟

الف) زبان ب) فرهنگ ج) آداب و رسوم د) دین

مستقر در استان مازندران

پاسخ:

د) دین (صفحه ۷۴)

(طراح سؤال: مریم ابراهیمی‌پور، استان خراسان رضوی، ناحیه ۱ مشهد)

۳۰- در حال حاضر چگونه پدیده پخش فرهنگی، به خطری برای فرهنگ و هویت ملی و بومی نواحی تبدیل شده است؟

پاسخ:

امروزه در اثر پدیده پخش فرهنگی، فرایند یکسان‌سازی فرهنگ‌ها و توسعه فرهنگ کشورهای سلطه‌گر، به خطری بزرگ برای فرهنگ‌های بومی و هویت ملی و بومی نواحی مختلف جهان تبدیل شده است. (صفحه ۸۱)

(طراح سؤال: محمدتقی خورشیدی، استان خراسان رضوی، ناحیه ۱ مشهد)

۳۱- چهار مورد از چشم‌اندازهای فرهنگی که باورها و اعتقادات را به نمایش می‌گذارد را مشخص نمایید؟

پاسخ:

معماری، هنر، نقاشی، مجسمه‌سازی، ایجاد مکان‌های مقدس و زیارتگاهی (صفحه ۷۵)

(طراح سؤال: نسرين السادات بزمی، استان تهران، شهرستان تهران)

۳۲- امروزه خطر بزرگ فرهنگ و هویت ملی را چه موردی تهدید می‌کند؟

پاسخ:

فرایند یکسان‌سازی فرهنگ‌ها و توسعه فرهنگ کشورهای سلطه‌گر خطری بزرگ برای فرهنگ و هویت ملی و بومی نواحی جهان است (صفحه ۸۱)

مستقر در استان مازندران

(طراح سؤال: نسرين السادات بزمی، استان تهران، شهرستان تهران)

۳۳- عبارتهای غلط را پیدا کنید و درست آن‌ها را بنویسید.

- الف) خانواده زبانی چینی تبتی سومین خانواده بزرگ از نظر تعداد سخنگوست. و در میان مردم زردپوست ناحیه آسیای مرکزی رواج دارد. ماندارین چینی از معروف‌ترین و پر سخنگوترین شاخه‌های این زبان محسوب می‌شود.
- ب) زبان قوم حامی زبان مردم عرب و یهود و زبان قوم سامی زبان بعضی از مردم در شمال آفریقا است.
- ج) در بین زبان‌های خانواده آفرو-آسیایی معروف‌ترین و مهم‌ترین آن‌ها زبان عبری است که در جنوب شرقی آسیا و شمال آفریقا بدان تکلم می‌کنند.

پاسخ:

- الف) خانواده زبان چینی-تبتی دومین خانواده بزرگ زبانی از نظر تعداد سخنگوست و در میان مردم زردپوست ناحیه آسیای شرقی رواج دارد. ماندارین چینی از معروف‌ترین و پر سخنگوترین شاخه‌های این زبان محسوب می‌شود.
- ب) زبان قوم سامی زبان مردم عرب و یهود و زبان قوم حامی زبان بعضی از مردم در شمال آفریقا است.
- ج) در بین زبان‌های خانواده آفروآسیایی معروف‌ترین و مهم‌ترین آن‌ها زبان عربی است که در جنوب غربی آسیا و شمال آفریقا بدان تکلم می‌کنند. (صفحه ۷۰)

(طراح سؤال: کیانوش حسین‌زهی، استان گلستان، شهرستان کردکوی)

۳۴- وجود چه عواملی در آینده سبب از بین رفتن از زبان‌های محلی می‌شود؟

پاسخ:

رشد ارتباطات و فناوری و غلبه برخی از زبان‌ها (صفحه ۷۱)

(طراح سؤال: کیانوش حسین‌زهی، استان گلستان، شهرستان کردکوی)

۳۵- یکی از مهم‌ترین تغییرات تاریخی در الگوهای زبانی جهان در قرن‌های میلادی معروف

به آغاز شد.

الف) قرن‌های ۱۵ و ۱۶ - عصر اکتشافات جغرافیایی

ب) قرن‌های ۱۵ و ۱۶ - عصر رنسانس

ج) قرن‌های ۱۴ و ۱۵ - عصر اکتشافات جغرافیایی

د) قرن‌های ۱۴ و ۱۵ - عصر رنسانس

پاسخ:

گزینه (الف). (صفحه ۷۱)

(طراح سؤال: مسعود سیستانی، استان کرمان، شهرستان سیرجان)

۳۶- در بین عناصر فرهنگی، کدام مورد نقش مهمی در خلق چشم‌اندازهای فرهنگی دارد؟

الف) زبان

ب) فرهنگ

ج) آداب و رسوم

د) دین

پاسخ:

گزینه (د). (صفحه ۷۴)

(طراح سؤال: مسعود سیستانی، استان کرمان، شهرستان سیرجان)

۳۷- چه چیزی می‌تواند زمینه‌ساز ایجاد چشم‌اندازهای خاصی در هر ناحیه باشد؟

پاسخ:

فرهنگ (صفحه ۷۴).

(طراح سؤال: حمزه احمدی، استان ایلام، شهرستان هلیلان)

۳۸- در پخش فرهنگی چه مواردی عمدتاً از نقش بالاتری برخوردار می‌باشند؟

پاسخ:

مهاجرت، دادوستد، رسانه‌ها (صفحه ۸۱).

(طراح سؤال: حمزه احمدی، استان ایلام، شهرستان هلیلان)

۳۹- انتشار خبر «افطار و سنت‌های فرهنگی - اجتماعی آن به‌عنوان بیست و سومین عنصر میراث فرهنگی ناملموس ایران در پرونده‌ی مشترک به نام ایران، جمهوری آذربایجان، ترکیه و ازبکستان در فهرست جهانی میراث ناملموس یونسکو ثبت جهانی شد» موجب شکل‌گیری چه ناحیه‌ای با چه معیارهایی در سطح زمین شده است؟

پاسخ:

ناحیه فرهنگی با معیار مذهبی (صفحه ۷۵)

(طراح سؤال: زهرا رفیعی، استان گیلان، شهرستان ناحیه ۲ رشت)

۴۰- فرآیندی که طی آن بیماری کرونا از چین به سایر نقاط جهان گسترش یافت می‌گویند؟

پاسخ:

پدیده پخش یا انتشار (صفحه ۷۹)

(طراح سؤال: زهرا رفیعی، استان گیلان، شهرستان ناحیه ۲ رشت)

۴۱- درست یا نادرست بودن جمله زیر را مشخص کنید:

«زبان سامیایی - حامیایی زبان مردم عرب جنوب غرب آسیا و شمال آفریقا است.»

پاسخ:

صحیح (صفحه ۷۰)

(طراح سؤال: عادل رحیمی، استان هرمزگان، منطقه جناح)

۴۲- این موضوع که دین اسلام پس از ظهور در کانون خود باقی نمانده، بلکه در بخش‌های وسیعی از جهان گسترش یافت، به کدام مفهوم اشاره دارد؟

پاسخ:

پخش فرهنگی (صفحه ۸۰)

(طراح سؤال: عباس درخشان، استان هرمزگان، شهرستان میناب)

۴۳- هر یک از توضیحات زیر پراکندگی کدام دین را نشان می‌دهد؟

- بیشتر در هند غلبه دارد.

- امروزه پیروان آن بیش از یک میلیارد و نیم علاوه بر آسیا و آفریقا در سایر قاره‌ها نیز پراکنده شده‌اند.

- بیشتر پیروان این دین به صورت پراکنده در شهرها و نواحی بزرگ بازرگانی جهان زندگی می‌کنند.

پاسخ:

۱- (هندوئیسم) ۲- (اسلام) ۳- (یهودیت) (صفحه ۷۴)

(طراح سؤال: فاطمه استوار، استان یزد، شهرستان یزد)

۴۴- با وارد شدن به شهری مذهبی در کشور مسلمان در یک چشم‌انداز چه عناصری ممکن است مشاهده شوند؟ (۳ مورد).

پاسخ:

مساجد - زیارتگاه‌ها - ساختمان‌ها و بناها با سبک اسلامی، بازارها، هتل‌ها (صفحه ۷۵)

(طراح سؤال: فاطمه استوار، استان یزد، شهرستان یزد)

۴۵- چه عاملی باعث غلبه برخی از زبان‌ها مانند انگلیسی در جهان شده است؟

پاسخ:

رشد ارتباطات و فناوری اطلاعات (صفحه ۷۱)

(طراح سؤال: معصومه سلیمی، استان قم، شهرستان قم)

۴۶- چگونه می‌توان آثار دین را در نواحی مختلف جهان مشاهده کرد؟

پاسخ:

دین‌ها بر قوانین اجتماعی، عقاید، رفتارها، ورزش‌های اخلاقی، آیین‌ها و مراسم و همچنین پدیده‌های قابل مشاهده مانند بناها و آثار هنری تأثیر زیادی دارند. (صفحه ۷۳)

(طراح سؤال: معصومه سلیمی، استان قم، شهرستان قم)

۴۷- موارد سمت راست را با عبارات درست سمت چپ متصل کنید:

الف - مذهب کاتولیک	۱- روسیه
ب- مذهب ارتدوکس	۲- اروپای شمالی
ج- مذهب پروتستان	۳- آنیمیزم
د- مذهب قبیله‌ای	۴- آمریکای مرکزی
ه- برای افرادی که با آن تکلم می‌کنند هویت مشترکی به وجود می‌آورد.	۵- هندوئیسم
	۶- زبان

پاسخ:

الف- آمریکای مرکزی ب- روسیه ج- اروپای شمالی د- آنیمیزم ه- زبان (صفحه ۷۳)

(طراح سؤال: اعظم مجدی‌نیا، استان خوزستان، شهرستان دزفول)

۴۸- به نظر شما پخش فرهنگی در چه زمینه‌هایی مثبت و قابل قبول و در چه زمینه‌هایی نامناسب و منفی است؟

پاسخ:

اگر پخش فرهنگی موجب شکوفایی و رشد فرهنگ بومی شود مثبت بوده ولی اگر موجب گردد تا هویت بومی و محلی تضعیف شده و از بین برود منفی است. (صفحه ۸۲)

(طراح سؤال: اعظم مجدی‌نیا، استان خوزستان، شهرستان دزفول)

۴۹- هدف از نصب تابلو راهنمایی و رانندگی به زبان فرانسوی در ایالت کبک کانادا چیست و دین بودائی در کدام قاره پیروان زیادی دارد؟

پاسخ:

هدف حفظ زبان بومی و محلی و هویت فرهنگی است - آسیا (صفحه ۷۲)

(طراح سؤال: طاهره خسروانی، استان بوشهر، منطقه ریگ)

۵۰- عوامل مؤثر در پدیده پخش فرهنگی در گذشته و امروز را باهم مقایسه کنید؟

پاسخ:

در گذشته جنگ‌ها و دادوستد نقش مهمی در پدیده پخش فرهنگی داشته است اما امروزه مهاجرت، دادوستد، گردشگری، استفاده از انواع رسانه‌ها و انقلاب در فناوری اطلاعات و ارتباطات نقش مهمی در پخش فرهنگی دارد. (صفحه ۷۹-۸۱)

(طراح سؤال: طاهره خسروانی، استان بوشهر، منطقه ریگ)

۵۱- کدام گزینه تعریف چشم‌انداز را به درستی آورده است؟

الف) نگاه به سکونتگاه شهری و روستایی در یک مکان

ب) منظره‌ی قابل‌رؤیت از یک مکان

ج) نشان تغییرات محیط طبیعی و انسانی در یک ناحیه

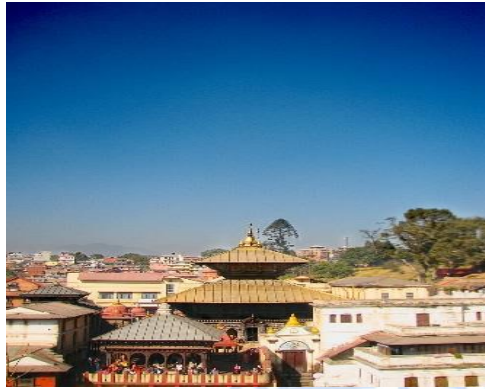
د) نگاه به شیوه‌ی زندگی مردم در یک ناحیه

پاسخ:

گزینه ب - منظره‌ی قابل‌رؤیت از یک مکان (صفحه ۷۰)

(طراح سؤال: شهناز رستمی، استان قزوین، شهرستان قزوین)

۵۲- هریک از تصاویر الف وب بیانگر چشم‌انداز کدام دین است؟

پاسخ:

مجسمه شیوا در هند دین هندو- معبد بودائی در ژاپن (صفحه ۷۴)

(طراح سؤال: نازیلا مختاریان، استان قزوین، شهرستان قزوین)

۵۳- نقش هر یک از عوامل زیر را در تغییر الگوی پراکندگی زبان‌ها بنویسید.

الف) عصر اکتشافات جغرافیایی: (ب) پیشرفت‌های صنعتی و گسترش ارتباطات:

پاسخ:

الف) یکی از مهم‌ترین تغییرات تاریخی در الگوهای زبانی جهان در قرن ۱۵ و ۱۶ میلادی معروف به عصر اکتشافات جغرافیایی آغاز شد. وقتی اروپاییان با پیشرفت در دریانوردی، سرزمین‌های نو را کشف کردند، در آمریکای شمالی، استرالیا و نیوزیلند، زبان انگلیسی گسترش یافت؛ در مستعمرات آن‌ها در قاره‌های آفریقا، آمریکای جنوبی و بخش‌هایی از آسیا نیز زبان‌های انگلیسی، اسپانیایی، پرتغالی و فرانسوی رواج پیدا کرد.

ب) در قرن بیستم و بیست و یکم، با پیشرفت‌های صنعتی و گسترش ارتباطات، برخی زبان‌ها مانند انگلیسی در سراسر جهان به کار گرفته شد. امروزه از زبان انگلیسی در اغلب نرم‌افزارهای رایانه‌ای، برای پایش رفت‌وآمد هواپیماها و کشتی‌ها و نیز در متون علمی و تحقیقاتی بین‌المللی استفاده می‌شود. (صفحه ۷۱)

(طراح سؤال: فاطمه بوشادی، استان خراسان جنوبی، شهرستان بیرجند)

۵۴- با توجه به تصویر مقابل به سؤالات زیر پاسخ دهید:

الف) انسان‌ها با تغییراتی که در محیط‌های طبیعی به وجود می‌آورند، چه چیزی را خلق می‌کنند؟

ب) کدام عنصر فرهنگی باعث به وجود آمدن منظره مقابل شده است؟ شرح دهید.

پاسخ:

الف) چشم‌اندازهای فرهنگی را وجود می‌آورند.

ب) دین. پیروان یک دین با توجه به باورها و اعتقادات چشم‌اندازهای خاصی را در قالب معماری، هنر، نقاشی، مجسمه‌سازی، ایجاد مکان‌های مقدس و زیارتگاهی به وجود می‌آورند. معمولاً در اطراف شهرهای مذهبی و مجاورت مکان‌های مقدس، بازارها، هتل‌ها، بنگاه‌های مسافرتی و فروشگاه‌های مختلف برای مسافران و بازدیدکنندگان پدید می‌آید. (۷۴ و ۷۵)

(طراح سؤال: فاطمه بوشادی، استان خراسان جنوبی، شهرستان بیرجند)

۵۵- با توجه به پدیده پخش، نحوه انتشار دین اسلام را در مناطق مختلف جهان توضیح دهید.

پاسخ:

پدیده پخش یا انتشار فرایندی است که طی آن یک موضوع یا پدیده مانند زبان، مذهب، افکار و ایده‌ها، نوآوری، وسایل و ابزار، لباس، شیوه زندگی و حتی بیماری از یک مکان به سایر مکان‌ها گسترش می‌یابد. بسیاری از ادیان و زبان‌ها طی دوره‌های تاریخی در جهان گسترش یافته‌اند. دین اسلام فقط در محل ظهور یا کانون خود باقی نماند بلکه در بخش‌های وسیعی از جهان، انتشار یافت. (صفحه ۸۱)

(طراح سؤال: مریم سیدی سگوند، استان لرستان، شهرستان خرم‌آباد)

۵۶- آیا زبان ایرانی یک زبان رسمی در بین کشورهای جهان محسوب می‌شود چرا؟

پاسخ:

یکی از زیرشاخه‌های زبان هندواروپایی زبان ایرانی است.

امروزه مهم‌ترین و پرگویش‌ترین زبان‌های ایرانی که ریشه باستانی مشترک دارند عبارت‌اند از: فارسی، پشتو، تاجیکی، لری، کردی، بلوچی، طبری، گیلکی و تالشی. این زبان‌ها در کشور ایران و خارج از آن، به‌ویژه در کشورهای همسایه، گسترده شده‌اند. (صفحه ۶۹)

(طراح سؤال: مریم سیدی سگوند، استان لرستان، شهرستان خرم‌آباد)

۵۷- درستی و نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

الف) «زبان ایرانی» یکی از زیرشاخه‌های زبان هندواروپایی است.

ب) مردم ایالت کبک کانادا به زبان فرانسوی تکلم می‌کنند.

ج) دین مسیحیت در اروپا ظهور کرد.

پاسخ:

الف) صحیح (صفحه ۶۹)

ب) صحیح (صفحه ۷۲)

ج) غلط (صفحه ۷۴)

(طراح سؤال: سپیده پورصمد، استان آذربایجان شرقی، شهرستان تبریز)

۵۸- در گذشته چه عواملی نقش مهمی در پدیده پخش فرهنگی داشته است؟

پاسخ:

جنگ‌ها و دادوستد میان نواحی (صفحه ۷۹)

(طراح سؤال: سپیده پورصمد، استان آذربایجان شرقی، شهرستان تبریز)

۵۹- عبارت صحیح را از داخل کمانک انتخاب کنید.

الف: زبان قوم (سامی/حامی)، زبان بعضی از مردم در شمال افریقا است.

ب: مذهب (ارتدوکس / کنفوسیوس) از مذاهب دین مسیحیت است.

ج: عنصر اصلی گسترش یک فرهنگ (زبان / دین) است.

د: کشور (کانادا / آلمان) مبدأ ورزش هاکی است.

پاسخ:

الف) سامی (صفحه ۷۰)

ب) ارتدوکس (صفحه ۷۴)

ج) دین (صفحه ۷۳)

د) کانادا (صفحه ۸۱)

(طراح سؤال: افسانه حسن‌زاده، استان اردبیل، شهرستان اردبیل)

۶۰- چشم‌اندازهای فرهنگی چگونه به وجود می‌آیند؟

پاسخ:

بخشی از سطح زمین که فرهنگ ویژه (مثل عقاید، نوع بهره‌برداری، سبک زندگی، غذا و لباس) غالب است و از سایر نواحی جدا می‌شود. (صفحه ۶۹)

(طراح سؤال: زهرا صمدی، استان اردبیل، شهرستان اردبیل)

۶۱- یکی از پیامدهای رشد ارتباطات و فناوری اطلاعات، غلبه برخی از زبان‌های دنیا است. پیامد دیگر آن نقطه مقابل پیامد قبلی است. راهکار یک کشور برای مقابله با این دو پیامد را مثال بزنید.

پاسخ:

در کشور انگلستان مردم ناحیه ولز به زبان ولزی صحبت می‌کنند که با زبان انگلیسی متفاوت است. آن‌ها برای حفظ و انتشار زبان ولزی؛ اقداماتی از قبیل ایجاد کانال‌های تلویزیونی، نوشتن کتاب‌های ادبی و... اقدام کردند (صفحه ۷۱ و ۷۲).

(طراح سؤال: راضیه یعقوب تنها، استان البرز، ناحیه دو کرج)

۶۲- پدیده پخش یا انتشار به علت انتقال شیوه و سبک زندگی به نواحی دیگر باعث تغییر علایق و شیوه زندگی سپس منجر به وحدت و تجانس ناحیه می‌شود.

پاسخ:

صحیح (صفحه ۸۱)

مستقر در استان مازندران

(طراح سؤال: راضیه یعقوب تنها، استان البرز، ناحیه دو کرج)

درس هفتم: نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)

۱- پژوهش در رابطه با ارتقاء گوشی‌های آیفون در دره سیلیکون جزء کدام دسته از فعالیت‌های اقتصادی تلقی می‌شود؟

پاسخ:

فعالیت‌های نوع چهارم. (صفحه ۸۴)

(طراح سؤال: کتایون مظلوم، استان کرمانشاه، شهرستان کرمانشاه)

۲- چرا نواحی تجاری کشت برنج اغلب در جنوب شرق آسیا قرار دارند؟

پاسخ:

به دلیل اینکه به شرایط خاص آب‌وهوایی گرمسیری و نیمه گرمسیری و رطوبت هوا و آب زیاد وابسته است، در نواحی خاصی کشت می‌شود. (صفحه ۸۷)

(طراح سؤال: کتایون مظلوم، استان کرمانشاه، شهرستان کرمانشاه)

۳- چرا به دره سیلیکون قلب فضای مجازی جهان می‌گویند؟

پاسخ:

صدها شرکت بزرگ مرتبط با نرم‌افزار رایانه و اینترنت و پردازش اطلاعات جهان در این ناحیه مستقرند. این منطقه صدها مهندس و مخترع و محقق از سراسر جهان را به خود جذب کرده است که در مراکز پژوهش و دانشگاهی و آزمایشگاهی آن مشغول به کارند. (صفحه ۹۷)

(طراح سؤال: مجتبی رحیمی، استان فارس، شهرستان شیراز)

۴- اثرات زیست محیطی پلانتیشن ها را ارزیابی کنید؟

پاسخ:

در کشت تک محصولی، به دلیل اینکه مزارع سالیان متمادی به کشت یک محصول اختصاص می یابند، خطر فرسایش و ضعیف شدن خاک زیاد است. به علاوه، استفاده مداوم و زیاد از کودها و آفت کش های شیمیایی در این مزارع نیز به محیط زیست این نواحی آسیب می رساند (صفحه ۹۲)

(طراح سؤال: مجتبی رحیمی، استان فارس، شهرستان شیراز)

۵- از نظر کارشناسان محیط زیست در کدام شیوه کشت خطر فرسایش و ضعیف شدن خاک زیاد است؟

الف) باغداری تجاری ب) کشت پلانتیشن ج) کشت مدیترانه ای د) کشت غلات تجاری

پاسخ:

کشت تک محصولی یا پلانتیشن (صفحه ۹۱)

(طراح سؤال: داود پورزادی، استان همدان، شهرستان ملایر)

۶- منظور از صنایع «های تک» چیست؟

پاسخ:

صنایعی که به طور عمده با میکروالکترونیک ها و ریزپردازنده ها سروکار دارد. (صفحه ۹۶)

(طراح سؤال: داود پورزادی، استان همدان، شهرستان ملایر)

۷- در ایران برای اینکه کشاورزی تجاری گسترش بیشتری پیدا کند چه راهکارهایی می توان داد؟

پاسخ:

الف- زمین های وسیع و یکپارچه در اختیار کشاورزان قرار گیرد.

ب- کشاورزان از فناوری پیشرفته و ابزارآلات مانند تراکتور، کمباین در کشاورزی استفاده کنند.

ج- بذرهای اصلاح شده و کود شیمیایی در اختیار کشاورزان قرار گیرد. (صفحه ۸۴)

(طراح سؤال: صغری کاظمی، شهرستانهای استان تهران، شهرستان پاکدشت)

۸- آیا ایران به لحاظ شرایط آب و هوایی می تواند کشت تک محصولی داشته باشد؟

پاسخ:

بله زیرا شرایط کشت تک محصولی را دارد، ایران از شمال و جنوب به دریای خزر و دریای عمان و خلیج فارس راه دارد و اینکه در قسمت شمال و شمال غربی خاک بسیار حاصلخیز دارد و رودخانه های زیادی در این مناطق در جریان است. (صفحه ۹۱)

(طراح سؤال: صغری کاظمی، شهرستانهای استان تهران، شهرستان پاکدشت)

۹- نتیجه انقلاب سبز در کشورهایی مانند فیلیپین و پاکستان چه بود؟

پاسخ:

خودکفایی در تولید برنج (صفحه ۸۸)

(طراح سؤال: ام البنین کشاورز، استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زاهدان)

۱۰- محصولات پلانتیشن با چه هدفی تولید می شود؟

پاسخ:

صادرات و عرضه به بازارهای فروش جهانی. (صفحه ۹۱)

(طراح سؤال: ام البنین کشاورز، استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زاهدان)

۱۱- چرا مزارع کشت تک محصولی به محیط زیست این نواحی آسیب می رساند؟

پاسخ:

زیرا در این مزارع سالیان متمادی یک محصول کشت می شود که خطر فرسایش و ضعیف شدن خاک زیاد است و از طرفی استفاده مدام و زیاد از کودها و آفت کش های شیمیایی به محیط زیست آسیب می رساند. (صفحه ۹۲)

(طراح سؤال: رقیه اسلامی، خراسان شمالی، شهرستان بجنورد)

۱۲- صنایع نوین یا (های تک) با کدام نوع فعالیت‌های اقتصادی ارتباط نزدیکی دارند؟

پاسخ:

فعالیت‌های نوع چهارم (پردازش اطلاعات، فناوری اطلاعاتی و ارتباطی، پژوهش و تحقیق و توسعه) (صفحه ۹۶)

(طراح سؤال: رقیه اسلامی، خراسان شمالی، شهرستان بجنورد)

۱۳- با توجه به آموخته‌های خود در ارتباط با طبقه‌بندی فعالیت‌های اقتصادی مشخص نمایید هر یک از عبارات زیر مربوط به کدام نوع فعالیت می‌باشند؟

الف) بسیاری از منابع ارزشمند مانند الماس و طلا در قاره آفریقا استخراج و بدون تغییر شکل به کشورهای دیگر صادر می‌شود.

ب) کشورهای اروپایی مواد خام دریافتی از کشورهای آسیایی و آفریقایی را به کالاهای جدید تبدیل کرده و به همان کشورها صادر می‌کنند.

پاسخ:

الف) نوع اول (ب) نوع دوم (صفحه ۸۴)

(طراح سؤال: حسین سلمیلیان، استان مازندران، شهرستان رامسر)

۱۴- هریک از اصلاحات زیر مربوط به کدام یک از عبارات تعیین شده است؟

(کشت تجاری - انقلاب سبز - پلانتیشن - پارک علم و فناوری)

الف) امروزه کشورهای مختلف در کنار دانشگاه‌ها کارخانه‌های جدید احداث می‌کنند تا بتوانند از تحقیقات دانشگاهی استفاده کنند.

ب) برخی از کشورها مانند پاکستان با به کارگیری روش‌های جدید علمی تولید برق خود را چند برابر افزایش داده‌اند.

پاسخ:

الف) پارک علم و فناوری (ب) انقلاب سبز (صفحه ۸۸ و ۹۶)

(طراح سؤال: حسین سلمیلیان، استان مازندران، شهرستان رامسر)

۱۵- با توجه به طبقه‌بندی فعالیت‌های اقتصادی عمده‌ترین فعالیت منطقه زندگی شما در کدام یک از طبقه‌بندی‌ها جای می‌گیرد؟

پاسخ:

به‌طور مثال شهر من اراک با توجه به فعالیت‌های صنعتی جز فعالیت‌های نوع دوم (صنعت) است. (صفحه ۸۴)

(طراح سؤال: لیلا حسینجانی، استان مرکزی، شهرستان اراک)

۱۶- به نظر شما کدام یک از محصولات کشاورزی نقش تعیین‌کننده در کنترل قحطی و تأمین غذای جهان دارد؟

پاسخ:

کشت برنج و گندم و سیب‌زمینی نقش مهمی در تأمین غذای جهان دارد و سیب‌زمینی نیز از گروه غلات می‌تواند نقش مؤثری در کنترل قحطی داشته باشد. (صفحه ۸۷، ۹۳)

(طراح سؤال: لیلا حسینجانی، استان مرکزی، شهرستان اراک)

۱۷- معایب کشت تک‌محصولی از نظر کارشناسان محیط‌زیست چیست؟

پاسخ:

از نظر کارشناسان محیط‌زیست در کشت تک‌محصولی، به دلیل اینکه مزارع سالیان متمادی به کشت یک محصول اختصاص می‌یابند خطر فرسایش و ضعیف شدن خاک زیاد است. به‌علاوه، استفاده‌ی مداوم و زیاد از کودها و آفت‌کش‌های شیمیایی در این مزارع نیز به محیط‌زیست این نواحی آسیب می‌رساند. (صفحه ۹۲)

(طراح سؤال: هما زمان‌پور، استان چهارمحال و بختیاری، شهرستان بروجن)

۱۸- چرا برنج در نواحی خاصی کاشته می‌شود؟ و بیشتر برنج دنیا در کجا کاشته می‌شود؟

پاسخ:

برنج از غلات بسیار مهم است و نقش مهمی در تأمین غذای جهان دارد اما به دلیل اینکه به شرایط خاص آب‌وهوایی گرمسیری و نیمه گرمسیری و رطوبت هوا و آب زیاد وابسته است در نواحی خاصی کاشته می‌شود-بیشتر برنج دنیا در قاره آسیا به‌ویژه آسیای شرقی و جنوب شرقی کاشته می‌شود. (صفحه ۸۷)

(طراح سؤال: هما زمان‌پور، استان چهارمحال و بختیاری، شهرستان بروجن)

۱۹- صنایع «های تک» مربوط به کدام نوع از فعالیت‌های اقتصادی است؟

پاسخ:

نوع چهارم (صفحه ۸۴)

(طراح سؤال: فریبا ملاعباسلو، آذربایجان غربی، شهرستان ارومیه)

۲۰- قلب فضای مجازی جهان کجاست؟

پاسخ:

دره سیلیکون ولی (صفحه ۹۷)

(طراح سؤال: فریبا ملاعباسلو، آذربایجان غربی، شهرستان ارومیه)

۲۱- موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام نوع از فعالیت‌های اقتصادی است؟

الف: خرید و فروش ب: پردازش اطلاعات پ: جنگل‌داری
ت: تغییر شکل مواد اولیه در کارخانه‌ها ج: استخراج معدن ط: حمل و نقل

پاسخ:

الف: فعالیت‌های نوع سوم	ب: فعالیت‌های نوع چهارم	پ: فعالیت‌های نوع اول
ت: فعالیت‌های نوع دوم	ج: فعالیت‌های نوع اول	ط: فعالیت‌های نوع سوم، (صفحه ۸۴)

(طراح سؤال: کیوان نامجو، استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان بویراحمد)

۲۲- نواحی صنعتی جهان بر اساس چه معیارهایی یکسان نیستند و با یکدیگر تفاوت دارند؟

پاسخ:

صنایع کارخانه‌ای، تقریباً در همه کشورها وجود دارد، اما نواحی جهان از نظر تعداد صنایع از نظر کمیت و کیفیت تولیدات کارخانه‌ای و همچنین سودی که از راه صدور کالای صنعتی به دست می‌آورند، یکسان نیستند. (صفحه ۹۵)

(طراح سؤال: کیوان نامجو، استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان بویراحمد)

۲۳- چرا بیشتر مزارع تک محصولی نواحی استوایی در نزدیکی ساحل دریاها واقع شده‌اند؟

پاسخ:

تا بتوان از کشتی برای صدور محصولات به نواحی مختلف جهان استفاده کرد. (صفحه ۹۲)

(طراح سؤال: مهدی تقی‌لو، استان زنجان، شهرستان زنجان)

۲۴- ویژگی‌های کشاورزی معیشتی را بنویسید.

پاسخ:

تولید محصول یا پرورش دام بیشتر در حد مصرف خانوار کشاورز یا فروش محلی صورت می‌گیرد و میزان تولید و سود اقتصادی، کم است. (صفحه ۸۴)

(طراح سؤال: مهدی تقی‌لو، استان زنجان، شهرستان زنجان)

۲۵- دو تفاوت برای کشاورزی معیشتی و تجاری را بنویسید؟

پاسخ:

تفاوت در میزان سود - تفاوت در میزان تولید، استفاده از فناوری پیشرفته یا وسایل ابتدایی (صفحه ۸۴)

(طراح سؤال: عطیه سادات صابری، استان اصفهان، شهرستان اصفهان)

۲۶- یک فعال در شرکت دانش‌بنیان در کدام بخش از فعالیت‌های اقتصادی است؟

پاسخ:

فعالیت نوع چهارم (صفحه ۸۴)

(طراح سؤال: عطیه سادات صابری، استان اصفهان، شهرستان اصفهان)

۲۷- به نظر شما کشاورزی در روستاهای نیمه غربی استان کردستان معیشتی است یا تجاری؟ به چه علت؟

پاسخ:

معیشتی است- به علت زمین‌های کوچک و تکه‌تکه و سرمایه پایین و غیرمکانیزه بودن کشاورزی در نتیجه تولید پایین (صفحه ۸۴، ۸۵)

(طراح سؤال: نسرین کلامی، استان کردستان، ناحیه یک سنندج)

۲۸- در طبقه‌بندی فعالیت‌های اقتصادی هر کدام از مثال‌های زیر در کدام یک از فعالیت‌های اقتصادی چهارگانه قرار می‌گیرد؟

- (الف) استخراج نفت از حوضه‌های نفتی آبادان (.....) (ب) تولید واکسن سرطان (.....)
(ج) تاکسی بدون راننده (.....) (د) افتتاح فرودگاه سقز (.....)

پاسخ:

- (الف) استخراج نفت از حوضه‌های نفتی آبادان (نوع اول) (ب) تولید واکسن سرطان (نوع سوم)
(ج) تاکسی بدون راننده (نوع چهارم) (د) افتتاح فرودگاه سقز (نوع سوم)
(برداشت از صفحه ۸۴)

(طراح سؤال: نسرین کلامی، استان کردستان، ناحیه یک سنندج)

۲۹- چگونه کشورهای پاکستان و فیلیپین توانستند در زمینه تولید برنج به خودکفایی برسند؟

پاسخ:

با انقلاب سبز و به کار بردن روش‌های علمی، بذره‌های اصلاح‌شده، کود و آفت‌کش‌های شیمیایی و ماشین‌آلات (صفحه ۸۸)

(طراح سؤال: محمد تاجیک، استان خراسان رضوی، شهرستان فیروزه)

۳۰- در کدام قاره پلانتیشن دیده نمی‌شود؟

- (الف) اروپا (ب) آسیا (ج) آفریقا (د) آمریکای جنوبی

پاسخ:

(الف) اروپا (صفحه ۹۱)

(طراح سؤال: محمد تاجیک، استان خراسان رضوی، شهرستان فیروزه)

۳۱- آسیب‌های کشت تک‌محصولی برای محیط‌زیست را بنویسید؟

پاسخ:

خطر فرسایش و ضعیف شدن خاک زیاد است به‌علاوه استفاده مداوم و زیاد از کودها و آفت‌کش‌های شیمیایی در این مزارع نیز به محیط‌زیست این نواحی آسیب می‌رساند (صفحه ۹۲)

(طراح سؤال: نسرين السادات بزمی، استان تهران، شهرستان تهران)

۳۲- قطب فضای مجازی جهان چه نام دارد و در کجا قرار دارد؟

پاسخ:

سیلیکون ولی در جنوب شرقی سانفرانسیسکو در ایالت کالیفرنیا (صفحه ۹۷)

(طراح سؤال: نسرين السادات بزمی، استان تهران، شهرستان تهران)

۳۳- چرا برنج فقط در بعضی از نواحی جهان کشت می‌شود؟

پاسخ:

برنج به شرایط آب‌وهوایی گرمسیری و نیمه گرمسیری و رطوبت هوا و آب زیاد وابسته است به همین جهت در نواحی خاصی از جهان کشت می‌شود. (صفحه ۸۷)

(طراح سؤال: قنبرعلی تسلیمی، استان گلستان، شهرستان بندرگز)

۳۴- پیامدهای منفی کشت تک‌محصولی کدامند.

پاسخ:

در کشت تک‌محصولی به دلیل اینکه زمین سالیان متمادی به کشت یک محصول اختصاص داده می‌شود خطر فرسایش و ضعیف شدن خاک زیاد است. به‌علاوه استفاده مداوم و زیاد از کودها و آفت‌کش‌های شیمیایی در این مزارع نیز به محیط‌زیست آسیب می‌رساند. (صفحه ۹۲)

(طراح سؤال: قنبرعلی تسلیمی، استان گلستان، شهرستان بندرگز)

۳۵- پلانتیشن نام دیگر کدامیک از عناوین زیر است؟

الف) کشت غله تجاری

ب) دامداری تجاری

ج) کشت تک محصولی

د) کشاورزی معیشتی

پاسخ:

گزینه (ج). (صفحه ۹۱)

(طراح سؤال: مسعود سیستانی، استان کرمان، شهرستان سیرجان)

۳۶- کدامیک از موارد زیر، از ویژگی‌های مهم صنایع نو نیست؟

الف) عمدتاً بر محور فناوری پیشرفته و استفاده از متخصصان و محققان قرار دارند.

ب) این صنایع، با فعالیت‌های اقتصادی نوع سوم ارتباط نزدیکی دارند.

ج) پیشرفت آن‌ها بر مبنای نوآوری و رقابت است.

د) ناگزیر به برقراری ارتباط با فناوری‌های روز دنیا و صادر کردن کالاهای تولیدشده به کشورهای دیگر جهان‌اند.

پاسخ:

گزینه (ب).

این صنایع، با فعالیت‌های اقتصادی نوع چهارم ارتباط نزدیکی دارند. (صفحه ۹۶)

(طراح سؤال: مسعود سیستانی، استان کرمان، شهرستان سیرجان)

۳۷- چه عواملی موجب افزایش چشمگیر کشاورزی تجاری در جهان شده است؟

پاسخ:

رشد جمعیت در جهان (صفحه ۸۴)

(طراح سؤال: حمزه احمدی، استان ایلام، شهرستان هلیلان)

۳۸- در این مناطق آزمایشگاه‌های تحقیقاتی و پژوهشگرانی برای ابداع و نوآوری وجود دارد به این مناطق از نظر نواحی اقتصادی چه می‌گویند؟

پاسخ:

پارک‌های علم و فناوری (صفحه ۹۶).

(طراح سؤال: حمزه احمدی، استان ایلام، شهرستان هلیلان)

۳۹- یک آموزشگاه تعلیم رانندگی در فعالیتهای نوع (دوم - سوم) اقتصادی، مشغول به فعالیت است.

پاسخ:

فعالیت‌های نوع سوم: به فعالیت‌هایی گفته می‌شود که در فرایند آن‌ها خدماتی به دیگران ارائه می‌شود؛ مانند حمل‌ونقل، بانکداری، امور پزشکی و درمانی، امور آموزشی، قضایی و... (صفحه ۸۴)

(طراح سؤال: امیر مرادی‌فر، استان گیلان، شهرستان رشت)

۴۰- با اختصاص همه اراضی کشاورزی استان‌های شمالی ایران به کشت تجاری برنج، چه پیامدهای نامطلوبی برای محیط‌زیست به وجود می‌آید؟

پاسخ:

۱) خطر فرسایش و ضعیف شدن خاک (۲) آسیب‌رسانی به محیط‌زیست به دلیل استفاده مداوم و زیاد از کودها و آفت‌کش‌های شیمیایی (صفحه ۹۲)

برای این پاسخ‌ها هم امتیاز در نظر بگیرید:

۳) کاهش یا فقر شدید مواد مغذی (آلی و معدنی) خاک (۴) زیاد شدن آفت‌ها و بیماری‌های گیاهی در سطح منطقه که شاید حیات سایر جانداران را به مخاطره اندازد.

(طراح سؤال: امیر مرادی‌فر، استان گیلان، شهرستان رشت)

۴۱- هر یک از موارد زیر در کدام یک از بخش‌های چهارگانه فعالیت‌های اقتصادی قرار دارند؟

الف) ICT	ب) کشاورزی	ج) صنعت	د) خدمات
----------	------------	---------	----------

پاسخ:

الف) چهارم	ب) نوع اول	ج) نوع دوم	د) نوع سوم
------------	------------	------------	------------

(صفحه ۸۴)

(طراح سؤال: عادل رحیمی، استان هرمزگان، منطقه جناح)

۴۲- کدام بخش از قاره آسیا به عنوان یک ناحیه صنعتی در جهان شناخته می شود؟

پاسخ:

مشرق، جنوب و جنوب شرق آسیا (صفحه ۹۵)

(طراح سؤال: عادل رحیمی، استان هرمزگان، منطقه جناح)

۴۳- نوع فعالیت را مشخص کنید؟

(۱) گردشگری: فعالیت نوع سوم

(۲) تولید و پردازش اطلاعات

(۳) خودروسازی: فعالیت نوع دوم

(۴) استخراج معدن: فعالیت نوع اول

پاسخ:

۱- خدمات ۲- ict ۳- صنعت ۴- کشاورزی (صفحه ۸۴)

(طراح سؤال: فاطمه استوار، استان یزد، شهرستان یزد)

۴۴- کدام یک از کشورهای صنعتی در جنوب شرق آسیا واقع شده اند؟

☐ (۱) چین

☐ (۲) مالزی

☐ (۳) روسیه

☐ (۴) ژاپن

پاسخ:

مالزی (صفحه ۹۵)

(طراح سؤال: فاطمه استوار، استان یزد، شهرستان یزد)

۴۵- برای طبقه‌بندی نواحی کشاورزی در جهان از چه معیارهای استفاده می‌شود؟

پاسخ:

معیشتی یا تجاری بودن، اندازه و وسعت زمین، میزان سرمایه و فناوری (صفحه ۸۴)

(طراح سؤال: معصومه سلیمی، استان قم، شهرستان قم)

۴۶- صنایع نو با فناوری پیشرفته با کدام نوع فعالیت اقتصادی ارتباط نزدیکی دارد؟

پاسخ:

اقتصادی نوع فعالیت ۴ (صفحه ۹۶)

(طراح سؤال: معصومه سلیمی، استان قم، شهرستان قم)

۴۷- برای عبارت زیر دلایل مناسب خود را بنویسید.

«کارشناسان محیط‌زیست با کشت تک‌محصولی مخالف هستند»

پاسخ:

در این روش خطر فرسایش خاک زیاد است و استفاده مداوم و زیاد از کودها و آفت‌کش‌های شیمیایی به محیط‌زیست آسیب می‌زند. (صفحه ۹۲)

(طراح سؤال: کبری عزیزی، استان خوزستان، ناحیه ۲ اهواز)

۴۸- پارک فناوری پردیس در کدام شهر واقع شده است و پارک‌های علمی و فناوری معمولاً در نزدیکی چه

مکان‌هایی تشکیل می‌شوند؟

الف- تهران - مرکز پرجمعیت	ب- اصفهان - پرجمعیت
ج- تهران - قطب‌های صنعتی	د- اصفهان - قطب صنعتی

پاسخ:

ج- تهران - قطب‌های صنعتی (صفحه ۹۶-۹۷)

(طراح سؤال: اعظم مجدی‌نیا، استان خوزستان، شهرستان دزفول)

۴۹- کدام نوع کشت هم در کشورهای پیشرفته و هم در کشورهای کمتر توسعه یافته رواج دارد و کدام غله به طور وسیعی در بیشتر نواحی دنیا کشت می شود؟

پاسخ:

کشاورزی تجاری - ذرت (صفحه ۸۴)

(طراح سؤال: طاهره خسروانی، استان بوشهر، منطقه ریگ)

۵۰- چرا در کشت تک محصولی از کودها و آفت کش های زیادی استفاده می شود؟

پاسخ:

به دلیل اینکه مزارع سالیان متمادی به کشت یک محصول اختصاص می یابد، خطر فرسایش و ضعیف شدن خاک زیاد است. استفاده مداوم و زیاد از کودها و آفت کش های شیمیایی در این مزارع به محیط زیست این نواحی آسیب می رساند. (صفحه ۹۲)

(طراح سؤال: طاهره خسروانی، استان بوشهر، منطقه ریگ)

۵۱- نظر کارشناسان محیط زیست درباره کشت تک محصولی چیست؟

پاسخ:

به دلیل اینکه مزارع سالیان متمادی به کشت یک محصول اختصاص می یابند، خطر فرسایش و ضعیف شدن خاک زیاد است. به علاوه، استفاده مداوم و زیاد از کودها و آفت کش های شیمیایی در مزارع نیز به محیط زیست این نواحی آسیب می رساند. (صفحه ۹۲)

(طراح سؤال: شهناز رستمی، استان قزوین، شهرستان قزوین)

۵۲- پیشرفت سریع صنایع، های تک (High Technology) بر مبنای کدام موارد صورت گرفته است؟

(الف) نوآوری و رقابت	(ب) سرمایه و نیاز جامعه
(ج) صادرات جهانی، سرمایه	(د) تحقیقات دانشگاهی، نیروی کار ارزان

پاسخ:

گزینه الف - نوآوری و رقابت (صفحه ۹۶)

(طراح سؤال: شهناز رستمی، استان قزوین، شهرستان قزوین)

۵۳- در متن زیر غلط‌های مفهومی را پیدا کرده و متن را بازنویسی نمایید.

«در کشاورزی معیشتی تولید محصول یا پرورش دام به‌منظور فروش در بازارهای داخلی و باهدف کسب سود انجام می‌شود. در این نوع کشت تولید محصول زیاد است. این نوع کشاورزی در کشورهای پیشرفته جهان رواج دارد»

پاسخ:

در کشاورزی تجاری تولید محصول یا پرورش دام به‌منظور فروش در بازارهای داخلی و باهدف کسب سود انجام می‌شود. در این نوع کشت تولید محصول زیاد است. این نوع کشاورزی هم در کشورهای کمتر توسعه‌یافته و هم در کشورهای پیشرفته جهان رواج دارد. (صفحه ۸۴)

(طراح سؤال: فاطمه بوشادی، استان خراسان جنوبی شهرستان بیرجند)

۵۴- در مورد کشت تک‌محصولی به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

- الف) اغلب مزارع تک‌محصولی در کجا واقع شده‌اند؟ چرا؟
- ب) هدف شرکت‌های چندملیتی از سرمایه‌گذاری در این نوع کشت چیست؟
- ج) چرا این نوع کشت باعث فرسایش خاک می‌شود؟

پاسخ:

الف) بیشتر مزارع تک‌محصولی نواحی استوایی در نزدیکی ساحل دریاها واقع شده‌اند تا بتوان از کشتی برای صدور محصولات به نواحی مختلف جهان استفاده کرد.

ب) شرکت‌های چندملیتی که عمدتاً آمریکایی و اروپایی هستند، با احداث این مزارع در کشورهای نواحی استوایی سرمایه‌گذاری می‌کنند و از نیروی کارگر ارزان‌قیمت آن‌ها در مزارع خود بهره می‌برند. برخی از این شرکت‌ها سالیانه میلیاردها دلار از تولید و صدور این محصولات، سود به دست می‌آورند. (صفحه ۹۲)

ج) از نظر کارشناسان محیط‌زیست، در کشت تک‌محصولی، به دلیل اینکه مزارع سالیان متمادی به کشت یک محصول اختصاص می‌یابند، خطر فرسایش و ضعیف شدن خاک زیاد است. به‌علاوه، استفاده مداوم و زیاد از کودها و آفت‌کش‌های شیمیایی در این مزارع نیز به محیط‌زیست این نواحی آسیب می‌رساند. (صفحه ۹۲)

(طراح سؤال: فاطمه بوشادی، استان خراسان جنوبی شهرستان بیرجند)

۵۵- صنایع های تک با کدام نوع از فعالیت های اقتصادی در دنیا رابطه دارد توضیح دهید.

پاسخ:

این صنایع که به طور عمده با میکروالکترونیک ها و ریزپردازنده ها سروکار دارند، در سی سال اخیر در جهان رشد قابل توجهی یافته اند. صنایع الکترونیک شامل رایانه ها و تجهیزات آن ها، وسایل صوتی و تصویری، تلفن های هوشمند همراه، صنایع هوافضا، لیزر، روبات ها و زیست فناوری، انرژی های نو، مهندسی پزشکی و به طور کلی، صنایع دانش بنیان از جمله صنایع نوین یا های تک هستند. این صنایع، با فعالیت های اقتصادی نوع چهارم ارتباط نزدیکی دارند. (صفحه ۹۶)

(طراح سؤال: مریم سیدی سگوند، استان لرستان، شهرستان خرم آباد)

۵۶- چرا بیشتر کشورهای دنیا سعی می کنند پارک های علم و فناوری را تأسیس کنند.

پاسخ:

با پیشرفت در صنایع نوین و فناوریانه، هم نیازهای داخلی برطرف می شود و همچنین با تولید و صدور کالاهای صنعتی پیشرفته در بازارهای جهانی برای کسب سود بیشتر جایگاه اقتصادی مهمی برای این کشورها به دست می آید. (صفحه ۹۶)

(طراح سؤال: مریم سیدی سگوند، استان لرستان، شهرستان خرم آباد)

۵۷- از نظر کارشناسان محیط زیست در کدام شیوه کشت خطر فرسایش و ضعیف شدن خاک زیاد است؟

الف) باغداری تجاری ب) کشت غلات تجاری ج) کشت پلانتیشن د) کشت مدیترانه ای

پاسخ:

ج) کشت پلانتیشن (صفحه ۹۱)

(طراح سؤال: سپیده پورصمد، استان آذربایجان شرقی، شهرستان تبریز)

۵۸- چرا محصول برنج در نواحی خاصی کشت می شود؟

پاسخ:

به دلیل اینکه به شرایط خاص آب و هوایی گرمسیری و نیمه گرمسیری و رطوبت هوا و آب زیاد وابسته است (صفحه ۸۷)

(طراح سؤال: سپیده پورصمد، استان آذربایجان شرقی، شهرستان تبریز)

۵۹- با توجه به صنایع نو با فناوری پیشرفته به سؤالات پاسخ دهید.

الف) این صنایع با کدام نوع فعالیت‌های اقتصادی ارتباط نزدیکی دارند؟

ب) امروزه کشورها سعی می‌کنند این صنایع را چگونه گسترش دهند؟

ج) اولین و مهم‌ترین مکان این صنایع در دره سیلیکون وکی، به چه نامی معروف است؟

پاسخ:

الف) صنایع نو (های تک) (صفحه ۹۶)

ب) با ایجاد پارک‌های علمی و فناوری (صفحه ۹۶)

ج) قلب صنایع فضای مجازی جهان (صفحه ۹۷)

(طراح سؤال: ودود ناصری، استان اردبیل، شهرستان پارس‌آباد)

۶۰- پیامدهای منفی توسعه مزارع پلانتیشن یا تک‌محصولی را بنویسید.

پاسخ:

از نظر کارشناسان محیط‌زیست، درکشت تک‌محصولی، به دلیل اینکه مزارع سالیان متمادی به کشت یک محصول اختصاص می‌یابند، خطر فرسایش و ضعیف شدن خاک زیاد است. به علاوه، استفاده مداوم و زیاد از کودها و آفت‌کش‌های شیمیایی در این مزارع به محیط‌زیست این نواحی آسیب می‌رساند. (صفحه ۹۲)

(طراح سؤال: افسانه حسن‌زاده، استان اردبیل، شهرستان اردبیل)

۶۱- با توجه به انواع فعالیت‌های اقتصادی، عبارت‌های زیر را دسته‌بندی نمایید.

الف) منجر به تغییر شکل فیزیکی یا شیمیایی مواد اولیه مختلف می‌شوند.

ب) کمک زیادی به ترمیم سایر بخش‌های اقتصادی می‌کند.

ج) تولید کالاهایی که مواد خام آن‌ها از زمین یا دریا استخراج می‌شود.

د) به‌طور غیرمستقیم در بهبود کیفیت و کمیت تولید کشور ایران مؤثرند.

پاسخ:

الف و ج فعالیت‌های نوع دوم

ب و د فعالیت‌های نوع سوم (صفحه ۸۴)

(طراح سؤال: راضیه یعقوب تنها، استان البرز، ناحیه دو کرج)

۶۲- موقعیت جغرافیایی و نوع آب‌وهوای کشورهای که محصولات پلانتیشن در آن‌ها کشت می‌شود را ذکر کنید.

پاسخ:

کشورهای مجاور خط استوا- آب‌وهوای گرم و مرطوب (صفحه ۹۱)

(طراح سؤال: راضیه یعقوب تنها، استان البرز، ناحیه دو کرج)

درس هشتم: نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)

۱- آیا باید در اقلام صادراتی و وارداتی کشور ما تغییراتی ایجاد شود؟

پاسخ:

بله با توجه به نوسانات قیمت نفت و دلار و تأثیر آن بر اقتصاد کشور ما، سعی شود اقلام صادراتی کشور وابسته به محصولات خاصی نباشد و دارای تنوع بالا باشد. (صفحه ۱۰۰)

(طراح سؤال: شبیم خانمحمدی، استان کرمانشاه، شهرستان اسلام‌آباد غرب)

۲- چرا در کشورهای توسعه‌یافته به رفاه و امید به زندگی افراد جامعه توجه زیادی می‌شود؟

پاسخ:

زیرا درآمد و رفاه-امید به زندگی یا متوسط طول عمر-سواد و آموزش از شاخص‌های مهم توسعه انسانی به شمار می‌رود؛ و یکی از ملاک‌های سنجش و مقایسه کشورها در زمینه نابرابری فضایی و نابرابری اقتصادی است. (صفحه ۱۰۴)

(طراح سؤال: کتایون مظلوم، استان کرمانشاه، شهرستان کرمانشاه)

۳- شرکت‌های چندملیتی چگونه موجب وابستگی نواحی به کشورهای توسعه‌یافته صنعتی می‌شوند؟

پاسخ:

شرکت‌های چندملیتی به دنبال افزایش فروش و سود خود هستند و به منافع کشورهای میزبان چندان توجهی ندارند. این شرکت‌ها گاه انحصار تولید یک کالا را در دست می‌گیرند و کارخانه‌های داخلی کشورها را از دور رقابت، خارج می‌کنند و موجب ورشکستگی آن‌ها می‌شوند. در این صورت، وابستگی نواحی به کشورهای توسعه‌یافته صنعتی بیشتر می‌شود. (صفحه ۱۰۳)

(طراح سؤال: مجتبی رحیمی، استان فارس، شهرستان شیراز)

۴- نابرابری اقتصادی چگونه در فضای جغرافیایی جلوه گر می شود؟

پاسخ:

چون منابع و امکانات و خدمات به طور عادلانه توزیع نمی شوند، نابرابری را می توان در سطح زمین و فضایی که انسان ها در آن زندگی می کنند، مشاهده کرد. در نتیجه نابرابری اقتصادی، ناحیه هایی پدید می آیند که از نظر امکانات و تسهیلات و چشم اندازهای جغرافیایی با یکدیگر تفاوت دارند. (صفحه ۱۰۶)

(طراح سؤال: مجتبی رحیمی، استان فارس، شهرستان شیراز)

۵- جایگاه کشورها به عنوان مرکز و پیرامون در طی زمان تغییر نمی کند.

پاسخ:

غلط است (صفحه ۱۰۷)

(طراح سؤال: داود پورزادی، استان همدان، شهرستان ملایر)

۶- در چه صورت موازنه تجاری یک کشور مثبت است؟

- الف) ارزش صادرات بیش از واردات باشد. ب) ارزش واردات بیش از واردات باشد.
ج) ارزش صادرات و واردات برابر باشد. د) صادرات و واردات منفی باشد.

پاسخ:

ارزش صادرات بیش از واردات باشد (صفحه ۱۰۸)

(طراح سؤال: داود پورزادی، استان همدان، شهرستان ملایر)

۷- افزایش و کاهش قیمت محصولاتی مثل فرش و خشکبار در بازارهای جهان چه تأثیری بر اقتصاد کشور ما دارد؟

پاسخ:

افزایش قیمت در بازارهای جهانی باعث می شود ارز قابل توجه ای به ایران وارد شود در نتیجه افزایش صادرات و موازنه تجاری مثبت برای کشور ما دارد اگر قیمت محصولات کاهش یابد ارز کمتری وارد کشور می شود و تولید فرش و خشکبار پایین خواهد آمد. (صفحه ۱۰۰)

(طراح سؤال: صغری کاظمی، شهرستانهای استان تهران، شهرستان پاکدشت)

۸- حمل و نقل دریایی تا چه حدودی می‌تواند بر تجارت بین‌المللی تأثیر داشته باشد؟

پاسخ:

در شیوه حمل و نقل دریایی که توسط کشتی‌ها صورت می‌گیرد، کشتی‌ها قادرند تعداد زیادی مسافر و کالاهای سنگین و حجیم را از کشوری به کشوری دیگر منتقل کنند و همین امر موجب گسترش صادرات و واردات در حجم زیاد می‌شود و نتیجه آن رونق تجارت بین‌المللی است. (صفحه ۱۱۰)

(طراح سؤال: صغری کاظمی، شهرستانهای استان تهران، شهرستان پاکدشت)

۹- ایالات متحده آمریکا برای تشویق شرکت‌های خود به سرمایه‌گذاری در خارج از کشور دست به چه اقدامی زده است؟

پاسخ:

تشویق شرکت‌های خود به سرمایه‌گذاری به آن‌ها و کمک‌های مالی و حمایتی. (صفحه ۱۰۳)

(طراح سؤال: ام‌البنین کشاورز، استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زاهدان)

۱۰- در بین انواع روش‌های حمل و نقل کدام یک جایگاه ویژه‌ای در تجارت بین‌المللی دارد؟

پاسخ:

دریایی. (صفحه ۱۱۰)

(طراح سؤال: ام‌البنین کشاورز، استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زاهدان)

۱۱- به چه دلیل حمل و نقل دریایی بر دیگر شیوه‌های حمل و نقل برتری دارد؟

پاسخ:

- پایین‌تر بودن هزینه‌ها با وجود وزن زیاد کالاها
- قابلیت جابجایی تا مسافت‌های دوردست (صفحه ۱۱۰)

(طراح سؤال: رقیه اسلامی، خراسان شمالی، شهرستان بجنورد)

۱۲- چهار مورد از ویژگی کشورهای پیرامون را بنویسید؟

پاسخ:

- سطح پایین از نظر توسعه صنعتی و فناوری‌های نوین
- وابستگی به واردات کالاهای صنعتی از مرکز
- بازار خب برای تولیدات کشورهای مرکز
- کمبود نیروی کار ماهر و متخصص
- کمبود زیرساخت‌ها و تجهیزات لازم برای توسعه‌ی صنعتی (صفحه ۱۰۷)

(طراح سؤال: رقیه اسلامی، خراسان شمالی، شهرستان بجنورد)

۱۳- بعد از جنگ جهانی دوم کشورهایی با نظام سرمایه‌داری سیاست صدور سرمایه علاوه بر صدور کالا را بنا کردند. هدف آن‌ها چه بوده است؟

پاسخ:

بهره‌برداری از منابع سرزمین‌های دیگر، جلوگیری از گسترش کمونیسم و فشار وارد کردن به حکومت‌ها برای سرمایه‌گذاری و ایجاد کارخانه مونتاژ در نقاط دیگر جهان و بهره‌کشی از آن‌ها (صفحه ۱۰۲)

(طراح سؤال: حسین سلملیان، استان مازندران، شهرستان رامسر)

۱۴- دلایل اصلی تمایل شرکت‌های چندملیتی برای فعالیت در کشورهای نواحی استوایی آفریقا و آمریکای لاتین را بنویسید.

پاسخ:

استفاده از منابع طبیعی آن کشورها، نیروی کار ارزان قیمت، جدی و سخت نبودن نظام مالیاتی، بیمه کارگران و قوانین و مقررات زیست‌محیطی (صفحه ۱۰۳)

(طراح سؤال: حسین سلملیان، استان مازندران، شهرستان رامسر)

۱۵- از لحاظ فعالیت اقتصادی کشورهای مرکز، پیرامون و نیمه پیرامون را باهم مقایسه کنید؟

پاسخ:

کشورهای مرکز یا هسته، کشورهای دارای صنعت، نیروی ماهر و متخصص و زیرساخت‌های مناسب برای توسعه اقتصادی و توسعه یافته هستند و کشورهای پیرامون از نظر توسعه صنعتی و فناوری‌های نوین در سطح پایین‌تر و کمبود نیروی کار ماهر و زیرساخت را دارا هستند و تأمین‌کننده مواد خام برای کشورهای مرکز هستند و کشورهای نیمه پیرامون از کشورهای پیرامون قوی‌تر اما از نظر قدرت اقتصادی به کشورهای مرکز نرسیده‌اند. (صفحه ۱۰۷)

(طراح سؤال: لیلا حسینجانی، استان مرکزی، شهرستان اراک)

۱۶- تأثیر افزایش یا کاهش قیمت محصولاتی مانند نفت و مواد پتروشیمی، قالی و خشکبار در بازارهای جهانی چه تأثیری بر روی زندگی ما می‌گذارد؟

پاسخ:

به جهت صادرات این محصولات از ایران، کاهش یا افزایش قیمت جهانی این محصولات می‌تواند نقش تعیین‌کننده در اقتصاد و زندگی ما داشته باشد. (صفحه ۱۰۰)

(طراح سؤال: لیلا حسینجانی، استان مرکزی، شهرستان اراک)

۱۷- علل تمایل شرکت‌های چندملیتی به سرمایه‌گذاری در کشورهای دیگر چیست؟ دو مورد

پاسخ:

۱- با احداث کارخانه یا شرکت در کشورهای دیگر از منابع طبیعی آن استفاده می‌کنند. ۲- از نیروی کار ارزان قیمت این نواحی استفاده می‌کنند. ۳- چون در کشورهای کمتر توسعه یافته صنعتی، نظام مالیاتی و بیمه کارگران و قوانین و مقررات زیست محیطی چندان سخت و جدی نیست. (صفحه ۱۰۳)

(طراح سؤال: هما زمان‌پور، استان چهارمحال و بختیاری، شهرستان بروجن)

۱۸- بعضی از کشورها برای اینکه تأثیرات منفی تجارت خارجی را بر صنایع و اقتصاد خود کاهش دهند چه کارهایی انجام می‌دهند؟

پاسخ:

کارهایی که انجام می‌دهند عبارت‌اند از: وضع تعرفه‌های گمرکی و مالیات بر کالاهای وارداتی-محدود یا ممنوع کردن واردات برخی کالاها در دوره‌های خاص-تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی-تجاری منطقه‌ای-ایجاد مناطق آزاد تجاری. (صفحه ۱۰۸)

(طراح سؤال: هما زمان‌پور، استان چهارمحال و بختیاری، شهرستان بروجن)

۱۹- عوامل توسعه شاخص انسانی کدام‌اند؟

پاسخ:

درآمد و رفاه، امید به زندگی، سواد و آموزش (صفحه ۱۰۴)

(طراح سؤال: فریبا ملاعباسلو، آذربایجان غربی، شهرستان ارومیه)

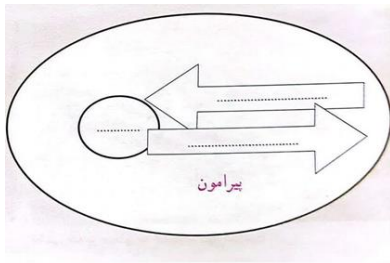
۲۰- اتحادیه‌های اقتصادی منطقه‌ای کجا شکل می‌گیرد و تشکیل این اتحادیه‌ها به چه منظوری صورت می‌گیرد؟

پاسخ:

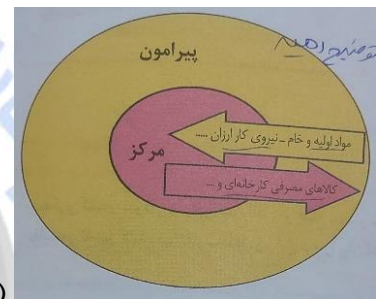
میان کشورهای همسایه شکل می‌گیرد-کشورهای عضو این اتحادیه سعی می‌کنند مالیات‌ها و تعرفه‌های گمرکی را بین خود کاهش دهند و به رونق و توسعه اقتصادی کشورها کمک کنند. (صفحه ۱۰۹)

(طراح سؤال: فریبا ملاعباسلو، آذربایجان غربی، شهرستان ارومیه)

۲۱- مدل مرکز پیرامون را تکمیل کنید.

پاسخ:

(صفحه ۱۰۶)

(طراح سؤال: کیوان نامجو، استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان بویراحمد)

۲۲- علل سرمایه‌گذاری شرکت‌های چندملیتی به سرمایه‌گذاری در کشورهای دیگر چیست؟

پاسخ:

- ۱- با احداث کارخانه یا شرکت در کشورهای دیگر از منابع طبیعی آن نواحی استفاده می‌کنند؛
- ۲- این‌که از نیروی کار ارزان قیمت این نواحی برخوردار می‌شوند
- ۳- در کشورهای کمتر توسعه‌یافته صنعتی، نظام مالیاتی و بیمه کارگران و قوانین و مقررات زیست‌محیطی، چندان جدی و سخت نیست، فعالیت شرکت‌های چندملیتی در این‌گونه کشورها، آسان‌تر و ارزان‌تر تمام می‌شود. (صفحه ۱۰۳)

(طراح سؤال: کیوان نامجو، استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان بویراحمد)

۲۳- منظور از اصطلاح «نیمه پیرامون» در اقتصاد جهانی چیست؟ توضیح دهید.

پاسخ:

کشورهایی هستند که بین مرکز و پیرامون قرار گرفته‌اند. این کشورها از نظر اقتصادی از کشورهای پیرامون قوی‌ترند اما هنوز از نظر قدرت به کشورهای مرکز نرسیده‌اند. این کشورها بین کشورهای مرکز و پیرامون نقش واسطه بازی می‌کنند و ساختار اقتصادی و اجتماعی آن‌ها دچار تغییرات و تحولات صنعتی فناورانه شده است. (صفحه ۱۰۷)

(طراح سؤال: مهدی تقی‌لو، استان زنجان، شهرستان زنجان)

۲۴- کشورها از نظر نوع غالب مبادلات تجاری به دو گروه اصلی تقسیم می‌شوند. ویژگی آن‌ها چیست؟

پاسخ:

۱- کشورهایی که اقتصاد آن‌ها به‌طور عمده مبتنی بر تولید و صدور مواد اولیه و خام و منابع انرژی و معدنی است.
۲- کشورهایی که اقتصاد آن‌ها به‌طور عمده مبتنی بر تولید و صدور انواع کالاهای کارخانه‌ای و صنعتی همراه با فناوری‌های پیشرفته و نوین است. (صفحه ۱۰۳)

(طراح سؤال: مهدی تقی‌لو، استان زنجان، شهرستان زنجان)

۲۵- دو تفاوت برای اوپک و نفتا بنویسید.

پاسخ:

اوپک برای کشورهای صادرکننده نفت در نقاط مختلف جهان است. نفتا در بین کشورهای همسایه است (شمال قاره آمریکا)
(صفحات ۱۰۴ و ۱۰۸)

(طراح سؤال: عطیه سادات صابری، استان اصفهان، شهرستان اصفهان)

۲۶- غلات و گاز را کدام نوع از کشتی‌ها جابجا می‌کنند؟

پاسخ:

غلات کشتی‌های فله‌بر و گاز را شناورهای تانکر (صفحات ۱۱۰ و ۱۱۱)

(طراح سؤال: عطیه سادات صابری، استان اصفهان، شهرستان اصفهان)

۲۷- در صورتی که میزان واردات کشوری ۹,۰۰۰,۰۰۰ دلار و میزان صادرات آن ۴,۵۰۰,۰۰۰ دلار باشد، کدام گزینه‌ها درست می‌باشند؟

- (الف) موازنه تجارت و بازرگانی منفی در این کشور (ب) مازاد ارز وارد شده به کشور
(ج) وضعیت مطلوب نسبی رفاه در این کشور (د) پایین بودن استانداردهای زندگی در این کشور
(۱) الف و ب (۲) الف و د (۳) ب و ج (۴) ج و د

پاسخ:

(۳) ب و ج (صفحه ۱۰۸)

(طراح سؤال: نسرين کلامی، استان کردستان، ناحیه یک سنندج)

۲۸- با ذکر یک مورد توضیح دهید که منطقه آزاد قشم در دسترسی به اهداف خود موفق نبوده است؟

پاسخ:

از اهداف تبدیل قشم به منطقه آزاد، توسعه صادرات کشور و رونق اقتصادی آن بوده است اما در عمل این جزیره قشم به پایگاه واردات کالاهای خارجی تبدیل شده است. (برداشت از صفحات ۱۰۹ و ۱۱۰)

(طراح سؤال: نسرين کلامی، استان کردستان، ناحیه یک سنندج)

۲۹- اگر واردات یک کشور بیشتر از صادرات آن باشد، موازنه تجاری (مثبت - منفی) است.

پاسخ:

منفی (ص ۱۰۹)

مستقر در استان مازندران

(طراح سؤال: محمد تاجیک، استان خراسان رضوی، شهرستان فیروزه)

۳۰- چرا همه مناطق آزاد تجاری جهان در رسیدن به اهداف خود موفق نبوده‌اند؟

پاسخ:

در برخی کشورها به پایگاه واردات تبدیل شده‌اند و نتوانسته‌اند به توسعه اقتصادی کمک کنند. (صفحه ۱۱۲)

(طراح سؤال: محمد تاجیک، استان خراسان رضوی، شهرستان فیروزه)

۳۱- نابرابری اقتصادی چگونه چشم‌انداز خاص جغرافیایی را به وجود می‌آورد؟

پاسخ:

امروزه ثروت و درآمد جهان به شدت در دست برخی کشورها متمرکز شده است برخی از کشورها درآمد و سطح زندگی و رفاه خوبی دارند در حالی که برخی کشورهای دیگر بخش بزرگی از مردم با فقر و کمبود امکانات زندگی مواجه‌اند و این شکاف هر روز بیشتر می‌شود

به عبارت دیگر چون منابع و امکانات و خدمات به طور عادلانه توزیع نمی‌شوند نابرابری را می‌توان در سطح زمین و فضایی که انسان‌ها در آن زندگی می‌کنند مشاهده کرد در نتیجه نابرابری اقتصادی ناحیه‌هایی پدید می‌آیند که از نظر امکانات و تسهیلات و چشم‌اندازهای جغرافیایی با یکدیگر تفاوت دارند (صفحات ۱۰۴ و ۱۰۵ و ۱۰۶)

(طراح سؤال: نسرين السادات بزمی، استان تهران، شهرستان تهران)

۳۲- چرا اتحادیه‌های اقتصادی تشکیل می‌شوند؟

پاسخ:

معمولاً کشورها برای اینکه تأثیرات منفی تجارت خارجی صادرات و واردات را بر صنایع و اقتصاد و خود کاهش دهند و به رونق و توسعه اقتصادی دست یابند اتحادیه‌های اقتصادی تشکیل می‌دهند (صفحه ۱۰۸)

(طراح سؤال: نسرين السادات بزمی، استان تهران، شهرستان تهران)

۳۳- حدود ۹۰ درصد تجارت جهانی از نظر وزن کالاهای جابه‌جاشده، مربوط به کدام نوع از حمل‌ونقل

است؟

(د) ب و ج

(ج) زمینی

(ب) هوایی

(الف) دریایی

پاسخ:

حمل‌ونقل دریایی (صفحه ۱۱۰)

(طراح سؤال: فرانک فروزان، استان گلستان، شهرستان گرگان)

۳۴- چرا همه مناطق آزاد در رسیدن به اهداف خود موفق نبوده‌اند؟

پاسخ:

زیرا در برخی کشورها به پایگاه واردات تبدیل شد و نتوانسته‌اند به توسعه اقتصادی کمک کنند. (صفحه ۱۱۰)

(طراح سؤال: فرانک فروزان، استان گلستان، شهرستان گرگان)

۳۵- انواع نواحی از نظر مبادلات تجاری جهانی را بنویسید و توضیح دهید؟

پاسخ:

نواحی از نظر نوع غالب مبادلات اقتصادی به دو گروه اصلی تقسیم می‌شوند:

- ۱- کشورهایی که اقتصاد آن‌ها به‌طور عمده مبتنی بر تولید و صدور مواد اولیه و خام و منابع انرژی و معدنی است.
- ۲- کشورهایی که اقتصاد و درآمد آن‌ها به‌طور عمده مبتنی بر تولید و صدور انواع کالاهای کارخانه‌ای و صنعتی همراه با فناوری‌های پیشرفته و نوین است. (صفحه ۱۰۳)

(طراح سؤال: مسعود سیستانی، استان کرمان، شهرستان سیرجان)

۳۶- منظور از موازنه تجاری مثبت در تجارت بین‌المللی چیست؟

الف) اگر ارزش واردات یک کشور بیشتر از صادرات آن باشد.

ب) اگر کالای تولیدشده در کشور مبدأ استفاده شود.

ج) اگر ارزش صادرات یک کشور بیشتر از واردات آن باشد.

د) اگر هزینه کالاهای تولیدشده داخلی کمتر از نمونه خارجی آن باشد.

پاسخ:

گزینه (ج).

اگر ارزش صادرات یک کشور بیشتر از واردات آن باشد، موازنه تجاری مثبت است و آن کشور می‌تواند از راه سودی که به دست می‌آورد، استانداردهای زندگی و رفاه را در کشور خود بهبود بخشد. (صفحه ۱۰۸)

(طراح سؤال: مسعود سیستانی، استان کرمان، شهرستان سیرجان)

۳۷- چه عاملی موجب پایان رساندن دوره استعمار کهن گردید؟

پاسخ:

نهضت‌های استقلال طلبانه در کشورهای مستعمره (صفحه ۱۰۱).

(طراح سؤال: حمزه احمدی، استان ایلام، شهرستان هلیلان)

۳۸- کشورهای مرکز از چه ویژگی‌های بارزی برخوردار هستند؟

پاسخ:

صنایع نو، فناوری بالا، نیروی ماهر، زیرساخت مناسب (صفحه ۱۰۷).

(طراح سؤال: حمزه احمدی، استان ایلام، شهرستان هلیلان)

۳۹- کشورهای مرکز و پیرامون را از نظر موارد زیر باهم مقایسه کنید؟

الف) نیروی کار:

ب) توسعه صنعتی:

پاسخ:

الف) نیروی کار: کشورهای مرکز از نیروی کار ماهر و متخصص برخوردارند اما کشورهای پیرامون از نظر نیروی کار ماهر کمبود دارند کشورهای مرکز از نیروی کار ارزان کشورمان پیرامون استفاده می‌کنند
ب) توسعه صنعتی: کشورهای مرکز از نظر صنعتی در سطح بالایی هستند و از صنایع نو برخوردارند اما کشورهای پیرامون از نظر توسعه صنعتی و فناوری نوین در سطح پایین‌تری قرار دارد. (صفحه ۱۰۷)

(طراح سؤال: پریسا آبرون، استان گیلان، شهرستان رودبار)

۴۰- هر کدام از موارد زیر مربوط به کدام یک از انواع استعمار کهن و استعمار جدید است؟

الف) قدرت نظامی و اشغال سرزمین:

ب) گسترش شرکت‌های چندملیتی:

پاسخ:

الف) استعمار کهن

ب) استعمار جدید (صفحه ۱۰۱-۱۰۲)

(طراح سؤال پریسا آبرون، استان گیلان، شهرستان رودبار)

۴۱- در نظام سرمایه‌داری جهانی، کشورهای پیرامون با چه ویژگی‌هایی شناخته می‌شوند؟

پاسخ:

تولیدکننده و صادرکننده مواد اولیه و خام، دارای کمبود نیروی کار ماهر و متخصص و زیرساخت‌ها و تجهیزات لازم برای توسعه صنعتی (صفحه ۱۰۷)

(طراح سؤال: عادل رحیمی، استان هرمزگان، منطقه جناح)

۴۲- هدف از ایجاد مناطق آزاد تجاری کیش در جنوب و انزلی در شمال کشور چه بوده است؟

پاسخ:

توسعه صادرات و رونق اقتصادی کشور (صفحه ۱۰۹)

(طراح سؤال: یاسر حسن‌زاده، استان هرمزگان، شهرستان میناب)

۴۳- زیرساخت‌های مناسب برای توسعه اقتصادی یک کشور کدام‌اند؟

پاسخ:

حمل‌ونقل پیشرفته - سطح بالای زندگی و رفاه اجتماعی (صفحه ۸۴).

(طراح سؤال: فاطمه استوار، استان یزد، شهرستان یزد)

۴۴- بهترین نوع کشتی برای حمل هر یک از کالاهای زیر را بنویسید؟

سنگ آهن: فله‌بر (۲) پوشاک: کانتینری

پاسخ:

- فله‌بر ۲- کانتینری (صفحه ۱۱۱)

(طراح سؤال: فاطمه استوار، استان یزد، شهرستان یزد)

۴۵- چرا نظام سرمایه‌داری کشورها به دو قسمت مرکز و پیرامون تقسیم می‌شود؟

پاسخ:

بر اساس روابط و مبادله نابرابری که بین نواحی پدید آمده است (صفحه ۱۰۶)

(طراح سؤال: معصومه سلیمی، استان قم، شهرستان قم)

۴۶- کدام یک از شاخص‌های توسعه انسانی جنبه اقتصادی دارد؟ چرا؟

پاسخ:

درآمد رفاه. امروزه ثروت و درآمد جهان به شدت در دست برخی کشورها متمرکز شده است به طوری که مردم برخی از کشورها درآمد و سطح زندگی و رفاه خوبی دارند. در حالی که در برخی کشورهای دیگر، بخش بزرگی از مردم با فقر و کمبود امکانات زندگی مواجه‌اند. (صفحه ۱۰۴)

(طراح سؤال: معصومه سلیمی، استان قم، شهرستان قم)

۴۷- کشور ما چگونه می‌تواند تأثیرات منفی تجارت خارجی (واردات/صادرات) بر صنایع و اقتصاد خود را

کاهش داده و به رونق اقتصادی دست یابد؟

پاسخ:

وضع تعرفه‌های گمرکی و مالیات بر کالاهای وارداتی، محدود و ممنوع کردن واردات برخی کالاها در دوره‌های زمانی خاص، تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای و ایجاد مناطق آزاد تجاری. (صفحه ۱۰۸)

(طراح سؤال: کبری عزیزی، استان خوزستان، ناحیه ۲ اهواز)

۴۸- چرا در منطقه تجاری قشم قوانین و مقررات اقتصادی کشور اجرا نمی‌شود؟

پاسخ:

زیرا منطقه آزاد تجاری است و قوانین و مقررات مالیاتی کشور در مورد سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد اجرا نمی‌شود. (صفحه ۱۰۹ - ۱۱۰)

(طراح سؤال: کبری عزیزی، استان خوزستان، ناحیه ۲ اهواز)

۴۹- شرکت‌های چندملیتی برای اینکه بتوانند کالاها و خدمات خود را به فروش برسانند، دست به چه اقدامی می‌زنند؟

پاسخ:

شعبه‌ها و کارخانه‌های مونتاژ خود را در سایر نواحی ایجاد می‌کنند یا به عبارت دیگر شرکت‌های چندملیتی از شرکت‌های محلی در کشورهای میزبان برای تولید و فروش کالا و خدمات خود استفاده می‌کند (صفحه ۱۰۳)

(طراح سؤال: طاهره خسروانی، استان بوشهر، منطقه ریگ)

۵۰- بهترین راه‌ها برای کاهش تأثیرات منفی تجارت خارجی برای چیست؟

پاسخ:

وضع تعرفه‌های گمرکی و مالیاتی بر کالاهای وارداتی -محدود یا ممنوع کردن واردات برخی کالاها در دوره‌های زمانی خاص -تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی-تجاری منطقه‌ای-ایجاد مناطق آزاد تجاری (صفحه ۱۰۸)

(طراح سؤال: طاهره خسروانی، استان بوشهر، منطقه ریگ)

۵۱- به جای الف، ب، ج و د به ترتیب چه عبارتی قرار دهیم تا جدول مقابل درست باشد؟

صادرات	نام کشور	واردات
الف	فرانسه	ب
ج	لیبی	د

پاسخ:

الف- غله و پنیر

ب- قطعات هواپیما - خودرو- نفت خام- نفت و گاز تصفیه شده

ج- طلا - کودهای نیتروژنه

د- هواپیما - بنزین - تجهیزات رادیویی (صفحه ۹۹)

(طراح سؤال: نازیلا مختاریان، استان قزوین، شهرستان قزوین)

۵۲- کدام عبارت در ارتباط با جمله زیر مفهوم نادرستی را بیان می کند؟

کشورهای پیرامون واردکننده کالاهای صنعتی از کشورهای مرکز هستند.

۱- چشم اندازهای جغرافیایی با یکدیگر تفاوت دارند.

۲- در سطح جهان ثروت در دست برخی از کشورها متمرکز شده است.

۳- همه نواحی، برای رفع نیاز به یکدیگر وابسته هستند.

۴- کشورهای جهان، در اقتصاد جهانی جایگاه متفاوتی دارند.

پاسخ:

گزینه ۱ چشم اندازهای جغرافیایی با یکدیگر تفاوت دارند. (صفحه ۱۰۶ - ۱۰۷)

(طراح سؤال: نازیلا مختاریان، استان قزوین، شهرستان قزوین)

۵۳- متن زیر را با دقت مطالعه کرده و به سؤالات زیر در ارتباط با متن پاسخ دهید.

«کشور ما ایران در جنوب غرب آسیا و در منطقه خاورمیانه واقع شده است. این منطقه یکی از مناطق استراتژیک جهان به شمار می‌رود. کشورهای عربستان، عراق، کویت؛ امارات متحده عربی و ایران از جمله کشورهای تولید و صادرکننده نفت و گاز منطقه است. در این میان کشور ایران در زمینه تولید نفت مقام چهارم و در زمینه تولید گاز مقام اول را دارد.»

الف) کشورهای واقع در منطقه خاورمیانه جزو کدام دسته، تولیدکننده مواد خام و اولیه یا صادرکننده کالاهای تولیدشده می‌باشند؟

ب) کشور ایران جزو کدام سازمان اقتصادی است؟

ج) هدف از عضویت در این سازمان چیست؟

د) کاهش یا افزایش قیمت نفت چه نقشی در اقتصاد ایران دارد؟

پاسخ:

الف) تولیدکننده مواد خام و اولیه

ب) اوپک (صفحه ۱۰۹)

ج) دفاع از منافع خود و جلوگیری از آسیب‌پذیری ناشی از کاهش قیمت در بازار جهانی (صفحه ۱۰۴)

د) چون کشور ما محصولاتی مانند نفت و مواد پتروشیمی را به کشورهای دیگر صادر می‌کند، نوسان قیمت در بازارهای جهانی بر روی اقتصاد و زندگی ما تأثیر می‌گذارد. (صفحه ۱۰۳)

(طراح سؤال: فاطمه بوشادی، استان خراسان جنوبی شهرستان بیرجند)

۵۴- علت هر یک از عبارتهای زیر را در ارتباط با شرکتهای چندملیتی بنویسید.

الف) فعالیت آنها در کشور میزبان آسان‌تر و ارزان‌تر تمام می‌شود.

ب) سبب ورشکستگی کشور میزبان و خارج شدن آن از دور رقابت می‌شوند.

پاسخ:

الف) چون در کشورهای توسعه‌یافته صنعتی نظام مالیاتی و بیمه کارگران و قوانین و مقررات زیست‌محیطی چندان جدی و سخت نیست لذا فعالیت شرکت‌های چندملیتی در این‌گونه کشورها آسان‌تر و ارزان‌تر تمام می‌شود.

ب) شرکت‌های چندملیتی به دنبال افزایش فروش و سود خود هستند و به منافع کشورهای میزبان چندان توجهی ندارند. این شرکت‌ها گاه انحصار تولید یک کالا را در دست می‌گیرند و کارخانه‌های داخلی کشورها را از دور رقابت، خارج می‌کنند و موجب ورشکستگی آنها می‌شوند. در این صورت، وابستگی نواحی به کشورهای توسعه‌یافته صنعتی بیشتر می‌شود. (صفحه ۱۰۳)

(طراح سؤال: فاطمه بوشادی، استان خراسان جنوبی شهرستان بیرجند)

۵۵- همه گزینه‌ها از اقدامات مؤثر کشورها جهت کاهش تأثیرات منفی تجارت خارجی بر اقتصاد می‌باشند به جز:

الف) کاهش تعرفه‌های گمرکی

ب) ایجاد مناطق آزاد تجاری

ج) تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی تجاری منطقه‌ای

د) محدودیت واردات برخی کالاها در دوره‌های زمانی خاص

پاسخ:

کاهش تعرفه‌های گمرکی. (صفحه ۱۰۸)

(طراح سؤال: مریم سیدی سگوند، استان لرستان، شهرستان خرم‌آباد)

۵۶- کدام عبارت، در ارتباط با جمله زیر مفهوم نادرستی را بیان می‌کند؟

«کشورهای پیرامون واردکننده کالاهای صنعتی از کشورهای مرکز هستند»

الف) چشم‌اندازهای جغرافیایی، با یکدیگر تفاوت دارند.

ب) در سطح جهان ثروت در دست برخی از کشورها متمرکز شده است.

ج) همه نواحی، برای رفع نیاز به یکدیگر وابسته هستند.

د) کشورهای جهان، در اقتصاد جهانی جایگاه متفاوتی دارند.

پاسخ:

چشم‌اندازهای جغرافیایی، با یکدیگر تفاوت دارند. (صفحه ۱۰۷)

(طراح سؤال: مریم سیدی سگوند، استان لرستان، شهرستان خرم‌آباد)

۵۷- در جاهای خالی کلمات مناسب قرار دهید.

- الف) یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های دوره بعد از جنگ جهانی اول و دوم، گسترش بود.
ب) کشورهای توسعه‌یافته صنعتی که بالاترین موقعیت را از نظر درآمد و ثروت دارند، نامیده می‌شوند.
ج) اگر ارزش واردات یک کشور بیشتر از صادرات باشد موازنه منفی است و به آن می‌گویند.
د) اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای، میان کشورهای شکل می‌گیرد.

پاسخ:

الف) شرکت‌های چندملیتی (صفحه ۱۰۳)

ب) مرکز (صفحه ۱۰۷)

ج) کسری تجاری (صفحه ۱۰۸)

د) همسایه (صفحه ۱۰۸)

(طراح سؤال: سپیده پورصمد، استان آذربایجان شرقی، شهرستان تبریز)

۵۸- امتیازات حمل‌ونقل دریایی را بر دیگر شیوه‌های حمل‌ونقل بنویسید؟

پاسخ:

به دلیل پایین‌تر بودن هزینه‌ها باوجود وزن زیاد کالاهای جابه‌جاشده و نیز قابلیت جابه‌جایی کالا تا مسافت‌های دور دست.
(صفحه ۱۱۰)

(طراح سؤال: سپیده پورصمد، استان آذربایجان شرقی، شهرستان تبریز)

مستقر در استان مازندران

۵۹- هر یک از کلمات داخل پرانتز مناسب کدام عبارت است؟

(مرکز - هلند - پیرامون - اِکو - کشتی‌های فله‌بر - اقتصاد جهانی - هواپیما - نفتا)

- الف) بر مبنای ارزش پول یک کشور صورت می‌گیرد.
ب) به کشورهای توسعه‌یافته صنعتی که از نظر درآمد و ثروت بالاترین موقعیت را دارند.
ج) برای کاهش قیمت نفت در بازار جهانی این سازمان تشکیل شد.
د) در این ناحیه مواد اولیه و خام و کمبود نیروی کار ماهر و متخصص وجود دارد.

پاسخ:

الف) اقتصاد جهانی

(صفحه ۱۰۰)

ب) مرکز

(صفحه ۱۰۷)

ج) اِکو / آسه آن / نفتا

(صفحه ۱۰۸)

د) پیرامون

(صفحه ۱۰۷)

(طراح سؤال: شراره حدادی، استان اردبیل، شهرستان اردبیل)

۶۰- امروزه بیشتر مبادلات اقتصادی کشورها از چه طریقی صورت می‌گیرد؟

پاسخ:

از طریق کشتی‌های فله‌بر و کانتینری. (صفحه ۱۱۱)

(طراح سؤال: وجیهه اسماعیلی، استان اردبیل، شهرستان اردبیل)

۶۱- کشورهایی که از نظر توسعه صنعتی و فناوری‌های نوین در سطح پایین قرار دارند چه نقشی در شرکت‌های چندملیتی دارند؟

پاسخ:

شرکت‌های چندملیتی به علت سخت نبودن نظام مالیاتی، بیمه کارگران و قوانین زیست‌محیطی سرمایه‌گذاری می‌کنند. (صفحه ۱۰۳).

(طراح سؤال: راضیه یعقوب تنها، استان البرز، ناحیه دو کرج)

۶۲- کشورهایی که ساختار اجتماعی و اقتصادی آن‌ها دچار تحولات صنعتی و فناورانه شده‌اند چه نقشی در نظام سرمایه‌داری جهانی دارند؟

پاسخ:

نقش واسطه‌ای (صفحه ۱۰۷)

(طراح سؤال: راضیه یعقوب تنها، استان البرز، ناحیه دو کرج)

درس نهم: معنا و مفهوم ناحیه سیاسی

۱- مزایای برخورداری از پیمان شنگن در کشورهای عضو اتحادیه اروپا را تحلیل کنید؟

پاسخ:

برای تسهیل رفت و آمد مردم به برخی کشورهای عضو به منظور زندگی، کار، تحصیل یا سرمایه گذاری، اخذ روادید یا ویزا بین این کشورها لغو شده است و افراد می توانند بر طبق پیمان «شنگن» آزادانه و بدون نیاز به روادید به این کشورها، سفر کنند؛ بنابراین سبب رفاه افراد و تبادلات تجاری فرهنگی و گردشگری زیادی می شود. (صفحه ۱۱۹)

(طراح سؤال: کتایون مظلوم، استان کرمانشاه، شهرستان کرمانشاه)

۲- دوقطبی شدن شهرها و پیدایش مناطق مرفه نشین و مناطق فقیرنشین از ویژگی های ایدئولوژی است و در فضای کشورهایی با ایدئولوژی، بلوک های مسکونی یکدست و هم شکل که نمای یکسان دارند، فراوان مشاهده می شود.

(ب) سوسیالیستی- سرمایه داری

(الف) سرمایه داری- سوسیالیستی

(د) سرمایه داری- اسلامی

(ج) کمونیستی- سوسیالیستی

پاسخ:

گزینه الف) سرمایه داری- سوسیالیستی (صفحه ۱۲۴)

(طراح سؤال: سارا جلیلیان، استان کرمانشاه، شهرستان اسلام آباد غرب)

۳- آیا نظام مدیریت در همه نواحی سیاسی ویژه یکسان است؟ چرا؟

پاسخ:

خیر، نواحی سیاسی ویژه شامل نواحی خودمختار و مناطق آزاد تجاری هستند. نواحی خودمختار از استقلال در امور داخلی برخوردارند و در امور سیاست خارجی و دفاع، تابع حکومت مرکزی هستند؛ اما در مناطق آزاد تجاری برخی قوانین و مقررات کشور مانند ورود اتباع خارجی بدون ویزا در آنجا اجرا نمی شود. (صفحه ۱۱۹)

(طراح سؤال: مجتبی رحیمی، استان فارس، شهرستان شیراز)

۴- شبه جزیره کریمه به عنوان یک فضای جغرافیایی چگونه بر تصمیمات سیاسی اثرگذار است؟

پاسخ:

شبه جزیره کریمه در شمال دریای سیاه و جنوب اوکراین واقع شده است. این شبه جزیره که یک منطقه گردشگری و کشاورزی نیز است موقعیت جغرافیایی مهمی دارد. بطوریکه تسلط بر منطقه کریمه، فرمانروایی بر دریای سیاه و منطقه اوراسیا را به دنبال دارد. به همین دلیل کشورهای غربی از پیوستن آن به روسیه مخالف هستند. (صفحه ۱۲۲)

(طراح سؤال: مجتبی رحیمی، استان فارس، شهرستان شیراز)

۵- برای هریک از نواحی سیاسی زیر یک مثال بزنید.

الف ناحیه سیاسی فراملی	ب) ناحیه سیاسی فرو ملی
ج) ناحیه سیاسی ملی	د) ناحیه سیاسی ویژه

پاسخ:

الف) اتحادیه اروپا ب) شهرستان ج) ایران د) مناطق آزاد تجاری (صفحه ۱۱۹)

(طراح سؤال: داود پورزادی، استان همدان، شهرستان ملایر)

۶- چرا جغرافیا و سیاست دو عنصر اصلی در جغرافیای سیاسی است؟

پاسخ:

زیرا جغرافیا و فضای جغرافیایی بر تصمیمات سیاسی اثر می گذارد و برعکس سیاست و تصمیم گیری های سیاسی نیز روی فضای جغرافیایی اثر می گذارد و آن را تغییر می دهد. (صفحه ۱۲۱)

(طراح سؤال: داود پورزادی، استان همدان، شهرستان ملایر)

۷- چرا کشورهای اتحادیه اروپا آزادانه می توانند به کشورهای عضو این اتحادیه سفر کنند؟

پاسخ:

به دلیل اینکه اخذ روادید (ویزا) بین این کشورها لغو شده است و افراد می توانند طبق پیمان شنگن آزادانه و بدون ویزا سفر کنند. (صفحه ۱۱۹)

(طراح سؤال: صغری کاظمی، شهرستانهای استان تهران، شهرستان پاکدشت)

۸- از لحاظ ناحیه سیاسی پایتخت چه عنوانی دارد؟ توضیح دهید.

پاسخ:

کانون ناحیه سیاسی می‌شود زیرا هر ناحیه سیاسی کانونی دارد که محل تمرکز قدرت سیاسی است و قدرت سیاسی از آن نقطه در سطح ناحیه اعمال می‌شود. (صفحه ۱۲۰)

(طراح سؤال: صغری کاظمی، شهرستانهای استان تهران، شهرستان پاکدشت)

۹- نواحی خودمختار از چه نظر استقلال دارند و اداره‌ی امور داخلی این نواحی بر عهده‌ی کیست؟

پاسخ:

استقلال محدود به دلیل شرایط قومی و مذهبی و در اداره‌ی امور خود، استقلال محدودی دارند. (صفحه ۱۱۹)

(طراح سؤال: ام‌البنین کشاورز، استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زاهدان)

۱۰- چرا شبه‌جزیره کریمه از لحاظ سیاسی موقعیت حساسی دارد؟

پاسخ:

زیرا فرمانروایی بر دریای سیاه و منطقه اوراسیا با توجه به موقعیت جغرافیایی خود دارا است. (صفحه ۱۲۲)

(طراح سؤال: ام‌البنین کشاورز، استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زاهدان)

۱۱- نام ناحیه‌ی سیاسی را در مقابل عبارت بنویسید.

- الف) ناحیه‌ای که نظام مدیریت مخصوص به خود دارد.....
- ب) چند کشور که تحت اداره‌ی یک نظام مدیریت منطقه‌ای قرار گرفته است.....
- ج) یک کشور مستقل که نظام حکومتی مستقل دارد.....
- د) یک واحد جغرافیایی مانند روستا، شهر و ... که تحت مدیریت نهادهای مربوطه باشد.....

پاسخ:

الف) ناحیه سیاسی ویژه

ب) ناحیه سیاسی فراملی (منطقه‌ای)

ج) ناحیه سیاسی ملی

د) ناحیه سیاسی فرو ملی (صفحه ۱۱۹-۱۱۸)

(طراح سؤال: رقیه اسلامی، خراسان شمالی، شهرستان بجنورد)

۱۲- در کدام یک از مناطق زیر اتباع خارجی می‌توانند بدون اخذ روادید (ویزا) از قبل به یک کشور وارد شوند؟

پاسخ:

مناطق آزاد تجاری (صفحه ۱۱۹)

(طراح سؤال: رقیه اسلامی، خراسان شمالی، شهرستان بجنورد)

**۱۳- نقشه روبرو ناحیه سیاسی نخجوان را نشان می‌دهد.
الف- ناحیه نخجوان جزء کدام نوع از نواحی سیاسی است؟
ب) ویژگی این نوع نواحی را بنویسید.**

پاسخ:

الف- ناحیه سیاسی ویژه (ناحیه خودمختار)

ب- به دلیل شرایط قومی و مذهبی و نظایر آن، از استقلال محدودی برخوردارند و در امور سیاست خارجی و دفاع، تابع حکومت مرکزی هستند؛ به عبارت دیگر، خودمختاری، استقلال محدود یک واحد سیاسی در اداره امور خود در داخل یک کشور است. (صفحه ۱۱۹)

(طراح سؤال: مرتضی حیدری، استان مازندران، شهرستان محمودآباد)

۱۴- چرا جغرافیای سیاسی از دو عنصر جغرافیا و سیاست ترکیب شده است؟

پاسخ:

زیرا جغرافیا و فضای جغرافیایی بر تصمیمات سیاسی تأثیر می‌گذارد و همچنین سیاست و تصمیم‌گیری‌های سیاسی روی فضای جغرافیایی تأثیر می‌گذارد. (صفحه ۱۲۱)

(طراح سؤال: مجید راعی، استان مازندران، شهرستان آمل)

۱۵- مناطق آزاد تجاری چه ویژگی‌هایی دارند و آیا در ایران نمونه‌ای از مناطق آزاد تجاری وجود دارد؟

پاسخ:

مناطق آزاد تجاری مناطقی هستند که برخی قوانین و مقررات کشور در آن‌ها اجرا نمی‌شود. بله در ایران منطقه آزاد قشم یکی از مناطق آزاد تجاری است. (صفحه ۱۱۹)

(طراح سؤال: لیلا حسینیجانی، استان مرکزی، شهرستان اراک)

۱۶- با توجه به اهمیت خلیج فارس، نقش آفرینی کشورها را در منطقه چگونه می‌بینید؟

پاسخ:

در گذشته کشورهای استعمارگر روسیه و انگلستان برای دستیابی به این منطقه با یکدیگر به رقابت پرداختند. امروزه نیز کشورهای سلطه‌گر نظیر آمریکا و انگلیس با ایجاد پایگاه‌های نظامی و نفوذ در کشورهای اطراف خلیج فارس، سعی می‌کنند کنترل این منطقه را به دست گیرند. (صفحه ۱۲۲)

(طراح سؤال: لیلا حسینیجانی، استان مرکزی، شهرستان اراک)

۱۷- اتحادیه اروپا جزء کدامیک از انواع نواحی سیاسی است؟ و کشورهای عضو این اتحادیه از چه اصول و شیوه‌های مشترکی را پیروی می‌کنند؟

پاسخ:

نواحی سیاسی فراملی (منطقه‌ای)- کشورهای اتحادیه اروپا در امور سیاست خارجی، کشاورزی-تجارت و محیط‌زیست و نظایر آن از اصول و شیوه‌ای مشترکی پیروی می‌کنند. پول مشترک-حذف روادید و ویزا و پیمان شنگن (صفحه ۱۱۹)

(طراح سؤال: هما زمان‌پور، استان چهارمحال و بختیاری، شهرستان بروجن)

۱۸- نواحی خودمختار به کدام نواحی گفته می‌شود؟ یک ناحیه خودمختار مثال بزنید؟

پاسخ:

به استان‌ها یا ایالت‌هایی گفته می‌شود که به دلیل شرایط قومی و مذهبی و نظایر آن، از استقلال محدودی برخوردارند و در امور سیاست خارجی و دفاعی، تابع حکومت مرکزی هستند. مانند جمهوری نخجوان-در جمهوری آذربایجان و هنگ کنگ در چین و کردستان در عراق (۱۱۹)

(طراح سؤال: هما زمان‌پور، استان چهارمحال و بختیاری، شهرستان بروجن)

۱۹- اتحادیه اروپا و شهرستان طبری به ترتیب به کدام نوع از نواحی سیاسی اشاره دارد؟

پاسخ:

فراملی - فرو ملی (صفحه ۱۱۸)

(طراح سؤال: فریبا ملاعباسلو، آذربایجان غربی، شهرستان ارومیه)

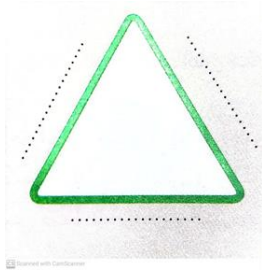
۲۰- چرا عنوان جغرافیای سیاسی از دو عنصر جغرافیا و سیاست ترکیب شده است؟

پاسخ:

زیرا جغرافیا و فضای جغرافیایی بر تصمیمات سیاسی تأثیر می‌گذارند و برعکس سیاست و تصمیم‌گیری‌های سیاسی نیز روی فضای جغرافیایی اثر می‌گذارد و آن‌ها را تغییر می‌دهند. (صفحه ۱۲۱)

(طراح سؤال: فریبا ملاعباسلو، آذربایجان غربی، شهرستان ارومیه)

۲۱- ارکان ناحیه سیاسی را ذکر کنید؟

پاسخ:

(صفحه ۱۱۸)

(طراح سؤال: کیوان نامجو، استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان بویراحمد)

۲۲- برای انواع نواحی سیاسی یک مثال بزنید؟

الف- ناحیه سیاسی فرو ملی

ب- ناحیه سیاسی ملی

پ- ناحیه سیاسی فراملی (منطقه‌ای)

ت- ناحیه سیاسی ویژه

مستقر در استان مازندران

پاسخ:

الف: استان ب: ایران و ... پ: اتحادیه اروپا ت: نخجوان - قشم ایران (صفحه ۱۱۹-۱۱۸)

(طراح سؤال: کیوان نامجو، استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان بویراحمد)

۲۳- مناطق آزاد تجاری چه ویژگی‌هایی دارند؟

پاسخ:

مناطق هستند که برخی قوانین و مقررات کشور در آن‌ها اجرا نمی‌شود، برای مثال اتباع خارجی می‌توانند بدون اخذ ویزا از قبل، به مناطق آزاد تجاری یک کشور وارد شوند و یا قوانین مالیاتی و گمرکی کشورها در مورد سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد اجرا نمی‌شود. (صفحه ۱۱۹)

(طراح سؤال: مهدی تقی‌لو، استان زنجان، شهرستان زنجان)

۲۴- با ذکر مثالی توضیح دهید چگونه ایدئولوژی حکومت‌ها بر فضای جغرافیایی تأثیر می‌گذارد؟

پاسخ:

ایدئولوژی سوسیالیسم با مالکیت خصوصی مخالف است و منافع جمعی را بر منافع فردی مقدم می‌شمارد و بر تساوی و برابری تأکید می‌کند. از این‌رو، در فضاهای شهری این کشورها بلوک‌های مسکونی یکدست و هم‌شکل که نمای یکسان دارند، فراوان مشاهده می‌شود. (صفحه ۱۲۴)

(طراح سؤال: مهدی تقی‌لو، استان زنجان، شهرستان زنجان)

۲۵- کشور عراق و کردستان عراق چه تفاوتی از نظر ناحیه سیاسی دارند؟

پاسخ:

عراق ناحیه سیاسی ملی و کردستان عراق ناحیه خودمختار است. (صفحات ۱۱۸ و ۱۱۹)

(طراح سؤال: عطیه سادات صابری، استان اصفهان، شهرستان اصفهان)

۲۶- دو کانون ناحیه سیاسی را بنویسید.

پاسخ:

مانند پایتخت‌ها، مراکز ایالت‌ها و مراکز استان‌ها. (صفحه ۱۲۰)

(طراح سؤال: عطیه سادات صابری، استان اصفهان، شهرستان اصفهان)

۲۷- عبارتهای سمت راست را به عبارتهای سمت چپ متصل کنید. (یک مورد اضافی است)

الف: کشوری مستقل با نظام حکومتی مستقل	۱ - ناحیه سیاسی ویژه
ب: کشوری دارای نظام مدیریتی خاص	۲ - ناحیه سیاسی مرکزی
ج: چند کشور تحت اداره یک نظام مدیریت منطقه‌ای	۳ - ناحیه سیاسی ملی
د: یک واحد جغرافیایی مانند استان با مدیریت استانداری	۴ - ناحیه سیاسی فراملی
	۵ - ناحیه سیاسی فرو ملی

پاسخ:

الف - ۳ ب - ۱ ج - ۴ د - ۵ (صفحه ۱۱۸)

(طراح سؤال: آرزو علی میرزازاده، استان کردستان، ناحیه ۱ سنندج)

۲۸- دوقطبی شدن شهرها (پیدایش مناطق مرفه نشین و فقیر نشین) به کدام یک از جنبه‌های روابط جغرافیا و سیاست دلالت دارد؟

پاسخ:

تأثیر ایدئولوژی حکومت‌ها بر فضای جغرافیایی (صفحه ۱۲۴)

(طراح سؤال: آرزو علی میرزازاده، استان کردستان، ناحیه ۱ سنندج)

۲۹- کدام گزینه درباره «ناحیه خودمختار» نادرست است؟

- الف) استان یا ایالتی که به دلیل قومی و مذهبی از استقلال کامل برخوردار است.
ب) در امور سیاست خارجی و دفاع، تابع حکومت مرکزی است.
ج) نخجوان در جمهوری آذربایجان نمونه‌ای از یک ناحیه سیاسی خودمختار است.
د) نوعی از نواحی سیاسی ویژه به حساب می‌آید.

پاسخ:

الف) استان یا ایالتی که به دلیل قومی و مذهبی از استقلال کامل برخوردار است. (صفحه ۱۱۹)

(طراح سؤال: محمد تاجیک، استان خراسان رضوی، شهرستان فیروزه)

۳۰- هر یک از مناطق زیر جزء کدام یک از انواع نواحی سیاسی می‌باشند؟
الف - استان ب - اتحادیه اروپا ج - کشور مصر د - بندر هنگ‌کنگ

پاسخ:

الف) فرو ملی ب) فراملی ج) ملی د) ویژه (خودمختار) (صفحه ۱۱۹)

(طراح سؤال: محمد تاجیک، استان خراسان رضوی، شهرستان فیروزه)

۳۱- چه معیارهایی برای تقسیم‌بندی نواحی سیاسی وجود دارد؟

پاسخ:

با توجه به مقیاس فضای جغرافیایی و نظام مدیریت که یک فضای جغرافیایی را اداره می‌کند نواحی سیاسی به انواع مختلف تقسیم می‌شوند (صفحه ۱۱۸)

(طراح سؤال: نسرين السادات بزمی، استان تهران، شهرستان تهران)

۳۲- در دنیای واقعی دو مورد از تأثیر سیاست بر مکان را بنویسید؟

پاسخ:

طراحی و اجرای محدوده طرح ترافیک زوج و فرد - منطقه خلیج فارس - شبه جزیره کریمه در شمال دریای سیاه - تونل مانش - پایگاه نظامی ایالات متحده آمریکا در فیلیپین - زاغه‌های فیلیپین (صفحات ۱۲۲ و ۱۲۳) فقط دو مورد

(طراح سؤال: نسرين السادات بزمی، استان تهران، شهرستان تهران)

۳۳- با توجه به رابطه بین جغرافیا و سیاست بررسی کنید در اثر چه عواملی ممکن است توزیع امکانات، مناسب و عادلانه یا به‌دوراز عدالت باشد؟

پاسخ:

سیاست‌ها و تصمیماتی که حکومت یک کشور در زمینه اقتصاد، اشتغال و توزیع درآمد اتخاذ می‌کند و همچنین نوع برنامه‌ریزی و بودجه‌ای که به نواحی مختلف کشور (شهر، روستا، استان و ...) اختصاص می‌دهد، بر توزیع امکانات و تجهیزات در نواحی مختلف اثر می‌گذارد و چشم‌اندازها و فضاهای جغرافیایی متفاوتی ایجاد می‌کند. (صفحه ۱۲۳)

(طراح سؤال: فاطمه جلالی، استان گلستان، شهرستان آق‌قلا)

۳۴- عنوان جغرافیای سیاسی از چه عناصری ترکیب شده است و علت ترکیب این عناصر چیست؟

پاسخ:

از دو عنصر «جغرافیا» و «سیاست» ترکیب شده است؛ زیرا جغرافیا و فضای جغرافیایی بر تصمیمات سیاسی، تأثیر می‌گذارد و برعکس. سیاست و تصمیم‌گیری‌های سیاسی نیز روی فضای جغرافیایی اثر می‌گذارد و آن‌ها را تغییر می‌دهند. (صفحه ۱۲۱)

(طراح سؤال: فاطمه جلالی، استان گلستان، شهرستان آق‌قلا)

۳۵- سه رکن اصلی تمامی نظام‌های سیاسی جهان را نام ببرید؟

پاسخ:

همه نواحی سیاسی، اعم از فرو ملی، ملی، فراملی و ویژه، سه رکن اصلی دارند: ۱- قلمرو و فضای جغرافیایی. ۲- سازه انسانی. ۳- نظام مدیریت. (صفحه ۱۲۰)

(طراح سؤال: مسعود سیستانی، استان کرمان، شهرستان سیرجان)

۳۶- یک واحد جغرافیایی مانند روستا، شهر، بخش، شهرستان و استان است که تحت مدیریت دهرداری، شهرداری، بخشداری، فرمانداری و استانداری قرار دارد.

الف) ناحیه سیاسی ملی

ب) ناحیه سیاسی فراملی

ج) ناحیه سیاسی منطقه‌ای

د) ناحیه سیاسی فرو ملی

پاسخ:

گزینه (د). (صفحه ۱۱۸)

(طراح سؤال: مسعود سیستانی، استان کرمان، شهرستان سیرجان)

۳۷- اداره چند کشور تحت اداره یک نظام مدیریت منطقه‌ای جزو کدام ناحیه سیاسی محسوب می‌شود؟

پاسخ:

ناحیه سیاسی فراملی (منطقه‌ای) (صفحه ۱۱۹).

(طراح سؤال: حمزه احمدی، استان ایلام، شهرستان هلیلان)

۳۸- سه رکن اصلی همه نواحی سیاسی را نام ببرید؟

پاسخ:

قلمرو فضای جغرافیایی، سازه انسانی، نظام مدیریت (صفحه ۱۲۰)

(طراح سؤال: حمزه احمدی، استان ایلام، شهرستان هلیلان)

۳۹- با ذکر یک مثال تأثیر ایدئولوژی حکومت‌ها بر فضای جغرافیایی را بررسی کنید؟

پاسخ:

در پارک بانوان، بانوان در فضای مخصوص خود به راحتی و با رعایت موازین شرعی و دینی ورزش و تفریح می‌کنند. یا مثال آثار معماری سوسیالیستی و یا مثال دوقطبی شدن شهرها (صفحه ۱۲۴)

(طراح سؤال: فروزان فرزانه، استان گیلان، شهرستان رودبار)

۴۰- با توجه به رابطه بین جغرافیا و سیاست بررسی کنید در اثر چه عواملی ممکن است توزیع امکانات مناسب و عادلانه یا به‌دوراز عدالت باشد؟

پاسخ:

سیاست‌ها و تصمیماتی که حکومت یک کشور در زمینه اقتصاد، اشتغال و توزیع درآمد اتخاذ می‌کند و همچنین نوع برنامه‌ریزی و بودجه‌ای که به نواحی مختلف کشور اختصاص می‌دهد بر توزیع امکانات و تجهیزات در نواحی مختلف اثر می‌گذارد. (صفحه ۱۲۳)

(طراح سؤال: فروزان فرزانه، استان گیلان، شهرستان رودبار)

۴۱- تقسیمات سیاسی کشور شامل استان، شهرستان، بخش و دهستان ناظر بر کدام بخش از ارکان ناحیه سیاسی است؟

پاسخ:

فضا یا قلمرو (صفحه ۱۲۰)

(طراح سؤال: عباس درخشان، استان هرمزگان، شهرستان میناب)

۴۲- حذف روادید بین کشورهای اروپایی و استفاده از پول مشترک، نشان‌دهنده شکل‌گیری ناحیه سیاسی در این قاره است.

پاسخ:

فراملی (صفحه ۱۱۹)

(طراح سؤال: یاسر حسن‌زاده، استان هرمزگان، شهرستان میناب)

۴۳- نوع ناحیه سیاسی را مشخص کنید؟

(۱) بندر هنگ‌کنگ: ناحیه خودمختار

(۲) شهر مشهد: ناحیه فرو ملی

(۳) کشور لیبی: ناحیه ملی

پاسخ:

۱- خودمختار ۲- فرو ملی ۳- ملی (صفحه ۱۱۸)

(طراح سؤال: فاطمه استوار، استان یزد، شهرستان یزد)

۴۴- علت وجود بیش از ۴ میلیون نفر زاغه‌نشین در کشور فیلیپین چیست؟

پاسخ:

توزیع ناعادلانه امکانات و تجهیزات (صفحه ۱۲۳)

(طراح سؤال: فاطمه استوار، استان یزد، شهرستان یزد)

۴۵- ایالت‌هایی که به دلیل شرایط، از اقتصاد محدودی برخوردار هستند و در امور سیاست خارجی و دفاع تابع حکومت مرکزی هستند می‌گویند؟

پاسخ:

نواحی خودمختار (صفحه ۱۱۹)

(طراح سؤال: معصومه سلیمی، استان قم، شهرستان قم)

۴۶- نحوی اداره فضای جغرافیایی ناحیه سیاسی چگونه است؟

پاسخ:

این قدرت یا مدیریت سیاسی ممکن است متعلق به یک فرد، یک نهاد، یک سازمان، شورا یا حکومت باشد که اداره آن فضای جغرافیایی را برعهده گرفته است. (صفحه ۱۱۸)

(طراح سؤال: معصومه سلیمی، استان قم، شهرستان قم)

۴۷- مثال‌های زیر چگونه ارتباط جغرافیا با سیاست را بیان می‌کند (تأثیر جغرافیا بر سیاست یا فضای جغرافیایی)؟

الف: تونل مانش

ب: کشمکش بر سر اوکراین بین روسیه و غربی‌ها

ج: طرح ترافیک زوج و فرد در مشهد

پاسخ:

الف: تأثیر سیاست بر فضای جغرافیایی

ب: تأثیر جغرافیا بر سیاست

ج: تأثیر سیاست بر فضای جغرافیا (صفحه ۱۲۱ تا ۱۲۳)

(طراح سؤال: اشرف برون، استان خوزستان، شهرستان باغ‌ملک)

۴۸- بندر هنگ کنگ و ایالات متحده امریکا به ترتیب مربوط به کدامیک از انواع نواحی سیاسی هستند؟
الف - فروملی - ملی ب - آزاد تجاری - فراملی ج - خودمختار - ملی د - ویژه - ملی

پاسخ:

د - ویژه - ملی (صفحه ۱۸۸-۱۱۹)

(طراح سؤال: اعظم مجدی نیا، استان خوزستان، شهرستان دزفول)

۴۹- نواحی خودمختار به دلیل شرایط.....و.....از استقلال محدودی برخوردارند.

پاسخ:

قومی - مذهبی (صفحه ۱۱۹)

(طراح سؤال: طاهره خسروانی، استان بوشهر، منطقه ریگ)

۵۰- علت اعتراض دولت‌های اروپایی به پیوستن کریمه به روسیه چه بود؟

پاسخ:

دولت‌های غربی معتقدند که تسلط بر منطقه کریمه، فرمانروایی بر دریای سیاه و منطقه اوراسیاست و به همین دلیل، به پیوستن کریمه به روسیه اعتراض دارند. (صفحه ۱۲۲)

(طراح سؤال: طاهره خسروانی، استان بوشهر، منطقه ریگ)

۵۱- همه گزینه‌ها از اقدامات مؤثر کشورها جهت کاهش تأثیرات منفی اقتصاد می‌باشند به جز؟:

۱- کاهش تعرفه‌های گمرکی

۲- ایجاد مناطق آزاد تجاری

۳- تشکیل اتحادیه اقتصادی - تجاری منطقه‌ای

۴- محدودیت واردات برخی کالاها در دوره‌های زمانی خاص

پاسخ:

گزینه ۱ (صفحه ۱۰۸)

(طراح سؤال: نازیلا مختاریان، استان قزوین، شهرستان قزوین)

۵۲- شکل مقابل کدام پدیده دست‌ساخت انسان را نشان می‌دهد؟ و بنویسید این پدیده کدام حالت از روابط بین جغرافیا و سیاست را بیان می‌کند؟

پاسخ:

تونل مناش برای ارتباط اقتصادی و تجاری انگلستان و فرانسه و تأثیر تصمیمات سیاسی و اقتصادی حکومت‌ها بر فضای جغرافیایی را بیان می‌کند. (صفحه ۱۲۳)

(طراح سؤال: نازیلا مختاریان، استان قزوین، شهرستان قزوین)

۵۳- صحیح یا غلط بودن هر یک از عبارتهای زیر را در ارتباط با اتحادیه اروپا مشخص کنید.

- الف) در امور سیاست خارجی، کشاورزی، تجارت و محیط‌زیست از شیوه مستقلی پیروی می‌کنند.
- ب) اغلب کشورهای اتحادیه اروپا یورو را به‌عنوان واحد پول مشترک پذیرفته‌اند.
- ج) کشورهای عضو این اتحادیه برای سفر به هیچ کشوری نیاز به روادید ندارند.
- د) برای مدیریت مشترک روسایی را برای شورا و مجلس قانون‌گذاری انتخاب می‌کنند.

مستقر در استان مازندران

پاسخ:

الف) غلط، زیرا کشورهای اتحادیه اروپا در امور سیاست خارجی، کشاورزی، تجارت، محیط‌زیست و نظایر آن، از اصول و شیوه‌های مشترکی پیروی می‌کنند.

ب) درست

ج) نادرست، زیرا برای تسهیل رفت‌وآمد مردم به برخی کشورهای عضو به‌منظور زندگی، کار، تحصیل یا سرمایه‌گذاری، اخذ روادید (ویزا) بین این کشورها لغو شده است.

د) درست (صفحه ۱۱۹)

(طراح سؤال: فاطمه بوشادی، استان خراسان جنوبی شهرستان بیرجند)

۵۴- الف) شبه جزیره کریمه چگونه اداره می‌شود؟

ب) علت اعتراض دولت‌های اروپایی برای پیوستن کریمه به روسیه چه بود؟

پاسخ:

الف) دولت‌های غربی معتقدند که تسلط بر منطقه کریمه، فرمانروایی بر دریای سیاه و منطقه اوراسیاست و به همین دلیل، به پیوستن کریمه به روسیه اعتراض دارند.

ب) شبه جزیره کریمه جزو نواحی خودمختار است لذا نظام مدیریت مخصوص به خود دارد؛ به دلیل شرایط قومی و مذهبی و نظایر آن، از استقلال محدودی برخوردار است و در امور سیاست خارجی و دفاع، تابع حکومت مرکزی روسیه است. (صفحه ۱۲۲)

(طراح سؤال: فاطمه بوشادی، استان خراسان جنوبی شهرستان بیرجند)

۵۵- مثال‌های زیر تأثیرات چه نوع ایدئولوژی بر فضای جغرافیایی است؟

الف) بلوک‌های مسکونی یکدست و هم‌شکل با نمای یکسان.....

ب) به ایجاد فضا و پارک مخصوص بانوان برای ورزش و تفریح آن‌ها.....

ج) دوقطبی شدن تهران و پیدایش محله‌های فقیرنشین و ثروتمند نشین.....

پاسخ:

الف) آثار معماری سوسیالیستی در اتحاد شوروی سابق و کشورهای اروپای شرقی دیده می‌شود. ایدئولوژی سوسیالیسم با مالکیت خصوصی مخالف است و منافع جمعی را بر منافع فردی مقدم می‌شمارد و بر تساوی و برابری تأکید می‌کند. ب) بانوان در فضای مخصوص خود به راحتی و با رعایت موازین شرعی و دینی ورزش و تفریح می‌کنند. ساختن این نوع فضاهای جغرافیایی تجلی ایدئولوژی اسلامی و توجه به ارزش‌های دینی در حکومت اسلامی است. ج) دوقطبی شدن شهرها و پیدایش مناطق مرفه نشین که به طبقه ثروتمند اختصاص دارد و مناطق فقیرنشین که فاقد امکاناتند، از ویژگی‌های ایدئولوژی سرمایه‌داری است. (صفحه ۱۲۴)

(طراح سؤال: مریم سیدی سگوند، استان لرستان، شهرستان خرم‌آباد)

۵۶- در ناحیه که تحت مدیریت بخشداری است یک ناحیه.....است.
الف) ملی ب) منطقه‌ای ج) فراملی د) فرو ملی

پاسخ:

ناحیه سیاسی فرو ملی. (صفحه ۱۱۸)

(طراح سؤال: مریم سیدی سگوند، استان لرستان، شهرستان خرم‌آباد)

۵۷- به ترتیب شهرستان - کشور - مناطق آزاد تجاری جزء کدام نواحی سیاسی می‌باشند؟

- الف) فراملی - فرو ملی - ویژه**
ب) فرو ملی - ملی - فراملی
ج) فرو ملی - ملی - ویژه
د) ملی - فراملی - ویژه

پاسخ:

ج) فرو ملی - ملی - ویژه (صفحه ۱۱۸)

(طراح سؤال: سپیده پورصمد، استان آذربایجان شرقی، شهرستان تبریز)

۵۸- هر یک از مثال‌های زیر به کدام یک از وظایف نظام مدیریت مدرسه اشاره دارد؟

الف) دیوارکشی مناسب در مدرسه:

ب) نظارت بر روابط بین دانش‌آموزان:

ج) ارتباط با خانواده‌های دانش‌آموزان:

د) نصب در برای ورود و خروج ایمن:

پاسخ:

الف) تنظیم امور فضا (صفحه ۱۱۶)

ب) تنظیم روابط سازه انسانی (صفحه ۱۱۶)

ج) تنظیم امور مدرسه با خارج از آن (صفحه ۱۱۶)

د) تنظیم امور فضا (صفحه ۱۱۶)

(طراح سؤال: سپیده پورصمد، استان آذربایجان شرقی، شهرستان تبریز)

۵۹- کدامیک از مثال‌های زیر، تأثیر فضای جغرافیایی بر سیاست، کدامیک تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی بر فضای جغرافیایی و کدامیک تأثیرات متقابل جغرافیا و سیاست را بر فضای جغرافیایی نشان می‌دهد؟

(الف) اجرای محدوده طرح ترافیک زوج و فرد در شهر مشهد
(ب) شبه‌جزیره کریمه در شمال دریای سیاه و جنوب اوکراین
(ج) منطقه خلیج فارس

پاسخ:

- (الف) تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی را بر فضای جغرافیایی (صفحه ۱۲۱)
(ب) تأثیرات متقابل جغرافیا و سیاست (صفحه ۱۲۲)
(ج) تأثیر فضای جغرافیایی بر سیاست (صفحه ۱۲۲)

(طراح سؤال: افسانه حسن‌زاده، استان اردبیل، شهرستان اردبیل)

۶۰- در شکل زیر، ارکان ناحیه سیاسی را مشخص کنید.

پاسخ:

- شماره ۱: سازه انسانی (جمعیت و روابط اجتماعی)
شماره ۲: قلمرو جغرافیایی (صفحه ۱۱۸)

(طراح سؤال: ودود ناصری، استان اردبیل، شهرستان پارس‌آباد)

۶۱- ویژگی مشترک انواع نواحی سیاسی چیست؟

پاسخ:

در امور سیاست خارجی تابع حکومت مرکزی هستند (صفحه ۱۱۹).

(طراح سؤال: راضیه یعقوب تنها، استان البرز، ناحیه دو کرج)

۶۲- فضای جغرافیایی با تحت تأثیر قرارداد سیاست‌های جهانی چه تأثیری بر روابط بین حکومت‌ها می‌گذارد؟

پاسخ:

موجب کشمکش و تنازع کشورها می‌شوند (صفحه ۱۲۲).

(طراح سؤال: راضیه یعقوب تنها، استان البرز، ناحیه دو کرج)

درس دهم: کشور، یک ناحیه سیاسی

۱- جمله زیر مفهوم کدام یک از انواع مرزها است.

«مرزهایی که در تعیین آن‌ها شرایط فرهنگی در نظر گرفته نشده است و بر مبنای قلمرو و نفوذ و حاکمیت سران و بدون توجه به اقوام و فرهنگ‌ها ایجاد شده است.»

پاسخ:

مرزهای تحمیلی. (صفحه ۱۳۳)

(طراح سؤال: سارا جلیلیان، استان کرمانشاه، شهرستان اسلام‌آباد غرب)

۲- «رسیدگی به اختلافات» و «برقراری صلح» به ترتیب جزء کدام یک از سه وظیفه مهم حکومت است؟

الف) اداره سازه انسانی- اداره امور سرزمین

ب) اداره امور سرزمین- روابط خارجی

ج) اداره سازه انسانی- روابط خارجی

د) اداره امور سرزمین- اداره سازه انسانی

پاسخ:

گزینه ج) اداره سازه انسانی- روابط خارجی (صفحه ۱۳۷)

(طراح سؤال: سارا جلیلیان، استان کرمانشاه، شهرستان اسلام‌آباد غرب)

۳- چرا در مرزهای پیمناز تنش و کشمکش سیاسی دیده نمی‌شود؟

پاسخ:

زیرا مرزهایی هستند که از زمان‌های قدیم در نواحی خالی از سکنه ترسیم شده‌اند و بعدها نیز مورد قبول ساکنان دو کشور همسایه قرار گرفته‌اند؛ مانند مرز بین کانادا و آلاسکا که بعدها به تدریج مردم در دو طرف آن اسکان یافتند. این نوع مرزها مشکلی ایجاد نمی‌کنند. (صفحه ۱۳۲)

(طراح سؤال: مجتبی رحیمی، استان فارس، شهرستان شیراز)

۴- ویژگی‌های الگوی مدیریت سیاسی فضا در کشور ایران را بنویسید.

پاسخ:

نظام سیاسی ایران از نوع تک ساخت است. در این نوع نظام سیاسی، کشور به واحدهای سیاسی و اداری کوچکتر مانند استان و شهرستان تقسیم می‌شود اما حکومت مرکزی حدود اختیارات آنها را تعیین می‌کند. در این نوع نظام اختیارات محلی محدود و نظام قانون‌گذاری و سیاست‌گذاری متمرکز است. قدرت سیاسی از یک کانون، یعنی پایتخت، به سایر نواحی کشور اعمال می‌شود و مدیریت‌های محلی، تصمیمات دولت مرکزی را اجرا می‌کنند. فقط، یک سطح قانون‌گذاری، یعنی مجلس ملی قانون‌گذاری، در مرکز وجود دارد و قوانین و مقررات و تشکیلات اداری در تمام کشور همسان است. (صفحه ۱۳۸)

(طراح سؤال: مجتبی رحیمی، استان فارس، شهرستان شیراز)

۵- در امنیت و بالعکس اختلاف و کشمکش بین کشورها کدام تأثیر دارد؟

پاسخ:

نحوه شکل‌گیری و ایجاد مرزها (صفحه ۱۳۲)

(طراح سؤال: داود پورزادی، استان همدان، شهرستان ملایر)

۶- در نظم سیاسی تک ساخت، نظام قانون‌گذاری و سیاست‌گذاری متمرکز است.

پاسخ:

صحیح است (صفحه ۱۳۸)

(طراح سؤال: داود پورزادی، استان همدان، شهرستان ملایر)

۷- در بین مرزهای طبیعی بهترین نوع مرزها کدام‌اند؟ چرا؟

پاسخ:

کوه‌ها و رودخانه‌ها

کوه‌ها به دلیل اینکه باعث امنیت در زمان جنگ در کشور می‌شود و رودخانه‌ها به دلیل اینکه محل مناسبی برای تجارت و آمدوشد کشتی‌ها می‌شود. (صفحه ۱۳۰)

(طراح سؤال: صغری کاظمی، شهرستانهای استان تهران، شهرستان پاکدشت)

۸- به نظر شما آیا تمرکز تمام واحدهای دولتی در پایتخت صحیح است؟ توضیح دهید.

پاسخ:

خیر بهتر است تمام ارکان سیاسی اقتصادی فرهنگی در پایتخت متمرکز نباشد هر استان مهمی در کشور یکی از ارکان را به‌طور کامل مدیریت کند و درواقع یک پایتخت سیاسی و یک پایتخت اختصاصی و..... خواهیم داشت. (صفحه ۱۳۶)

(طراح سؤال: صغری کاظمی، شهرستانهای استان تهران، شهرستان پاکدشت)

۹- کدام محدوده از ساحل دریا متعلق به کشور مجاور ساحل است؟

پاسخ:

محدوده دریای سرزمینی یا از خط مبنا تا حدود ۱۲ مایل دریایی. (صفحه ۱۳۸)

(طراح سؤال: ام‌البنین کشاورز، استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زاهدان)

۱۰- قوانین آموزش و پرورش در کشورهای فدرال چگونه است؟

پاسخ:

قوانین آموزش و پرورش، نوع برنامه‌های درسی و دوره‌های تحصیلی در ایالت‌های مختلف متفاوت است. (صفحه ۱۳۹)

(طراح سؤال: ام‌البنین کشاورز، استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زاهدان)

۱۱- چرا در تعیین مرز بین پاکستان و هند سعی شد منطقه مسلمان نشین از هندو نشین جدا شود؟

پاسخ:

زیرا مرز بین هند و پاکستان جزء مرزهای تطبیقی هستند و در این گونه مرزها سعی می شود شرایط فرهنگی در نظر گرفته شود و گروه های انسانی که از نظر قومی، زبانی، دینی و.. متفاوت اند از یکدیگر جدا شوند. (صفحه ۱۳۳)

(طراح سؤال: زهرا عفتی استان، خراسان شمالی، شهرستان بجنورد)

۱۲- متن زیر بیان کننده کدام یک از الگوهای مدیریت سیاسی است؟

«اختیارات محلی محدود و نظام قانون گذاری متمرکز است، حکومت مرکزی نقش هماهنگ کننده و ارتباط دهنده دارد»

الف) نظام سیاسی ناحیه ای - فدرال

ب) نظام سیاسی یکپارچه - فدرال

ج) نظام سیاسی ناحیه ای - یکپارچه

د) نظام سیاسی فدرال - یکپارچه

پاسخ: گزینه ب صحیح است (صفحه ۱۴۰-۱۳۹)

(طراح سؤال: زهرا عفتی، استان خراسان شمالی، شهرستان بجنورد)

۱۳- یک کشتی از بندرعباس به مقصد کشور هند حرکت می کند. این کشتی به ترتیب از کدام قسمت های

داخل پرانتز باید عبور نماید؟ (دریای سرزمینی، آب های داخلی، دریای آزاد، منطقه انحصاری اقتصادی)

پاسخ:

آب های داخلی، منطقه انحصاری اقتصادی، دریای سرزمینی، دریای آزاد (صفحه ۱۳۱)

(طراح سؤال: زینب اسدالهی، استان مازندران، شهرستان تنکابن)

۱۴- در یک مسابقه بین‌المللی گروهی از دانش‌آموزان از کشورهای فرانسه، استرالیا، انگلستان حضور داشتند. در صورتی که بخواهیم آن‌ها را از نظر شباهت در مدیریت فضای جغرافیایی (نظام سیاسی) کشورشان گروه‌بندی کنیم. چگونه طبقه‌بندی می‌شوند؟

پاسخ:

فرانسه نظام سیاسی تک ساخت، استرالیا نظام سیاسی فدرال، انگلستان نظام سیاسی ناحیه‌ای (صفحه ۱۳۸ و ۱۳۹)

(طراح سؤال: زینب اسدالهی، استان مازندران، شهرستان تنکابن)

۱۵- چرا مرزهای سیاسی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار هستند؟

پاسخ:

چون مهم‌ترین عامل تشخیص و جدایی کشورها از یکدیگرند و از عوامل اعمال مدیریت سیاسی هر کشورند. (صفحه ۱۲۹)

(طراح سؤال: لیلا حسینیجانی، استان مرکزی، شهرستان اراک)

۱۶- در مثال‌های زیر نوع پیدایش مرزها را مشخص کنید؟

الف. کره شمالی - کره جنوبی ب. کانادا - آلاسکا ج. هند - پاکستان

پاسخ:

الف: مرز تحمیلی ب: پیشتاز ج: تطبیقی (صفحه ۱۳۲)

(طراح سؤال: لیلا حسینیجانی، استان مرکزی، شهرستان اراک)

۱۷- امن بودن یا ناامن بودن مرزها چرا بر رونق اقتصادی کشورها تأثیر می‌گذارد؟

پاسخ:

زیرا مرزها تأثیر بسزایی در جابه‌جایی مسافران و مبادلات بازرگانی (صادرات و واردات کالا) و توسعه اقتصادی کشورها دارند. (صفحه ۱۳۴)

(طراح سؤال: هما زمان‌پور، استان چهارمحال و بختیاری، شهرستان بروجن)

۱۸- نظام سیاسی تک ساخت چه ویژگی‌هایی دارد؟ (دو مورد) و کدام کشور پیشگام در این نوع نظام است؟

پاسخ:

کشور به واحدهای سیاسی و اداری کوچک‌تر مانند استان و شهرستان تقسیم می‌شود اما حکومت مرکزی حدود اختیارات آن‌ها را تعیین می‌کند-اختیارات محلی محدود و نظام قانون‌گذاری و سیاست‌گذاری متمرکز است-قدرت سیاسی از یک قانون یا پایتخت به سایر نواحی اعمال می‌شود و مدیریت‌های محلی تصمیمات دولت مرکزی را اجرا می‌کند-مجلس ملی قانون‌گذاری در مرکز وجود دارد و قوانین و مقررات تشکیلات اداری در تمام کشور یکسان است. کشور فرانسه. (صفحه ۱۳۸)

(طراح سؤال: هما زمان‌پور، استان چهارمحال و بختیاری، شهرستان بروجن)

۱۹- ارکان کشور را نام‌برده و کشور را تعریف کنید؟

پاسخ:

سرزمین، جمعیت، نظام سیاسی -کشور یک ناحیه سیاسی مستقل است که دارای سرزمین مشخص، جمعیت دائمی و مقیم و حکومت مرکزی است و بر امور داخلی و خارجی خود حاکمیت دارد (صفحه ۱۲۸)

(طراح سؤال: فریبا ملاعباسلو، آذربایجان غربی، شهرستان ارومیه)

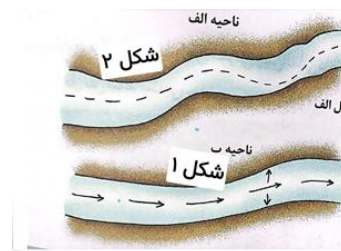
۲۰- بهترین نوع خط مرزی رودخانه‌ای چیست و چرا؟

پاسخ:

تالوگ؛ زیرا هر دو کشور در هر دو طرف حق کشتیرانی دارند. (صفحه ۱۳۰)

(طراح سؤال: فریبا ملاعباسلو، آذربایجان غربی، شهرستان ارومیه)

۲۱- در شکل‌های مقابل ۱ و ۲ دو خط مرزی رودها چگونه تعیین می‌شوند و کدام یک بهتر است؟ چرا؟

پاسخ:

خط منصف - خطی است که از وسط رودخانه می‌گذرد و فاصله مرز از هر دو ساحل به یک اندازه است.
خط تالوگ - خط مرزی که عمیق‌ترین نقاط بستر رود را به هم متصل می‌کند.
خط تالوگ بهتر است چون هر دو کشور حق کشتیرانی در دو طرف آن را دارند. (صفحه ۱۳۰)

(طراح سؤال: کیوان نامجو، استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان بویراحمد)

۲۲- ویژگی‌های زیر مربوط به کدام یک از الگوهای مدیریت سیاسی فضا است؟

درجه و میزان تمرکز حکومت و همچنین اختیارات واحدها در آن‌ها متفاوت است.
نظام سیاسی کشورهای عراق، جمهوری آذربایجان و انگلستان از این نوع است.
در این نوع نظام اختیارات محلی محدود و نظام قانون‌گذاری و سیاست‌گذاری متمرکز است.

پاسخ:

۱- نظام سیاسی فدرال ۲- نظام سیاسی ناحیه‌ای و ترکیبی ۳- نظام سیاسی تک ساخت (صفحه ۱۳۸-۱۳۹)

(طراح سؤال: کیوان نامجو، استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان بویراحمد)

۲۳- مرزهای تحمیلی چه نوع مرزهایی هستند؟ یک مثال ذکر کنید.

پاسخ:

مرزهایی هستند که در تعیین آن‌ها شرایط فرهنگی در نظر گرفته نشده است. در نتیجه، افراد یک ملت یا قوم را که دارای دین و زبان مشترک‌اند، از هم جدا می‌کند؛ و موجب می‌شود در دو کشور همسایه و در دو حکومت جداگانه قرار بگیرند؛ مانند مرزهایی که کشورهای استعمار در قاره آفریقا بر مبنای قلمرو نفوذ و حاکمیت خود و بدون توجه به اقوام و فرهنگ‌ها ایجاد کردند و یا مرز بین کره شمالی و جنوبی. (صفحه ۱۳۳)

(طراح سؤال: مهدی تقی‌لو، استان زنجان، شهرستان زنجان)

۲۴- چرا بهترین خط مرزی در رودخانه‌های قابل کشتیرانی خط تالوگ است؟

پاسخ:

چون هر دو کشور حق کشتیرانی در دو طرف آن را دارند. (صفحه ۱۳۰)

(طراح سؤال: مهدی تقی‌لو، استان زنجان، شهرستان زنجان)

۲۵- تفاوت نصف‌النهار و رود در تعیین مرز چیست؟

پاسخ:

اولی مرز غیرطبیعی و دومی مرز طبیعی است (صفحات ۱۳۰ و ۱۳۲)

(طراح سؤال: عطیه سادات صابری، استان اصفهان، شهرستان اصفهان)

۲۶- مرز بین هند و پاکستان با مرز کره شمال و کره جنوبی را در نظر بگیرید؟ به نظر شما کدام بهتر است؟ چرا؟

پاسخ:

مرز بین هند و پاکستان که شرایط فرهنگی در نظر گرفته شده است. (صفحه ۱۳۳)

(طراح سؤال: عطیه سادات صابری، استان اصفهان، شهرستان اصفهان)

۲۷- کدام گزینه به درستی ارکان کشور را بیان کرده است؟

الف: سازه انسانی، نظام مدیریت، فضای جغرافیایی

ب: سرزمین، جمعیت، نظام سیاسی

ج: سرزمین، قلمرو جغرافیایی، نظام مدیریت

د: قلمرو جغرافیایی، سرزمین، جمعیت

پاسخ:

گزینه ب (سرزمین، جمعیت، نظام سیاسی) (صفحه ۱۲۷)

(طراح سؤال: آرزو علی میرزازاده، استان کردستان، ناحیه ۱ سنندج)

۲۸- اولین قدم در تعیین مرز دریایی چیست؟

الف: تعیین خط مبنا
ب: تعیین خط آب‌های داخلی
ج: تعیین دریای سرزمینی
د: تعیین حد آب‌های آزاد

پاسخ:

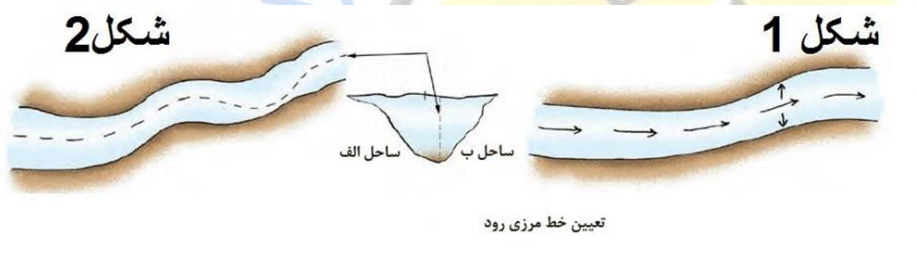
گزینه الف (تعیین خط مبنا)

(صفحه ۱۳۱)

(طراح سؤال: آرزو علی میرزازاده، استان کردستان، ناحیه ۱ سنندج)

۲۹- به سؤالات با توجه به شکل پاسخ دهید.

الف: در شکل ۱ و ۲ برای تعیین خط مرزی از چه روش‌هایی استفاده می‌شود؟
ب: بهترین خط مرزی در کدام شکل آمده است؟ چرا؟

پاسخ:

الف) ۱- منصف ۲- تالوگ

ب) شکل ۱- تالوگ بهتر است. چون هر دو کشور حق کشتیرانی در دو طرف آن را دارند. (صفحه ۱۳۰)

(طراح سؤال: محمد تاجیک، استان خراسان رضوی، شهرستان فیروزه)

۳۰- هر یک از کشورهای زیر دارای چه نوع نظام سیاسی (از نظر مدیریت فضای جغرافیایی) می‌باشند؟

الف - انگلستان () ب - فرانسه () ج - استرالیا ()

پاسخ:

الف (ناحیه‌ای (ترکیبی)

ب) تک ساخت

ج) فدرال (صفحه ۱۳۸ و صفحه ۱۳۹)

(طراح سؤال: محمد تاجیک، استان خراسان رضوی، شهرستان فیروزه)

۳۱- چرا خطوط مرزی کشورهای ارزش بین‌المللی دارند؟

پاسخ:

زیرا محدوده‌های کشورهای هم‌مرز در اسناد سازمان ملل متحد ثبت می‌شود (صفحه ۱۲۹)

(طراح سؤال: نسرين السادات بزمی، استان تهران، شهرستان تهران)

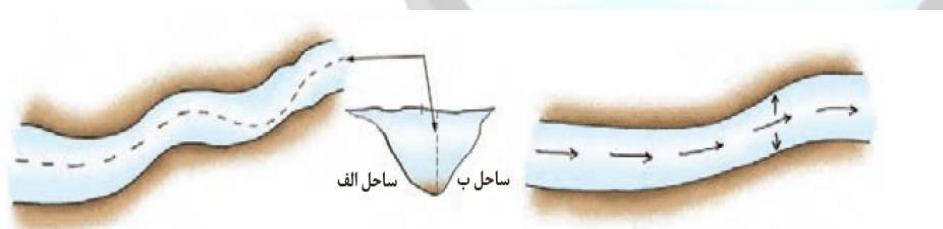
۳۲- حس ملی‌گرایی در چه صورت مورد تأیید است؟

پاسخ:

حس ملی‌گرایی تا وقتی مورد تأیید است که به میهن‌پرستی افراطی ناسیونالیسم یا برتری‌جویی یک ملت نسبت به دیگر ملت‌ها و نادیده گرفتن حقوق آن‌ها نینجامد (صفحه ۱۳۷)

(طراح سؤال: نسرين السادات بزمی، استان تهران، شهرستان تهران)

۳۳- تصویر زیر بیانگر چیست؟

پاسخ:

تعیین خط مرزی رود به صورت تالوگ و خط منصف (صفحه ۱۳۰)

(طراح سؤال: فرانک فروزان، استان گلستان، شهرستان گرگان)

۳۴- نوع مرزهای هر یک از کشورهای زیر را مشخص کرده و توضیحی کوتاه در مورد آن نوع از مرز بنویسید.

الف) کانادا و آلاسکا

ب) هند و پاکستان

پاسخ:

الف) مرز پیشتاز- مرزهایی هستند که از زمان قدیم در نواحی خالی از سکنه ترسیم شده‌اند و بعدها نیز مورد قبول ساکنان دو کشور همسایه قرار گرفته‌اند.

ب) مرز تطبیقی- مرزهایی هستند که با در نظر گرفتن شرایط فرهنگی تعیین می‌شوند و گروه‌های انسانی را که از نظر قومی و زبانی و دینی متفاوت‌اند از یکدیگر جدا می‌کنند. (صفحه ۱۳۲ و ۱۳۳)

(طراح سؤال: نجمه بذرافشان، استان گلستان، شهرستان آزادشهر)

۳۵- سه رکن بنیادی هر کشور را نام ببرید و توضیح دهید؟

پاسخ:

۱- سرزمین: هر کشور بخشی از سطح زمین را اشغال کرده و زیستگاه مشترک افرادی است که به آن کشور تعلق دارند. هیچ کشوری بدون سرزمین قابل تصور نیست.

۲- جمعیت (ملت): هر کشور دارای جمعیتی است که در محدوده سرزمین مستقر و مقیم‌اند و برای اداره امور خود نظام سیاسی و حکومتی تأسیس می‌کنند.

۳- نظام سیاسی: درواقع، همان حکومت است که وظیفه اداره امور سرزمین و جمعیت را بر عهده دارد. (صفحه ۱۲۸)

(طراح سؤال: مسعود سیستانی، استان کرمان، شهرستان سیرجان)

۳۶- عنصر بنیادین یک کشور است و بدون آن کشور معنا و مفهومی ندارد.

الف) ملت

ب) حکومت

ج) نظام سیاسی و اقتصادی

د) نیروی نظامی

پاسخ:

گزینه الف). (صفحه ۱۳۷)

(طراح سؤال: مسعود سیستانی، استان کرمان، شهرستان سیرجان)

۳۷- اگر رودخانه‌ای مابین دو کشور واقع شده باشد برای تعیین مرز از چه راهکاری استفاده می‌شود؟

پاسخ:

خط عمودمنصف (تالوگ) (صفحه ۱۳۰).

(طراح سؤال: حمزه احمدی، استان ایلام، شهرستان هلیلان)

۳۸- عوامل عمده‌ای که در انتخاب یک مکان به عنوان پایتخت مؤثرند را نام ببرید (۲ مورد)؟

پاسخ:

داشتن قابلیت‌های مناسب، داشتن جمعیت قابل توجه (صفحه ۱۳۶).

(طراح سؤال: حمزه احمدی، استان ایلام، شهرستان هلیلان)

۳۹- متن زیر دارای اشکال و اشتباه است. بعد از خواندن متن، زیر نکات نادرست خط کشیده و درست آن را بنویسید.

پایتخت یک کشور، معمولاً به بزرگ‌ترین و مهم‌ترین و یا یکی از کلان‌شهرهای آن تبدیل می‌شود. برخی از پایتخت‌ها قدمت زیادی دارند و موقعیت پایتخت بودن خود را تا سال‌ها حفظ می‌کنند مثل کراچی. در برخی از کشورها به دلایل مختلف پایتخت از یک شهر به شهر دیگر منتقل می‌شود؛ مانند انتقال پایتخت از برازیلیا به ریودوژانیرو در کشور برزیل یا انتقال پایتخت از کابل به اسلام‌آباد در پاکستان.

مستقر در استان مازندران

پاسخ:

پایتخت یک کشور معمولاً به بزرگ‌ترین و مهم‌ترین و یا یکی از کلان‌شهرهای آن تبدیل می‌شود. برخی از پایتخت‌ها قدمت زیادی دارند و موقعیت پایتخت بودن خود را تا سال‌ها حفظ می‌کنند مثل پاریس. در برخی از کشورها به دلایل مختلف پایتخت از یک شهر به شهر دیگر منتقل می‌شود؛ مانند انتقال پایتخت از ریودوژانیرو به برازیلیا در کشور برزیل یا انتقال پایتخت از کراچی به اسلام‌آباد در پاکستان. (صفحه ۱۳۶ و ۱۳۷)

(طراح سؤال: شهربانو کاظم نژاد دهکائی، استان گیلان، شهرستان لاهیجان)

۴۰- با توجه به الگوی مدیریت سیاسی فضا، حکومت‌ها از نظر نظام مدیریت سیاسی و جغرافیایی کشور و توزیع قدرت در پهنه سرزمین به سه گروه عمده تقسیم می‌شوند. کشورهای ذکر شده را به نوع نظام‌های مربوط به خود ربط دهید. در این سؤال یک گزینه اضافی است، برای گزینه اضافی یک نظام سیاسی ذکر کنید.

الف - استرالیا	۱- نظام سیاسی تک ساخت (یکپارچه)
ب- جمهوری آذربایجان	۲- نظام سیاسی فدرال
پ - فرانسه	۳- نظام سیاسی ناحیه‌ای و ترکیبی
ت- انگلستان	

پاسخ:

- فرانسه

۲- استرالیا

۳- جمهوری آذربایجان

ت: انگلستان مربوط به نظام سیاسی ناحیه‌ای و ترکیبی است. (صفحه ۱۳۸ - ۱۳۹)

(طراح سؤال: شهربانو کاظم نژاد دهکائی، استان گیلان، شهرستان لاهیجان)

۴۱- در سواحل دریای عمان و خلیج فارس کدام بخش از دریا جزو آب‌های داخلی کشور محسوب می‌شوند؟

پاسخ:

آب‌های پشت خط مبنا به طرف ساحل (صفحه ۱۳۱)

(طراح سؤال: یاسر حسن‌زاده، استان هرمزگان، شهرستان میناب)

۴۲- کدام گزینه در ارتباط با مرز میان دو کشور کره جنوبی و کره شمالی صحیح است؟

- الف) مرز بین دو کشور یک مرز تطبیقی است. ب) مرز بین دو کشور یک مرز طبیعی است.
ج) مرز بین دو کشور یک مرز مصنوعی است. د) مرز بین دو کشور یک مرز پیش‌تاز است.

پاسخ:

گزینه ج: مرز مصنوعی، مدار ۳۸ درجه (صفحه ۱۳۳)

(طراح سؤال: عباس درخشان، استان هرمزگان، شهرستان میناب)

۴۳- در کدام یک از نظام‌های سیاسی، کشور به چند ایالت تقسیم می‌شود؟

پاسخ:

نظام سیاسی فدرال (صفحه ۱۳۸)

(طراح سؤال: فاطمه استوار، استان یزد، شهرستان یزد)

۴۴- احساس غرور به افتخارات و یا پیروزی‌های یک کشور ناشی از کدام عامل است؟

پاسخ:

تعلقات یا وابستگی‌های زادگاهی و وطنی (صفحه ۱۲۸)

(طراح سؤال: فاطمه استوار، استان یزد، شهرستان یزد)

۴۵- عنصر چهارم برای موجودیت کشور است؟

پاسخ:

حاکمیت (صفحه ۱۲۸)

(طراح سؤال: معصومه سلیمی، استان قم، شهرستان قم)

۴۶- در نظام سیاسی فدرال ایالات متحده آمریکا در چه زمینه‌ای باید از حکومت مرکزی تبعیت کنند؟

پاسخ:

دفاع - سیاست خارجی - واحد پول ملی (صفحه ۱۳۸)

(طراح سؤال: معصومه سلیمی، استان قم، شهرستان قم)

۴۷- در جمله‌ی زیر عبارت درست را از داخل پرانتز (کمانک) انتخاب نمایید.
«مرز بین کانادا و آلاسکا از نوع (تطبیقی / پیشتاز) است»

پاسخ:

پیشتاز (صفحه ۱۳۲)

(طراح سؤال: کبری عزیزی، استان خوزستان، ناحیه ۲ اهواز)

۴۸- چرا امروزه خطوط مرزی کشورها دارای ارزش حقوقی و بین‌المللی هستند؟

پاسخ:

زیرا محدوده‌های کشورهای هم‌مرز در اسناد سازمان ملل متحد ثبت می‌شوند. (صفحه ۱۲۹)

(طراح سؤال: اعظم مجدی نیا، استان خوزستان، شهرستان دزفول)

۴۹- منظور از آب‌های داخلی چیست و در کدام قسمت از دریا کشورها حق عبور و مرور بدون ضرر را دارند؟

پاسخ:

به آب‌های پشت خط مبنا به طرف ساحل، آب‌های داخلی می‌گویند که کشور مجاور دریا مالک آنهاست-دریای سرزمینی (صفحه ۱۳۱)

(طراح سؤال: طاهره خسروانی، استان بوشهر، منطقه ریگ)

۵۰- علت مرزبندی سیاسی-اداری در داخل کشورها چیست و میزان اختیارات واحدهای سیاسی درون کشورها چگونه است؟

پاسخ:

حکومت‌ها برای اداره آسان‌تر فضای جغرافیایی کشورها و ارائه خدمات مناسب به شهروندان، به مرزبندی سیاسی-اداری در داخل کشور می‌پردازند -میزان اختیارات واحدهای سیاسی درون کشور از نظر بودجه، تأمین منابع مالی و قوانین و... در کشورهای مختلف متفاوت است و به نوع نظام سیاسی آن‌ها بستگی دارد. (صفحه ۱۳۵)

(طراح سؤال: طاهره خسروانی، استان بوشهر، منطقه ریگ)

۵۱- با توجه به الگوی مدیریت سیاسی فضا شباهت دو کشور عراق و انگلستان در چیست؟

پاسخ:

هر دو کشور عراق و انگلستان از نظام ناحیه و ترکیبی‌اند و دارای نظام خودمختار و اختیارات سیاسی اجتماعی ویژه‌ای دارند.
(صفحه ۱۳۸)

(طراح سؤال: نازیلا مختاریان، استان قزوین، شهرستان قزوین)

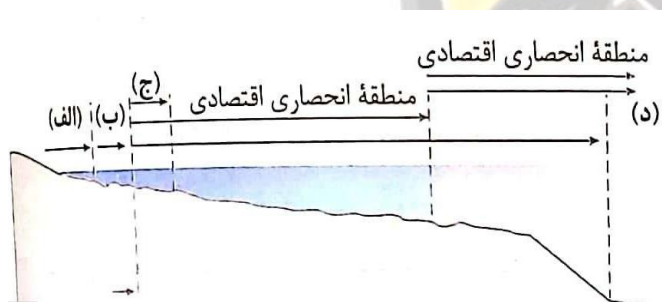
۵۲- پیامد تمرکز قدرت سیاسی در یک ناحیه چیست؟

پاسخ:

تبدیل آن به کلان‌شهر و ورود مراکز تجاری و سازمان‌ها در آن (صفحه ۱۳۵)

(طراح سؤال: نازیلا مختاریان، استان قزوین، شهرستان قزوین)

۵۳- با توجه به تصویر روبرو:

۱) نام هر یک از موارد الف، ب، ج، د را بنویسید.

۲) کدام قسمت متعلق به کشور مجاور دریاست اما سایر کشورها

حق عبور و مرور بدون ضرر را دارند؟

۳) در قسمت (د) با کدام شرط فعالیت نظامی و ایجاد تأسیسات

برای همه کشورها آزاد است؟

۴) خط مبنا را در شکل مشخص کنید.

پاسخ:

۱: الف: آب‌های داخلی (ب) دریای سرزمینی (ج) منطقه نظارت (د) دریای آزاد

۲: دریای سرزمینی

۳: در آب‌های آزاد به شرط اینکه مخل دریانوردی بین‌المللی نباشد.

۴: پایین‌ترین حد جزر در شکل (صفحه ۱۳۱)

(طراح سؤال: فاطمه بوشادی، استان خراسان جنوبی شهرستان بیرجند)

۵۴- با توجه به الگوی مدیریت سیاسی فضا (نظام مدیریت فضای جغرافیایی) ویژگی‌های حکومتی جمهوری ایران و استرالیا را با یکدیگر مقایسه کنید.

پاسخ:

در نظام سیاسی ایران، کشور به واحدهای سیاسی و اداری کوچک‌تر مانند استان و شهرستان تقسیم می‌شود اما حکومت مرکزی حدود اختیارات آن‌ها را تعیین می‌کند. در این نوع نظام اختیارات محلی محدود و قدرت سیاسی از یک کانون، یعنی پایتخت، به سایر نواحی کشور اعمال می‌شود و مدیریت‌های محلی، تصمیمات دولت مرکزی را اجرا می‌کنند. فقط، یک سطح قانون‌گذاری، یعنی مجلس ملی قانون‌گذاری، در مرکز وجود دارد و قوانین و مقررات و تشکیلات اداری در تمام کشور همسان است.

در نظام سیاسی استرالیا، کشور به چند ایالت تقسیم می‌شود و ایالت‌ها اختیارات زیادی دارند. حکومت و توزیع قدرت در سرزمین دو سطح دارد:

الف) سطح فدرال (ملی و حکومت مرکزی) ب) سطح ایالت (منطقه)

مجلس نمایندگان و سنا در مرکز کشور و مجلس ایالتی در هر ایالت مستقرند و قانون‌گذاری می‌کنند. در این نوع نظام سیاسی، حکومت مرکزی نقش هماهنگ‌کننده و ارتباط‌دهنده ایالت‌ها را بر عهده دارد و ایالت‌ها در دفاع، سیاست خارجی و واحد پول ملی از حکومت مرکزی تبعیت می‌کنند. (صفحه ۱۳۸ و ۱۳۹)

(طراح سؤال: فاطمه بوشادی، استان خراسان جنوبی شهرستان بیرجند)

۵۵- نظر مدیریت فضای جغرافیایی کشور، حکومت فدرال جغرافیایی‌ترین حکومت در میان نظام‌های سیاسی است؟

الف) بر اساس چیرگی نیروهای واگرا بر نیروهای هم‌گرا در ناحیه بناشده است.

ب) بر اساس تفاوت‌های ناحیه‌ای بناشده است

ج) بر اساس ایجاد وحدت میان تفاوت‌ها و تضادهای ناحیه بناشده است.

د) بر اساس تحمیل تصمیم‌ها بر تمام واحدهای محلی بناشده است.

پاسخ:

بر اساس ایجاد وحدت میان تفاوت‌ها و تضادهای ناحیه بناشده است. (صفحه ۱۳۹)

(طراح سؤال: مریم سیدی سگوند، استان لرستان، شهرستان خرم‌آباد)

۵۶- همه این گزینه‌ها از مفاهیم حقوقی دریای آزاد است به جز:

- الف) آزادی کشتیرانی
ب) آزادی ماهیگیری
ج) پرواز بر فراز منطقه
د) ایجاد کمر بند ممنوعه

پاسخ:

ایجاد کمر بند ممنوعه. (صفحه ۱۳۱)

(طراح سؤال: مریم سیدی سگوند، استان لرستان، شهرستان خرم‌آباد)

۵۷- در جاهای خالی کلمات مناسب قرار دهید.

- الف) پایتخت یک کشور معمولاً به بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یا آن تبدیل می‌شود.
ب) هر کشوری برای اداره امور خود به نظام نیاز دارد.
ج) در کشور پاکستان بنا به دلیل مختلف، پایتخت از کراچی به منتقل شد.
د) عناصر بنیادین یک کشور است و بدون آن کشور معنا و مفهومی ندارد.

پاسخ:

- الف) کلان‌شهر (صفحه ۱۳۶)
ب) مدیریت (صفحه ۱۳۷)
ج) اسلام‌آباد (صفحه ۱۳۷)
د) ملت (صفحه ۱۲۸)

(طراح سؤال: سپیده پورصمد، استان آذربایجان شرقی، شهرستان تبریز)

۵۸- کدام گزینه زیر یکی از بنیادهای هویتی افراد است؟

- الف) کشور ب) سرزمین ج) ملت د) حکومت

پاسخ:

ب) سرزمین (صفحه ۱۲۸)

(طراح سؤال: سپیده پورصمد، استان آذربایجان شرقی، شهرستان تبریز)

۵۹- مهم‌ترین عوامل پیدایش و بقای یک کشور را نام ببرید؟

پاسخ:

هویت ملی، هم‌بستگی ملی و پیوستگی سرزمینی. (صفحه ۱۳۹)

(طراح سؤال: شب‌نم حدادی، استان اردبیل، شهرستان اردبیل)

۶۰- چه عواملی موجب تبدیل پایتخت‌ها به کلان‌شهرها می‌شود؟

پاسخ:

۱- تمرکز قدرت سیاسی و وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی

۲- تمرکز اقتصادی نهادهای مالی و پولی و شرکت‌های بزرگ و ثروت و قدرت در پایتخت‌ها (صفحه ۱۳۷)

(طراح سؤال: زهرا صمدی، استان اردبیل، شهرستان اردبیل)

۶۱- چرا مرز بین فرانسه و اسپانیا نسبت به مرز کره شمالی و جنوبی اهمیت بیشتری دارد؟

پاسخ:

۱- مرز بین فرانسه و اسپانیا کوهستانی و طبیعی است

۲- مرز بین کره شمالی و جنوبی غیرطبیعی است و اختلافات مرزی آن هنوز به پایان نرسیده است (صفحه ۱۳۰ و ۱۳۳).

(طراح سؤال: راضیه یعقوب تنها، استان البرز، ناحیه دو کرج)

۶۲- اکثر کشورهای پیرامونی دارای نظام سیاسی تک‌ساخت است.

پاسخ:

صحیح (صفحه ۱۳۸)

(طراح سؤال: راضیه یعقوب تنها، استان البرز، ناحیه دو کرج)

درس یازدهم: ژئوپلیتیک

۱- جمله زیر بیانگر نقش کدامیک از عوامل جغرافیایی در قدرت ملی است؟
«در جنگ ژاپن و چین، چین نیروها و تدارکاتش را به غرب کشور خود انتقال داد.»

پاسخ:

وسعت، شکل و ناهمواری‌های کشور. (صفحه ۱۴۹)

(طراح سؤال: شبیم خانمحمدی، استان کرمانشاه، شهرستان اسلام‌آباد غرب)

۲- کدامیک از جمله‌های زیر با عبارت مقابل خود نادرست است؟
الف) نتیجه رانزل از مباحث قدرت و سیاست = در کشمکش بر سر قدرت، دولت‌های بزرگ پیروز می‌شوند و کشورهای کوچک را ضمیمه خاک خود می‌کنند.
ب) از شرایط تبدیل شدن یک کشور به قدرت دریایی از دید آلفرد ماهان = وسعت یک سرزمین و گسترش عوامل
ج) از نظر مکیندر این منطقه برای قدرت‌های دریایی، غیرقابل دسترسی است = از رود ولگا در غرب تا سبیری در شرق
د) برخی معتقدند که این نظریه در سیاست‌های جنگ طلبانه آلمان بی‌تأثیر نبوده است = نظریه هارتلند

پاسخ:

گزینه ب. (صفحه ۱۴۴ و ۱۴۵)

(طراح سؤال: سارا جلیلیان، استان کرمانشاه، شهرستان اسلام‌آباد غرب)

۳- چرا شکل کشور لهستان می‌تواند قابلیت دفاعی آن را افزایش دهد؟

پاسخ:

بهترین شکل برای یک کشور، شکل جمع‌وجور (فشرده) است که در آن پایتخت در مرکز قرار گرفته است. در چنین وضعیتی، در کمترین زمان می‌توان از مرکز یک سرزمین به تمام نقاط آن دسترسی پیدا کرد. قابلیت دفاعی کشور در این شکل زیاد است. شکل کشور لهستان نیز فشرده است (صفحه ۱۵۰)

(طراح سؤال: مجتبی رحیمی، استان فارس، شهرستان شیراز)

۴- چرا نیروی دریایی ایران راهبردی است؟

پاسخ:

نیروی دریایی راهبردی به نیرویی گفته می‌شود که قادر است در محدوده آب‌های عمیق اقیانوسی عملیات انجام دهد؛ به گونه‌ای که بتواند خود را از تهدیدهای روی آب، زیر آب و هوا حفظ کند؛ محدودیتی نیز برای اجرای عملیات در عمق دوردست‌ها نداشته باشد و قادر به حفاظت از منافع ملی کشور در منطقه دریایی باشد. نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران به یک نیروی دریایی راهبردی تبدیل شده است؛ به طوری که منطقه عملیاتی آن از تنگه هرمز و دریای عمان تا خلیج عدن و اقیانوس هند تا مدار ۱۰ درجه شمالی را شامل می‌شود (صفحه ۱۴۶)

(طراح سؤال: مجتبی رحیمی، استان فارس، شهرستان شیراز)

۵- جوهره ژئوپلیتیک را کدام عنصر تشکیل می‌دهد؟

الف) حکومت ب) قدرت ج) حاکمیت د) سیاست

پاسخ:

قدرت (صفحه ۱۴۱)

(طراح سؤال: داود پورزادی، استان همدان، شهرستان ملایر)

۶- هریک از نظریه‌های ژئوپلیتیکی زیر، توسط چه کسانی مطرح شده است؟

الف) نظریه هارتلند یا قدرت خشکی

ب) نظریه فضای حیاتی

ج) نظریه قدرت دریایی

پاسخ:

الف) مکیندر

ب) راتزل

ج) ماهان (صفحه ۱۴۳)

(طراح سؤال: داود پورزادی، استان همدان، شهرستان ملایر)

۷- کدام عوامل جغرافیایی نقش مهمی در تولید قدرت کشور ایران دارد؟

پاسخ:

۱- آب و هوا از نظر تنوع ۲- جمعیت ۳- منابع انرژی ۴- معادن ۵- مدیریت جغرافیایی ۶- دسترسی به دریاها (صفحه ۱۴۳)

(طراح سؤال: صغری کاظمی، شهرستانهای استان تهران، شهرستان پاکدشت)

۸- منطقه ژئوپلیتیکی خلیج فارس چه نقشی در قدرت ایران دارد؟

پاسخ:

الف- بزرگترین منبع انرژی جهان از نظر نفت و گاز است.

ب- باعث ارتباط با سه قاره آسیا، اروپا، آفریقا است. (صفحه ۱۵۱)

(طراح سؤال: صغری کاظمی، شهرستانهای استان تهران، شهرستان پاکدشت)

۹- مشخص کنید از بین کشورهای مناطق معتدل و سرد کدام یک می تواند به یک قدرت سیاسی تبدیل شود؟

پاسخ:

کشورهای مناطق معتدل به لحاظ شرایط مناسب جغرافیایی بیشتر امکان تبدیل شدن به قدرت جهانی را دارند و بعید است یک سرزمین سرد و یخبندان به قدرت جهانی تبدیل شود. (صفحه ۱۴۸)

(طراح سؤال: ام البنین کشاورز، استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زاهدان)

۱۰- کدام دسته از کشورها وابستگی زیادی به واردات مواد اولیه و محصولات کشاورزی دارند؟

پاسخ:

کشورهایی که دچار کمبود آب اند یا با پدیده ی فرسایش و آلودگی خاک مواجه اند. (صفحه ۱۵۰)

(طراح سؤال: ام البنین کشاورز، استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زاهدان)

۱۱- حکومت‌ها چه استفاده‌ای از قدرت می‌توانند داشته باشند؟

پاسخ:

می‌توانند با استفاده از قدرت در داخل کشور امنیت و نظم اجتماعی برقرار کنند و در خارج از کشور نیز اهداف خود را پیش ببرند قدرت یک شمشیر دو لبه است..... (صفحه ۱۴۲)

(طراح سؤال: زهرا عفتی، استان خراسان شمالی، شهرستان بجنورد)

۱۲- آسیب‌پذیری لهستان بیان‌کننده‌ی کدامیک از عوامل مؤثر جغرافیایی در قدرت ملی است تحلیل کنید؟

پاسخ:

عامل موقعیت جغرافیایی، زیرا چگونگی قرارگیری یک مکان در سطح زمین تأثیر به‌سزایی درافزایش و کاهش قدرت یک کشور دارد و قرارگیری در بین همسایگان قدرتمند یا ضعیف در سیاست خارجی آن کشور تأثیر می‌گذارد و باعث آسیب‌پذیری آن کشور می‌شود مثل لهستان که بین روسیه، آلمان قرارگرفته است. (صفحه ۱۴۹)

(طراح سؤال: زهرا عفتی، استان خراسان شمالی، شهرستان بجنورد)

۱۳- عبارت زیر بیانگر کدامیک از عوامل جغرافیایی مؤثر در قدرت ملی محسوب می‌شود؟ الف) یکی از دلایل عقب‌ماندگی کشور سومالی آب‌وهوای گرم و خشک آن است. ب) جنگ جهانی دوم با حمله آلمان به لهستان آغاز شد.

پاسخ:

الف) بنیادهای زیستی (ب) موقعیت جغرافیایی (صفحه ۱۴۹ و ۱۵۰)

(طراح سؤال: زهرا علیخانی، استان مازندران، شهرستان نوشهر)

۱۴- چگونه نظریه مکیندر بر شکل‌گیری جنگ جهانی اول و دوم تأثیر گذاشت؟

پاسخ:

مکیندر معتقد بود بخش عمده خشکی‌های جهان سه قاره اروپا، آفریقا و آسیا جزیره جهانی نام دارند؛ و منطقه اوراسیا را قلعه می‌دانست که برای قدرت‌های دریایی غیرقابل‌دسترس است. این بخش مرکزی قلب خشکی‌های جهان نامید و شرق اروپا را منبع بزرگ قدرت دانست که هر کس بر آن مسلط شود می‌تواند بر کل جزیره جهانی یا جهان فرمان براند. (صفحه ۱۴۴)

(طراح سؤال: زهرا علیخانی، استان مازندران، شهرستان نوشهر)

۱۵- نظریه فضای حیاتی را چه کسی مطرح کرد و این نظریه اشاره به چه مفهومی دارد؟

پاسخ:

راتزل و معتقد است که اگر کشورهای کوچک برای جمعیت خود فضای کافی نداشته باشند و درصدد توسعه کشورهای خود برنیایند، نابودی آن‌ها حتمی است. (تأکید بر موقعیت جغرافیایی) (صفحه ۱۴۳)

(طراح سؤال: لیلا حسینجانی، استان مرکزی، شهرستان اراک)

۱۶- با توجه به نظریه قدرت دریایی آلفرد ماهان آیا ایران زمینه دستیابی به چنین قدرتی را دارد؟

پاسخ:

با توجه به مجاورت ایران با خلیج فارس و دریای عمان دستیابی به چنین قدرتی دور از تصور نیست. (صفحه ۱۴۵)

(طراح سؤال: لیلا حسینجانی، استان مرکزی، شهرستان اراک)

۱۷- چرا قدرت مانند یک شمشیر دو لبه است؟

پاسخ:

چون که حکومت‌ها، هم می‌توانند از قدرت برای دست یافتن به اهدافی مانند تأمین استقلال و منافع امنیت ملی کشور خود بهره ببرند و هم می‌توانند آن را علیه ملت خود به کارگیرند. (صفحه ۱۴۲)

(طراح سؤال: هما زمان‌پور، استان چهارمحال و بختیاری، شهرستان بروجن)

۱۸- الف - چرا راتزل برای عامل موقعیت جغرافیایی اهمیت قائل بود؟

ب- از نظر ایشان چه زمانی نابودی حتمی یک کشور است؟

پاسخ:

الف- او اعتقاد داشت که موقعیت یک کشور در مجاورت یک دولت قوی و یا ضعیف، بر سیاست و قدرت آن تأثیر می گذارد چون در کشمکش بر سر قدرت، دولت های بزرگ پیروز می شوند و کشورهای کوچک را ضمیمه خاک خود می کنند.
ب- اگر کشورهای کوچک برای جمعیت خود فضای کافی نداشته باشند و درصدد توسعه سرزمین های خود برنیایند نابودی آنها حتمی است. (صفحه ۱۴۳ و ۱۴۴)

(طراح سؤال: هما زمان پور، استان چهارمحال و بختیاری، شهرستان بروجن)

۱۹- پیروزی انگلستان بر فرانسه در نبرد دریایی با نظریه کدام نظریه پرداز قرابت دارد؟

پاسخ:

نظریه آلفرد ماهان (صفحه ۱۴۵)

(طراح سؤال: فریبا ملاعباسلو، آذربایجان غربی، شهرستان ارومیه)

۲۰- کشورهای زیر دارای چه شکل سرزمینی می باشند؟

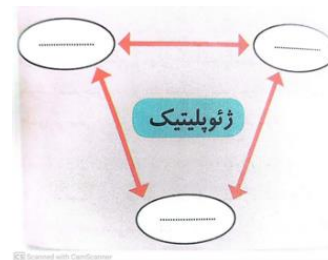
الف (شیلی ب (تایلند ج (ژاپن د) ایران

پاسخ:

الف (طولیل ب (دنباله دار ج (پاره پاره د) جمع و جور یا فشرده (صفحه ۱۵۰)

(طراح سؤال: فریبا ملاعباسلو، آذربایجان غربی، شهرستان ارومیه)

۲۱- در جاهای خالی اجزا و عناصر مدل ژئوپلیتیک را بنویسید؟

پاسخ:

(صفحه ۱۴۱)

(طراح سؤال: کیوان نامجو، استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان بویراحمد)

۲۲- فرصت‌های بالقوه در قدرت ملی دو کشور چین (وسعت) و لهستان (موقعیت) را بررسی کنید؟

پاسخ:

کشور چین این کشور به دلیل وسعت زیاد در زمان جنگ می‌تواند نیروی نظامی پشتیبان را به بخش دیگری منتقل کند. کشور لهستان به دلیل قرار گرفتن بین همسایگان قدرتمند روسیه و آلمان موقعیت آسیب‌پذیر دارد. (صفحه ۱۴۹)

(طراح سؤال: کیوان نامجو، استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان بویراحمد)

۲۳- مکیندر، جغرافیدان انگلیسی، نظریه «قدرت خشکی» را چگونه تشریح نمود؟

پاسخ:

او معتقد بود که بخش عمده خشکی‌های جهان، سه قاره به هم چسبیده آسیا، اروپا و آفریقا و جزیره جهانی نام دارد. مکیندر در این جزیره جهانی منطقه خشکی اوراسیا را قلعه جهان می‌دانست و می‌گفت این منطقه برای قدرت‌های دریایی، غیرقابل دسترس است. مکیندر بخش مرکزی این منطقه را محور یا قلب خشکی جهان (هارتلند) نامید. او معتقد بود که این منطقه، یعنی شرق اروپا، منبع بزرگ قدرت است و هرکس بر منابع آن مسلط شود، می‌تواند بر کل جزیره جهانی و جهان فرمان براند. (صفحه ۱۴۴)

(طراح سؤال: مهدی تقی‌لو، استان زنجان، شهرستان زنجان)

۲۴- نظریه «فضای حیاتی» مطرح شده توسط راتزل را توضیح دهید.

پاسخ:

راتزل می‌گفت اگر کشورهای کوچک برای جمعیت خود فضای کافی نداشته باشند و درصدد توسعه سرزمین‌های خود برنیایند، نابودی آن‌ها حتمی است. او همچنین برای عامل موقعیت جغرافیایی اهمیت قائل بود و اعتقاد داشت که موقعیت یک کشور در مجاورت یک دولت قوی یا ضعیف، بر سیاست و قدرت آن تأثیر می‌گذارد. راتزل چنین نتیجه می‌گرفت که در کشمکش بر سر قدرت، دولت‌های بزرگ پیروز می‌شوند و کشورهای کوچک را ضمیمه خاک خود می‌کنند. (صفحات ۱۴۴ و ۱۴۵)

(طراح سؤال: مهدی تقی‌لو، استان زنجان، شهرستان زنجان)

۲۵- توسعه قدرت دریایی انگلستان به کدام نظریه پرداز بستگی دارد؟

پاسخ:

آلفرد ماهان (صفحه ۱۴۵)

(طراح سؤال: عطیه سادات صابری، استان اصفهان، شهرستان اصفهان)

۲۶- اداره سیاسی کدام مورد بهتر است؟ کشوری با شکل فشرده و کشوری با شکل دنباله‌دار؟

پاسخ:

کشور فشرده (صفحه ۱۵۰)

(طراح سؤال: عطیه سادات صابری، استان اصفهان، شهرستان اصفهان)

۲۷- در مورد نظریه‌های ژئوپلیتیک به سؤالات داده شده پاسخ دهید.

الف: این جمله بیانگر کدام نظریه است؟

«اگر کشورهای کوچک فضای کافی برای جمعیت خود نداشته باشند و درصدد توسعه برنیایند نابودی آن‌ها حتمی است.»

ب: پدر علم جغرافیای سیاسی لقب کیست؟

ج: اصطلاح هارتلند به کدام منطقه از جزیره جهانی اطلاق می‌شود؟

د: کتاب «نفوذ و تأثیر قدرت دریایی در تاریخ» از کیست؟

پاسخ:

الف: نظریه فضای حیاتی ب: راتزل ج: شرق اروپا (صفحه ۱۴۳) د: آلفرد ماهان (صفحه ۱۴۵)

(طراح سؤال: آرزو علی میرزازاده، استان کردستان، ناحیه ۱ سنندج)

۲۸- به نظر شما در آینده جهان یکی از مشکلات اصلی و عامل کشمکش بین کشورها چیست؟ پاسخ خود را با دلیل توضیح دهید.

پاسخ:

آب، زیرا به دلیل افزایش جمعیت و تغییر الگوهای زندگی، مصرف آن مرتباً افزایش می‌یابد. کشورهایی که دچار کمبود آب‌اند یا با پدیده فرسایش و آلودگی خاک مواجه‌اند، توانمندی‌هایشان ضعیف می‌شود و نه تنها امکان تولید مواد اولیه و محصولات کشاورزی و تغذیه جمعیت در آن‌ها کاهش می‌یابد بلکه وابستگی‌شان به واردات زیاد می‌شود. (صفحه ۱۵۰)

(طراح سؤال: آرزو علی میرزازاده، استان کردستان، ناحیه ۱ سنندج)

۲۹- الف - کشورهای فیلیپین و لهستان دارای چه نوع شکل سرزمینی هستند؟ ب - شکل کدامیک از این دو کشور بهتر است؟ چرا؟

پاسخ:

الف) فیلیپین: چندتکه (پاره‌پاره) لهستان: جمع‌وجور (فشرده)
ب) جمع‌وجور (فشرده) بهتر است. می‌توان در کمترین زمان به تمام نقاط دسترسی داشت و قابلیت دفاعی زیاد است. (صفحه ۱۵۰)

(طراح سؤال: محمد تاجیک، استان خراسان رضوی، شهرستان فیروزه)

۳۰- با ذکر دلیل بنویسید چرا آب از عوامل اصلی رقابت و کشمکش کشورها در آینده است؟

پاسخ:

زیرا به دلیل افزایش جمعیت و تغییر الگوهای زندگی، مصرف آن مرتباً افزایش می‌یابد. (صفحه ۱۵۰)

(طراح سؤال: محمد تاجیک، استان خراسان رضوی، شهرستان فیروزه)

۳۱- چه عوامل جغرافیایی می‌توانند در تولید و تضعیف قدرت ملی نقش داشته باشند؟

پاسخ:

موقعیت جغرافیایی - وسعت شکل و ناهمواری - بنیادهای زیستی - منابع انرژی معدنی - جمعیت (صفحات ۱۴۹)

(طراح سؤال: نسرین السادات بزمی، استان تهران، شهرستان تهران)

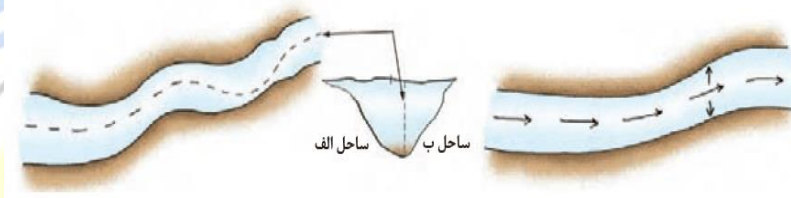
۳۲- چه مناطقی از جهان را می‌شناسید که دارای ارزش‌های جغرافیایی و بازیگران سیاسی هستند؟

پاسخ:

مناطق ژئوپلیتیکی خلیج فارس - اتحادیه اروپا - دریای خزر - قفقاز (صفحه ۱۵۱)

(طراح سؤال: نسرین السادات بزمی، استان تهران، شهرستان تهران)

۳۳- تصویر زیر بیانگر چیست؟

پاسخ:

تعیین خط مرزی رود به صورت تالوگ و خط منصف (صفحه ۱۳۰)

(طراح سؤال: فرانک فروزان، استان گلستان، شهرستان گرگان)

۳۴- نوع مرزهای هر یک از کشورهای زیر را مشخص کرده و توضیحی کوتاه در مورد آن نوع از مرز بنویسید.

مستقر در استان مازندران

الف) کانادا و آلاسکا

ب) هند و پاکستان

پاسخ:

الف) مرز پیشتاز- مرزهایی هستند که از زمان قدیم در نواحی خالی از سکنه ترسیم شده‌اند و بعدها نیز مورد قبول ساکنان دو کشور همسایه قرار گرفته‌اند.

ب) مرز تطبیقی- مرزهایی هستند که با در نظر گرفتن شرایط فرهنگی تعیین می‌شوند و گروه‌های انسانی را که از نظر قومی و زبانی و دینی متفاوت‌اند از یکدیگر جدا می‌کنند. (صفحه ۱۳۲ و ۱۳۳)

(طراح سؤال: نجمه بذرافشان، استان گلستان، شهرستان آزادشهر)

۳۵- عوامل جغرافیایی مؤثر در قدرت ملی را نام ببرید؟

پاسخ:

- ۱- موقعیت جغرافیایی کشور
- ۲- وسعت، شکل و ناهمواری‌های کشور
- ۳- بنیادهای زیستی کشور
- ۴- منابع انرژی و معدنی کشور
- ۵- جمعیت کشور. (صفحه ۱۴۹)

(طراح سؤال: مسعود سیستانی، استان کرمان، شهرستان سیرجان)

۳۶- منطقه ژئوپلیتیکی را تعریف کنید؟ دو مورد از مناطق ژئوپلیتیکی را نام ببرید؟

پاسخ:

منطقه ژئوپلیتیکی عبارت است از بخشی از سطح زمین یا تعدادی کشور هم‌جوار که به دلیل داشتن ارزش‌های جغرافیایی، بازیگران سیاسی برای کنترل یا تصرف آن‌ها با یکدیگر وارد تعامل (کنش و واکنش) می‌شوند؛ به عبارت دیگر، منطقه ژئوپلیتیکی منطقه‌ای است که در آن سه عامل جغرافیا، سیاست و قدرت بر یکدیگر تأثیر می‌گذارند و توجه حکومت‌ها، به‌ویژه قدرت‌های جهانی را به خود جلب می‌کنند. از مناطق ژئوپلیتیکی جهان امروز می‌توان به مناطق ژئوپلیتیکی خلیج فارس، اتحادیه اروپا، دریای خزر و قفقاز اشاره کرد. (صفحه ۱۵۱)

(طراح سؤال: مسعود سیستانی، استان کرمان، شهرستان سیرجان)

۳۷- دیدگاه راتزل در ارتباط با موقعیت جغرافیایی را بنویسید؟

پاسخ:

مجاورت دولت قوی با ضعیف، دولت‌های بزرگ کشورهای ضعیف را ضمیمه خاک خود می‌کنند (صفحه ۱۴۳).

(طراح سؤال: حمزه احمدی، استان ایلام، شهرستان هلیلان)

۳۸- چگونه کیفیت و کمیت جمعیت در افزایش قدرت ملی مؤثر است؟

پاسخ:

جمعیت فعال، باسواد، مهارت، اشتغال (صفحه ۱۵۱).

(طراح سؤال: حمزه احمدی، استان ایلام، شهرستان هلیلان)

۳۹- چرا به کشورهای سوازیلند و لسوتو کشورهای محاطی می‌گویند.

پاسخ:

چون کشورهایی هستند که درون یک کشور دیگر محصور شده (صفحه ۱۵۰)

(طراح سؤال: رقیه آزادبر، استان گیلان، شهرستان آستانه اشرفیه)

۴۰- تنها بندر اقیانوسی ایران چه نام دارد؟ در مورد اهمیت و ارتباط آن یک جمله بنویسید؟

پاسخ:

بندر اقیانوسی چابهار، به دلیل دسترسی به آب‌های آزاد، از قابلیت فوق‌العاده‌ای برای تجارت با جهان و توسعه حمل‌ونقل دریایی ایران و کشورهای آسیای میانه و قفقاز برخوردار است. (صفحه ۱۴۷)

(طراح سؤال: رقیه آزادبر، استان گیلان، شهرستان آستانه اشرفیه)

۴۱- آلفرد ماهان جهت نشان دادن اهمیت قدرت دریایی، کدام کشور را به عنوان مثال بارز در این زمینه مطرح می‌کرد؟

(د) آلمان

(ج) آمریکا

(ب) انگلستان

(الف) فرانسه

پاسخ:

گزینه ب: انگلستان (صفحه ۱۴۵)

(طراح سؤال: یاسر حسن‌زاده، استان هرمزگان، شهرستان میناب)

۴۲- چرا شکل طویل برای کشورها چندان شکل مناسبی محسوب نمی‌شود؟

پاسخ:

زیرا نظارت حکومت بر همه قسمت‌های کشور و ایجاد خطوط ارتباطی با مشکل مواجه می‌شود. (صفحه ۱۵۰)

(طراح سؤال: عادل رحیمی، استان هرمزگان، منطقه جناح)

۴۳- مهم‌ترین اقدامات کشور ایران برای تبدیل شدن به قدرت بزرگ دریایی چیست؟

پاسخ:

حضور ناوگان ایران در آب‌های اقیانوس هند
ساختن زیردریایی‌ها و ناوشکن‌های چندمنظوره (صفحه ۱۴۶).

(طراح سؤال: فاطمه استوار، استان یزد، شهرستان یزد)

۴۴- در مباحث اجتماعی و سیاسی، از قدرت با چه تعبیری یاد شده است؟

پاسخ:

کنترل دیگران یا نفوذ داشتن روی آن‌ها، سلطه و توانایی مجبور کردن دیگران به فرمان برداری (صفحه ۱۴۸).

(طراح سؤال: فاطمه استوار، استان یزد، شهرستان یزد)

۴۵- زمینه پیدایش نظریه‌های ژئوپلیتیکی چیست؟

پاسخ:

روابط عوامل جغرافیایی باسیاست و قدرت (صفحه ۱۴۳)

(طراح سؤال: معصومه سلیمی، استان قم، شهرستان قم)

۴۶- بر چه اساسی انواع قدرت وجود دارد؟

پاسخ:

برحسب شرایط و خواسته‌ها (صفحه ۱۴۲)

(طراح سؤال: معصومه سلیمی، استان قم، شهرستان قم)

۴۷- کشور عزیزمان ایران برای تبدیل شدن به یک قدرت برتر دریایی چه اقداماتی باید انجام دهد؟

پاسخ:

ساختن زیردریایی‌ها و ناوشکن‌های چندمنظوره و حضور ناوگان ایران در آب‌های اقیانوس هند برای حفاظت از امنیت کشتی‌ها و شناورهای تجاری و نفت‌کش‌ها (صفحه ۱۴۶)

(طراح سؤال: ناهید کشاورز، استان خوزستان، شهرستان اهواز)

۴۸- با توجه به شکل زیر به سؤالات پاسخ بدهید.

الف) نوع شکل کشور را مشخص نمایید.

ب) این کشور چه مشکلاتی دارد؟

پاسخ:

الف: کشورهای چندتکه

ب: در نظارت بر همه قسمت‌های کشور و همچنین ایجاد خطوط ارتباطی با مشکل مواجه است. (صفحه ۱۵۰)

(طراح سؤال: کبری عزیزی، استان خوزستان، ناحیه ۲ اهواز)

۴۹- از نظر شکل، کشور لهستان جزء کدام نوع از کشورهاست و آیا این نوع شکل کشورها در قدرت ملی آن‌ها تأثیرگذار هست توضیح دهید؟

پاسخ:

شکل کشور لهستان جمع‌وجور یا فشرده است-بهترین شکل برای یک کشور، جمع‌وجور یا فشرده است که در آن پایتخت در مرکز قرار گرفته است. در چنین وضعیتی، در کمترین زمان می‌توان از مرکز یک سرزمین به تمام نقاط آن دسترسی پیدا کرد. قابلیت دفاعی کشور در این شکل زیاد است (صفحه ۱۵۰)

(طراح سؤال: طاهره خسروانی، استان بوشهر، منطقه ریگ)

۵۰- شرط طویل محسوب شدن شکل یک کشور چیست و کشور فیلیپین از نظر شکل کشور در قدرت ملی با چه مشکلی مواجه است؟

پاسخ:

طول آن‌ها شش برابر عرضشان باشد -نظارت حکومت بر همه قسمت‌های کشور و ایجاد خطوط ارتباطی با مشکل مواجه می‌شود. (صفحه ۱۵۰)

(طراح سؤال: طاهره خسروانی استان بوشهر، منطقه ریگ)

۵۱- وجود پایگاه‌های نظامی ایالات متحده آمریکا در خلیج فارس و منع تردد شبانه خودروها در راستای کنترل و ویروس کرونا به ترتیب با کدامیک از مفاهیم زیر مطابقت دارند؟

۱- ژئوپلیتیک-جغرافیای سیاسی

۲-جغرافیای سیاسی ژئوپلیتیک

۳- جغرافیای سیاسی- جغرافیای سیاسی

۴- ژئوپلیتیک- ژئوپلیتیک

پاسخ:

گزینه ۱ ژئوپلیتیک-جغرافیای سیاسی (صفحه ۱۵۱)

(طراح سؤال: نازیلا مختاریان، استان قزوین، شهرستان: قزوین)

۵۲- جزیره‌ای بودن - داشتن بخش شبه جزیره‌ای جدا افتاده - محصور شدن توسط کشور دیگر به ترتیب ویژگی کدام کشورهاست؟

الف) تایلند - لسوتو - فیلیپین

ب) اندونزی - لهستان - شیلی

ج) اندونزی - تایلند - لسوتو

د) شیلی - تایلند - لهستان

پاسخ:

گزینه: ج

اندونزی - تایلند - لسوتو (صفحه ۱۵۱)

(طراح سؤال: فرشته ابراهیمی، استان قزوین، شهرستان قزوین)

۵۳- به سؤالات زیر در رابطه با نظریه مکیندر پاسخ دهید.

الف) علت نام‌گذاری قلعه (دژ) جهان به بخشی از اوراسیا چه بود؟

ب) منظور از جزیره جهانی در این نظریه چیست؟

ج) محدوده هارتلند در این نظریه کجاست و چه ویژگی دارد؟

د) این نظریه در جنگ جهانی اول و دوم چه تأثیری داشت؟

پاسخ:

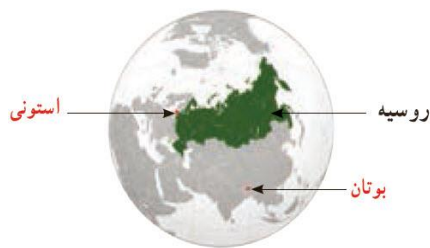
الف) مکیندر در این جزیره جهانی منطقه خشکی اوراسیا (از رود ولگا در غرب تا سیبری در شرق) را قلعه (دژ) جهان می‌دانست و می‌گفت این منطقه برای قدرت‌های دریایی، غیرقابل دسترس است.

ب) مکیندر معتقد بود که بخش عمده خشکی‌های جهان، سه قاره به هم چسبیده آسیا و اروپا و آفریقا و جزیره جهانی نام دارد.

ج) مکیندر بخش مرکزی این منطقه را محور یا قلب خشکی جهان (هارتلند) نامید و معتقد بود که این منطقه، یعنی شرق اروپا، منبع بزرگ قدرت است و هرکس بر منابع آن مسلط شود، می‌تواند بر کل جزیره جهانی و جهان فرمان براند.

د) برخی معتقدند نظریه هارتلند یا قدرت خشکی در سیاست‌های جنگ طلبانه آلمان، هجوم این کشور به کشورهای مجاور و بروز جنگ‌های جهانی اول و دوم بی‌تأثیر نبوده است. (صفحه ۱۴۴)

(طراح سؤال: فاطمه بوشادی، استان خراسان جنوبی شهرستان بیرجند)

۵۴- با توجه به نقش عوامل جغرافیایی در قدرت ملی، کدام عامل باعث برتری روسیه نسبت به کشورهای استونی و بوتان در تصویر مقابل شده است؟ نقش این عامل را به اختصار شرح دهید.

پاسخ:

از بین دو کشور که شرایط یکسانی دارند، کشوری که سرزمین وسیع تری در اختیار دارد، قدرتمندتر است. کشورهای کوچک که کمبود فضا دارند، برای فعالیت‌های خود با مشکل روبه‌رو می‌شوند. همچنین، در کشورهای وسیع در زمان جنگ می‌توان نیروهای نظامی پشتیبان را به بخش دیگری منتقل کرد؛ چنان‌که در جنگ ژاپن و چین، چین نیروها و تدارکاتش را به غرب کشور خود انتقال داد. (صفحه ۱۴۹)

(طراح سؤال: فاطمه بوشادی، استان خراسان جنوبی شهرستان بیرجند)

۵۵- نظریه فضای حیاتی چگونه مورد تنش در بین کشورهای جهان شد توضیح دهید؟

پاسخ:

باید توجه کرد که این نظریه در اواخر قرن نوزدهم مطرح شده است و در قرن بیستم با توسعه حقوق و قوانین بین‌المللی، اقداماتی مانند کشورگشایی و تصرف سرزمین‌های دیگر قابل قبول نیست و محکوم شمرده می‌شود؛ هرچند امروزه محدودی از کشورها به حقوق کشورهای دیگر توجه نمی‌کنند و آن را نادیده می‌گیرند. حمله نظامی امریکا به افغانستان و عراق در سال‌های ۱۳۶۹ و ۱۳۸۰ و اشغال این کشورها یا حمله عراق به ایران در سال ۱۳۵۹ و به کویت در سال ۱۳۶۹ و حمله‌های عربستان به یمن در سال‌های اخیر نمونه‌هایی از توسعه‌طلبی کشورهاست. (صفحه ۱۴۴)

(طراح سؤال: مریم سیدی سگوند، استان لرستان، شهرستان خرم‌آباد)

۵۶- مشکل دشواری نظارت حکومت مرکزی بر همه قسمت‌های یک سرزمین، مربوط به کدام یک از گزینه‌های زیر است؟

الف) اندونزی ب) ایران ج) لهستان د) لستو

پاسخ:

اندونزی یک کشور چندتکه است که نظارت حکومت بر همه قسمت‌های کشور و همچنین ایجاد خطوط ارتباطی در آن با مشکل مواجه می‌شود. (صفحه ۱۵۰)

(طراح سؤال: مریم سیدی سگوند، استان لرستان، شهرستان خرم‌آباد)

۵۷- نظریه فضای حیاتی توسط کدام جغرافی‌دان سیاسی مطرح گردید.

الف) آلفرد ماهان ب) راتزل ج) مکیندر د) همبولت فونت

پاسخ:

ب) راتزل (صفحه ۱۴۳)

(طراح سؤال: سپیده پورصمد، استان آذربایجان شرقی، شهرستان تبریز)

۵۸- نظریه هارتلند یا قدرت خشکی در بروز کدام حوادث جهانی بی‌تأثیر نبوده است؟

پاسخ:

سیاست‌های جنگ طلبانه آلمان، هجوم این کشور به کشورهای مجاور و بروز جنگ‌های جهانی اول و دوم (صفحه ۱۴۴)

(طراح سؤال: سپیده پورصمد، استان آذربایجان شرقی، شهرستان تبریز)

۵۹- منطقه یا ناحیه ژئوپلیتیکی را تعریف کنید.

پاسخ:

منطقه ژئوپلیتیکی عبارت است از بخشی از سطح زمین یا تعدادی کشور هم‌جوار که به دلیل داشتن ارزش‌های جغرافیایی، بازیگران سیاسی برای کنترل یا تصرف آن‌ها با یکدیگر وارد تعامل (کنش و واکنش) می‌شوند.

این تعامل ممکن است مذاکره، همکاری و هم‌بستگی یا رقابت و کشمکش و حتی جنگ باشد. (صفحه ۱۵۱)

(طراح سؤال: کریم گل‌زاده پته خور، استان اردبیل، شهرستان اردبیل)

۶۰- هر یک از عبارت‌های زیر، توسط کدام دانشمند مطرح شده است؟

الف) منطقه خشکی اوراسیا (از رود ولگا در غرب تا سبیری در شرق) را قلع (دژ) جهان می‌دانست.

ب) موقعیت یک کشور در مجاورت یک دولت قوی یا ضعیف، بر سیاست و قدرت آن تأثیر می‌گذارد.

پاسخ:

الف) مکیندر (صفحه ۱۴۴)

ب) راتزل (صفحه ۱۴۴)

(طراح سؤال: کریم گل‌زاده پته خور، استان اردبیل، شهرستان اردبیل)

۶۱- با توجه به متن زیر علت اقتدار کشور فرانسه ناشی از کدام عامل جغرافیایی است؟
[کشور فرانسه به دلیل قرارگیری در منطقه معتدل به یکی از قدرت‌های سیاسی منطقه‌ای تبدیل شده است]

پاسخ:

بنیان‌های زیستی کشور فرانسه مانند آب، خاک، آب‌وهوا، پوشش گیاهی (صفحه ۱۵۰)

(طراح سؤال: داریوش محمودی، استان البرز، ناحیه ۲ کرج)

۶۲- مقاومت مردم غزه در برابر رژیم صهیونیستی بر روی کدام بخش از نظریه راتزل خط بطلان کشیده است؟

پاسخ:

تأکید راتزل بر اهمیت موقعیت جغرافیایی کشورها، یعنی اگر یک کشور ضعیف در کنار یک کشور قوی قرار بگیرد، پیروزی دولت‌های قوی قطعی است (صفحه ۱۴۳ و ۱۴۴).

(طراح سؤال: راضیه یعقوب تنها، استان البرز، ناحیه دو کرج)

مستقر در استان مازندران

عربی

امتحان پایانی درس: عربی (زبان قرآن) پایه: یازدهم رشته: علوم تجربی/ علوم ریاضی نوبت امتحان: دوم (خرداد)	باسمه تعالی معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش دفتر آموزش متوسطه نظری دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی مستقر در استان فارس طراحی شده در استان آذربایجان غربی	سال تحصیلی: ۱۴۰۲-۱۴۰۳ مدت پاسخگویی: ۸۰ دقیقه نام و نام خانوادگی طراح: فوزیه کاظمی زاد تعداد صفحات: ۳
--	---	--

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	بارم
۱	اكتب ترجمه هاتين الكلمتين بالفارسيه الف) أَحَدُ إطارات سيارتنا انفجرَ. ب) لَا تُحَدِّثُ النَّاسَ بِكُلِّ مَا سَمِعْتَ بِهِ.	۰/۵
۲	عين متضاداً و مترادفاً في هذه العبارة واكتب في المكان المناسب. أفضل الكلام أن يكون لينا وهذا سبب من أسباب تبجيل المرء واستماع كلامه. تكریم = خشن ≠	۰/۵
۳	ابحث في كل عبارة عن كلمة تناسب الكلمات التي بين القوسين واكتب في الفراغ الف) « قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ». (ليل، عشاء، صباح) ب) تَحْتَوِي بُدُورُهَا عَلَى مِقْدَارٍ مِنَ الزُّيُوتِ. (أغصان، أثمار، جذوع)	۰/۵
۴	ابحث عن جميع مكسر و اكتب مفردة الف) قَرَّرَ أَرْبَعَةُ طُلَّابٍ أَنْ يَغْيَبُوا عَنِ الامتحان. (.....) ب) أَنَا أَقْرَأُ الْأَدْعِيَةَ الْإِسْلَامِيَّةَ. (.....)	۰/۵
۵	ترجم إلى الفارسيه الف) لَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم بَعْضًا ب) تَبَدَّأَ حَيَاتُهَا بِالْإِلْتِفَافِ حَوْلَ جِدَعِ شَجَرَةٍ وَغُصُونِهَا. ج) أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ د) المفردات الفارسيه دخلت الى اللغة العربية فقد نطقها العرب وفقاً لألسنتهم. ه) الناس نياماً فإذا ماتوا انتبهوا. و) لتأجيل الامتحان نجحت.	۰/۷۵ ۱ ۱ ۱ ۰/۷۵ ۰/۵

امتحان پایانی درس: عربی (زبان قرآن) پایه: یازدهم رشته: علوم تجربی/ علوم ریاضی نوبت امتحان: دوم (خرداد)	باسمه تعالی معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش دفتر آموزش متوسطه نظری دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی مستقر در استان فارس طراحی شده در استان آذربایجان غربی	سال تحصیلی: ۱۴۰۲-۱۴۰۳ مدت پاسخگویی: ۸۰ دقیقه نام و نام خانوادگی طراح: فوزیه کاظمی زاد تعداد صفحات: ۳
--	---	--

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	بارم
۶	إِتَّخِبَ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ. الف) وَجَدْتُ بَرْنَامَجًا يُسَاعِدُنِي فِي تَعَلُّمِ الْعَرَبِيَّةِ. ۱- برنامه ای یافتم که مرا در یادگیری عربی کمک می کرد ☐ ۲- برنامه ای یافتم که مرا در یادگیری عربی کمک خواهد کرد ☐ ب) فَاصْبِرُوا حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا. ۱- پس صبر کنید، خداوند میان ما داوری می کند. ☐ ۲- پس صبر کنید تا خداوند میان ما داوری کند. ☐	۱
۷	صَحَّحَ الْخَطَا فِي التَّرْجَمَةِ . الف) لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ . به نیکی دست نمی یابید تا از آن چه دوست می دارید، انفاق کنید. ب) كَلَّمَ النَّاسَ عَلَى قَدْرِ عُقُولِهِمْ. با مردم به اندازه عقلهایشان سخن می گوید.	۱
۸	كَمَّلَ التَّرْجَمَةَ. الف) فِي السَّنَةِ الْقَادِمَةِ تَنْمُو تِلْكَ الْجَوْزَةُ وَ تَصِيرُ شَجَرَةً. در سال آن دانه و درختی می شود. ب) هِيَ أَلْفَتْ أَكْثَرَ مِنْ مِئَةِ كِتَابٍ وَمَقَالَةٍ . او بیشتر از کتاب و مقاله	۱
۹	تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ . الف) سَوْفَ يَغْلِبُنِي النَّوْمُ بَعْدَ دَقَائِقَ. ب) يُعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بَسِيمَاهُمْ. ج) لَنْ يَجْلِسْنَ هُنَا. د) أَنَا لَمْ أُسَافِرْ فِي السَّنَتَيْنِ الْمَاضِيَتَيْنِ. هـ) لِنَسْتَمِعَ إِلَى الْكَلَامِ الْحَقِّ.	۲/۵
۱۰	ضَعِ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً . الف) هِيَ الْقِيَمُ الْمُشْتَرَكَةُ بَيْنَ جَمَاعَةٍ مِنَ النَّاسِ . ب) الرَّأْسُ هُوَ الَّذِي مَا فِي الْامْتِحَانَاتِ. ج) التَّعَنَّتُ طَرَحُ سُؤَالٍ بِهَدَفٍ اِيْجَادٍ مَشَقَّةٍ لِلْمَسْؤُولِ. الشَّهَادَةُ ☐ الثَّقَافَةُ ☐ فَشَلْ ☐ نَجَحَ ☐ صَعْبٍ ☐ حَسَنِ ☐	۰/۷۵

سال تحصیلی: ۱۴۰۳-۱۴۰۲ مدت پاسخگویی: ۸۰ دقیقه نام و نام خانوادگی طراح: فوزیه کاظمی زاد تعداد صفحات: ۳	باسمه تعالی معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش دفتر آموزش متوسطه نظری دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی مستقر در استان فارس طراحی شده در استان آذربایجان غربی	امتحان پایانی درس: عربی (زبان قرآن) پایه: یازدهم رشته: علوم تجربی/ علوم ریاضی نوبت امتحان: دوم (خرداد)
--	---	--

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	بارم
۱۱	عَيْنَ اسم المكان، اسم التفضيل، اسم الفاعل، اسم المفعول و اسم المبالغة و ثمَّ ترجمهما. (الف) يا غَفَّارَ الذُّنُوبِ و يا سَاطِرَ الْعُيُوبِ اغْفِرْ خَطايانا إِنَّكَ أرحمُ الرَّاحِمِينَ فَاجْعَلْنَا مِنَ الْمَرْحُومِينَ. (ب) يَعْمَلُ الْعَمَالُ فِي الْمَطْبَعَةِ الْقَدِيمَةِ. (ج) لَيْسَ شَيْءٌ أَثْقَلَ فِي الْمِيزَانِ مِنْ خُلُقِ الْحَسَنِ.	۳
۱۲	عَيْنَ فِعْلٍ الشَّرْطِ وَجَوَابُهُ فِي الْعِبَارَتِ التَّالِيَةِ ثُمَّ تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ حَسَبَ قَوَاعِدِ. إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا.	۱
۱۳	تَرْجِمِ هَاتَيْنِ الْكَلِمَتَيْنِ حَسَبَ قَوَاعِدِ الْمَعْرِفَةِ وَالنَّكَرَةِ. يُدْرَسُ أَخِي فِي جَامِعِهِ. الْجَامِعَةُ فِي مَدِينَةِ شِيرَازِ. () ()	۰/۵
۱۴	عَيْنَ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَ الْخَطِّ (الف) مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ (ب) الْكِتَابُ صَدِيقٌ يُنْقِذُكَ مِنْ مُصِيبَةِ الْجَهْلِ	۱
۱۵	إِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ. عَلَيْنَا أَنْ نَعْلَمَ أَنَّ تَبَادُلَ الْمُفْرَدَاتِ بَيْنَ اللُّغَاتِ فِي الْعَالَمِ أَمْرٌ طَبِيعِيٌّ يَجْعَلُهَا غَنِيَّةً فِي الْأُسْلُوبِ وَالْبَيَانِ، وَلَا نَسْتَطِيعُ أَنْ نَجِدَ لُغَةً بِدُونِ كَلِمَاتٍ دَخِيلَةٍ؛ كَانَ تَأْثِيرُ اللُّغَةِ الْفَارْسِيَّةِ عَلَى اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ قَبْلَ الْإِسْلَامِ أَكْثَرَ مِنْ تَأْثِيرِهَا بَعْدَ الْإِسْلَامِ، وَ أَمَّا بَعْدَ ظُهُورِ الْإِسْلَامِ فَقَدْ زَادَتْ الْمُفْرَدَاتُ الْعَرَبِيَّةُ فِي لُغَةِ الْفَارْسِيَّةِ بِسَبَبِ الْعَامِلِ الدِّينِيِّ. (الف) مَتَى كَانَ تَأْثِيرُ اللُّغَةِ الْفَارْسِيَّةِ عَلَى اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ أَكْثَرَ؟ (ب) مَا هُوَ أَمْرٌ طَبِيعِيٌّ فِي الْمُفْرَدَاتِ ؟ (ج) مَتَى زَادَتْ الْمُفْرَدَاتُ الْعَرَبِيَّةُ فِي اللُّغَةِ الْفَارْسِيَّةِ ؟	۰/۷۵
۱۶	إِنتَخِبْ إِجَابَةً مَنَاسِبَةً (الف) لَمْ هَذِهِ الْأَشْعَارُ غَالِيَةً ۱- يَخْتَلِفُ السَّعْرُ حَسَبَ النَّوْعِيَّاتِ ۲- يَسَعُرُهَا سِتُّونَ أَلْفَ تَومَانٍ ☐ (ب) اسْتَلِمَ الْأَدَوِيَّةَ فِي الصِّدْلِكَةِ الَّتِي فِي مَمَرِّ الْمُسْتَوْصَفِ ۱- نِهَايه ☐ ۲- أَلَم ☐	۰/۵
۲۰	نَرْجُوا لَكُمْ التَّوْفِيقَ وَالنَّجَاحَ	

شماره داوطلب:
نام:
نام خانوادگی:
نام آموزشگاه:
نام شهر / منطقه / ناحیه:
تعداد صفحات: ۲

بسمه تعالی
معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش
دفتر آموزش متوسطه نظری
دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی
مستقر در استان فارس
طراحی شده در استان آذربایجان غربی

درس: عربی (زبان قرآن)
پایه: یازدهم
رشته: علوم تجربی / علوم ریاضی
در این قسمت چیزی ننویسید.

ردیف	پاسخنامه	بارم
۱	الف) ب)	۰/۵
۲	تکریم = خَشِن ≠	۰/۵
۳	الف) ب)	۰/۵
۴	الف) ب)	۰/۵
۵	الف) ب) ج) د) هـ) و)	۰/۷۵ ۱ ۱ ۱ ۰/۷۵ ۰/۵
۶	الف) ب)	۱
۷	الف) ب)	۱
۸	الف) ، ب) ،	۱

ادامه در صفحه بعد

درس: عربی (زبان قرآن)

پایه: یازدهم

رشته: علوم تجربی / علوم ریاضی

در این قسمت چیزی ننویسید.

باسمه تعالی

معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش

دفتر آموزش متوسطه نظری

دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی

مستقر در استان فارس

طراحی شده در استان آذربایجان غربی

شماره داوطلب:

نام:

نام خانوادگی:

نام آموزشگاه:

نام شهر / منطقه / ناحیه:

تعداد صفحات: ۲

ردیف	پاسخنامه	بارم
9	الف) ترجمه ب) ترجمه ج) ترجمه د) ترجمه ه) ترجمه	۲/۵
10	الف) ب) ج)	۰/۷۵
11	اسم المكان ترجمه اسم التفضیل ترجمه اسم الفاعل ترجمه اسم المفعول ترجمه اسم المبالغة ترجمه	۳
12	فعل الشرط ترجمه جواب الشرط ترجمه	۱
۱۳	 ،	۰/۵
۱۴	الف) الله مِنْ حَرَجٍ ب) الكتاب صَدِيقٌ	۱
۱۵	الف) ب) ج)	۰/۷۵
۱۶	الف) ب)	۰/۵

نام واحد آموزشی:		نوبت امتحانی: خرداد ماه		ساعت امتحان:
نام و نام خانوادگی:		پایه: یازدهم (۲)		وقت امتحان: ۷۵ دقیقه
سوالات امتحان درس: عربی، زبان قرآن (۲) نام دبیر:		رشته: ادبیات و علوم انسانی		تاریخ امتحان:
		سال تحصیلی: ۱۴۰۲-۱۴۰۳		شامل ۱۹ سؤال در ۳ صفحه
ردیف	شرح سؤالات	صفحه اول	نمره	
مهارت واژه شناسی (۲ نمره)				
۱	تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي أُشِيرَ إِلَيْهِ بِخَطٍّ: (کلمات مشخص شده را ترجمه کن) الف) كَانَتْ تِلْكَ الْمَفْرَدَاتُ تَرْتَبُطُ بِبَعْضِ الْبُضَائِعِ الَّتِي مَا كَانَتْ عِنْدَ الْعَرَبِ كَالْمِسْكِ وَ الدِّيَابِجِ		۵/	
۲	أَكْتُبِ الْمُتَضَادَّ وَالْمُتَرَادِفَ: (کلمات زائد تان) (الْتَجِدَة - حُزْن - عَجَز - الْمُسَاعِدَة - صِدْق - قَدْر) الف) ≠ ب) =		۵/	
۳	عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ فِي الْمَعْنَى: (کلمه ای را که از نظر معنی با بقیه متفاوت است مشخص کن) الف) المَشَاكِل ○ المَطَايِع ○ المَزَارِع ○ المَطَاعِم ب) التَّلْعَابُ ○ الكُلْب ○ المَرْح ○ الحِمَار		۵/	
۴	أَكْتُبِ مَفْرَدًا أَوْ جَمْعَ الْكَلِمَتَيْنِ: (مفرد یا جمع کلمه ها را بنویس) أصحاب (مفرد): المُحاوَلَة (جمع):		۵/	
ب) مهارت ترجمه به فارسی (هفت نمره)				
۵	تَرْجِمِ الْجُمْلَةَ التَّالِيَةَ: (جمله های زیر را ترجمه کن) الف) خَيْرُ إِخْوَانِكُمْ مَنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ غُيُوبَكُمْ. (۰/۵) ب) وَإِنْ هَجَرْتَ سَوَاءٌ عَشِيَّتِي وَ غَدَاتِي (۱) ج) لَهُ غِشَاءٌ خَاصٌّ كَالْمِظَلَّةِ يَفْتَحُهُ حِينَ يَقِفُ مِنْ شَجَرَةٍ إِلَى شَجَرَةٍ أُخْرَى (۱) د) عَالِمٌ يُنْتَفَعُ بِعِلْمِهِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفٍ عَابِدٍ. (۵/) هـ) أَخَذَ الشَّابُّ يُنَادِي أَصْحَابَهُ لِكِنَّهُمْ لَمْ يَلْتَفِتُوا إِلَيْهِ. (۵/) و) إِنِّي رَأَيْتُ خِصَالًا مِنْ هَذَا الرَّجُلِ تُعْجِبُنِي (۵/) ز) كَثِيرٌ مِنَ النَّاجِحِينَ أَثَارُوا إعْجَابَ الْآخَرِينَ مَعَ أَنَّهُمْ كَانُوا مُعَوِّقِينَ (۱)		۵	
۶	أَكْمِلِ التَّرْجُمَةَ النَّاqِصَةَ: (ترجمه ناقص را کامل کن) الف) أَشْهَدُ طَالِبًا يَكْتُبُ تَمَارِينَ الدَّرْسِ . دانش آموزی را که تمرین های درس را ب) أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ. آیا که تنها خداست که از توبه را می پذیرد؟ ج) أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً از آسمان آبی را و زمین سرسبز		۱/۵	
ادامه سؤالات در صفحه بعدی				

ردیف	شرح سؤالات	صفحه دوم	بارم
۷	إِنتَخِبِ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ: (ترجمه صحیح را انتخاب کنيد) ۱. كَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ الف) خانواده اش را به نماز و زکات فرمان می داد. ب) خانواده او را به نماز و زکات فرمان می دهد ۲. يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلَامَ اللَّهِ الف) کلام خداوند را تغییر می دهند ب) می خواهند که کلام خداوند را تغییر دهند	۰/۵	
(ج) مهارت شناخت و کاربرد قواعد (هفت و نیم نمره)			
۸	تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ الَّتِي تَحْتَهَا حُطٌّ: الف) أَوْفُوا بِالْعَهْدِ ب) فَلْيَعْبُدُوا اللَّهَ ج) سَأَكْتُبُ ذِكْرِيَا السَّفَرَةِ الْعَلَمِيَّةِ د) لَمْ يَكْتُبْ فِيهِ شَيْئاً		۱
۹	عَيِّنِ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ لِلْأَفْعَالِ الَّتِي تَحْتَهَا حُطٌّ: الف) كُنْتُ أَكْتُبُ (۱) می نوشتم (۲) نوشته بودم (۳) نوشت ب) أَيُّهَا الطَّالِبُونَ تَعَلَّمُوا الْعَرَبِيَّةَ (۱) یاد می گیرند (۲) یاد گرفتند (۳) یاد بگیرد	۰/۵	
۱۰	عَيِّنِ نَوْعَ الْأَفْعَالِ فِي الْجُمْلَةِ التَّالِيَةِ (الماضي، المضارع والامر): الف) لَا يَكْلِفُ اللَّهُ إِلَّا وَسْعَهَا ب) مَنْ فَكَّرَ قَبْلَ الْكَلَامِ قَلَّ خَطْوُهُ	۰/۵	
۱۱	عَيِّنِ «إِسْمَ الْمَكَانِ، إِسْمَ التَّفْضِيلِ، إِسْمَ الْفَاعِلِ، إِسْمَ الْمَفْعُولِ» فِي الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ. الف) ذَلِكَ مَتَجَرَّزٌ زَمِيلِي لَهُ سَرَاوِيلُ أَفْضَلُ. ب) لَيْلَةُ الْقَدَرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ. ج) قَالَ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا. د) إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ.		۱
۱۲	الف) عَيِّنِ جَوَابَ الشَّرْطِ. إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَ يُيَسِّبْ أَقْدَامَكُمْ. جواب شرط: ب) عَيِّنِ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ حَسَبَ قَوَاعِدِ الْمَعْرِفَةِ وَالنَّكَرَةِ. الْعِبَادُ الصَّالِحُونَ. الف) بندگان درستکار ب) بندگان درستکار		۱
۱۳	إِنتَخِبِ الْجَوَابَ الصَّحِيحَ: ۱. مَنْ يَنْجَحُ فِي أَعْمَالِهِ. الف) لَا يَجْتَهِدُ ب) لَا يَجْتَهِدُ ج) يَجْتَهِدُ ۲. عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ الف) مؤمنان فقط به خدا توکل می کنند. ب) مؤمنان تنها باید بر خدا توکل کنند ۳. لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ. الف) به نیکو کاری دست نخواهید یافت تا زمانی که آنچه دوست می دارید انفاق کنید. ب) به نیکو کاری دست پیدا نمی کنید تا زمانی که آنچه دوست می دارید انفاق کنید.	۱/۵	
۱۴	تَرْجِمِ الْعِبْرَةَ وَعَيِّنِ إِسْمَ الْفِعْلِ النَّاْقِصِ وَخَبْرَهُ. (عبارت زیر را ترجمه کنید و اسم و خبر فعل ناقصه را مشخص نمایید) صَارَ الطَّالِبُ عَالِمًا بَعْدَ تَخَرُّجِهِ مِنَ الْجَامِعَةِ.		۱
۱۵	أَذْكُرُ الْمَحَلَّ الْإِعْرَابِيَّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حُطٌّ: الف) أَعْظَمُ الْبَلَاءِ إِنْقِطَاعُ الرَّجَاءِ ب) عَصَفَتْ رِيَا حُ شَدِيدَةٌ خَرَبَتْ بَيْتًا جَنْبَ شَاطِئِ الْبَحْرِ		۱
ادامه سؤالات در صفحه بعدی			

بارم	شرح سؤالات	ردیف
د. مهارت درک و فهم (سه نمره)		
۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	۱۶ إِقْرَأِ النَّصَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ: (متن زیر را بخوانید و به سؤالات داده شده پاسخ دهید) أَسَرَ الْمُسْلِمُونَ فِي غَزْوَةِ طِيٍّ « سَفَانَةَ » ابْنَةَ « حَاتِمِ الطَّائِي » الَّذِي يُضْرَبُ بِهِ الْمَثَلُ فِي الْكَرَمِ وَلَمَّا ذَهَبَتْ مَعَ الْأَسْرَى إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (ص) قَالَتْ لَهُ: إِنَّ أَبِي كَانَ سَيِّدَ قَوْمِهِ الف) مَنْ كَانَتْ سَفَانَةُ ؟ ب) إِلَى مَنْ ذَهَبَتْ سَفَانَةُ مَعَ الْأَسْرَى؟ ج) عَيِّنِ الْفِعْلَ الْمَجْهُولَ وَ الْفِعْلَ النَّاقِصَ فِي النَّصِّ . فعل مجهول : فعل ناقصه:	
۱	۱۷ ضَعِ فِي الدَّائِرَةِ الْعَدَدَ الْمُنَاسِبَ: (كَلِمَةٌ وَاحِدَةٌ زَائِدَةٌ) (عدد مناسب را در مربع قرار بده ، يك كلمه اضافي است) ۱. خائب الف) قَطَعَهُ قُماشٌ تَوَضَّعَ عَلَى السَّرِيرِ ☐ ۲. أضمِر ب) غَضُوْهُ يَطِيرُ بِهِ الطَّائِرُ ☐ ۳. الشَّرَشَفَ ج) أَخْفَى شَيْئاً، وَ جَعَلَهُ بَعِيداً عَنِ الْأَنْظَارِ ☐ ۴. جَنَاح د) الَّذِي حُزْنُهُ كَثِيرٌ . ☐ ۵. مَكْرُوب	
/۵	۱۸ عَيِّنِ الْجُمْلَةَ الصَّحِيحَةَ وَ غَيِّرِ الصَّحِيحَةَ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ. الف) إِرْتِفَاعُ حَرَارَةِ الْجِسْمِ مِنْ عَلَائِمِ الْمَرَضِ. ب) الْأَصَمُّ مَنْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يَرَى، وَ مُؤَنَّثُهُ «صماء»	
هـ. (مهارت مکالمه (۵ / نمره)		
/۵ ۲۰	۱۹ الف) أَجِبْ عَنِ السُّؤَالِ التَّالِيِ: بِمَ يَذْهَبُ الطُّلَابُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ ؟ ب) رَتِّبِ الْكَلِمَاتِ وَأَكْتُبْ سَوْالاً وَجَوَاباً صَحِيحاً: رَصِيدٌ، عَبْرٌ، أَنْ تَشْحَنِي، الْإِنْتِرْنِتْ، تَسْتَطِيعِينَ، جَوَالِكِ جمع بارم	
طراح : سليمان پور «وَقَفَّنا اللَّهُ فِي الْحَيَاةِ الطَّيِّبَةِ»		

نام واحد آموزشی:		نوبت امتحانی: خرداد ماه		ساعت امتحان:
نام و نام خانوادگی:		پایه: یازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی	وقت امتحان: ۷۵ دقیقه
پاسخنامه درس: عربی، زبان قرآن (۲) نام دبیر:		سال تحصیلی: ۱۴۰۲-۱۴۰۳	تاریخ امتحان:	شامل ۱۹ سؤال در ۳ صفحه
ردیف	شرح سؤالات	صفحه اول	نمره	
۱	تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي أُشِيرَ إِلَيْهِ بِخَطِّ: (کلمات مشخص شده را ترجمه کن) الف) الْمُفْرَدَات: واژگان الدِّيَابِج: دیباچ یا جامه ابریشمی		۵/	
۲	اُكْتُبِ الْمُتَضَادَّ وَالْمُتَرَادِفَ: (کلمات زائدتان) الف) عَجَزٌ ≠ قَدْر ب) النَجْدَةُ = المُسَاعِدَةُ		۵/	
۳	عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْعَرَبِيَّةَ فِي الْمَعْنَى: (کلمه ای را که از نظر معنی با بقیه متفاوت است مشخص کن) الف) الْمَشَاكِل ب) الْمَرْح		۵/	
۴	اُكْتُبِ مُفْرَدًا أَوْ جَمْعَ الْكَلِمَتَيْنِ: (مفرد یا جمع کلمه ها را بنویس) أَصْحَاب (مفرد): صحابه الْمُحَاوَلَةُ (جمع): المُحَاوَلَات		۵/	
۵	تَرْجِمِ الْجُمْلَةَ التَّالِيَةَ: (جمله های زیر را ترجمه کن) الف) بهترین برادران شما کسی است که عیب هایتان را به شما هدیه کند. ب) اگر من را ترک کنی شب و روزم برابر است. ج) پوشش خاصی دارد که آن را هنگامی که از درختی به درخت دیگر می پرد همچون چتر باز می کند د) دانشمندی که از دانشش سود برده می شود بهتر از هزار عبادت کننده است. ه) جوان شروع به صدا زدن دوستش کرد اما آنها به او توجه نکردند و) به راستی من از این مرد ویژگی هایی دیدم که از آنها خوشم می آید. ز) بسیاری از افراد موفق موجب شگفتی دیگرانند با وجود آنکه معلول بودند.		۵	
۶	اُكْمِلِ التَّرْجُمَةَ النَّاكِصَةَ: (ترجمه ناقص را کامل کن) الف) می بینم - می نویسد ب) ندانستند - بند گانش ج) نازل کردیم - می شود		۱/۵	
۷	اِنتَخِبِ التَّرْجُمَةَ الصَّحِيحَةَ: (ترجمه صحیح را انتخاب کن) ۱. الف) خانواده اش را به نماز و زکات فرمان می داد. ۲. ب) می خواهند که کلام خداوند را تغییر دهند		۰/۵	
۸	تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ: الف) وفا کنید ب) پس باید پرستند ج) خواهم نوشت د) ننوشت		۱	
۹	عَيِّنِ التَّرْجُمَةَ الصَّحِيحَةَ لِلْأَفْعَالِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ: الف) ۱. می نوشتم ب) ۳. یاد بگیری		۰/۵	
۱۰	عَيِّنِ نَوْعَ الْأَفْعَالِ فِي الْجُمْلَةِ التَّالِيَةِ (الماضي، المضارع والامر): الف) مضارع منفی ب) ماضی		۰/۵	
ادامه سؤالات در صفحه بعدی				

ردیف	شرح سؤالات	صفحه دوم	بارم
۱۱	عَيْن « إسم المكان ، إسم التفضيل ، إسم الفاعل ، إسم المفعول » في العبارات التالية. الف) مَتَجَرُّ: اسم مكان ب) خَيْرٌ: اسم تفضيل ج) مَنصُوراً: اسم مفعول د) المَتَوَكِّلِينَ: اسم فاعل		۱
۱۲	الف) يَنْصُرُكُمْ ب) بندگان درستکار		۱
۱۳	إِنتِخِبَ الجوابُ الصَّحیحُ: ۱. ج) یَجْتَهِدُ ۲. ب) مؤمنان تنها باید بر خدا توکل کنند ۳. الف) به نیکو کاری دست نخواهید یافت تا زمانی که آنچه دوست می دارید انفاق کنید.		۱/۵
۱۴	تَرْجَمَ العبارة وعيِّن إسمَ الفعل الناقصِ و خَبَرَهُ. الطالبُ: اسم افعال ناقصه عالِماً: خبر افعال ناقصه دانشجو بعد از دانش آموختگی اش از دانشگاه دانشمند می شود.		۱
۱۵	أَذْكَرُ المَحَلِّ الإعرابيُّ للكلماتِ التي تَحْتَهَا حَطٌّ : الف) أَعْظَمُ : مبتدا ومرفوع إنْقِطَاعُ: خبر ومرفوع ب) بَيْتاً : مفعول به ومنصوب شاطِئِ: مضاف اليه ومجرور		۱
۱۶	إِقْرَأِ النِّصَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الاسْئَلَةِ التَّالِيَةِ: (متن زیر را بخوانید و به سؤالات داده شده پاسخ دهید) الف) مَنْ كَانَتْ سَفَانَةٌ ؟ سَفَانَةُ ابْنَةِ حَاتِمِ الطَّائِي (۰/۵) ب) إِلَى مَنْ ذَهَبَتْ سَفَانَةٌ مَعَ الْأُسْرَى ؟ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (ص) (۰/۵) ج) فعل مجهول : يُضْرَبُ (۰/۲۵) فعل ناقصه: كَانَ (۰/۲۵)		۱/۵
۱۷	ضَعُ في الدَّائِرَةِ العَدَدَ المُناسِبَ : الف) ۳ الشَّرْشَف ب) ۴ جَنَاح ج) ۲ أَضْمَر د) ۵ مَكْرُوب		۱
۱۸	عَيِّنِ الجُمْلَةَ الصَّحِيحَةَ وَ غَيِّرِ الصَّحِيحَةَ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ. الف) صحيح ب) غلط		۱/۵
۱۹	الف) بالحافلة ب) تَسْتَطِيعِينَ أَنْ تَشْخِني رَصِيدَ جَوَالِكِ عَبْرَ الإنترنت		۱/۵
	جمع بارم		۲۰

طراح : سليمان پور

«وَفَّقَنَا اللَّهُ فِي الْحَيَاةِ الطَّيِّبَةِ»

امتحان پایانی درس: عربی پایه: یازدهم رشته: ادبیات و علوم انسانی نوبت امتحان: نوبت دوم	باسمه تعالی معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش دفتر آموزش متوسطه نظری دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی مستقر در استان فارس طراحی شده در استان آذربایجان غربی	سال تحصیلی: ۱۴۰۳ - ۱۴۰۲ مدت پاسخگویی: ۸۰ دقیقه نام و نام خانوادگی طراح: منصور ولی زاده تعداد صفحات: ۳
---	--	---

ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد)	بارم
۱	اَكْتُبْ مَعْنَى الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ : (الف) حَصَلْتُ عَلَى عَدَدٍ مِنَ الشَّهَادَاتِ الجامعية. (ب) أَطْلَقَ النَّبِيُّ (ص) سَفَانَةً.	۰/۵
۲	عَيِّنِ الْكَلِمَاتِ الْمُتَرَادِفَةَ وَ الْمُتَضَادَّةَ: ذَلَّ / إِفْتَقَرَ / الْأَسْفَلَ / أَحْتَقِرَ / الْأَعْلَى / الْأَمَامَ (دو کلمه اضافه است).=.....≠.....	۰/۵
۳	اَكْتُبْ مُفْرَدًا أَوْ جَمْعَ الْأَسْمَاءِ التَّالِيَةِ: (الف) خَصْلَةٌ: (ب) أَصْفِيَاءُ:	۰/۵
۴	عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الَّتِي لَا تَنَاسِبُ الْكَلِمَاتِ الْأُخْرَى فِي الْمَعْنَى: الْخَذَّ ☐ الْفَمَ ☐ اللَّغَةَ ☐ الرَّأْسَ ☐	۰/۵
۵	تَرْجِمِ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةَ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ: (الف) يَا بُنَيَّ لَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا وَاغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ. (ب) وَجَدْتُ رَائِحَةَ الْوَدِّ إِنْ شَمَمْتُ رُفَاتِي. (ج) إِنْطِلَاقٌ وَتَوَقُّفُ الطَّائِرِ الطَّنَانِ يُثِيرَانِ التَّعْجُبَ. (د) مَا كَانَتْ عِنْدَ الْعَرَبِ بَعْضُ الْبَضَائِعِ كَالِدِيَابِجِ فَهَذِهِ الْكَلِمَةُ دَخِيلَةٌ فِي الْعَرَبِيَّةِ. (ه) كَانَ حَاتِمُ الطَّائِي يُفَرِّجُ عَنِ الْمَكْرُوبِ وَ يَنْشُرُ السَّلَامَ.	۵
۶	إِنتَخِبِ التَّرْجُمَةَ الصَّحِيحَةَ: أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً: (الف) از آسمان آبی نازل شد پس زمین را سرسبز می گرداند. ☐ (ب) آبی از آسمان فرو فرستاد پس زمین سرسبز می شود. ☐	۰/۵
۷	كَمِّلْ تَرْجُمَةَ الْعِبَارَاتِ وَ الْآيَاتِ التَّالِيَةِ: (الف) سَلِّ الْمَصَانِعَ رَكْبًا تَهِيْمُ فِي الْقُلُواتِ. از..... درباره.....که در بیابانها تشنه و هستند ، پرس. (ب) مَا أَضْمَرَ أَحَدٌ شَيْئًا إِلَّا ظَهَرَ فِي قَلَّتَاتِ لِسَانِهِ وَصَفَحَاتِ وَجْهِهِ. کسی چیزی را مگر این که در زبانش و.....چهره اش آشکار شد.	۱/۵

٨	تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ: (الف) لَا يَحْزَنُ الْمُتَوَكِّلُ عَلَى اللَّهِ. (ج) كَانُوا يَكْتُبُونَ رِسَالَةً. (ب) بُعِثَ الْأَنْبِيَاءُ. (د) يَا صَدِيقِي أَنْصُرْنِي.	١
٩	(الف) ضَعْ فِي الْفَرَاغِ فِعْلاً مُنَاسِباً مِنَ الْأَفْعَالِ التَّالِيَةِ: ١- الْأَعْصَارُ رِيحٌ شَدِيدَةٌ مِنْ مَكَانٍ إِلَى مَكَانٍ آخَرَ. لَا تَنْتَقِلُ ☐ لَا يَنْتَقِلُ ☐ ٢- وَ عَلَيْنَا أَنْ نَتَعَايَشُوا مَعَ بَعْضِنَا سَلَمِيًّا. عَاشِيًّا ☐ تَعَايِشًا ☐ (ب) أَكْتُبْ نَوْعَ الْفِعْلِ الَّذِي تَحْتَهُ خَطٌّ: فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَغْذِرُ عَلَى الْجَهْلِ. (ج) أَكْتُبْ صِيغَةَ الْفِعْلِ الَّذِي تَحْتَهُ خَطٌّ: وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ. (د) عَيِّنِ الْفِعْلَ الَّذِي لَا تُنَاسِبُ الْأَفْعَالُ الْآخَرَى: يُعَامِلُ ، تُخْرِجُ ، يُعَلِّمُ ، يَجْلِسُ	٢
١٠	(الف) ضَعْ فِي الْفَرَاغِ عَدَدًا تَرْتِيبِيًّا أَوْ أَصْلِيًّا مُنَاسِبًا: ١- الشَّهْرُ ، إِسْفَنْد. ٢- تَيَّارُ الْكَهْرَبَاءِ فِي خُجَرَاتٍ مَقْطُوعٍ. الرَّابِعِ ☐ اِثْنَا عَشَرَ ☐ (ب) سَاعَتِ ٥:٤ به عربي مিশود: الْخَامِسَةُ إِلَّا رُبْعًا ☐ الرَّابِعَةُ إِلَّا رُبْعًا ☐	١
١١	عَيِّنِ الْفَاعِلَ وَ الْمَفْعُولَ وَ الْمُبْتَدَأَ وَ الْمُضَافَ إِلَيْهِ فِي الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ ثُمَّ اذْكُرْ إِعْرَابَهُمْ: (الف) الطُّلَّابُ الْمُؤَدَّبُونَ مُحْتَزَمُونَ عِنْدَ الْمُعَلِّمِينَ. (ب) مَا قَسَمَ اللَّهُ لِلْعِبَادِ شَيْئًا أَفْضَلَ مِنَ الْعَقْلِ.	٢
١٢	ضَعْ فِي الْفَرَاغِ فِعْلاً أَوْ اسْمًا مُنَاسِبًا: (الف) حَلَوِيَّاتٌ لَذِيذَةٌ فِي مَدِينَةِ يَزْدَ . تُصْنَعُ ☐ يَصْنَعُ ☐ (ب) شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي فِيهِ الْقُرْآنُ. أُنْزِلَ ☐ أُنْزَلَ ☐ (ج) مَا عُمِرَتِ الْبُلْدَانُ بِ..... الْعَدْلِ. مِثْلُ ☐ مِثْلٍ ☐ (د) وَأَنْصُرْنَا عَلَى الْكَافِرِينَ. الْقَوْمُ ☐ قَوْمٌ ☐	١
١٣	(الف) عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْمُعْرَبَةَ: هَلْ ☐ بَرِيدٌ ☐ أَيْنَ ☐ تِلْكَ ☐ (ب) عَيِّنِ الْفِعْلَ الْمُتَعَدِّي: يَسْكُنُ ☐ يَنَامُ ☐ نَسْتَفِيدُ ☐ يَعِيشُ ☐	٥/٠
١٤	ضَعْ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً: (الف) رَأَيْنَا مِنْ أَمْرِيكَا الْوُسْطَى فِي الْمُتَحَفِ. سَائِحَانِ ☐ سَائِحِينَ ☐ (ب) حَاضِرُونَ فِي مِهْرَجَانِ الْمَدْرَسَةِ. الْمُعَلِّمُونَ ☐ الْمُعَلِّمِينَ ☐	١
١٥	عَيِّنِ الْجُمْلَةَ الصَّحِيحَةَ وَ غَيْرَ الصَّحِيحَةِ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ وَ الْوَاقِعِ: صحيح ✓ غير صحيح ✗ (الف) عِنْدَمَا يَنْقَطِعُ تَيَّارُ الْكَهْرَبَاءِ فِي اللَّيْلِ، يَغْرَقُ كُلُّ مَكَانٍ فِي الظَّلَامِ. (ب) يَنْقَلُ النَّفْطُ مِنَ الْبِئْرِ إِلَى مِينَاءِ التَّصْدِيرِ.	١

٠/٢٥	أجب عن السؤال التالي : مَنْ يَصْفِرُ بَيْنَ الْفَرِيقَيْنِ فِي الْمُبَارَاةِ؟	١٦
٠/٢٥	رَتِّبِ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةَ: الف) الْجَوَالِ / أَعْطِنِي / رَجَاءٌ / شَرِيحَةً ب) يَوْمًا / يُمَكِّنُ / الْبَحْرِيَّةَ / مِنْ تِلْكَ / أَنْ يَسْتَفِيدَ / هَلْ / الْمُعْجَزَةُ / الْبَشَرَ	١٧

شماره داوطلب: نام: نام خانوادگی: نام آموزشگاه: نام شهر/ منطقه / ناحیه: شهر تکاب تعداد صفحات: ۲	باسمه تعالی معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش دفتر آموزش متوسطه نظری دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی مستقر در استان فارس طراحی شده در استان آذربایجان غربی	درس: عربی پایه: یازدهم رشته: ادبیات و علوم انسانی در این قسمت چیزی ننویسید.
--	---	--

ردیف	پاسخنامه	بارم
۱	الف) (ب)	۰/۵
۲	=.....≠.....	۰/۵
۳	الف) (ب)	۰/۵
۴		۰/۵
۵	الف) ب) ج) د) ه)	۵
۶		۰/۵
۷	الف) ب)	۱/۵
۸	الف) (ب) (ج) (د)	۱
9	الف) ۱- ۲- ج)	۲
10	الف) ۱- ۲- ب)	۱
11	الف) ب)	۲
12	الف) (ب) (ج) (د)	۱
۱۳	الف) (ب)	۰/۵

١	 (الف) (ب)	١٤
١	 (الف) (ب)	١٥
٠/٥		١٦
١	 (الف) (ب)	١٧

نوبت امتحان: شبه نهایی
مدت پاسخگویی: ۸۰ دقیقه
تعداد صفحات: ۱

باسمه تعالی
معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش
دفتر آموزش متوسطه نظری
دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی
مستقر در استان فارس
طراحی شده در استان آذربایجان غربی

امتحان هماهنگ درس: عربی ۲
پایه: یازدهم
رشته: ادبیات و علوم انسانی

ردیف	راهنمای تصحیح	بارم
۱	الف) مدارک (درس ۴ ص ۴۴) (ب) رها کرد (درس ۸ ص ۱۰۷)	۰/۵
۲	ثَلَّ = أَحْثَرُ (درس ۸ ص ۱۱۵) ۰/۲۵ نمره الْأَسْفَلُ ≠ الْأَعْلَى (درس ۸ ص ۱۱۵) ۰/۲۵ نمره	۰/۵
۳	الف) خِصَال (درس ۴ ص ۵۴) ۰/۲۵ نمره ب) صَفَى (درس ۳ ص ۳۵) ۰/۲۵ نمره	۰/۵
۴	اللُّغَةُ (درس ۷ ص ۱۰۳) ۰/۲۵ نمره	۰/۵
۵	الف) ای پسر کم ؛ در زمین شادمانه و با ناز و خودپسندی راه مرو و صدایت را پایین بیاور. ۱ نمره ب) اگر خاک قبرم را ببویی ، بوی عشق را می یابی. ۱ نمره ج) به حرکت در آمدن و توقّف مرغ مگس ، شگفتی را برمی انگیزند. ۱ نمره د) عرب ها بعضی از کالاهای مانند ابریشم را نداشتند بنابراین ، این کلمه در عربی وارد شده است. ۱ نمره ه) حاتم طائی اندوه غمگین را می زدود و آشتی را می گستراند. ۱ نمره	۵
۶	ب) (درس ۴ ص ۶۳) ۰/۲۵ نمره	۰/۵
۷	الف) انبارهای آب - سوارانی - سرگردان (درس ۷ ص ۹۹) ۰/۷۵ نمره ب) پنهان نکرد - لغزش های - همه جای (درس ۲ ص ۲۵) ۰/۷۵ نمره	۱/۵
۸	الف) نهی ب) ماضی مجهول (درس ۳ ص ۴۸) ۰/۵ نمره ج) ماضی استمراری د) امر (درس ۶ ص ۶) ۰/۵ نمره	۱
۹	الف) ۱- لَا تَنْتَقِلْ (درس ۳ ص ۴۵) ۰/۵ نمره ۲- تَعَايَشْ (درس ۴ ص ۵۲) ۰/۵ نمره ج) اول شخص جمع (متکلم مع الغير) (درس ۴ ص ۶۵) ۰/۲۵ نمره ب) مضارع منفی (درس ۴ ص ۶۳) ۰/۵ نمره د) يَجْلِسُ (درس ۳ ص ۵۸) ۰/۲۵ نمره	۲
۱۰	الف) ۱- الثَّانِي عَشَرَ (درس ۲ ص ۲۹) ۰/۵ نمره ۲- أَرْبَع (درس ۲ ص ۲۹) ۰/۲۵ نمره ب) الْخَامِسَةَ إِلَّا رُبْعاً (درس ۱ ص ۱۴) ۰/۲۵ نمره	۱
۱۱	الف) الطَّلَابُ: مبتدا و مرفوع به ضَمّه (درس ۶ ص ۸۸) ۰/۵ نمره - الْمُعْلَمِينَ: مضافٌ الیه و مجرور با ياء (درس ۶ ص ۸۸) ۰/۵ نمره ب) الله: فاعل و مرفوع به ضَمّه (درس ۵ ص ۷۳) ۰/۵ نمره - شَيْئاً: مفعول و منصوب با تنوين نصب (درس ۵ ص ۷۳) ۰/۵ نمره	۲
۱۲	الف) تُصْنَعُ (درس ۷ ص ۱۰۲) ۰/۲۵ نمره ب) أَنْزَلَ (درس ۷ ص ۹۹) ۰/۲۵ نمره الف) مِثْل (درس ۷ ص ۹۸) ۰/۲۵ نمره ب) الْقَوْمُ (درس ۸ ص ۱۱۶) ۰/۲۵ نمره	۱
۱۳	الف) بَرِيد (درس ۶ ص ۹۱) ۰/۲۵ نمره ب) نَسْتَفِيدُ (درس ۵ ص ۷۵) ۰/۲۵ نمره	۰/۵
۱۴	الف) سَائِحِينَ (درس ۶ ص ۹۱) ۰/۵ نمره ب) الْمُعْلَمُونَ (درس ۶ ص ۹۱) ۰/۵ نمره	۱
۱۵	الف) صحيح (درس ۸ ص ۱۱۵) ۰/۵ نمره ب) صحيح (درس ۷ ص ۹۶) ۰/۵ نمره	۱
۱۶	الحَكْمُ (درس ۱ ص ۱۰) ۰/۵ نمره	۰/۲۵
۱۷	الف) رجاء أعطني شريحة الجوّال. (درس ۱ ص ۱۲) ۰/۵ نمره ب) هل يمكن أن يستفيد البشر يوماً من تلك المعجزة البحريّة؟ (درس ۵ ص ۶۸) ۰/۵ نمره	۰/۲۵

محل مهر آموزشگاه	مدت آزمون: ۴۵ دقیقه	به نام خدا اداره کل آموزش و پرورش آذربایجان غربی اداره آموزش و پرورش منطقه مرحمت آباد ۱۴۰۲	سوالات درس: عربی، زبان قرآن
	ساعت برگزاری: .		نام و نام خانوادگی:
	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۲/۱۴		پایه تحصیلی: یازدهم انسانی
تعداد صفحات: ۲	تعداد سؤال: -		شماره صندلی:
نام و نام خانوادگی دبیر و امضا: نمره با عدد: نمره با حروف: نمره پس از تجدید نظر:			

ردیف	متن سؤالات	بارم
	الف) مهارت واژه شناسی	
۱	تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ. کلماتی که زیرشان خط کشیده شده را ترجمه کنید الف) - حَصَلَتْ عَلَى الْحِزَامِ الْأَسْوَدِ . ب) - مَنْ جَرَّبَ الْمُجَرَّبَ حَلَّتْ بِهِ النَّدَامَةُ . کمر بند آزموده	۰/۵
۲	اُكْتُبْ فِي الْفَرَاغِ الْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَرَادِفَتَيْنِ وَالْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَضَادَّتَيْنِ. مترادف و متضاد را در جای خالی بنویسید. العشية - جدّ - شحْن - الغداة - اجتهدَ - إسحب العَشِيَّةُ ≠ الْغَدَاةُ =	۰/۵
۳	عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ. کلمه ناهماهنگ را مشخص کنید. الف) الْفُنُونُ الخَدَّ الْقَم اللِّسَانُ ب) الْيَمِينُ الطَّنَانُ الشَّمَالُ الْأُمَامُ	۰/۵
۴	اُكْتُبْ مُفْرَدًا أَوْ جَمْعَ الْكَلِمَتَيْنِ. مفرد و جمع کلمات زیر را بنویسید. أعراض: عِزْضُ جذع: جُذُوعُ	۰/۵
	ب) مهارت ترجمه به فارسی	
۱	تَرْجِمِ هَذِهِ الْجُمْلَ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ. جملات را به فارسی ترجمه کنید. الف) (أَعُوذُ بِكَ مِنْ نَفْسٍ لَا تُشْبِعُ . إِرْحَمُوا عَزِيزًا ذَلَّ وَ غَنِيًّا إِفْتَقَرَّ وَ عَالِمًا ضَاعَ بَيْنَ جِهَالٍ: مَنْ بِهِ تَوَپَنَاهُ مِ بَرَمِ اَزْ نَفْسِي كِه سِيرِ نَمِي شُود رَحِمِ كَنِيْد بِه اَرْجَمَنْدِي كِه خَوَارِ شُد، وَ ثِرَوْتَمَنْدِي كِه نَادَارِ شُد، وَ دَانَايِي كِه مِيَانِ نَادَانِهَا تَبَاهِ شُد ب) لَمَّا بَلَغَتْ كِبِيرَ الْعَشْرِينَ مِنْ عُمْرِهَا، أَصْبَحَتْ مَعْرُوفَةً فِي الْعَالَمِ. وَ أَلْقَتْ ثَمَانِيَّةَ عَشَرَ كِتَابًا تُرْجِمَتْ إِلَى خَمْسِيْنَ لُغَةً... وَ وَقْتِي كِه بِهِ بِيَسْتِ سَالِكِي رَسِيْد، دَرِ جِهَانِ سَرِشْناسِ شُد هَجْدِه كِتَابِ تَأْلِيْفِ كَرْدِ كِه بِهِ پَنْجَاهِ زَبَانِ تَرْجَمِه شُدَنْد. ج) لَا تُصْعِرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَ لَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ: اَزِ مَرْدَمِ رُويِ بَرَنْگَرْدانِ، وَ دَرِ زَمِيْنِ بَا خُودِپَسَنْدِي وَ شَادمانِه رَاهِ مَرُوءِ؛ زِيْرَا خُدا خُودِپَسَنْدِي فُخْرِفَرْوشِ رَا دُوسْتِ نَمِي دَارِد. د) لِلسَّنْجَابِ الطَّائِرُغَشَاءُ خَاصٌّ كَالْمَظَلَّةِ حِينَ يَقْفِزُ: سَنْجَابِ پَرْدِه وَيْزِه اِي دَارِدِ مَانَنْدِ چْتَرِ بَرایِ پَرُوازِ ذ) يُحِبُّ الْآبَاءُ وَ الْأُمّهَاتُ رُؤْيَةَ أَوْلَادِهِمْ فِي أَحْسَنِ حَالٍ: پَدْرانِ وَ مَادَرانِ دُوسْتِ دَارَنْدِ فَرْزَنْدانشانِ رَا دَرِ بَهْتَرِيْنِ حَالْتِ بِيِيَنْد	۵
۲	عَيِّنِ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ. ترجمه درست را مشخص کنید. ۱) أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ الْكَسْبُ مِنَ الْحَلَالِ: الف) بَرْتَرِيْنِ اَعْمَالِ كَسْبِ حَلالِ اسْت. ب) اَعْمَالِ بَرْتَرِ كَسْبِ حَلالِ اسْت. ج) كَسْبِ حَلالِ اَزِ اَعْمَالِ بَرْتَرِ مُحْسُوبِ مِي شُود. د) كَسْبِ حَلالِ اَزِ اَعْمَالِ بَرْتَرِ مُحْسُوبِ مِي شُود. ۲) عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ. الف) - مومنان فقط به خدا توکل می کنند. ب) - مومنان تنها باید بر خدا توکل کنند.	۰/۵

۳	كَمَلِ التَّرْجَمَةَ. ترجمه را کامل کنید. (الف) كَانَ الْمُعَوَّقِينَ يَوَاجِهُونَ مَشَاكِلَ كَثِيرَةً فِي حَيَاتِهِمْ. با مشکلات بسیاری در زندگیشان (ب) وَمَا تَقَدَّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ. هر کار نیکی که برای خود.....، آن را در نزد خدا..... (ج) عَالِمٌ يُنْتَفَعُ بِعِلْمِهِ، خَيْرٌ مِنْ أَلْفٍ عَابِدٍ. دانشمندی که از علمش.....، بهتر از..... عبادت کننده است.
	(ج) مهارت شناخت و کاربرد قواعد
۱	تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ. فعل هایی که زیرشان خط کشیده شده را ترجمه کنید. ۱- لَا تَسْتَمِعُوا إِلَى كَلَامِ الْبَاطِلِ ۲- كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ ۳- لَمْ يَسْمَعْ كَلَامَكَ ۴- لِنَرْجِعَ إِلَى الْبَيْتِ نشنوید واجب شده نمیشنود
۲	عَيْنِ الْفِعْلِ الْمُنَاسِبِ لِلْفَرَاغِ. فعل مناسب را برای جای خالی مشخص کنید. (الف) إلى السوق غداً لن أَذْهَبَ ب- أَنْ أَذْهَبَ (ب) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا فِي السَّلَامِ. أَدْخُلْ أَدْخُلُوا
۳	عَيْنِ إِسْمِ الْمَكَانِ ' إِسْمِ التَّفْضِيلِ ' إِسْمِ الْمَبَالِغَةِ وَ إِسْمِ الْمَفْعُولِ. اسم مکان، تفضیل و مبالغه و مفعول را مشخص کنید. جبل دماوند أعلى جبلٍ. يَعْمَلُ وَالِدِي فِي الْمَطْعَمِ. يَا غَفَّارَ الذُّنُوبِ. إِنَّهُ كَانَ مَنْصُوراً.
۴	تَرْجِمِ فِعْلَ الشَّرْطِ وَ جَوَابَهُ: فعل شرط و جوابش را ترجمه کنید. (إِنْ تَجْتَهِدْ، تَنْجَحْ فِي حَيَاتِكَ) ترجمه فعل شرط (.....) ترجمه جواب شرط (.....)
۵	تَرْجِمِ الْفَعْلَيْنِ بَعْدَ التَّنْكِرَةِ. فعل های بعد اسم نکره را ترجمه کنید. الف - رَأَيْتُ وَلَدًا يَمْشِي بِسُرْعَةٍ. ب - أَخَذْنَا كِتَابًا قَدْ رَأَيْنَاهُ مِنْ قَبْلِ.
۶	عَيْنِ التَّرْجَمَةِ الصَّحِيحَةِ لِلْأَفْعَالِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ: ترجمه درست برای فعل هایی که زیرشان خط کشیده شده را مشخص کنید. (۱) فَاصْبِرُوا حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا. (تا داوری کند - باید داوری کند - داوری خواهد کرد) (۲) أَدْرُسُ كِتَابَكَ كَيْ تَنْجَحَ فِي الْامْتِحَانِ. (موفق نخواهی شد - باید موفق شوی - تا موفق شوی).
۷	تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ. کلماتی که زیرشان خط کشیده شده را ترجمه کنید. (الف) إِيَّيْ سَوْفَ أَصَافِرُ إِلَى تَهْرَانَ. (ب) لَمْ لَا تَخْرُجُونَ مِنْ بَيْتِكُمْ؟
۸	تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ النَاقِصَةَ: افعال ناقصه را ترجمه کنید. ۱. (..وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تَرَابًا) (.....) ۲. كَانَ لَكُمْ سَرِيرٌ حَسْبِي. (.....) ۳. (يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ) (.....) ۴. كَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ. (.....)
۹	عَيْنِ اسْمِ وَ خَبَرٍ لِلْفِعْلِ النَاقِصِ وَ تَرْجِمِ هَذِهِ الْعِبَارَةَ. اسم و خبر افعال ناقصه را مشخص کنید. أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً

۱۰	عَيْنِ الْمَحَلِّ الإِعْرَابِيِّ. محل اعراب را مشخص کنید. الف- عَصَفَتْ رِيَّاحٌ شَدِيدَةً فِي الْبِلَادِ. ب- أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ.	۱
	(د) مهارت و درک مطلب	
۱	صَّعَ فِي الدَّائِرَةِ عِدَدًا مَنَاسِبًا مُرْتَبِطًا : كَلِمَةُ زَائِدَتَانِ) در دایره عدد مناسب بنویسید (یک کلمه اضافی است) ۱- الْكَاسُ لَهُ طَرِيقَةٌ غَرِيبَةٌ فِي تَنْظِيفِ أَسْنَانِهِ . ۲- السَّوَارُ بَيْتُ الطُّيُورِ. ۳- الْوُكْنَةُ إِنَاءٌ يُشْرَبُ بِهِ الْمَاءُ أَوِ الشَّايُ . ۴- التَّمْسَاحُ زِينَةٌ مِنَ الذَّهَبِ أَوْ فِي الْفِصَّةِ فِي يَدِ الْمَرَأَةِ . ۵- الْقَمِيصُ	۱
۲	عَيْنِ الْجُمْلَةِ الصَّحِيحَةِ وَغَيْرِ الصَّحِيحَةِ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ . جمله درست و نادرست را مشخص کنید. (x ✓) الف- الإعجابُ بالنفسِ عَمَلٌ مَقْبُولٌ ب - المؤمنُ قليلُ الكلامِ كثيرُ العملِ ج - العربُ ينطقون الكلماتِ الدخيلة طبقَ أصلها د- المُلَمَّعاتُ أشعارٌ فارسيَّةٌ ممزوجةٌ بالعربيَّةِ	۲
۳	ترجم النص و أجب عن الاسئلة. متن را ترجمه کرده و به سوالات پاسخ دهید. في العصر العباسي ازداد نفوذ اللغة الفارسية لأنَّ شاركَ الإيرانيون في قيام الدولة العباسية وكان لإن المقفع دورٌ عظيمٌ في هذا التأثير وقد نقلَ عددًا من الكتب الفارسية الى العربية مثل كليله و دمنه. (۱) لماذا ازداد نفوذ اللغة الفارسية في العصر العباسي؟ (۲) مَنْ هو له دورٌ عظيمٌ في النقل الفارسية و العربية؟ (۳) ما هو باب و مصدر لفعل « شاركَ »؟	۳
	(ه) مهارت مکالمه	
۱	أَجِبْ عَنِ السُّؤَالَيْنِ بِهِ سَوَالَاتٍ بِاسْخِ دَهِيدِ. الف - بِمَ تُسَافِرِينَ فِي الْبَحْرِ ؟ مَن يُسَجِّلُ هَدَفًا مَن تَعَادَلْ بِلَا هَدَفٍ ب - مَن يَذْهَبُ إِلَى النَّهَائِيَّ ؟	۱ ۰/۵
۲۰		۲۰

محل مهر آموزشگاه	مدت آزمون: ۴۵ دقیقه	به نام خدا اداره کل آموزش و پرورش آذربایجان غربی اداره آموزش و پرورش منطقه مرحمت آباد ۱۴۰۲	سوالات درس: عربی، زبان قرآن
	ساعت برگزاری: .		نام و نام خانوادگی:
	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۲/۱۴		پایه تحصیلی: یازدهم انسانی
تعداد صفحات: ۲	تعداد سؤال: -		شماره صندلی:
نام و نام خانوادگی دبیر و امضا: نمره با عدد: نمره با حروف: نمره پس از تجدید نظر:			

ردیف	متن سؤالات	بارم
	الف) مهارت واژه شناسی	
۱	تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ. کلماتی که زیرشان خط کشیده شده را ترجمه کنید الف) - حَصَلَتْ عَلَى الْحِزَامِ الْأَسْوَدِ . ب) - مَنْ جَرَّبَ الْمُجَرَّبَ حَلَّتْ بِهِ النَّدَامَةُ .	۰/۵
۲	اُكْتُبْ فِي الْفَرَاغِ الْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَرَادِفَتَيْنِ وَالْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَضَادَّتَيْنِ. مترادف و متضاد را در جای خالی بنویسید. العشية - جَدَّ - نَحْنُ - الغداة - اجْتَهِدَ - اسْحَبْ = ≠	۰/۵
۳	عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ. کلمه ناهم‌هنگ را مشخص کنید. الف) الْفُنُونُ الخَدَّ القَم اللِّسَانُ ب) الْيَمِينِ الطَّنَان الشَّمَال الْأُمَامُ	۰/۵
۴	اُكْتُبْ مُفْرَدًا أَوْ جَمْعَ الْكَلِمَتَيْنِ. مفرد و جمع کلمات زیر را بنویسید. أَعْرَاضُ: جَذَعُ:	۰/۵
	ب) مهارت ترجمه به فارسی	
۱	تَرْجِمِ هَذِهِ الْجُمْلَ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ. جملات را به فارسی ترجمه کنید. الف) (أَعُوذُ بِكَ مِنْ نَفْسٍ لَا تُشْبِعُ . إِرْحَمُوا عَزِيزًا ذَلَّ وَ غَنِيًّا إِفْتَقَرَ وَ عَالِمًا ضَاعَ بَيْنَ جِهَالٍ ب) لَمَّا بَلَغَتْ كَيْلَ الْعِشْرِينَ مِنْ عُمْرِهَا، أَصْبَحَتْ مَعْرُوفَةً فِي الْعَالَمِ. وَ أَلْفَتْ ثَمَانِيَةَ عَشَرَ كِتَابًا تُرْجِمَتْ إِلَى خَمْسِينَ لُغَةً.. ج) لَا تُصْعِرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَ لَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ . د) لِلْسَّجَابِ الطَّائِرُغَشَاءُ خَاصُّ كَالْمَظَلَّةِ حِينَ يَقْفِرُ . ذ) يُحِبُّ الْآبَاءُ وَ الْأُمَهَاتُ رُؤْيَا أَوْلَادِهِمْ فِي أَحْسَنِ حَالٍ.	۵
۲	عَيِّنِ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ. ترجمه درست را مشخص کنید. ۱) أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ الْكَسْبُ مِنَ الْحَلَالِ: الف) برترین اعمال کسب حلال است. ب) اعمال برتر کسب حلال است. ج) کسب حلال از اعمال برتر محسوب می شود. د) کسب حلال از اعمال برتر محسوب می شود. ۲) عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ. الف) - مومنان فقط به خدا توکل می کنند. ب) - مومنان تنها باید بر خدا توکل کنند.	۰/۵
۳	كَمِّلِ التَّرْجَمَةَ. ترجمه را کامل کنید. الف) كَانَ الْمُعَوَّقَيْنِ يَواجِهونَ مَشَاكِلَ كَثِيرَةً فِي حَيَاتِهِمْ. با مشکلات بسیاری در زندگیشان ب) وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ. هر کار نیکی که برای خود..... ، آن را در نزد خدا.....	۱/۵

	(ج) عَالِمٌ يُنْتَفَعُ بِعِلْمِهِ ،خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ عَابِدٍ. دانشمندی که از علمش.....، بهتر از.....عبادت کننده است.	
	(ج) مهارت شناخت و کاربرد قواعد	
۱	تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ. فعل هایی که زیرشان خط کشیده شده را ترجمه کنید. ۱- لَا تَسْتَمِعُوا إِلَى كَلَامِ الْبَاطِلِ ۲- كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ ۳- لَمْ يَسْمَعْ كَلَامَكَ ۴- لِنَرْجِعَ إِلَى الْبَيْتِ	
۰/۵	عَيْنِ الْفِعْلِ الْمُنَاسِبِ لِلْفَرَاغِ. فعل مناسب را برای جای خالی مشخص کنید. الف) إلى السوق غداً لن أَذْهَبَ ب- أَنْ أَذْهَبَ ب) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا فِي السَّلَامِ ادْخُلْ ادْخُلُوا	
۱	عَيْنِ إِسْمِ الْمَكَانِ ' إِسْمِ التَّفْضِيلِ ' إِسْمِ الْمُبَالَغَةِ وَ إِسْمِ الْمَفْعُولِ. اسم مکان، تفضیل و مبالغه و مفعول را مشخص کنید. جبل دماوند أعلى جبلٍ. يَعْمَلُ وَالِدِي فِي الْمَطْعَمِ. يَا عَفَّارَ الذُّنُوبِ. إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا.	
۱/۵	تَرْجِمِ فِعْلَ الشَّرْطِ وَ جَوَابَهُ: فعل شرط و جوابش را ترجمه کنید. (إِنْ تَجْتَهِدْ، تَنْجَحْ فِي حَيَاتِكَ) ترجمة فعل شرط (.....) ترجمة جواب شرط (.....)	
۱/۵	تَرْجِمِ الْفَعْلَيْنِ بَعْدَ النِّكَرَةِ. فعل های بعد اسم نکره را ترجمه کنید. الف - رَأَيْتُ وَلَدًا يَمْشِي بِسُرْعَةٍ . ب - أَحْذَنَّا كِتَابًا قَدْ رَأَيْنَاهُ مِنْ قَبْلِ .	
۱/۵	عَيْنِ التَّرْجُمَةِ الصَّحِيحَةِ لِلْأَفْعَالِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ: ترجمه درست برای فعل هایی که زیرشان خط کشیده شده را مشخص کنید. ۱) فاصبروا حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا. (تا داوری کند - باید داوری کند - داوری خواهد کرد) ۲) أَدْرُسُ كِتَابَكَ كَيْ تَنْجَحَ فِي الْامْتِحَانِ. (موفق نخواهی شد - باید موفق شوی - تا موفق شوی).	
۱/۵	تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ. کلماتی که زیرشان خط کشیده شده را ترجمه کنید. الف) إِيَّيْ سَوْفَ أَسَافِرُ إِلَى تَهْرَانَ. ب) لَمْ لَا تُخْرِجُونِ مِنْ بَيْتِكُمْ؟	
۱	تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ النَّاqِصَةَ: افعال ناقصه را ترجمه کنید. ۱. (وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تَرَابًا) (.....) ۲. كَانَ لَكُمْ سَرِيرٌ خَشْبِيٌّ. (.....) ۳. (يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ) (.....) ۴. كَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ. (.....)	
۱	عَيْنِ اسْمِ وَ خَبَرِ لِلْفِعْلِ النَّاqِصَةِ وَ تَرْجِمِ هَذِهِ الْعِبَارَةَ. اسم و خبر افعال ناقصه را مشخص کنید. أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً	
۱	عَيْنِ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ. محل اعراب را مشخص کنید. الف - عَصَفَتْ رِيَاحٌ شَدِيدَةٌ فِي الْبَلَادِ. ب- أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ.	

	(د) مهارت و درک مطلب	
۱	ضَع فِي الدَّائِرَةِ عِدداً مناسباً مرتبطاً : كلمة زائدتان) در دایره عدد مناسب بنویسید (یک کلمه اضافی است) ۱ - الكأس ۲ - السَّوَار ۳ - الوُكْنَة ۴ - التَّمساح ۵ - القَمِيص لَهُ طَرِيقَةٌ غَرِيبَةٌ فِي تَنْظِيفِ أَسْنَانِهِ . بَيْتُ الطُّيُور . إِنَاءٌ يُشْرَبُ بِهِ الْمَاءُ أَوْ الشَّاي . زِينَةٌ مِنَ الذَّهَبِ أَوْ فِي الْفِصَّةِ فِي يَدِ الْمَرْأَةِ .	۱
۱	عَيِّن الْجُمْلَةَ الصَّحِيحَةَ وَ غَيْرِ الصَّحِيحَةِ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ . جمله درست و نادرست را مشخص کنید. (✓ ✕) الف - الإعجابُ بالنَّفْسِ عَمَلٌ مَقْبُولٌ ب - الْمُؤْمِنُ قَلِيلُ الْكَلَامِ كَثِيرُ الْعَمَلِ ج - الْعَرَبُ يَنْطَقُونَ الْكَلِمَاتِ الدَّخِيلَةَ طَبَقَ أَصْلِهَا د - الْمُلَمَّعَاتُ أَشْعَارُ فَارَسِيَّةٌ مَمْزُوجَةٌ بِالْعَرَبِيَّةِ	۲
۱	ترجم النص و أجب عن الاسئلة. متن را ترجمه کرده و به سوالات پاسخ دهید. في العصر العباسي ازداد نفوذ اللغة الفارسيه لأنَّ شاركَ الإيرانيون في قيام الدولة العباسيه و كان لِإن المقفع دورٌ عظيمٌ في هذا التأثير و قد نقلَ عدداً من الكتب الفارسيه الى العربيه مثل كليله و دمنه. ۱) لماذا ازداد نفوذ اللغة الفارسيه في العصر العباسي؟ ۲) مَنْ هو له دورٌ عظيمٌ في النقل الفارسيه و العربيه؟ ۳) ما هو باب و مصدر لفعل « شاركَ »؟	۳
	(ه) مهارت مکالمه	
۰/۵	أَجِبْ عَنِ السُّؤَالَيْنِ بِه سوالات پاسخ دهید. الف - بِمَ تُسَافِرِينَ فِي الْبَحْرِ ؟ ب - مَنْ يَذْهَبُ إِلَى النَّهَائِي ؟ مَنْ تَعَادَلَ بِلَا هَدَفٍ مَنْ يُسَجِّلُ هَدَفًا	۱
۲۰		

باسمه تعالی		معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش		سال تحصیلی: ۴۰-۴۰۳	
امتحان پایانی درس: عربی		دفتر آموزش متوسطه نظری		مدت پاسخگویی: ۸۰ دقیقه	
پایه: یازدهم		دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی		نام طراح: بهاره ایلخانی زاده	
رشته: انسانی		مستقر در استان فارس		تعداد صفحات: ۳	
نوبت امتحان: خرداد		طراحی شده در استان آذربایجان غربی			
الرقم	الأسئلة				الدرجة
	مهارت واژه شناسی: (دو ونیم نمره)				۲۰
۱	تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ. الف) أَصِيبَتْ هِيلِينَ بِحُمَى ج) لِلسَّمَكِ الطَّائِرِ زَعَانِفٌ كَبِيرَةٌ تَعْمَلُ كَجَنَاحِينَ ب) إِنْ شَكُوتُ إِلَى الطَّيْرِ نُحْنُ فِي الْوَكُنَاتِ د) الْإِقْتِصَادُ فِي اسْتِهْلَاكِ الْمَاءِ				۱
۲	اُكْتُبْ فِي الْفَرَاغِ الْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَرَادِفَتَيْنِ وَ الْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَضَادَّتَيْنِ (صار، يسار، يمين، أسره، أصبح، بارد) الف) = ب) ≠				۱۵
۳	عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ فِي الْمَعْنَى: الف الأحبة ☐ الأصدقاء ☐ الأصحاب ☐ الإضاعة ☐ ب الأبكم ☐ الأعْمى ☐ الأكبر ☐ الأصم ☐				۱۵
۴	اُكْتُبْ مُفْرَدًا أَوْ جَمْعَ الْكَلِمَتَيْنِ. المفرد) خِصَالٌ:..... الجمع) فَمٌ:.....				۱۵
	ب) مهارت ترجمه به فارسی (شش ونیم نمره)				
۵	تَرْجِمِ الْجُمْلَةَ التَّالِيَةَ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ. الف) وَلَا تَيَاسُوا مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا تَيَاسُ مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ. ۰/۷۵ ب) مِنْ صِفَاتِ الْمُؤْمِنِينَ أَنَّهُمْ يَحْمُونَ الْأَهْلَ وَالْعِرْضَ وَيُعِينُونَ الضَّعِيفَ عَلَى شِدَائِدِ الدَّهْرِ. ۱ ج) كَانَ «كْرِيسْتِي» يَأْخُذُ قِطْعَةً طَبَاشِيرَ بِقَدَمِهِ الْيُسْرَى. ۰/۷۵ د) نَقَارُ الْخَشَبِ طَائِرٌ يَنْقُرُ جَذَعَ الشَّجَرَةِ عَشْرَ مَرَّاتٍ فِي الثَّانِيَةِ عَلَى الْأَقْلَى. ۱ د) قَدْ يُنْشِدُ الشُّعْرَاءُ أَبْيَاتاً مَمَزُوجَةً بِالْعَرَبِيَّةِ وَ الْفَارْسِيَّةِ. ۰/۵				۴/۵

	(و) على الله فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ٥/٠	
٦	اِنتَخِبِ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ: (الف) لَا يَحْزُنُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا. ١- از سخنانشان ناراحت نشو، زیرا ارجمندی همه از آن خداست. ☐ ٢- سخنانشان تورا نباید ناراحت کند، زیرا ارجمندی همه از آن خداست. ☐ (ب) إِرْضَاءُ النَّاسِ غَايَةٌ لَا تُدْرَكُ. ١- راضی کردن مردم هدفی است که به دست آورده نمی شود. ☐ ٢- راضی شدن مردم هدفی است که به سختی بدست می آید ☐	٥/١
٧	كَمِّلِ الْفَرَاجَاتِ فِي التَّرْجَمَةِ الْفَارْسِيَّةِ. (الف) أَقْتَشُ عَنْ مَعْجَمٍ يُسَاعِدُنِي فِي فَهْمِ النُّصُوصِ. دِنْبَالمیگردم که مرا در فهم متون..... (ب) أَلَفْتُ هَيْلِينَ ثَمَانِيَةَ عَشَرَ كِتَابًا تُرْجِمَتَ إِلَى خَمْسِينَ لُغَةً. هَلَن کتاب تالیف کرد که به پنجاه زبان..... (ج) أَعْظَمُ الْبَلَاءِ انْقِطَاعُ الرَّجَاءِ مصیبت، امید و آرزوست	١/٥
	(ج) مهارت شناخت و کاربرد قواعد (هفت ونیم نمره)	
٨	تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌ. (الف) <u>كَانَ لِي</u> كِتَابٌ (ب) <u>كَانَ يَأْمُرُ</u> أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ (ج) لَا تَنْظُرُوا إِلَى <u>طُنْطُنْتِهِمْ</u> بِاللَّيْلِ (د) رُبَّمَا يَسَبِّبُ <u>تَسَلُّلٌ</u>	١
٩	عَيِّنِ الْفِعْلَ الْمُنَاسِبَ لِلْفَرَاغِ: (الف) أَنَا وَأُمِّي فِي السَّنَةِ الْمَاضِيَةِ. لَنْ نُسَافِرَ ☐ مَسَافِرْنَ ☐ لَمْ نُسَافِرْ ☐ (ب) يَا بُنَيَّ ... بِاللَّهِ إِنَّ الشَّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ. لَا يُشْرِكُوا ☐ لَا تُشْرِكْ ☐ لَا يُشْرِكُ ☐	٥/١
١٠	عَيِّنِ اسْمَ الْمَكَانِ ؛ اسْمَ التَّفْضِيلِ ؛ اسْمَ الْمُبَالِغَةِ وَ اسْمَ الْفَاعِلِ فِي الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ . (الف) جَلَسْتُ فِي الْمَحْضَرِ الْمُعَلِّمِ بِاحْتِرَامٍ . ب-إِنَّكَ أَنْتَ سَتَارِ الْعُيُوبِ . ج-شَرُّ النَّاسِ ذُو الْوَجْهِينِ .	١
١١	عَيِّنِ نَوْعَ الْأَفْعَالِ. ١- أَحَبَّتَنِي هَجَرُونِي كَمَا تَشَاءُ عُدَاتِي .	٥/١
١٢	(الف) تَرْجِمِ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةَ حَسَبَ الْقَوَاعِدِ الَّتِي قَرَأْتَهَا . ١-اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ نَفْسٍ لَا تَشْبَعُ ٢- أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ؟ (ب) (بالعربية) سبعة في أحد عشر يساوي	١/٢٥
١٣	عَيِّنِ جَوَابَ الشَّرْطِ ثُمَّ عَيِّنِ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ. ١-إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا. جواب شرط : (الف) اگر از خدا پروا کنید، برایتان نیروی تشخیص حق از باطل قرار میدهد. ☐ (ب) هر کس از خدا پروا کند برایش نیروی تشخیص حق از باطل قرار می دهند. ☐	٧٥/١

١٤	تَرْجِمْ هَذِهِ الْعِبَارَةَ حَسَبَ الْقَوَاعِدِ الْمَعْرِفَةِ وَالنَّكَرَةِ ثُمَّ عَيِّنِ الْمَعْرِفَةَ . الجو في أردبيل باردٌ	١٥
١	تَرْجِمِ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةَ حَسَبَ الْقَوَاعِدِ الَّتِي قَرَأْتَهَا فِي مَعَانِي الْأَفْعَالِ النَّاقِصَةِ . ١- أَصْبَحَتْ هِيلِينُ كِيلِرُ مَعْرُوفَةً فِي الْعَالَمِ . ٢- كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا	١٦
١	أَذْكُرِ الْمَحَلَّ الْإِعْرَابِيَّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ . الف) نَصَحَ الْأُسْتَاذُ طُلَّابَهُ لِيَكْتُبُوا بِخَطٍّ وَاضِحٍ ب) لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا .	
	د. مهارة درك و فهم (سه نمره)	
١٧	الف) ضَعْ فِي الْمُرَبَّعِ الْعِدَدَ الْمُنَاسِبَ . (كَلِمَتَانِ زَائِدَتَانِ) ١. الْوَكْنَةُ ☐ يَمْشِي عَلَى بطنِهِ . ٢. الْحَيَّةُ ☐ عَضُوْفِي الْوَجْهِ . ٣. الْعَيْنُ ☐ مَعْرُوفٌ بِالْكَرَمِ . ٤. الْكَأْسُ ☐ بَيْتُ الطَّيُورِ . ٥. حَاتِمُ الطَّائِي ☐ الشَّرِيحَةُ ب) عَيِّنِ الصَّحِيحَ أَوْ الْخَطَأَ حَوْلَ الْمَفْهُومِ ١ نَشْتَرِي جَوَازَاتِنَا مِنَ الْمُتَجَرِّ. الصَّحِيحُ ☐ الْخَطَأُ ☐	١٨
١/٥	اقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَةَ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ . حاتم الطائي هو الذي يُضْرَبُ بِهِ الْمَثَلُ فِي الْكَرَمِ. ابنتُهُ كَانَتْ سَفَانَةً هِيَ أُسِيرَتْ فِي غَزْوَةِ طِيٍّ وَلَمَّا ذَهَبَتْ مَعَ الْأَسْرَى إِلَى الرَّسُولِ وَصَفَتْ عَنْ مَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ الَّتِي كَانَتْ فِي أَبِيهَا. فَأُطْلِقَهَا النَّبِيُّ بِسَبَبِ هَذِهِ الْمَكَارِمِ وَهِيَ أَسْلَمَتْ بَعْدَ إِسْلَامِ أَخِيهَا. الْأَسْئَلَةُ : ١. مَنْ هُوَ حَاتِمُ الطَّائِي ؟ ٢. مَاذَا فَعَلَتْ سَفَانَةُ عِنْدَمَا ذَهَبَتْ نَحْوَ الرَّسُولِ ؟ ٣. عَيِّنِ الْفِعْلَ الْمَجْهُولَ فِي النَّصِّ ٤. أَسْلَمَتْ سَفَانَةُ بَعْدَ إِسْلَامِ أَخِيهَا. الصَّحِيحُ ☐ الْخَطَأُ ☐	
١/٥	هـ مهارة مكالمه ٥/١. نمره	

۱۹	أَجِبْ عَنِ السُّؤَالِ ۱- هل لك شهادة في الحاسوب؟	۰/۲۵
۲۰	رَتِّبِ الْكَلِمَاتِ : (السعر، حسب، يختلف، التّوعيات).	۰/۲۵

أرجو لكم التّوفيق و التّجّاح

نوبت امتحان: خرداد مدت پاسخگویی: ۸۰ تعداد صفحات: ۳ باسمه تعالی معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش دفتر آموزش متوسطه نظری دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی مستقر در استان فارس طراحی شده در استان آذربایجان غربی. امتحان هماهنگ درس: عربی پایه: یازدهم رشته: انسانی		
ردیف	راهنمای تصحیح	بارم
۱	الف- تب ب- شبون کنند ج- باله های ماهی د- مصرف کردن هر مورد ۰/۲۵	۱
۲	الف (صارَ = أَصْبَحَ) ب. (..بَسَار. ≠....یَمِین. هر مورد ۰/۲۵	۰/۵
۳	الف- لِإِضَاعَةٍ ب - الْأَكْبَرُ هر مورد ۰/۲۵	۰/۵
۴	الف- خَصْلَةٌ ب- آفَواهُ هر مورد ۰/۲۵	۰/۵
۵	الف- از رحمت خدا ناامید نشوید ۰/۲۵ فقط کافران ۰/۲۵ از رحمت خدا ناامید می شوند ۰/۲۵ ب- از ویژگی های مومنان ۰/۲۵ اینکه از خانواده و آبرو ۰/۲۵ حمایت می کنند ۰/۲۵ به ضعیف در سختی های روزگاکمک می کنند ۰/۵ ج- کریستی تکه گچ ۰/۲۵ را با پای چپش ۰/۲۵ می گرفت ۰/۲۵	۴/۵

	د- دارکوب پرنده اب است ۰/۲۵ که به تنه درخت ۰/۲۵ حداقل ده ها بار در ثانیه ۰/۲۵ نوک می زند ۰/۲۵ ه- گاهی شاعران ابیاتی را ۰/۲۵ به فارسی و عربی می سرایند ۰/۲۵ و- مومنان باید به خدا ۰/۲۵ تکیه کنند ۰/۲۵	
۰/۵	الف- ۲ ب- ۱ هر مورد ۰/۲۵	۶
۱/۵	الف- کتابی یاری کند ب- ۱۸ ترجمه شده است ج- بزرگترین قطع شدن هر مورد ۰/۲۵	۷
۱	الف- داشتم ب- دستور می داد ج- بانگ شبانه یشان د- افساید هر مورد ۰/۲۵	۸
۰/۵	الف (لَمْ نُسَافِرْ) ب (لَا تَشْرِكْ) هر مورد ۰/۲۵	۹
۱	الف (الْمَحْضَرِ) : اسم مكان الْمُعَلَّمِ : اسم فاعل. ب- سَتَّار: اسم مبالغه ج- شَرٌّ : اسم تفضیل هر مورد ۰/۲۵	۱۰
۰/۵	ماضی مضارع هر مورد ۰/۲۵	۱۱
۱/۲۵	۱۱- خدایا من از نفسی که سیر نمی شود ۰/۲۵ به تو پناه می برم ۲/۲۵- آیا به آسمان بالای سرشان ۰/۲۵ ننگریستند ۰/۲۵ ب- سبع وسبعون ۰/۲۵	۱۲
۰/۷۵	یَجْعَلُ؛ فعل شرط ۰/۲۵ قسمت الف ۰/۵	۱۳
۰/۵	هوا در اردبیل سرد است ۰/۲۵ الجو معرفه به ال اردبیل معرفه به علم ۰/۲۵	۱۴
۱	هلن کلر در جهان ۰/۲۵ معروف شد ۰/۲۵ ب- خداوند بخشنده ۰/۲۵ مهربان است ۰/۲۵	۱۵
۱	الف- فاعل و مرفوع صفت و مجرور ب- مفعول و منصوب مضاف الیه هر مورد ۰/۲۵	۱۶
۱/۵	الف (ف) ضَعُ فِي الْمَرْبَعِ الْعَدَدَ الْمُنَاسِبَ . (كَلِمَتَانِ زَائِدَتَانِ) ۱. الْوَكْنَةُ ☐ ۲ يَمْشِي عَلَى بَطْنِهِ. ۲. الْحَيَّةُ ☐ ۳ عَضُوْفِي الْوَجْهِ. ۳. الْعَيْنُ ☐ ۵ مَعْرُوفٌ بِالْكَرَمِ. ۴. الْكَأْسُ ☐ ۱ بَيْتُ الطَّيْوْرِ. ۵. حَاتِمُ الطَّائِي ۶. الشَّرِيحَةُ ب (ب) الْخَطَأُ تشخیص دو کلمه اضافی ۰/۲۵ و بقیه هر مورد ۰/۲۵	۱۷

١٨	الف- حاتم الطائي هو الذي ٢٥ /٠ يُضْرَبُ بِهِ المثلُ في الكرمِ ٢٥ /٠ ب- وصفت عن مكارم الأخلاق التي ٢٥ /٠ كانت في أبيها. ٢٥ /٠ ج- يُضْرَبُ ٢٥ د- الصحيح ٢٥ /٠	١/٥
١٩	نعم لي شهادة ٢٥ /٠	/٢٥
٢٠	السعر يختلفُ حسبَ النوعيّاتِ ٢٥ /٠	/٢٥

نام: _____ نام خانوادگی: _____ پایه: یازدهم رشته: انسانی دبیر: کاوه خضری	باسمه تعالی آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی مدیریت آموزش و پرورش شهرستان پیرانشهر دبیرستان خرداد ماه ۱۴۰۳	نام درس: عربی نوبت: پایانی دوم وقت امتحان: ۷۰ دقیقه تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۰۳/... ساعت شروع: _____
---	---	---

ردیف	سوالات	بارم
۱	تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حَظٌّ: الف) وفي العصر العباسي <u>إزداد</u> نفوذ اللغة الفارسية. ب) الطائر <u>ينقُر</u> جذع الشجرة <u>يمنقاريه</u>. ج) فَتَصَحَّه <u>بالتزام</u> الصدق. د) أصبح <u>رساماً</u> و شاعراً.	۱
۲	الْكُتُبُ الْكَلِمَاتِ الْمُتَرَادِفَةِ وَالْمُتَضَادَّةِ: الف) يُعِينُ = ب) حَزَبٌ ≠	۰/۵
۳	عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ فِي الْمَعْنَى: ۱- الثعلب O الكلب O المرح O الحمار O ۲- اليمين O الطئان O الشمال O الأمام O	۰/۵
۴	اَكْتُبْ مَفْرَدًا أَوْ جَمْعَ الْكَلِمَتَيْنِ: الف) خِصَالُ: ب) تَلْمِيزَةٌ:	۰/۵
۵	تَرْجِمِ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةَ: ۱- والذي كَانَ عَزِيزًا فَاحْتَقَرَ (۱) ۲- التمساحُ لَا يَبْكِي عِنْدَ أَكْلِ فَرِيستِهِ (۰/۵) ۳- لَهُ غِشَاءٌ خَاصٌّ كَالْمِظَلَّةِ (۰/۵) ۴- مَا عَادَ هَذَا الشَّابُّ الذَّكِيُّ إِلَى الْكُذْبِ مَرَّةً أُخْرَى. (۰/۷۵) ۵- مَنْ جَرَّبَ الْعَمَلَ الْمُجَرَّبَ حَلَّتْ بِهِ النَّدَامَةُ. (۰/۷۵) ۶- وَ فِي أَحَدِ الْأَيَّامِ كَانَ يَسِيحُ الشَّابُّ فِي الْبَحْرِ وَ تَظَاهَرَ بِالْغُرُقِ. (۱) ۷- أَصْبَحْتُ أُعْجِبُهُ عَصْرَهَا. (۰/۵) ۸- وَاشْتَقُّوا مِنْهَا كَلِمَاتٍ أُخْرَى. (۰/۵) ۹- تَضَعُ الْحَيَّةُ ذَنْبَهَا فِي رَمْلِ الصَّحْرَاءِ. (۰/۵)	۶

٦	عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّرْجَمَةِ مع بيان السبب: الف) و لا يحزنُكَ قولُهُم: ١- سخنشان تو را ناراحت نمی کند! ٢- سخنشان نباید تو را ناراحت کند! ب) مَنْ غَلَبَتْ شَهْوَتُهُ عَقْلَهُ فَهُوَ شَرٌّ مِنَ الْبَهَائِمِ! ١- هر کس شهوتش بر عقلش غلبه کند پس او بدتر از چهارپایان است O ٢- کسی که شهوتش بر عقلش غلبه کرد پس او بدترین چهارپایان است O ج) كان الشباب يلعبون بالكرة! ١- جوان ها با توپ بازی می کنند! O ٢- جوانان با توپ بازی می کردند! O	١/٥
٧	كَمَلِ الْفَرَاعَاتِ فِي التَّرْجَمَةِ : ١- و لا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرْ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ: و از آنچه نام خدا بر آن نخورید! ٢- عسى أن تَكْرَهُوا شَيْئاً وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ: از چیزی بدتان بیاید حال آنکه برای شما خیر است!	١
٨	عَيْنِ الْمَعْرِفَةِ وَ النِّكَرَةِ: ١- إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَاناً. ٢- مدرسة الطلاب في مدينة بيرانشهر.	١/٥
٩	عَيْنِ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا الْخَطُّ: ١- حُسْنُ الْخُلُقِ نِصْفُ الدِّينِ ٢- أَنْشَدَ التَّلَامِيذُ أَشْعَاراً فِي الْإِصْطِفَافِ الصَّبَاحِ. ٣- يَرَى سَعْدِيُّ اللَّيْلِ وَ النَّهَارُ سَوَاءً مِنْ هَجْرِ حَبِيبِهِ.	١/٥
١٠	ترجم الجمل التالية: الف) كَانَ زَمَلَائِي يَكْتُبُونَ الرِّسَالَةَ: ب) لَمْ يَزَجِّعْ صَدِيقِي:	٢
١١	انتخب الجواب الصحيح: الف) من ينجح في أعماله. الف) يجتهد ب) لا يجتهد ج) لا يجتهد ب) أنا في السنة الماضية. الف) لن أسافر ب) لم أسافر ج) لِكِّي أسافر	١

١١	ترجم الجملة التالية:	١
١٣	ضع في الفراغ كلمة مناسبة: ١- فعل ناقصه: (لَمْ- صَارَ- لا) ٢- اسمُ المبالغة..... (ناصر-نَجَّار-غَفَّار)	٠/٥
١٤	ترجم الجملة: بُعِثَ النَّبِيُّ لِيُثَبِّدَ النَّاسَ:	٠/٥
١٥	إِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَ، ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ: كريستي براون وُلِدَ في أسرةٍ فقيرةٍ و كان مصاباً بالشللٍ الدماغي. لم يكن قادراً على السير و الكلام. فساعدته أمُّه. إجتهد كريستي كثيراً و أصبح رساما و شاعراً و ألف كتاباً باسم "قدمي اليسرى". ١- من ساعد كريستي؟ ٢- ما كان إسمُ كتاب كريستي؟ ٣- هل كان كريستي قادراً بالسير؟ ٤- عَيِّنِ الصحيح: الف: وُلِدَ كريستي في أسرةٍ غنيةٍ. ب: كان كريستي مصاباً بالشلل الدماغي.	١
جمع	"موفق و مؤيد باشيد"	٢٠

امتحان پایانی درس: عربی ۲

باسمه تعالی

معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش

سال تحصیلی:

پایه: یازدهم

دفتر آموزش متوسطه نظری

مدت پاسخگویی: ۸۰ دقیقه

رشته: تجربی ریاضی

دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی

نام و نام خانوادگی طراح: لیلا اسدبرقی

مستقر در استان فارس

تعداد صفحات:

امتحان:

طراحی شده در استان آذربایجان غربی، ناحیه یک ارومیه

بارم	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	دیف
۰/۵	تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ: (الف) هَدَفُهُ الْأَعْلَى الْإِتْحَادُ بَيْنَ الْحِضَارَاتِ (ب) تَحْمِلُ أَثْمَاراً فِي نِهَائِيَةِ أَغْصَانِهَا	۱
۰/۵	اُكْتُبْ فِي الْفَرَاغِ الْكَلِمَتَيْنِ الْمُنْتَرِدِفَتَيْنِ وَالْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَضَادَّتَيْنِ : (كلمتان زانددتان) ((حَشِين، مُخَالَفَةً، مُعَارِضَةً، لَيْنٌ، مُصَاحَبَةً، إِنْقَازٌ)) = #	۲
۰/۵	عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ فِي الْمَعْنَى: (الف) نَوَى ، لُبَّ ، سِيَاجَ ، بَذَرَ (ب) الوَصْفَةُ ، الصَّيْدَلَى ، الْحِصَّةُ ، الْمُمَرِّضُ	۳
۰/۵	اُكْتُبْ مُفْرَداً أَوْ جَمْعَ الْكَلِمَتَيْنِ : (الف) أَنْعَمَ (ب) الْفَرَسَ	۴
۵	تَرْجِمِ الْجُمْلَةَ التَّالِيَةَ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ : (الف) فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ تَعَالَى الْإِسْتِهْزَاءَ بِالْآخَرِينَ وَ تَسْمِيَتَهُمْ بِالْأَسْمَاءِ الْقَبِيحَةِ. (۰/۷۵) (ب) مَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ. (۰/۵) (ج) لَنْ يَسْتَطْبِعُوا الْحُضُورَ فِي الْإِمْتِحَانِ فِي الْوَقْتِ الْمُحَدَّدِ. (۰/۵) (د) قُلْنَا الْحَقَّ وَ إِنْ كَانَ مَرّاً. (۰/۵) (ح) فِي بَعْضِ الْأَوْقَاتِ قُدْرَةُ الْكَلَامِ أَقْوَى مِنَ السِّلَاحِ. (۰/۵) (و) أَشَارَتْ شَيْمِلُ فِي بَعْضِ مُقَابَلَاتِهَا إِلَى الْأَدْعِيَةِ الْإِسْلَامِيَّةِ. (۰/۷۵) (ز) كَانَتْ تِلْكَ الْمُفْرَدَاتِ تَرْتَبِطُ بِبَعْضِ الْبَضَائِعِ الَّتِي مَا كَانَتْ عِنْدَ الْعَرَبِ. (۰/۷۵) (ط) وَرَّعَ عَلَيْهِمْ أَوْرَاقَ الْإِمْتِحَانِ . (۰/۲۵) (ه) لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا. (۰/۵)	۵
۰/۵	إِنتَخِبِ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ: (الف) الْمُتَكَلِّمُ لَمْ يُجَادِلْهُمْ بَتَعْنَتٍ. (۱) گوینده با آنها برای مچ گیری ستیز نمیکند. ☐ (۲) گوینده به خاطر مچ گیری با آنها گفتگو نکرد. ☐ (ب) كُنْتُ أَكْتُبُ إِبَاجَاتِي. (۱) پاسخ هایم را می نویسم. ☐ (۲) پاسخ هایم را می نوشتم. ☐	۶
۱/۵	كَمِّلِ الْفَرَاعَاتِ فِي التَّرْجَمَةِ الْفَارْسِيَّةِ: (الف) إِنْ طَالَعْتَ هَذَا الْكِتَابَ سَاعَدَكَ عَلَى كِتَابَةِ إِنْشَائِكَ. اگر این کتاب را به تو در انشایت کمک می کند. (ب) لَا تَسْتَشِيرِ الْكَذَّابَ فَإِنَّهُ كَالسَّرَابِ يُقَرِّبُ عَلَيْكَ الْبَعِيدَ.	۷

	با بسیار دروغگو زیرا اومانند سراب است که دور را به تو..... (ج) لا تَظْلِمُ كَمَا لَا تُحِبُّ أَنْ تُظْلَمَ. هچنانكه دوست ندارى.....	
۲	الف) ترجم الفعال التى تحتها خطٌ : (ابتعد: دور شد) (اقترَبَ : نزدیک شد) ۱. ما اقْتَرَبْتُ مِنَ النَّارِ ۲. لَمْ نَقْتَرِبْ مِنَ السَّيَّارَةِ ۳. لَا تَقْتَرِبُوا مِنْ هَذِهِ الْحَيَّاتِ ۴. لَنْ تَتَّبِعُوا عَنْ أَهْدَافِكُمْ ۵. لَا تَتَّبِعُوا عَنْ صَدِيقِكَ ۶. إِيْتَعِدْ عَنِ الْمَعَاصِي	۸
۰/۷۵	ب) (انتخب ترجمه ما اُشِيرُ اليه بخط: (۱) أنتم اذهبوا الى الصَّفِّ لِتَسْمَعُوا كَلَامَ الْمُعَلِّمِ. (باید بشنويد ، كه بشنويد، تا بشنويد) (۲) لا تَسْتَرْجِعِي مِنَ الْاَهْدَافِ الْعُلْيَا. (نبايد برگردى، برنمیگردى، برنگرد)	۹
۱	عَيْنُ نَوْعِ الْأَفْعَالِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌ: الف) أَحْسِنُوا النَّاسَ ب) أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً	۱۰
۱/۲۵	عَيْنُ اسْمِ الْمُبَالِغَةِ وَ اسْمِ الْفَاعِلِ وَ اسْمِ الْمَفْعُولِ وَ اسْمِ التَّفْضِيلِ: مِنْ أَهَمِّ صِفَاتِ اللَّهِ أَنَّهُ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ وَ سَاوَرَ كُلَّ الْمَعْيُوبِ	۱۱
۰/۵	الف) إِنْتَخِبْ فَعْلَ الْمُنَاسِبِ فِي الْفَرَاغِ : ۱. يا اصدقائي..... ما يَضُرُّكُمْ. (يَفْعَلُونَ ، لَا تَفْعَلُوا ، فَعَلْتَ) ۲. جَدَى بَعْضَ ذِكْرِيَّاتِهِ . (يَغْرُسُ ، يَنْدَكُرُ ، يَنْبُتُ) ۳. إِلَى مَا زَنْدَرَانِ فِي السَّنَةِ الْمَاضِيَةِ. (نُسَافِرُ ، أَلْفَتْ ، سَافَرْنَا) ب) إِنْتَخِبْ التَّرْجُمَةَ الصَّحِيحَةَ : (۱) تُصْبِحُ الْأَرْضُ مُحْضَرَةً. (بود ، مى كند، مى شود) (۲) كَانَ لَهُمْ خَاتَمُ الْفِضَّةِ. (داشتند، برایشان بود ، دارند)	۱۲
۰/۵	أَكْتُبْ فِي الْفَرَاغِ عِدَّةً مُنَاسِبًا: الف) خَمْسَةٌ ، سِتَّةٌ ، ، ثَمَانِيَةٌ ب)..... زائد ثلاثة يساوي تسعة.	۱۳
۰/۵	تَرْجِمْ : الْكِتَابُ صَدِيقٌ يُنْقِذُكَ مِنَ الْجَهْلِ	۱۴
۱/۵	أَعْرَبْ مَحَلَّ الْإِعْرَابِ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌ: الف) كَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَ الزَّكَاةِ. ب) كَانَ بَيْنَهُمْ طَالِبٌ مُشَاغِبٌ قَلِيلُ الْإِدَبِ. ج) الشَّجَرَةُ الْخَائِفَةُ تَنْمُو فِي بَعْضِ الْغَابَاتِ الْإِسْتَوَائِيَةِ.	۱۵
۱	ضَعْ فِي الدَّائِرَةِ الْعِدَدَ الْمُنَاسِبَ: (كلمتان زائدتان) (۱) الأدوية (۲) الدكتوراه الفخرية (۳) الملعب (۴) الرابعة (۷) الفحص (۸) الألم الف) ○ مكان كبير الذي يذهبون الناس هنا لمشاهدة المباراة . ب) ○ يأكل المريض لشفائه. ج) ○ شهادة تُعطى لشخص تقديراً لجُهوده في مجال معين. د) ○ يعمل الطبيب لتشخيص المرض.	۱۶
۱	عَيْنُ الْجُمْلَةِ الصَّحِيحَةِ وَ غَيْرِ الصَّحِيحَةِ عَلَى حَسَبِ الْوَاقِعِ:	

	الف) المَعْمَرُ هو الذي يُعْطِيهِ عِمْرًا قَصِيرًا. ☐ ص ☐ غ ب) السَّعَى لِمَعْرِفَةِ أَسْرَارِ الْآخِرِينَ أَمْرٌ جَمِيلٌ. ☐ ص ☐ غ ج) المِحْرَارُ آلَةٌ لِلإِطْلَاعِ عَلَى دَرَجَةِ حَرَارَةِ الْجِسْمِ وَالْجَوِّ. ☐ ص ☐ غ د) الإِلْتِقَاءُ هُوَ كَلَامٌ خَفِيٌّ بَيْنَ الشَّخْصَيْنِ. ☐ ص ☐ غ	
١٧	أجب عَنِ الاسئلة التالية: الف) ((مدينة تبريز)) في أي محافظة؟ ب) مَنْ تُحِبُّ مِنَ الشُّعْرَاءِ الْإِيرَانِيِّينَ؟	١٥
١٨	اقرأ النَّصَّ و أجب الاسئلة : لِلْكَلامِ آدَابٌ يَجِبُ عَلَى الْمُتَكَلِّمِ أَنْ يَعْمَلَ بِهَا وَيَدْعُو الْمُخَاطَبِينَ بِكَلَامٍ جَمِيلٍ إِلَى الْعَمَلِ الصَّالِحِ وَأَنْ لَا يَجَادِلُهُمْ بِتَعَنَّتٍ، لِأَنَّهُ/ يُسَبِّبُ الْمَصَاعِبَ وَالْأَشْدَائِدَ بَلْ يَتَكَلَّمُهُمْ بِالْعِلْمِ وَالصَّبْرِ . وَ مِنْ آدَابِ الْكَلَامِ قَلْتُهُ ، قَالَ الْإِمَامُ عَلَى (ع) : ((خَيْرُ الْكَلَامِ مَا قَلَّ وَ دَلَّ)) الاسئلة: الف) ماذا يَجِبُ عَلَى الْمُتَكَلِّمِ؟ ب) ما هُوَ قَوْلُ الْإِمَامِ عَلَى(ع) فِي الْكَلَامِ ؟ ج) كَيْفَ يَتَكَلَّمُ الْمُتَكَلِّمُ الْمُخَاطَبِينَ ؟ د) لماذا عَلَى الْمُتَكَلِّمِ لَا يُجَادِلُ الْمُخَاطَبِينَ بِتَعَنَّتٍ ؟	١
	موفق باشيد.	

درس: عربی ۲

پایه: یازدهم

رشته: تجربی ریاضی

در این قسمت چیزی ننویسید.

باسمه تعالی

معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش

دفتر آموزش متوسطه نظری

دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی

مستقر در استان فارس

طراحی شده در استان: آذربایجان غربی

شماره داوطلب:

نام:

نام خانوادگی:

نام آموزشگاه:

نام شهر/ منطقه / ناحیه: ناحیه یک

ارومیه

تعداد صفحات:

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	بارم
۱	تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ: (الف) (ب)	۰/۵
۲	اُكْتُبْ فِي الْفَرَاغِ الْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَرَادِفَتَيْنِ وَالْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَضَادَّتَيْنِ : (كلمتان زائدتان) = #	۰/۵
۳	عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ فِي الْمَعْنَى: (الف) (ب)	۰/۵
۴	اُكْتُبْ مُفْرَدًا أَوْ جَمْعَ الْكَلِمَتَيْنِ : (الف) (ب)	۰/۵
۵	تَرْجِمِ الْجُمْلَةَ التَّالِيَةَ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ : (الف) (ب) (ج) (د) (ح) (و) (ز) (ط) (هـ)	۵
۶	إِنتَخِبِ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ: (الف) (ب) (ج)	۰/۵
۷	كَمِّلِ الْفَرَاعَاتِ فِي التَّرْجَمَةِ الْفَارْسِيَّةِ: (الف) (ب) (ج)	۱/۵

٨	(الف) ترجم الفعل التي تحتها خط : (١) (٢) (٣) (٤) (٤) (٦) ب () إنتخب ترجمة ما أُشيرُ اليه بخط: (١) (٢)	٢
٩	عَيِّن نوع الأفعال التي تحتها خط: (الف) (ب)	٠,٥
١٠	عَيِّن اسمَ المُبالغة و اسمَ الفاعل و اسمَ المفعول واسم التفضيل: اسم مُبالغة..... اسم الفاعل..... اسم المفعول اسم التفضيل	١
١١	(الف) إنتخب فعلَ المناسب في الفراغ : (١) (٢) (٣) (ب) إنتخب الترجمة الصحيحة : (١) (٢)	١,٢٥
١٢	أكتب في الفراغ عدداً مناسباً: (الف) (ب)	٠,٥
١٣	ترجم : الكتابُ صديقٌ يُنفِذُكَ مِنَ الجَهْلِ	٠,٥
١٤	أعرب محل الإعراب للكلمات التي تحتها خط: (الف)..... (ب) (ج)	١,٥
١٥	ضع في الدائرة العدد المناسب: (كلمتان زائدتان) (١)الأدوية (٢)الدكتوراه الفخرية (٣)الملعب (٤)الرابعة (٧)الفحص (٨)الألم (الف) ☐ (ب) ☐ (ج) ☐ (د) ☐	١
١٦	عَيِّن الجملة الصحيحة وَ غيرِ الصحيحة على حَسَبِ الواقع: (الف) ص ☐ غ ☐ (ب) ص ☐ غ ☐ (ج) ص ☐ غ ☐ (د) ص ☐ غ ☐	١
١٧	أجب عَن الاسئلة التالية: (الف) (ب)	٠,٥
١٨	اقرأ النص و أجب الاسئلة : (الف) (ب) (ج) (د)	١
١٩		
٢٠		

	موفق باشید.	
--	-------------	--

ادامه در صفحه بعد

نوبت امتحان:
مدت پاسخگویی: ۸۰ دقیقه
تعداد صفحات:

باسمه تعالی
معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش
دفتر آموزش متوسطه نظری
دبیرخانه راهبری کشوری درس عربی
مستقر در استان فارس
طراحی شده در استان ...

امتحان هماهنگ درس: عربی
پایه: یازدهم
رشته: تجربی ریاضی

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	بارم
۱	الف) تمدنها (ب) شاخه ها هر مورد ۰/۲۵	
۲	خشن # لَین مُخالفة = مُعارضة هر مورد ۰/۲۵	
۳	الف) سیاج (ب) الحصّة هر مورد ۰/۲۵	
۴	الف) نعمة (ب) الأفراس هر مورد ۰/۲۵	
۵	خداوند متعال مسخره کردن دیگران را و آنها را با نامهای زشت نامیدن را حرام کرده است. ۰/۷۵ (ب) هر آنچه از خیر انجام دهید خدا آنرا میداند ۰/۵ (ج) در زمان معین شده نخواهند توانست که حضور پیدا کنند ۰/۵ (د) حق را گفتیم اگر چه تلخ باشد ۰/۵ (ح) در بعضی اوقات قدرت کلام قوی تر از قدرت اسلحه است ۰/۵ (و) شیمل در بعضی از سخنرانیهایش به دعاهاى اسلامى اشاره کرده است. ۰/۷۵ (ز) آن کلمات مربوط می شد به بعضی از کالاهایی نزد عرب نبود ۰/۷۵ (ط) اوراق امتحانی را بین آنها پخش کرد ۰/۲۵ (ه) غمگین نباش خدا با ماست ۰/۵	
۶	الف) ۲ (ب) ۲ هر مورد ۰/۲۵	
۷	الف) مطالعه کنی نوشتن ب) مشورت نکن نزدیک می گرداند ج) ظلم نکن مورد ستم واقع شوی هر مورد ۰/۲۵	
۸	الف) ۱) نزدیک نشدم ۲) نزدیک نشدیم ۳) دور نخواهید شد ۴) دور نمی شوی هر مورد ۰/۲۵ ب) ۱) تا بشنوید ۲) برنگرد هر مورد ۰/۲۵	
۹	الف) امر (ب) ماضی هر مورد ۰/۲۵	
۱۰	اسم مبالغه : تَوَاب اسم فاعل: ساتر اسم مفعول: معیوب اسم تفضیل) اهمّ هر مورد ۰/۲۵	
۱۱	۱) لا تفعلوا ۲) يَتَذَكَّرُ ۳) سافرنا ،،، ب) ۱) می شود ۲) داشتند هر مورد ۰/۲۵	
۱۲	الف) سبعة (ب) سِتّة هر مورد ۰/۲۵	
۱۳	کتاب دوستی است که تو را از جهالت نجات می دهد ۰/۵	
۱۴	اهل : مفعول صلاة : مجرور به حرف جر مشاغب: صفت ادب : مضاف الیه الشجرة: مبتدا تنمو : خبر هر مورد ۰/۲۵	
۱۵	الف) ۳ (ب) ۱ ج) ۲ د) الفخص هر مورد ۰/۲۵	
۱۶	الف) غ (ب) غ ج) ص د) غ هر مورد ۰/۲۵	
۱۷	الف) الأذربيجان الشرقی ۰/۲۵ ب) هر شاعر درست ۰/۲۵	
۱۸	الف) يجبُ على المُتكلّم أن يعمل بأداب الكلام ب) خیر الكلام ما قَلَّ و دَلَّ ج) يَتَكَلَّمُهم بالعلم والصبر د) لآته يُسبَبُ المصاعب و الشدائد هر مورد ۰/۲۵	
۱۹		

		۲۰
	موفق باشید.	

ریاضی

کتاب: ریاضی (۲)		رشته: علوم تجربی		پایه: یازدهم		فصل: ۱		درس: ۱	
نام فصل: هندسه تحلیلی و جبر			نام درس: هندسه تحلیلی			نام مفهوم مورد ارزشیابی: فاصله بین دو نقطه			
حیطه شناختی: کاربرد			سطح ارزشیابی: فراشناخت			بارم: ۱			
نام طراح: لعلیا قاسم نژاد			استان: آذربایجان غربی			شهرستان: ارومیه			
سوال									
فاصله دو نقطه (۳و۴-) و (۲و۲) را به دست آورید.									
پاسخ تشریحی									

کتاب: ریاضی (۲)	رشته: علوم تجربی	پایه: یازدهم	فصل: ۱	درس: ۱
نام فصل: هندسه تحلیلی و جبر		نام درس: هندسه تحلیلی		نام مفهوم مورد ارزشیابی: شیب دو خط موازی
حیطه شناختی: کاربرد		سطح ارزشیابی: دانش روندی		بارم: ۱
نام طراح: لعلیا قاسم نژاد		استان: آذربایجان غربی		شهرستان: ارومیه
سوال				
معادله خط گذرنده از نقطه (۳و-۲) را بنویسید به طوری که با خط $y = 4x - 1$ موازی باشد.				
پاسخ تشریحی				

کتاب: ریاضی (۲)	رشته: علوم تجربی	پایه: یازدهم	فصل: ۱	درس: ۱
نام فصل: هندسه تحلیلی و جبر	نام درس: هندسه تحلیلی	نام مفهوم مورد ارزشیابی: فاصله نقطه از خط		
حیطه شناختی: آفریدن	سطح ارزشیابی: دانش روندی	بارم: ۱/۵		
نام طراح: لعلیا قاسم نژاد	استان: آذربایجان غربی	شهرستان: ارومیه		
سوال				
فرض کنید $A(-۲,۱)$ و $B(۲,۳)$ و $C(۴,-۱)$ سه راس یک مثلث باشند. ارتفاع وارد بر ضلع BC را حساب کنید و مساحت آن را بیابید.				
پاسخ تشریحی				

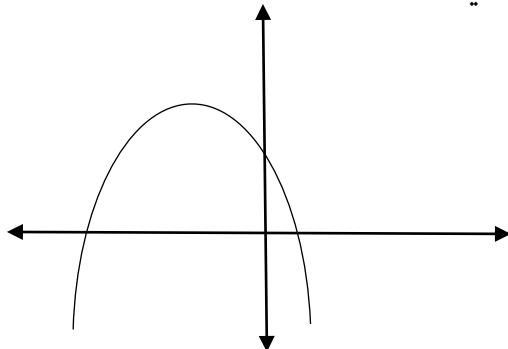
کتاب: ریاضی (۲)	رشته: علوم تجربی	پایه: یازدهم	فصل: ۱	درس: ۱
نام فصل: هندسه تحلیلی و جبر	نام درس: هندسه تحلیلی	نام مفهوم مورد ارزشیابی: نقطه وسط یک پاره خط		
حیطه شناختی: تجزیه و تحلیل	سطح ارزشیابی: دانش روندی		بارم: ۱	
نام طراح: لعلیا قاسم نژاد	استان: آذربایجان غربی		شهرستان: ارومیه	
سوال				
اگر (۴- و ۳) و (۲و۵-) دو سر یک قطر دایره باشند، مرکز دایره و شعاع آن را حساب کنید.				
پاسخ تشریحی				

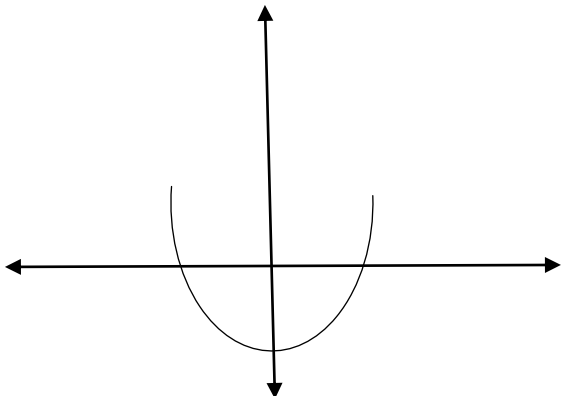
کتاب: ریاضی (۲)		رشته: علوم تجربی		پایه: یازدهم		فصل: ۱		درس: ۱	
نام فصل: هندسه تحلیلی و جبر			نام درس: هندسه تحلیلی			نام مفهوم مورد ارزشیابی: فاصله بین دو خط			
حیطه شناختی: آفریدن			سطح ارزشیابی: دانش مفهومی			بارم: ۱			
نام طراح: لعلیا قاسم نژاد			استان: آذربایجان غربی			شهرستان: ارومیه			
سوال									
نشان دهید دو خط زیر موازی هستند. فاصله بین این دو خط را بیابید.									
$8x + 4y = 10$, $y = -2x + 5$									
پاسخ تشریحی									
این دو خط موازیند زیرا دارای شیب برابر هستند. نقطه (۵،۰) روی یکی از دو خط قرار دارد. فاصله این نقطه را از خط دوم به دست میآوریم.									

کتاب: ریاضی (۲)	رشته: علوم تجربی	پایه: یازدهم	فصل: ۱	درس: ۲
نام فصل: هندسه تحلیلی و جبر		نام درس: معادله درجه دوم		نام مفهوم مورد ارزشیابی: روش تغییر متغیر
حیطه شناختی: کاربرد		سطح ارزشیابی: دانش روندی		بارم: ۱/۵
نام طراح: لعلیا قاسم نژاد		استان: آذربایجان غربی		شهرستان: ارومیه
سوال				
معادله زیر را با روش تغییر متغیر حل کنید.				
پاسخ تشریحی				

کتاب: ریاضی (۲)		رشته: علوم تجربی		پایه: یازدهم		فصل: ۱		درس: ۲	
نام فصل: هندسه تحلیلی و جبر			نام درس: معادله درجه ۲			نام مفهوم مورد ارزشیابی: مجموع و حاصل ضرب ریشه ها			
حیطه شناختی: فهمیدن			سطح ارزشیابی: دانش امور واقعی			بارم: ۱			
نام طراح: لعلیا قاسم نژاد			استان: آذربایجان غربی			شهرستان: ارومیه			
سوال									
معادله درجه دومی بنویسید که $1 + \sqrt{5}$ و $1 - \sqrt{5}$ ریشه های آن باشند.									
پاسخ تشریحی									

کتاب: ریاضی (۲)		رشته: علوم تجربی		پایه: یازدهم		فصل: ۱		درس: ۲	
نام فصل: هندسه تحلیلی و جبر			نام درس: معادله درجه ۲			نام مفهوم مورد ارزشیابی: ماکزیمم و مینیمم تابع			
حیطه شناختی: ارزشیابی			سطح ارزشیابی: دانش مفهومی			بارم: ۱			
نام طراح: لعلیا قاسم نژاد			استان: آذربایجان غربی			شهرستان: ارومیه			
سوال									
تعیین کنید تابع زیر ماکزیمم دارد یا مینیمم و مقدار آن را تعیین کنید.									
پاسخ تشریحی									
چون ضریب x^2 دارای علامت مثبت است در نتیجه تابع دارای مینیمم است. راس سهمی نقطه (۳ و ۴) می باشد پس مقدار مینیمم آن ۴ است.									

کتاب: ریاضی (۲)		رشته: علوم تجربی		پایه: یازدهم		فصل: ۱		درس: ۲	
نام فصل: هندسه تحلیلی و جبر			نام درس: معادله درجه دوم			نام مفهوم مورد ارزشیابی: صفرهای تابع			
حیطه شناختی: ارزشیابی			سطح ارزشیابی: فراشناخت			بارم: ۱			
نام طراح: لعلیا قاسم نژاد			استان: آذربایجان غربی			شهرستان: ارومیه			
سوال									
در شکل زیر تعداد صفرهای تابع و علامت ضرایب معادله درجه ۲ را تعیین کنید. 									
پاسخ تشریحی									
این معادله دو ریشه حقیقی متمایز دارد.									

کتاب: ریاضی (۲)	رشته: علوم تجربی	پایه: یازدهم	فصل: ۱	درس: ۲
نام فصل: هندسه تحلیلی و جبر		نام درس: معادله درجه دوم		نام مفهوم مورد ارزشیابی:
حیطه شناختی: تجزیه و تحلیل		سطح ارزشیابی: بازسازی		بارم: ۱
نام طراح: لعلیا قاسم نژاد		استان: آذربایجان غربی		شهرستان: ارومیه
سوال				
ضابطه جبری سهمی زیر را بنویسید 				
پاسخ تشریحی				

کتاب: ریاضی ۲	رشته: تجربی	پایه: یازدهم	فصل: ۱	درس: ریاضی
نام فصل: اول	نام درس: ۲ و ۳	مفهوم مورد ارزشیابی:		
حیطه شناختی: دانشی	سطح ارزشیابی: متوسط	بارم: ۱/۵		
نام طراح: لیلا کولایی زاده - افشین خاصه خان	استان: آذربایجان غربی	شهرستان: ارومیه		

سوال
نمودار سهمی $y = x^2 - 4x + 4$ محورهای مختصات را در دو نقطه A و B قطع می کند، اندازه پاره خط AB چند است؟
پاسخ تشریحی
$y = (x - 2)^2 \rightarrow \begin{cases} x = 0 \rightarrow y = 4 & A(0, 4) \\ y = 0 \rightarrow x = 2 & B(2, 0) \end{cases}$ $\sqrt{(2 - 0)^2 + (0 - 4)^2} = 2\sqrt{5}$

کتاب: ریاضی ۲	رشته: تجربی	پایه: یازدهم	فصل: ۱	درس: ریاضی
نام فصل: اول	نام درس: ۲ و ۳	مفهوم مورد ارزشیابی:		
حیطه شناختی: دانشی	سطح ارزشیابی: ساده		بارم: ۱/۵	
نام طراح: لیلا کولایی زاده - افشین خاصه خان	استان: آذربایجان غربی		شهرستان: ارومیه	

سوال
معادله $3x^4 - 5x^2 - 2 = 0$ را حل کنید.
پاسخ تشریحی
$x^2 = t \rightarrow 3t^2 - 5t - 2 = 0 \rightarrow (t - 2)(3t + 1) = 0$ $\begin{cases} t = 2 \rightarrow x^2 = 2 \rightarrow x = \pm\sqrt{2} \quad \checkmark \\ t = -\frac{1}{3} \rightarrow x^2 = -\frac{1}{3} \quad \times \end{cases}$

کتاب: ریاضی ۲	رشته: تجربی	پایه: یازدهم	فصل: ۱	درس: ریاضی
نام فصل: اول	نام درس: ۲ و ۳	مفهوم مورد ارزشیابی:		
حیطه شناختی: دانشی	سطح ارزشیابی: ساده		بارم: ۲	
نام طراح: لیلا کولایی زاده - افشین خاصه خان	استان: آذربایجان غربی		شهرستان: ارومیه	

سوال

با توجه به شکل های مقابل جدول زیر را کامل کنید.

	تابع			
ویژگی	f	g	h	i
علامت a				
علامت b				
علامت c				
تعداد ریشه ها				
علامت ریشه ها				

پاسخ تشریحی

	تابع			
ویژگی	f	g	h	i
علامت a	+	-	-	+
علامت b	+	-	-	-
علامت c	+	-	-	۰
تعداد ریشه ها	۰	۲	۱	۲
علامت ریشه ها		-	-	+۰

کتاب: ریاضی ۲	رشته: تجربی	پایه: یازدهم	فصل: ۱	درس: ریاضی
نام فصل: اول	نام درس: ۲ و ۳	مفهوم مورد ارزشیابی:		
حیطه شناختی: دانشی		سطح ارزشیابی: ساده		بارم: ۱
نام طراح: لیلا کولایی زاده - افشین خاصه خان		استان: آذربایجان غربی		شهرستان: ارومیه

سوال
باشند؟ $\frac{2+\sqrt{5}}{3}$ و $\frac{2-\sqrt{5}}{3}$ (آ) معادله درجه دومی بنویسید که ریشه های آن برابر و حاصل ضرب $x^2 + 2x - 7 = 0$ (ب) مجموع ریشه های معادله درجه دوم آنها برابر است.
پاسخ تشریحی
(آ) $s = \frac{2+\sqrt{5}}{3} + \frac{2-\sqrt{5}}{3} = \frac{4}{3}$ $p = \left(\frac{2+\sqrt{5}}{3}\right)\left(\frac{2-\sqrt{5}}{3}\right) = -\frac{1}{9}$ $x^2 - \frac{4}{3}x - \frac{1}{9} = 0$ (ب) $-\frac{2}{3}$ و $-\frac{7}{3}$

کتاب: ریاضی ۲	رشته: تجربی	پایه: یازدهم	فصل: ۱	درس: ریاضی
نام فصل: اول	نام درس: ۲ و ۳	مفهوم مورد ارزشیابی:		
حیطه شناختی: دانشی	سطح ارزشیابی: متوسط		بارم: ۱/۵	
نام طراح: لیلا کولایی زاده - افشین خاصه خان	استان: آذربایجان غربی		شهرستان: ارومیه	

سوال
معادله گویای مقابل را حل کنید. $\frac{3}{x-1} + \frac{3}{x+1} = \frac{3x+2}{x^2-x}$
پاسخ تشریحی
$3x(x+1) + 3x(x-1) = (3x+2)(x+1) \rightarrow 3x^2 - 5x - 2 = 0 \rightarrow x = 2 \checkmark,$ $x = -\frac{1}{3} \checkmark$

کتاب: ریاضی ۲	رشته: تجربی	پایه: یازدهم	فصل: ۲	درس: ۲۱
نام فصل: هندسه	نام درس: ترسیم - استدلال	مفهوم مورد ارزشیابی: استدلال		
حیطه شناختی: دانش	سطح ارزشیابی: خوب	بارم: ۱۰		
نام طراح: میترا نفوذی	استان: آذربایجان غربی	شهرستان: خوی		
در جاهای خالی عبارت مناسب قرار دهید. الف) عکس قضیهٔ تاس به کمک اثبات می‌شود. ب) برای اثبات درستی حکم کلی « همهٔ اعداد اول، فرد هستند»، از استفاده می‌کنیم. ج) هر نقطه روی یک پاره خط، از دو سر آن پاره خط است.				

کتاب: ریاضی ۲	رشته: ریاضی و تجربی	پایه: یازدهم	فصل: ۲	درس: ۲
نام فصل: هندسه	نام درس: استدلال و قضیه تالس	مفهوم مورد ارزشیابی: نسبت و تناسب		
حیطه شناختی: کاربرد	سطح ارزشیابی: متوسط	بارم: ۱		
نام طراح: جعفر اوج‌بگ	استان: آذربایجان غربی	شهرستان: شاهین‌دژ		

سوال ۱
از تناسب $\frac{2x+55}{2x} = \frac{10+2y}{10+2y}$ نسبت $\frac{y}{x}$ را به دست آورید.
پاسخ تشریحی
$(3x + 5)(10 + 2y) = (10 + 2y)(5 + 2x)$ $30x + 6xy + 50 + 10y = 50 + 20x + 15y + 6xy$ $30x - 20x = 15y - 10y \rightarrow 10x = 5y \rightarrow \frac{y}{x} = 2$

کتاب:ریاضی ۲	رشته: ریاضی و تجربی	پایه:یازدهم	فصل:۲	درس:۲
نام فصل: هندسه	نام درس: استدلال و قضیه تالس	مفهوم مورد ارزشیابی: نسبت و تناسب		
حیطه شناختی: کاربرد	سطح ارزشیابی:متوسط		بارم:۲	
نام طراح:جعفر اوج‌بگ	استان:آذربایجان غربی		شهرستان:شاهین‌دژ	

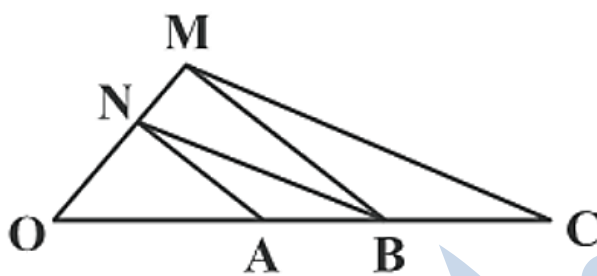
سوال ۲
اگر $\frac{a}{b} = \frac{c}{d} = k$ باشد و $k > 0$ ، آنگاه حاصل $\sqrt{\frac{2a^2 + 3c^2}{2b^2 + 3d^2}}$ را به دست آورید.
پاسخ تشریحی
حال با ترکیب در صورت مخرج و همچنین از فرض $k > 0$ داریم $\frac{a}{b} = \frac{c}{d} = k \rightarrow \frac{a^2}{b^2} = \frac{c^2}{d^2} = k^2 \rightarrow \frac{2a^2}{2b^2} = \frac{3c^2}{3d^2} = k^2$ $\frac{2a^2 + 3c^2}{2b^2 + 3d^2} = k^2 \rightarrow \sqrt{\frac{2a^2 + 3c^2}{2b^2 + 3d^2}} = \sqrt{k^2} = k = k$

کتاب: ریاضی ۲	رشته: ریاضی و تجربی	پایه: یازدهم	فصل: ۲	درس: ۲
نام فصل: هندسه	نام درس: استدلال و قضیه تالس	مفهوم مورد ارزشیابی: قضیه تالس		
حیطه شناختی: تجزیه و تحلیل		سطح ارزشیابی: متوسط		بارم: ۲
نام طراح: جعفر اوج بگ		استان: آذربایجان غربی		شهرستان: شاهین دژ

سوال ۳

در شکل زیر $NA \parallel MB$ و $NB \parallel MC$ است.

اگر $OA = 2x - 8$ و $OB = x$ و $OC = x + 3$ باشد، اندازه AB را به دست آورید.

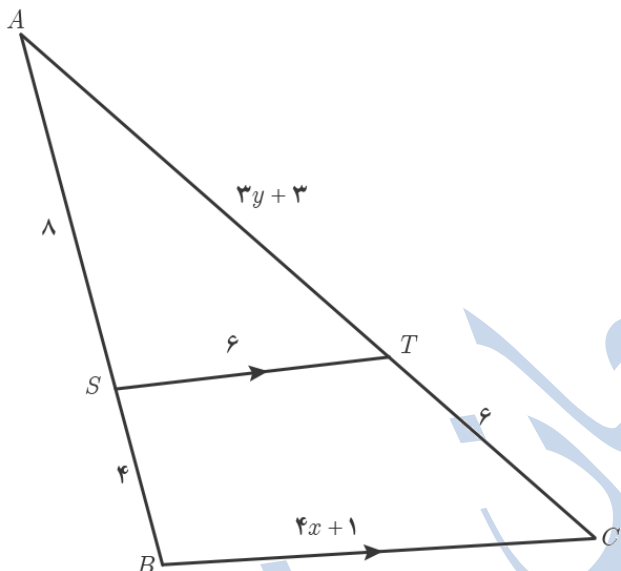
پاسخ تشریحی

$$\left. \begin{array}{l} \triangle OMB \Rightarrow NA \parallel MB \xrightarrow{\text{تالس}} \frac{ON}{OM} = \frac{OA}{OB} \\ \triangle OMC \Rightarrow NB \parallel MC \xrightarrow{\text{تالس}} \frac{ON}{OM} = \frac{OB}{OC} \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{OA}{OB} = \frac{OB}{OC} \Rightarrow \frac{2x-8}{x} = \frac{x}{x+3}$$

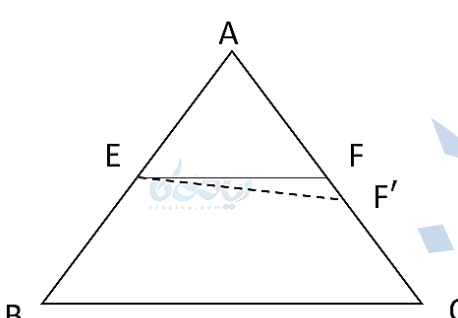
$$\Rightarrow x^2 - 2x - 24 = 0 \Rightarrow (x-6)(x+4) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = -4 \text{ غ ق} \\ x = 6 \text{ ق} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} OA = 2x - 8 = 2 \times 6 - 8 = 4 \\ OB = x = 6 \\ OC = x + 3 = 6 + 3 = 9 \end{cases}$$

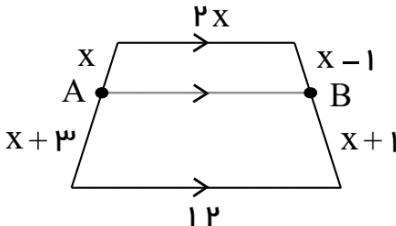
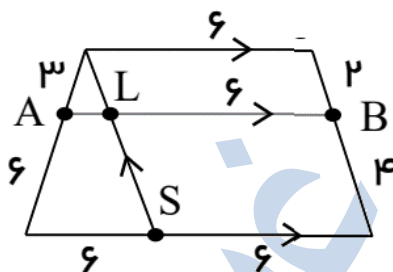
$\Rightarrow AB = OB - OA = 6 - 4 = 2$ با توجه به شکل

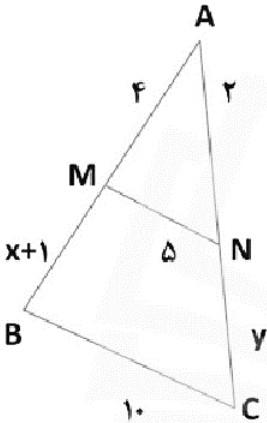
کتاب: ریاضی ۲	رشته: ریاضی و تجربی	پایه: یازدهم	فصل: ۲	درس: ۲
نام فصل: هندسه	نام درس: استدلال و قضیه تالس	مفهوم مورد ارزشیابی: تعمیم قضیه تالس		
حیطه شناختی: کاربرد	سطح ارزشیابی: آسان	بارم: ۱		
نام طراح: جعفر اوج بگ	استان: آذربایجان غربی	شهرستان: شاهین دژ		
سوال ۴				
را به دست آورید. y و x است. مقادیر $BC \parallel ST$ در شکل مقابل				
				
پاسخ تشریحی				
$\frac{8}{12} = \frac{64}{x+1} \rightarrow 32x + 8 = 72 \rightarrow 32x = 64 \rightarrow x = 2$				
$\frac{3y+33}{y+9} = \frac{8}{12} \rightarrow 36y + 36 = 24y + 72$				
$\rightarrow 36y - 24y = 72 - 36$				
$\rightarrow 12y = 36 \rightarrow y = 3$				

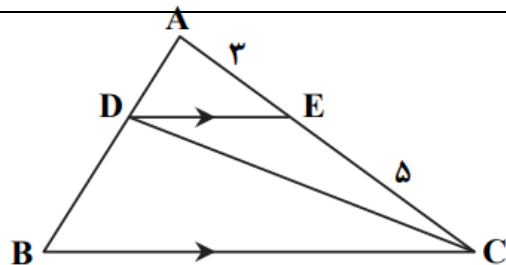
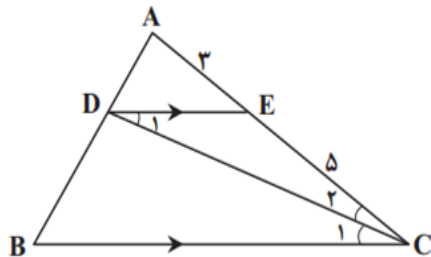
کتاب:ریاضی ۲	رشته: ریاضی و تجربی	پایه:یازدهم	فصل:۲	درس:۲
نام فصل: هندسه	نام درس: استدلال و قضیه تالس	مفهوم مورد ارزشیابی: برهان خلف		
حیطه شناختی: دانش	سطح ارزشیابی:آسان	بارم:۵/۰		
نام طراح:جعفر اوج‌بگ	استان:آذربایجان غربی	شهرستان:شاهین‌دژ		
سوال ۵				
می‌خواهیم با برهان خلف ثابت کنیم که اگر n عضو اعداد طبیعی باشد و n^2 عددی فرد باشد، آن‌گاه n رکن عددی فرد است، در این صورت برای اثبات این مطلب با برهان خلف فرض می‌کنیم که است و سپس نشان می‌دهیم که خواهد بود.				
پاسخ تشریحی				
n عددی زوج n^2 زوج				

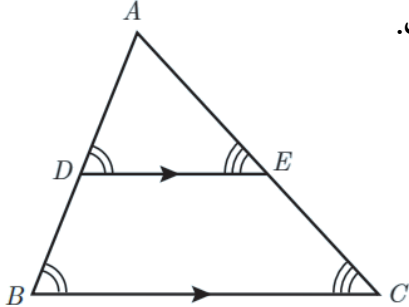
کتاب: ریاضی ۲	رشته: ریاضی و تجربی	پایه: یازدهم	فصل: ۲	درس: ۲
نام فصل: هندسه	نام درس: استدلال و قضیه تالس	مفهوم مورد ارزشیابی: نسبت و تناسب		
حیطه شناختی: دانش	سطح ارزشیابی: متوسط		بارم: ۲	
نام طراح: جعفر اوج بگ	استان: آذربایجان غربی		شهرستان: شاهین دژ	
سوال ۶				
عکس قضیه تالس را بیان و با استفاده از برهان خلف آن را ثابت کنید.				
پاسخ تشریحی				
عکس قضیه تالس: در مثلثی ABC اگر $\frac{AE}{EC} = \frac{AD}{DB}$، آنگاه $DE \parallel BC$. اثبات: فرض می‌کنیم EF با BC موازی نباشد. از نقطه E خطی مانند EF می‌توان رسم کرد که با BC موازی باشد. پس داریم: 				
از مقایسه رابطه فوق با فرض نتیجه می‌گیریم: $\frac{AF}{FC} = \frac{AF'}{F'C} \quad (\text{ترکیب صورت در مخرج}) \rightarrow \frac{AF}{FC + AF} = \frac{AF'}{F'C + AF'}$ $\frac{AF}{AC} = \frac{AF'}{AC} \rightarrow AF = AF'$ از تساوی AF و AF' نتیجه می‌شود نقطه F و F' بر هم منطبق می‌باشند. پس فرض خلف باطل است. EF موازی BC حکم ثابت شد.				

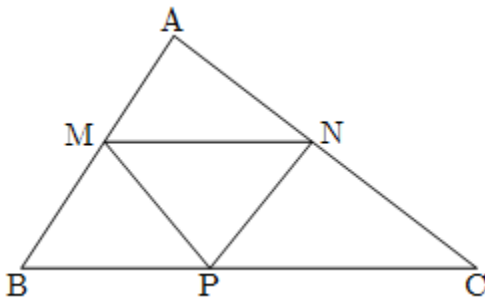
کتاب:ریاضی ۲	رشته: ریاضی و تجربی	پایه:یازدهم	فصل:۲	درس:۲
نام فصل: هندسه	نام درس: استدلال و قضیه تالس	مفهوم مورد ارزشیابی: برهان خلف		
حیطه شناختی: کاربرد	سطح ارزشیابی:آسان		بارم:۰/۷۵	
نام طراح:جعفر اوج‌بگ	استان:آذربایجان غربی		شهرستان:شاهین‌دژ	
سوال ۷				
با برهان خلف ثابت کنید نمی‌توان از یک نقطه غیرواقع بر یک خط، دو عمود بر آن رسم کرد.				
پاسخ تشریحی				
فرض کنید از یک نقطه غیرواقع بر یک خط مانند d ، دو خط بر خط d عمود باشند (فرض خلف). در این صورت مثلثی رسم شده که دو زاویه قائم دارد (یعنی مجموع زوایای داخلی آن از ۱۸۰ درجه بیشتر است) که غیرممکن است. لذا فرض خلف باطل و حکم برقرار است (یعنی فقط یک عمود می توان رسم کرد).				

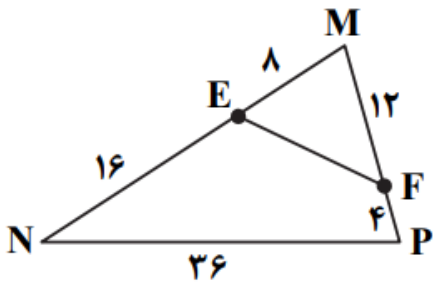
کتاب:ریاضی ۲	رشته: ریاضی و تجربی	پایه:یازدهم	فصل:۲	درس:۲
نام فصل: هندسه		نام درس: استدلال و قضیه تالس		مفهوم مورد ارزشیابی: نسبت و تناسب
حیطه شناختی: کاربرد		سطح ارزشیابی:متوسط		بارم:۱
نام طراح:جعفر اوج بگ		استان:آذربایجان غربی		شهرستان:شاهین دژ
سوال ۸				
در دوزنقه مقابل طول پاره خط AB را به دست آورید. 				
پاسخ تشریحی				
چون پاره خط AB با قاعده‌های دوزنقه موازی است، پس طبق قضیه تالس نتیجه می‌شود که: 				
از تعمیم تالس همچنین داریم : $AL = 2$ بنابراین $AB = 8$				

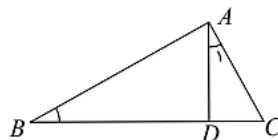
کتاب: ریاضی ۲	رشته: ریاضی و تجربی	پایه: یازدهم	فصل: ۲	درس: ۲
نام فصل: هندسه	نام درس: استدلال و قضیه تالس	مفهوم مورد ارزشیابی: نسبت و تناسب		
حیطه شناختی: کاربرد	سطح ارزشیابی: آسان	بارم: ۱/۵		
نام طراح: جعفر اوج‌بگ	استان: آذربایجان غربی	شهرستان: شاهین‌دژ		
سوال ۹				
در شکل زیر $MN \parallel BC$ است، مقادیر x ، y را به دست آورید.				
				
پاسخ تشریحی				
از تعیمی قضیه تالس داریم				

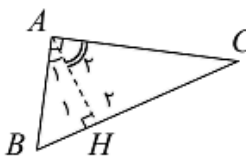
کتاب: ریاضی ۲	رشته: ریاضی و تجربی	پایه: یازدهم	فصل: ۲	درس: ۲
نام فصل: هندسه	نام درس: استدلال و قضیه تالس	مفهوم مورد ارزشیابی: نسبت و تناسب		
حیطه شناختی: کاربرد	سطح ارزشیابی: متوسط		بارم: ۲	
نام طراح: جعفر اوج‌بگ	استان: آذربایجان غربی		شهرستان: شاهین‌دژ	
سوال ۱۰				
در شکل زیر CD نیمساز زاویه C است. اگر $DE \parallel BC$ باشد، حاصل $2DE + 3BC$ را به دست آورید.				
				
پاسخ تشریحی				
				
$DE \parallel BC \xrightarrow{\text{مورب } CD} \hat{D}_1 = \hat{C}_1 \quad [1]$ از طرفی طبق فرض CD نیمساز $\hat{C}$ است، پس: $\hat{C}_1 = \hat{C}_2 \quad [2]$ از ۱ و ۲ نتیجه می‌گیریم $\hat{D}_1 = \hat{C}_2$؛ پس مثلث DEC متساوی‌الساقین است و $DE = EC = 5$ خواهیم داشت: اکنون با استفاده از تعمیم قضیه تالس در مثلث ABC خواهیم داشت: $\frac{DE}{BC} = \frac{AE}{AC} \Rightarrow \frac{5}{BC} = \frac{3}{8} \Rightarrow BC = \frac{40}{3}$ بنابراین: $2DE + 3BC = 2(5) + 3\left(\frac{40}{3}\right) = 50$				

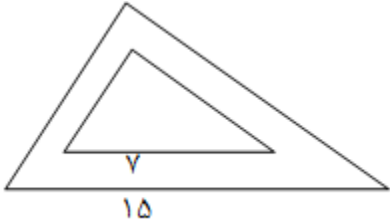
کتاب:ریاضی ۲	رشته: ریاضی و تجربی	پایه:یازدهم	فصل:۲	درس:۳
نام فصل: هندسه	نام درس: تشابه مثلث‌ها	مفهوم مورد ارزشیابی: قضایای تشابه مثلث		
حیطه شناختی: دانش		سطح ارزشیابی:آسان		بارم:۱
نام طراح:جعفر اوج‌بگ	استان:آذربایجان غربی	شهرستان:شاهین‌دژ		
سوال ۱				
ثابت کنید اگر خطی موازی یکی از اضلاع مثلث دو ضلع دیگر را قطع کند در این صورت مثلث کوچکی که به وجود می‌آید با مثلث بزرگ اولیه متشابه است.				
				
پاسخ تشریحی				
از قضیه خطوط موازی داریم $\widehat{D} = \widehat{B}$ و $\widehat{E} = \widehat{C}$ (۱) بنابراین زوایه های دو مثلث نظیر به نظیر با هم برابرند. با توجه به قضیه تالس داریم:				
از (۱) و (۲) و تعریف تشابه نتیجه می‌شود:				

کتاب:ریاضی ۲	رشته: ریاضی و تجربی	پایه:یازدهم	فصل:۲	درس:۳
نام فصل: هندسه	نام درس: تشابه مثلث‌ها	مفهوم مورد ارزشیابی: تشابه مثلث‌ها		
حیطه شناختی: دانش	سطح ارزشیابی:آسان	بارم:۱		
نام طراح:جعفر اوج‌بگ	استان:آذربایجان غربی	شهرستان:شاهین‌دژ		
سوال ۲				
در شکل مقابل P و N و M وسط اضلاع مثلث ABC هستند. تعداد مثلثهای متشابه با هم چند است؟				
				
پاسخ تشریحی				
مثلث اصلی به ۴ مثلث متشابه با مثلث اولیه تقسیم شده است پس ۵ مثلث متشابه داریم.				

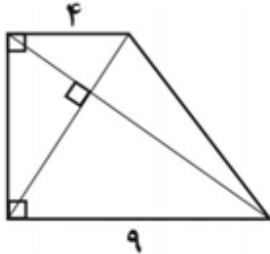
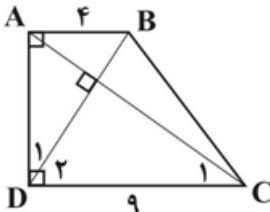
کتاب:ریاضی ۲	رشته: ریاضی و تجربی	پایه:یازدهم	فصل:۲	درس:۳
نام فصل: هندسه	نام درس: تشابه مثلث‌ها	مفهوم مورد ارزشیابی: برخی روابط طولی در مثلث قائم‌الزاویه		
حیطه شناختی: تجزیه و تحلیل		سطح ارزشیابی:متوسط		بارم:۱/۵
نام طراح:جعفر اوج‌بگ	استان:آذربایجان غربی	شهرستان:شاهین‌دژ		
سوال ۳				
در شکل زی، محیط مثلث MEF چقدر است؟				
				
پاسخ تشریحی				
چون اندازه‌های دو ضلع از مثلثی با اندازه‌های دو ضلع از مثلثی دیگر متناسب و زاویه بین آن‌ها برابر باشد، دو مثلث MNP ، MEF متشابه‌اند:				
$\frac{EF}{NP} = \frac{ME}{MN} \text{ پس } EF = ۱۸$				
بنابراین محیط مثلث MEF برابر است با				

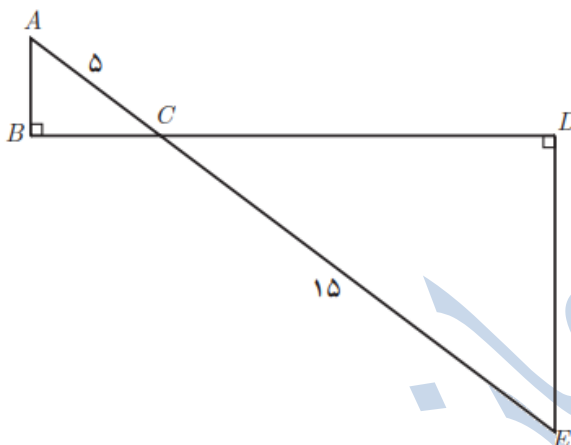
کتاب:ریاضی ۲	رشته: ریاضی و تجربی	پایه:یازدهم	فصل:۲	درس:۳
نام فصل: هندسه	نام درس: تشابه مثلث‌ها	مفهوم مورد ارزشیابی: برخی روابط طولی در مثلث قائم‌الزاویه		
حیطه شناختی: دانش	سطح ارزشیابی:متوسط	بارم:۱		
نام طراح:جعفر اوج‌بگ	استان:آذربایجان غربی	شهرستان:شاهین‌دژ		
سوال ۴				
در شکل روبرو $\widehat{A_1} = \widehat{B}$ و $AC = ۴$ و $BD = ۶$. طول BC را به دست آورید.				
				
پاسخ تشریحی				
دو مثلث ABC و ADC متشابه‌ند، زیرا $\widehat{A_1} = \widehat{B}$ و زاویه C مشترک است. بنابراین داریم				

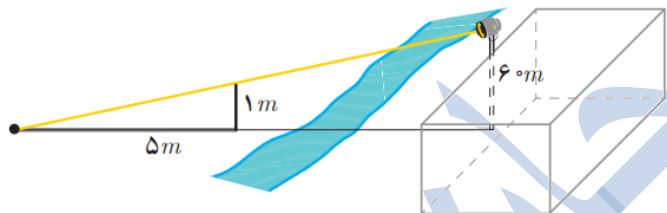
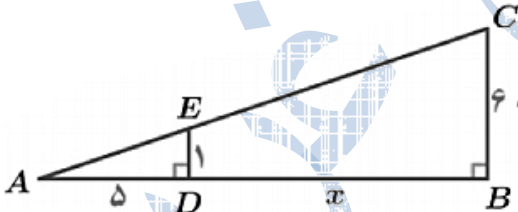
کتاب: ریاضی ۲	رشته: ریاضی و تجربی	پایه: یازدهم	فصل: ۲	درس: ۳
نام فصل: هندسه	نام درس: تشابه مثلث‌ها	مفهوم مورد ارزشیابی: برخی روابط طولی در مثلث قائم‌الزاویه		
حیطه شناختی: دانش	سطح ارزشیابی: متوسط	بارم: ۱		
نام طراح: جعفر اوج‌بگ	استان: آذربایجان غربی	شهرستان: شاهین‌دژ		
سوال ۵				
نشان دهید در هر مثلث قائم‌الزاویه ارتفاع وارد بر وتر میانگین هندسی بین دو قطعه ایجاد شده روی وتر است.				
				
پاسخ تشریحی				
دو مثلث ABH و ACH متشابه‌اند، زیرا $\widehat{A_1} = \widehat{B}$ و زاویه C مشترک است. بنابراین داریم				

کتاب:ریاضی ۲	رشته: ریاضی و تجربی	پایه:یازدهم	فصل:۲	درس:۳
نام فصل: هندسه		نام درس: تشابه مثلث‌ها		مفهوم مورد ارزشیابی:
حیطه شناختی: دانش		سطح ارزشیابی:آسان		بارم:۰/۷۵
نام طراح:جعفر اوج‌بگ		استان:آذربایجان غربی		شهرستان:شاهین‌دژ
سوال ۶				
در شکل مقابل اضلاع دو مثلث دو به دو موازی‌اند. نسبت مساحت مثلث‌ها را به دست آورید. 				
پاسخ تشریحی				
دو مثلث متشابه‌اند نسبت مساحت‌ها برابر مربع نسبت اضلاع است.				

کتاب:ریاضی ۲	رشته: ریاضی و تجربی	پایه:یازدهم	فصل:۲	درس:۳
نام فصل: هندسه	نام درس: تشابه مثلث‌ها	مفهوم مورد ارزشیابی: روابط طولی در مثلث قائم‌الزاویه		
حیطه شناختی: کاربرد	سطح ارزشیابی: آسان	بارم:۰/۷۵		
نام طراح:جعفر اوج‌بگ	استان:آذربایجان غربی	شهرستان:شاهین‌دژ		
سوال ۷				
دو پاره خط با طول های a و ۸ مفروض‌اند. اندازه پاره خطی که واسطه هندسی بین این دو پاره خط است، برابر ۱۲ می‌باشد. مقدار a را بیابید.				
پاسخ تشریحی				

کتاب:ریاضی ۲	رشته: ریاضی و تجربی	پایه:یازدهم	فصل:۲	درس:۳
نام فصل: هندسه	نام درس: تشابه مثلث‌ها	مفهوم مورد ارزشیابی: روابط طولی در مثلث قائم‌الزاویه		
حیطه شناختی: کاربرد		سطح ارزشیابی:متوسط		بارم:۱/۵
نام طراح:جعفر اوج‌بگ	استان:آذربایجان غربی	شهرستان:شاهین‌دژ		
سوال ۸				
در دوزنقه قائم‌الزاویه مقابل، اندازه ساق قائم کدام است؟				
				
پاسخ تشریحی				
				
چون				
همچنین				
لذا مثلثهای ABD , DAC متشابه هستند.				

کتاب:ریاضی ۲	رشته: ریاضی و تجربی	پایه:یازدهم	فصل:۲	درس:۳
نام فصل: هندسه	نام درس: تشابه مثلث‌ها	مفهوم مورد ارزشیابی: تشابه مثلث‌ها		
حیطه شناختی: کاربرد		سطح ارزشیابی:متوسط		بارم:۲
نام طراح:جعفر اوج‌بگ	استان:آذربایجان غربی	شهرستان:شاهین‌دژ		
سوال ۹				
در شکل مقابل دو مثلث قائم‌الزاویه مشاهده می‌کنید. نسبت محیط‌ها و مساحت‌های آنها را به دست آورید.				
				
پاسخ تشریحی				
دو مثلث ABC و CDE متشابه‌اند، زیرا				
لذا اضلاع متناسب هستند. بنابراین نسبت محیط‌ها برابر است با:				
همچنین از تعریف مساحت داریم				

کتاب: ریاضی ۲	رشته: ریاضی و تجربی	پایه: یازدهم	فصل: ۲	درس: ۳
نام فصل: هندسه	نام درس: تشابه مثلث‌ها	مفهوم مورد ارزشیابی: تشابه مثلث‌ها		
حیطه شناختی: کاربرد	سطح ارزشیابی: آسان	بارم: ۱/۵		
نام طراح: جعفر اوج‌بگ	استان: آذربایجان غربی	شهرستان: شاهین‌دژ		
سوال ۱۰				
بر دیوار یک کمپ نظامی نورافکنی به ارتفاع ۶۰ متر (مانند شکل) قرار گرفته است. فردی که در طرف دیگر رودخانه است، می‌خواهد فاصله خود را تا پای نورافکن محاسبه کند. برای این کار چوبی به طول یک متر را روی زمین قرار می‌دهد و مشاهده می‌کند که طول سایه چوب برابر ۵ متر است. فاصله این مرد تا پای نورافکن چقدر است؟				
				
پاسخ تشریحی				
 دو مثلث ADE و ABC متشابه‌اند، زیرا $\hat{A} = \hat{A}$ و $\hat{D} = \hat{B}$				

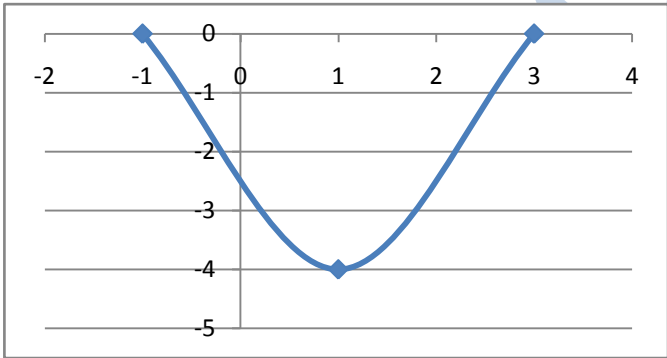
کتاب: ریاضی ۲	رشته: علوم تجربی	پایه: یازدهم	فصل: سوم	درس: دوم
نام فصل: تابع	نام درس: وارون یک تابع و تابع یک به یک			
حیطه شناختی: کاربرد	سطح ارزشیابی:		بارم: ۰/۵	
نام طراح: معصومه حسنزاد	استان: آذربایجان غربی		شهرستان: سلماس	

سوال
با توجه به ضابطه‌ی تابع $f(x) = 5x - 2$ ، کدام یک از نقاط زیر روی نمودار تابع وارون قرار دارد؟ الف) $(1, -2)$ ب) $(3, 1)$ ج) $(2, 2)$ د) $(-1, \frac{1}{5})$
پاسخ تشریحی
با توجه به ویژگی تابع وارون، اگر $(a, b) \in f$ آنگاه $(b, a) \in f^{-1}$. از بین گزینه‌ها، گزینه‌ی «ب» درست است؛ چرا که نقطه‌ی $(1, 3)$ روی تابع f واقع است.

کتاب: ریاضی ۲	رشته: علوم تجربی	پایه: یازدهم	فصل: سوم	درس: دوم
نام فصل: تابع	نام درس: وارون یک تابع و تابع یک به یک			مفهوم مورد ارزشیابی: وارون تابع
حیطه شناختی: ترکیب	سطح ارزشیابی:		بارم: ۱	
نام طراح: معصومه حسن زاد	استان: آذربایجان غربی		شهرستان: سلماس	

سوال
تابعی با دامنه $[-1, 2]$ و برد $[-2, 3]$ رسم کنید به شرطی که یک به یک باشد. سپس وارون این تابع را رسم کنید.
پاسخ تشریحی
سوال باز پاسخ می باشد. هدف از این سوال، اولاً تشخیص یک به یک بودن تابع از روی نمودار است؛ ثانیاً توجه به این مفهوم است که نمودار تابع و نمودار وارون تابع نسبت به نیمساز ربع اول و سوم قرینه می باشند.

کتاب: ریاضی ۲	رشته: علوم تجربی	پایه: یازدهم	فصل: سوم	درس: دوم
نام فصل: تابع	نام درس: وارون یک تابع و تابع یک به یک			
حیطه شناختی: درک و فهم	سطح ارزشیابی:		بارم: ۰/۵	
نام طراح: معصومه حسن‌زاد	استان: آذربایجان غربی		شهرستان: سلماس	

سوال
تابع $f(x) = x^2 - 2x - 3$ را در نظر بگیرید. در کدام بازه، این تابع دارای تابع وارون می‌باشد؟ الف) $(-1, \frac{3}{2}]$ ب) $[1, +\infty)$ ج) $[0, 3]$ د) $(-\infty, 2)$
پاسخ تشریحی
با توجه به نمودار، این تابع یک به یک نیست؛ با محدود کردن دامنه تابع و یک به یک شدن نمودار، می‌توان تابع وارون نوشت. دامنه‌های مربوط به هریک از شاخه‌های سهمی، جواب مطلوب است؛ یعنی بازه‌های $(-\infty, 1]$، $[1, +\infty)$ و زیربازه‌های این دو. لذا گزینه «ب» درست است.

کتاب: ریاضی ۲	رشته: علوم تجربی	پایه: یازدهم	فصل: سوم	درس: دوم
نام فصل: تابع	نام درس: وارون یک تابع و تابع یک به یک			مفهوم مورد ارزشیابی: وارون تابع
حیطه شناختی: درک و فهم	سطح ارزشیابی:		بارم: ۱	
نام طراح: معصومه حسنزاد	استان: آذربایجان غربی		شهرستان: سلماس	

سوال
اگر $f(x) = \frac{7x-2}{4+x}$ باشد آنگاه مقدار $f^{-1}(1)$ را بدست آورید.
پاسخ تشریحی
فرض کنیم $f^{-1}(1) = a$؛ لذا $(a, 1) \in f$. پس خواهیم داشت: $f(a) = 1 \Rightarrow \frac{7a-2}{4+a} = 1$ $\Rightarrow 7a - 2 = 4 + a$ $\Rightarrow a = 1$

کتاب: ریاضی ۲	رشته: علوم تجربی	پایه: یازدهم	فصل: سوم	درس: سوم
نام فصل: تابع	نام درس: اعمال جبری روی توابع	مفهوم مورد ارزشیابی: عمل تقسیم و دامنه		
حیطه شناختی: درک و فهم-ترکیب	سطح ارزشیابی:	بارم: ۱/۵		
نام طراح: معصومه حسن‌زاد	استان: آذربایجان غربی	شهرستان: سلماس		

سوال
برای دو تابع $g(x) = \sqrt{x+c}$ و $f(x) = x^2 + ax + b$ ، مقادیر a ، b و c را طوری بدست آورید که دامنه‌ی تابع $\frac{g}{f}$ برابر $\{1, 3\} - [-1, +\infty)$ باشد.
پاسخ تشریحی
با توجه به اینکه دامنه‌ی تابع $\frac{g}{f}$ برابر $\{x \mid f(x) = 0\} - D_g \cap D_f$ است و $D_g = [-c, +\infty)$, $D_f = \mathbb{R}$ با مقایسه‌ی دامنه‌ی داده شده و $\{x \mid x^2 + ax + b = 0\} - [-c, +\infty)$ می‌توان نتیجه گرفت $c = 1$ و اعداد 1, 3 ریشه‌های تابع f هستند؛ لذا $a = -4, b = 3$.

کتاب: ریاضی ۲	رشته: علوم تجربی	پایه: یازدهم	فصل: سوم	درس: سوم
نام فصل: تابع	نام درس: اعمال جبری روی توابع	مفهوم مورد ارزشیابی: عمل جبری و وارون تابع		
حیطه شناختی: تحلیل	سطح ارزشیابی:	بارم: ۰/۵		
نام طراح: معصومه حسن زاد	استان: آذربایجان غربی	شهرستان: سلماس		

سوال
اگر $f = \{(1, 7), (3, 1), (2, 3)\}$ و $g = \{(1, 2), (3, 5), (4, 1), (2, 0)\}$ باشد، کدام گزینه صحیح است؟ الف) $D_f \cap D_g = D_{f^{-1}} \cap D_{g^{-1}}$ (ب) وارون تابع $f + g$ برابر $f^{-1} + g^{-1}$ است. ج) تابع $f^{-1} + g^{-1}$ دارای دو عضو است. (د) تابع $f \times f^{-1}$ یک به یک نیست.
پاسخ تشریحی
دامنه ها و اعضای توابع ذکر شده در سوال بصورت زیر است: $D_f = \{1, 2, 3\}, D_{f^{-1}} = \{1, 2, 7\}$ $D_g = \{1, 2, 3, 4\}, D_{g^{-1}} = \{0, 1, 2, 5\}$ $f + g = \{(1, 9), (2, 2), (3, 6)\}$ $f^{-1} + g^{-1} = \{(1, 7), (2, 3)\}$ $f \times f^{-1} = \{(1, 21), (2, 4)\}$ لذا گزینه «ج» جواب مطلوب است.

کتاب: ریاضی ۲	رشته: علوم تجربی	پایه: یازدهم	فصل: سوم	درس: سوم
نام فصل: تابع	نام درس: اعمال جبری روی توابع	مفهوم مورد ارزشیابی: رسم نمودار به کمک تبدیلات		
حیطه شناختی: کاربرد	سطح ارزشیابی:	بارم: ۱		
نام طراح: معصومه حسن‌زاد	استان: آذربایجان غربی	شهرستان: سلماس		

سوال
با توجه به نمودار تابع $f(x) = [x]$ ، به کمک تبدیل توابع در رسم نمودار، تابع $g(x) = 2[x] + 1$ را در بازه $[-2, 2)$ رسم کنید.
پاسخ تشریحی
با در دست داشتن نمودار تابع f، می‌توان نمودار $kf(x) + c$ را با k برابر کردن مقدار عرض‌های تابع f و سپس افزودن c واحد به آن‌ها، رسم کرد. در این مورد مقدار طول‌ها تغییری نخواهد کرد. $\begin{aligned} -2 \leq x < -1 &\Rightarrow [x] = -2 \Rightarrow g(x) = 2(-2) + 1 = -3 \\ -1 \leq x < 0 &\Rightarrow [x] = -1 \Rightarrow g(x) = 2(-1) + 1 = -1 \\ 0 \leq x < 1 &\Rightarrow [x] = 0 \Rightarrow g(x) = 2(0) + 1 = 1 \\ 1 \leq x < 2 &\Rightarrow [x] = 1 \Rightarrow g(x) = 2(1) + 1 = 3 \end{aligned}$

کتاب: ریاضی ۲	رشته: علوم تجربی	پایه: یازدهم	فصل: سوم	درس: دوم و سوم
نام فصل: تابع	نام درس: تابع یک به یک و اعمال جبری روی توابع	مفهوم مورد ارزشیابی: تابع یک به یک، اعمال جبری، رسم نمودار		
حیطه شناختی: درک و فهم - تحلیل	سطح ارزشیابی:	بارم: ۱		
نام طراح: معصومه حسنزاد	استان: آذربایجان غربی	شهرستان: سلماس		

سوال
درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید. الف) همه‌ی توابع خطی، یک به یک هستند. ب) وارون هر تابع وارون، خود تابع یک به یک است. ج) نمودار تابع $y = -f(x)$ قرینه‌ی نمودار تابع $y = f(x)$ نسبت به محور عرض‌ها می‌باشد. د) دامنه‌ی حاصلضرب دو تابع برابر است با اشتراک دامنه‌های تک تک توابع.
پاسخ تشریحی
الف) نادرست. توابع خطی ثابت یک به یک نیستند. ب) درست. تابع وارون زمانی بدست می‌آید که تابع اولیه یک به یک باشد. ج) نادرست. محور طول‌ها د) درست

کتاب: ریاضی ۲	رشته: علوم تجربی	پایه: یازدهم	فصل: سوم	درس: دوم
نام فصل: تابع	نام درس: تابع یک به یک و اعمال جبری روی توابع	مفهوم مورد ارزشیابی: تابع یک به یک، اعمال جبری، رسم نمودار		
حیطه شناختی: درک و فهم - تحلیل	سطح ارزشیابی:	بارم: ۰/۷۵		
نام طراح: معصومه حسنزاد	استان: آذربایجان غربی	شهرستان: سلماس		

سوال
جاهای خالی را با عبارت مناسب کامل کنید الف) نمودار $f(x)$ و $f^{-1}(x)$ نسبت به قرینه یکدیگرند. ب) اگر هر خط موازی محور نمودار تابع را در یک نقطه قطع کند، آنگاه آن تابع یک به یک است.
پاسخ تشریحی
الف) نیمساز ناحیه ۱ و ۳ یا $y = x$ ب) x - حداکثر

کتاب: ریاضی ۲	رشته: علوم تجربی	پایه: یازدهم	فصل: سوم	درس: سوم
نام فصل: تابع	نام درس: تابع یک به یک و اعمال جبری روی توابع	مفهوم مورد ارزشیابی: تابع یک به یک، اعمال جبری، رسم نمودار		
حیطه شناختی: درک و فهم - تحلیل	سطح ارزشیابی:	بارم: ۱		
نام طراح: معصومه حسنزاد	استان: آذربایجان غربی	شهرستان: سلماس		

سوال
اگر $f(x) = x $ و $g(x) = \frac{1}{x}$ باشد ضابطه جمع و ضرب دو تابع را نوشته دامنه آنها را مشخص کنید.
پاسخ تشریحی
$f(x) + g(x) = x + \frac{1}{x}$ دامنه: $R - \{0\}$ $f(x)g(x) = x (\frac{1}{x})$ دامنه: $R - \{0\}$

کتاب: ریاضی ۲		رشته: تجربی	پایه: یازدهم	درس: دوم
فصل : سوم	نام فصل: تابع	نام درس: وارون یک تابع و تابع یک به یک	مفهوم ارزشیابی:ارتباط بین تابع و وارون آن	
حیطه شناختی: فهمیدن و تحلیل		سطح ارزشیابی: متوسط	بارم: ۱	
نام طراح: نیلوفر صدیقی		استان : آذربایجان غربی		شهرستان: ارومیه-بخش انزل
سوال				
نوع سوال: تشریحی تابع داده شده با ضابطه $f(x) = k(2 - x - x^3)$ ، دارای یک تابع وارون است و $f^{-1}(3) = -2$. مقدار k را معلوم کنید.				
پاسخ تشریحی				
$(3,2) \in f^{-1} \quad (0/25) \rightarrow (2,3) \in f \quad (0/25) \rightarrow 3 = k(2 - (-2) - (-2)^3) = 12k \quad (0/25)$				
$k = \frac{312}{12} = 26 \quad (0/25)$				

کتاب: ریاضی ۲		رشته: تجربی	پایه: یازدهم	درس: دوم
فصل : سوم	نام فصل: تابع	نام درس: وارون تابع و تابع یک به یک	مفهوم ارزشیابی: تابع یک به یک و یافتن وارون تابع	
حیطه شناختی: فهمیدن-کاربرد		سطح ارزشیابی: دشوار	بارم: ۲/۵	
نام طراح: نیلوفر صدیقی		استان : آذربایجان غربی	شهرستان: ارومیه-بخش انزل	
سوال				
نوع سوال: تشریحی $f(x) = \begin{cases} x + 3 & x < 0.6 \\ +x & x \geq 0 \end{cases}$ را در نظر بگیرید. تابع وارون f را در صورت وجود بدست آورید.				
پاسخ تشریحی				
تابع بر هر زیر بازه خطی غیر ثابت است و از طرفی بردهای هر ضابطه که همان دامنه تابع وارون است اشتراکی ندارند یعنی هر خط به موازات محور افقی حداکثر در یک نقطه نمودار را قطع می کند و یک به یک است پس تابع وارون f وجود دارد.(۰/۲۵)				
$f^{-1}(x) = \begin{cases} x - 3 & x < 3 \\ x - 6 & x \geq 6 \end{cases} \quad (۰/۲۵)$				

کتاب: ریاضی ۲		رشته: تجربی		پایه: یازدهم		درس: دوم	
فصل : سوم		نام فصل: تابع		نام درس: تابع یک به یک و ضابطه تابع وارون		مفهوم ارزشیابی: پیدا کردن وارون تابع	
حیطه شناختی: کاربرد				سطح ارزشیابی: متوسط		بارم: ۰/۷۵	
نام طراح: نیلوفر صدیقی				استان : آذربایجان غربی		شهرستان: ارومیه-بخش انزل	
سوال							
نوع سوال: تشریحی							
ضابطه وارون تابع $f(x) = x^{-\frac{3}{5}}$ بر دامنه $x > 0$ را بدست آورید.							
پاسخ تشریحی							

کتاب: ریاضی ۲		رشته: تجربی	پایه: یازدهم	درس: سوم
فصل: سوم	نام فصل: تابع	نام درس: وارون یک تابع و تابع یک به یک	مفهوم ارزشیابی: رابطه f و قرینه آن	
حیطه شناختی: فهمیدن		سطح ارزشیابی: آسان	بارم: ۰/۲۵	
نام طراح: نیلوفر صدیقی		استان: آذربایجان غربی	شهرستان: ارومیه-بخش انزل	
سوال				
نوع سوال: جای خالی در جاهای خالی عبارت مناسب بنویسید. تابع f و $-f$ نسبت به متقارن هستند				
پاسخ تشریحی				
محور x ها (۰/۲۵)				

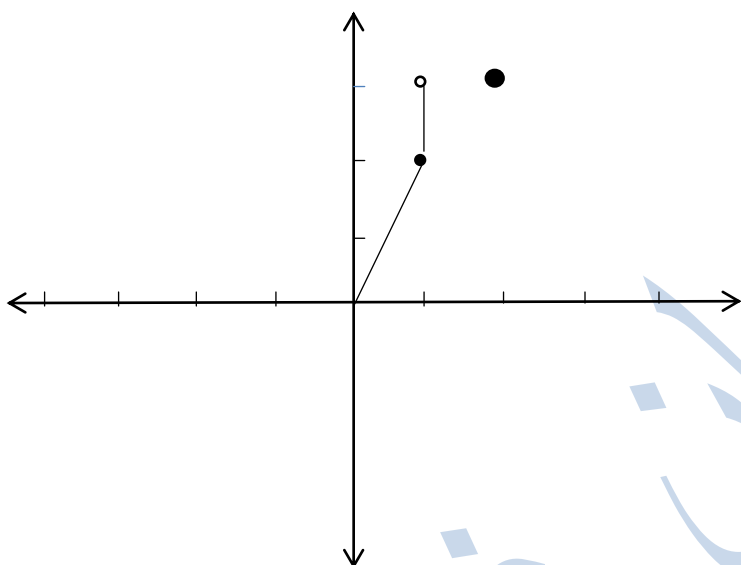
کتاب: ریاضی ۲		رشته: تجربی	پایه: یازدهم	درس: دوم و سوم
فصل : سوم	نام فصل: تابع	نام درس: وارون یک تابع و تابع یک به یک	مفهوم ارزشیابی: تابع قرینه و تابع وارون	
حیطه شناختی: فهمیدن		سطح ارزشیابی: متوسط	بارم: ۰/۵	
نام طراح: نیلوفر صدیقی		استان : آذربایجان غربی	شهرستان: ارومیه-بخش انزل	
سوال				
نوع سوال: جای خالی اگر دامنه تابع f برابر $[a, b]$ و برد آن برابر $[c, d]$ باشد، آن گاه دامنه تابع f^{-1} برابر با و دامنه تابع f^{-1} برابر با است				
پاسخ تشریحی				

کتاب: ریاضی ۲		رشته: تجربی	پایه: یازدهم	درس: دوم
فصل : سوم	نام فصل: تابع	نام درس: وارون یک تابع و تابع یک به یک		مفهوم ارزشیابی: تابع وارون
حیطه شناختی: تحلیل و کار بستن		سطح ارزشیابی: متوسط		بارم: ۱/۵
نام طراح: نیلوفر صدیقی		استان : آذربایجان غربی		شهرستان: ارومیه-بخش انزل

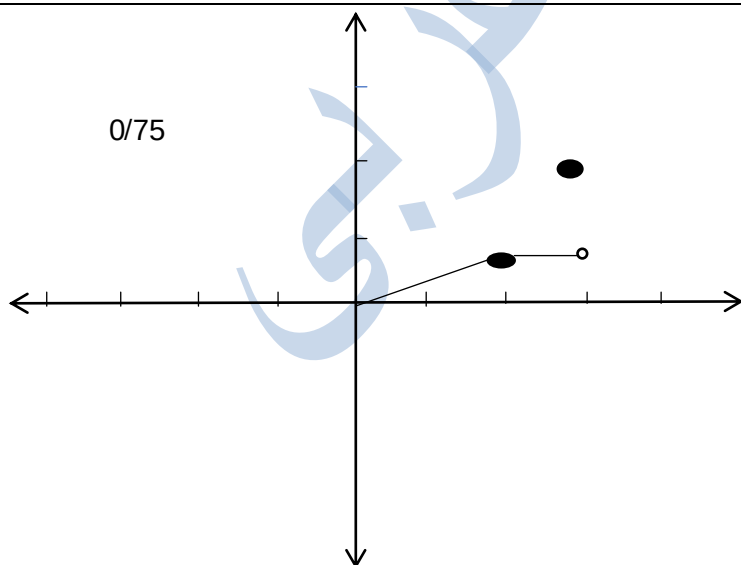
سوال

نوع سوال: تشریحی

با توجه به نمودار تابع f ، نمودار تابع وارون آن را رسم کنید.

پاسخ تشریحی

0/75

$$f^{-1}(x) = \begin{cases} -x & 0 < x \leq 21 \\ 2 & 2 < x < 32 \\ x = 3 \end{cases}$$

0/75

کتاب: ریاضی ۲		رشته: تجربی	پایه: یازدهم	درس: دوم
فصل : سوم	نام فصل:	نام درس: وارون یک تابع و تابع یک به یک	مفهوم ارزشیابی: تشخیص تابع یک به یک	
حیطه شناختی: ترکیب		سطح ارزشیابی: متوسط	بارم: ۰/۲۵	
نام طراح: نیلوفر صدیقی		استان : آذربایجان غربی	شهرستان: ارومیه-بخش انزل	
سوال				
نوع سوال: ۴ گزینه ای				
با محدود کردن تابع $f(x) = -2(x - 4)^2 + 3$ روی کدامیک از بازه های زیر یک به یک است؟				
الف- $[-4, 6]$				
ب- $[-4, 8]$				
ج- $[2, 5]$				
د- $[4, 6]$				
پاسخ تشریحی				
نقطه راس سهمی برابر با $(4, 3)$ می باشد پس بر یکی از دو بازه $[4, \infty)$ و $(-\infty, 4]$ یک به یک می باشد. پس بر زیر بازه های آن ها هم یک به یک است و گزینه د صحیح است (۰/۲۵)				

کتاب: ریاضی ۲		رشته: تجربی	پایه: یازدهم	درس: اول
فصل: سوم		نام فصل: تابع		مفهوم ارزشیابی: تساوی دوتابع و دامنه تابع
حیطه شناختی: ارزیابی		سطح ارزشیابی: متوسط		بارم: ۱
نام طراح: نیلوفر صدیقی		استان: آذربایجان غربی		شهرستان: ارومیه-بخش انزل
سوال				
نوع سوال: گستره پاسخ آیا دو تابع $f(x) = \frac{x-2}{\sqrt{x-2}}$ و $g(x) = \sqrt{x-2}$ باهم برابرند؟ چرا؟				
پاسخ تشریحی				
خیر (۰/۲۵) زیرا $D_f = (2, \infty)$ در حالیکه $D_g = [2, \infty)$ و شرط اول برابری دو تابع برقرار نیست. (۰/۲۵)				

کتاب: ریاضی ۲	رشته: تجربی	پایه: یازدهم	درس: اول
فصل: سوم	نام فصل: تابع	مفهوم ارزشیابی: خواص تابع جز صحیح و رسم تابع جز صحیح و گویا	
حیطه شناختی: تحلیل و کاربرد	سطح ارزشیابی: متوسط	بارم: ۱	
نام طراح: نیلوفر صدیقی	استان: آذربایجان غربی	شهرستان: ارومیه-بخش انزل	

سوال

نوع سوال: تشریحی

تابع زیر را رسم کنید.

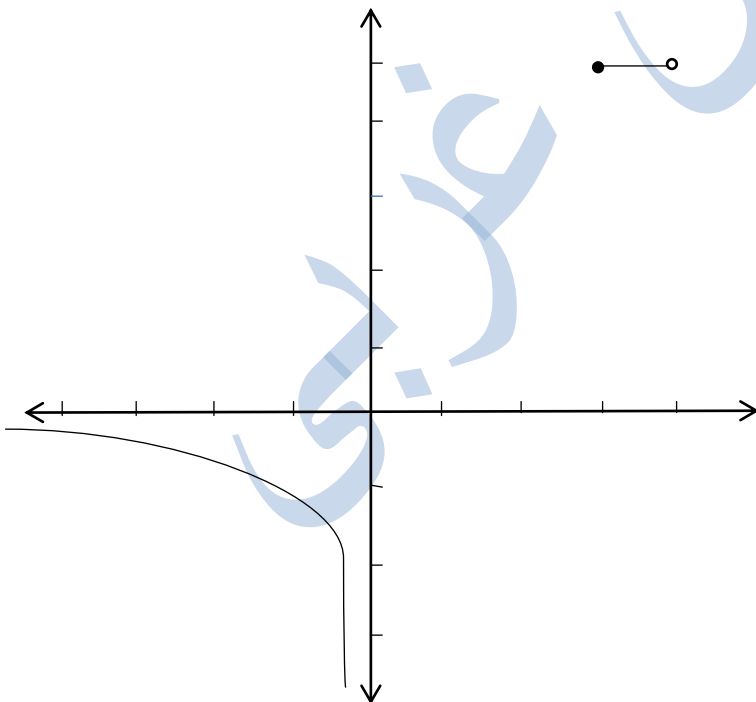
پاسخ تشریحی

چون در فاصله $[3, 4)$ داریم $[x] = 3$ پس

$$f(x) = \begin{cases} 5 & 3 \leq x < 4 \\ \frac{1}{x} & x < 3 \end{cases} \quad (0/25)$$

(0/75)

کتاب: ریاضی ۲	رشته: تجربی	پایه: یازدهم	درس: اول
فصل: سوم	نام فصل: تابع	مفهوم ارزشیابی: دامنه تابع گویا	
حیطه شناختی: دانش و تحلیل	سطح ارزشیابی: متوسط	بارم: ۰/۲۵	
نام طراح: نیلوفر صدیقی	استان: آذربایجان غربی	شهرستان: ارومیه-بخش انزل	
سوال			
نوع سوال: جای خالی دامنه تابع $f(x) = \frac{x^2-4}{x+2}$ برابر با است.			
پاسخ تشریحی			
$(0/25)D_f = R - \{-2\}$			

فیزیک

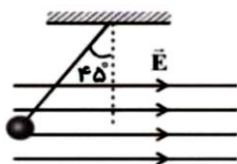

سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور		گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی	

ردیف	/**فصل اول/	طراح
۱	درست یا نادرست بودن جملات زیر را مشخص کنید. (الف) اگر باشد نیرویی که q_1 بر q_2 وارد می کند بیشتر از نیرویی است که q_2 بر q_1 وارد می کند. میدان الکتریکی حاصل از بار q در یک نقطه خاص به بزرگی بار q_0 ای که در آن نقطه قرار دارد بستگی ندارد. (ب) به کمک یک دوک فلزی می توان نشان داد تراکم بار و پتانسیل بار در نقاط نوک تیز بیشتر است. (ت) اگر سیم رسانایی در تعادل الکتروستاتیکی باشد جریان ثابتی در سیم برقرار است. (ث) اگر اختلاف پتانسیل دو سر یک خازن را دو برابر کنیم ظرفیت خازن نصف می شود. (ج) کار نیروی الکتریکی در هر جابجایی، در داخل و روی سطح رسانا صفر است. (چ) میزان تراکم خطوط میدان در هر ناحیه از فضا نشان دهنده اندازه میدان در آن ناحیه است. هر جا خطوط میدان الکتریکی متراکم تر باشد، اندازه میدان الکتریکی کمتر است. (ح) اگر پتانسیل الکتریکی پایانه مثبت یک باتری ۱۲+ ولت و پتانسیل الکتریکی پایانه منفی آن ۱۲- ولت باشد، در این صورت اختلاف پتانسیل دو سر باتری ۲۴ ولت می باشد. (خ) هرگاه گوی فلزی را به کلاهک الکتروسکوپ نزدیک کنیم و مشاهده می شود که عقربه الکتروسکوپ تکان نمی خورد، نتیجه می گیریم گوی فلزی بار الکتریکی ندارد. (د) اساس کار دستگاه های فتوکپی جذب جوهر باردار توسط کاغذ باردار است.	زهرا عزتی
۲	جاهای خالی را با عبارت مناسب پر کنید. (الف) طبق اصل بار الکتریکی، بار الکتریکی یک جسم مضرب درستی از بار یک الکترون است. وقتی بار الکتریکی منفی در جهت میدان الکتریکی جابجا می شود انرژی پتانسیل الکتریکی آن می یابد. (ب) اگر بار مثبت در جهت خطوط میدان الکتریکی حرکت کند انرژی پتانسیل آن می آید. (پ) اگر فاصله بین دو بار الکتریکی ۳ برابر شود نیروی بین آنها می شود. (ت) با افزایش اختلاف پتانسیل دو سر صفحه های خازن، ظرفیت آن می ماند. (ث) وقتی به جسم بار الکتریکی داده می شود بار در محل داده شده به جسم ثابت می ماند. (ج) در حضور میدان الکتریکی الکترونهاى آزاد یک فلز با سرعتی موسوم به در خلاف جهت میدان رانده می شوند.	بیبا صفایی علی سامی زهرا عزتی

سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور	گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی		

	(چ) نوع باری که دو جسم در اثر مالش پیدا می کنند به آنها بستگی دارد. (ح) در فضای بین دو صفحه ی باردار و دور از لبه های صفحات، خطوط میدان الکتریکی مستقیم، موازی و هم فاصله اند. به چنین میدانی، میدان الکتریکی می گویند. (خ) اگر عمود بر خطوط میدان الکتریکی بار مثبتی را جابجا کنیم انرژی پتانسیل الکتریکی بار (د) با دو برابر شدن فاصله بین دو ذره باردار، نیروی الکتریکی بین آنها می شود. (ذ) میدان الکتریکی در هر نقطه از فضا خطی بر خطوط میدان در آن نقطه است. (ر) در تعادل الکترواستاتیک میدان داخل رسانای منزوی است .	
علی سامی زهره عزتی	عبارت صحیح را از داخل پرانتز انتخاب کنید (الف) اگر پتانسیل الکتریکی پایانه مثبت یک باتری ۱۲ + ولت و پتانسیل الکتریکی پایانه منفی آن ۱۲ - ولت باشد، در این صورت اختلاف پتانسیل دو سر باتری (۲۴ ولت - ۰ ولت) ولت می باشد . (ب) انرژی پتانسیل الکتریکی بار منفی با حرکت در خلاف جهت میدان الکتریکی (افزایش - کاهش) می یابد. (پ) بزرگی نیروی الکتریکی بین دو ذره ی باردار با مربع فاصله دو ذره از هم نسبت (مستقیم - وارون) دارد. (ت) میدان در رساناهای باردار در همه جا (مماس - عمود) بر سطح رسانا است . (ث) اگر بار الکتریکی (مثبت - منفی) در جهت میدان الکتریکی یکنواخت جابجا شود، انرژی پتانسیل الکتریکی آن کاهش می یابد. (ج) به مجموعه دو بار الکتریکی هم اندازه (همنام - غیر همنام) دوقطبی الکتریکی گفته می شود. (چ) کولن - ولت یکای (انرژی الکتریکی - بار الکتریکی) است. (ح) در شکل مقابل گلوله آونگ در تعادل است . بار گلوله (مثبت - منفی) است.	

سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور		گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی	

	(خ) اگر بار الکتریکی دو ذره باردار، هر یک دو برابر و فاصله بین آنها $(2 - \sqrt{2})$ برابر شود نیروی کولنی بین آنها ثابت می ماند. (د) در روش القا برای ایجاد بار روی کره رسانا، بار الکتریکی کره (مخالف - موافق) بار جسمی است که نزدیک کره قرار دارد. (ذ) میدان الکتریکی روی عمود منصف خط واصل دوقطبی (عمود بر - در راستای) خط واصل دو بار است.	
زهره عزتی	۴ گزینه درست را انتخاب کنید: الف) اختلاف پتانسیل الکتریکی در نزدیکی یک بار نقطه ای، به کدامیک از عوامل زیر بستگی دارد؟ ۱- نوع بار ۲- اندازه بار ۳- اندازه میدان الکتریکی ۴- هیچکدام ب) ظرفیت خازن به کدامیک از عوامل زیر بستگی دارد؟ ۱- اختلاف پتانسیل دو سر خازن ۲- بار ذخیره شده خازن ۳- ویژگی های ساختاری خازن ۴- هیچکدام پ) با حرکت بار الکتریکی مثبت در جهت میدان، پتانسیل آن می یابد و کار انجام شده توسط میدان مقداری است. ۱- کاهش - منفی ۲- افزایش - مثبت ۳- کاهش - مثبت ۴- افزایش - منفی ت) اگر یکی از بارهای الکتریکی را دو برابر و فاصله بین بارها را دو برابر کنیم، نیروی بین دو بار چند برابر می شود؟ ۱- دو برابر ۲- چهار برابر ۳- نصف ۴- یک چهارم برابر ث) اگر فاصله صفحات را افزایش دهیم، ظرفیت خازن می یابد. ۱- افزایش ۲- کاهش ۳- تغییر نمی یابد ۴- بستگی به بار صفحات دارد ج) کدامیک از گزینه های زیر در مورد میدان الکتریکی درست است؟ ۱) اندازه میدان الکتریکی در هر نقطه از محیط، وابسته به بار آزمون است. ۲) تجسم واقعی خطوط میدان، در فضا است و بنابراین طرحی سه بعدی دارد. ۳) خطوط میدان الکتریکی برآیند، ممکن است یکدیگر را قطع کنند .	

سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور	گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی		

۴) در میدان یکنواخت، فقط جهت میدان در تمام نقاط مختلف یکسان است.

چ) یک الکتروسکوپ (برق نما) دارای بار مثبت بوده و تیغه های آن باز هستند. یک میله پلاستیکی را به آرامی به کلاهک الکتروسکوپ نزدیک می کنیم و تیغه ها به مقدار کمی بازتر می شوند. بار میله از چه نوع است و با انجام این کار، مقدار بار کلاهک الکتروسکوپ چه تغییری کرده است؟

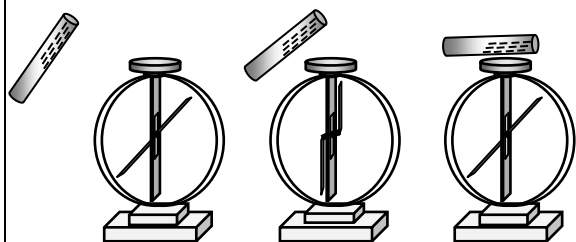
- ۱) مثبت - زیاد شده
 ۲) مثبت یا خنثی - زیاد شده
 ۳) مثبت - کم شده
 ۴) مثبت یا خنثی - کم شده

خ) بار الکتریکی داده شده به یک رسانا در پخش می شود و چگالی سطحی بار الکتریکی در می شود.

- ۱) سطح خارجی - نقاط نوک تیز بیشتر
 ۲) سطح خارجی - همه جا یکسان
 ۳) درون جسم - درون جسم بیشتر
 ۴) همه جا یکنواخت - همه جا یکسان

۵

مطابق شکل زیر میله ی خشک پلاستیکی را با مالش باردار کرده و بدون تماس به آرامی به کلاهک الکتروسکوپ بارداری نزدیک می کنیم. تیغه های الکتروسکوپ ابتدا به هم نزدیک و سپس از هم دور می شوند. با توجه به شکل گزینه های درست را انتخاب کنید

الف) بار الکتروسکوپ (منفی - مثبت) است.

ب) بار میله از بار الکتروسکوپ (کمتر - بیشتر) است.

پ) در تمام مدت نزدیک شدن میله به الکتروسکوپ، الکترون ها (از کلاهک به تیغه ها - از تیغه ها به کلاهک) شارش می کنند.

ت) با نزدیک کردن میله، بار کل الکتروسکوپ (ثابت می ماند - تغییر می کند)

۶

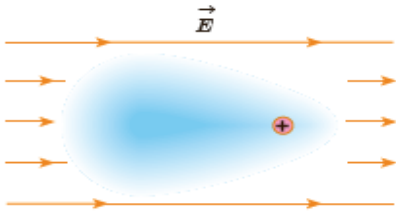
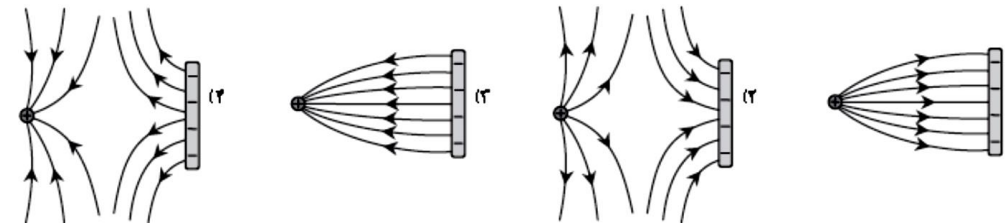
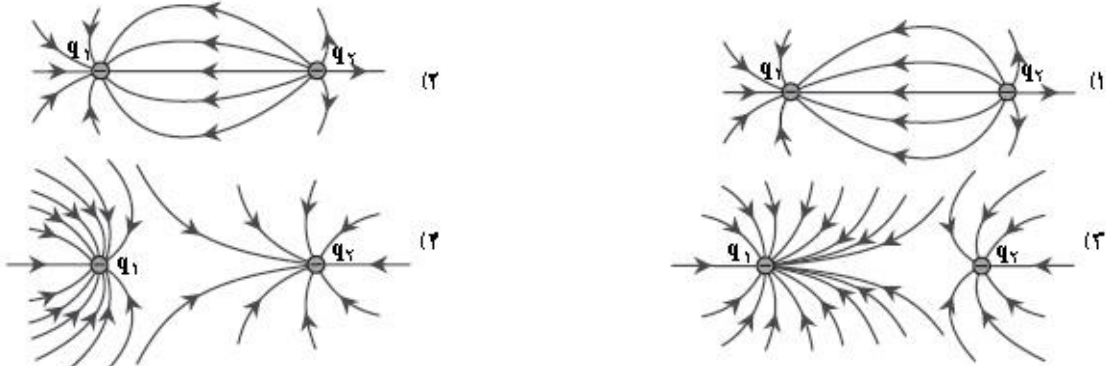
در هر یک از موارد زیر کلمه مناسب را انتخاب کنید:

الف) بار الکتریکی مثبت در جهت میدان حرکت می کند انرژی پتانسیل الکتریکی آن (افزایش - کاهش) می یابد و انرژی مکانیکی آن (ثابت می ماند - تغییر می کند) و همین بار اگر عمود بر خطوط میدان الکتریکی حرکت کند انرژی پتانسیل الکتریکی آن (ثابت می ماند - تغییر می کند).

سلیمان
رسولی

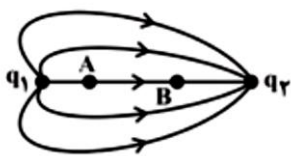
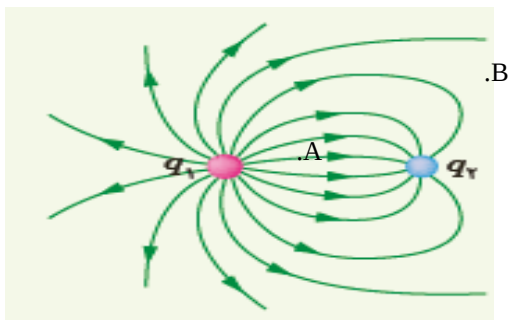
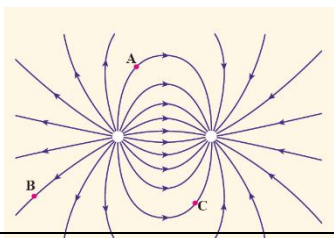
امید
باغبانی

سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور	گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی		

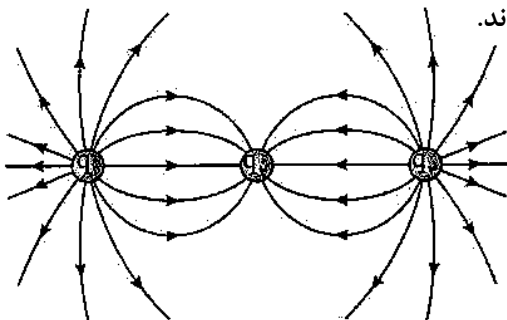
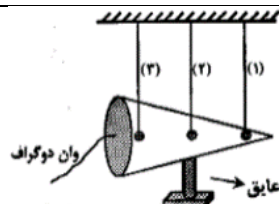
۷	الف) برداشت شما از شکل مقابل چیست؟ ب) تحقیق کنید معمولاً چرا شخصی که در داخل شخصی که در د اتومبیل یا هواپیما است از خطر آذرخش در امان می ماند؟	زهرای عزتی
۸	مطابق شکل روبرو یک میله نارسنای باردار با بار مثبت را به جسم رسانای بدون بار که روی پایه عایق قرار دارد نزدیک می کنیم . الف - چگونه توزیع بار الکتریکی را در روی جسم رسم کنید. ب - چگالی سطحی بار الکتریکی را در نقاط A و B با هم مقایسه کنید. ج - پتانسیل الکتریکی را در نقاط A و B مقایسه کنید.	بیتا صفایی
۹	الف) در کدام یک از شکل های زیر خطوط میدان الکتریکی بین صفحه و گوی باردار به درستی رسم شده است؟ ب) دو ذره باردار منفی را کنار هم قرار داده ایم. اگر $q_1 > q_2$ باشد ، کدام شکل خطوط میدان الکتریکی را به درستی نشان می دهد؟ 	زهرای عزتی

سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور		گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی	

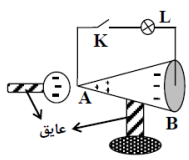
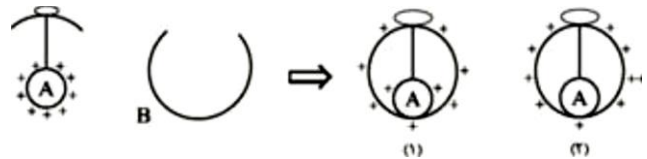
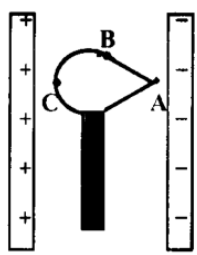
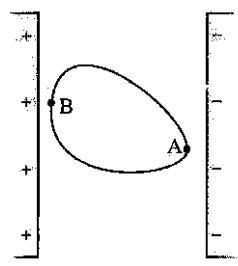
۱۰	به سوالات زیر پاسخ دهید. الف) جسم بارداری را به یک کره رسانای بدون بار که روی پایه عایقی قرار دارد نزدیک می کنیم، توضیح دهید که چه اتفاقی می افتد؟ ب) با نزدیک و دور کردن صفحه های خازن ، ظرفیت خازن چه تغییری می کند؟ پ) میدان الکتریکی درون باتری از قطب مثبت به سمت قطب منفی است. توضیح دهید چرا وقتی از قطب مثبت باتری به سمت قطب منفی آن می رویم، پتانسیل کاهش می یابد و برعکس؟	امید باغبانی زهرا عزتی
۱۱	بار q را در نقطه های A ، B و C از میدان الکتریکی غیر یکنواخت شکل روبرو قرار دهید و جهت نیروی الکتریکی وارد بر این بار منفی را تعیین کنید.	علی سامی
۱۲	خطوط میدان الکتریکی برای دو کره رسانای باردار و کوچک نشان داده شده است با (بلی) و (خیر) به سوالهای زیر پاسخ دهید: الف) بار q_1 منفی و بار q_2 منفی است. ب) بار q_1 از بار q_2 بزرگتر است. ج) پتانسیل الکتریکی نقطه A از نقطه B بیشتر است. د) اندازه میدان الکتریکی در دو نقطه A و B برابر است.	زهرا عزتی
۱۳	شکل زیر خطوط میدان الکتریکی را در بین دو بار الکتریکی نقطه ای را نشان می دهد: الف) علامت بارهای q_1 و q_2 را تعیین کرده و اندازه بار آنها را مقایسه کنید . ب) اندازه میدان الکتریکی را دو نقطه A و B را مقایسه کنید.	زهرا عزتی

سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور		گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی	

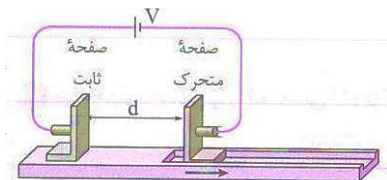
۱۴	در شکل مقابل ، سه ذره باردار بر روی یک خط راست قرار گرفته اند. الف) با توجه به آرایش خطوط میدان ها ، نوع بار هر یک را مشخص کنید. ب اندازه بارها را مقایسه کنید.																	
۱۵	با توجه به عبارت بیان شده در ستون الف مورد مناسب را در ستون ب انتخاب کنید. (در ستون ب گزینه اضافه وجود دارد)	<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1- به کمک این وسیله می توانیم باردار بودن یک جسم را تشخیص دهیم</td> <td>a- جنس دی الکتریک</td> </tr> <tr> <td>2- به خاصیتی که اطراف هر بار الکتریکی ایجاد می شود می گوئیم.</td> <td>b- توزیع بار در رسانا</td> </tr> <tr> <td>3- آزمایش فارادی نشان دهنده آن است .</td> <td>c- الکتروسکوپ</td> </tr> <tr> <td>4- این پدیده در عایق بین دو صفحه خازن ها، معمولا با ایجاد یک جرقه همراه است و در بیشتر مواقع خازن را می سوزاند.</td> <td>d- بار الکتریکی</td> </tr> <tr> <td>5- آمپر - ساعت یکای این کمیت فیزیکی است.</td> <td>e- میدان الکتریکی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>f- فرو ریزش الکتریکی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>g- جریان الکتریکی</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	1- به کمک این وسیله می توانیم باردار بودن یک جسم را تشخیص دهیم	a- جنس دی الکتریک	2- به خاصیتی که اطراف هر بار الکتریکی ایجاد می شود می گوئیم.	b- توزیع بار در رسانا	3- آزمایش فارادی نشان دهنده آن است .	c- الکتروسکوپ	4- این پدیده در عایق بین دو صفحه خازن ها، معمولا با ایجاد یک جرقه همراه است و در بیشتر مواقع خازن را می سوزاند.	d- بار الکتریکی	5- آمپر - ساعت یکای این کمیت فیزیکی است.	e- میدان الکتریکی		f- فرو ریزش الکتریکی		g- جریان الکتریکی
الف	ب																	
1- به کمک این وسیله می توانیم باردار بودن یک جسم را تشخیص دهیم	a- جنس دی الکتریک																	
2- به خاصیتی که اطراف هر بار الکتریکی ایجاد می شود می گوئیم.	b- توزیع بار در رسانا																	
3- آزمایش فارادی نشان دهنده آن است .	c- الکتروسکوپ																	
4- این پدیده در عایق بین دو صفحه خازن ها، معمولا با ایجاد یک جرقه همراه است و در بیشتر مواقع خازن را می سوزاند.	d- بار الکتریکی																	
5- آمپر - ساعت یکای این کمیت فیزیکی است.	e- میدان الکتریکی																	
	f- فرو ریزش الکتریکی																	
	g- جریان الکتریکی																	
۱۶	با طراحی آزمایشی ، بر هم کنش بار های الکتریکی همنام را نشان دهید.	زهرا عزتی																
۱۷	با یک الکتروسکوپ و یک میله و پارچه پشمی یا ابریشمی آزمایشی را شرح دهید که به کمک آن بتوان نوع بار میله را کرد.	امید باغبانی																
۱۸	آزمایشی را شرح دهید که نشان دهد داخل جسم رسانا بار الکتریکی وجود ندارد.	امید باغبانی																
۱۹	در شکل روبرو مخروط فلزی که بر روی پایه عایق قرار دارد را به واندوگراف متصل کنیم مشاهدات خود را درباره انحراف آونگ ها پیش بینی کنید و علت آن را بنویسید؟	علی سامی 																

سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور		گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی	

۲۰	در شکل یک کره فلزی با بار منفی را، به مخروط رسانای بدون باری نزدیک می کنیم. الف: آیا با وصل کلید K لامپ روشن می شود؟ چرا؟ ب: اگر مخروط را برای لحظه ای کوتاه با دست لمس کنیم، بارمخروط + می شود؟ یا -؟ چرا؟		زهرا عزتی
۲۱	در شکل مقابل آونگ الکتریکی A را که بار دارد درون ظرف B قرار می دهیم کدام یک از شکلهای (۱) یا (۲) توزیع بار را درست نشان می دهد؟ علت را بنویسید		زهرا عزتی
۲۲	در شکل مقابل جسم رسانای منزوی و خنثی که روی پایه عایقی قرار دارد بین این دو صفحه رسانای باردار موازی در تعادل الکتروستاتیکی قرار دارد . الف) میدان الکتریکی خالص درون جسم رسانا چقدر است؟ ب) پتانسیل الکتریکی نقاط A و B و C را با یکدیگر مقایسه کنید.		زهرا عزتی
۲۳	در شکل مقابل ، یک جسم رسانا در یک میدان الکتریکی یکنواخت قرار داشته و تعادل الکتروستاتیکی در آن ایجاد شده است. الف) آیا داخل این جسم میدان الکتریکی وجود دارد؟ چرا؟ ب) با ذکر دلیل چگالی سطحی بار الکتریکی را در نقاط A و B با هم مقایسه کنید. ج) پتانسیل الکتریکی در نقطه A بیشتر است یا B؟ چرا؟		زهرا عزتی

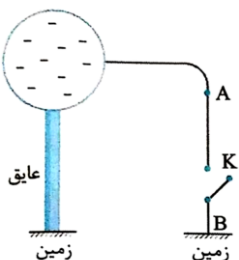
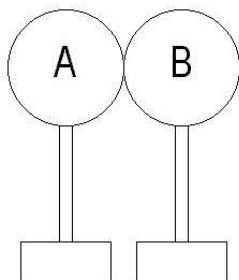
سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور		گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی	

۲۴	شکل بالا خطوط میدان الکتریکی را در ناحیه ای از فضا نشان می دهد. الف) بردار میدان الکتریکی در نقاط A و B را در شکل مقابل به دقت رسم کنید. ب) پتانسیل الکتریکی کدام نقطه بیشتر است ؟ چرا؟ پ) انرژی پتانسیل الکتریکی یک الکترون در جابجایی از A به B افزایش می یابد یا کاهش؟	زهرا عزتی									
۲۵	جدول روبرو برخی مشخصات دی الکتریک ها را در نشان می دهد . با توجه به این جدول پاسخ دهید . <table border="1"> <thead> <tr> <th>ماده دی الکتریک</th><th>ثابت دی الکتریک</th><th>قدرت دی الکتریک (kV/mm)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>پلی استیرن</td><td>2/6</td><td>24</td></tr> <tr> <td>شیشه</td><td>5</td><td>14</td></tr> </tbody> </table> الف) خازنی با دی الکتریک شیشه را با ولتاژ ۳۰۰ ولت شارژ کرده سپس آن را از مولد جدا می کنیم . اگر پس از جدا کردن خازن از مولد ، شیشه را خارج کرده و فضای بین صفحات را با پلی استیرن پر کنیم ، اختلاف پتانسیل خازن چه تغییری می کند؟ ب) اگر ابتدا بدون آنکه خازن را از مولد جدا کنیم ، فاصله صفحات خازن با دی الکتریک شیشه را به ۰/۰۲ میلی متر برسانیم آیا خازن می سوزد؟	ماده دی الکتریک	ثابت دی الکتریک	قدرت دی الکتریک (kV/mm)	پلی استیرن	2/6	24	شیشه	5	14	زهرا عزتی
ماده دی الکتریک	ثابت دی الکتریک	قدرت دی الکتریک (kV/mm)									
پلی استیرن	2/6	24									
شیشه	5	14									
۲۶	دانش آموزی در آزمایشگاه خازنی با دی الکتریک میکا ($k = 6$) را به باتری وصل کرده است. اگر دی الکتریک را از خازن خارج کند ، ظرفیت و بار ذخیره شده در خازن چه تغییری خواهد کرد؟	امید باغبانی									
۲۷	یک خازن تخت به یک باتری بسته شده است. در همین حال فاصله بین صفحات خازن را دو برابر می کنیم. ظرفیت خازن و میدان الکتریکی بین صفحات و انرژی ذخیره شده در خازن چگونه تغییر می کند؟	زهرا عزتی									
۲۸	مطابق شکل ، دو صفحه خازن بر روی ریل عایقی سوار شده اند. با جابجا کردن صفحه متحرک به سمت راست ، با ذکر دلیل بیان کنید که کمیت های زیر چگونه تغییر می کند؟ الف) ظرفیت خازن ب) اختلاف پتانسیل بین صفحات	زهرا عزتی									

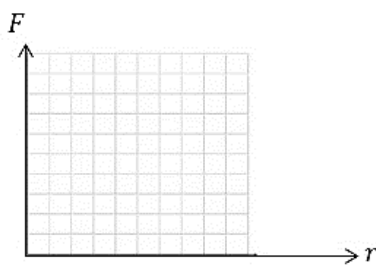
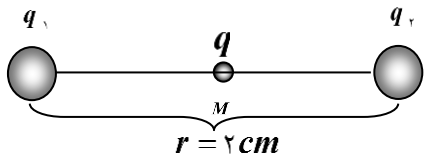

سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور		گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی	

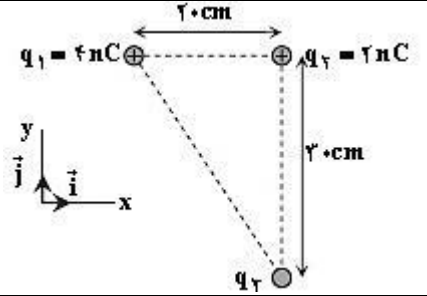
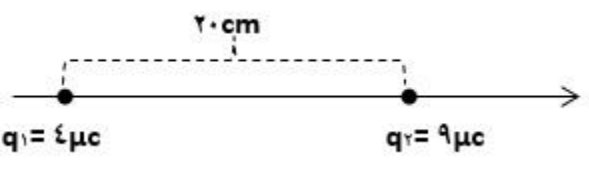
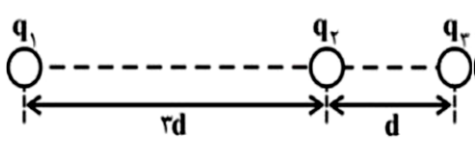
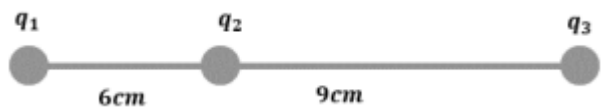
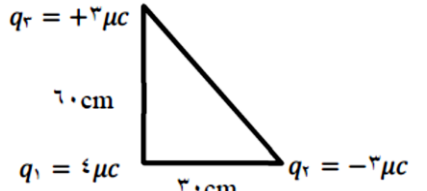
	(ج) بار ذخیره شده بر روی خازن (د) انرژی ذخیره شده در خازن (و) میدان الکتریکی بین صفحات	
زهرای عزتی	چوب در مالش با پارچه کتان ۵ الکترون از دست می دهد . الف- با ذکر دلیل نوع بار چوب و پارچه کتان را مشخص کنید. ب- بار الکتریکی چوب و بار الکتریکی پارچه کتان چند کولن است ؟ $(e = 1/6 \times 10^{-19} c)$	۲۹
امید باغبانی	دو کره رسانای مشابه روی پایه عایقی قرار دارند . یکی از کره ها دارای $(+20)$ میکروکولن بار و دیگری دارای (-10) میکروکولن بار است. دو کره را برای لحظاتی تماس داده و سپس از هم جدا می کنیم بار هر کره چقدر خواهد شد؟	۳۰
زهرای عزتی	دو گوی رسانا ، کوچک و یکسان به بارهای $q_1 = 4 \mu c$ و $q_2 = -6 \mu c$ را با هم تماس می دهیم و سپس در فاصله 30 cm از هم قرار می دهیم. نیروی بر هم کنش بین این دو گوی را محاسبه کنید.	۳۱
زهرای عزتی	در شکل مقابل دو کره هم اندازه رسانا را که بار یکی از آن ها $q_A = +20nc$ و بار دیگری $q_B = +4/8nc$ است. سپس آنها را به هم وصل می کنیم. پس از برقراری تعادل: الف) بار هر یک از کره ها چقدر می شود؟ ب) تقریباً چه تعداد الکترون بین آنها مبادله می شود تا تعادل برقرار شود؟ ج) کدام یک از کره ها الکترون از دست داده است؟ $e = 1.6 \times 10^{-19} c$	۳۲
زهرای عزتی	در شکل داده شده، بار الکتریکی کره رسانا $25 \mu c$ و است. با وصل کلید، بار کره در مدت 0.125 s تخلیه می شود. الف) با ذکر دلیل بگویید جهت جریان در سیم چگونه است؟ ب) اندازه جریان الکتریکی متوسط عبوری از سیم AB چقدر است؟ پ) تعداد الکترون های عبوری را به دست آورید.	۳۳

سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور	گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی		

زهرای عزتی	ذره باردار با بار $q_1 = 3nc$ را بر روی نقطه ای ثابت نگه می داریم . سپس بار را به ترتیب در فاصله های $1cm$ ، $2cm$ ، $4cm$ و $6cm$ قرار می دهیم. الف) جدول زیر را که نیروی بین دو بار بر حسب فاصله را مشخص می کند ، تکمیل کنید. <table border="1"> <thead> <tr> <th>$r(cm)$</th> <th>$F(N)$</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱</td> <td></td> </tr> <tr> <td>۲</td> <td></td> </tr> <tr> <td>۳</td> <td></td> </tr> <tr> <td>۴</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> ب) نمودار نیروی بین دو بار بر حسب فاصله بین آن ها را رسم کنید. 	$r(cm)$	$F(N)$	۱		۲		۳		۴		۳۴
$r(cm)$	$F(N)$											
۱												
۲												
۳												
۴												
علی سامی	در شکل زیر فاصله دوبار برابر $20cm$ و اندازه بارها مساوی و برابر با $4\mu C$ است میدان برآیند را در نقطه O وسط خط واصل دو بار بدست آورید؟ 	۳۵										
سلیمان رسولی	مطابق شکل روبرو دو بار نقطه ای هم اندازه $q_1 = 2\mu C$ و $q_2 = 2\mu C$ به فاصله r از هم قرار دارند. بار $q = +0.5\mu C$ در نقطه M (در وسط فاصله بین دو بار) قرار دارد. هریک از بارها بر بار q در نقطه M نیرویی برابر $F_1 = F_2 = F$ وارد می کنند. بار q_1 و q_2 در محل خود ثابت و بار q_2 را در امتداد خط واصل دو بار تا بی نهایت دور می کنیم. در دو حالت زیر بزرگی نیروی الکتریکی برایند F_T وارد بر بار q در نقطه M بین چه مقادیری و چگونه تغییر می کند؟ $K = 9 \times 10^9 \frac{Nm^2}{C^2}$ الف) دو بار همنام باشند ب) دو بار غیر همنام باشند	۳۶										
زهرای عزتی	سه ذره باردار مطابق شکل روبرو در سه راس مثلث قائم الزاویه ای	۳۷										

سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور		گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی	

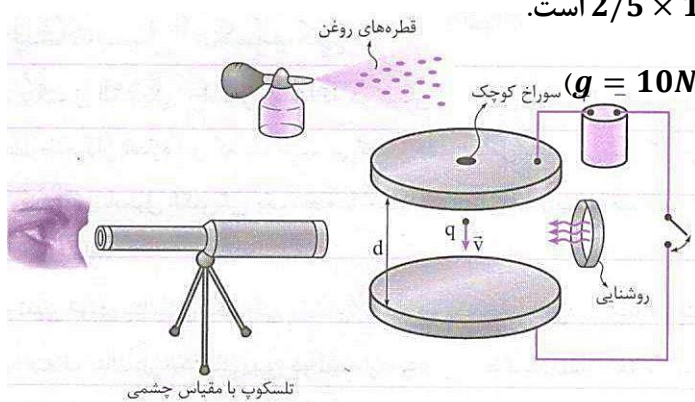
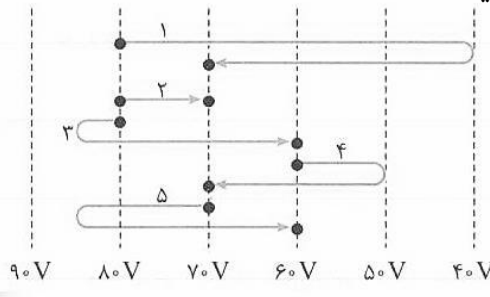
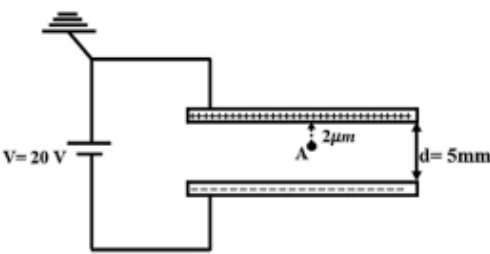
	ثابت شده اند. اگر بر آیند نیروهای الکتریکی خالص وارد بر ذره q_2 بصورت کنید. $\vec{F}_T = 1.8 \times 10^{-6} \vec{i} - 0.6 \times 10^{-6} \vec{j}$ باشد ، مقدار q_3 را حساب $k = 9 \times 10^9 \frac{N.m^2}{C^2}$ 	
زهرای عزتی	مطابق شکل زیر، دو بار نقطه ای q_1 و q_2 در فاصله معینی از یکدیگر ثابت شده اند، در چه فاصله ای از بار q_2 میدان صفر است؟ $k = 9 \times 10^9 \frac{N.m^2}{C^2}$ 	۳۸
زهرای عزتی	سه بار نقطه ای $q_1 = -12\mu C$ و $q_2 = +1\mu C$ و $q_3 = +3\mu C$ مطابق شکل روی خط راست قرار دارند. اندازه و جهت نیروی الکتریکی وارد بر بار q_3 را محاسبه کنید. فرض کنید $d = 10cm$ است. 	۳۹
زهرای عزتی	سه بار نقطه ای ($q_1 = 5\mu C$ و $q_2 = -9\mu C$ و $q_3 = 5\mu C$) مطابق شکل زیر در جای خود ثابت نگه داشته شده اند. بر آیند نیروهای وارد بر بار q_3 را محاسبه کنید. 	۴۰
زهرای عزتی	سه بار نقطه ای $q_1 = +4\mu C$ و $q_2 = -3\mu C$ و $q_3 = +3\mu C$ مطابق شکل روی خط راست قرار دارند. اندازه و جهت نیروی الکتریکی وارد بر بار q_1 را محاسبه کنید. 	۴۱

سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور		گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی	

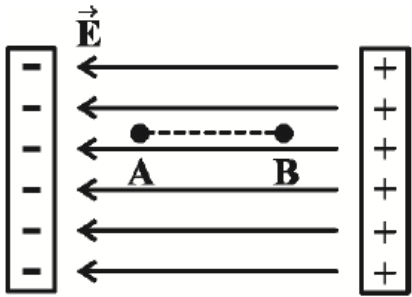
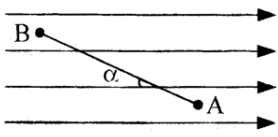
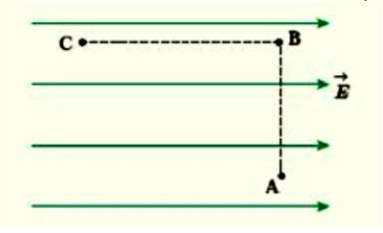
۴۲	روی سطح بادکنکی به جرم ۱۰ گرم بار الکتریکی به بزرگی ۲۰۰ نانوکولن ایجاد می کنیم و آن را در یک میدان الکتریکی قرار می دهیم. بزرگی و جهت این میدان الکتریکی را در صورتی که بادکنک معلق بماند، تعیین کنید از نیروی شناوری وارد به بادکنک چشم پوشی کنید. ($g = 10m/s^2$)	سلیمان رسولی
۴۳	بار الکتریکی (۲-) میکروکولن در یک میدان الکتریکی رو به پایین (N/C) ۱۰۰۰ قرار می گیرد. جرم بار چقدر باشد تا در این میدان معلق بماند؟	امید باغبانی
۴۴	در یک میدان الکتریکی یکنواخت به بزرگی N/C 2×10^4 که جهت آن قائم و رو به پایین است، ذره ی بارداری به جرم $4gr$ معلق و به حال سکون قرار دارد، اندازه و نوع بار الکتریکی ذره را تعیین کنید.	زهرا عزتی
۴۵	در یک میدان الکتریکی یکنواخت قائم و رو به پایین به بزرگی $E = 2 \times 10^5 N/C$ یک ذره بارداری به جرم ۱۰ گرم به حالت معلق و سکون قرار دارد: الف) با استدلال علامت بار ذره را تعیین کنید. ب) اندازه بار ذره چقدر است؟ ($g = 10N/kg$)	زهرا عزتی
۴۶	در یک میدان الکتریکی یکنواخت به بزرگی N/C 10^4 ذره ای به جرم ۱۰ گرم و بار $4 \mu C$ + رها می شود. هنگامی که این ذره به اندازه یک متر در راستای میدان حرکت کند: الف) سرعت ذره چقدر می شود؟ ب) تغییر انرژی پتانسیل آن چند ژول است؟ ج) اختلاف پتانسیل این مسیر چند ولت است؟	زهرا عزتی
۴۷	ذره ای به جرم g ۴ مطابق شکل بین دو صفحه رسانا که به یک باطری وصل شده است در حال تعادل قرار دارد. الف - اندازه میدان الکتریکی بین دو صفحه را بدست آورید. ب - اندازه بار الکتریکی را محاسبه نمایید.	بیبا صفایی

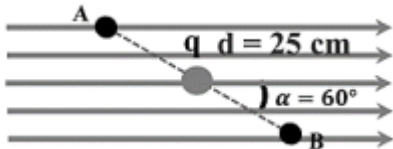
سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور		گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی	

زهرای عزتی	۴۸ در آزمایش قطره روغن میلیکان ، جرم قطره ای که بین دو صفحه معلق است ، $5 \times 10^{-11} g$ و بزرگی میدان الکتریکی یکنواخت بین صفحات در حدود $2/5 \times 10^4 N/C$ است. الف) اندازه بار الکتریکی ذره را محاسبه کنید. ($g = 10 N/kg$) ب) با توجه به شکل و نحوه قرار گرفتن پایانه های (+) و (-) تامین کننده ولتاژ هستند ، نوع بار و تعداد الکترون های گرفته شده یا از دست داده شده را محاسبه نمایید. ($e = 1/6 \times 10^{-19} c$)	۴۸
زهرای عزتی	۴۹ در شکل رو به رو ، تعدادی خطوط هم پتانسیل را مشاهده می کنید. ذره بارداری با بار $5 \mu C$ طی مسیرهای شماره گذاری شده از یک خط هم پتانسیل به خط هم پتانسیل دیگری جابجا شده است. تغییر انرژی پتانسیل الکتریکی ذره را در هر مسیر محاسبه کرده و در نهایت آن ها را با هم مقایسه کنید. 	۴۹
زهرای عزتی	۵۰ خازنی مطابق شکل مقابل داریم که صفحه مثبت آن زمین شده (به پتانسیل صفر وصل شده است) و دارای صفحاتی به مساحت 500 سانتیمتر مربع می باشد، مطلوب است: الف) پتانسیل نقطه A (V_A) ب) ظرفیت خازن وقتی فاصله صفحات آن نصف شود. 	۵۰

سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور		گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی	

زهرای عزتی	در شکل زیر، الکترونی از نقطه A رها می شود و به نقطه B می رسد. اگر $AB = 10\text{cm}$ و بزرگی میدان الکتریکی یکنواخت 800N/C باشد، تندی الکترون در نقطه B چند متر بر ثانیه است؟ ($q_e = 1/6 \times 10^{-19}\text{C}$, $m_e = 9 \times 10^{-31}\text{kg}$) و از نیروی وزن وارد بر الکترون صرف نظر کنید.) 	۵۱
زهرای عزتی	با صرف 16×10^5 ژول انرژی الکتریکی چه تعداد الکترون را می توان با سرعت ثابت از یک کره به پتانسیل الکتریکی $+10\text{V}$ به زمین منتقل کرد. ($e = 1.6 \times 10^{-19}\text{C}$)	۵۲
زهرای عزتی	در یک میدان الکتریکی یکنواخت، ذره بارداری به جرم 0.1 گرم، از نقطه ای به پتانسیل الکتریکی $+100$ ولت از حال سکون به حرکت درمی آید و با سرعت 10 متر بر ثانیه به نقطه دیگری به پتانسیل الکتریکی -100 ولت می رسد. اگر در این مسیر نیروی مؤثر بر ذره فقط حاصل از میدان الکتریکی باشد، بار الکتریکی ذره چند میکروکولن است؟	۵۳
علی سامی	مطابق شکل بار الکتریکی $+2$ میکروکولن را درون میدان الکتریکی 1000 نیوتن بر کولن از نقطه A تا B جابه جا می کنیم. تغییرات انرژی پتانسیل الکتریکی بار و اختلاف پتانسیل بین دو نقطه را حساب کنید. $AB = d = 50\text{cm}$ $\alpha = 37$ $\cos 37 = 0.6$ 	۵۴
زهرای عزتی	شکل زیر یک میدان الکتریکی یکنواخت را نشان می د الف) اگر بار الکتریکی $q = -4\text{ }\mu\text{C}$ از نقطه A تا نقطه C جابجا شود، تغییر انرژی پتانسیل الکتریکی آن را حساب کنید. $AB = 20\text{cm}$ $BC = 30\text{cm}$ ب) اختلاف پتانسیل الکتریکی دو نقطه B و C، ($V_C - V_B$) را تعیین کنید. 	۵۵

سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور		گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی	

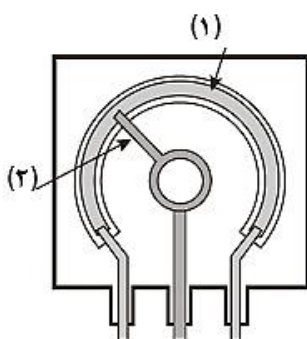
۵۶	مطابق شکل بار الکتریکی $q = 12\mu C$ در میدان الکتریکی یکنواخت $E = 5 \times 10^3 N/C$ را از نقطه A تا B جابجا می کنیم. تغییر انرژی پتانسیل الکتریکی را بیابید. $(\cos 60 = 0.5, AB = 25cm)$ 	زهرا عزتی
۵۷	در یک میدان الکتریکی یکنواخت به بزرگی 10^4 نیوتن بر کولن ذره ای به جرم 10 گرم و بار $4\mu C$ رها می شود . هنگامی که این ذره به اندازه یک متر در راستای میدان جلو رفت : الف: سرعت ذره چقدر می شود؟ ب: تغییر انرژی پتانسیل آن چند ژول است؟ ج: اختلاف پتانسیل این مسیر چند ولت است؟	زهرا عزتی
۵۸	چگالی سطحی بار یک کره ی رسانا $5 \frac{mC}{m^2}$ است . اگر عدد π را برابر ۳ فرض کنیم و بار الکتریکی توزیع شده در سطح کره رسانا $600\mu C$ باشد ، شعاع کره ی رسانا چقدر است ؟	زهرا عزتی
۵۹	ظرفیت یک خازن تخت با فاصله صفحات $1mm$ که بین صفحه های آن دی الکتریک با ثابت ۲ قرار دارد، برابر با $18\mu F$ است. الف) مساحت صفحه های این خازن چقدر است؟ $\epsilon_0 = 9 \times 10^{-12} C^2/Nm^2$ ب) اگر به دو سر این خازن اختلاف پتانسیل ۴۰ ولتی وصل شود، بار الکتریکی و انرژی ذخیره شده در خازن را تعیین کنید.	زهرا عزتی
۶۰	مساحت هر یک از صفحه های خازن تختی $200cm^2$ است اگر فضای بین صفحه ها با نوعی دی الکتریک که ثابت آن ۵ است پر شود، ظرفیت آن $9 \times 10^{-9} F$ می شود: الف) فاصله ی جدایی صفحه های خازن چند متر است؟ $\epsilon_0 = 9 \times 10^{-9} F/m$ ب) اگر بزرگی میدان الکتریکی بین صفحه ها $10^4 N/C$ باشد اختلاف پتانسیل بین دو صفحه چند ولت است؟	زهرا عزتی

سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور		گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی	

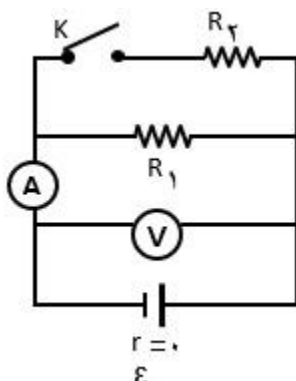
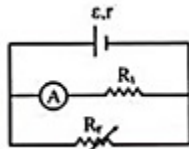
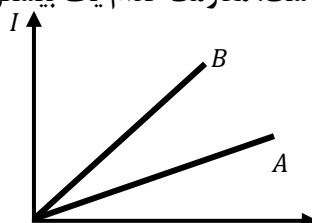
۶۱	خازن تختی با دی الکتریک هوا و ظرفیت $20 \mu F$ را به یک باتری ۱۲ ولتی وصل کرده ایم: الف) بار ذخیره در خازن و انرژی الکتریکی ذخیره در خازن را حساب کنید. ب) اگر بدون جدا کردن خازن از باتری فاصله بین صفحات خازن را نصف کنیم، خانه های خالی جدول زیر را با کلمات (افزایش کاهش ثابت) پر کنید.	زهرا عزتی								
<table><tr><td>ظرفیت خازن</td><td>بار ذخیره در خازن</td><td>انرژی ذخیره در خازن</td><td>اختلاف پتانسیل خازن</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>			ظرفیت خازن	بار ذخیره در خازن	انرژی ذخیره در خازن	اختلاف پتانسیل خازن				
ظرفیت خازن	بار ذخیره در خازن	انرژی ذخیره در خازن	اختلاف پتانسیل خازن							
فصل دوم										
۱	عبارت درست را از داخل پرانتز انتخاب کنید. الف) در مدارهای الکترونیکی مقاومت متغیر را (پتانسیومتر – گالوانومتر) ایجاد می کند. ب) دیود نور گسیل (LED) از قانون اهم پیروی می کند - نمی کند) و رئوستا یک مقاومت (پیچه ای – ترکیبی) است. پ) باتری فرسوده مقاومت الکتریکی (کم – زیاد) دارد.	زهرا عزتی								
۲	در جاهای خالی عبارات مناسب بنویسید. الف) مقدار (rI) معادل مولد است. ب) مقاومت ویژه به بستگی دارد و یکای آن است. پ) از مقاومت های نوری (LDR) در استفاده می شود و زمانی که نوری به سطح این بتابد مقاومت آن می یابد . ت) ضریب دمایی مقاومت ویژه برای رساناهای فلزی و برای نیمرساناها است. ث) یکای مقاومت ویژه الکتریکی (اهم بر متر – اهم . متر) نام دارد . ج) اغلب از به عنوان حسگر دما در مدارهایی مانند زنگ خطر آتش استفاده می شود. چ) در اجسام ضریب دمایی مقاومت ویژه ی الکتریکی ، منفی است.	سلیمان رسولی								

سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور		گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی	

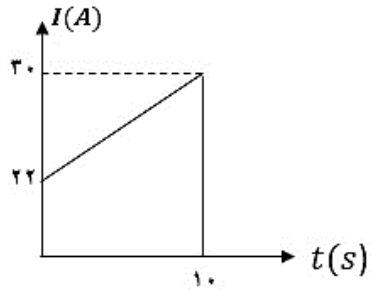
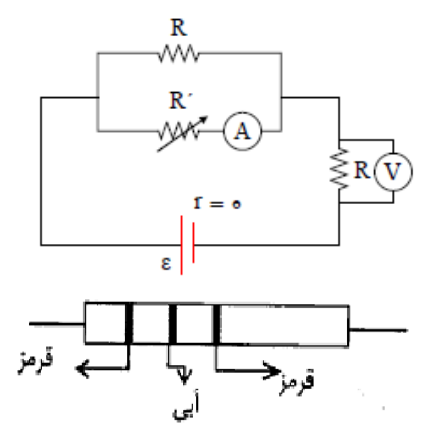
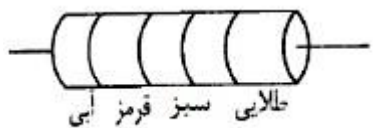
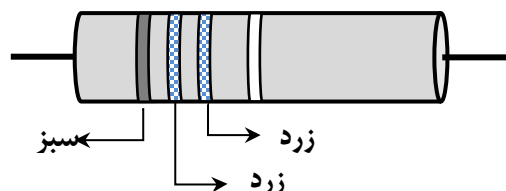
	(ح) آمپر-ساعت یکی از یکاهای است که در بیشتر در باتری خودرو مورد استفاده قرار می گیرد.																	
۳	درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید الف) مقاومت های ترکیبی از برخی نیمرساناها ساخته شده اند ب) از ترمیستورها به عنوان حسگر دما در مدارهای حساس به دما استفاده می شود پ) در مقاومت نوری، با کاهش شدت نور، مقاومت آن کاسته می شود ت) جریان و ولتاژ در دیود نور گسیل بصورت خطی کاهش می یابد ث) مقاومت ویژه نیم رساناها بین مقاومت ویژه رساناها و نارساناها ست ج) دیود را اغلب بعنوان یک سو کننده جریان در نظر می گیرند . چ) مقاومت ویژه ی نیم رساناها ؛ با افزایش دما افزایش می یابد . ح) نسبت اختلاف پتانسیل دو سر یک رسانا به جریان عبوری از آن در دمای ثابت ، با افزایش جریان ، ثابت می ماند. خ) یک رسانای الکتریکی خوب مقاومت ویژه بسیار بالایی دارد.	زهرای عزتی																
۴	جدول زیر را کامل کنید. <table><tr><td>نام مقاومت</td><td>نحوه ساخت و جنس</td><td>ویژگی ها</td><td>کاربردها</td></tr><tr><td>ترکیبی</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>ترمیستور</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>دیود</td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	نام مقاومت	نحوه ساخت و جنس	ویژگی ها	کاربردها	ترکیبی				ترمیستور				دیود				زهرای عزتی
نام مقاومت	نحوه ساخت و جنس	ویژگی ها	کاربردها															
ترکیبی																		
ترمیستور																		
دیود																		
۵	شکل زیر یک نوع مقاومت الکتریکی را نشان می دهد. الف) نوع مقاومت چه نامیده می شود؟ ب) پیکان (۱) و (۲) چه چیزی را نشان می دهد؟ پ) در چه حالتی مقدار مقاومت بیشینه خواهد شد؟	سلیمان رسولی																
۶	الف) میدان الکتریکی درون باتری از قطب مثبت به سمت قطب منفی است. توضیح دهید چرا وقتی از قطب مثبت باتری به سمت قطب منفی آن می رویم، پتانسیل کاهش می یابد و برعکس؟	زهرای عزتی																

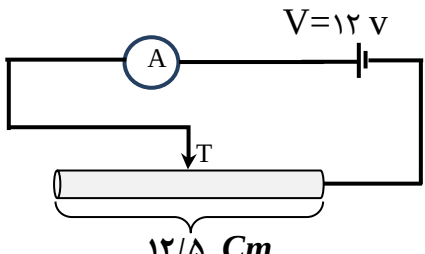
سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور		گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی	

	ب) به نظر شما چرا همه چراغ های خودرو(چراغ های جلو، عقب و...) به طور موازی بسته می شوند؟									
زهرای عزتی	الف) آزمایشی را طراحی کنید که بتوان مقاومت درونی یک باتری را اندازه گرفت ب) آزمایشی را طراحی کنید که نشان دهد مقدار گرمای تولید شده توسط جریان عبوری از یک مقاومت از رابطه بدست می آید.	۷								
زهرای عزتی	در مدار الکتریکی رسم شده اگر کلید K را ببندیم، جاهای خالی جدول را با کلمه های (ثابت ، افزایش و کاهش) پر کنید	۸								
 <table><tr><th>نیروی محرکه مولد</th><th>مقاومت معادل</th><th>عدد ولت سنج</th><th>عدد آمپر سنج</th></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>			نیروی محرکه مولد	مقاومت معادل	عدد ولت سنج	عدد آمپر سنج				
نیروی محرکه مولد	مقاومت معادل	عدد ولت سنج	عدد آمپر سنج							
زهرای عزتی	در مدار زیر به تدریج مقاومت متغیر R_2 را کاهش می دهیم. مقاومت معادل کل مدار و جریانی که آمپرسنج نشان می دهد، به تدریج چگونه تغییر می کند؟	۹								
										
زهرای عزتی	نمودار شدت جریان - اختلاف پتانسیل ($I-V$) دو مقاومت A و B به صورت زیر است. مقاومت کدام یک بیشتر است؟ (با ذکر دلیل)	۱۰								
										

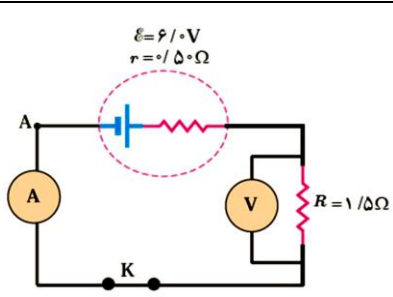
سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور		گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی	

۱۱	نمودار جریان عبوری از یک رسانا مطابق شکل زیر است. در مدت ۱۰ ثانیه چند کولن بار و چه تعداد الکترون از مقطع رسانا عبور می کند ؟ 	زهرا عزتی						
۱۲	الف- در مدار شکل مقابل وقتی مقاومت رئوستا را افزایش می دهیم عددی که ولت سنج و آمپر سنج نشان می دهند چگونه تغییر می کنند . ب- اندازه مقاومت کربنی مقابل را با کمک کد های رنگی تعیین کنید . (۲ = قرمز ۶ = آبی) 	زهرا عزتی						
۱۳	الف) اندازه مقاومت کربنی زیر را حساب کنید. <table border="1" data-bbox="617 1344 941 1449"> <tr> <td>سبز</td><td>آبی</td><td>قرمز</td></tr> <tr> <td>۵</td><td>۶</td><td>۲</td></tr> </table> ب) حلقه طلایی نشانگر چیست ؟	سبز	آبی	قرمز	۵	۶	۲	زهرا عزتی
سبز	آبی	قرمز						
۵	۶	۲						
۱۴	یک دانش آموز از روی نوارهای رنگی مقاومت شکل روبرو می خواهد مقدار آن را مشخص کند. اگر او مقدار مقاومت را صرف نظر از میزان خطای آن برابر 	سلیمان رسولی						

سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور	گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی		

	۵۴۰۰۰Ω گزارش کند ، آیا جواب او صحیح است؟ چرا؟	
سلیمان رسولی	در مدار شکل روبرو میله بدون روپوش مقاومت دار (با سطح مقطع یکنواخت) برای کنترل جریان در مدار قرار داده شده است. در وضعیتی که تیغه ی T در وسط میله با آن تماس دارد، آمپر سنج مقدار $2/4 A$ را نشان می دهد. الف) مقاومت کل میله چند اهم است؟ (طول میله $12/5 cm$) ب) تیغه ی T را چند سانتی متر و به کدام سمت (چپ یا راست) روی میله بلغزانیم تا آمپر سنج مقدار $2 A$ را نشان دهد؟ 	۱۵
زهرا عزتی	یک سیم فلزی در اختیار داریم که سطح مقطع در تمام طول سیم یکسان است. اگر ۵ سانتیمتر از طول سیم را کاهش دهیم، مقاومت قسمت باقی مانده $\frac{2}{3}$ مقاومت سیم اولیه خواهد شد. طول اولیه سیم چقدر است؟	۱۶
زهرا عزتی	مقاومت الکتریکی یک رسانا ۲۰۰ اهم است. اگر به دوسر این رسانا اختلاف پتانسیل ۸۰ ولت اعمال شود:	۱۷
	الف) جریان الکتریکی عبوری از رسانا چقدر است؟	
	ب) در مدت یک دقیقه چه تعداد الکترون از مقطع رسانا می گذرد؟ ($e = 1/6 \times 10^{-19} c$)	
زهرا عزتی	طول و شعاع سطح مقطع سیم مسی A دو برابر طول و قطر سیم مسی B است مقاومت الکتریکی سیم A چند برابر سیم B است؟	۱۸
بیتا صفایی	الف- طول یک سیم مسی $60 m$ و شعاع مقطع آن $0/2 mm$ و مقاومت ویژه آن $10^{-8} \Omega \cdot m$ است	۱۹
	مقاومت سیم چند اهم است. ($\pi = 3$)	
	ب - دمای این سیم را چند درجه افزایش دهیم تا مقاومت آن 2Ω افزایش یابد ($\alpha = 4 \times 10^{-4} K^{-1}$)	
زهرا عزتی	مقاومت سیمی از آلیاژ کروم و نیکل در دمای ۳۰۰ کلوین ۵۰ اهم است. مقاومت این سیم در دمای ۴۰۰ کلوین چند اهم است؟ (ضریب دمایی این آلیاژ $4 \times 10^{-4} K^{-1}$ است.)	۲۰

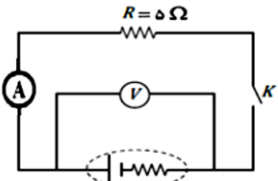
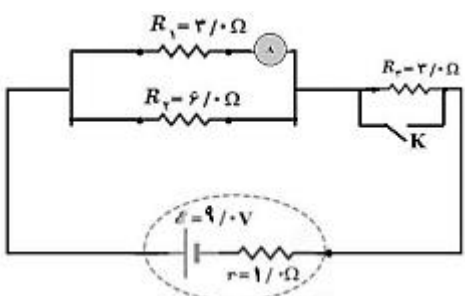
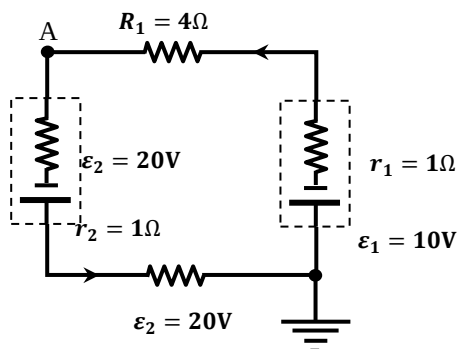
سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور		گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی	

۲۱	مقاومت درونی یک قطعه الکترونیکی حساس که با برق شهری کار می کند، از سیمی به طول m_1 و به سطح مقطع $3.4 \times 10^{-6} m^2$ که مقاومت ویژه آن در دمای $293 K$ ، $6.8 \times 10^{-5} \Omega m$ است. اگر این قطعه الکترونیکی در دمای $383 K$ کار کند مقدار تغییر توان مصرفی این قطعه الکترونیکی را محاسبه کنید. ($\alpha = 2 \times 10^{-3} K^{-1}$)	زهرا عزتی
۲۲	الف) اگر اختلاف پتانسیل دو سر یک رسانا ۲ برابر شود مقاومت الکتریکی آن چند برابر می شود. (دمای مقاومت را ثابت در نظر بگیرید) ب) هر گاه طول یک سیم را در اثر کشش ۳ برابر کنیم مقاومت الکتریکی آن چند برابر می شود. (جرم آن ثابت می ماند)	علی سامی
۲۳	الف - اگر ولت سنجی که مقاومت درونی آن زیاد است را به دو سر یک باتری با نیروی محرکه $\mathcal{E} = 12 V$ وصل کنیم چه عددی را نشان می دهد ؟ چرا ؟ ب - مقاومت یک لامپ ۱۰۰ وات و ۲۲۰ ولتی در حالت خاموش $48/4 \Omega$ می باشد. دمای سیم تنگستن لامپ هنگام روشن بودن با ولتاژ ۲۲۰ ولت چند درجه سلسیوس افزایش می یابد ؟ ($\alpha = 0.0004 \frac{1}{K}$)	زهرا عزتی
۲۴	در شکل زیر آمپرسنج و ولت متر چه عددهایی را نشان می دهند؟ 	زهرا عزتی
۲۵	در مدار شکل روبرو فرض کنید $\mathcal{E} = 12V$ و $r = 2\Omega$ و $R = 4\Omega$ باشد: الف) جریان عبوری از مدار چقدر است؟ ب) اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر باتری را محاسبه کنید. ج) اگر جریان را قطع کنیم اختلاف پتانسیل دو سر باتری چقدر می شود؟ د) نمودار اختلاف پتانسیل دو سر باتری بر حسب جریان را رسم کنید.	زهرا عزتی

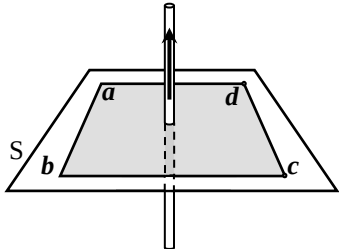
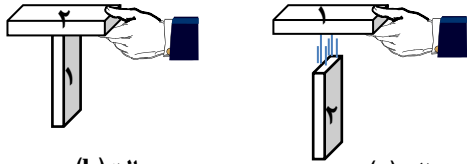
سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور		گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی	

۲۶	در شکل زیر؛ الف. آمپرسنج و ولتسنج چه عددهایی را نشان می دهند؟ ب. اختلاف پتانسیل دو سر باتری؟ پ. اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت $1/5$ اهمی؟	زهرای عزتی
۲۷	در مدار شکل مقابل مقدار $\mathcal{E}_1$ را بدست آورید .	زهرای عزتی
۲۸	روی یک بخاری برقی دو عدد (220 V ، 2200 W) نوشته شده است. اگر این بخاری را به اختلاف پتانسیل 110 V وصل کنیم، با ثابت ماندن مقاومت ، توان آن چند وات می شود؟	زهرای عزتی
۲۹	شکل زیر، قسمتی از یک مدار الکتریکی است. انرژی که در مدت ۲۵ دقیقه در مقاومت R مصرف می شود، چند کیلوژول است؟	زهرای عزتی
۳۰	در مدار زیر، توان تلف شده در باتری چند وات است؟	زهرای عزتی
۳۱	در شکل زیر، اگر توان تلف شده در خارج از باتری ۳ برابر توان تلف شده در باتری باشد، توان مصرفی مقاومت ۳۰ اهمی چند وات است؟	زهرای عزتی

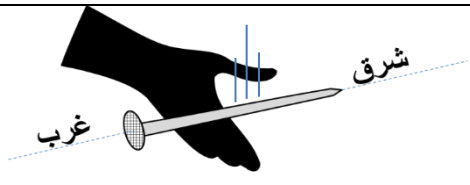
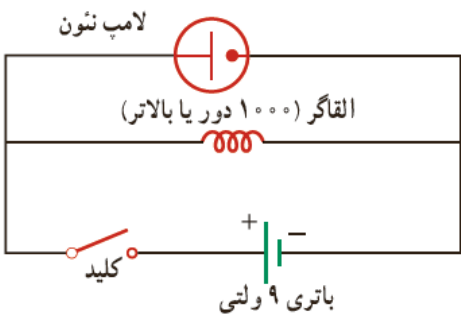
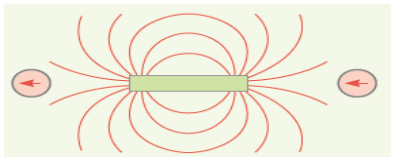
سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور	گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی		

۳۲	در مدار شکل زیر اعدادی که ولت سنج و آمپرسنج نشان می دهند را در حالت های زیر تعیین کنید: (الف) کلید k باز باشد . (ب) کلید k بسته باشد. (آمپرسنج و ولت سنج را ایده آل در نظر بگیرید.) 	زهرا عزتی
۳۳	در مدار شکل مقابل نسبت جریانی که آمپرسنج قبل و بعد از بستن کلید K نشان می دهد را بیابید. $\varepsilon = 12V$, $r = 1\Omega$ 	زهرا عزتی
۳۴	در مدار الکتریکی الکتریکی رسم شده: (الف) جریان الکتریکی در مدار را بدست آورید. (ب) پتانسیل نقطه A چند ولت است؟ (پ) توان الکتریکی مصرف شده در مقاومت R_2 و توان خروجی باتری ε_1 چند وات است؟ 	زهرا عزتی
	فصل سوم	
۱	در جمله های زیر ، عبارت درست را از داخل پرانتز انتخاب کنید. (الف) وقتی یک سوزن مغناطیسی شده را از وسط آن آویزان می کنیم در بیشتر نقاط زمین، امتداد آن با سطح افقی زمین زاویه می سازد. به این زاویه، (شیب مغناطیسی - انحراف استوایی) گفته می شود. (ب) به موادی که در حضور میدان مغناطیسی خارجی حجم حوزه ها در آنها به سختی تغییر می کند، فرومغناطیسی (سخت - نرم) می نامند	زهرا عزتی

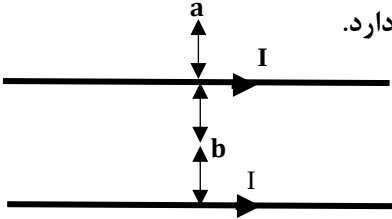
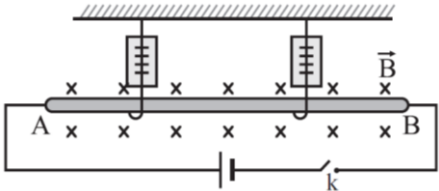
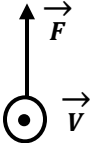
سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور		گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی	

	پ) موادی مثل (آلومینیم - مس) خاصیت پارا مغناطیس دارند. ث- در تلویزیون های قدیمی مجهز به لامپ کاندی از نیروی وارد بر (سیم حامل جریان - ذره باردار متحرک) در میدان مغناطیسی استفاده می شود.	
۲	همانند شکل روبرویک سیم حامل جریان I عمود بر صفحه ی مقوایی S و از مرکز مربعی abcd که بر روی آن رسم شده می گذرد. اگر یک عقربه ی مغناطیسی را از نقطه ی b تا نقطه ی c روی ضلع مربع جابجا شود. درستی یا نادرست عبارات را مشخص کنید. الف) نیروی وارد بر قطب های عقربه ابتدا <u>افزایش</u> و سپس <u>کاهش</u> می یابد. (درست، نادرست) ب) راستای عقربه در جابجایی از b تا c به اندازه ۴۵ درجه تغییر می کند. (درست، نادرست)	سلیمان رسولی
۳	دو تیغه فولادی هم وزن، کاملاً مشابه (۱) و (۲)، را در اختیار داریم، برای تعیین اینکه کدام یک مغناطیس است مطابق شکل با هم تماس داده می شوند. مطابق حالت (a) و (b) آیا می توان تشخیص داد که کدام یک آهنربا است؟ به طور مختصر توضیح دهید.	سلیمان رسولی حالت (a)، میله (۲) سقوط می کند حالت (b)، میله (۱) سقوط نمی کند

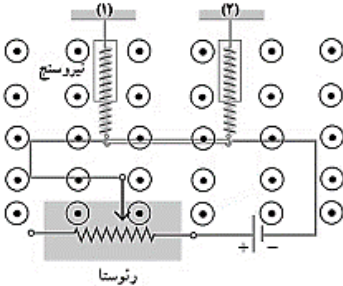
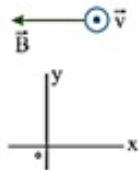
سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور		گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی	

۴	مطابق شکل روبرو، دانش آموزی مدعی است از یک ارتفاع در نزدیکی سطح زمین، بارها کردن یک میخ افقی در امتداد شرق - غرب، باتری موقت ساخته می شود. آیا این گفته ی او صحیح است؟ توضیح دهید. 	سلیمان رسولی
۵	می خواهیم یک آهنربای دائمی بسازیم الف) از میان اجزای الکتریکی زیر، کدام وسیله ها را باید انتخاب کنیم؟ (سیملوله - میله ی آهنی - میله ی فولادی - منبع جریان مستقیم - منبع جریان متناوب) ب) چگونگی عملیات خود را بنویسید.	زهرا عزتی
۶	آزمایشی طراحی کنید که به کمک آن بتوان نیروی مغناطیسی وارد بر سیم حامل جریان الکتریکی درون میدان مغناطیسی را اندازه گیری کرد.	زهرا عزتی
۷	آزمایش مقابل چه اثری را نمایش می دهد؟ این اثر را تعریف کنید. 	سلیمان رسولی
۸	الف) با توجه به جهت گیری عقربه مغناطیسی در شکل رو به رو قطبهای آهنربای میله ای و جهت خط های میدان مغناطیسی را تعیین کنید. 	زهرا عزتی

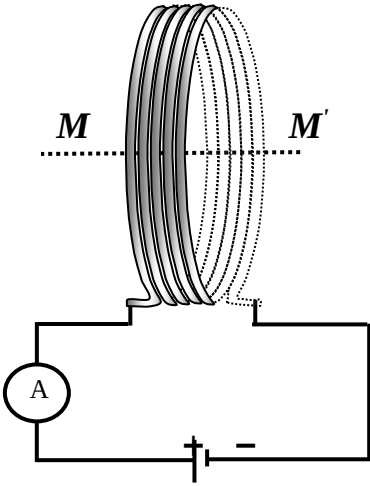
سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور		گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی	

	ب) در شکل زیر جهت میدان مغناطیسی برابری (میدان خالص) ناشی از سیمهای موازی و بلند حامل جریان را در هریک از نقطه های a و b پیدا کنید. نقطه b در فاصله مساوی از دو سیم قرار دارد. 	
۹	در شکل زیر میله AB در میدان مغناطیسی یکنواخت دورن سویی به حال تعادل قرار دارد. الف) نیروسنج ها چه کمیتی را نشان می دهند؟ ب) اگر کلید k را ببندیم عدد نیروسنج ها افزایش می یابد یا کاهش؟ (توضیح دهید) 	سلیمان رسولی
۱۰	پروتونی با سرعت $0.2 \times 10^3 m/s$ در میدان مغناطیسی وارد شده و با زاویه $\theta = 30^\circ$ نسبت به میدان در جهت شرق به غرب حرکت می کند و به آن نیروی بالا سوی $F = 5.12 \times 10^{-14} N$ وارد می شود. اندازه و جهت میدان را بیابید.	زهرا عزتی
۱۱	ذره ای با بار الکتریکی $q = +4 mc$ با سرعت $3 \times 10^4 m/s$ در سطح افق موازی با سطح زمین بطرف شمال حرکت می کند و نیروی $2/4 N$ به طرف بالا بر آن وارد می شود. جهت و اندازه میدان مغناطیسی را محاسبه کنید.	بیتا صفایی
۱۲	در مکانی که میدان مغناطیسی یکنواخت 0.4 تسلا برقرار است ذره ای با بار الکتریکی $50 \mu C$ با سرعت $200 m/s$ به سمت مغرب در حرکت است. اگر خطوط میدان مغناطیسی افقی و جهت میدان به سمت شمال باشد، نیروی الکترومغناطیسی وارد بر ذره چند نیوتن و به کدام جهت است؟	زهرا عزتی
۱۳	الکترونی با تندی $2 \times 10^5 \frac{m}{s}$ درون میدان مغناطیسی یکنواختی در حرکت است. اندازه نیروی که از طرف میدان مغناطیسی بر این الکترون وارد می شود هنگامی پیشینه است، که الکترون به سمت جنوب حرکت کند، اگر جت این نیروی پیشینه، بالا سو و اندازه آن $6/4 \times 10^{-14} N$ باشد، اندازه و جهت میدان مغناطیسی را پیدا کنید. ($e = 1/6 \times 10^{-19} c$) 	زهرا عزتی

سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور	گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی		

علی سامی	۱۴	سیمی به جرم ۱۰ گرم و طول ۲ متر در میدان مغناطیسی درون سو به اندازه ۰/۰۴ تسلا توسط دو نیروسنج فنری آویزان شده است از سیم جریان چند آمپر و در چه جهتی بگذرد تا نیرو سنج ها عدد صفر را نشان دهند.
زهرا عزتی	۱۵	یک سیم حامل جریان به طول ۲ متر و جرم 8 mg مطابق شکل زیر با دو نیروسنج فنری که به دو انتهای آن بسته شده اند، به طور افقی قرار دارد. میدان مغناطیسی یکنواخت 800 G برون سو عمود بر جهت نیروی گرانش زمین به سیم وارد می شود. اگر نیرو سنج شماره (۱) ، 0.2 N را نشان دهد ، جریان عبوری از سیم چند آمپر است؟
زهرا عزتی	۱۶	مطابق شکل زیر، الکترونی با سرعتی به بزرگی $2 \times 10^5\text{ m/s}$ درون میدان مغناطیسی یکنواختی به بزرگی 40 G و میدان الکتریکی یکنواخت E بدون انحراف به حرکت خود ادامه می دهد. بردار E در SI را تعیین کنید. (از جرم الکترون صرف نظر کنید)
زهرا عزتی	۱۷	از پیچه مسطحی به شعاع $6/28\text{ cm}$ که از ۲۰۰۰ دور سیم نازک درست شده است، جریان 20 mA می گذرد، اندازه میدان مغناطیسی را در مرکز پیچه بدست آورید $\mu_0 = 4\pi \times 10^{-7} \frac{\text{T.m}}{\text{A}}$
زهرا عزتی	۱۸	از یک سیم به طول ۹ متر پیچه ای ساخته ایم که قطر حلقه های آن ۱۰ سانتی متر است، اگر جریان از پیچه 5 A باشد میدان مغناطیسی در مرکز پیچه را بیابید. ($\pi = 3$)
علی سامی	۱۹	طول سیملوله ای 20 cm و تعداد حلقه های آن ۲۰۰ دور می باشد . چه جریانی از سیم لوله بگذرد که میدان مغناطیسی در محور سیم لوله 48 G شود . $(\mu_0 = 12 \times 10^{-7} \text{ Tm/A})$
زهرا عزتی	۲۰	سیملوله ای آرمانی به طول 40 cm طوری طراحی شده است که جریان بیشینه $1/2\text{ A}$ از آن می گذرد، اگر میدان مغناطیسی درون آن و دور از لبه ها 270 G شود. تعداد دورهای سیملوله چقدر باید باشد. $\mu_0 = 4\pi \times 10^{-7} \frac{\text{T.m}}{\text{A}}$

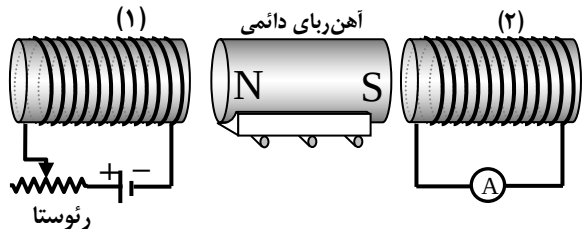
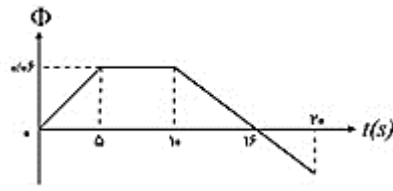
سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور		گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی	

زهرای عزتی	سیم لوله ای حامل جریان ۲ آمپر می باشد و دارای ۳۰۰ حلقه است اگر میدان مغناطیسی درون آن ۶۰۰ گاوس شود طول آن را به دست آورید. ($\mu_0 = 12 \times 10^{-7} \text{ Tm/A}$)	۲۱
سلیمان رسولی	مطابق شکل روبرو از یک سیم روپوش دار به طول ۶m پنج حلقه به شعاع های یکسان ساخته شده است با وصل کردن آن به یک باتری، جریان ۲ A از مدار عبور می کند. الف) نوع سیم پیچ چیست؟ و شعاع حلقه ها چند سانتی متر است؟ ب) بزرگی میدان در وسط حلقه ها چند تسلا است؟ ت) میدان در امتداد محور M و M' رو به کدام سو است؟ $\mu_0 = 4\pi \times 10^{-7} \frac{\text{Tm}}{\text{A}}$ و $\pi \approx 3$ 	۲۲
فصل چهارم		
زهرای عزتی	در جمله های زیر، عبارت مناسب را از داخل پرانتز انتخاب کنید. (از عبارت های داخل کادر دو مورد اضافی است) جریان القایی - شار مغناطیسی - ضریب القاوری - افزایش جریان - کاهش جریان - القای متقابل الف) با افزایش تعداد دورهای پیچه (N دور مشابه) در یک میدان مغناطیسی یکنواخت ثابت می ماند. ب) با افزایش جریان عبوری از یک القاگر ثابت می ماند. پ) در یک القاگر آرمانی هنگام انرژی در القاگر آزاد می شود. ت) بر اساس می توان انرژی را از پیچه ای به پیچه دیگر منتقل کرد.	۱
زهرای عزتی	عبارت صحیح را از داخل پرانتز انتخاب کنید الف) انتقال انرژی الکتریکی از یک سیم پیچ به سیم پیچ دیگر بدون تماس امکان پذیر (می باشد - نمی باشد). ب) در مدار زیر، مقاومت رئوستا در حال افزایش است. جهت جریان القایی در حلقه در جهت (۱، ۲) است و نیروی محرکه خودالقایی در سیم لوله در (جهت، خلاف جهت) نیروی محرکه مولد عمل می کند.	۲

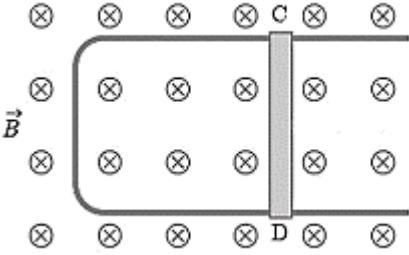
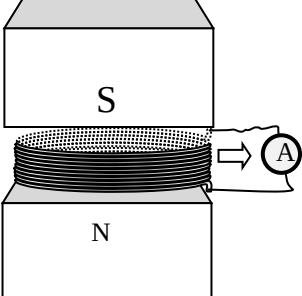
سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور	گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی		

۳ زهرای عزتی	در شکل زیر، سیملوله (۱) را که حامل جریان I است به سیملوله (۲) نزدیک می کنیم. جمله های زیر را به کمک کلمات مناسب داخل کادر، کامل کنید. (داخل کادر ۵ مورد اضافی است). از b به a - ربایشی - از a به b - کاهش - افزایش - رانشی - قطب مغناطیسی N - قطب مغناطیسی S - فارادی - لنز الف) نقطه M در سیملوله (۱) را نشان می دهد . ب) بنابر قانون جریانی در سیملوله (۲) القا می شود که آثار مغناطیسی از آن با تغییرات شار مغناطیسی مخالفت می کند. پ) جهت جریان در مقاومت R از است. ت) بین دو سیملوله، نیروی ایجاد می شود . ث) با خارج کردن هسته آهنی از سیملوله (۱) شار مغناطیسی عبوری از آن می یابد.	
۴ زهرای عزتی	در شکل های زیر، باتوجه به جهت حرکت آهن ربا جهت جریان القایی در کدام حلقه فلزی صحیح است؟ (علامت پیکان، نشان دهنده جهت حرکت آهن ربا است) (۱) (۲) (۳) (۴)	
۵ علی سامی	آهنربایی را از طرف قطب N به حلقه ای نزدیک می کنیم با رسم شکل جهت جریان القایی در حلقه را مشخص کنید.	

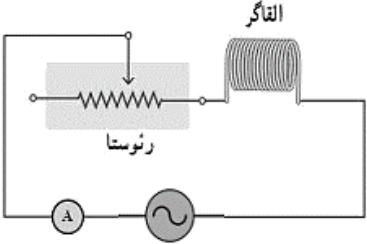
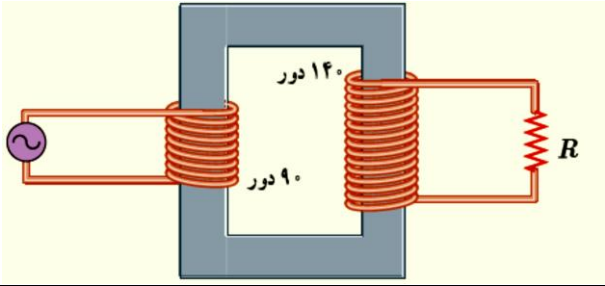
سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور		گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی	

۶	با توجه به شکل مقابل دو سیملوله (۱) و (۲) دارای هسته‌ی آهنی هستند. اگر مقاومت رُوستا کاهش یابد: الف) هسته سیم پیچ (۱) به آهنربای الکتریکی تبدیل شده طوری که سمت راست آن دارای قطب است. ب) آهنربای دائمی روی غلطک‌ها به سمت حرکت می‌کند. پ) در سیم پیچ (۲) جریان القایی در جهت از آمپر سنج عبور می‌کند.	سلیمان رسولی
۷	دانش آموزی زیر چراغ در حال مطالعه است. ناگهان بعلت نوسان برق شهری نور لامپ کم شده و سپس افزایش یافته و موجب سوختن آن می‌شود. علت سوختن لامپ را توضیح دهید .	زهرا عزتی
۸	سیم پیچی با ۲۰۰ دور سیم و سطح مقطع ۲۰۰ سانتی متر مربع در میدان مغناطیسی ۰/۳ تسلا چنان قرار دارد که سطح مقطع آن بر میدان عمود است ، هر گاه در مدت ۰/۱ ثانیه میدان به ۰/۱ تسلا برسد اندازه نیروی محرکه القایی متوسط و جریان القایی متوسط را حساب کنید. مقاومت آن ۲۰ اهم می باشد.	علی سامی
۹	میدان مغناطیسی بین دو قطبهای آهن ربا بر سطح حلقه ای به مساحت 100cm^2 عمود است، این میدان با زمان تغییر می کند و در مدت ۱۱/۱ S. از ۲۸/۱ تسلا به ۱۷/۱ تسلا در همان جهت می رسد. در این مدت : الف) نیروی محرکه القایی متوسط در حلقه را بدست آورید ب) اگر مقاومت حلقه 10Ω باشد، جریان القایی متوسط در حلقه را بدست آورید.	زهرا عزتی
۱۰	نمودار تغییرات شار مغناطیسی عبوری از یک حلقه بر حسب زمان مطابق شکل است. بزرگی نیروی محرکه القایی متوسط در حلقه در بازه زمانی ۱۰ تا ۲۰ ثانیه چند میلی ولت است؟	زهرا عزتی
۱۱	شکل روبه رو، رسانای U شکلی را درون میدان مغناطیسی یکنواخت 0.2T را نشان میدهد. میدان مغناطیسی عمود بر صفحه شکل و رو به درون است. میله ای فلزی (سیم لغزنده) به طول $l = 20\text{cm}$ بین دو بازوی رسانا بطور آزادانه قرار	زهرا عزتی

سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور		گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی	

	دارد و مداری را تشکیل می دهد. اگر در مدار نیروی محرکه القایی $0.8V$ ایجاد شود. میله با چه سرعتی و در کدام جهت حرکت می کند؟ 	
۱۲	مساحت هر حلقه سیملوله $20cm^2$ و طول آن $80cm$ است. اگر این سیملوله از ۱۰۰۰ حلقه نزدیک به هم تشکیل شده باشد، ضریب خودالقایی سیملوله را پیدا کنید (سیم لوله بدون هسته است) $\mu_0 = 4\pi \times 10^{-7} \frac{Tm}{A}$	زهرا عزتی
۱۳	مطابق شکل یک پیچهای مسطح شامل ۲۰۰ دور سیم در میدان مغناطیسی قرار دارد. با خارج کردن پیچ از میدان (به موازات صفحه ای که در آن قرار دارد) شار مغناطیسی به صورت تابعی از زمان $\phi = 0.4t + 0.3$ در SI تغییر می کند. الف) مقدار نیروی محرکه القایی در لحظه $t = 5s$ را حساب کنید. ب) پس از چه مدت نیروی محرکه القایی ایجاد شده دو برابر می شود؟ 	سلیمان رسولی
۱۴	معادله جریان - زمان یک مولد جریان متناوب بر حسب یکاهای SI به صورت $I = 0.04 \sin 100\pi t$ است. الف) دوره آن را بدست آورید ب) نمودار $(I - t)$ را در یک دوره رسم کنید	زهرا عزتی
۱۵	معادله جریان زمان یک مولد جریان متناوب بر حسب یکاهای SI به صورت $I = (4 \times 10^{-3}) \sin 250\pi t$ الف) جریان در لحظه ۲ میلی ثانیه چقدر است؟ ب) دوره تناوب جریان را به دست آورید و نمودار جریان زمان را در یک دوره کامل رسم کنید.	سلیمان رسولی
۱۶	پیچهای در یک میدان مغناطیسی یکنواخت با دو دور متفاوت (۱) و (۲) دوران می کند. اگر تابع جریان - زمان خروجی از پیچ در این دو حالت، در صورت $I_1 = 0.15 \sin(\frac{\pi}{4}t)$ و $I_2 = 5 \sin(\frac{5\pi}{6}t)$ باشند، در کدام حالت پیچ سریع تر دوران کرده است؟ چرا؟	سلیمان رسولی
۱۷	دوره تناوب جریان متناوبی $0.02s$ و بیشینه جریان آن $4A$ می باشد. الف - معادله شدت جریان را بنویسید. ب - نمودار جریان متناوب را در یک دوره تناوب رسم کنید.	بیثا صفایی

سؤالات امتحان درس : فیزیک ۲	تاریخ امتحان :	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع :
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحات :	رشته : علوم ریاضی و تجربی	مدت امتحان :
دانش آموزان پایه یازدهم سراسر کشور		گروه آموزشی درس فیزیک استان آذربایجان غربی	

علی سامی	دوره جریان متناوبی ۰/۰۲ ثانیه می باشد ، بیشینه آن ۵ آمپر است . معادله جریان متناوب را به دست آورید و نمودار جریان بر حسب زمان را رسم کنید.	۱۸
زهرا عزتی	مطابق شکل القاگری با ضریب القاوری $L = 500\text{mH}$ با جریان متناوب کار می کند . اگر معادله جریان - زمان مولد بصورت $I = 4 \times 10^{-3} \sin 250\pi t$ باشد مطلوب است: الف) جریان عبوری از القاگر در $\frac{1}{12}T$ را بدست آورید. ب) انرژی ذخیره شده بیشینه در القاگر را بیابید. 	۱۹
سلیمان رسولی	در مبدل آرمانی شکل زیر، اگر بیشینه ولتاژ دوسر مقاومت $7V$ باشد، بیشینه ولتاژ مولد چقدر است؟ 	۲۰
زهرا عزتی	شخصی میخواهد مداری که ساخته است و با برق ۸ ولت کار می کند را امتحان کند. او باید از یک مبدل برق $220V$ به $8V$ استفاده کند. اگر تعداد پیچهای اولیه 14300 دور باشد تعداد دور های پیچهای ثانویه مبدل را بدست آورید.	۲۱

شیمی

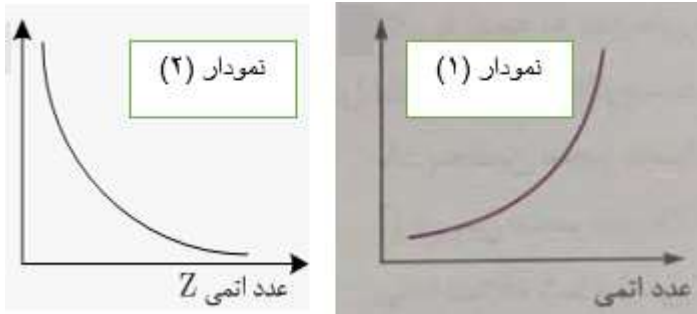
فصل اول

۱	در هر مورد ، از بین دو واژه داده شده ، واژه مناسب را انتخاب کنید: (الف) در زنگ آهن یون (Fe^{3+} - Fe^{2+}) وجود دارد. (ب) فلز (آهن-طلا) در طبیعت به شکل فلزی و عنصری خود یافت می شود. (پ) با اضافه کردن هیدروکلریک اسید به زنگ آهن رسوب (آهن(III) کلرید-آهن(II) کلرید تولید می شود. (ت) جهت صرفه اقتصادی بیشتر برای استخراج آهن از (کربن- سدیم) استفاده می شود. (ث) نسبت شمار اتمهای هیدروژن به کربن در مولکول نفتالن ($\frac{2}{3}$ - $\frac{4}{5}$) است.												
۲	درستی یا نادرستی هر یک از عبارت های زیر را تعیین کنید و در صورت نادرست بودن شکل درست آن را بنویسید: (الف) عنصرهای شبه فلز، در واکنش با دیگر اتم ها الکترون از دست می دهند. (ب) آرایش الکترونی یون Ni^{3+}_{28} به $3d^5 4s^2$ ختم می شود . (پ) گیاه پالایی در مورد فلزات روی و نیکل مقرون به صرفه است. (ت) باز یافت فلزها ، رد پای CO_2 را افزایش می دهد زیرا استخراج فلزات از سنگ معدن آنها CO_2 کمتری تولید می کند. (ث) گشتاور دوقطبی گریس حدوداً صفر است بنابراین در بنزن حل می شود.												
۳	جدول زیر، اندازه شعاع اتمی چند عنصر از جدول دوره ای را نشان می دهد. <table border="1"> <tr> <th>دوره جدول دوره ای</th> <th>شعاع اتم فلز (pm)</th> <th colspan="2">شعاع اتم نافلز (pm)</th> </tr> <tr> <td>3</td> <td>A: 186</td> <td>X: 104</td> <td>Z: 99</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>B: 227</td> <td>G: 117</td> <td>Q: 114</td> </tr> </table> (الف) شدت واکنش کدام عنصر Z یا Q با گاز هیدروژن بیشتر است؟ (ب) پیش بینی کنید کدام اتم A یا B در واکنش با اتم X آسانتر یون پایدار تشکیل می دهد؟ دلیل بنویسید: (پ) چرا شعاع اتم G در مقایسه با شعاع اتم B که در یک دوره جدول تناوبی هستند ، کمتر است؟	دوره جدول دوره ای	شعاع اتم فلز (pm)	شعاع اتم نافلز (pm)		3	A: 186	X: 104	Z: 99	4	B: 227	G: 117	Q: 114
دوره جدول دوره ای	شعاع اتم فلز (pm)	شعاع اتم نافلز (pm)											
3	A: 186	X: 104	Z: 99										
4	B: 227	G: 117	Q: 114										
۴	باتوجه به نمودار و جدول زیر که تغییر شعاع اتمی عناصر قلیایی تا هالوژن دوره سوم جدول تناوبی را نشان می دهد به سوالات پاسخ دهید. <table border="1"> <tr> <th>نماد شیمیایی</th> <td>Li</td> <td>Ca</td> <td>Br</td> </tr> <tr> <th>عنصر</th> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <th>شعاع اتمی (pm)</th> <td>۱۵۲</td> <td>۱۹۷</td> <td>۱۱۴</td> </tr> </table> (الف) با قرار دادن علامت (< یا >) ، شعاع اتمی را در هر مورد مقایسه کنید: ^{35}Br ^{15}P ^{20}Ca ^{11}Na 3Li ^{17}Cl (ب) اختلاف تغییرات شعاع بین عناصر دسته s بیشتر است یا عناصر دسته p؟ چرا؟ (پ) با توجه به نمودار واکنش پذیری سه عنصر Cl و S و P را مقایسه کنید: (ت) میزان نیروی جاذبه ای هسته بر الکترون لایه ظرفیت کلر بیشتر است یا فسفر؟	نماد شیمیایی	Li	Ca	Br	عنصر				شعاع اتمی (pm)	۱۵۲	۱۹۷	۱۱۴
نماد شیمیایی	Li	Ca	Br										
عنصر													
شعاع اتمی (pm)	۱۵۲	۱۹۷	۱۱۴										

دقت‌رپه سوالات منو می شی یازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ استان آذربایجان غربی

۵

مشخص کنید کدام یک از نمودارهای زیر ، واکنش پذیری فلزها را در یک گروه و کدام یک ، واکنش پذیری نافلزها را در یک گروه بر حسب عدد اتمی به طور کیفی نشان می دهد؟

۶

در شکل چند عنصر با شعاع اتمی متفاوت نشان داده شده است. با توجه به آن به پرسش ها پاسخ دهید.

(ا) اگر این عناصر در یک دوره از جدول قرار داشتند، کدامیک تمایل بیشتری به گرفتن الکترون دارد؟
(ب) اگر عناصر A، B و C در یک گروه از جدول قرار داشتند باشند و به هنگام واکنش با آب گاز هیدروژن تولید کنند،

کدامیک از اعداد ۱۶۷، ۱۹۰ و ۲۴۳ برای شعاع هر کدام از این عناصر مناسب است. (قسمت نماد و شعاع را تکمیل کنید).

شعاع اتمی	واکنش پذیری با آب	نماد
؟	با آب به آرامی واکنش می دهد	؟
؟	با آب به شدت واکنش می دهد	؟
؟	به هنگام واکنش آتش می گیرد	؟

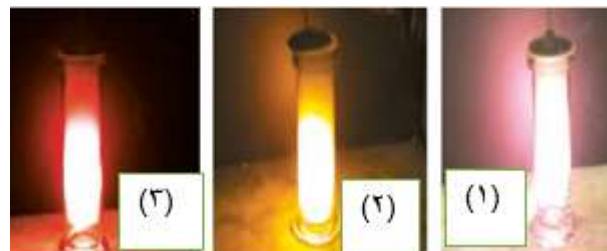
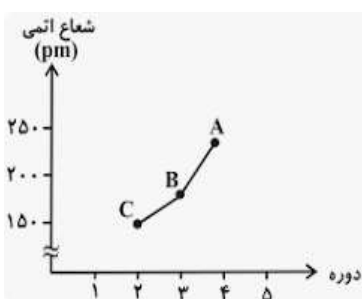
(پ) اگر این عناصر در یک دوره از جدول و بصورت متوالی و پشت سر هم حاوی یک گاز نجیب و C یک فلز قلیایی باشد. آیا بین آنها پیوند یونی برقرار می شود؟ چند پیوند یونی؟

۷

با توجه به نمودار رو به رو مشخص کنید :

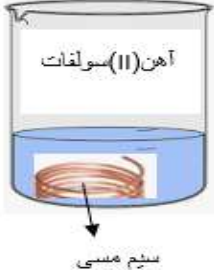
(الف) در واکنش با گاز کلسیم ، اتم های کدام عنصر آسان تر الکترون از دست می دهند؟ توضیح دهید:

(پ) در ظرف شماره (۳) کدام یک از سه عنصر A یا B یا C می توانند قرار گرفته باشند؟

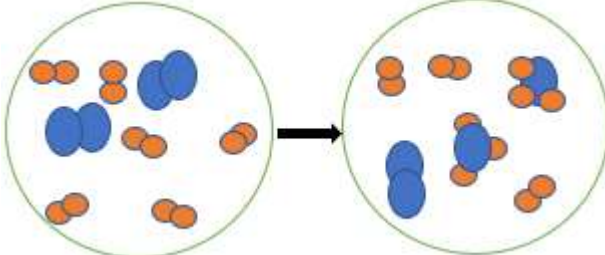
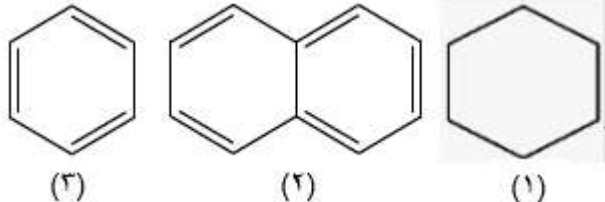

۸ ضمن کامل کردن جدول به پرسشها پاسخ دهید:

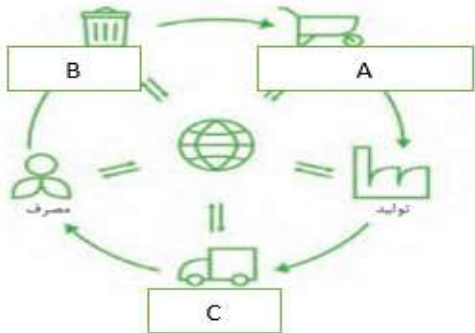
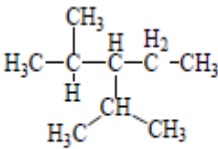
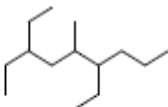
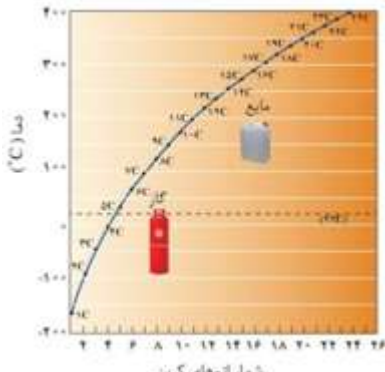
د قمرچ سوالات منډومى شىي يازدم سال تحصيلى ۱۴۰۲-۱۴۰۳ استان آذربايجان غربى

	<table><tr><td>شرایط واکنش با هیدروژن</td><td>شعاع اتمی</td><td>تعداد لایه ها</td><td>آرایش الکترونی</td><td>نماد عنصر</td></tr><tr><td></td><td>۷۱</td><td></td><td>$[\text{He}]2s^2 2p^5$</td><td>۹F</td></tr><tr><td></td><td>X</td><td>۳</td><td></td><td>۱۷Cl</td></tr><tr><td></td><td>۱۱۴</td><td></td><td></td><td>۳۵Br</td></tr></table>	شرایط واکنش با هیدروژن	شعاع اتمی	تعداد لایه ها	آرایش الکترونی	نماد عنصر		۷۱		$[\text{He}]2s^2 2p^5$	۹F		X	۳		۱۷Cl		۱۱۴			۳۵Br	(آ) عدد X کدامیک از عددهای ۹۹ یا ۶۵ می تواند باشد؟ چرا؟ (ب) خصلت نافلزى با کاهش شعاع اتمى چه تغییری می کند؟
شرایط واکنش با هیدروژن	شعاع اتمی	تعداد لایه ها	آرایش الکترونی	نماد عنصر																		
	۷۱		$[\text{He}]2s^2 2p^5$	۹F																		
	X	۳		۱۷Cl																		
	۱۱۴			۳۵Br																		
۹	$\text{Mg(s)} + \text{ZnCl}_2(\text{aq}) \rightarrow \text{MgCl}_2(\text{aq}) + \text{Zn(s)}$ $\text{Ag(s)} + \text{HCl(aq)} \rightarrow \times$ $\text{Zn(s)} + \text{Ag(NO}_3)_2(\text{aq}) \rightarrow \text{Zn(NO}_3)_2(\text{aq}) + \text{Ag(s)}$ (آ) فلزات Zn و Mg و Ag را بر حسب واکنش پذیری مرتب کنید؟ (ب) آیا با قرار دادن تیغه ای از جنس منیزیم در محلول نقره نیترات ($\text{Ag(NO}_3)_2$) واکنشی انجام می گیرد؟ توضیح دهید (پ) در واکنش (۱) واکنش پذیری واکنش دهنده ها و فرآورده ها را با هم مقایسه کنید:	با توجه به واکنشهای داده شده :																				
۱۰	اگر دو ظرف A و B به ترتیب حاوی محلول های آهن(II) کلرید و آهن (III) کلرید باشند ، و به هر یک از این دو ظرف قطره قطره محلول سدیم هیدروکسید اضافه کنیم، چه اتفاقی می افتد؟																					
۱۱	(۲) (۱) 	با توجه به شکل توضیح دهید: با گذشت مدت زمانی ، رنگ محلول ها چه تغییری می کند؟																				
۱۲	در باره فلز طلا به پرسش های زیر پاسخ دهید: (آ) چرا ساخت برگه ها و رشته سیم های بسیار نازک از این فلز(نخ طلا) به راحتی امکان پذیر است؟ (ب) چرا از طلا در ساخت کلاه فضانوردان استفاده می شود؟ (پ) چرا استخراج طلا آثار زیان بار زیست محیطی برجای می گذارد؟ (ت) کدام یک از موارد زیر جزء ویژگی های فلز طلا محسوب نمی شود. (a) جزء فلزهای دسته d است. (b) در طبیعت به شکل ترکیب های یونی همچون اکسیدها، کربنات ها و.... یافت می شود. (c) با مواد موجود در بدن انسان واکنش نمی دهد.																					
۱۳	آرایش الکترونی کاتیون موجود در ترکیب X_2O_3 به $3d^7$ ختم می شود، (الف) آرایش الکترونی فشرده اتم X را بنویسید:																					

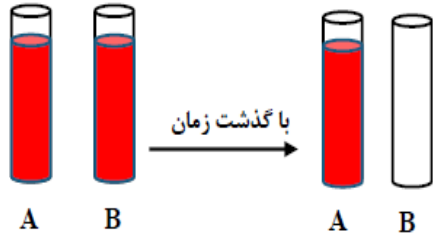
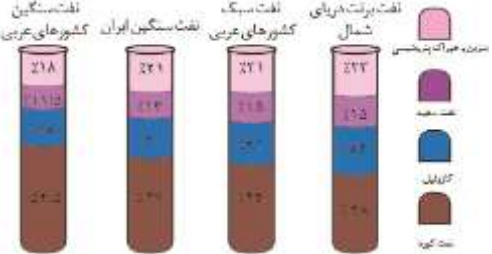
د قمر په سوالات منډومى شىي يازدم سال تحصيلى ۱۴۰۲-۱۴۰۳ استان آذربايجان غربى

	(ب) این عنصر به کدام دسته از عناصر تعلق دارد ؟ این دسته عناصر چه نام دارند؟	
۱۴	یون سولفات موجود در ۲/۴۵g از نمونه ای کود شیمیایی را با استفاده از یون باریم ، جداسازی کرده و ۲/۱۸g باریم سولفات به دست آمده است . درصد خلوص کود شیمیایی چند است؟	
۱۵	با توجه به شکل های مقابل که مربوط به فرآیند هابر است بازده درصدی این واکنش را محاسبه کنید:	 $\text{H}_2: \text{N}: \text{NH}_3:$
۱۶	با توجه به واکنش $2\text{Al}(s) + \text{Fe}_2\text{O}_3(s) \rightarrow \text{Al}_2\text{O}_3(s) + 2\text{Fe}(l)$ به پرسش ها پاسخ دهید: (الف) این واکنش چه نام دارد و در چه صنعتی استفاده می شود؟ (ب) مشخص کنید کدام فلز فعال تر است، آلومینیم یا آهن؟ چرا؟	
۱۷	با توجه به ساختارهای داده شده به پرسش ها پاسخ دهید: (الف) نام هر یک از ترکیب های داده شده را بنویسید: (ب) کدام یک سرگروه ترکیب های آروماتیک است؟ (پ) کدام ترکیب به عنوان ضدبید برای نگه داری فرش و لباس کاربرد دارد؟ (ت) ترکیب (۱) به کدام دسته از هیدروکربن ها تعلق دارد ؟ فرمول مولکولی آن را بنویسید: (ث) فرمول عمومی کدام ترکیب همانند فرمول عمومی آلکن هاست ؟ فرمول عمومی آن را بنویسید؟	 (۳) (۲) (۱)
۱۸	با توجه به ساختار داده شده به پرسش ها پاسخ دهید: $\text{CH}_2 = \text{CH}_2$ $\text{CH}_2 = \text{CH}_2 - \text{CH}_3$ $\text{CH}_3 - \text{CH}_2 - \text{CH}_2 - \text{CH}_3$ $\text{CH} \equiv \text{CH}$ (۱) (۲) (۳) (۴) (الف) کدام ترکیب سنگ بنای صنایع پتروشیمی است؟ (ب) کدامیک دومین عضو خانواده آلکن هاست؟ (پ) از سوختن کدام ترکیب دمای لازم برای جوش دادن قطعه های فلزی تأمین می شود؟ (ت) از واکنش ترکیب (۱) با آب در حضور کاتالیزگر چه ماده ای تولید می شود ؟ (ث) کدام یک گاز پرکننده فندک است؟ (ج) کدام یک به عنوان عمل آورنده در کشاورزی به کار می رود؟	
۱۹	چند هیدروکربن با فرمول مولکولی C_5H_{12} با شاخه فرعی متیل می توان رسم کرد ؟ آنها را رسم کنید و نامگذاری کنید:	
۲۰	کدام یک از نام های زیر می تواند نام درست یک آلکان باشد؟ (الف) ۲- اتیل -۴و۴- دی متیل هپتان (ب) ۶و۶- دی اتیل -۵و۲- دی متیل اوکتان (پ) ۲و۲- دی متیل -۴- اتیل هگزان	

دقت‌رچه سوالات منو می‌شی یازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ استان آذربایجان غربی

	با توجه به واکنش های زیر، به پرسش های داده شده درباره فلزات A, B, C, D پاسخ دهید؟ 1) $B^{2+}(aq) + C(s) \rightarrow \times$ 2) $A(s) + B^{2+}(aq) \rightarrow B(s) + A^{2+}(aq)$ 3) $D(s) + A^{2+}(aq) \rightarrow \times$ 4) $D^{+} + C(s) \rightarrow D(s) + C^{2+}$ الف) آیا ماده D میتواند با یون B^{2+} واکنش دهد؟ توضیح دهید: ب) آیا فلز D را می توان به طلا نسبت داد؟ چرا؟ پ) استخراج کدام فلز از ترکیب های آن، در مقایسه با سایر فلزات دشوارتر است؟	۲۱
	الف) با توجه به شکل در جاهای A و B و C عبارات مناسب بنویسید: ب) عبارت زیر را کامل کنید: ارزیابی میزان تاثیر یک فرآورده روی محیط زیست که در مدت طول عمر آن به کار می رود، ارزیابی نامیده می شود. 	۲۲
	با توجه به ترکیب های زیر به پرسش ها پاسخ دهید. (a) (b) (c) (d) الف) فرمول پیوند - خط را برای هیدروکربن را برای ترکیب (a) رسم کنید و ترکیب (b) را نامگذاری کنید:	۲۳
	با توجه به نمودار داده شده که مربوط به نقطه جوش آلکان های راست زنجیر است، به سوالات پاسخ دهید. الف) رابطه بین نقطه جوش و جرم مولی آلکانها را توصیف کنید: ب) نیروهای جاذبه بین مولکولی را در آلکان با ۱۲ کربن و ۶ کربن مقایسه نمایید. پ) نام آلکانی که در دمای جوش آب می جوشد را بنویسید. 	۲۴
	با توجه به واکنش های زیر به پرسش های داده شده پاسخ دهید: a) $CH_2=CH_2(g) + \dots \longrightarrow \begin{array}{c} CH_2-CH_2 \\ \quad \\ Br \quad Br \end{array}$	۲۵

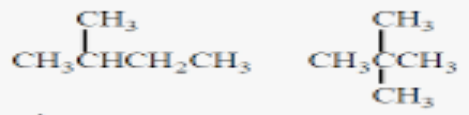
د قمرچ سوالات منځمې شپي يازدم سال تحصيلي ۱۴۰۲-۱۴۰۳ استان آذربايجان غربي

	b) $\text{CH}_2 = \text{CH}_2 \text{ (g)} + \text{H}_2\text{O} \xrightarrow{\text{H}_2\text{SO}_4} \dots\dots\dots$ آواکنش ها را کامل کنید : ب) نام فراورده واکنش (b) را نوشته دو مورد کاربرد برای آن بنویسید: پ) واکنش (a) به چه منظوری به کار می رود ت) H_2SO_4 در واکنش b چه نقشی دارد؟	
۲۶	در دو لوله آزمایش مطابق شکل زیر که محتوی پنتان و پنتن هستند با افزودن محلول برم به هر کدام تغییرات زیر رخ داده است مشخص کنید که در هر لوله آزمایش ، کدام ماده وجود دارد؟ 	
۲۷	در مورد نفت خام به پرسش ها پاسخ دهید: آ) در نفت سنگین چه موادی بیشتر از نفت سبک است؟ ب) نفت کدام منطقه گرانتز از سایر مناطق است؟ چرا؟ پ) ملاک دسته بندی نفت خام به دو دسته سبک و سنگین چیست؟ 	
۲۸	هر یک از ویژگی های زیر را برای مواد زیر مقایسه کنید: الف) اندازه مولکولها ب) گرانروی پ) فرار بودن گازوئیل-بنزین-نفت کوره-نفت سفید	
۲۹	آ) هر یک از موارد زیر چگونه باعث بهبود کارایی زغال سنگ می شود: ۱) شستشوی زغال سنگ ۲) عبور دادن گازهای خارج شده از نیروگاهها از روی کلسیم اکسید: ب) چرا باید مقدار گاز متان در هوای معدن زغال سنگ را پیوسته اندازه گیری و کنترل کنیم؟ پ) یکی از راههای کاهش متان را در هوای معدن نام ببرید:	
پاسخنامه فصل اول		
۱	الف) Fe^{3+} (ب) طلا (پ) آهن (III) کلرید (ت) کربن	
۲	الف) نادرست - عنصرهای شبه فلز، در واکنش با دیگر اتم ها الکترون به اشتراک می گذارند. ب) نادرست - آرایش الکترونی آن به $3d^7$ ختم می شود پ) نادرست - بازیافت فلزها ، رد پای CO_2 را کاهش می دهد زیرا استخراج فلزات از سنگ معدن آنها CO_2 بیشتری تولید می کند.	

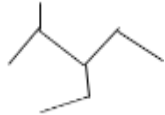
د قتره سوالات منډومى شىي يازدهم سال تحصيلى ۱۴۰۲-۱۴۰۳ استان آذربايجان غربى

	(ت) درست (ث) $\frac{4}{5}$																					
۳	الف) Z ب) B زیرا شعاع بزرگتری دارد و فلزها با افزایش شعاع ، آسانتر الکترون از دست می دهند. و خصلت فلزی افزایش می یابد. پ) زیرا لایه های الکترونی ثابت است و با افزایش عدد اتمی جاذبه هسته بر لایه های الکترونی افزایش می یابد و شعاع کاهش می یابد.																					
۴	الف) $^{35}_{15}Br > ^{20}_{11}Na > ^{17}_{17}Cl > ^3L$ ب) عناصر دسته s زیرا شیب نمودار تندتر است. پ) $Cl > S > P$ ت) کلر																					
۵	نمودار(۱) واکنش پذیری فلزها را در یک گروه و نمودار (۲) ، واکنش پذیری نافلز ها را نشان می دهد .																					
۶	آ) D چون خصلت نافلزی بیشتری دارد. ب) <table border="1"><thead><tr><th>شعاع اتمی</th><th>واکنش پذیری با آب</th><th>نماد</th></tr></thead><tbody><tr><td>۱۶۷</td><td>با آب به آرامی واکنش می دهد</td><td>B</td></tr><tr><td>۱۹۰</td><td>با آب به شدت واکنش می دهد</td><td>A</td></tr><tr><td>۲۴۳</td><td>به هنگام واکنش آتش می گیرد</td><td>C</td></tr></tbody></table> پ) بله، دو پیوند یونی، فلز قلیایی با گروه ۱۶ و فلز قلیایی با گروه ۱۷	شعاع اتمی	واکنش پذیری با آب	نماد	۱۶۷	با آب به آرامی واکنش می دهد	B	۱۹۰	با آب به شدت واکنش می دهد	A	۲۴۳	به هنگام واکنش آتش می گیرد	C									
شعاع اتمی	واکنش پذیری با آب	نماد																				
۱۶۷	با آب به آرامی واکنش می دهد	B																				
۱۹۰	با آب به شدت واکنش می دهد	A																				
۲۴۳	به هنگام واکنش آتش می گیرد	C																				
۷	الف) عنصر A زیرا با افزایش عدد اتمی و بزرگتر شدن شعاع اتمی خصلت فلزی بیشتر شده و تمایل عنصر برای دادن الکترون بیشتر می شود. ب) C																					
۸	<table border="1"><thead><tr><th>شرایط واکنش با هیدروژن</th><th>شعاع اتمی</th><th>تعداد لایه ها</th><th>آرایش الکترونی</th><th>نماد عنصر</th></tr></thead><tbody><tr><td>حتی در دمای $-200^{\circ}C$ به سرعت واکنش می دهد.</td><td>۷۱</td><td>۲</td><td>$[He]2s^2 2p^5$</td><td>9F</td></tr><tr><td>در دمای اتاق به آرامی واکنش می دهد.</td><td>X</td><td>۳</td><td>$[Ne]3s^2 3p^5$</td><td>^{17}Cl</td></tr><tr><td>در دمای $200^{\circ}C$ واکنش می دهد</td><td>۱۱۴</td><td>۴</td><td>$[Ar]4s^2 4p^5$</td><td>^{35}Br</td></tr></tbody></table> الف) ۹۹ زیرا با افزایش عدد اتمی در هر گروه از بالا به پایین شعاع اتمی افزایش می یابد. ب) افزایش می یابد.	شرایط واکنش با هیدروژن	شعاع اتمی	تعداد لایه ها	آرایش الکترونی	نماد عنصر	حتی در دمای $-200^{\circ}C$ به سرعت واکنش می دهد.	۷۱	۲	$[He]2s^2 2p^5$	9F	در دمای اتاق به آرامی واکنش می دهد.	X	۳	$[Ne]3s^2 3p^5$	^{17}Cl	در دمای $200^{\circ}C$ واکنش می دهد	۱۱۴	۴	$[Ar]4s^2 4p^5$	^{35}Br	
شرایط واکنش با هیدروژن	شعاع اتمی	تعداد لایه ها	آرایش الکترونی	نماد عنصر																		
حتی در دمای $-200^{\circ}C$ به سرعت واکنش می دهد.	۷۱	۲	$[He]2s^2 2p^5$	9F																		
در دمای اتاق به آرامی واکنش می دهد.	X	۳	$[Ne]3s^2 3p^5$	^{17}Cl																		
در دمای $200^{\circ}C$ واکنش می دهد	۱۱۴	۴	$[Ar]4s^2 4p^5$	^{35}Br																		
۹	الف) $Mg > Zn > Ag$ ب) بله واکنش پذیری Mg بیشتر از Ag است. پ) واکنش پذیری واکنش دهنده ها بیشتر از فراورده هاست.																					

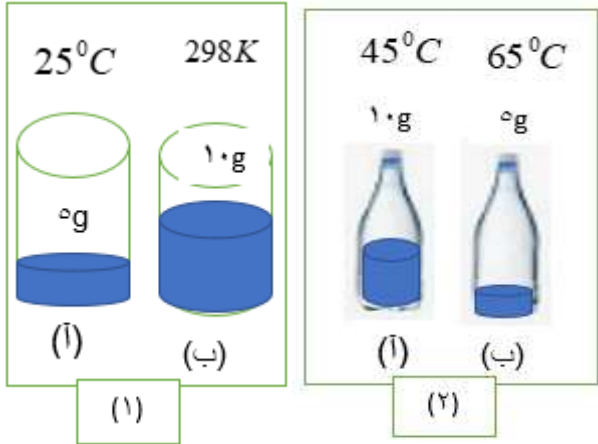
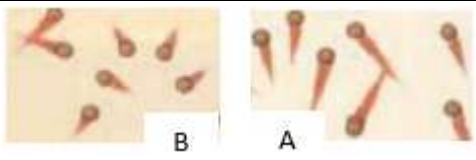
د قتره سوالات منډومى شىي يازدم سال تحصيلى ۱۴۰۲-۱۴۰۳ استان آذربايجان غربى

۱۰	در ظرف A رسوب سبز رنگ آهن(II) هيدروكسيد و در ظرف B رسوب قرمز رنگ آهن(III) هيدروكسيد تشكيل مى شود.
۱۱	واكنش پذيرى فلز آهن از مس بيشتر است در ظرف (۲) ميخ آهنى با محلول مس(II) سولفات واكنش داده و محلول كم رنگ تر مى شود ولى سيم مسى با محلول آهن(II) سولفات واكنش نمى دهد و رنگ محلول آن تغييرى نمى كند.
۱۲	الف) طلا به اندازه اى چكش خوار و نرم است كه چند گرم از آن را مى توان با چكش كارى به صفحه اى با مساحت چند مترمربع تبديل كرد. ب) به دليل اينكه طلا، پرتوهاى خورشيدى را به ميزان زيادى بازتاب مى دهد. پ) در فرآيند استخراج طلا، پسماند بسيار زيادى توليد مى شود ت) b
۱۳	الف) $X: [Ar]3d^8 4s^2$ (ب) دسته d عناصر واسطه
۱۴	$\frac{2/18}{2/45} \times 100 = 88/98$ - درصد خلوص
۱۵	$2molN_2 \times \frac{2molNH_3}{1molN_2} = 4molNH_3$ بازده درصدى $\frac{2}{4} \times 100 = 50\%$
۱۶	الف) واكنش ترميت - براى جوش دادن خطوط راه آهن ب) واكنش پذيرى آلومينيوم بيشتر است زيرا در واكنش با Fe_2O_3 توانسته فلز آهن را آزاد كند.
۱۷	الف) (۱) سيكلوهگزان (۲) نفتالن (۳) بنزن ب) تركيب (۳) پ) تركيب (۲) ت) سيكلو آلكانها (C_6H_{12}) ث) تركيب (۱) با فرمول عمومى (C_nH_{2n})
۱۸	الف) تركيب (۱) ب) تركيب (۲) پ) تركيب (۴) ت) اتانول ث) ۳ ج) تركيب (۱)
۱۹	۲و۲-دى متيل پروپان ۲-متيل بوتان
۲۰	الف) نادرست-در آلكان شاخه نمى تواند روى كربن شماره ۲ زنجير اصلى باشد. ب) درست پ) نادرست-ذكر نام اتيل بايد قبل از نام متيل صورت گيرد.
۲۱	الف) نه خير زيرا وكنش پذيرى D كمتر از B است. ب) بله زيرا واكنش پذيرى طلا بسيار كمتر است. پ) A
۲۲	الف) A: استخراج و توليد مواد اوليه و خام ب) دفع پ) توزيع ب) چرخه عمر

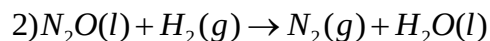
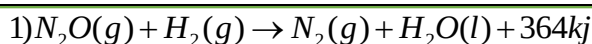
د قمرچ سوالات منځمې شپې يازدم سال تحصيلي ۱۴۰۲-۱۴۰۳ استان آذربايجان غربي

۲۳	(الف) ۳و۶-دی اتیل-۵-متیل-نونان
۲۴	(الف) بین نقطه جوش و جرم مولی آلکانها رابطه مستقیم وجود دارد. (ب) نیروهای جاذبه بین مولکولی در آلکان با ۱۲ کربن بیشتر از آلکانی با ۶ کربن است. (پ) هپتان
۲۵	$CH_2=CH_2(g) + Br_2(l) \rightarrow \begin{array}{c} CH_2-CH_2 \\ \quad \\ Br \quad Br \end{array}$ واکنش a C_2H_5OH واکنش b (ب) اتانول - ضد عفونی کننده در بیمارستان ها - تهیه مواد دارویی و بهداشتی (پ) شناسایی آلکن ها از دیگر هیدروکربن ها (ت) کاتالیزگر
۲۶	در لوله B پنتن و در لوله A پنتان وجود دارد زیرا پنتن از دسته آلکن ها می باشد که در واکنش با محول برم ، بی رنگ شده است.
۲۷	(الف) نفت کوره (ب) نفت برنت دریای شمال - زیرا بنزین و خوراک پتروشیمیایی بیشتری دارد و مواد اولیه بیشتری برای صنایع می توان از آن به دست آورد. (پ) هر چه درصد نفت کوره در نفتی بیشتر باشد آن نفت سنگین تر است. و هر نفتی که خوراک پتروشیمی و بنزین بیشتری داشته باشد سبک تر است.
۲۸	(الف) اندازه مولکولها: بنزین < نفت سفید < گازوئیل < نفت کوره (ب) گرانروی: بنزین < نفت سفید < گازوئیل < نفت کوره (پ) فرار بودن: بنزین < نفت سفید < گازوئیل < نفت کوره
۲۹	(الف) ۱) به منظور حذف گوگرد و ناخالصی های دیگر ۲) به دام انداختن گاز گوگرد دی اکسید خارج شده از نیروگاه ها (ب) برای کاهش احتمال انفجار در معدن زغال سنگ (پ) استفاده از تهویه مناسب و قوی
فصل دوم	
۱	در هر مورد ، از بین دو واژه داده شده ، واژه مناسب را انتخاب کنید: (الف) اگر دمای ماده A بیشتر از ماده B باشد، میانگین انرژی جنبشی ذرات سازنده ماده (A-B) بیشتر خواهد بود. (ب) سطح انرژی اتم های جدا از هم هیدروژن (بالا تر - پایین تر) از سطح انرژی مولکولهای هیدروژن است (پ) انرژی (جنبشی - پتانسیل) یک نمونه ماده، ناشی از نیروهای نگه دارنده ذره های سازنده آن است. (ت) تولید گازهای گلخانه ای درد پای غذا به مراتب (بیشتر - کمتر) از سوختن سوخت در خودروها ، کارخانه ها و ... است. (ث) حذف اکسیژن از محیط نگه داری مواد غذایی و خوراکی ها سبب (افزایش - کاهش) زمان ماندگاری و بهبود کیفیت آنها خواهد شد.

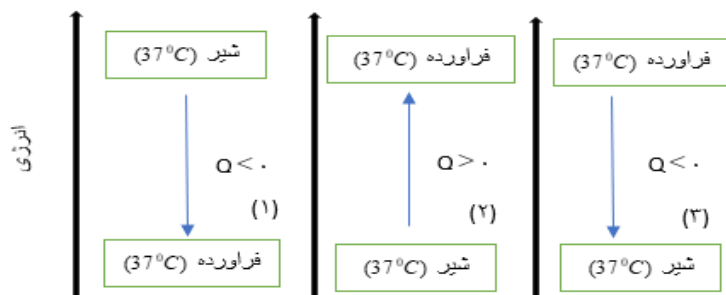
دقت‌رچه سوالات منو می‌شی یازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ استان آذربایجان غربی

	ج) هر چه گستره زمان انجام یک واکنش (کوچک تر-بزرگ تر) باشد ، آهنگ انجام آن واکنش تندتر است و واکنش سریع تر انجام می شود. چ) (حجم-مساحت جانبی) یک تکه زغال ، سطح تماس آن را با شعله هنگام سوختن نشان می دهد.					
۲	درستی یا نادرستی هر یک از عبارت های زیر را تعیین کنید و در صورت نادرست بودن شکل درست آن را بنویسید: الف) گرمای ویژه فلز A بیشتر از فلز B است ، اگر با دادن گرما به جرم یکسانی از این دو فلز ، دمای آنها به یک اندازه افزایش یابد باید به فلز B گرمای بیشتری داده شود. ب) گرما از ویژگی های یک نمونه ماده نیست و برای توصیف یک فرایند به کار می رود. پ) آنتالپی پیوند $O=O$ برابر انرژی لازم برای تبدیل یک مول $O_2(g)$ به دو مول $O(g)$ است. ت) ساده ترین کربوکسیلیک اسید ، بنزوئیک اسید است که از مواد نگه دارنده است. ث) تولید گازهای گاهخانه ای به ویژه کربن دی اکسید، چهره آشکار ردپای غذا است.					
۳	با بررسی شکل های زیر به پرسش ا پاسخ دهید: الف) در شکل (۱) میانگین تندی مولکولهای آب دو ظرف و انرژی گرمایی آب موجود در دو ظرف را مقایسه کنید: ب) در شکل (۲) میانگین انرژی جنبشی مولکولهای آب در کدام ظرف بیشتر است؟ چرا؟ پ) ظرفیت گرمایی و گرمای ویژه آب را در شکل (۱) مقایسه کنید:					
۴	به دو فلز A و B با جرم برابر ، مقدار یکسانی گرما داده می شود. اگر میزان افزایش دمای A بیشتر از فلز B باشد، گرمای ویژه کدام فلز بیشتر است؟ چرا؟					
۵	جرم جسم A نصف جرم B و ظرفیت گرمایی جسم A، ۱۶ برابر ظرفیت گرمایی جسم B است. نسبت ظرفیت گرمایی ویژه جسم B به جسم A را بدست آورید:					
۶	با توجه به جدول زیر حساب کنید برای کاهش دمای ۲۵ml برم مایع از $65^{\circ}C$ به $45^{\circ}C$ چه مقدار گرما بر حسب کالری باید از آن گرفته شود؟	<table border="1"><thead><tr><th>چگالی</th><th>گرمای ویژه</th></tr></thead><tbody><tr><td>$3/12 g.ml^{-1}$</td><td>$0/226 j.g^{-1}.^{\circ}C^{-1}$</td></tr></tbody></table>	چگالی	گرمای ویژه	$3/12 g.ml^{-1}$	$0/226 j.g^{-1}.^{\circ}C^{-1}$
چگالی	گرمای ویژه					
$3/12 g.ml^{-1}$	$0/226 j.g^{-1}.^{\circ}C^{-1}$					
۷	با توجه به شکل های مقابل که مربوط به دو نمونه هوای صاف هستند به پرسش ها پاسخ دهید: الف) کدام شکل نمونه هوا را در ظاهر نشان می دهد؟ چرا؟ ب) نمونه هوا در شهر اهواز معمولاً به چه صورتی است؟ پ) انرژی گرمایی کدام یک کمتر است؟ چرا؟					
۸	با توجه به دو واکنش زیر که در شرایط یکسان دما و فشار انجام می شوند، کدامیک از عددهای ۴۶۰- و ۳۵۸- را می توان به عنوان ΔH واکنش (۲) بر حسب کیلوژول در نظر گرفت پاسخ خود را شرح دهید:					

دقت‌رچه سوالات منو می‌یسی یازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ استان آذربایجان غربی

۹ کدامیک از نمودارهای زیر، فرایند گوارش و سوخت و ساز شیر در بدن را به درستی نشان می‌دهد؟ توضیح دهید: معادله انجام این فرآیند را بنویسید:

۱۰ جدول را کامل کنید:

معادله مربوطه	نوع واکنش (گرماگیر یا گرماده)	علامت ΔH
سوختن کامل گاز متان		
تصعید یخ		
تبخیراتانول (C_2H_5OH)		
آنتالپی پیوند HCl		

۱۱ با توجه به شکل‌های زیر، با انجام واکنش در فشار ثابت به پرسشهای زیر پاسخ دهید:

آ) معادله واکنش تبدیل N_2O_4 به NO_2 را نوشته نماد Q را در معادله وارد نمایید:

ب) در شرایط یکسان سطح انرژی NO_2 و N_2O_4 را مقایسه کنید.

پ) در کدام شکل، مقدار بیشتری گاز NO_2 تولید شده است؟

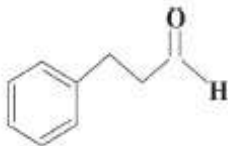
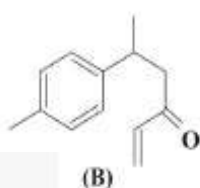
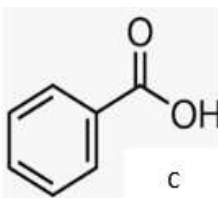
ت) با انجام واکنش در فشار ثابت، گرمای مبادله شده چه نامیده می‌شود؟

۱۲ با توجه به واکنش $CH_4(g) + ۱۶۶۰ \text{ kJ} \rightarrow C(g) + ۴H(g)$ به پرسشهای داده شده پاسخ دهید:

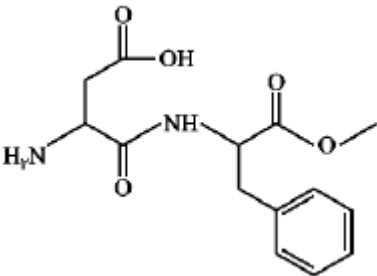
آ) میانگین آنتالپی پیوند C-H را حساب کنید:

ب) آنتالپی هر یک از واکنش‌های زیر را تعیین کنید:

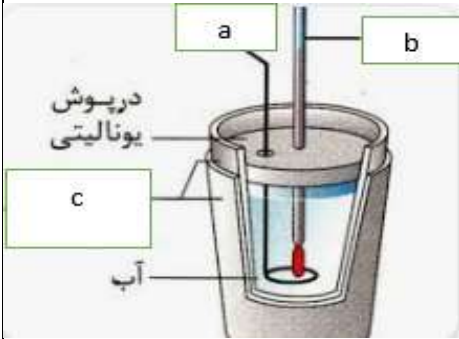
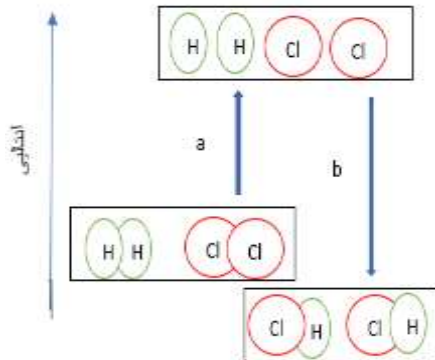

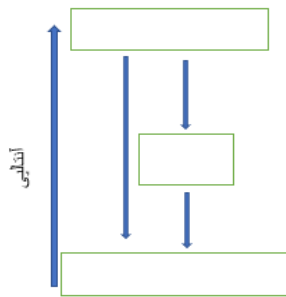
	$2\text{CH}_3(\text{g}) + \text{H}(\text{g}) \rightarrow \text{CH}_4(\text{g})$ پ) چرا به کاربردن واژه میانگین آنتالپی پیوند برای C-H مناسب تر است؟																							
۱۳	هر یک از عبارت های ستون A با یک مورد از ستون B در ارتباط است این ارتباط را بیابید: <table><tr><th>B</th><th>A</th></tr><tr><td>(a) بنزآلدهید</td><td>(۱) نام واکنش برگشت اکسایش گلوکز</td></tr><tr><td>(b) کربوهیدرات</td><td>(۲) واکنش دهنده رایج در استخراج آهن</td></tr><tr><td>(c) آنتالپی پیوند</td><td>(۳) گروه عاملی موجود در گشنیز</td></tr><tr><td>(d) گروه کربونیل</td><td>(۴) هم ارز با آنتالپی واکنشی که در آن یک مول ماده در اکسیژن کافی به طور کامل می سوزد</td></tr><tr><td>(e) زغال کک</td><td>(۵) وجه اشتراک آلدهید ها و کتون ها</td></tr><tr><td>(f) چربی</td><td>(۶) گروه عاملی شناخته شده در رازیانه</td></tr><tr><td>(g) فتوسنتز</td><td>(۷) ترکیب موجود در بادام</td></tr><tr><td>(h) آنتالپی سوختن</td><td>(۸) بیشترین ارزش سوختی در میان مواد غذایی</td></tr><tr><td>(i) اتري</td><td>(۹) انرژی لازم برای شکستن یک مول پیوند و تبدیل آن به اتم های گازی جدا از هم</td></tr><tr><td>(j) هیدروکسیل</td><td>(۱۰) در بدن به گلوکز شکسته شده و انرژی لازم برای یاخته ها فراهم می شود.</td></tr></table>	B	A	(a) بنزآلدهید	(۱) نام واکنش برگشت اکسایش گلوکز	(b) کربوهیدرات	(۲) واکنش دهنده رایج در استخراج آهن	(c) آنتالپی پیوند	(۳) گروه عاملی موجود در گشنیز	(d) گروه کربونیل	(۴) هم ارز با آنتالپی واکنشی که در آن یک مول ماده در اکسیژن کافی به طور کامل می سوزد	(e) زغال کک	(۵) وجه اشتراک آلدهید ها و کتون ها	(f) چربی	(۶) گروه عاملی شناخته شده در رازیانه	(g) فتوسنتز	(۷) ترکیب موجود در بادام	(h) آنتالپی سوختن	(۸) بیشترین ارزش سوختی در میان مواد غذایی	(i) اتري	(۹) انرژی لازم برای شکستن یک مول پیوند و تبدیل آن به اتم های گازی جدا از هم	(j) هیدروکسیل	(۱۰) در بدن به گلوکز شکسته شده و انرژی لازم برای یاخته ها فراهم می شود.	
B	A																							
(a) بنزآلدهید	(۱) نام واکنش برگشت اکسایش گلوکز																							
(b) کربوهیدرات	(۲) واکنش دهنده رایج در استخراج آهن																							
(c) آنتالپی پیوند	(۳) گروه عاملی موجود در گشنیز																							
(d) گروه کربونیل	(۴) هم ارز با آنتالپی واکنشی که در آن یک مول ماده در اکسیژن کافی به طور کامل می سوزد																							
(e) زغال کک	(۵) وجه اشتراک آلدهید ها و کتون ها																							
(f) چربی	(۶) گروه عاملی شناخته شده در رازیانه																							
(g) فتوسنتز	(۷) ترکیب موجود در بادام																							
(h) آنتالپی سوختن	(۸) بیشترین ارزش سوختی در میان مواد غذایی																							
(i) اتري	(۹) انرژی لازم برای شکستن یک مول پیوند و تبدیل آن به اتم های گازی جدا از هم																							
(j) هیدروکسیل	(۱۰) در بدن به گلوکز شکسته شده و انرژی لازم برای یاخته ها فراهم می شود.																							
۱۴	اگر ΔH واکنش تولید آمونیاک به روش هابر برابر -92kJ باشد ، گرمای آزاد شده بر اثر تولید $13/6$ گرم آمونیاک ، چند گرم آب 20^0C را می تواند به جوش آورد؟ گرمای ویژه آب $4/2\text{ J}\cdot\text{g}^{-1}\cdot^0\text{C}$ است ($N = 14, H = 1\text{g}\cdot\text{mol}^{-1}$) $\text{N}_2(\text{g}) + 3\text{H}_2(\text{g}) \rightarrow 2\text{NH}_3(\text{g})$																							
۱۵	با توجه به داده های زیر میانگین آنتالپی پیوند C-Cl چند کیلوژول بر مول است؟ $\text{CH}_4(\text{g}) + 3\text{Cl}_2(\text{g}) \longrightarrow \text{CHCl}_3(\text{g}) + 3\text{HCl}(\text{g}) \quad \Delta H = -345\text{kJ}$ <table><tr><td>H-Cl</td><td>C-H</td><td>Cl-Cl</td><td>پیوند</td></tr><tr><td>۴۳۱</td><td>۴۱۵</td><td>۲۴۲</td><td>آنتالپی پیوند (kJ/mol)</td></tr></table>	H-Cl	C-H	Cl-Cl	پیوند	۴۳۱	۴۱۵	۲۴۲	آنتالپی پیوند (kJ/mol)															
H-Cl	C-H	Cl-Cl	پیوند																					
۴۳۱	۴۱۵	۲۴۲	آنتالپی پیوند (kJ/mol)																					
۱۶	با توجه به ساختارهای داده شده به پرسش ها پاسخ دهید: ($\text{H} = 1$ و $\text{C} = 12$ و $\text{O} = 16\text{ g}\cdot\text{mol}^{-1}$) (الف) گروه های عاملی هر ترکیب را مشخص نمایید. (ب) فرمول مولکولی هر کدام را به دست آورید. (پ) اختلاف جرم مولی ترکیب های A و C برابر چند گرم است. (ت) تعداد پیوند کوالانسی ساده را در ترکیب B به دست آورید. (ث) مشخص کنید کدام ترکیب در دارچین و کدام یک در زردچوبه یافت می شود؟ (A) (B) C																							

دقت‌رچه سوالات منو می‌شیمی یازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ استان آذربایجان غربی

	۱۷ ساختار زیر مربوط به یک شیرین کننده به نام آسپارتام بوده که ۲۰۰ برابر شیرین تر از شکر است با توجه به ساختار آن به پرسش‌ها پاسخ دهید: الف) گروه‌های عاملی آن را مشخص کرده نام آن‌ها را بنویسید: ب) فرمول مولکولی آن را بنویسید: 	
	۱۸ کدام یک از مقایسه‌های آنتالپی پیوند یا میانگین آنتالپی پیوند ارائه شده به درستی نوشته شده است؟ ۱) $C-C > N-N$ ۲) $N \equiv N < C \equiv C$ ۳) $C = C < O = O$ ۴) $C-H < C-O$ ۵) $H-H < H-F$ ۶) $H-H < N-H$	
	۱۹ از سوختن کامل ۵/۶ گرم گاز اتن چه مقدار گرما حاصل می‌شود و با این گرما به تقریب دمای چند کیلوگرم آب را می‌توان از $25^{\circ}C$ به $40^{\circ}C$ رساند؟ $c_{H_2O} = 4 J \cdot g^{-1} \cdot ^{\circ}C$, $C = 12$, $H = 1 g \cdot mol^{-1}$ $C_2H_4(g) + 3O_2(g) \rightarrow 2CO_2(g) + 2H_2O(l)$, $\Delta H = 1410 kJ \cdot mol^{-1}$	
	۲۰ با توجه به‌های زیر، انرژی لازم برای تبخیر ۱g آب چند kJ است؟ ($H = 1$, $O = 16 g \cdot mol^{-1}$) 1) $C_5H_{12}(g) + 8O_2(g) \rightarrow 5CO_2(g) + 6H_2O(g)$, $\Delta H = -3509 kJ$ 1) $C_5H_{12}(g) + 8O_2(g) \rightarrow 5CO_2(g) + 6H_2O(l)$, $\Delta H = -3773 kJ$	
	۲۱ با توجه به معادله‌های داده شده، در مقایسه Q_1 و Q_2 و Q_3 و Q_4 کدام بیشتر از همه و کدام یک از همه کمتر است؟ توضیح دهید؟ 1) $C_5H_{12}(g) + 8O_2(g) \rightarrow 5CO_2(g) + 6H_2O(g) + Q_1$ 2) $C_5H_{12}(l) + 8O_2(g) \rightarrow 5CO_2(g) + 6H_2O(g) + Q_2$ 3) $C_5H_{12}(g) + 8O_2(g) \rightarrow 5CO_2(g) + 6H_2O(l) + Q_3$ 4) $C_5H_{12}(l) + 8O_2(g) \rightarrow 5CO_2(g) + 6H_2O(l) + Q_4$	
	۲۲ اگر ۱۴ گرم کلسیم اکسید در واکنش با فسفر (V) اکسید، ۲۱kJ گرما تولید کند، با فرض این که بازده واکنش ۶۰٪ باشد ΔH واکنش زیر چند kJ است؟ ($Ca = 40$, $O = 16 g \cdot mol^{-1}$) $6CaO(s) + P_4O_{10}(s) \rightarrow 2Ca_3(PO_4)_2(s)$	
	۲۳ اگر آنتالپی سوختن گلوکز ($C_6H_{12}O_6$) برابر $-2808 kJ \cdot mol^{-1}$ باشد، ارزش سوختی گلوکز بر حسب $kJ \cdot g^{-1}$ را بدست آورید: ($C = 12$, $O = 16$, $H = 1 g \cdot mol^{-1}$)	

دقت‌رچه سوالات منو می‌یسی یازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ استان آذربایجان غربی

۲۴	با توجه به اینکه ارزش سوختی چربی و کربوهیدرات و پروتئین به ترتیب برابر با (۳۸ و ۱۷ و 17 kJ.g^{-1}) است ، اگر درصد کربوهیدرات ، چربی و پروتئین در یک تکه نان به ترتیب برابر ۹۳و۵۲ درصد باشد ، ارزش سوختی نان را بر حسب kJ.g^{-1} بدست آورید:								
۲۵	با استفاده از اطلاعات داده شده برای واکنش های زیر ، ΔH واکنش : $C(s) + \frac{1}{2}O_2(g) \rightarrow CO(g)$ بر حسب a و b را محاسبه کنید؟ $1)C(s) + O_2(g) \rightarrow CO_2(g), \Delta H = akJ$ $2)CO(g) + \frac{1}{2}O_2(g) \rightarrow CO_2(g), \Delta H = bkJ$								
۲۶	به پرسش های زیر پاسخ دهید: (الف) شکل چه دستگاهی را نشان می دهد؟ (ب) این دستگاه چه کاربردی دارد؟ (پ) هنگام کار با این دستگاه کدام کمیت (فشار یا حجم) ثابت است؟ (ت) قسمت های a و b و c را نام گذاری کنید؟ 								
۲۷	دانش آموزی ΔH هر یک از واکنش های زیر را به کمک جدول مقدار آنتالپی های پیوند ، تعیین کرده است با ذکر دلیل مشخص کنید ΔH کدام واکنش با ΔH بدست آمده از روش های تجربی همخوانی بیشتری دارد؟ $1)H_2 + Cl_2 \rightarrow 2HCl$ $2)2H_2 + O_2 \rightarrow 2H_2O$								
۲۸	نمودار زیر الگویی برای واکنش $H_2(g)$ با $Cl_2(g)$ و تولید HCl را نشان می دهد با توجه به جدول داده شده به پرسش ها پاسخ دهید: <table data-bbox="769 1474 1227 1696"><thead><tr><th>پیوند</th><th>آنتالپی پیوند (kJ.mol^{-1})</th></tr></thead><tbody><tr><td>H-H</td><td>۴۳۶</td></tr><tr><td>Cl-Cl</td><td>۲۴۲</td></tr><tr><td>H-Cl</td><td>۴۳۱</td></tr></tbody></table> (الف) کمیت های a و b در این نمودار چه چیزی را نشان می دهند ؟ (ب) کمیت های a و b را به دست آورید: (پ) ΔH واکنش را بر حسب کیلوژول حساب کنید:	پیوند	آنتالپی پیوند (kJ.mol^{-1})	H-H	۴۳۶	Cl-Cl	۲۴۲	H-Cl	۴۳۱
پیوند	آنتالپی پیوند (kJ.mol^{-1})								
H-H	۴۳۶								
Cl-Cl	۲۴۲								
H-Cl	۴۳۱								

	۲۹ با توجه به واکنش های زیر آنتالپی واکنش $CO(g) \rightarrow C(s) + \frac{1}{2} O_2(g)$ را بدست آورده و با قرار دادن ماده مناسب در جاهای خالی ، نمودار آنتالپی داده شده را کامل کنید: 1) $C(s) + O_2(g) \rightarrow CO_2(g), \Delta H = -394 kJ$ 2) $CO(g) + \frac{1}{2} O_2(g) \rightarrow CO_2(g), \Delta H = -283 kJ$ 										
	۳۰ با توجه به معادله واکنش سوختن کامل متان و متانول و جدول زیر به پرسش ها پاسخ دهید. a) $CH_4(g) + 2O_2(g) \xrightarrow{25^\circ C} CO_2(g) + 2H_2O(l) + 890 \text{ kJ}$ b) $2CH_3OH(l) + 3O_2(g) \xrightarrow{25^\circ C} 2CO_2(g) + 4H_2O(l) + 1452 \text{ kJ}$ <table border="1" data-bbox="300 913 1388 1108"> <thead> <tr> <th>فرمول شیمیایی سوخت</th> <th>ارزش سوختی ($kJ \cdot g^{-1}$)</th> <th>جرم کربن دی اکسید به ازای سوختن یک گرم از سوخت (g)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>$CH_4(g)$</td> <td>؟</td> <td>۲/۷۵</td> </tr> <tr> <td>$CH_3OH(l)$</td> <td>۲۲/۶۹</td> <td>۱/۳۷۵</td> </tr> </tbody> </table> الف) با محاسبه ارزش سوختی متان، مشخص کنید کدام سوخت ارزش سوختی بیشتری دارد؟ ب) از دید زیست محیطی کدام سوخت مناسب تر است؟ دلیل های انتخاب خود را بنویسید.	فرمول شیمیایی سوخت	ارزش سوختی ($kJ \cdot g^{-1}$)	جرم کربن دی اکسید به ازای سوختن یک گرم از سوخت (g)	$CH_4(g)$	؟	۲/۷۵	$CH_3OH(l)$	۲۲/۶۹	۱/۳۷۵	
فرمول شیمیایی سوخت	ارزش سوختی ($kJ \cdot g^{-1}$)	جرم کربن دی اکسید به ازای سوختن یک گرم از سوخت (g)									
$CH_4(g)$	؟	۲/۷۵									
$CH_3OH(l)$	۲۲/۶۹	۱/۳۷۵									
	۳۱ در هر یک از موارد زیر ، نقش کدام عامل را در سرعت واکنش نشان می دهد؟ الف) برای نگه داری طولانی مدت فراورده های گوشتی و پروتئینی ، آنها را به حالت منجمد ذخیره می کنند. ب) بیمارانی که مشکل تنفسی دارند ، در شرایط اضطراری نیاز به تنفس از کپسول اکسیژن پیدا می کنند. پ) سرعت واکنش سوختن قند آغشته به خاک باغچه ، از واکنش سوختن قند بیشتر است. ت) واکنش گرد منیزیم با محلول اسید سریعتر از واکنش نوار منیزیم است. ث) برخی افراد با مصرف کلم و حبوبات دچار نفخ می شوند ؛ زیرا بدن آنها فاقد آنزیمی است که آن ها را کامل و سریع هضم کند.										

د قمرچ سوالات منډومى شىي يازدم سال تحصيلى ۱۴۰۲-۱۴۰۳ استان آذربايجان غربى

۳۲

با توجه جدول زیر که مربوط به واکنش کلسیم کربنات با محلول هیدروکلریک اسید در دما و فشار اتاق است، به پرسش ها پاسخ دهید:

زمان (ثانیه)	۰	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰
مخلوط واکنش (گرم)	۶۵/۹۸	۶۵/۳۲	۶۴/۸۸	۶۴/۶۶	۶۴/۵۵	۶۴/۵۰	۶۴/۵۰
جرم کربن دی اکسید (گرم)	۰	۰/۶۶	۱/۱	X	۱/۴۳	۱/۴۸	۱/۴۸

الف) مقدار X کدام یک از اعداد (۱/۲۱ یا ۱/۳۲ یا ۱/۵۴) می تواند باشد ؟ دلیل انتخاب خود را بدون محاسبه بیان کنید؟
 ب) در چه زمانی واکنش به پایان می رسد؟

۳۳

با توجه به شکل زیر به پرسش ها پاسخ دهید:

الف) معادله موازنه شده واکنش را بنویسید:

ب) واکنش در ظرفی به حجم ۰/۵L در حال انجام است ؛
 سرعت تولید B در بازه زمانی S (۰-۴۰) چند $mol.min^{-1}$

است؟ هر ذره معادل ۰/۰۱ مول در نظر بگیرید.

پ) سرعت متوسط مصرف A در بازه زمانی S (۰-۴۰) چند $mol.L^{-1}.s^{-1}$ است؟

۳۴

نمودار زیر مربوط به یک واکنش گازی است که از آغاز تا زمان t ، $R=0/2 mol.min^{-1}$

الف) معادله موازنه شده واکنش را بنویسید:

ب) سرعت متوسط را برای دو ماده A و B بر حسب $mol.min^{-1}$

در این گستره زمانی حساب کنید:

پ) زمان t روی منحنی برابر با چه عددی است؟

۳۵

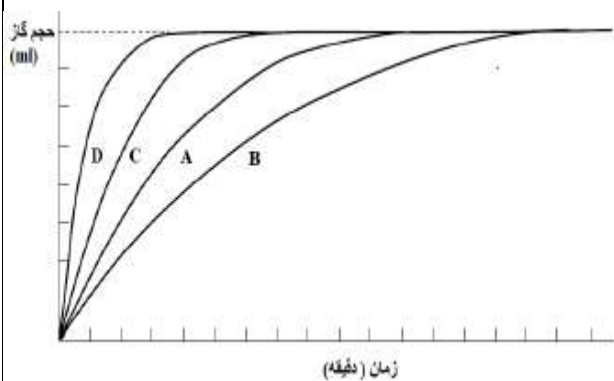
درباره بازدارنده ها به پرسش های زیر پاسخ دهید:

الف) بازدارنده ها چگونه موادی هستند؟

ب) نقش بازدارنده ها در بدن چیست؟

پ) یک مورد بازدارنده نام ببرید؟

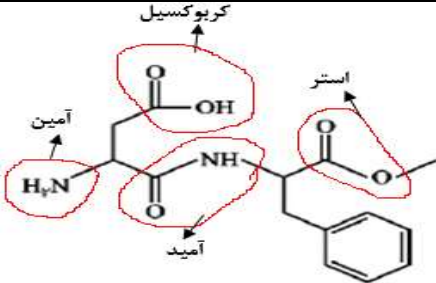
د قمرچ سوالات منہومی شیسی یازدم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ استان آذربایجان غربی

۳۶	در نمودار زیر ، منحنی A ، حجم گاز هیدروژن آزاد شده در اثر واکنش تکه ای از فلز روی به جرم ۰/۱g با حجم کافی از محلول هیدروکلریک اسید ۰/۲M را در دمای اتاق نشان می دهد. منحنی های دیگر مربوط به همین واکنش ولی با شرایط متفاوتی است . با توجه به آن ها به پرسش ها پاسخ دهید: الف) اگر ۰/۱g پودر روی با محلول هیدروکلریک اسید ۰/۲M داغ واکنش دهد، منحنی D به دست می آید ، دو علت تفاوت این منحنی را با منحنی A توضیح دهید: ب) اگر ۰/۱g پودر روی با محلول هیدروکلریک اسید ۰/۲M در دمای اتاق واکنش دهد ، کدام منحنی نتیجه آزمایش را به درستی نشان می دهد؟ پ) اگر مقداری آب مقطر به محلول هیدروکلریک اسید ۰/۲M در دمای اتاق بیافزاییم و با ۰/۱g تکه ای از فلز روی واکنش را تکرار کنیم ، کدام منحنی نتیجه آزمایش را به درستی نشان می دهد؟ توضیح دهید:
پاسخنامه فصل دوم	
۱	الف) A ب) بالاتر پ) پتانسیل ت) بیشتر ث) افزایش ج) کوچک تر چ) مساحت جانبی
۲	الف) نادرست- باید به فلز A گرمای بیشتری بدهیم طبق رابطه $c = \frac{Q}{m\Delta\theta}$ به فلز با گرمای ویژه بیشتر باید گرمای بیشتری بدهیم. ب) درست پ) درست ت) ساده ترین کربوکسیلیک اسید آروماتیک ، بنزوئیک اسید است که از مواد نگه دارنده است. ث) تولید گازهای گاخانه ای به ویژه کربن دی اکسید، چهره پنهان ردپای غذا است.
۳	الف) میانگین تندی مولکولهای آب در ظرف (آ) = میانگین تندی مولکولهای آب در ظرف (ب) انرژی گرمایی ظرف (آ) > انرژی گرمایی ظرف (ب) ب) ظرف (ب) زیرا دمای آن بیشتر است. پ) ظرفیت گرمایی (ب) < ظرفیت گرمایی (آ) گرمای ویژه (ب) = گرمای ویژه (آ)
۴	فلز B- زیرا طبق رابطه $c = \frac{Q}{m\Delta\theta}$ ، فلز با افزایش دمای بیشتر ، گرمای ویژه کمتری خواهد داشت.

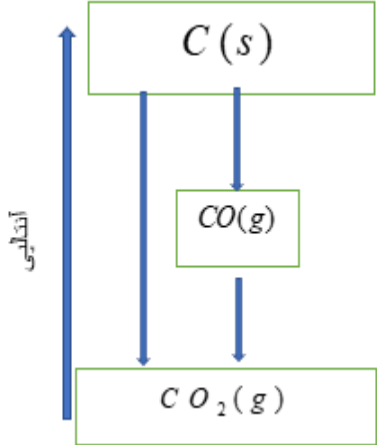
د قمرچہ سوالات منہومی شیسی یازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ استان آذربایجان غربی

۵	$m_A = \frac{m_B}{2}, C_A = 16C_B$ $\frac{\frac{C_B}{m_B}}{\frac{C_A}{m_A}} = \frac{\frac{C_B}{16C_B}}{\frac{m_B}{2}} = \frac{1}{16 \times 2} = \frac{1}{32}$																				
۶	$25ml \times \frac{3/12g}{1ml} = 78g$ $Q = mc\Delta\theta = 78 \times 0.226 \times (45 - 65) = -352 / 56 j$ $-352 / 56 j \times \frac{1cal}{4/18 j} = 84 / 34$																				
۷	الف) A زیرا میانگین تندی حرکت ذرات و در نتیجه دمای آن بیشتر است. ب) A پ) B زیرا سرعت و تندی حرکت ذرات در آن کمتر است لذا دمای کمتری دارد و انرژی گرمایی آن کمتر است.																				
۸	۳۵۸kj- زیرا سطح انرژی $N_2O(g)$ بالاتر از سطح انرژی $N_2O(l)$ است پس از واکنش دوم انرژی کمتری آزاد خواهد شد.																				
۹	نمودار (۱) در دمای ثابت (37^0C) بخش عمده انرژی موجود در شیر هنگام فرآیند گوارش و سوخت و ساز ، به بدن می رسد و این فرایند با آزاد شدن انرژی همراه است پس این فرایند گرماده است . $Q + \text{فرآورده } (37^0C) \rightarrow \text{شیر } (37^0C)$																				
۱۰	<table><tr><td>معادله مربوطه</td><td>نوع واکنش (گرماگیر یا گرماده)</td><td>علامت ΔH</td><td></td></tr><tr><td>$CH_4(g) + 2O_2(g) \rightarrow CO_2(g) + 2H_2O(g) + Q$</td><td>گرماده</td><td>منفی</td><td>سوختن کامل گاز متان</td></tr><tr><td>$H_2O(s) + Q \rightarrow H_2O(g)$</td><td>گرماگیر</td><td>مثبت</td><td>تصعید یخ</td></tr><tr><td>$C_2H_5OH(l) + Q \rightarrow C_2H_5OH(g)$</td><td>گرماگیر</td><td>مثبت</td><td>تبخیر اتانول (C_2H_5OH)</td></tr><tr><td>$HCl(g) + Q \rightarrow H(g) + Cl(g)$</td><td>گرماگیر</td><td>مثبت</td><td>آنتالپی پیوند HCl</td></tr></table>	معادله مربوطه	نوع واکنش (گرماگیر یا گرماده)	علامت ΔH		$CH_4(g) + 2O_2(g) \rightarrow CO_2(g) + 2H_2O(g) + Q$	گرماده	منفی	سوختن کامل گاز متان	$H_2O(s) + Q \rightarrow H_2O(g)$	گرماگیر	مثبت	تصعید یخ	$C_2H_5OH(l) + Q \rightarrow C_2H_5OH(g)$	گرماگیر	مثبت	تبخیر اتانول (C_2H_5OH)	$HCl(g) + Q \rightarrow H(g) + Cl(g)$	گرماگیر	مثبت	آنتالپی پیوند HCl
معادله مربوطه	نوع واکنش (گرماگیر یا گرماده)	علامت ΔH																			
$CH_4(g) + 2O_2(g) \rightarrow CO_2(g) + 2H_2O(g) + Q$	گرماده	منفی	سوختن کامل گاز متان																		
$H_2O(s) + Q \rightarrow H_2O(g)$	گرماگیر	مثبت	تصعید یخ																		
$C_2H_5OH(l) + Q \rightarrow C_2H_5OH(g)$	گرماگیر	مثبت	تبخیر اتانول (C_2H_5OH)																		
$HCl(g) + Q \rightarrow H(g) + Cl(g)$	گرماگیر	مثبت	آنتالپی پیوند HCl																		
۱۱	الف) $N_2O_4(g) + Q \rightleftharpoons 2NO_2(g)$ ب) سطح انرژی $N_2O_4(g)$ پایین تر از $NO_2(g)$ است. پ) شکل (۱) ت) آنتالپی																				

دقت‌رچه سوالات منو می‌شی یازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ استان آذربایجان غربی

۱۲	$\Delta H_{(C-H)} = \frac{1660}{4} = 415 \text{ kJ}$ (الف) $\Delta H = -415 \text{ kJ} \quad \Delta H = 2 \times 415 = 830 \text{ kJ} \quad (\text{ب})$ (پ) زیرا با جدا شدن هر اتم هیدروژن، انرژی لازم برای شکستن پیوند متفاوت است.
۱۳	b(۱۰) c(۹) f(۸) a(۷) i(۶) d(۵) h(۴) j(۳) e(۲) g(۱)
۱۴	$Q = 13 / 6 \text{ g NH}_3 \times \frac{1 \text{ mol NH}_3}{17 \text{ g NH}_3} \times \frac{92 \text{ kJ}}{2 \text{ mol NH}_3} = 73 / 6 \text{ kJ} = 73600 \text{ J}$ $Q = mc\Delta\theta \rightarrow 73600 \text{ J} = m \times 4 / 2 (100 - 20) \rightarrow m = 219 \text{ g}$
۱۵	$-345 = \{4(415) + 3(242)\} - \{415 + 3(\Delta H_{C-Cl}) + 3(431)\} \rightarrow \Delta H_{C-Cl} = 341 \text{ kJ}$
۱۶	(الف) A: آلدهید B: کربونیل C: گربوکسیل (ب) A: $C_9H_{10}O$ B: $C_{12}H_{14}O$ C: $C_7H_6O_2$ (پ) $134 - 122 = 12$ (ت) ۲۲ (ث) A: دارچین B: رازیانه
۱۷	(الف) (ب) $C_{14}H_{18}N_2O_4$
۱۸	۲) $N \equiv N > C \equiv C$ ۴) $C-H > C-O$ ۶) $H-H > N-H$
۱۹	$5 / 6 \text{ g C}_2\text{H}_4 \times \frac{1 \text{ mol C}_2\text{H}_4}{28 \text{ g C}_2\text{H}_4} \times \frac{1410 \text{ kJ}}{1 \text{ mol C}_2\text{H}_4} = 282 \text{ kJ}$ $Q = mc\Delta\theta \rightarrow 282 \times 10^3 = m \times 4 \times (40 - 25) \rightarrow m = 4700 \text{ g} = 4 / 7 \text{ kg}$
۲۰	اختلاف آنتالپی دو واکنش برابر با آنتالپی تبخیر ۶ مول آب است پس داریم: $\Delta H = \frac{3773 - 3509}{6} = 55 \text{ kJ} \cdot \text{mol}^{-1}$ $1 \text{ g H}_2\text{O} \times \frac{1 \text{ mol H}_2\text{O}}{18 \text{ g H}_2\text{O}} \times \frac{44 \text{ kJ}}{1 \text{ mol H}_2\text{O}} = 2 / 44 \text{ kJ}$
۲۱	با توجه به گرماده بودن واکنش، هر چه سطح انرژی واکنش دهنده‌ها، بالاتر و سطح انرژی فراورده‌ها، پایین‌تر باشد، مقدار گرمای آزاد شده (Q) بیشتر است، از آن‌جا که سطح انرژی هر ماده به حالت گازی بالاتر از حالت مایع است، بنابراین Q_3 بیشتر از بقیه و Q_2 کمتر از بقیه خواهد بود.

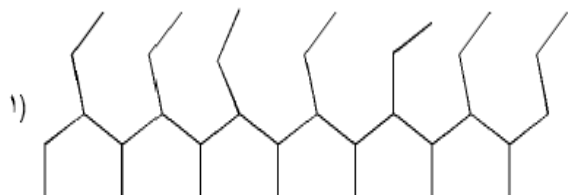
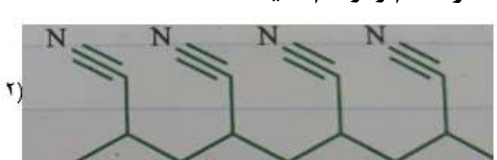
دقت‌رچه سوالات منو می‌شی یازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ استان آذربایجان غربی

۲۲	$6\text{molCaO} \times \frac{56\text{gCaO}}{1\text{molCaO}} \times \frac{-21\text{kJ}}{14\text{gCaO}} \times \frac{60}{100} = -840\text{kJ}$
۲۳	$1\text{gC}_6\text{H}_{12}\text{O}_6 \times \frac{1\text{molC}_6\text{H}_{12}\text{O}_6}{180\text{gC}_6\text{H}_{12}\text{O}_6} \times \frac{2808\text{kJ}}{1\text{molC}_6\text{H}_{12}\text{O}_6} = 15 / 6\text{kJ}$
۲۴	ابتدا ارزش سوختی ۱۰۰ گرم نان را بدست می آوریم: $(52\text{g} \times \frac{17\text{kJ}}{1\text{g}}) + (3\text{g} \times \frac{38\text{kJ}}{1\text{g}}) + (9\text{g} \times \frac{17\text{kJ}}{1\text{g}}) = 1151\text{kJ}$ $\frac{1151\text{kJ}}{100\text{g}} = 11 / 5\text{kJ.g}^{-1}$
۲۵	واکنش (۲) را معکوس کرده با واکنش (۱) جمع می کنیم: $1)\text{C}(\text{s}) + \text{O}_2(\text{g}) \rightarrow \text{CO}_2(\text{g}), \Delta H_1 = a\text{kJ}$ $2)\text{CO}_2(\text{g}) \rightarrow \text{CO}(\text{g}) + \frac{1}{2}\text{O}_2(\text{g}), \Delta H_2 = -b\text{kJ}$ $\Delta H = a - b\text{kJ}$
۲۶	الف) گرماسنج ب) اندازه گیری گرمای واکنش در فشار ثابت پ) فشار ت) ا: همزن b: لیوان یک بار مصرف c: دماسنج
۲۷	واکنش (۱) اگر برای پیوندهای موجود در مواد شرکت کننده ها نیازی به استفاده از میانگین آنتالپی پیوند نباشد ΔH محاسبه شده به کمک آنتالپی های پیوند همخوانی بیشتری با داده های تجربی دارد.
۲۸	الف) انرژی لازم برای شکستن پیوند b انرژی حاصل از تشکیل پیوند ب) $a = ۶۷۸\text{ kJ}$ $b = -۸۶۲\text{ kJ}$ $\Delta H = ۴۳۶ + ۲(-۴۳۱) = -۱۸۴\text{KJ}$
۲۹	واکنش (۱) را معکوس کرده با واکنش (۲) جمع می کنیم $\Delta H = ۱۱۱\text{KJ}$
۳۰	$1\text{gCH}_4 \times \frac{1\text{molCH}_4}{16\text{gCH}_4} \times \frac{890\text{kJCH}_4}{1\text{molCH}_4} = 55 / 62\text{kJCH}_4$ ب) متانول - زیرا سوخت سبز است و هر یک گرم از آن کربن دی اکسید کمتری تولید می کند.

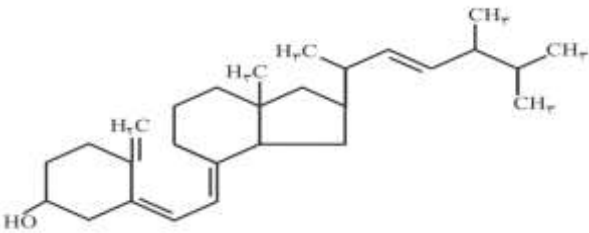
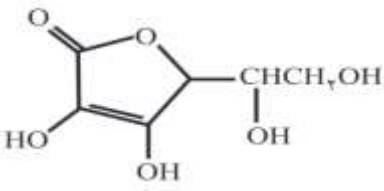
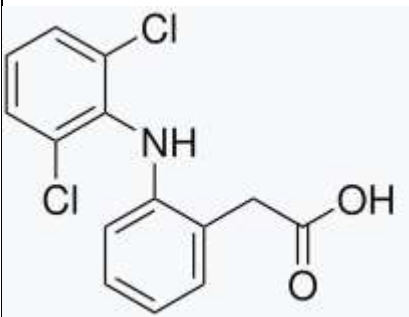
د قمرچہ سوالات منہومی شیسی یازدہم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ استان آذربایجان غربی

۳۱	الف) دما (ب) غلظت (پ) کاتالیزگر (ت) سطح تماس (ث) کاتالیزگر
۳۲	الف) $1/32$ زیرا با افزایش زمان ، نسبت تغییرات رو به کاهش است. ب) ۵۰ ثانیه
۳۳	$2A \rightarrow B$ $\bar{R}_B = \frac{\Delta n_B}{\Delta t} = \frac{(0/06-0)mol}{40s} \times \frac{60s}{1min} = mol.min^{-1}$ $\bar{R}_B = -\frac{\Delta n_A}{\Delta t} = -\frac{(0/04-0/16)mol}{40s} \times \frac{1}{0/5L} = 6 \times 10^{-3} mol.L^{-1}.s^{-1}$
۳۴	$3A + B \rightarrow 2C$ $\bar{R} = \frac{\bar{R}_A}{3} \rightarrow 0/2 = \frac{\bar{R}_A}{3} \rightarrow \bar{R}_A = 0/6 mol.min^{-1}$ $\bar{R} = \frac{\bar{R}_B}{1} \rightarrow 0/2 = \frac{\bar{R}_B}{1} \rightarrow \bar{R}_B = 0/2 mol.min^{-1}$ $\bar{R}_A = \frac{\Delta n}{\Delta t} \rightarrow 0/6 = \frac{0/6}{\Delta t} \rightarrow \Delta t = 1min \rightarrow t = 1min$
۳۵	الف) بازدارنده ها موادی هستند که با جذب رادیکال ها ، مانع انجام واکنش های نامطلوب و ناخواسته به دلیل حضور رادیکال ها می شوند. ب) جذب رادیکال ها پ) لیکوپین
۳۶	الف) زیرا تبدیل تکه روی به پودر روی سطح تماس را افزایش می دهد و داغ کردن و افزایش دما سرعت واکنش را افزایش می دهد و شیب منحنی افزایش می دهد. ب) منحنی C پ) منحنی B زیرا با افزودن آب به محلول غلظت محلول اسید کمتر می شود و سرعت واکنش و در نتیجه شیب منحنی کاهش می یابد.
فصل سوم	
۱	در هر مورد ، از بین دو واژه داده شده ، واژه مناسب را انتخاب کنید: الف) (نفتالن - نایلون) را با استفاده از واکنش بسپارش می توان تهیه کرد. ب) یکی از الیاف طبیعی که در حدود نیمی از لباس های تولیدی در جهان از آن تهیه می شود، (پشم-پنبه) است. پ) ویتامین C می تواند با آب پیوند (هیدروژنی-واندوالسی) برقرار کند و مصرف بیش از اندازه آن برای بدن مضر (است-نیست). ت) نشاسته در محیط مرطوب با کاتالیزگر یا محیط گرم و مرطوب ، به (آرامی-سرعت) به مونومرهای سازنده خود تجزیه می شود. ث) برای تولید شوینده با عطر آناناس، از اثر دادن (اتانول-متانول) بر بوتانوائیک اسید در مجاورت کاتالیزگر H^+SO_4 می توان استفاده کرد.

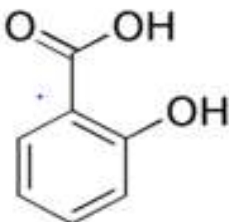
دقت‌رچه سوالات منو می‌شی یازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ استان آذربایجان غربی

۲	درستی یا نادرستی هر یک از عبارت های زیر را تعیین کنید و در صورت نادرست بودن شکل درست آن را بنویسید: الف) کاتالیزگر واکنش استری شدن همان کاتالیزگر واکنش اتن با آب برای تولید اتانول می باشد. ب) استرها مانند آلدهیدها قادر به تشکیل پیوند هیدروژنی با آب هستند. پ) کولار پلی استری ساختگی است که از فولاد هم جرم خود ، پنج برابر مقاوم تر است. ت) مونومر های سازنده سلولز و نشاسته ، یکسان است. ث) پلی لاکتیک جزء پلیمرهای سبز به شمار آمده و زیست تخریب پذیر است.						
۳	با توجه به شکل روبرو به پرسش ها پاسخ دهید: الف) الیاف سلولز و مولکولهای سازنده آن را در شکل مشخص کنید: ب) سلولز چیست؟ پ) سلولز جزو درشت مولکولها به حساب می آید چرا؟ ت) سلولز جزو چه الیافی است طبیعی یا ساختگی؟ 						
۴	هر یک از موارد داخل کادر را در ستون مناسب از جدول قرار دهید : <table border="1"><tr><td colspan="2">سلولز-تفلون-نشاسته-نایلون-ابریشم-پلی اتن</td></tr><tr><td>الیاف طبیعی</td><td>الیاف ساختگی</td></tr><tr><td> </td><td> </td></tr></table>	سلولز-تفلون-نشاسته-نایلون-ابریشم-پلی اتن		الیاف طبیعی	الیاف ساختگی		
سلولز-تفلون-نشاسته-نایلون-ابریشم-پلی اتن							
الیاف طبیعی	الیاف ساختگی						
۵	واکنش های زیر را کامل کنید. ۱) $n \text{CH}_2 = \underset{\text{Cl}}{\text{CH}} \xrightarrow{\text{کاتالیزگر و گرما}} \dots\dots\dots$ ۲) $n \dots\dots\dots \xrightarrow{\text{کاتالیزگر و گرما}} (-\text{CH}_2 - \text{CH}_2 -)_n$						
۶	با توجه به ساختار های داده شده فرمول ساختاری مونومر مربوط به هر کدام را رسم کنید: ۱) ۲) 						
۷	در مورد ترکیبات داده شده به پرسش ها پاسخ دهید : (آ) کدام ساختار مربوط به پلی اتن سبک می باشد ؟ (ب) نیروی بین مولکولی در کدام ساختار قوی تر است؟ (پ) از کدام یک در بطری های کدر و لوله های پلاستیکی استفاده می شود؟ (ت) در فرایند تولید ساختار (۱) ، مولکولهای اتن چگونه به یکدیگر متصل می شوند؟ 						
۸	با توجه به ترکیبات داده شده به پرسش ها پاسخ دهید:						

د فتره سوالات منډومى شپى يازدم سال تحصيلى ۱۴۰۲-۱۴۰۳ استان آذربايجان غربى

	 (۱) (۲) الف) الکل سازنده کدام استر را می توان از واکنش اتن با آب بدست آورد؟ توضیح دهید؟ ب) اسید سازنده استر (۱) را بر الکل سازنده استر (۲) اثر می دهیم: ا) نام استر حاصل را بنویسید: ب) ساختار آن را رسم کنید ج) استر حاصل در ترکیب کدام میوه یافت می شود؟	
۹	دانش آموزی قرص ویتامین ث و دی بدون تجویز پزشک مصرف می کند با توجه به فرمول ساختاری استفاده بدون تجویز پزشک از کدام ویتامین برای این دانش آموز مضرر خواهد بود و دلیل علمی برای قانع کردن این دانش آموز بیان کنید؟ ویتامین دی ویتامین ث	
۱۰	با توجه به ترکیبات داده شده به پرسش ها پاسخ دهید $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2-\overset{\text{O}}{\parallel}{\text{C}}-\text{OH}$ ترکیب (۱) $\text{HO}-\text{CH}_2\text{CH}_3$ ترکیب (۲) ترکیب (۳) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$ آ) فرمول شیمیایی استر حاصل از ترکیب (۱) و (۲) را بنویسید: این استر در چه میوه ای یافت می شود؟ ب) بخش های قطبی و ناقطبی را در ترکیب (۳) مشخص کنید: پ) انحلال پذیری کدام یک از الکل های ۲ یا ۳ در آب کمتر است؟	
۱۱	دیکلوفناک یک داروی مسکن پرکاربرد است که پزشکان اغلب از آن برای تسکین درد ناشی از آرتروز و روماتیسم استفاده می کنند با توجه به ساختار آن به پرسش ها پاسخ دهید: الف) برای تولید استر ، این ماده را باید با اتانول واکنش داد یا متیل آمین؟ برای انتخاب خود دلیل بنویسید: ب) آیا این ماده توانایی تولید آمید را دارد؟ توضیح دهید؟	

دقت‌رچه سوالات منو می‌شیمی یازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ استان آذربایجان غربی

	۱۲ سالیسیلیک اسید یک ترکیب جامد پودری و به رنگ سفید یا بی رنگ، بدون بو همراه با مزه تلخ می باشد: الف) این ترکیب هم دارای عامل اسیدی و هم داررای عامل الکلی است آیا این ترکیب قادر به تولید پلی استر می باشد؟ توضیح دهید: ب) گروههای عاملی موجود در این ترکیب را نام ببرید:	
	۱۳ بخشی از ساختار پلیمری به صورت رو به رو است. مشخص کنید. الف) چه نوع پلیمری است ؟ ب) نیروهای بین مولکولی آن از چه نوعی هستند ؟ ج) ساختار مونومرهای سازنده آن چیست ؟	$\left(\begin{array}{c} \text{H} \\ \\ \text{N} - (\text{CH}_2)_6 - \text{N} - \text{C}(=\text{O}) - (\text{CH}_2)_4 - \text{C}(=\text{O}) \\ \\ \text{H} \end{array} \right)_n$
	۱۴ برای محافظت از بدن در مسابقات جت اسکی جنس بادبان ها را از ماده ای با استحکامی ۵ برابر فولاد هم جرمش می سازند: الف) نام این ماده را بنویسید؟ ب) این ماده جزو کدام دسته از مواد آلی است؟ پ) اجزای سازنده آن کدام است؟	
	۱۵ الف) در یک شرکت مهندسی که در محیط گرم و مرطوب قرار دارد لباس های نخی پرسنل زودتر پوسیده می شود، علت این اتفاق را بیان کنید؟ ب) دو الگوی واکنش زیر تجزیه پلی استرها و پلی آمیدها را نشان می دهد با اینکه این دو نوع پلیمر هم در محیط گرم و مرطوب تجزیه می شوند ولی برای تهیه لباس پرسنل این شرکت مورد استفاده قرار می گیرند، علت استفاده از این دو نوع پلیمر را بیان کنید؟ الف) $\left[\text{C}(=\text{O}) - \text{Ar} - \text{C}(=\text{O}) - \text{NH} - \text{Ar}' - \text{NH} \right]_n + \text{H}_2\text{O} \longrightarrow n \text{HOOC} - \text{Ar} - \text{COOH} + n \text{H}_2\text{N} - \text{Ar}' - \text{NH}_2$ ب) $\left[\text{C}(=\text{O}) - \text{Ar} - \text{C}(=\text{O}) - \text{O} - \text{Ar}' - \text{O} \right]_n + \text{H}_2\text{O} \longrightarrow n \text{HOOC} - \text{Ar} - \text{COOH} + n \text{HO} - \text{Ar}' - \text{OH}$	

دقت‌رچه سوالات منو می‌شیمی یازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ استان آذربایجان غربی

۱۶

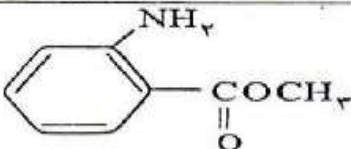
بوی خوشایند بسیاری از میوه ها به علت وجود استر در آنها است. با توجه به جدول داده شده به قسمت‌های زیر پاسخ

دهید

(الف

نام

الکل

شماره استر	فرمول	بوی میوه
۱	$\text{CH}_3(\text{CH}_2)_3\text{COCH}_2(\text{CH}_2)_3\text{CH}_3$	زردآلو
۲		انگور
۳	$\text{CH}_3\text{COCH}_2(\text{CH}_2)_6\text{CH}_3$	پرتقال

سازنده استر (۱) و اسید سازنده استر (۳) را بنویسید

ب) فرمول ساختاری استری را رسم کنید که از واکنش اسید سازنده استر (۲) با الکل سازنده استر (۳) بدست آید

پاسخنامه فصل سوم

۱ الف) نایلون (ب) پنبه (پ) هیدروژنی - نیست. (ت) سرعت (ث) اتانول

۲ الف) درست

(ب) درست

(پ) نادرست - کولار پلی آمیدی ساختگی است که از فولاد هم جرم خود، پنج برابر مقاوم تر است.

(ت) درست

(ث) درست

۳ A: الیاف سلولز B: گلوکز

(ب) سلولز زنجیری بسیار بلند که از اتصال شمار بسیار زیادی مولکول گلوکز به یکدیگر ساخته شده است.

(پ) زیرا شمار اتم های سازنده هر مولکول سلولز بسیار زیاد بوده و اندازه مولکول و جرم آن زیاد است.

(پ) الیاف طبیعی

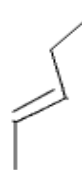
۴ الیاف طبیعی

سلولز - نشاسته - ابریشم

الیاف ساختگی

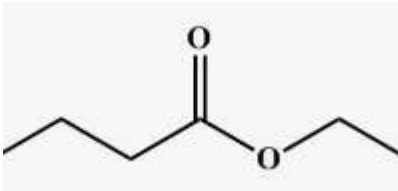
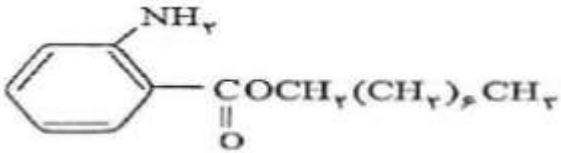
تفلون - نایلون - پلی اتن

۵ ۱) $n \text{CH}_2 = \underset{\text{Cl}}{\text{CH}} \xrightarrow{\text{کاتالیزگر و گرما}} \left[\begin{array}{cc} \text{H} & \text{H} \\ | & | \\ -\text{C} & - & \text{C}- \\ | & | \\ \text{H} & \text{Cl} \end{array} \right]_n$ ۲) $n \text{CH}_2 = \text{CH}_2 \xrightarrow{\text{کاتالیزگر و گرما}} (-\text{CH}_2 - \text{CH}_2 -)_n$

۶ ۱) ۲)

۷ الف) (۱) (ب) ساختار (۲) (پ) ساختار (۲)

دقت‌رچه سوالات منو می‌یسی یازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ استان آذربایجان غربی

	(ت) برخی مولکولهای اتن از کناره ها به یکدیگر اضافه شده و زنجیرهای شاخه دار تولید می کنند.	
۸	الف) ترکیب (۲) زیرا الکل سازنده استر (۲) اتانول می باشد. ب) (a) اتیل بوتانوآت (۵/۰) (b) (c) آناناس	
۹	ویتامین دی زیرا بخش ناقطبی آن بزرگتر است مولکولی ناقطبی بوده و در آب حلال قطبی حل نمی شود. ولی ویتامین ث به دلیل داشتن بخش های قطبی بیشتر ، مولکولی قطبی بوده و در آب حلال قطبی حل می شود و مقدار اضافی آن از طریق ادرار از بدن دفع می شود.	
۱۱	الف) اتانول. زیرا دیکلوفناک دارای گروه عاملی اسیدی است که می تواند در واکنش با الکل ها ، استر تولید کند. ب) بله این ترکیب داراری گروه عاملی آمینی است و می تواند با یک کربوکسیلیک اسید واکنش داده و آمید تولید کند.	
۱۲	الف) نه خیر. زیرا پلی استرها از واکنش دی اسید با دی الکل ها تشکیل می شوند در این ترکیب به دلیل نزدیکی هیدروژن گروه هیدروکسیل و کربوکسیل گروه اسیدی ، پیوند استری درون مولکولی تشکیل می شود. ب) گروه کربوکسل و گروه هیدروکسیل	
۱۳	الف) پلی آمید ب) هیدروژنی پ) $H_2N-(CH_2)_6-NH_2$ $HOOC-(CH_2)_6-COOH$	
۱۴	الف) کولار ب) پلی آمیدها پ) دی آمین و دی اسید	
۱۵	الف) زیرا ساختار مولکولی پلی استر ها توسط آب شکسته شده و به مونومرهای سازنده تبدیل می شود و گرما هم سرعت این واکنش را افزایش می دهد. ب) واکنش آبکافت پلی استرها و پلی آمید ها کند است به همین دلیل لباس تهیه شده از این نوع پارچه برای مدت های طولانی قابل استفاده است زیرا استحکام خود را حفظ می کند.	
۱۶	الف) پنتانول-اتانوئیک اسید. ب) 	
پایان		

روانشناسی

پاسخنامه مجموعه سوالات درس به درس امتحانی و

مفهومی درس روانشناسی پایه یازدهم علوم انسانی و معارف

اسلامی

(با همکاری سرگروه ها و دبیران درس روانشناسی سراسر کشور)

دبیرخانه راهبری کشوری روانشناسی

مستقر در استان آذربایجان غربی

www.rahbari.ir

سوالات امتحانی و مفهومی درس اول

بسمه تعالی

پاسخنامه سؤالات درس یک روانشناسی پایه یازدهم انسانی

دبیرخانه راهبری روانشناسی مستقر در آذربایجان غربی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

ردیف	سؤالات
۱	در هریک از موارد زیر عبارت های صحیح و غلط را مشخص کنید.
۱.۱	منابع کسب آگاهی و معرفت در مقابل یکدیگر قرار دارند. پاسخ: غ
۱.۲	تنها چیزی که علم تجربی در مواجهه با مسایل غیر قابل مشاهده می تواند ادعا کند نمی دانم است. پاسخ: ص
۲	جاهای خالی را با کلمه های مناسب کامل کنید.
۲.۱	یک فرضیه برای پذیرفته شدن یا رد شدن، نیازمند است. پاسخ: آزمایش
۲.۲	مشاهده و رکن اساسی روش علمی محسوب می شوند. پاسخ: تجربه
۲.۳	آزمون ها ابزاری برای ویژگی های روانشناسی هستند. پاسخ: کمی کردن
۳	گزینه صحیح را انتخاب کنید.
۳.۱	کدام یک از موارد زیر فرضیه محسوب نمی شود؟ (الف) انگیزه بالا هنگام مطالعه، تاثیر مطلوبی در یادگیری دارد. (ب) تشویق رفتار کودک، در تکرار آن موثر است. (ج) خواب منظم سبب بهبود عملکرد تحصیلی می شود. (د) پاسخ: ب) گذشت زمان در ایجاد فراموشی چه تاثیری دارد؟
۳.۲	کدام یک از گزینه های زیر مربوط به فرایندهای ذهنی یک کودک است؟ (الف) خوابیدن کودک (ب) راه رفتن کودک (ج) ردیابی مادر با چشم (د) پاسخ: د) ایجاد حس خوشایند با دیدن تصاویر اتاق
۳.۳	برای انجام یک آزمایش صحیح و تسهیل در اندازه گیری هوش نوجوان، کدام یک موثر است؟ (الف) تکرار پذیری (ب) پیش بینی (ج) پاسخ: ج) تعریف عملیاتی (د) تبیین
۳.۴	تبیین اینکه بوی استشمام شده، بوی قورمه سبزی است . مربوط کدام است؟ (الف) احساس بو (ب) پاسخ: ب) ادراک بو (ج) توجه به بو (د) تحریک گیرنده های بویایی
۳.۵	یافتن علل بروز اضطراب در نوجوانان به کدامیک از اهداف علم روانشناسی مربوط می شود؟ (الف) توصیف (ب) کنترل (ج) پیش بینی (د) پاسخ: د) تبیین
۳.۶	سر و صدای زیاد عملکرد حافظه را تضعیف می کند، اشاره به کدامیک از مراحل تحقیق دارد؟ (الف) توصیف (ب) فرضیه (ج) پاسخ: ج) قانون (د) کنترل
۳.۷	کدام واژه باعث هدف مند شدن روش علمی می شود؟ (الف) موقعیت نامعین (ب) نظامدار بودن (ج) پاسخ: د) جستجو (د) با قاعده بودن

سوالات جورکردنی

۴

جدول زیر در رابطه با اهداف علم روانشناسی در مورد پدیده نوک زبانی است هریک از موارد ستون (الف) با یکی از موارد ستون (ب) ارتباط دارد شماره آن را پیدا کنید و در برگه پاسخبرگ بنویسید (یک مورد در ستون (ب) اضافه است).

الف	ب
الف) ایجاد شرايطی برای پیشگیری با کاهش بروز پدیده نوک زبانی پاسخ: ۴	(۱) تبیین
ب) شناخت و دانستن ویژگی های پدیده نوک زبانی و چیستی آن پاسخ: ۳	(۲) سنجش
ج) چرایی و علل اتفاق افتادن پدیده نوک زبانی پاسخ: ۱	(۳) توصیف
د) حدس و گمان و بررسی احتمال وقوع پدیده نوک زبانی در موقعیت های دیگر پاسخ: ۵	(۴) کنترل
	(۵) پیش بینی

هریک از موارد راست با یکی از موارد چپ ارتباط دارد شماره آن را پیدا کنید و در برگه پاسخبرگ بنویسید (یک مورد در قسمت چپ اضافه است).

۴,۲

- الف) دریافت و فهم بیشتر **پاسخ: ۳**
 ب) مجموعه ای از اصول وقوانین **پاسخ: ۴**
 ج) فرایند بازنمایی اطلاعات در حافظه **پاسخ: ۲**
 د) جریان رسیدن به هدف **پاسخ: ۱**
 ه) شناخت

هریک از تعاریف ستون اول به کدامیک از اصطلاحات ستون دوم مربوط است؟ (۱ مورد اضافی است)

۴,۳

تعاریف	اصطلاحات
الف) فرایند جستجوی باقاعده و نظامدار برای مشخص کردن یک موقعیت نامعین پاسخ: ۳	۱. تکرار پذیری
ب) نمره و میزان استراحت در پژوهش (ارتباط بین نمرات با استراحت چه نامیده می شود؟ پاسخ: ۲	۲. متغیر
ج) اموری که به شکل مستقیم قابل مشاهده نیستند. پاسخ: ۴	۳. روش علمی
د) یافته هایی که هر دانشمند با رعایت ضوابط علمی می تواند یافته های دیگران را تکرار کند پاسخ: ۱	۴. شناخت
	۵. کنترل

هریک از اصطلاحات زیر را تعریف کنید

۵

علم روانشناسی : علم مطالعه رفتار و فرایند های ذهنی (شناخت)

۵,۱

تعریف عملیاتی: در روش علمی و برای انجام یک آزمایش صحیح و همچنین سهولت در اندازه گیری باید متغیر های مورد نظر به شکل دقیق ، شفاف و قابل اندازه گیری تعریف شود. به تعریفی از متغیر که این ویژگی ها را داشته باشد تعریف عملیاتی می گویند. و به گونه ای باشد که همه افراد با مطالعه آن به برداشت یکسان و یا تقریباً یکسان برسند.

۵,۲

روش علمی : فرایند جستجوی با قاعده و نظام دار برای مشخص کردن یک موقعیت نامعین

۵,۳

به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید

۶

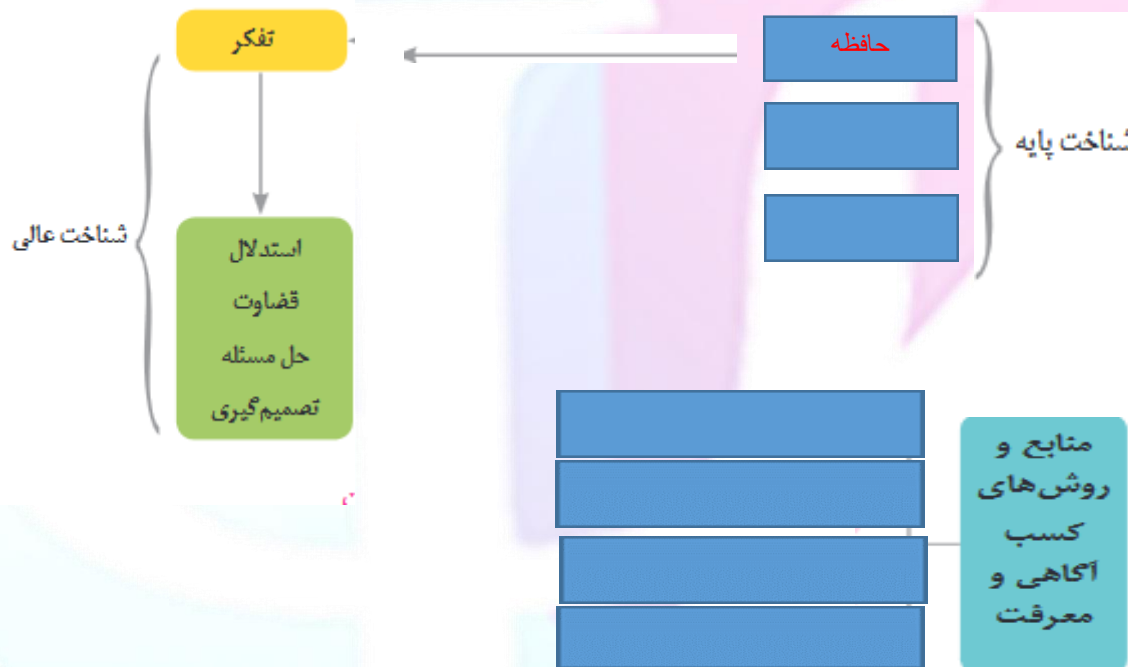
ثبت واکنش های تماشاگران مسابقه ورزشی دو تیم مربوط به کدام روش جمع اوری اطلاعات است؟ **پاسخ: مشاهده**

۶,۱

دو متغیر به کار رفته در عبارت زیر را مشخص کنید:

۶,۲

«بررسی ارتباط نمرات درسی یک دانش آموز با میزان استراحت شبانه روزی»

۶,۳ ۶,۴ ۶,۵	متغیر ۱: پاسخ: نمرات درسی متغیر ۲: پاسخ: میزان استراحت شبانه روزی فرآیندهای ذهنی از چه طریقی مورد مطالعه تجربی قرار می گیرند؟ پاسخ: پرسشنامه ، مصاحبه ، آزمون اگر پانزده تیله را در یک بطری شیشه ای استوانه ای بلند و پانزده تیله دیگر را در یک بطری پهن تر بریزیم، چرا کودک ۵ ساله تصور می کندکه بطری استوانه ای بلند، حاوی تعداد بیشتری تیله است؟ پاسخ: به دلیل پردازش ادراکی که صرفاً بر ویژگی های حسی مانند اندازه و شکل ظاهری محرک تکیه دارد. برای هریک از مسئله های زیر یک فرضیه بنویسید. الف) علل پر خاشگری نوجوانان در خانواده چیست؟ پاسخ: عدم پذیرش نوجوانان در خانواده موجب پر خاشگری نوجوانان می شود. ب) چه عواملی باعث آلودگی هوا می شود؟ پاسخ: ریزگردها موجب آلودگی هوا می شود.
۷	درک مفهوم تصاویر
۷,۱ ۷,۲	
پاسخ :	۷,۱ شناخت پایه: توجه - ادراک - حافظه ۷,۲ عقل (روش فلسفی، استدلال های منطقی) - شهود و دریافت درونی - استناد به وحی و آیات الهی سخن و عمل به بزرگان دین - تجربه (روش های علم تجربی)
۷,۳	هریک از اشکال زیر به کدامیک از روش های جمع آوری اطلاعات اشاره می کند؟ توضیح دهید. الف پاسخ: پرسشنامه ب پاسخ: آزمون
۸	به سوالات تشریحی زیر پاسخ دهید.
۸,۱	پژوهشگری قصد دارد به بررسی تاثیر آموزش شناختی رفتاری مذهبی بر درمان افسردگی دانشجویان بپردازد برای این پژوهش یک فرضیه بنویسید. و بیان کنید در چه صورت فرضیه شما اثبات یا رد می گردد. پاسخ: انجام اعمال عبادی موجب بهبودی افسردگی دانشجویان می شود. براساس مشاهدات تجربی بیازماییم و نتیجه را با یافته های مقبول در علم تجربی مطابقت دهیم. پس از بررسی اگر مطابقت و همخوانی وجود نداشته باشد پاسخ ارائه شده پذیرفته نمی شود.

۸,۲	برای پذیرش فرضیه ها در مساله های علمی چه باید کرد؟ پاسخ: پاسخ ها را براساس مشاهدات تجربی بیازماییم و نتیجه را با یافته های مقبول در علم تجربی مطابقت دهیم. پس از بررسی اگر مطابقت و همخوانی وجود نداشته باشد پاسخ ارائه شده پذیرفته نمی شود
۸,۳	با ذکر یک نمونه در حوزه روانشناسی هر یک از مفاهیم مساله-فرضیه -قانون و اصول -نظریه را توضیح دهید؟ پاسخ: مسئله گذشت زمان بر پایداری حافظه چه تأثیری دارد؟ گذشت زمان و استفاده نکردن از مطالبی که وارد حافظه شده است دوام آنها را کم رنگ می کند. با توجه به این تجربیات، پاسخ اولیه ای به سوال فوق می دهیم. "گذشت زمان باعث تضعیف حافظه می شود" این گزاره یک فرضیه است که برای پذیرفته شدن یا رد شدن نیازمند آزمایش است. در صورت تایید و پذیرفته شدن، "تأثیر گذشت زمان بر حافظه" به عنوان یک اصل یا قانون در روانشناسی پذیرفته می شود. حافظه علاوه بر گذشت زمان تابع اصول و قوانین دیگری هم است. وقتی همه اصول حافظه کنار یکدیگر بیایند "نظریه های فراموشی" را شکل می دهند.
۸,۴	چه اموری مشاهده ودقت روانشناسان ودانشمندان را تحت تأثیر قرار می دهد؟ پاسخ: پیش فرض ها، نظریات پذیرفته شده در هر علم و ارزش ها و همچنین جهت گیری های موجود در ذهن دانشمندان
۸,۵	مهمترین دلیل دشواری پیش بینی وکنترل در علم روانشناسی چیست؟ پاسخ: پیچیدگی و دشواری توصیف و تبیین در موضوعات مختلف روانشناسی است.
۸,۶	منظور از ویژگی تکرار پذیری در روش علمی چیست؟ پاسخ: یافته های به دست آمده از روش علمی، شخصی نیست بلکه هر دانشمند با رعایت ضوابط علمی می تواند یافته های دیگران را تکرار کند.
۸,۷	آیا معتبر بودن وپذیرفته شدن پاسخ های اولیه (فرضیه) به معنای درست و واقعی بودن آن پاسخ است؟ چرا؟ پاسخ: لزوماً به معنای درست و واقعی بودن آن پاسخ نیست بلکه ممکن است پاسخی که اکنون مورد قبول واقع شده و علمی است پس از مدتی به دلیل آگاهی از نادرستی آزمایشات قبلی ویا به دلیل تغییر در پیش فرض های دانشمندان کنار گذاشته شده و نادرست تلقی گردد.
۸,۸	نوع پردازش خود را که در سنین نوجوانی هستید با یک کودک دوره ابتدایی مقایسه کنید؟ پاسخ: پردازش نوجوان پردازشی مفهومی است که علاوه بر ویژگی های حسی تحت تأثیر ویژگیهای کیفی قرار دارد. اما پردازش یک کودک دوره ابتدایی پردازش ادراکی است که صرفاً بر ویژگی های حسی مانند اندازه و شکل ظاهری محرک تکیه دارد.
۸,۹	اگر برای درمان یک بیماری، به الف، ب و ج اشاره کنیم از کدام روش کسب معرفت استفاده کرده ایم؟ پاسخ: روش تجربی
۸,۱۰	مثال های زیر را همراه با دلیل بنویسید که مربوط به کدام یک از اهداف روانشناسی است؟(توصیف یا تبیین) الف) نگاه به بازی ها و فیلم های خشن، آمادگی به اعتیاد را افزایش می دهد. پاسخ: تبیین. چون بیان علل اتفاق افتادن آن پدیده است.
۸,۱۱	ب) یادگیری، ایجاد تغییر نسبتاً پایدار در رفتار است. پاسخ: توصیف چون بیان چیستی مفهوم و موضوع است. به نظر شما چگونه می توان از سوال زیر به اصل یا قانون و سپس به نظریه رسید. «گذشت زمان بر پایداری حافظه چه تأثیری دارد؟» پاسخ: گذشت زمان و استفاده نکردن از مطالبی که وارد حافظه شده است دوام آنها را کم رنگ می کند. با توجه به این تجربیات، پاسخ اولیه ای به سوال فوق می دهیم. "گذشت زمان باعث تضعیف حافظه می شود" این گزاره یک فرضیه است که برای پذیرفته شدن یا رد شدن نیازمند آزمایش است. در صورت تایید و پذیرفته شدن، "تأثیر گذشت زمان بر حافظه" به عنوان یک اصل یا قانون در روانشناسی پذیرفته می شود.
۸,۱۲	فرض کنید در یک باغ وحش هستید و می خواهید رفتار نوع دوستانه میمون ها را بررسی کنید، از کدام روش جمع آوری اطلاعات استفاده می کنید؟ آن را توضیح دهید. پاسخ: روش مشاهده
۸,۱۳	در تعریف روش علمی منظور از «فرایند» و «موقعیت نامعین» چیست؟ پاسخ: فرایند به جریان یک عمل اشاره دارد وقتی از مبدا به سوی مقصد در حال حرکت هستیم جریان رسیدن به هدف را فرایند گویند.
	موقعیت نامعین: دانشمند به دنبال ابهام زدایی و روشن سازی است و با طرح مسئله موقعیت های نا شناخته و مجهول را شناسایی می کند سپس با روش های تجربی سعی می کند تا به آن ها پاسخ داده و موقعیت های نامعین را روشن سازد

کودک دو ساله را در نظر بگیرید، جریان شکل گیری شناخت در او را تحلیل کنید. برای تحلیل نیاز مند استفاده از یک مثال کاربردی هستید. پاسخ: کودک دو ساله را با نام خودش صدا می زنیم شنیدن صدا بیانگر احساس واکنش به صدا با نگاه به سمت صدا توجه پاسخ بله به نام خود ادراک

سوالات امتحانی و مفهومی درس دوم

پاسخنامه: سوالات درس دوم روانشناسی پایه یازدهم انسانی

دبیرخانه راهبری روانشناسی مستقر در آذربایجان غربی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

ردیف	سوالات
۱	در هریک از موارد زیر عبارت های صحیح و غلط را مشخص کنید.
۱,۱	رشد شناختی به توانایی های مرتبط با فرایندهای ذهنی اطلاق می شود. پاسخ: ص
۱,۲	طبق مراحل رشد حرکتی کودکان ابتدا می توانند حرکات درشت را انجام دهند. پاسخ: ص
۱,۳	تغییر اساسی دوره نوجوانی، رشد دستگاه تولید مثل است که با بلوغ جنسی رخ می دهد. پاسخ: ص
۱,۴	ابتدایی ترین و شاخص ترین جنبه رشد، رشد اخلاقی است. پاسخ: غ
۱,۵	دو قلو های همسان الزاماً همجنس نیستند. پاسخ: غ
۱,۶	رشد انسان از زمان طفولیت آغاز می شود. پاسخ: غ
۱,۷	هیجانات منبع رفتار مثبت و سازنده هستند. پاسخ: ص
۲	جاهای خالی را با کلمه های مناسب کامل کنید.
۲,۱	برای راه افتادن، حرف زدن، خواندن و نوشتن، یک آمادگی لازم است تا کودک شروع به حرف زدن یا خواندن و نوشتن کند. پاسخ: زیستی
۲,۲	پیامبر اکرم (ص) هفت سال سوم را نامید. پاسخ: مشاور
۲,۳	به شناسایی و پیش بینی تغییرات در طول زندگی را می نامند. پاسخ: فراخنای زندگی
۲,۴	یادگیری یکی از مهم ترین است که بر روی تغییرات رشدی تأثیر به سزایی دارد. پاسخ: عوامل محیطی
۳	گزینه صحیح را انتخاب کنید.
۳,۱	کدامیک از تغییرات رشد شناختی نوجوانی از نظر کمی و کیفی بودن با بقیه متفاوت است؟ الف) افزایش سرعت تفکر ب) رسیدن به تفکر فرضی ج) گزینشی تر شدن توجه د) رمزگردانی بهتر اطلاعات
۳,۲	نحوه پاسخ دهی نوجوان به انواع جملات مرتبط با «رشد اخلاقی» بر کدام جز شناختی در رفتار او تأثیر می گذارد؟ الف) تصمیم گیری ب) توجه ج) هیجان د) قضاوت
۳,۳	کدام عبارت در روانشناسی نشانگر مفهوم رشد است؟ الف) پردازش مفهومی و ادراکی ب) توانایی مرتبط با توجه و حافظه و زبان ج) آمادگی زیستی که خود دارای برنامه رشد طبیعی است. (د) رشد هیجانی که مستلزم آگاهی در هیجانات خود است.
۳,۴	کدام یک از جنبه های رشد در بروز درک رشد اخلاقی در نوجوانی مؤثر هستند. الف) شناختی و اجتماعی ب) هیجانی و شناختی ج) جسمانی و اجتماعی د) شناختی و جسمانی
۳,۵	کدامیک از جملات زیر دلایل تبدیل رفتار مثبت و سازنده به رفتار های مخرب و پر خطر نوجوانی نیست؟ الف) عدم استفاده از مهارت های کنترل هیجان ب) پاسخ: به کار گیری غلط هیجانات ج) جهت دادن نادرست هیجانات د) مختل شدن ترکیبات هورمونی
۳,۶	رشد مغز و سیستم عصبی به کدام نوع رشد در دوره نوجوانی اشاره دارد؟ الف) رشد اخلاقی ب) رشد جسمانی ج) رشد هیجانی د) رشد شناختی

۴	سوالات جورکردنی												
۴,۱	هریک از موارد راست با یکی از موارد چپ ارتباط دارد شماره آن را پیدا کنید و در برگه پاسخبرگ بنویسید (یک مورد در قسمت چپ اضافه است). الف) ویژگی رشد در نوجوانی پاسخ: ۲ ب) فرضیه سازی پاسخ: ۴ ج) خود واقعی پاسخ: ۱ د) ویژگی های ثانویه پاسخ: ۳ ۱) ویژگی های فردی ۲) ناگهانی ۳) رویش مو در پسران ۴) رشد شناختی ۵) پیامد های نا سازگارانه												
۴,۲	هریک از عبارات زیر مربوط به کدامیک از ویژگی های رشد در دوران نوجوانی است؟ <table border="1"> <thead> <tr> <th>عبارات</th><th>مفاهیم</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) تولید مثل و باروری پاسخ: ۳</td><td>۱. فراحافظه</td></tr> <tr> <td>ب) نگهداری اطلاعات و تقویت حافظه پاسخ: ۱</td><td>۲. پردازش مفهومی</td></tr> <tr> <td>پ) در پیش بینی یک موقعیت از احتمال های مختلف بهره می برد. پاسخ: ۵</td><td>۳. ویژگی اولیه جنسی</td></tr> <tr> <td>ج) به ویژگی های حسی و کیفی هم زمان توجه می کند. پاسخ: ۲</td><td>۴. حافظه کاری</td></tr> <tr> <td></td><td>۵. فرضیه سازی</td></tr> </tbody> </table>	عبارات	مفاهیم	الف) تولید مثل و باروری پاسخ: ۳	۱. فراحافظه	ب) نگهداری اطلاعات و تقویت حافظه پاسخ: ۱	۲. پردازش مفهومی	پ) در پیش بینی یک موقعیت از احتمال های مختلف بهره می برد. پاسخ: ۵	۳. ویژگی اولیه جنسی	ج) به ویژگی های حسی و کیفی هم زمان توجه می کند. پاسخ: ۲	۴. حافظه کاری		۵. فرضیه سازی
عبارات	مفاهیم												
الف) تولید مثل و باروری پاسخ: ۳	۱. فراحافظه												
ب) نگهداری اطلاعات و تقویت حافظه پاسخ: ۱	۲. پردازش مفهومی												
پ) در پیش بینی یک موقعیت از احتمال های مختلف بهره می برد. پاسخ: ۵	۳. ویژگی اولیه جنسی												
ج) به ویژگی های حسی و کیفی هم زمان توجه می کند. پاسخ: ۲	۴. حافظه کاری												
	۵. فرضیه سازی												
۵	هریک از اصلاحات زیر را تعریف کنید												
۵,۱	الف) روان شناسی رشد. پاسخ: شاخه ای از علم روانشناسی است که تلاش می کند تغییراتی را که در طول زندگی، از زمان تشکیل نطفه تا زمان مرگ، در آدمی رخ می دهد مطالعه کند.												
۵,۲	ب) بازی های موازی پاسخ: بازی های موازی در ۴ یا ۵ سالگی است. کودکان علاقه مندند در کنار یکدیگر باشند ولی به تنهایی بازی کنند.												
۵,۳	ج) رسش. پاسخ: رسش یا پختگی به معنای آن دسته از تغییراتی است که به آمادگی زیستی وابسته است و با گذشت زمان طبق برنامه طبیعی انجام می گیرد. عوامل محیطی نیز می توانند تا حدودی بر رسش یا پختگی تأثیر بگذارد. مثلا: کودک در ۱۵ ماهگی می تواند راه برود. نوجوان در ۱۱ تا ۱۴ سالگی به بلوغ می رسد.												
۶	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید												
۶,۱	در موارد زیر جنبه و دوره رشدی را مشخص کنید.												
	الف: علی به تازگی می تواند بدون کمک به دیگران و به صورت مستقل بایستد. پاسخ: جسمانی												
	ب) زهرا اصرار دارد که در سفر، با خانواده ای که بچه آنان هم سن و سال خودش است، همراه باشد. پاسخ: اجتماعی												
	ج) رضا اصرار دارد همه کارها را خودش انجام دهد و اگر به خواسته اش عمل نکنیم، به راحتی خشمگین می شود. پاسخ: هیجانی												
۶,۲	هریک از علائم زیر نشانه کدام صفات جنسی است؟												
	الف) ویژگی های مربوط به تولید مثل پاسخ: صفات جنسی اولیه												
	ب) رویش مو در صورت پسران پاسخ: صفات جنسی ثانویه												
۶,۳	هریک از موارد زیر مربوط به کدامیک از جنبه های رشد در دوره نوجوانی است؟												
	الف) بسیاری از نوجوانان در این دوره دچار سردر گمی نقش می شوند. پاسخ: رشد اجتماعی (هویت یابی)												
	ب) آقای دارابی در انجام فعالیت های خود در اداره مدام بر خواسته های خود اصرار می ورزد. پاسخ: هیجانی												
	ج) کودکان با دریافت واکنش دیگران به هیجانات پاسخ میدهند. پاسخ: جنبه هیجانی												
	د) برای اولین بار در این دوره تفکر فرضی شکل می گیرد. پاسخ: رشد شناختی												
	ه) برای نوجوان در کنار همسالان خود بودن بسیار لذت بخش است. پاسخ: رشد اجتماعی												
	ز) نوجوان ویژگی های دینی، ارزشی و اخلاقی را به خود نسبت می دهد؟ پاسخ: رشد اخلاقی												

۶،۴	رشد هیجانی در دوران کودکی معطوف به کدام هیجانات است؟ پاسخ: ترس - خشم - محبت										
۷	درک مفهوم تصاویر										
۷،۱	هریک از تصاویر زیر به کدامیک از جنبه های رشد اشاره می کند؟ الف (پاسخ: رشد جسمانی ب (پاسخ: رشد درک اخلاقی ج) پاسخ: هویت یابی										
	  										
۷،۲	با توجه به تعریف روانشناسی رشد، چه نامی برای این تصویر انتخاب می کنید؟ پاسخ: فراخنای زندگی										
											
۸	به سوالات تشریحی زیر پاسخ دهید.										
۸،۱	خود آرمانی و خود واقعی در دوران نوجوانی را مقایسه کنید. پاسخ: <u>خود آرمانی</u> ویژگی هایی است که <u>فرد دوست دارد داشته باشد</u> . <u>خود واقعی</u> همان <u>ویژگی های فردی</u> است.										
۸،۲	دو مورد از پیامدهای تغییرات شناختی نوجوانان را به همراه توصیه شناختی بنویسید. پاسخ: <table border="1"> <thead> <tr> <th>پیامد تغییرات شناختی</th><th>توصیه</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>حساسیت به انتقاد دیگران</td><td>بهتر است در حضور دیگران از نوجوانان عیب جویی نشود.</td></tr> <tr> <td>احساس منحصر به فرد بودن اغراق آمیز</td><td>باید ویژگی های منحصر به فرد نوجوانان را پذیرفت تا در زمان مناسب دیدگاه متعادل تری ایجاد شود.</td></tr> <tr> <td>آرمان گرایی و عیب جویی</td><td>نوجوانان نیاز به کمک دارند تا دریابند جوامع و افراد، آمیزه ای از محاسن و معایب هستند.</td></tr> <tr> <td>مشکل در تصمیم گیری روزمره</td><td>به جای نوجوانان تصمیم گیری نشود. تصمیم گیری کارآمد، الگوی تصمیم گیری نوجوانان باشد.</td></tr> </tbody> </table>	پیامد تغییرات شناختی	توصیه	حساسیت به انتقاد دیگران	بهتر است در حضور دیگران از نوجوانان عیب جویی نشود.	احساس منحصر به فرد بودن اغراق آمیز	باید ویژگی های منحصر به فرد نوجوانان را پذیرفت تا در زمان مناسب دیدگاه متعادل تری ایجاد شود.	آرمان گرایی و عیب جویی	نوجوانان نیاز به کمک دارند تا دریابند جوامع و افراد، آمیزه ای از محاسن و معایب هستند.	مشکل در تصمیم گیری روزمره	به جای نوجوانان تصمیم گیری نشود. تصمیم گیری کارآمد، الگوی تصمیم گیری نوجوانان باشد.
پیامد تغییرات شناختی	توصیه										
حساسیت به انتقاد دیگران	بهتر است در حضور دیگران از نوجوانان عیب جویی نشود.										
احساس منحصر به فرد بودن اغراق آمیز	باید ویژگی های منحصر به فرد نوجوانان را پذیرفت تا در زمان مناسب دیدگاه متعادل تری ایجاد شود.										
آرمان گرایی و عیب جویی	نوجوانان نیاز به کمک دارند تا دریابند جوامع و افراد، آمیزه ای از محاسن و معایب هستند.										
مشکل در تصمیم گیری روزمره	به جای نوجوانان تصمیم گیری نشود. تصمیم گیری کارآمد، الگوی تصمیم گیری نوجوانان باشد.										
۸،۳	رشد سریع شناختی در نوجوانی چه تأثیری در رشد تحول اخلاقی دارد؟ پاسخ: رشد سریع شناختی در نوجوانی و جوانی باعث می شود که فرد بهتر بتواند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاوت کند و واکنش دقیق تری نشان دهد.										
۸،۴	منظور از ظرفیت سازی حافظه در دوران نوجوانی چیست؟ پاسخ: سرعت تفکر در دوره نوجوانی افزایش می یابد در نتیجه، در یک لحظه اطلاعات بیشتری در حافظه نگهداری داشته می شود. نوجوانان بر خلاف کودکان، قادر به ظرفیت سازی حافظه خود هستند.										
۸،۵	کدام تغییرات در سن نوجوانی باعث می شود که نوجوانان احساس توانمندی زیادی داشته باشند؟ پاسخ: در دوره نوجوانی رشد اندامهای داخلی بدن نیز رشد قابل توجهی دارند، به طوری که اندازه و ظرفیت شش سه برابر و اندازه قلب دو برابر قبل می شود و <u>حجم کلی خون</u> افزایش پیدا می کند. این تغییرات باعث می شود نوجوانان احساس توانمندی زیادی کنند										
۸،۶	ایجاد تفکر فرضی چه فرصتی را برای نوجوان فراهم می کند؟ پاسخ: نوجوانان فرضیه سازی می کنند و در پیش بینی یک موقعیت، از احتمال های مختلف بهره می برند در حالی که مبنای استدلال در کودکی، واقعیت های ملموس و بیرونی است.										

سوالات امتحانی و مفهومی درس سوم

بسمه تعالی

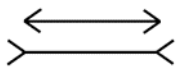
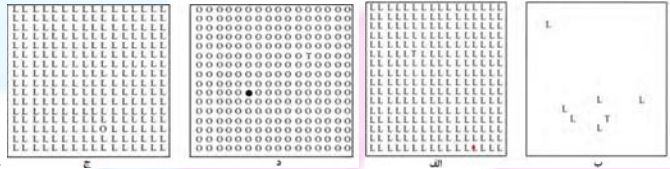
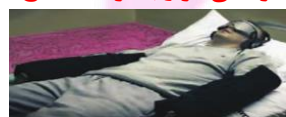
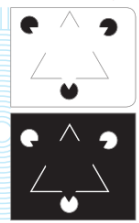
سوالات درس سوم روانشناسی پایه یازدهم انسانی

دبیرخانه راهبری روانشناسی مستقر در آذربایجان غربی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

ردیف	سوالات
۱	در هریک از موارد زیر عبارت های صحیح و غلط را مشخص کنید.

روانشناسان گشتالت بر این باور بودند که روش جزئی نگر درک جامعی ایجاد می کند. پاسخ: غ	۱,۱
به واسطه ادراک، محرک های بیرونی به اطلاعات روانشناختی معنادار تبدیل می شوند پاسخ: ص	۱,۲
در اغلب مواقع، همه افراد قادر به تفکیک توجه و تمرکز از هم نیستند. پاسخ: ص	۱,۳
از بین محرک های محیطی، محرکهایی که به طور مداوم و پیوسته ارائه میشوند، بیشتر انتخاب میشوند پاسخ: غ	۱,۴
منظور از عوامل انحرافی، محرکهایی است که همواره مانع انتخاب هدف میشوند. پاسخ: ص	۱,۵
انجام چند تکلیف به طور همزمان، میزان خطا در انجام تکالیف را افزایش میدهد. پاسخ: ص	۱,۶
جاهای خالی را با کلمه های مناسب کامل کنید.	۲
هر یک از عبارات ذکر شده به کدام یک از اصول روانشناسی گشتالت مربوط می شود؟	۲,۱
۱- ما گرایش داریم اشکال را به صورت متصل و پیوسته ببینیم نه منقطع و غیر پیوسته. پاسخ: اصل استمرار	
۲- ما تمایل داریم اشیای ناقص را به صورت یک گروه ادراک کنیم. پاسخ: اصل تکمیل	
۳- وقتی چند شی در کنار یکدیگر باشند ما آنها را به صورت یک گروه ادراک می کنیم پاسخ: اصل مجاورت	
۴- ما معمولاً تمایل داریم اشیای را بر اساس شباهت شان در یک مقوله طبقه بندی کنیم. پاسخ: اصل مشابهت	
تحریک هر یک از گیرنده های حسی تابع است. پاسخ: شدت محرک	۲,۲
خوگیری شامل به یک محرک خاص است به نحوی که به تدریج کمتر و کمتر به آن می پردازیم پاسخ: عادت	۲,۳
فرایندی که از طریق آن، محرک های مورد توجه بازنشانی و به آن معنا می بخشیم می نامیم. پاسخ: ادراک	۲,۴
گزینه صحیح را انتخاب کنید.	۳
تعیین اینکه بوی استشمام شده، بوی قورمه سبزی است. مربوط کدام است؟	۳,۱
الف) احساس بو پاسخ: (ب) ادراک بو	
ج) توجه به بو	
د) تحریک گیرنده های بویایی	
مریم بیرون از مدرسه منتظر آمدن پدرش است و هر پراید سفیدی را ماشین پدرش تصور می کند، کدام گزینه مرتبط با این موضوع نمی باشد؟	۳,۲
الف) تحریک حواس ○	
ب) حافظه یکی از منابع مهم توجه ○	
پاسخ: ج) سبک پردازش افراد و انتظارات آنها ○	
د) مجاورت و تکمیل ○	
نیلوفر قرار است در یک مطالعه آزمایشی شرکت کند که در آن شدت هیچ یک از محرک های حسی به اندازه های نیست که بتواند حواس پنجگانه او را تحریک کند، کدام مورد در خصوص تجربه نیلوفر، از این شرایط درست است؟	۳,۳
پاسخ: ۱) این شرایط باعث ایجاد اختلال عاطفی آزاردهنده در او میشود.	
۲) به راحتی میتواند این شرایط را برای ساعات طولانی تجربه کند.	
۳) بعد از طی چند ساعت این شرایط برای او یکنواخت و عادی میشود.	
۴) شیوه آرایه محرکها باعث که نسبت به شرایط خوگیری پیدا کند.	
زهرا و علی مشغول به خاطر سپردن یک شماره تلفن هستند. زهرا در این فرایند تمرکز ندارد و علی به شماره تلفن بی توجه است. با توجه به این مثال، کدام مورد درست است؟	۳,۴
۱) شدت توجه زهرا به شماره تلفن در حدی نیست که حواس او را تحریک کند	
۲) علی علاوه بر شماره تلفن، محرک های محیطی دیگری را نیز انتخاب کرده است.	
پاسخ: ۳) زهرا از بین محرک های محیطی مختلف، شماره تلفن را به صورت بی ثبات و گذرا انتخاب کرده است.	
۴) علی با وجود تمرکز مداوم و پایدار بر شماره تلفن، نسبت به سایر محرکها نیز توجه و آگاهی کامل دارد.	
کدام مورد به مفهوم تمرکز اشاره دارد؟	۳,۵
۱) انتخاب محرک خاص ۲) تفکیک توجه از تمرکز پاسخ: ۳) شکل گیری توجه مستمر ۴) ارتباط نزدیک، توجه و تمرکز	
اگر انتظارات افراد را مورد توجه قرار دهیم، به تاثیر کدام عامل بر ایجاد و توجه تاکید داشته ایم.	۳,۶

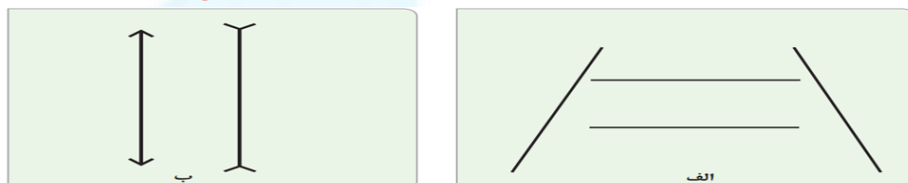
۳,۷	(۱) تحریکات حسی (۲) تنوع معانی (۳) اطلاعات حافظه پاسخ: ۴) پردازش اطلاعات شاگرد مکانیکی که همراه با گوش دادن به تعلیمات استاد کارش، عملکرد او را هنگام تعمیر موتور مشاهده میکند پاسخ: ۱) توجه متمرکز او را به کار گرفته است. (۲) توجه غیرارادی خود را به کار گرفته است. (۳) توجه خود را بین دو تکلیف تقسیم کرده است. (۴) برای یافتن محرک در دوره زمانی طولانی تلاش میکند										
۳,۸	ادراک ما از حروف " ا ص و ل گ ش ت ا ل ت " بر اساس کدام اصل گشتالت سازمان مییابد؟ پاسخ: ۱) اصل تکمیل (۲) اصل مجاورت (۳) اصل مشابهت (۴) اصل شکل و زمینه										
۳,۹	در فروشگاه ها همه کالاها مجهز به وسیله ای برای به صدا در آوردن آژیر در هنگام خروج از درب فروشگاه است. اشاره به کدام کارکرد توجه دارد؟ (۱) ردیابی درست علامت... (۲) از دست دادن محرک هدف ... پاسخ: ۳) هشدار کاذب ... (۴) رد درست										
۴	سوالات جورکردنی										
۴,۱	هر یک از عبارات سمت راست به کدام یک از مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟ جلوی عبارات بنویسید (یک مورد اضافی است) <table border="1"> <tr> <td>الف) با شنیدن صدای یک پرنده، نام آن را بر زبان می آوریم پاسخ: ۳</td><td>۱) احساس</td></tr> <tr> <td>ب) اشخاص گرسنه تصاویر مبهمی که هیچ معنا و مفهومی ندارند به شکل انواع غذا می بینند پاسخ: ۵</td><td>۲) توجه</td></tr> <tr> <td>محرکهای محیطی را چگونه انتخاب می کنیم پاسخ: ۲</td><td>۳) ادراک</td></tr> <tr> <td>وقتی برای خرید یک کالا وارد یک مغازه می شویم آن را زودتر از هر چیزی دیگری می بینیم پاسخ: ۴</td><td>۴) اطلاعات موجود در حافظه</td></tr> <tr> <td></td><td>۵) انتظارات فرد</td></tr> </table>	الف) با شنیدن صدای یک پرنده، نام آن را بر زبان می آوریم پاسخ: ۳	۱) احساس	ب) اشخاص گرسنه تصاویر مبهمی که هیچ معنا و مفهومی ندارند به شکل انواع غذا می بینند پاسخ: ۵	۲) توجه	محرکهای محیطی را چگونه انتخاب می کنیم پاسخ: ۲	۳) ادراک	وقتی برای خرید یک کالا وارد یک مغازه می شویم آن را زودتر از هر چیزی دیگری می بینیم پاسخ: ۴	۴) اطلاعات موجود در حافظه		۵) انتظارات فرد
الف) با شنیدن صدای یک پرنده، نام آن را بر زبان می آوریم پاسخ: ۳	۱) احساس										
ب) اشخاص گرسنه تصاویر مبهمی که هیچ معنا و مفهومی ندارند به شکل انواع غذا می بینند پاسخ: ۵	۲) توجه										
محرکهای محیطی را چگونه انتخاب می کنیم پاسخ: ۲	۳) ادراک										
وقتی برای خرید یک کالا وارد یک مغازه می شویم آن را زودتر از هر چیزی دیگری می بینیم پاسخ: ۴	۴) اطلاعات موجود در حافظه										
	۵) انتظارات فرد										
۵	هریک از اصطلاحات زیر را تعریف کنید										
۵,۱	پدیده آماده سازی. پاسخ: آماده سازی زمانی اتفاق می افتد که شناخت محرک معینی، تحت تاثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرک شبیه آن قرار می گیرد. در پدیده آماده سازی، ارائه پیشین محرک دریافت بعدی را آسان می کند. در تبلیغات کاربرد بیشتری دارد.										
۵,۲	محرومیت حسی پاسخ: یعنی اینکه فرد در شرایطی قرار بگیرد که هیچ یک از گیرنده های حسی مثل چشم، گوش و ... بوسیله محرک های بیرونی تحریک نشوند.										
۵,۳	گوش به زنگی پاسخ: کارکرد سوم توجه است. به توانایی فرد برای یافتن محرک هدف در یک دوره طولانی، گوش بزنگی می گویند.										
۶	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید										
۶,۱	از نظر تکاملی، احساس محرکهای بیرونی مانند احساس سرما برای بقای موجود زنده چه تاثیری دارد؟ پاسخ: از نظر تکاملی، احساس محرک های بیرونی برای بقای موجود زنده حیاتی است										
۶,۲											

در جست و جو، پیدا کردن محرک هدف تابع دو عامل است، نام ببرید. پاسخ: عوامل انحرافی و ویژگی های منحصر به فرد آن هدف ۶،۳ ۶،۴ -هدفمندی و خواب آلودگی، بر کدام عامل تمرکز تاثیر میگذارد؟ پاسخ: درگیری و انگیزتگی ذهنی خطای مولر - الایر، از انواع خطاهای ادراکی را ترسیم کنید پاسخ: 	۶،۳ ۶،۴
درک مفهوم تصاویر	۷
تصاویر زیر مربوط به کدام کارکرد توجه است؟ بیانگر تأثیر کدام عوامل در پیدا کردن محرک هدف است؟ پاسخ: جست و جو عوامل انحرافی و ویژگی های منحصر به فرد آن هدف	۷،۱
تصویر زیر به کدام یک از موضوعات احساس اشاره دارد آن را توضیح دهید پاسخ: محرومیت حسی یعنی اینکه فرد در شرایطی قرار بگیرد که هیچ یک از گیرنده های حسی مثل چشم، گوش و ... بوسیله محرک های بیرونی تحریک نشوند. 	۷،۲
تصویر زیر به کدام یک از موضوعات ادراک اشاره دارد آن را توضیح دهید پاسخ: چیزهایی را ادراک می کنیم که هیچ وقت احساس نکرده ایم. همه افراد دو مثلث سفید و مشکی را گزارش می دهند درحالیکه چنین چیزی حس نمی شود. (توهم)	۷،۳
به سوالات تشریحی زیر پاسخ دهید.	۸

۸,۱ چگونه در آموزش حروف الفبا در کودکان دیرآموز و آموزش پذیر، معلم با روش هوانویسی یا رسم حروف بر روی پشت و کف دست دانش آموز به یادگیری بهتر و کارآمدتر این کودکان کمک می کند؟ پاسخ: دریافت چند حسی اگر یک موضوع را بتوان با چند حس دریافت کرد دریافت ما قوی تر می شود.

۸,۲ توجه را با تمرکز مقایسه کنید پاسخ: فرایند انتخاب یک محرک از بین محرک حسی مختلف را توجه می نامند. اگر توجه مدام و پایدار باشد در آن صورت با تمرکز مواجه هستیم

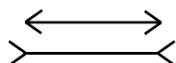
۸,۳ خطای ادراکی پونزو و مولر-لایر را توضیح دهید. پاسخ: در شکل الف، با اینکه طول دو خط وسط برابر است خط بالایی را بلندتر ادراک می کنیم همین طور در شکل ب با دو خط هم اندازه مواجه هستیم. یکی از این خطوط دارای پیکان واگرا و دیگری هم گراست. معمولاً آزمایش شوندگان خط واگرا را بلندتر ادراک می کنند.

خطای ادراکی پونزو (الف) و مولر-لایر (ب)

۸,۴ خطای شناختی چگونه رخ می دهد با ذکر مثال توضیح دهید؟ پاسخ: هر چه تعداد خطها بیشتر باشد به عنوان یک خطای شناختی وارد نظام ذهنی فرد می شود. در آن صورت نتایج آن وخیم تر از خطاهای ادراکی همچون خطای مولر-لایر است

۸,۵ شکل مقابل نشانگر کدام ویژگی است؟ پاسخ: خطای مولر-لایر

۸,۶ هنگامی که یک رادیولوژیست در حال اسکن مغزی ک بیمار است چند موقعیت ردیابی علامت را رقم می زند؟ در این زمینه توضیح دهید پاسخ: دو نوع علامت: علامت هدف و علائم انحرافی منظور از علامت یا محرک هدف "علامتی است که فرد باید آن را برگزیند." منظور از محرک یا علائم انحرافی "محرکهایی است که همواره مانع انتخاب هدف می شود." اگر مشکل بیمار در تصویر اسکن به درستی مشخص شود علامت حاضر ردیابی شده است ردیابی درست علامت اتفاق افتاده است. اگر مشکل بیمار در تصویر اسکن به درستی مشخص نشود علامت حاضر ردیابی نشده است از دست دادن محرک هدف اتفاق افتاده است. اگر بیمار مشکل ندارد و علامتی در تصویر اسکن نباشد ولی بیماری تشخیص داده شود علامت غایب ردیابی شده است هشدار کاذب اتفاق افتاده است. اگر مشکل بیمار در تصویر اسکن وجود ندارد فرد به عنوان بیمار تشخیص داده نمی شود: علامت غایب: رد درست اتفاق افتاده است.

۸,۷ باتوجه به آنچه که در مورد مکتب گشتالت آموخته اید

(چرا کلبه ای که همه الوارها، میخها و سایر قطعات آن جدا شده و دسته بندی شده است دیگر خانه محسوب نمی شود؟) پاسخ: روانشناسان گشتالتی براین باورند که "کل بیشتر از مجموع اجزاء است." کل علاوه بر مجموع شامل روابط بین اجزاء هم هست.

۸,۸ چرا برای افراد یافتن یک محصول با برند خاص در فروشگاه های بزرگ دشوار است اما یافتن یک نمایشگاه مجلل در روستا راحت است؟ پاسخ: تعداد عوامل انحرافی زیاد در فروشگاه - ویژگی منحصر به فرد نمایشگاه در روستا

۸,۹ یکی از عواملی که مانع تمرکز میشود را نام برده، با مثال توضیح دهید. پاسخ: یکنواختی و ثبات نسبی- فرد به موضوع عادت می کند در نتیجه ابعاد جدید آن را در نمی یابد. راهکار: استفاده از رنگ های مختلف به هنگام مطالعه و خط کشیدن روی واژگان مهم

۸,۱۰ ایجاد زمینه ذهنی برای خریدهای بعدی فردی که از کنار تابلوهای تبلیغاتی نصب شده در جاده عبور میکند، نشانگر چه پدیده ادراکی است نام ببرید و توضیح دهید پاسخ: آماده سازی زمانی اتفاق می افتد که شناخت محرک معینی، تحت تاثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرک شبیه آن قرار می گیرد. در پدیده آماده سازی، ارائه پیشین محرک دریافت بعدی را آسان می کند. در تبلیغات کاربرد بیشتری دارد.

۸,۱۱ با توجه به منابع توجه، توضیح دهید که چرا وقتی با قصد خرید لباس از خانه خارج میشویم، مغازه لوازم التحریر را

۸,۱۲	در مقابل خود نمی بینیم؟ پاسخ: به دلیل سبک پردازش افراد و انتظارات آنها تفاوت خطای ادراکی را با توهم مقایسه کنید پاسخ: "گاه به ادراک پدیده های بدون احساس توهم می گویند." خطاهای ادراکی "نشانگر این است که آنچه را حس می کنیم الزاما چیزی نیست که در ذهن خود ادراک می کنیم."
۸,۱۳	با توجه به اعتقاد روانشناسان گشتالت، " کل بیشتر از مجموعه اجزا است " منظور چیست. در این زمینه مثالی بیاورید پاسخ: کلبه ای که همه الوارها، میخ ها و سایر قطعات آن جدا شده و دسته بندی شده است دیگر خانه محسوب نمی شود
۸,۱۴	تکرار کلمه "با" در متنی که دوباره پشت سر هم نوشته شده است، در صورتیکه دوبار خوانده شود بیانگر چه نوع پردازشی است.
۸,۱۵	پاسخ: پردازش ادراکی به نظر شما، علت خوگیری، زمانی که برای مدت طولانی، به گفته های معلم در مورد یک موضوع درسی خاص گوش می دهیم چیست؟ توضیح دهید. پاسخ: شامل عادت کردن به محرک خاص است به نحوی که به تدریج کمتر و کمتر به آن محرک می پردازیم.

سوالات امتحانی و مفهومی درس چهارم

بسمه تعالی

پاسخنامه سؤالات درس چهار روانشناسی پایه یازدهم انسانی

دبیرخانه راهبری روانشناسی مستقر در آذربایجان غربی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

ردیف	سؤالات
۱	در هریک از موارد زیر عبارت های صحیح و غلط را مشخص کنید.
۱-۱	حفظ کردن کلمه به کلمه کتاب، جزء حرکات مهم و کارآمد زمان مطالعه نمی باشد. پاسخ: ص
۱-۲	توجه، یکی از ساده ترین شیوه های انتقال اطلاعات از حافظه کوتاه مدت به بلند مدت است پاسخ: غ
۱-۳	درجه بندی خاطرات مربوط به دوران دبستان تا هفته گذشته بر اساس زمان ذخیره سازی می باشد پاسخ: ص
۲	جاهای خالی را با کلمه های مناسب کامل کنید.
۲-۱	حافظه ابزاری برای گذر از شناخت پایه و ورود به یعنی تفکر است. پاسخ: شناخت عالی
۲-۲	ب) ردهای حسی ذخیره شده در حافظه حسی در صورت به اطلاعات تبدیل می شوند و به حافظه کوتاه مدت و حافظه کاری انتقال می یابد. پاسخ: توجه
۲-۳	ج) در حافظه معنایی معانی کلمات به صورت با سایر معانی شکل می گیرند. پاسخ: پیاپی و مرتبط
۳	گزینه صحیح را انتخاب کنید.
۳-۱	مانی که شماره تلفن یکی از دوستان خود را بر اساس سال تولد وی و شماره تلفن دوست دیگری را به صورت آهنگی موزون به خاطر سپرده باشید، به ترتیب از کدام یک از اشکال رمزگردانی استفاده نموده اید؟ الف) معنایی - دیداری (ب) دیداری - شنیداری (ج) معنایی - شنیداری (د) دیداری - معنایی
۳-۲	حافظه را بر اساس نوع اطلاعات، به کدامیک از انواع حافظه تقسیم می شود؟ ۱) کوتاه مدت و بلند مدت (۲) کوتاه مدت و کاری (پاسخ: ۳) رویدادی و معنایی (۴) حس و کوتاه مدت
۳-۳	نا توانی در به یاد آوردن تعداددکمه های لباس خود به تأثیر کدام عامل بفراموشی اشاره دارد؟ پاسخ: ۱) عدم رمز گردانی (۲) تداخل اطلاعات (۳) عوامل عاطفی (۴) گذشت زمان
۳-۴	ج) هدف نهایی از داشتن حافظه قوی چیست؟ پاسخ: ۱) شکل دهی به تفکر (۲) به خاطر سپردن اطلاعات (۳) پیشگیری از حذف اطلاعات (۴) تقویت توانایی یاد آوری
۳-۵	اطلاعات د) مطالعه چند حسی، تأثیر کدام یک از عوامل مؤثر بر ایجاد فراموشی را کاهش می هد؟ ۱) گذشت زمان (۲) عوامل عاطفی (پاسخ: ۳) تداخل اطلاعات (۴) تحریف اطلاعات
۴	سؤالات جورکردنی
۴-۱	الف) طبقه بندی اطلاعات ب) ناتوانی در بازشناسی اطلاعات ذخیره شده پاسخ: ۵ پ) گسترش یک مفهوم از طریق اضافه کردن مفاهیم دیگر به آن پاسخ: ۱ ت) برجسته کردن تفاوت های ظاهری و معنایی مفاهیم... پاسخ: ۶ ث) فراموشی ناشی از دخالت یادگیری قبلی... پاسخ: ۲
	۱) بسط معنایی ۲) تداخل اطلاعات ۳) ساماندهی مطالب ۴) بازیابی از طریق نشانه ها ۵) فراموشی ۶) تمایز بخشی

هریک از اصطلاحات زیر را تعریف کنید	۵
حافظه کاری پاسخ: مابسیاری از اطلاعات را بر اساس میزان استفاده از آنها در مدت زمان کوتاه به خاطر می سپاریم. در این صورت با حافظه کاری سرو کار داریم.	۵،۱
فراموشی : پاسخ: ناتوانی در یاد آوری و بازشناسی اطلاعاتی که قبلاً وارد حافظه شده است.	۵-۲
به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید	۶
طبق نمودار فراموشی ابینگهوس درصد فراموشی پس از ۵ روز چند درصد می باشد؟ پاسخ: ۴۰ درصد	۶-۱
اگر شما نتوانید تعداد دکمه های پیراهن برادران که هرروز صبح برایش می بندید را به خاطر بیاورید، علت چه می باشد؟ پاسخ: عدم رمزگردانی	۶-۲
مریم در سن ۴۰ سالگی هم هنوز به محض قرار گرفتن در حیاط های قدیمی و بزرگ به یاد حیاط دوران دبستان و خاطرات آن می افتد. علت این امر چه می باشد؟ پاسخ: بازیابی بر اثر نشانه های درونی	۶-۳
رضا برای بهتر به خاطر سپردن کدپرسنلی خود از ادغام سال تولد خود و پدرش استفاده کرده است. او چه روشی را برای این یادسپاری به کار برده است؟ پاسخ: معنایی	۶-۴
اگر عددی را برای فردی بخوانیم و ۲۰ دقیقه فرصت دهیم تا آنها را تکرار کند کدام حافظه شکل خواهد گرفت؟ پاسخ: بلند مدت	۶-۵
ظرفیت یا گنجایش کدام یک از انواع حافظه با یکدیگر یکسان است؟ پاسخ: کاری و کوتاه مدت	۶-۶
دانش آموزی که در آزمون شفاهی به دلیل راهنمایی گرفتن از معلم از آزمون های کتبی موفق تر عمل می کند، کدام عامل در این عدم موفقیت و مشکل تاثیر دارد؟ پاسخ: مشکل در بازیابی اطلاعات "پدیده نوک زبانی"	۶-۷
در بازی ۲۰ سوالی کدام عامل سبب رسیدن به پاسخ درست می شود؟ پاسخ: مشکلات مربوط به نشانه های بازیابی	۶،۸
چرا برخی دانش آموزان کلیدواژه های مشترک دروس مختلف را با هم قاطی می کنند؟ پاسخ: عدم ساماندهی مطالب و تداخل اطلاعات به دلیل یادگیری سطحی	۶،۹
در مصاحبه با نفر برتر کنکور کشور او یکی از مهمترین دلایل موفقیت خود را فهمیدن معنای واژگان و به زبان عامیانه برای خود توضیح دادن ، بیان کرده است. او از چه روش هایی در یادسپاری به کار برده است؟ پاسخ: کاهش اثر تداخل برگرداندن به زبان خود	۶،۱۰
چرا گاهی مشخصات اتوموبی که همیشه از آن استفاده می کنیم را فراموش می کنیم؟ پاسخ: عدم رمزگردانی	۶،۱۱
مهسا در مرور خاطرات دوران کودکی برای دخترخاله های خود، خاطره ای از سفر به مشهد به همراه پدر و مادر خود به یاد دارد که برای دقایقی در بازار گم شده است اما پدر و مادر او می گویند هرگز در این سفر این اتفاق نیوفتاده است. در نظر شما مهسا دچار چه خطایی در حافظه شده است؟ پاسخ: حافظه کاذب	۶،۱۲
دانش آموزی که برای به خاطر سپردن فرمول های شیمی به طور مرتب آن ها را تمرین و بازگویی می کند، در تلاش برای انتقال فرمول ها به کدام حافظه می باشد؟ پاسخ: حافظه بلند مدت	۶،۱۳
دانش آموزی به توصیه مشاور خود برای عدم فراموشی لغات زبان در چند هفته اول هرشب قبل از خواب و صبح به محض بیدار شدن به یادآوری لغات می پردازد، از کدام عامل برای جلوگیری از فراموشی استفاده می کند؟ پاسخ: کاهش فاصله زمانی بین یادگیری یک مطلب و یادآوری آن	۶،۱۴
چرا ساعات آموزشی در مقاطع مختلف تحصیلی متفاوت است؟ (در ابتدایی هر زنگ آموزشی ۵۰ دقیقه اما در دبیرستان ۹۰ دقیقه) و این امر چه تاثیری بر یادگیری دانش آموزان و حافظه دارد؟ پاسخ:	۶،۱۵
مهسا ۵ ساله به همراه مادرش به فروشگاه برای خرید می روند که در جلوی فروشگاه شاهد صحنه برخورد دو ماشین با یکدیگر بودند و در بازگشت به منزل مهسا وقایع اتفاق افتاده را طولانی و تحریف شده برای پدرش تعریف کرد. به نظر شما علت اضافه گویی و طولانی تعریف کردن مهسا چیست؟ پاسخ: حافظه کاذب	۶،۱۶

۷	درک مفهوم تصاویر
۷-۱	تصویر زیر اشاره به کدام یک از انواع حافظه دارد؟ چرا؟ پاسخ: حافظه کاری
۷-۲	علی در کلاس با دیدن تصویر قناری چند لحظه به واژه قناری فکر کرد و همراه این کلمه ویژگی های دیگری را به یاد آورد. کدام نوع از اطلاعات حافظه در علی شکل گرفته است؟ پاسخ: حافظه معنایی
۷-۳	تصویر زیر به کدام یک از عوامل ایجاد فراموشی اشاره دارد؟ پاسخ: گذشت زمان
۷-۴	این نمودار به کدام آزمایش ابینگهاوس اشاره دارد؟ نتایج آن را بنویسید. پاسخ: گذشت زمان - دو نتیجه داشت: الف: با گذشت زمان، بعضی از واژگان فراموش شدند. ب: بیشترین مقدار فراموشی در ساعت های نخست بعد از یادگیری صورت می گیرد
۷-۵	در تصاویر زیر راهکار های بهبود حافظه را مشخص کنید و چرایی اثر بخش بودن هریک را بنویسید (الف) (ب) (ج) (د) (ه) الف) پاسخ: پرهیز از همزمانی چند فعالیت- وقتی هم زمان چند موضوع را به حافظه می سپاریم، حاصل آن شکل گیری حافظه های ضعیف از موضوع های مختلف است. ب) پاسخ: مطالعه چند حسی - <u>رمزگردانی</u> بیشتر مطالب به صورت <u>شنیداری</u> است. اگر همین اطلاعات به صورت <u>دیداری</u> هم رمزگردانی شوند، رمز گردانی <u>قوی تر</u> می شوند ج) ساماندهی مطالب- منظور از ساماندهی، نظم بخشی و قفسه بندی اطلاعات است. در کتابخانه فاقد فهرست نویسی، با اینکه همه کتاب ها در آن هست، به راحتی نمی توان کتاب مورد نظر را پیدا کرد. حافظه بدون نظم و انضباط همانند کتابخانه بدون فهرست نویسی است.

	د) پاسخ: یادگیری با استراحت - برای کنترل اثر تداخل، از یادگیری با فاصله استفاده کنید. یادگیری جدید مانع یادآوری قبلی می شود. یادگیری با فاصله اثر تداخل را کاهش می دهد. ه) پاسخ: برگرداندن به زبان خودتان - : اصرار بر حفظ واژگان کتاب، فراموشی بیشتری به دنبال دارد. برای اینکه دچار فراموشی نشویم بهتر است. مطالب یاد گرفته را به زبان خودمان بازگو کنیم.
۸	به سوالات تشریحی زیر پاسخ دهید.
۸-۱	در شکل زیر مراحل سه گانه حافظه را بنویسید . و توضیح دهید. پاسخ: حافظه حسی - حافظه کوتاه مدت و حافظه کاری - حافظه بلند مدت حافظه حسی: اطلاعات محیط پیرامون ما ابتدا از طریق گیرنده های حسی (چشم) دریافت می شوند و سپس در مدت زمان کمتر از یک ثانیه اثری یا ردی از آن در حافظه حسی ما می مانند. حجم ردهای حسی زیاد، اما مدت ذخیره سازی آنها کوتاه است حافظه کوتاه مدت و کاری : در حافظه کوتاه مدت فقط تا چند دقیقه می توانیم اطلاعات را ذخیره کنیم. ملاک ذخیره سازی اطلاعات در این حافظه کوتاه (حداکثر چند دقیقه) است. مابسیاری از اطلاعات را بر اساس میزان استفاده از آنها در مدت زمان کوتاه به خاطر می سپاریم. در این صورت با حافظه کاری سرو کار داریم. مفهوم حافظه کاری نشان دهنده این موضوع است که انواع حافظه را نمی توان صرفاً براساس زمان تقسیم بندی کرد بلکه میزان استفاده از اطلاعات تعیین کننده در دسترس بودن و یا عدم دسترسی به اطلاعات است. در واقع حافظه کاری حافظه ای است که به سایر اجزای شناخت خدمت رسانی می کند حافظه کاری میز کار همه اجزای شناخت است. حافظه بلند مدت: حجم اطلاعات ذخیره شده و مدت زمان نگهداری اطلاعات در حافظه بلند مدت، محدودیتی ندارد. حافظه بلند مدت اطلاعات از چند دقیقه تا پایان عمر ذخیره می شود.
۸،۲	صورت های مختلف رمز گردانی را در کودکان و بزرگسالان مقایسه کنید. پاسخ: رمز گردانی به صورت های مختلف صورت می گیرد کودکان به صورت جزء به جزء اطلاعات را رمز گردانی می کنند، در حالی که بزرگسالان به صورت کلی و خلاصه رمز گردانی می کنند. رمز گردانی جزء به جزء شامل جزئیات یک موضوع یا رویداد است در حالی که رمز گردانی کلی در برگیرنده خلاصه موضوع است. در رمز گردانی جزء به جزء امکان خطای بیشتری وجود دارد به همین دلیل به حافظه کودکان نمی توان اعتماد کرد.
۸،۳	انواع رمز گردانی شنیداری - دیداری - معنایی را با ذکر مثال بنویسید پاسخ: بعد از شنیدن اعداد آن را به همان ترتیبی که خوانده شده بازگو کنید رمز گردانی شنیداری - شماره ای را برای شما نشان دهیم و شما آن را بازگو کنید - رمز گردانی دیداری - شما بین شماره های ۱۳۸۱ ۱۳۴۵ را به دو مجموعه چهار تایی مربوط به دو واقعه تاریخی مهم است که از قبل آن را به خوبی یاد گرفته تبدیل کنید رمز گردانی معنایی
۸،۴	با ذکر نمونه ذخیره اطلاعات را در دوره زمانی متفاوت تبیین کنید پاسخ: : زمان ذخیره سازی اطلاعات متفاوت است برخی از اینها مربوط به اولین خاطرات عمر شما، (برای اولین بار نام و نام خانوادگی تان را به زبان آوردید. برخی دیگر به چند سال گذشته (بهترین دوست دوران دبستان شما چه کسی بود). و بعضی نیز به ساعت پیش بر می گردد (عصر دیروز مشغول مطالعه چه کتابی بودید). بنابراین بر اساس زمان ذخیره سازی می توان خاطرات را درجه بندی کرد.
۸،۵	چگونگی شکل گیری حافظه حسی را با ذکر مثال بنویسید پاسخ: اطلاعات محیط پیرامون ما ابتدا از طریق گیرنده های حسی (چشم) دریافت می شوند و سپس در مدت زمان کمتر از یک ثانیه اثری یا ردی از آن در حافظه حسی ما می مانند. حجم ردهای حسی زیاد، اما مدت ذخیره سازی آنها کوتاه است.
۸،۶	حافظه کوتاه مدت چه تفاوتی با حافظه کاری در ذخیره سازی دارد؟ پاسخ: در حافظه کوتاه مدت فقط تا چند دقیقه می توانیم اطلاعات را ذخیره کنیم. ملاک ذخیره سازی اطلاعات در این حافظه کوتاه (حداکثر چند دقیقه) است.

۸,۷	مفهوم حافظه کاری نشان دهنده این موضوع است که <u>انواع حافظه را نمی توان صرفاً براساس زمان تقسیم بندی کرد بلکه میزان استفاده از اطلاعات تعیین کننده در دسترس بودن و یا عدم دسترسی به اطلاعات است</u>. در واقع حافظه کاری حافظه ای است که به سایر اجزای شناخت خدمت رسانی می کند حافظه کاری <u>میز کار همه اجزای شناخت است</u>. مهمترین دلیل فراموشی اطلاعات در حافظه کوتاه مدت چیست؟ پاسخ: : <u>محو شدن مواد اطلاعاتی حافظه به دلیل گذشت زمان یا جایگزینی مواد اطلاعاتی با موارد جدید است</u>
۸,۸	در آزمایشی تعداد ۲۰ لغت را برای فردی خوانده می شود چند لغت را با توجه به ظرفیت کوتاه مدت قادر بازگویی خواهد بود و این تعداد لغات یاد آوری شده چه نام دارد؟
۸,۹	پاسخ: 2 ± 5 لغت است. یعنی ۵ تا ۹ لغت -فراخوانی ارقام دو کارکرد مهم حافظه کاری چیست؟
۸,۱۰	پاسخ: : الف:مطالبی را که به مدت کوتاهی لازم داریم، ذخیره می کند (حافظه کوتاه مدت) ب: فضای کار برای فعالیت جاری ذهن را فراهم می کند. پرسش های زیر توجه کنید ، پاسخ به این پرسش ها به حافظه معنایی مربوط می شود یا رویدادی؟ دلیل آن را بنویسید. -مهمترین علل آلودگی ناشی از ریز گرد ها را توضیح دهید
۸,۱۱	پاسخ: حافظه معنایی. به دانش عمومی مربوط می شود اصول دین شامل چیست؟
۸,۱۲	پاسخ: حافظه معنایی. به دانش عمومی مربوط می شود در عملیات فتح المبین چه مناطقی از کشور عزیز ما آزاد شد؟
۸,۱۳	پاسخ: رویدادی :در برگیرنده تجربه مشخصی است که به یک زمان و مکان مشخصی مربوط می شود. و معنایی به دانش عمومی مربوط می شود. نام محل اقامت امام خمینی در فرانسه چه بود؟
۸,۱۴	پاسخ: رویدادی :در برگیرنده تجربه مشخصی است که به یک زمان و مکان مشخصی مربوط می شود. و معنایی به دانش عمومی مربوط می شود. آزمایش ایبینگهاوس در مورد تأثیر کدام عامل بر فراموشی بود؟ چه نتایجی را داشت؟
	پاسخ: گذشت زمان - دو نتیجه داشت: الف : با گذشت زمان، بعضی از واژگان فراموش شدند. ب : بیشترین مقدار فراموشی در ساعت های نخست بعد از یادگیری صورت می گیرد
۸,۱۵	حافظه کاذب چیست؟ احتمال شکل گیری حافظه کاذب در چه زمانی بیشتر است؟ پاسخ: بازشناسی یا یادآوری غیر واقعی رویداد اتفاق نیفتاده است. که فرد ادعا می کند آن رویداد خاص قبلاً اتفاق افتاده است.
۸,۱۶	در محاکم قضایی که از شاهدان عینی یک حادثه برای جمع آوری مستندات وقوع جرم استفاده می شود. با تحلیل و بررسی فراموشی در خود یا دیگران برای کاهش و بهبود آن دو راهکار ارائه دهید.
۸,۱۷	پاسخ: پاسخ در صفحات ۱۰۵ تا ۱۰۹ کتاب درسی راهکاری مناسب برای کاهش اثر گذشت زمان بنویسید پاسخ: برای کنترل اثر گذشت زمان، نباید فاصله مرور مطالب بیشتر از شش یا هفت ساعت باشد. بیشترین فراموشی در ساعت نخست بعد از یادگیری رخ می دهد؛ بنابراین، بهترین زمان مرور مطالب، چند ساعت بعد از یادگیری است.

سوالات امتحانی و مفهومی درس پنجم

بسمه تعالی

پاسخنامه سوالات درس پنج روانشناسی پایه یازدهم انسانی

دبیرخانه راهبری روانشناسی مستقر در آذربایجان غربی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

ردیف	سوالات														
۱	در هریک از موارد زیر عبارت های صحیح و غلط را مشخص کنید.														
۱,۱	افرادی که در حل مسئله، دانش و تجربه لازم را دارند، نسبت به دیگران احساس عاطفی کمتری دارند. پاسخ: غلط														
۱,۲	اثر تجربه گذشته، همیشه آسان کردن راه حل نیست. پاسخ: صحیح														
۲	جاهای خالی را با کلمه های مناسب کامل کنید.														
۲,۱	ناتوانی در حل مسئله، وضعیت عاطفی ناخوشایندی را ایجاد می کند که پاسخ: ناکامی نام دارد.														
۲,۲	یافتن بهترین راه حل برای رسیدن به هدف با توجه به شرایط موجود را پاسخ: حل مساله می نامند.														
۲,۳	ناکامی باعث پاسخ: پرخاشگری می شود.														
۲,۴	یکی از روش های کاهش فشار روانی پاسخ: پرورش روش های درست حل مساله است														
۳	گزینه صحیح را انتخاب کنید.														
۳,۱	اگر برای حل یک مسئله، مجبور شویم از زاویه دیگری به آن نگاه کنیم، کدام عامل بر توانایی ما در حل آن مسئله موثر خواهد بود؟ الف) اثر انتقال ب) قیاس ج) اثر نهفتگی د) نوع بازنمایی مسئله پاسخ														
۳,۲	اینکه در هنگام حل یک مسئله، هر چه جدی تر باشیم احتمال انتخاب راه حل بهتر، بیشتر می شود(،مربوط به کدام ویژگی مسئله است ؟ ۱) مشخص کردن موقعیت فعلی یا مبدا ۲) هدفمندی مسئله ۳) محدودیت توانمندی ها در جریان حل مسئله ۴) تحت کنترل بودن فرایند مسئله پاسخ														
۴	سوالات جورکردنی														
۴,۱	هر عبارت سمت راست را به عدد مرتبط از سمت راست وصل کنید <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">الف) شناخت هدف پاسخ: ۷</td><td style="width: 50%;">۱- شناسایی موانع احتمالی</td></tr> <tr> <td>ب) شناخت موقعیت فعلی پاسخ: ۱</td><td>۲- استفاده از راه حل های غیر منطقی</td></tr> <tr> <td>پ) روشن نمودن هدف پاسخ: ۶</td><td>۳- روبه رو شدن با مسئله</td></tr> <tr> <td>ج) عدم شناسایی دقیق توانمندی ها پاسخ: ۲</td><td>۴- افزایش احتمال انتخاب راه حل بهتر</td></tr> <tr> <td>چ) به صراحت تعریف نکردن هدف پاسخ: ۵</td><td>۵- ندانستن راه حل مسئله</td></tr> <tr> <td>د) محدود بودن امکانات پاسخ: ۳</td><td>۶- درک ناقص از مسئله</td></tr> <tr> <td>و) جدیت در جریان حل مسئله پاسخ: ۴</td><td>۷- احساس مسئله</td></tr> </table>	الف) شناخت هدف پاسخ: ۷	۱- شناسایی موانع احتمالی	ب) شناخت موقعیت فعلی پاسخ: ۱	۲- استفاده از راه حل های غیر منطقی	پ) روشن نمودن هدف پاسخ: ۶	۳- روبه رو شدن با مسئله	ج) عدم شناسایی دقیق توانمندی ها پاسخ: ۲	۴- افزایش احتمال انتخاب راه حل بهتر	چ) به صراحت تعریف نکردن هدف پاسخ: ۵	۵- ندانستن راه حل مسئله	د) محدود بودن امکانات پاسخ: ۳	۶- درک ناقص از مسئله	و) جدیت در جریان حل مسئله پاسخ: ۴	۷- احساس مسئله
الف) شناخت هدف پاسخ: ۷	۱- شناسایی موانع احتمالی														
ب) شناخت موقعیت فعلی پاسخ: ۱	۲- استفاده از راه حل های غیر منطقی														
پ) روشن نمودن هدف پاسخ: ۶	۳- روبه رو شدن با مسئله														
ج) عدم شناسایی دقیق توانمندی ها پاسخ: ۲	۴- افزایش احتمال انتخاب راه حل بهتر														
چ) به صراحت تعریف نکردن هدف پاسخ: ۵	۵- ندانستن راه حل مسئله														
د) محدود بودن امکانات پاسخ: ۳	۶- درک ناقص از مسئله														
و) جدیت در جریان حل مسئله پاسخ: ۴	۷- احساس مسئله														

۵	هریک از اصطلاحات زیر را تعریف کنید
۵,۱	اثر نهفتگی: پاسخ: به اثر نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی مشخص، «اثر نهفتگی» می گویند.
۵,۲	مسئله: پاسخ: <u>عدم دستیابی فوری به یک هدف مشخص به دلیل موانع مشخص با توجه به امکانات و توانمندی های محدود</u>
۵,۳	حل مسئله: پاسخ: به معنای یافتن بهترین راه حل برای رسیدن به هدف با توجه به شرایط موجود است.
۶	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید
۶,۱	به نظر شما افراد عجول و کم حوصله از کدامیک از روشهای حل مسئله استفاده میکنند؟ پاسخ: روش های اکتشافی
۶,۲	در عبارات زیر تعیین کنید کدامیک مسئله خوب تعریف شده و خوب تعریف نشده است؟ الف) برای تهیه کیک پرتقالی به چه موادی نیاز داریم پاسخ: خوب تعریف شده ب) مجموع زوایای داخلی مثلث چقدر است؟ پاسخ: خوب تعریف شده ج) نحوه رفتار فرد در هنگام مواجه شدن با ماشین پارک شده بدون راننده در مقابل پارکینگ منزل چیست؟ پاسخ: خوب تعریف نشده ح) هنگام خروج از منزل متوجه می شوید لباستان پاره شده است؟ پاسخ: خوب تعریف نشده خ) حل جدول متقاطع پاسخ: خوب تعریف شده ه) افزایش انگیزه پیشرفت پاسخ: خوب تعریف نشده ع) ریشه یابی علل مشکلات و افسردگی پاسخ: خوب تعریف نشده ق) پخش غذا برای اعضای خانواده پاسخ: خوب تعریف شده ف) حل برج هانوی پاسخ: خوب تعریف نشده گ) برای اینکه به موفقیت برسیم چه کنیم پاسخ: خوب تعریف نشده ث) آیا به ازای هر هزار متر ارتفاع شش درجه دمای هوا کاهش می یابد؟ پاسخ: خوب تعریف شده در نمونه های زیر تعیین کنید که فرد در کدام مرحله حل مساله است؟ الف) امیر بعد از آن که در آزمون نمره خوبی کسب نکرد با خواهرش مشاجره کرد. پاسخ: به کار گیری راه حل ب) ریحانه برای قهرمانی زیر نظر مربی تلاش می کند و به دنبال راهی برای بهبود رکورد و روش خود است. پاسخ: بازبینی و اصلاح راه حل ج) معلم برای یادگیری بهتر دانش آموزانش به سراغ روش های تدریس فعال و مشارکتی می رود. پاسخ: انتخاب راه حل جایگزین د) دانش آموزی که برای انتخاب رشته تحصیلی اش از مشاور مشورت می گیرد. پاسخ: تشخیص مسئله ث) روانکاو که نتوانسته با روش های خود در فرد مبتلا به افسردگی توفیقی بیابد او را به روانپزشک ارجاع بدهد. پاسخ: انتخاب راه حل جایگزین ه) دانش آموزی که در آزمون های جامع جمع بندی شرکت کرده است مرور مطالب دشوار است بنابراین مشاور پیشنهاد تقسیم فصول مهم و تمرین مکرر همان مطالب را می دهد. پاسخ: بازبینی و اصلاح راه حل و) مهسا ایام تابستان را بر اساس برنامه ریزی که انجام داده بود به جمع بندی دروس پایه پرداخت اما پس از شرکت در آزمون ماهانه متوجه این امر شد که در تخصیص ساعت ها به هر یک از دروس به خوبی عمل نکرده است بنابراین از مشاور تحصیلی کمک گرفت سپس به مقایسه روش مشاور با روش خودش دست زد. پاسخ: ارزیابی راه حل ق) حمید با اینکه قبلا از قرص های لاغری استفاده می کرد اما همچنان از اضافه وزن رنج می برد و نمی تواند در رشته ورزشی مورد علاقه اش فعالیت کند اما حدود دو ماه است که بدون استفاده از قرص و با داشتن اراده در کنترل غذا در حال رسیدن به نتیجه مطلوب است. پاسخ: انتخاب راه حل جایگزین هر یک از موارد زیر به کدام عامل حل مساله اشاره دارد؟ الف) به یاد آوردن پاسخ سوال امتحان یک ساعت پس از ترک جلسه. پاسخ: نادیده گرفتن حل مساله به مدت زمان خاص
۶,۳	
۶,۴	

۶,۵	(ب) ارائه نظریه رشد شناختی کودکان توسط پیاژه در علم روانشناسی پاسخ: نوع نگاه به مساله (ج) استفاده از تکنیک های جدید و خلاقانه در پرورش حافظه عددی پاسخ: نوع نگاه به مسئله در موارد زیر تعیین کنید تجربه گذشته مثبت عمل کرده است یا خیر؟ (الف) شیما از مطالبی که در درس جامعه شناسی سال دهم یاد گرفته برای پاسخ دادن به سوالات کتاب یازدهم استفاده می کند. پاسخ: تجربه گذشته مثبت (ب) سحر از چکش برای کوبیدن میخ استفاده می کند و امروز که می خواهد گردو بشکند علیرغم داشتن چکش و نبود گردو شکن نمی تواند گردو را بشکند. پاسخ: تجربه گذشته منفی هر یک از موارد زیر به کدام روش حل مسئله اشاره دارد؟ (الف) تابع قواعد منظمی و پردازش عمیق اطلاعات است. پاسخ: روش تحلیلی (ب) دستیابی به جواب را تضمین نمی کند ولی به حداقل زمان نیاز دارد. پاسخ: روش اکتشافی (ج) با گذشت زمان متزلزل میشود و تابع نظر شخصی است. پاسخ: روش اکتشافی (د) مورد قبول همه است. پاسخ: روش تحلیلی کدام ویژگی مسئله کمک می کند تا موانع احتمالی را شناسایی کنیم؟ پاسخ: مشخص کردن موقعیت فعلی یا مبدا (اتخاذ راهای غیر منطقی) و (درک ناقص از مسئله) به ترتیب پیامدهای نادیده گرفتن کدامیک از ویژگی های مسئله هستند؟ پاسخ: عدم شناسایی دقیق توانمندی ها - وقتی هدف روشن نباشد
۷	درک مفهوم تصاویر
۷,۱	درهریک از تصاویر زیر عوامل مؤثر در حل مسئله را مشخص کنید (الف) پاسخ: تجربه گذشته (ب) پاسخ: نوع نگاه به مسئله (ج) پاسخ: نادیده گرفتن حل مسئله به مدت زمان خاص مسئله ۹ نقطه
۷,۲	با توجه به تصویر روش حل مسئله را مشخص کرده و آن را توضیح دهید. پاسخ: کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب. درهر موقعیت مسئله با دو حالت مواجه هستیم: ۱-حالت وجود مسئله : وضعیت موجود ۲-حالت دسترسی به راه حل :وضعیت مطلوب در این روش حل کننده مسئله سعی می کند فاصله این دو وضعیت را کاهش دهد.
۸	به سوالات تشریحی زیر پاسخ دهید.
۸,۱	مسئله برج هانوی مربوط به کدام روش حل مسئله است؟ توضیح دهید. پاسخ: کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب. درهر موقعیت مسئله با دو حالت مواجه هستیم: ۱-حالت وجود مسئله : وضعیت موجود ۲-حالت دسترسی به راه حل :وضعیت مطلوب در این روش حل کننده مسئله سعی می کند فاصله این دو وضعیت را کاهش دهد. با توجه به عوامل مؤثر در حل مسئله هر یک از موارد زیر چگونه حل می شود؟ (الف) وقتی تجربه گذشته مانع حل مساله است. پاسخ: در صورت بازبینی (ب) وقتی به شدت درگیر حل مسئله هستید و نمی توانید آن را حل کنید. پاسخ: تغییر زاویه دید (ج) وقتی ساعت های زیادی صرف حل مسئله کردید و نتوانستید آن را حل کنید. پاسخ: نادیده گرفتن حل مسئله (د) وقتی قادر به ارائه ی راه حل فوری نیستید. پاسخ: نادیده گرفتن حل مسئله
۸,۲	

۸,۳	افراد عجول و کم حوصله معمولاً از کدام روش حل مسئله بهره می برد؟ چرا؟ پاسخ: روش های اکتشافی . زیرا در حداقل زمان به راه حل می رسند.
۸,۴	هر یک از موارد زیر از کدام روش حل مسئله (تحلیلی-اکتشافی) بهره برده است؟ چرا؟ الف) بهاره برای محاسبه میزان درآمد ماهانه اش از فرمول اقتصادی (قیمت*تعداد کالا) بهره می برد. پاسخ: روش تحلیلی. چون مبتنی بر محاسبات ذهنی، قواعد منطقی و نیاز سنجی واقعی است. ب) ساجده با آزمون و خطا کردن شروع به استفاده از چرخ خیاطی می کند. پاسخ: روش اکتشافی. چون مبتنی بر نظر شخصی خود است و زمان بر نیست. ج) سمانه با نگاه کردن به دفترچه راهنما نحوه استفاده از چرخ خیاطی را یاد می گیرد. پاسخ: روش تحلیلی. چون از قواعد منطقی برای استفاده از چرخ خیاطی استفاده کرده است. د) ساناز بر اساس این که می داند رنگ کتاب تست روانشناسی اش سفید است بر اساس رنگ در میان کتاب های کتابخانه به دنبال آن می گردد. پاسخ: روش اکتشافی. چون نیاز به پردازش عمیق ندارد و در حداقل زمان می تواند کتاب مورد نظر را پیدا کند. ه) بهاره دوستانش را به مهمانی دعوت می کند و بر اساس تعداد افرادی که دعوت او را پذیرفته اند به خرید مواد اولیه می پردازد. پاسخ: روش تحلیلی. چون مبتنی بر محاسبات ذهنی، قواعد منطقی و نیاز سنجی واقعی است. ح) دو برادر دو قلو برای این که چه کسی ابتدا از دوچرخه استفاده کرده است از روش شیر و خط استفاده می کند. پاسخ: روش اکتشافی. چون مبتنی بر نظر شخصی خود است. خ) مهتاب طبق تجربه قبلی خود حدس می زند که در تعطیلات هوا آفتابی است و همراه خود چتر نمی برد. پاسخ: روش اکتشافی. چون مبتنی بر نظر شخصی است.
۸,۵	در مثال زیر مراحل بارش مغزی را تعیین کنید: معلم از دانش آموزان خواست درباره برنامه ی امتحانات نظر بدهند معلم نظر دانش آموزان را روی تخته نوشت و بیان کرد که باید برنامه در ۱۵ روز باشد و برای درس ریاضی و روانشناسی می توانند روز قبل را تعطیل کنند. بنابراین پاسخ: مرحله ۱ پاسخ: مرحله ۲ دیدگاه مریم مورد قبول همه قرار گرفت. پاسخ: مرحله ۳ پاسخ: مرحله ۴
۸,۶	چه عاملی سبب تبدیل شدن مسئله از عامل تهدید به فرصت می شود؟ پاسخ: به کارگیری روش های صحیح برای حل مسئله مشاوران تحصیلی معمولاً برای برنامه ریزی درسی، ابتدا آخرین درصد های کسب کرده دانش آموز را مشخص و آن را مبنا قرار می دهند) این اقدام به کدام ویژگی مسئله اشاره دارد؟ پاسخ: تعیین مبدا یا موقعیت فعلی در تعریف (روش علمی) و (ویژگی های مسئله) چه مفاهیمی مشترک است؟ پاسخ: هدفمند است – فرایند و جریان تحت کنترل بودن
۸,۷	
۸,۸	تفاوت یادگیری حاصل از مسئله با سایر انواع یادگیری را بیان کنید. پاسخ: یادگیری حاصل از مسئله در مقایسه با سایر یادگیری ها قابل تعمیم است.

سوالات امتحانی و مفهومی درس ششم

بسمه تعالی

پاسخنامه سوالات درس ششم روانشناسی پایه یازدهم انسانی

دبیرخانه راهبری روانشناسی مستقر در آذربایجان غربی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

ردیف	سوالات
۱	در هریک از موارد زیر عبارت های صحیح و غلط را مشخص کنید.
۱,۱	تصمیم گیری عالی ترین و پیچیده ترین فعالیت های شناختی انسان است. پاسخ: ص
۱,۲	انتخاب افراد در تصمیم های فردی، متناسب با ویژگی هایی است که از آن برخوردار هستند پاسخ: ص
۱,۳	سبک تصمیم گیری فردی که موفقیت خود را با احتمال صد در صد تخمین می زند، سبک منطقی است پاسخ: ص
۱,۴	در حل مسئله همه ی راه ها برایم امکان پذیر است، ولی این راه از همه مطلوب تر است پاسخ: غ .
۱,۵	تصمیم گیری ساده به فکر کردن زیاد و بررسی مرحله به مرحله ی اولویت ها نیاز دارد پاسخ: غ
۱,۶	در بیشتر مواقع تصمیم گیری با خطر همراه است در چنین حالتی اطمینان کافی به تصمیم گیری وجود ندارد. پاسخ: غ
۱,۷	همه سبک های تصمیم گیری کار آمد هستند. پاسخ: غ
۱,۸	تصمیم گیری های شتاب زده و بدون تفکر فقط آسیب های فردی به دنبال دارد. پاسخ: غ
۲	جاهای خالی را با کلمه های مناسب کامل کنید.
۲,۱	ناتوانی در تصمیم گیری موجب ایجاد ----- می شود. پاسخ: تعارض
۲,۲	به روش های ثابت و یکنواخت تصمیم گیری افراد ----- می گویند پاسخ: سبک تصمیم گیری
۲,۳	گاهی مراحل تصمیم گیری به درستی انجام نمی شود و تحت تاثیر ----- نتایج منفی به بار می آورد. پاسخ: روش های غلط
۲,۴	تصمیم گیری ----- در میان نوجوانان بیشتر دیده می شود. پاسخ: تکانشی
۲,۵	حالت های عاطفی نا خوشایندی که در هنگام تصمیم گیری ایجاد می شود می گویند. پاسخ: تعارض
۲,۶	هر چه موضوع تصمیم گیری دقیق تر باشد اقدام های بعدی خواهد بود. پاسخ: شفاف تر
۳	گزینه صحیح را انتخاب کنید.
۳,۱	امیر با پول کارگری خود یک کفش ایمنی خریداری کرده است، بعد از مدتی تصمیم می گیرد کفش را بپوشد اما زمانی که آن را به پا می کند پایش اذیت می شود، اما با این حال از آن کفش استفاده می کند، او بر اساس کدام ملاک تصمیم گیری تصمیم به این کار گرفته است (۱) خطر (۲) مزیت (۳) سوگیری پاسخ: ۴ (هزینه)
۳,۲	فردی که نیاز به جراحی دندان دارد، اما یا باید تحمل کند یا بر ترس خود غلبه کند دچار تعارض است. (۱) گرایش-گرایش (۲) گرایش-اجتناب پاسخ: ۳-اجتناب-اجتناب (۴) اجتناب-گرایش
۳,۳	در این سبک تصمیم گیری فرد به صورت ناگهانی و بدون محاسبه تصمیم می گیرد. (۱) اجتنابی O (۲) احساسی O (۳) منطقی O پاسخ: ۴) تکانشی O
۳,۴	در این سبک تصمیم گیری فرد تمامی راهکارهای ممکن را می سنجد و فرد پله به پله طبق قوانین پیش می رود. (۱) اجتنابی O (۲) احساسی O پاسخ: ۳) منطقی O (۴) تکانشی O

۳,۵	هنگام ناتوانی در انتخاب دو موضوع جذاب و خواستنی چه نوع تعارض را تجربه می کنید. پاسخ: ۱) گرایش - گرایش O ۲) اجتناب - اجتناب O ۳) اجتناب - گرایش O ۴) گرایش - اجتناب												
۳,۶	انتخاب بهترین دروازه بان از بین دانش آموزان مدرسه ، چه نوع تصمیمی است ؟ پاسخ: الف) معمولی و پیچیده (ب) مهم و پیچیده (ج) مهم و ساده (د) معمولی و ساده												
۳,۷	اگر تصمیم گیری را به عنوان یک امر پایدار مورد توجه قرار دهیم ، کدام سبک تصمیم گیری در پایین ترین سطح آن قرار می گیرد؟ الف) اجتنابی (ب) منطقی (ج) احساسی (د) وابسته												
۳,۸	در قاعده غلط سوء گیری ، تأیید فرد از اطلاعاتی استفاده می کند که: الف) مورد تأیید دیگران باشد (پاسخ: ب) دیدگاهش را تأیید کند (ج) عدم اعتماد به نفس (د) عدم کنترل هیجانات												
۳,۹	وقتی زهرا در حالتی باشد که حتما باید تصمیم بگیرد ولی قادر به تصمیم گیری نباشد کدام حالت را تجربه می کند ؟ الف) ناکامی (پاسخ: ب) تعارض (ج) شکست (د) فشار روانی												
۴	سوالات جورکردنی												
۴,۱	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ستون اول</th><th>ستون دوم</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) برخورد جزئی دو خودرو در یک تصادف و شکل گیری واقعه ای خطرناک پاسخ: ۲</td><td>۱. سبک تصمیم گیری احساسی</td></tr> <tr> <td>ب) عواطف و هیجانات زود گذر به عنوان ملاک تصمیم گیری در ازدواج پاسخ: ۱</td><td>۲. سبک تصمیم تکانشی</td></tr> <tr> <td>ج) انتخاب آموزشگاه زبان انگلیسی به دلیل انتخاب دوست پاسخ: ۴</td><td>۳. تصمیم گیری اجتنابی</td></tr> <tr> <td>د) شروع کردن رژیم و ورزش از روز شنبه ی هفته آینده پاسخ: ۳</td><td>۴. تصمیم گیری وابسته</td></tr> <tr> <td></td><td>۵. تصمیم گیری منطقی</td></tr> </tbody> </table>	ستون اول	ستون دوم	الف) برخورد جزئی دو خودرو در یک تصادف و شکل گیری واقعه ای خطرناک پاسخ: ۲	۱. سبک تصمیم گیری احساسی	ب) عواطف و هیجانات زود گذر به عنوان ملاک تصمیم گیری در ازدواج پاسخ: ۱	۲. سبک تصمیم تکانشی	ج) انتخاب آموزشگاه زبان انگلیسی به دلیل انتخاب دوست پاسخ: ۴	۳. تصمیم گیری اجتنابی	د) شروع کردن رژیم و ورزش از روز شنبه ی هفته آینده پاسخ: ۳	۴. تصمیم گیری وابسته		۵. تصمیم گیری منطقی
ستون اول	ستون دوم												
الف) برخورد جزئی دو خودرو در یک تصادف و شکل گیری واقعه ای خطرناک پاسخ: ۲	۱. سبک تصمیم گیری احساسی												
ب) عواطف و هیجانات زود گذر به عنوان ملاک تصمیم گیری در ازدواج پاسخ: ۱	۲. سبک تصمیم تکانشی												
ج) انتخاب آموزشگاه زبان انگلیسی به دلیل انتخاب دوست پاسخ: ۴	۳. تصمیم گیری اجتنابی												
د) شروع کردن رژیم و ورزش از روز شنبه ی هفته آینده پاسخ: ۳	۴. تصمیم گیری وابسته												
	۵. تصمیم گیری منطقی												
۴,۲	موارد سمت راست را با سمت چپ انطباق دهید. (یک مورد اضافی است). الف) اولین اقدام برای تصمیم گیری پاسخ: ۲ (۱) حذف تک تک جنبه ها ب) اجرای بهترین الویت پاسخ: ۳ (۲) تعریف دقیق تصمیم ج) روش میانبر در تصمیم گیری پیچیده پاسخ: ۱ (۳) مرحله پنجم تصمیم د) ارزیابی پیامدهای هر انتخاب پاسخ: ۵ (۴) مرحله دوم تصمیم (۵) مرحله چهارم تصمیم												
۵	هریک از اصطلاحات زیر را تعریف کنید												
۵,۱	سبک تصمیم گیری پاسخ: به روشهای ثابت و یکنواخت تصمیم گیری «سبک تصمیم گیری» می گویند.												
۶	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید												
۶,۱	سبک تصمیم گیری را مشخص کنید. ۱- اگر لیلا با در نظر گرفتن نقاط قوت و ضعف خود و با توجه به ویژگی رشته های مختلف، رشته تحصیلی خود را انتخاب کند، بر اساس کدام سبک تصمیم گیری عمل کرده است؟ پاسخ: منطقی ۲- مدت زیادی است که رضا قصد دارد درس هایی را که در کلاس آموزش داده می شود، در همان روز مرور کند، اما تصمیم خود را عملی نمی کند. ملاک رضا برای تصمیم گیری کدام است؟ و علت افزایش مشکلات او چیست؟ پاسخ: اجتنابی - افراد در این سبک بر این باورند که همه چیز خود به خود درست می شود و در نتیجه زمان را از دست می دهند مشکل آن ها بیشتر می شود. ۳- ازدواج بر اساس علاقه زودگذر به کارگیری کدام یک از الگوهای ثابت تصمیم گیری است؟ پاسخ: احساسی												

۶،۲	۱ انواع تعارض را مشخص کنید. ۱- هدی به دلیل موفقیت در کنکور، هدیه نقدی دریافت کرده است. او نمی‌داند که آن را پس‌انداز کند یا وسیله مورد نیازش را بخرد. هدی با کدام یک از انواع تعارض مواجه است؟ پاسخ: گرایش - گرایش ۲- پریدن با چتر برای فرید هم می‌تواند جذب کننده باشد و ممکن است سقوط به همراه داشته باشد، این مسئله در فرید موجب کدام نوع تعارض می‌شود؟ پاسخ: اجتناب - گرایش ۳- فرض کنید راننده‌ای خلاف کرده است، افسر راهنمایی می‌گوید که یا باید ۲۰ هزار تومان جریمه شوید، یا اتومبیل را به پارکینگ منتقل کنید. راننده با کدام نوع تعارض روبرو است؟ پاسخ: اجتناب - اجتناب وکیلی که فکر می‌کند در همه جا با اندک تحقیقی بهترین نتیجه را به دست می‌آورد، با کدامیک از موانع تصمیم‌گیری مواجه است؟
۶،۳	تصمیم‌گیری را تعریف کنید. پاسخ: اعتماد افراطی
۶،۴	حدیثی از حضرت علی (ع) در مورد شرط تصمیم‌گیری بنویسید. پاسخ: در حکمت ۲۷۴ نهج البلاغه: چون به یقین رسیدید اقدام کنید.
۶،۵	سه مورد از ملاک‌های تصمیم‌گیری را بنویسید. پاسخ: هزینه - مزیت - خطر
۶،۶	در بازی گل یا پوچ کدام ملاک تصمیم‌گیری مد نظر است؟ پاسخ: خطر
۶،۷	منظور از سوگیری تأیید چیست؟ پاسخ: در این قاعده غلط فرد از اطلاعاتی که دیدگاهش را تأیید کند استفاده می‌کند. مانند کسی که با وجود دسترسی به به شواهد ناراستی یکی از همشهریان، هم چنان بر این باور است که همشهریان وی عاری از خطا هستند.
۶،۸	موانع تصمیم‌گیری را نام ببرید. (دو مورد) پاسخ: سوگیری تأیید - اعتماد افراطی - کوچک شمردن خود - کنترل نکردن هیجانات
۶،۹	دو مورد از موقعیت‌های پر خطر برای کودکان و نوجوانان را بنویسید. پاسخ: صحبت کردن با افراد غریبه - مخفی کردن موضوع مهم از والدین - رفتن به خانه غریبه - مصرف سیگار - مصرف ماده‌ای که خود نمی‌داند چیست؟ - اذیت و آزار دیگران - راه دادن افراد غریبه به منزل - به تنهایی در فضای تاریک رفتن - سوار ماشین غریبه شدن - پاسخ به پیام‌های ناشناس در فضای مجازی - پاسخ عاطفی غیر معمول به دیگر افراد - اعتماد بیش از حد به دیگران
۶،۱۰	این نوع تصمیم‌گیری بلافاصله با پشیمانی همراه است؟ در میان کدام گروه سنی دیده می‌شود؟ پاسخ: تکانشی
۶،۱۱	تصمیم‌گیری را تعریف کنید. پاسخ: ارزیابی راه‌های مختلف و انتخاب بهترین راه.
۶،۱۲	این نوع تصمیم‌گیری بلافاصله با پشیمانی همراه است؟ در میان کدام گروه سنی دیده می‌شود؟ پاسخ: تکانشی - نوجوانان
۶،۱۳	تصمیم‌گیری برای چگونگی مقابله با دشمن توسط فرمانده چه نوع تصمیم‌گیری محسوب می‌شود؟ پاسخ: مهم پیچیده - گروهی
۶،۱۴	استفاده از روش میان‌بر در تصمیم‌گیری به چه معناست؟ پاسخ: حذف تک‌تک جنبه‌ها
۶،۱۵	عبارت زیر به کدام سبک تصمیم‌گیری اشاره دارد؟
۶،۱۶	امروز و فردا مکن که وقت نداری ----- پاسخ: اجتنابی
۷	درک مفهوم تصاویر
۷،۱	در تصویر زیر کدامیک از انواع تصمیم‌گیری اشاره می‌کند؟ (توضیح دهید) پاسخ: تعداد اولویت ساده : مثال انتخاب مانتو از بین مانتوهای زیاد پیچیده : مثال انتخاب مکان زندگی از بین دو شهر شیراز یا اصفهان
۷،۲	در تصویر زیر تفاوت دو مورد از انواع شناخت عالی را مشخص کنید.

پاسخ:

تصمیم گیری	حل مسئله
توجه داشتن به موضوع انتخاب ها	توجه به یافتن راه حل ها
سرو کار داشتن با اولویت ها	سروکار داشتن با راه حل ها
انتخاب بهترین اولویت	انتخاب بهترین راه حل منتهی به حل مسئله

۷,۳

تصاویر زیر به کدام مفهوم در تصمیم گیری اشاره می کند؟

پاسخ: تعارض

۷,۴

در هریک از تصاویر زیر سبک تصمیم گیری را مشخص کنید.

الف) پاسخ: تکناشی

ب) پاسخ: وابسته

ج). پاسخ: منطقی

۷,۵

تصاویر زیر به کدام مفهوم در تصمیم گیری اشاره می کند؟ آزمایش مربوط را توضیح دهید.

پاسخ: تعارض: دریک آزمایش جالب، آزمایشگر در

فضای آزمایشگاه به سگ آموخت تا با دیدن شکل دایره، پاسخ مورد نظر را ارائه دهد. سگ نباید به شکلی غیر از دایره، مثلاً شکل مربع، آن پاسخ را بدهد. بعد از کوشش های مختلف، سگ پاسخ درست را یاد گرفت. آزمایشگر بعد از هر پاسخ درست یک تکه غذا به حیوان میداد. بعد از اینکه پاسخ به شکل دایره و پاسخ ندادن به غیر از شکل دایره خوب آموخته شد، محقق به جای دایره از بیضی استفاده کرد. در این حالت حیوان مردد شده و به جای پاسخ دادن، زوزه می کشید و پای به زمین می کوبید. چون دایره بر خلاف مربع، با شکل بیضی قابل تشخیص نبود، در این حالت حیوان قادر به تصمیم گیری نبود.

به سوالات تشریحی زیر پاسخ دهید.

۸

۸,۱ منظور از اولویت در تصمیم گیری چیست؟ پاسخ: اولویت های تصمیم گیری می تواند شامل همه گزینه های احتمالی باشد، به عبارتی هر اولویتی، فرد تصمیم گیرنده را به مقصد می رساند، ولی ممکن است اولویت مطلوب نباشد.

۸,۲

ناتوانی در تصمیم گیری چه پیامدی به دنبال دارد ؟ با ذکر آزمایش بنویسید. تعارض: دریک آزمایش جالب، آزمایشگر در فضای آزمایشگاه به سگ آموخت تا با دیدن شکل دایره، پاسخ مورد نظر را ارائه دهد. سگ نباید به شکلی غیر از دایره، مثلاً شکل مربع، آن پاسخ را بدهد. بعد از کوشش های مختلف، سگ پاسخ درست را یاد گرفت. آزمایشگر بعد از هر پاسخ درست یک تکه غذا به حیوان میداد. بعد از اینکه پاسخ به شکل دایره و پاسخ ندادن به غیر از شکل دایره خوب آموخته

	شد، محقق به جای دایره از بیضی استفاده کرد. در این حالت حیوان مردد شده و به جای پاسخ دادن، زوزه می کشید و پای به زمین می کوبید. چون دایره بر خلاف مربع، با شکل بیضی قابل تشخیص نبود، در این حالت حیوان قادر به تصمیم گیری نبود.
۸,۳	برای ارتقای مهارت در تصمیم گیری چه راه هایی می توانید پیشنهاد دهید ؟ پاسخ: تصمیم مورد نظر را به خوبی بشناسید. ۲- از سبک تصمیم گیری منطقی استفاده کنید. ۳- در تصمیم گیری های پیچیده و مهم از روش های میان بر استفاده کنید. ۴- موقعیت های پر خطر را بشناسید.
۸,۴	دلیل نا کار آمد بودن هریک از سبک های تصمیم گیری زیر را بنویسید. الف) سبک تصمیم گیری وابسته. پاسخ: ۱- اطاعت کور کورانه از دیگران به جای فکر کردن ۲- در این روش دلیل انتخاب فرد این است که دیگران چنین تصمیمی گرفتند در حالیکه انتخاب دیگران ممکن است برای ما انتخاب مناسبی نباشد. ب) سبک تصمیم گیری احساسی پاسخ: ۱- ملاک تصمیم گیری، عواطف و هیجانات زود گذر است. ۲- احساسات به دلیل زود گذر بودن نمی توانند زیر بنای خوبی برای تصمیم گیری باشند. ج) سبک تصمیم گیری اجتنابی پاسخ: ۱- در این سبک فرد قصد دارد تصمیم بگیرد ولی هیچگاه تصمیم وی عملی نمی شود. ۲- فرد در این سبک دست دست می کند و کار امروز را به فردا می اندازد. ۳- افراد در این سبک بر این باورند که همه چیز خود به خود درست می شود و در نتیجه زمان را از دست می دهند مشکل آن ها بیشتر می شود. د) سبک تصمیم گیری تکانشی پاسخ: ۱- فرد به صورت ناگهانی و با عجله و بدون محاسبه تصمیم می گیرد. ۲- این سبک در میان نوجوانان زیاد دیده می شود که بلافاصله با پشیمانی همراه است.
۸,۵	در هریک از نمونه های زیر نوع تصمیم گیری را با توجه به (اهمیت - فردی و گروهی - تعداد الویت) مشخص کنید. ۱) انتخاب بهترین دوازه بان از بین دانش آموزان مدرسه. پاسخ: معمولی - گروهی - پیچیده ۲) انتخاب غذای مورد نظر در یک غذا خوری پاسخ: معمولی - فردی - ساده
۸,۶	دلیل نادرست بودن تصمیمات احساسی چیست؟ پاسخ: ۱- ملاک تصمیم گیری، عواطف و هیجانات زود گذر است. ۲- احساسات به دلیل زود گذر بودن نمی توانند زیر بنای خوبی برای تصمیم گیری باشند.
۸,۷	مریم به دلیل ثبت نام دوستانش در یک مدرسه بدون توجه به مسافت، هزینه و دیگر مسائل، همان مدرسه را محل تحصیل خود انتخاب می کند این نوع تصمیم گیری بیانگر کدام یک از سبک های تصمیم گیری است؟ چه ویژگی های دارد؟ <u>دلیل نادرست بودن آن چیست؟ پاسخ: وابسته - اطاعت کور کورانه از دیگران به جای فکر کردن - در این روش دلیل انتخاب فرد این است که دیگران چنین تصمیمی گرفتند در حالیکه انتخاب دیگران ممکن است برای ما انتخاب مناسبی نباشد.</u>
۸,۸	سبک تصمیم گیری اجتنابی چه ویژگی هایی دارد؟ با ذکر یک مثال بنویسید. پاسخ: ۱- در این سبک فرد قصد دارد تصمیم بگیرد ولی هیچگاه تصمیم وی عملی نمی شود. ۲- فرد در این سبک دست دست می کند و کار امروز را به فردا می اندازد. ۳- افراد در این سبک بر این باورند که همه چیز خود به خود درست می شود و در نتیجه زمان را از دست می دهند مشکل آن ها بیشتر می شود مثال: تصمیم برای درس خواندن را به روزهای دیگر موکول کنیم.
۸,۹	پیامد اعتماد افراطی چیست ؟ با ذکر یک مثال بنویسید. پاسخ: روش غلط دیگری است که مانع تصمیم گیری می شود. برخی تصمیم گیرندگان، به فضاوت ها و روش های تصمیم گیری خود اعتماد بیش از حد دارند. در نتیجه تصمیم گیری آنها غلط از آب در می آید. برای مثال دانش آموز زرنگی فکر می کند در همه جا با اندک مطالعه بهترین نتیجه را بدست آورد.
۸,۱۰	تحمل بیماری و یا درد ناشی از تزریق آمپول برای بهبودی بیماری کدام نوع تعارض را ایجاد می کند؟ توضیح دهید. پاسخ: اجتناب - اجتناب در این حالت هردو گزینه، نامطلوب و ناخواستنی است و فرد مجبور به انتخاب یکی از آنهاست.

سوالات امتحانی و مفهومی درس هفتم

بسمه تعالی

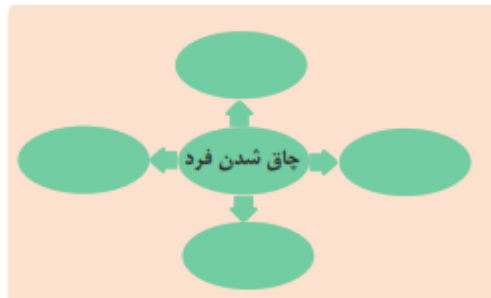
پاسخنامه سوالات درس هفت روانشناسی پایه یازدهم انسانی

دبیرخانه راهبری روانشناسی مستقر در آذربایجان غربی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

ردیف	سوالات										
۱	در هریک از موارد زیر عبارت های صحیح و غلط را مشخص کنید.										
۱,۱	هنگامی که شخص دارای دو هدف هم زمان و متناقض باشد ؛ دارای ناهماهنگی شناختی می باشد پاسخ:غ										
۱,۲	تصمیم گیری از جمله عوامل نگرشی می باشد . پاسخ: غ										
۱,۳	ادراک کنترل و کارآیی کاذب مانع بروز رفتار نیست پاسخ:غ										
۱,۴	در درماندگی آموخته شده انسان به این باور می رسد که قادر است موقعیت نا گوارش را تغییر دهد پاسخ:غ										
۱,۵	برای انسان در کنار خواسته ها آنچه که رفتار او را کنترل میکند نگرش است. پاسخ:ص										
۲	جاهای خالی را با کلمه های مناسب کامل کنید.										
۲,۱	انسان و حیوان در پاسخ به نیاز های زیستی مشترکی دارند پاسخ:عوامل انگیزشی										
۲,۲	بزرگسالان بر خلاف کودکان و حیوانات علت رفتار خود را..... از نیاز های زیستی می دانند. پاسخ:فرا تر										
۲,۳	ادراک کنترل و کارآیی باید سازنده باشد یعنی با شواهد..... هماهنگی لازم راداشته باشد. پاسخ:محیطی										
۳	گزینه صحیح را انتخاب کنید.										
۳,۱	دو فرد را در ماه مبارک رمضان در نظر بگیرید یکی برای رفع تشنگی به سمت یخچال می رود و آب می نوشد و حال فرد دیگر علی رغم تشنگی زیاد ، تا اذان مغرب صبر می کند ؛ دلیل بروز رفتار مربوط به کدام دسته از عوامل زیر مربوط می شود ؟ الف - نگرشی - انگیزشی - ب - انگیزشی - انگیزشی پاسخ: پ - انگیزشی - نگرشی ج - نگرشی - نگرشی										
۳,۲	کدام یک از موارد زیر اثر نیرو بخش در رفتار انسان دارد؟ الف) اراده پاسخ: ب) باور های مثبت ج) باور های منفی د) انتخاب هدف										
۳,۳	پاسخ های افراد در بیان علل موفقیت و شکست را چه می گویند؟ الف) باور ب) اراده پاسخ: ج) اسناد د) هدفمندی										
۳,۴	اگر افراد پیامدهای رفتار رامستقل از خود رفتار می دانند و به این اعتقاد می رسند که رویدادها در کنترل آنها نیستند بیانگر کدام وضعیت زیر است؟ الف) باور غلط ب) ناهماهنگی شناختی ج) اسناد پاسخ: د) درماندگی آموخته شده										
۴	سوالات جورکردنی										
۴,۱	موارد سمت راست را با سمت چپ انطباق دهید. (یک مورد اضافه است)										
	<table border="1"> <tr> <td>الف) جستجوی علت رفتار پاسخ:۲</td><td>۱.منبع انگیزه بیرونی</td></tr> <tr> <td>ب) پاداش و لذت خارج از فرد..... پاسخ:۱</td><td>۲. توجه به عوامل انگیزشی رفتار</td></tr> <tr> <td>ج) توانایی ها و دشواری تکلیف..... پاسخ:۴</td><td>۳. درماندگی آموخته شده</td></tr> <tr> <td>د) بی تحرکی ناشی اعتقاد بر عدم ارتباط کوشش و پیشرفت پاسخ:۳</td><td>۴. عوامل پایدار و غیر قابل کنترل</td></tr> <tr> <td></td><td>۵.اسناد</td></tr> </table>	الف) جستجوی علت رفتار پاسخ:۲	۱.منبع انگیزه بیرونی	ب) پاداش و لذت خارج از فرد..... پاسخ:۱	۲. توجه به عوامل انگیزشی رفتار	ج) توانایی ها و دشواری تکلیف..... پاسخ:۴	۳. درماندگی آموخته شده	د) بی تحرکی ناشی اعتقاد بر عدم ارتباط کوشش و پیشرفت پاسخ:۳	۴. عوامل پایدار و غیر قابل کنترل		۵.اسناد
الف) جستجوی علت رفتار پاسخ:۲	۱.منبع انگیزه بیرونی										
ب) پاداش و لذت خارج از فرد..... پاسخ:۱	۲. توجه به عوامل انگیزشی رفتار										
ج) توانایی ها و دشواری تکلیف..... پاسخ:۴	۳. درماندگی آموخته شده										
د) بی تحرکی ناشی اعتقاد بر عدم ارتباط کوشش و پیشرفت پاسخ:۳	۴. عوامل پایدار و غیر قابل کنترل										
	۵.اسناد										
۵	هریک از اصطلاحات زیر را تعریف کنید										
۵,۱	نگرش پاسخ: به مجموعه عوامل فرا زیستی که باعث به حرکت در آوردن رفتار و شناخت ما می شود.										

۵,۲	باور پاسخ: * اعتقاد قوی به چیزی که شناخت داریم نظام باور ما را شکل می دهد. * اعتقاد پاسخ به بودن و نبودن چیزی انجام پذیر بودن یا انجام نا پذیر بودن کاری * نظام باور های هر فرد و جامعه، موتور محرکه قوی جهت دستیابی به هدف های فردی و جمعی است.
۵,۳	درماندگی آموخته شده پاسخ: بسیاری از نا توانی های ما به دلیل یادگیری است نه اینکه واقعا نمی توانیم یعنی باور می کنیم که ناتوانیم و کنترلی بر محیط خود نداریم و برای تغییر دادن شرایط نمی توانیم کاری انجام دهیم در نتیجه انگیزه عمل در ما به وجود نمی آید و تلاشی نمی کنیم. و حالتی که در آن پیامد ها و نتایج کار هیچ ربطی با تلاش و کار فرد ندارد.
۵,۴	انگیزه پاسخ: عاملی که ما را برمی انگیزد، به حرکت وا می دارد و به سوی رفتار معین سوق می دهد ما را به حرکت در می آورد و مسیری را که باید طی کنیم معین می کند. انگیزه ها می توانند از نظر جهت و شدت، در افراد متفاوت باشند موتور حرکتی انسان انگیزه است و انگیزه سبب می شود که فرد کاری را انجام دهد و رفتاری را از خود نمایان سازد.
۶	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید
۶,۱	هریک از ضرب المثل های زیر اشاره به کدام یک از انواع نگرش دارد ؟ (هدفمندی - اراده - باورها و نظام ارزشی فرد - درماندگی آموخته شده) الف - آب که از سر گذشت چه یک وجب ، چه صد وجب پاسخ: درماندگی آموخته شده ب - گر صبر کنی ز غوره حلوا سازی پاسخ: باور ها و نظام ارزشی فرد
۶,۲	توجه به انواع انگیزه ، هر عبارات مربوط به کدام نوع انگیزه می باشد؟ الف - محققین به منظور درمان کرونا، شبانه روز به دنبال پژوهش هستند . (درونی - بیرونی) پاسخ: درونی ب - کارمندان فروشگاه در شب های نزدیک سال نو ، به دلیل فروش بالاتر عمده ساعت ها کار می کنند . (درونی - بیرونی) پاسخ: بیرونی ج) سوسن به مطالعه مقالات علمی علاقمند است و زمان زیادی را به مطالعه می پردازد. پاسخ: درونی د) امید به سوالات آزمون پاسخ درست می دهد و نمره بیست می گیرد. پاسخ: بیرونی
۶,۳	هریک از موارد زیر مربوط به کدام مفاهیم روان شناسی است؟ الف - مجموعه عوامل فرازیستی که باعث به حرکت در آوردن رفتار و شناخت ما می شود پاسخ: نگرش ب - زمانی فرد دست به انجام کاری می زند که احساس کند، دانش و مهارت کافی برای انجام آن را دارد و بعد از انجام آن نتایج مادی و روانی خوبی دارد پاسخ: ادراک کارایی - ادراک کنترل
۷	درک مفهوم تصاویر
۷,۱	در تصویر متقابل ، رابطه تاثیر کدام عوامل نگرشی بازیکن معلول در مسابقه پارا المپیک بر شکل دهی رفتار و کسب مقام را مشاهده می کنید ؛ اهمیت آن را شرح دهید. پاسخ: اراده این فرد در زندگی محدودیت های زیادی دارد، اما توانسته با این محدودیت ها کنار بیاید و حتی از بسیاری از افراد سالم نیز موفق تر شود

انواع انگیزه ها را با توجه به تصویر توضیح دهید. پاسخ: انگیزه های بیرونی و انگیزه های درونی انگیزه بیرونی عامل خارجی فرد را به انجام دادن کاری خاص بر می انگیزد. منبع لذت در پاداش و لذت خارج از فرد قرار دارد. فرد کار یا فعالیت را به خاطر خود آن چیز انجام می دهد. زیرا به آن علاقه دارد. برایش جالب است و با نیاز های فطری او مطابقت دارد. منبع لذت در خود تکلیف است	۷,۲
در تصویر زیر تأثیر کدام عامل نگرشی را در شکل دهی رفتار بیان می کند ؟ آن را توضیح دهید. پاسخ: هدفمندی - هدف هر چیزی است که انسان سعی دارد به آن برسد و فکر می کند برای او مؤثر و مفید است. وقتی فردی سعی می کند یک میلیون پول بدست آورد، از دانشگاه فارغ التحصیل شود. و یا به قله کوه برسد و... در واقع به رفتاری دست زده که هدف دارد و هدفش متمرکز بر آینده است و با تلاش و کوشش می خواهد آن را بدست بیاورد و بخشی از نیاز های خود پول، مدرک تحصیلی و یا سلامتی را بدست بیاورد. انتخاب هدف ایجاد توانمندی و انسجام رفتار در فرد می شود هدف معین فرد را از بیراهه رفتن و اتلاف منابع انرژی خود مصون می دارد.. حرکت در مسیر دست یابی به هدف نوعی موفقیت تلقی می شود. در نتیجه فرد تحت تأثیر موانع زود گذر و عواملی همچون خستگی قرار نمی گیرد.	۷,۳
تصویر زیر تأثیر کدام عامل نگرشی در شکل دهی رفتار حیوانات اشاره دارد؟ چگونگی آن را توضیح دهید. پاسخ: درماندگی آموخته شده داستان فیل های باغ وحش است که براحتهی رام صاحب خود هستند. آنها را از کودکی با طناب یا زنجیر به ستون محکم می بندند. بچه فیل ها ابتدا برای رهایی از بند تلاش می کنند، اما بعد از مدتی در می یابند که تلاش آنها بیهوده است و خلاصی آن ها از بند امکان پذیر نیست. به همین دلیل دست از تلاش بر می دارند و یاد می گیرند که هروقت طناب را بر گردن آنها می اندازند، رام و مطیع باشند. حتی اگر این طناب در دست یک کودک باشد. <u>فیل توانایی پاره کردن طناب را دارد، اما پذیرفته که نا توان است.</u> 	۷,۴
به سوالات تشریحی زیر پاسخ دهید.	۸
با توجه به قاعده مند بودن نظام شناختی در چه صورت گرایش فرد به استفاده از مواد اعتیاد آور بیشتر می شود ؟ پاسخ: موارد مثبت بیشتر : گرایش فرد به استفاده از مواد اعتیاد آور قاعده مند بودن نظام شناختی: عوامل منفی بیشتر: مانع استفاده از مواد اعتیاد آور یک عنصر هرچه نیرومندتر و هر اندازه ارزیابی مثبت یا منفی آن قوی تر باشد، تأثیر قوی بر نگرش شخص خواهد داشت و رفتار او را شکل خواهد داد. در چه صورت نگرش ها در برابر تغییر ، مقاومت می کنند ؟ پاسخ: نگرش ها پس از شکل گیری از ثبات بیشتری برخوردار شده تابع اصل هماهنگی شناختی هستند یعنی در برابر تغییر مقاومت می کنند. در نمودار زیر، نگرش مثبت و منفی یک فرد چاق را در نظر بگیرید و کامل کنید . پاسخ: موارد مثبت قوی - پرزور - بانشاط	۸,۱ ۸,۲

چگونه می توان به افرادی که احساس شکست دارند و عوامل شکست را به بیرون از خود نسبت می دهند کمک کرد؟ پاسخ: برای پیروزی در تکالیف و امتحانات، باید آن ها را به چیزهایی نسبت دهند که در اختیار خودشان است نه به چیزهایی که از دایره اختیار آن ها بیرون است. شکست و اشتباه خود را به نا توانی و دشواری تکلیف نسبت ندهیم بلکه بگوییم: چون من تلاش نکردم، موفق نشدم؛ چون برنامه ریزی نکردم، موفق نشدم.

۸,۴

انگیزه را با نگرش مقایسه کنید. پاسخ: انسان و حیوان در پاسخ به نیازهای زیستی عوامل انگیزشی مشترک دارند نگرش مجموعه عوامل فرازیستی که باعث به حرکت در آوردن رفتار و شناخت در انسان می شود

۸,۵

منظور از اینکه ادراک کنترل و ادراک کارایی باید سازنده چیست؟ پاسخ: یعنی با شواهد محیطی هماهنگ باشد.

۸,۶

سارا ادعا دارد در خیاطی مهارت دارد برای دوخت لباس بهانه می آورد و عذر خواهی میکند با توجه به ادراک کنترل و

کارایی رفتار او را تحلیل نمایید. پاسخ: در صورت ناهماهنگی باشواهد محیطی ادراک کنترل و ادراک کارایی کاذب ایجاد می شود مانع بروز رفتار است.

۸,۷

سوالات امتحانی و مفهومی درس هشتم

بسمه تعالی

پاسخنامه سوالات درس هشتم روانشناسی پایه یازدهم انسانی

دبیرخانه راهبری روانشناسی مستقر در آذربایجان غربی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

ردیف	سوالات
۱	در هریک از موارد زیر عبارت های صحیح و غلط را مشخص کنید.
۱,۱	((آرمان ورزش می کند و تغذیه سالمی دارد)) پس سبک زندگی او سالم است. پاسخ: غ
۱,۲	معصومه به علت فشار روانی زیاد دچار حواس پرتی در جلسه امتحان می شود ، فشار روانی او از نوع مثبت است. پاسخ: غ
۱,۳	تغذیه سالم و متعادل به سبک زندگی افراد مرتبط است. پاسخ: ص
۱,۴	افرادی که از مقابله های سازگارانه استفاده می کنند از موقعیت اجتناب کرده یا ان را انکار می کنند. پاسخ: غ
۱,۵	تحقیقات نشان داده افراد مذهبی در مقایسه با دیگر افراد سبک زندگی سالم تری دارند. که نتیجه تاثیر مذهب از راه مستقیم است. پاسخ: غ
۲	جاهای خالی را با کلمه های مناسب کامل کنید.
۲,۱	(پدر مریم روزانه غذا های چرب و سرخ شده استفاده می کند و تحرک کافی ندارد) این ----- با عوامل خطر ساز رابطه مستقیم دارد پاسخ: سبک زندگی
۲,۲	((علی ناراحتی شدید از دوست صمیمیش دارد در صورتی که نمی تواند ان را بیان کند)) این نوع فشار روانی ----- نام دارد. پاسخ: منفی
۲,۳	بین سلامت جسمانی و ویژگی های روانشناختی ارتباط متقابل و تنگاتنگی وجود دارد این ارتباط در حوزهقرار می گیرد. پاسخ: روانشناسی سلامت
۲,۴	هدف اصلی در مقابله است که زندگی او از حالت عادی خارج شده است. پاسخ: حذف عامل فشار آور
۲,۵	در مقابله های ناسازگارانه به منظور کاهش فشار روانی به رفتارهای روی می آورد. پاسخ: مضر و مخرب
۳	گزینه صحیح را انتخاب کنید.
۳,۱	((سعید با دیدن نمره آزمون خود با عصبانیت به در می کوبد و ناسزا می گوید)) نوع مقابله او چه نام دارد ؟ الف : در انتظار معجزه بودن پاسخ: ب : انجام رفتارهای تکانشی ج : منفعل بودن د : اجتنابی
۳,۲	سپیده در آزمون عملی رانندگی برای بار سوم رد شده است . او به طور کلی نا امید شده است و رانندگی را رها کرده " نوع مقابله او چه نام دارد؟ الف : در انتظار معجزه بودن ب : انجام رفتار های تکانشی پاسخ: ج : منفعل بودن د : تکانشی
۳,۳	خوردن غذاهای پر چرب و عدم تحرک کافی خطر ابتلا به بیماری های قلبی، فشار خون و دیابت را بیشتر می کند بیانگر چیست؟ پاسخ: الف) رابطه سبک زندگی با عوامل خطر ساز بیماری (ب) پیوستار سلامتی در سبک زندگی ج) پیامدهای بیماری های جسمانی د) نقش متغیر های روانشناختی
۳,۴	به معنای تلاش فرد برای از بین بردن فشار روانی و یا به حداقل رساندن و تحمل آن است. الف) فشار روانی منفی پاسخ: ب) مقابله (ج) فشار روانی مثبت (د) ناسازگاری
۳,۵	دانش آموزی که ترس رد شدن در رشته دلخواه خود در دانشگاه دارد به طور کلی از قبولی ناامید می شود، درس خواندن را رها می کند و بیشتر از قبل می خوابد. از کدام روش مقابله استفاده می کند؟ الف) استفاده از مهارت حل مساله ب) در انتظار معجزه ودن پاسخ: ج) منفعل بودن د) استفاده از داروهای شیمیایی

۳,۶	فردی دچار ورشکستگی مالی بزرگی می شود بعد از دوماه در او علائم بیماری قلبی وعروقی مشاهده می شود این فرد هنگام مراجعه به پزشک در رعایت نوبت در مطب ،بی حوصله می شود. بی حوصلگی او بیانگر چیست؟ الف) ویژگیهای روانشناختی ،عامل ایجادکننده بیماریهای جسمانی است پاسخ:ب)ویژگیهای روانشناختی ،پیامدهای بیماریهای جسمانی است ج)بین جسم وروان انسان رابطه متقابل برقرار است د)سلامتی وبیماری جنبه های کاملاً جداگانه نیستند												
۳,۷	غمگین بودن، گریه کردن به ترتیب جزء کدامیک از علائم فشار روانی است؟ پاسخ: الف)هیجانی-رفتاری ب)شناختی-هیجانی ج)شناختی- رفتاری د)هیجانی-هیجانی												
۳,۸	محمد دوهفته پیش، برادر خود محمود که مدتها به بیماری سرطان مبتلا بود از دست داد. کدام روش برای مقابله با فشار روانی به او توصیه می شود ؟ الف) برطرف ساختن فشار از طریق حل مسئله ب) نادیده گرفتن موقعیت فشار آور ج)در پیش گرفتن رفتارهای انفعالی پاسخ: د)سازگاری باعامل فشار آور												
۴	سوالات جورکردنی												
۴,۱	در جدول زیر هر یک از موارد الف را به گزینه صحیح سمت ب وصل کنید. (یک مورد از سمت ب اضافه است) <table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th><th>ب</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>نمی توان منبع مشکل را در کوتاه مدت از بین برد برای اینکه راحت تر بتوان با فشار روانی سازگار شد. پاسخ: ۲</td><td>۱.فعالیت بدنی و ورزش</td></tr> <tr> <td>باعث بی توجهی به فشار روانی فرد می شود پاسخ: ۱</td><td>۲. استفاده از حس شوخ طبعی</td></tr> <tr> <td>فشار روانی بزرگتری را ایجاد کرده بر سلامتی فرد تاثیر مخرب دارد. پاسخ: ۴</td><td>۳. انجام دادن رفتارهای تکانشی بدون فکر و تامل</td></tr> <tr> <td>فرد عصبی و پرخاشگر است ممکن است به خود یا دیگری آسیب بزند. پاسخ: ۳</td><td>۴. استفاده از داروهای شیمیایی، دخانیات و سایر موارد</td></tr> <tr> <td></td><td>۵. در انتظار معجزه بودن</td></tr> </tbody> </table>	الف	ب	نمی توان منبع مشکل را در کوتاه مدت از بین برد برای اینکه راحت تر بتوان با فشار روانی سازگار شد. پاسخ: ۲	۱.فعالیت بدنی و ورزش	باعث بی توجهی به فشار روانی فرد می شود پاسخ: ۱	۲. استفاده از حس شوخ طبعی	فشار روانی بزرگتری را ایجاد کرده بر سلامتی فرد تاثیر مخرب دارد. پاسخ: ۴	۳. انجام دادن رفتارهای تکانشی بدون فکر و تامل	فرد عصبی و پرخاشگر است ممکن است به خود یا دیگری آسیب بزند. پاسخ: ۳	۴. استفاده از داروهای شیمیایی، دخانیات و سایر موارد		۵. در انتظار معجزه بودن
الف	ب												
نمی توان منبع مشکل را در کوتاه مدت از بین برد برای اینکه راحت تر بتوان با فشار روانی سازگار شد. پاسخ: ۲	۱.فعالیت بدنی و ورزش												
باعث بی توجهی به فشار روانی فرد می شود پاسخ: ۱	۲. استفاده از حس شوخ طبعی												
فشار روانی بزرگتری را ایجاد کرده بر سلامتی فرد تاثیر مخرب دارد. پاسخ: ۴	۳. انجام دادن رفتارهای تکانشی بدون فکر و تامل												
فرد عصبی و پرخاشگر است ممکن است به خود یا دیگری آسیب بزند. پاسخ: ۳	۴. استفاده از داروهای شیمیایی، دخانیات و سایر موارد												
	۵. در انتظار معجزه بودن												
۵	هریک از اصطلاحات زیر را تعریف کنید												
۵,۱	روانشناسی سلامت: شاخه ای از علم روانشناسی است که از یافته های این علم برای پیشگیری و درمان بیماری های جسمی بهره می برد.												
۵,۲	مقابله: تلاش فرد برای از بین بردن فشار روانی یا به حداقل رساندن و تحمل آن است.												
۵,۳	فشار روانی : نیاز برای دوباره سازگار شدن با شرایط جدید زندگی												
۵,۴	سبک زندگی: مجموعه الگوهای رفتاری و شناختی که شما معمولاً در زندگی روزمره از آن استفاده می کنید.												
۶	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید												
۶,۱	در رژیم غذایی سالم،کمترین وبیشترین میزان مصرف،به ترتیب متعلق به کدام مواد غذایی می باشد؟ پاسخ: کمترین: چربی و شیرینی بیشترین: نان و غلات												
۶,۲	سردردهای میگرنی ناشی از استرس بیانگر کدام یک از نقش های متغیرهای روانشناختی است؟ پاسخ: استرس عامل ایجاد بیماری های جسمانی												
۶,۳	چه میزان از ورزش وتحرك موجب تناسب اندام می شود؟ پاسخ: ورزش و تحرك زياد												

۶،۴	پدر اکرم همیشه به دانش آموزان بی بضاعت منطقه خود کمک می کرد، اکرم بعد از فوت پدرش، برای کم کردن اندوه خود، او راه پدر را ادامه داده به دانش آموزان نیازمند کمک می کند. اکرم برای مقابله با فشار روانی ناشی از فقدان پدر چه روش مقابله ای را در پیش گرفته است؟ پاسخ: مقابله های سازگارانه
۶،۵	کدام یک از روشهای مقابله ای باعث بی توجهی فرد به فشار روانی می گردد؟ پاسخ: ورزش و فعالیت بدنی
۶،۶	مریم دانش آموز پایه دوازدهم علوم انسانی از قبول شدن خود در کنکور ناامید است، وی به جای تلاش برای مطالعه بیشتر، دست از فعالیت برداشته است. مریم کدام روش مقابله ای را در پیش گرفته است؟ پاسخ: ناسازگارانه – منفعل بودن
۷	درک مفهوم تصاویر
۷،۱	تصویر زیر چه مفهومی را در روانشناسی سلامت بیان می کند. پاسخ: ارتباط متقابل و تنگاتنگ بین سلامت جسمانی و ویژگی های روانشناختی
۷،۲	هر یک از تصاویر زیر مربوط به کدامیک از روش های مقابله است. الف) استفاده از داروهای شیمیایی و دخانیات ب) منفعل بودن ج) انجام رفتارهای تکانشی و بدن فکر و تامل
۸	به سوالات تشریحی زیر پاسخ دهید.
۸،۱	احمد در محل کارش فشار زیادی دارد. به میزان کافی نمی خوابد و دائماً سیگار می کشد. ناگهان سکنه قلبی می کند و در بخش مراقبت های ویژه بیمارستان بستری می شود. احمد از نظر وضعیت سلامت در کدام نقطه از پیوستار سلامت قرار دارد؟ پاسخ: نزدیک به انتهای چپ پیوستار یعنی ناتوانی کامل و شدید
۸،۲	علت اصلی فشار روانی چیست؟ پاسخ: تغییر در زندگی
۸،۳	وقتی نتوانیم عوامل فشار آور را حذف کنیم، در این شرایط چگونه می توانیم با فشار روانی مقابله کنیم؟ پاسخ: به طور سازگارانه ای شرایط پیش آمده را پذیرفته، فشار روانی را تحمل کند،
۸،۴	فرد در فشار روانی منفی نوع ارزیابی اش از مشکل چگونه است ؟ پاسخ: فرد موقعیت را فرا تر از توانایی خود ارزیابی می کند. و سلامتی خود را در خطر می بیند. به دلیل نوع ارزیابی اش از مشکل، احساس ناخوشایندی را تجربه می کند و در نتیجه قادر به دستیابی به هدف نیست
۸،۵	از روشهای مقابله های ناسازگارانه «انجام دادن رفتارهای تکانشی» را توضیح دهید . پاسخ: فرد در این نوع مقابله هنگام رویارویی با فشار روانی، از لحاظ هیجانی، به شدت تحریک می شود؛ به طوری که بر هیجانات و رفتار خود کنترل ندارد، بسیار عصبی و پرخاشگر است و حتی ممکن است به خود یا دیگران آسیب برساند.
۸،۶	اهداف علم روانشناسی سلامت را بنویسید. پاسخ: پیشگیری و درمان بیماری ها و حفظ و ارتقاء سلامتی
۸،۷	استفاده مکرر از مقابله های نامناسب در مقابل فشار روانی چه پیامدهایی را به دنبال دارد ؟

	پاسخ: بسیاری از بزهکاری ها، اعتیاد و انحراف های فردی و اجتماعی به دلیل استفاده مکرر از مقابله های نامناسب و ناسازگارانه در مقابل فشار روانی است
۸,۸	پیامدهای فشار روانی مثبت و فشار روانی منفی را باهم مقایسه کنید.
۸,۹	پاسخ: پیامد فشار روانی مثبت: مطلوب، سازنده و ارتقای واکنش های رفتاری و پردازش شناختی پیامد فشار روانی منفی: درماندگی - ناامیدی - شکست و ناکامی حواس پرتی و ازدست دادن تمرکز رفتارهای معنوی چگونه سبب بهبود عملکرد سیستم ایمنی بدن می شود؟
	پاسخ: مذهب و رفتارهای معنوی (مثل توکل به خدا)، از طریق ایجاد آرامش ذهنی، کاهش فشار روانی، رابطه با خداوند و ایجاد روحیه مثبت حاصل از شرکت در مراسم مذهبی، عبادت و افزایش احساس حمایت اجتماعی، باعث بهبود عملکرد سیستم ایمنی بدن می شود.
۸,۱۰	پیوستار سلامت را ترسیم کنید. یک بیمار سرطانی که هیچ روش درمانی اثر ندارد و خودتان در کدام بخش این پیوستار قرار می گیرید؟ با ذکر دلایل آن را بنویسید. پاسخ: بیمار مبتلا به سرطان نزدیک به انتهای چپ پیوستار یعنی مرگ (قسمت قرمز ناتوانی عمده ناشی از بیماری) شخصی که توانسته با انتخاب شیوه های صحیح و سالم ، از بروز بیماری در خود پیشگیری کند در انتهای سمت راست پیوستار (قسمت سبز شیوه زندگی بسیار سالم) یعنی سلامت کامل
۸,۱۱	سردرد دانش آموزی در جلسه امتحان به علت فشار روانی زیاد کدام نوع از فشار روانی (منفی - مثبت) است پیامد آن چیست؟ پاسخ: پیامد فشار روانی منفی: درماندگی - ناامیدی - شکست و ناکامی حواس پرتی و ازدست دادن تمرکز
۸,۱۲	" تحت فشار بودن یک فوتبالیست برای زدن پنالتی سرنوشت ساز در دقایق پایانی بازی کدام نوع فشار روانی (مثبت - منفی) است. پیامد آن چیست؟ پاسخ: پیامد فشار روانی مثبت: مطلوب، سازنده و ارتقای واکنش های رفتاری و پردازش شناختی
۸,۱۳	دلیل بزهکاری و اعتیاد استفاده از کدام نوع از مقابله ها است؟ چرا؟ پاسخ: مقابله های ناسازگارانه. به دلیل استفاد مکرر از مقابله های نامناسب و ناسازگارانه

تهیه و تدوین سوالات:

دبیرخانه راهبری کشوری روانشناسی

مستقر در استان آذربایجان غربی

دبیر دبیرخانه : دکتر سحر اسمعیلی

عضو دبیرخانه : حبیبه قرشی

عضو دبیرخانه : شعله ثنایی

عضو دبیرخانه : سحر احمدیان

عضو دبیرخانه : کسری حسنی

ویراستار و عضو فناوری دبیرخانه : زهرا رمضانی

با تشکر از کلیه دبیران و سرگروه های استان، مناطق و نواحی که دبیرخانه راهبری کشوری روانشناسی را در تهیه این اثر ارزشمند یاری نمودند:

نام استان	سرگروه ها	فهرست عناوین درس ها جهت تدوین سوالات شبه نهایی
تهران	مختاری و دبیران شرکت کننده	درس ۱ و ۸
کهگیلویه و بویر احمد	نظری و دبیران شرکت کننده	
اردبیل	خانم فریادی و دبیران شرکت کننده	
البرز	-	
قزوین	بختیاری و دبیران شرکت کننده	
همدان	خانم ترکمن و دبیران شرکت کننده	
خراسان رضوی	انصاری پور و دبیران شرکت کننده	
خراسان جنوبی	آقای محمدی و دبیران شرکت کننده	درس های ۳ و ۶
آذربایجان شرقی	آقاسلطانی و دبیران شرکت کننده	
لرستان	-	
هرمزگان	اسدی و دبیران شرکت کننده	
بوشهر	رام و دبیران شرکت کننده	
فارس	کازرونی و دبیران شرکت کننده	
قم	نوش زاده و دبیران شرکت کننده	
چهارمحال بختیاری	-	
شهرستان های تهران		

	صالحی و دبیران شرکت کننده	
درس های ۴ و ۵	یوسفی و دبیران شرکت کننده اکبر زاده احمدیان و دبیران شرکت کننده گل محمدی و دبیران شرکت کننده - عمادی و دبیران شرکت کننده سودانی و دبیران شرکت کننده مهدی لو و دبیران شرکت کننده	سمنان کرمان یزد مرکزی اصفهان خوزستان زنجان
درس های ۲ و ۷	صیادی و دبیران شرکت کننده اقدس اسفندیاری و دبیران شرکت کننده خان شریفان و دبیران شرکت کننده محبت بهار و دبیران شرکت کننده داداشی و دبیران شرکت کننده قیصری و دبیران شرکت کننده حسینی شریعت و دبیران شرکت کننده منوچهریان و دبیران شرکت کننده	ایلام کرمانشاه خراسان شمالی گیلان مازندران کردستان گلستان سیستان و بلوچستان

جامعه شناسی

تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۰۳/..... مهر مدرسه:	اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی اداره آموزش و پرورش شهرستان خوی سوالات امتحانی درس: جامعه شناسی (۲)			نام و نام خانوادگی:
مدت امتحان: ۷۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۳	تعداد سوال: ۱۶	کلاس: یازدهم	نام دبیر: محمودزاده
نوبت اول صبح ☒		شماره دانش آموزی:	پایه: یازدهم انسانی	شماره صندلی:
بارم	سئوالات			
۱	درستی و نادرستی موارد آمده در هر سوال را در گزینه ها مشخص کنید ۱ درستی و نادرستی گزینه های زیر را در مورد جهان های فردی - اجتماعی - تکوینی مشخص کنید "ابعاد ذهنی و روانی مربوط به جهان فردی است - جهان اجتماعی همان جهان فرهنگی است - جهان تکوینی یعنی جهان اجتماعی" (۱) نادرست - درست - درست (۲) درست - نادرست - درست (۳) درست - درست - نادرست (۴) نادرست - نادرست - درست ۲ درست یا نادرست بودن عبارت های زیر در مورد اومانیسم را مشخص کنید "اومانیسم مهمترین ویژگی هستی شناختی جهان غرب است- اومانیسم از نتایج منطقی سکولاریسم است - اومانیسم به معنای اصالت دنیوی انسان است - در اسلام انسان به ابعاد دنیوی خود محدود می شود" (۱) نادرست - درست - درست (۲) درست - نادرست - درست (۳) نادرست - درست - نادرست (۴) نادرست - درست - درست ۳ درستی و نادرستی گزینه های زیر را در مورد رنسانس در غرب مشخص کنید "رنسانس به معنای تجدید حیات رنسانس شامل قرن ۲۰ و ۲۱ میشد رنسانس یعنی بازگشت به فرهنگ یونان و روم رنسانس رویکرد معنوی به عالم دارد" (۱) نادرست - درست - درست (۲) درست - نادرست - درست (۳) نادرست - درست - نادرست (۴) نادرست - درست - درست ۴ درستی و نادرستی گزینه های زیر را در مورد انگیزه های دولتهای سکولار از به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و فراماسونری ها مشخص کنید "فقط انگیزه دینی داشتند- برای حذف قدرت کلیسا از آنها بهره گرفتند - فرهنگ عمومی جوامع غیر غربی را با تبلیغات آنها دچار اختلال کردند" (۱) نادرست - نادرست - درست (۲) درست - نادرست - درست (۳) نادرست - درست - نادرست (۴) نادرست - درست - درست			
۲	جاهای خالی زیر را با کلمات مناسب پر کنید. (۱) لیبرالیسم اولیه رویکردی و داشت (۲) نخستین چالش کشورهای غربی و بود (۳) رویکرد مارکس به عالم رویکردی و در چارچوب بنیان های فرهنگ به حل چالشهای می پرداخت (۴) بلوک شرق و غرب به یک فرهنگ واحد تعلق داشتند یعنی درون قرار داشتند			
۳	گزینه صحیح را مشخص کنید ۱- هر کدام از پرسشهای زیر به ترتیب به کدام پرسش بنیادی فرهنگ اشاره دارد "جهان هستی مادی است یا غیر مادی؟ راه شناخت جهان هستی چیست؟ انسان داره اختیار است یا مجبور؟" (۱) انسان شناسانه - معرفت شناسانه - هستی شناسانه (۲) ارزش شناسانه - معرفت شناسانه - هستی شناسانه (۳) هستی شناسانه - معرفت شناسانه - انسان شناسانه (۴) هستی شناسانه - ارزش شناسانه - معرفت شناسانه ۲ هر کدام از موارد زیر به ترتیب ویژگی کدام جامعه یا فرهنگ است "هدف خوار و مقهور کردن جوامع دیگر - ظرفیت جهانی شدن دارد - روحیه تعهد و مسئولیت بالا دارد" (۱) فرهنگ سرمایه داری - جامعه تغلب - فرهنگ سلطه (۲) جامعه تغلب - فرهنگ سرمایه داری - فرهنگ مطلوب جهانی (۳) فرهنگ سرمایه داری - جامعه فاضله - فرهنگ مطلوب جهانی (۴) فرهنگ مطلوب جهانی - جامعه تغلب - فرهنگ سلطه			

۳ قدرت سیاسی جوامع اسلامی قبل استعمار و بعد از استعمار به ترتیب به چه صورتی بوده است؟				
(۱)استبداد قومی و قبیله ای - استبداد ایلی و قبیله ای (۲)استبداد استعماری-استبداد قومی و قبیله ای (۳)استبداد استعماری-استبداد ایلی (۴) استبداد قومی و قبیله ای-استبداد استعماری				
۴ اشغال نظامی جواع ضعیف کدام نوع امپریالیسم است؟				
(۱)نظامی (۲)سیاسی (۳) فرهنگی (۴)اقتصادی				
۴				
به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.				
۱ مهمترین عامل وقوع و ریشه جنگ جهانی اول ودوم چه بود؟				
۲ مراد از کشورهای اول و دوم و سوم چیست؟				
۳ اصطلاح مرکز و پیرامون به چه چیزی اشاره دارد ؟				
۴ دو عنصر برتر در فرهنگ اسلامی چیست؟				
۵ دو لژ که منورالفکران در ایران تاسیس کردند چه بود				
۶ انقلاب روسیه به چه دلیل باانقلابهای دیگر اروپا متفاوت بود				
۵				
هر کدام از موارد زیر در سمت راست کدام نتیجه در سمت چپ را به دنبال داشته است (به هم وصل کنید)				
۱)موقعیت برتر کشورهای غربی در عرصه رسانه		الف) تضعیف ساز و کار دموکراسی		
۲)تمجع قدرت رسانه در دست کانون های صهیونیستی		ب) امپراطوری رسانه		
۳ تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا چند فرد		د) تزلزل هویت فرهنگی جوامع غیر غربی		
۶				
جدول زیر را کامل کنید				
شکل استعمار		ابزار		حضور استعمارگران و مجریان
قدیم				
				استعمارگران پنهان و مجریان آشکار
		فرهنگی و آموزشی		
۷				
روشنگری غرب در سده های زیر چه شکل و روش معرفتی داشت؟				
سده هفدهم و هیجدم				
سده نوزدهم و بیستم				
پایان سده بیستم				
۰/۷۵				
به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید				
۸		تفاوت های چالش فقر و غنا با بحران اقتصادی را بنویسید		
۹		رویکرد فرهنگ مدرن غرب به طبیعت را بنویسید		
۱۰		راههای شناخت و معرفت در قرون وسطی و دوره رنسانس چه بود		
۱۱		منظور از افول سکولاریسم را توضیح دهید		
۱۲		سه مورد از مهمترین ویژگی بیدارگران اسلامی را بنویسید		
۱۳		مقاومت منفی به چه معناست توضیح دهید		
۱۴		اهداف جنبش عدالتخانه را توضیح دهید		
۱۵		چرا دولتمردان غربی از عمق حادثه انقلاب اسلامی غافل بودند		
۱۶		بازگشت به اسلام چه تاثیری بر مساله اسرائیل در جهان اسلام داشت توضیح دهید		
۲۰		موفق و پیروز باشید		
" انسان همان میشود که به آن می اندیشد . به بهترینها بیندیشید"				
نام و نام خانوادگی		نمره نهایی پس از رسیدگی به اعتراضات		نام و نام خانوادگی
مصحح/ دبیر				مصحح/ دبیر
با عدد		با حروف		با عدد
با حروف		با عدد		با حروف
امضاء:				امضاء:

پاسخنامه (کلید)

۱	(۱) درست - درست - نادرست (۳) درست - نادرست - درست - نادرست ص ۴ و ۶ (۲) نادرست - درست - درست - نادرست ص ۳۹ و ۵۹	
۲	(۱) فردی و اقتصادی ص ۷۶ (۲) فقر و غنا ص ۷۸ (۳) سکولار و غرب ص ۸۱ (۴) فرهنگی سکولار غربی ص ۸۱	
۳	(۳) هستی شناسانه - معرفت شناسانه - انسان شناسانه ص ۳ و ۴ (۲) جامعه تغلب - فرهنگ سرمایه داری - فرهنگ مطلوب جهانی ص ۱۲ و ۱۳ و ۱۶ (۴) استبداد قومی و قبیله ای - استبداد استعماری ص ۳۲ (۱) نظامی ص ۲۳	
۴	(۱) رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود. ریشه در فرهنگ غرب ص ۸۵ (۲) جهان اول، کشورهای سرمایه داری بلوک غرب جهان دوم، کشورهایی است که در کانون بلوک شرق قرار داشتند. جهان سوم، کشورهای دیگری هستند که خارج از این دو بلوک قرار داشته و تحت نفوذ آنها بوده اند ص ۸۸. (۳) اصطلاح مرکز و پیرامون به نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی اشاره دارد. ص ۸۸ (۴) فقاقت و عدالت ص ۱۰۸ (۵) لژ آدمیت و لژ بیداری ایرانیان ص ۱۱۰	
۵	۱) موقعیت برتر کشورهای غربی در عرصه رسانه (ب) امپراطوری رسانه ۲) تجمع قدرت رسانه در دست کانون های صهیونیستی (د) تزلزل هویت فرهنگی جوامع غیر غربی ۳) تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا چند فرد (الف) تضعیف ساز و کار دموکراسی ص ۷۰	
۶	شکل استعمار ابزار حضور استعمارگران و مجریان قدیم نظامی استعمارگران آشکار و مجریان آشکار نو اقتصادی استعمارگران پنهان و مجریان آشکار فرانو فرهنگی و آموزشی استعمارگران پنهان و مجریان پنهان ص ۲۵	
۷	ص ۴۳ سده هفدهم و هیجدهم عقل گرایی نوزدهم و بیستم حس گرایی پایان قرن ۲۰ افول حس گرایی	
۸	فقر و غنا چالشی همیشگی ولی بحران اقتصادی اغلب دوره ای و مقطعی. آسیب های مربوط به فقر و غنا همواره متوجه قشرهای فقیر و ضعیف جامعه است، آسیب های مربوط به بحران اقتصادی تمامی جامعه را در بر می گیرد ص ۹۲ و ۹۳	
۹	فرهنگ مدرن، طبیعت را ماده خام و بی جانی می داند که انسان اجازه هرگونه تصرفی را در آن دارد. در این فرهنگ، انسان بر این گمان است که با تسخیر طبیعت و تصرف آن، می تواند تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کند ص ۹۵	
۱۰	در قرون وسطی، کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا معتبرترین راه شناخت جهان بود و شناخت از راه عقل و تجربه نادیده گرفته می شد. در رنسانس، این روش معرفتی به تدریج به بحران معرفتی انجامید. جهان غرب به شناخت از راه عقل و تجربه بسنده کرد. ص ۹۹	
۱۱	طی قرن بیستم نه تنها دین از فرهنگ عمومی مردم خارج نشد بلکه در سال های پایانی آن، نگاه معنوی و دینی، به سطوح مختلف زندگی انسان ها بازگشت. بعضی متفکران این موج که نشانه بحران معنویت در فرهنگ غرب است، ص ۱۰۱	
۱۲	به خطر کشورهای غربی برای جوامع اسلامی توجه داشتند و خواستار استقلال اقتصادی و سیاسی جوامع اسلامی بودند. به دنبال اصلاح رفتار دولت ها در کشورهای اسلامی بودند. بیداری را بازگشت به اسلام و عمل به آن می دانستند. بسیاری از آنان وحدت امت اسلامی و عزت جهان اسلام را دنبال می کردند و قومیت های مختلف را درون امت واحد اسلامی به رسمیت می شناختند. ص ۱۰۹	
۱۳	در مقاومت منفی، حاکمیت پادشاه ظالمانه و غیرمشروع دانسته میشود و همکاری سیاسی با آن، جز در حد واجبات نظامیه انجام نمیشود. منظور از واجبات نظامیه اموری است که برای بقای زندگی اجتماعی لازم است؛ مانند حفظ امنیت یا مقابله با دشمنان خارجی. ص ۱۱۶	
۱۴	فقط به دنبال اصلاح کار یا رفتار خاصی از پادشاه نبود بلکه اصلاح شیوه زمامداری او را هدف قرار داده بود تأسیس مجلسی بود که قوانین عادلانه الهی را تدوین کند و شاه را ملزم سازد که در چارچوب این قوانین عمل کند. ص ۱۱۷	
۱۵	انقلاب اسلامی به دلیل اینکه با بلوک شرق ارتباط برقرار نمی کرد، توان مقاومت نداشت، نمی توانست تداوم یابد و دیر یا زود، بار دیگر، دست نیاز به سوی بلوک غرب دراز می کرد. دولتمردان غربی انقلاب را با موازین فرهنگ غرب میسجیدند حال آنکه انقلاب اسلامی ایران از متن فرهنگی دیگر برمیخاست ص ۱۲۴	
۱۶	اولا مشروعیت قرارداد کمپ دیوید را در باور مسلمانان، مخدوش کرد؛ ثانيا مقاومت در برابر صهیونیسم را از موضع اعتقاد اسلامی و با تکیه بر ایمان به خداوند و قدرت الهی آغاز کرد. ص ۱۲۷	

زیست شناسی

باسمه تعالی

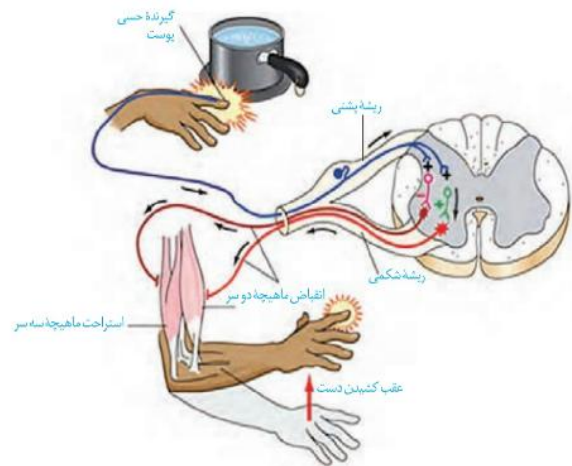
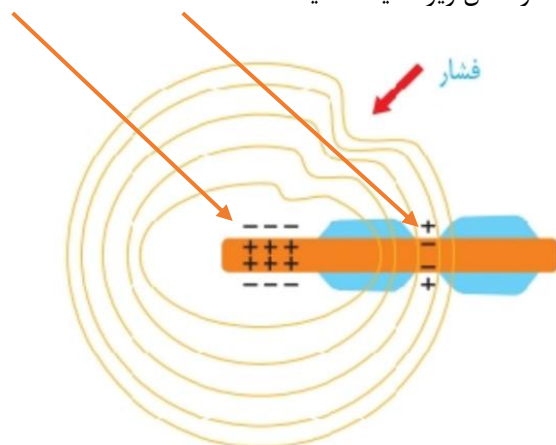
وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجانغربی

منطقه مرحمت آباد (شهرستان چهاربرج)

فراخوان تهیه بانک سوالات مفهومی

شماره	پرسش های جاخالی	نمره
۱	بخش پسین هیپوفیز از نظر نوع بافت همانند غده فوق کلیه می باشد.	۰.۲۵
۲	در اولین برخورد لنفوسیت ها ، با میکروبها لنفوسیت..... عامل بیماری زا را شناسایی می کند و در دومین برخورد با میکروب ، لنفوسیت عامل بیماری زا را شناسایی می کند.	۰.۵
۳	در یک فام تن دو کروماتیدی در مجموعمولکول دنا و رشته پلی نوکلئوتیدی وجود دارد .	۰.۵
۴	باردار بودن مادر را می توان از طریق آزمایش خون فهمید .(در مرحله مورولا _بعد از مرحله جایگزینی)	۰.۲۵
۵	یاخته رویشی در نتیجهلوله گرده را تشکیل می دهد .	۰.۲۵
شماره	پرسش های صحیح غلط	نمره
۱	پرده صماغ در تمامی جانوران درون گوش محصور شده است صحیح غلط ☐	۰.۲۵
۲	محل تولید اسپرم ها بر عکس محل بلوغ آنها خارج از محوطه شکمی صورت می گیرد صحیح غلط ☐	۰.۲۵
۳	یاخته موجود در فولیکول های غیر فعال رشد نیافته دولا د می باشد. صحیح غلط ☐	۰.۲۵
۴	کاهش هورمون های HSF و HL نشانگر اوج فعالیت یاخته های انبانک جهت تولید هورمون می باشد. صحیح غلط ☐	۰.۲۵
۵	در همه جانورانی که به روش جنسی تولید مثل می کنند ، دو فرد در تولید یاخته تخم مشارکت می کنند . صحیح غلط ☐	۰.۲۵
شماره	پرسش های تستی	نمره
۱	در یک نورون در حالت آرامش سدیم از چه طریق وارد یاخته می شود ؟ (الف)کانال های دریچه دار سدیمی ☐ (ب)پمپ سدیم پتاسیم ☐ (ج)کانال نشتی ☐ (د)کانال های دریچه دار سدیم و کانال نشتی ☐	۰.۲۵
۲	در نتیجه برخورد ماستوسیت ها با عوامل بیماری زا یاخته های کدام بافت دچار تغییر می شوند؟ (الف)بافت ماهیچه ای ☐ (ب)بافت عصبی ☐ (ج)بافت پوششی ☐ (د)بافت پیوندی ☐	۰.۲۵
شماره	پرسش های کوتاه پاسخ	نمره
۱	با رسیدن پیام عصبی به یک یاخته ماهیچه ای چه تغییری در غلظت یون های کلسیم شبکه آندپلاسمی آن رخ می دهد؟	۰.۵
۲	در نتیجه جدا شدن ناقل های عصبی از گیرنده های خود بر روی سلول ماهیچه ای جابجایی کلسیم با چه روشی انجام می شود .	۰.۵
۳	تاثیر هورمون پاراتیروئیدی بر روی اندام های هدف مختلف را باهم مقایسه کنید .	۰.۷۵
۴	در بیماری دیابت نوع یک ، یاخته های عامل بیماری از چه نوع بافتی هستند؟	۰.۵
۵	اگر بدون خوردن صبحانه به مدرسه بروید ، میزان ترشح کدام هورمون در بدنتان افزایش می یابد؟	۰.۵
۶	عبارات موجود در ستون الف را به موارد مرتبط در ستون ب وصل کنید .	۱.۰
	الف	ب
	آنافاز میتوز	دو هسته ۲ن کروموزومی تک کروماتیدی
	تلوفاز میوز ۲	دو هسته ۲ن کروموزومی تک کروماتیدی
	آنافاز میوز ۱	جدا شدن کروموزومهای همتا ی مضاعف شده
	تلوفاز میتوز	جدا شدن کروماتیدهای خواهری از یکدیگر
	تلوفاز میوز ۱	

۰.۲۵	در لوله های اسپرم ساز هرچه از دیواره لوله به سمت وسط لوله نزدیکتر می شویم چه تغییری در مقدار سیتوپلاسم یاخته ها ایجاد می شود ؟	۷
۰.۵	اندام هدف هورمون های استروژن و پروژسترون کدام است؟	۸
۰.۵	در شکل مقابل موارد خواسته شده را مشخص کنید . ۱_ یاخته های هدف جیبرلین ۲_ یاخته های تولید کننده جیبرلین	۹
		
نمره	پرسش های تشریحی	شماره
۰.۵	وقتی که اختلاف پتانسیل دو سوی غشا از مثبت سی به منفی ۳۰ تغییر پیدا می کند در غلظت یون های دو سوی غشا چه تغییری ایجاد می شود ؟	۱
۰.۵	چرا برای نشان دادن اثرات اعتیاد به کوکائین از مصرف گلوکز به عنوان معیار استفاده شده است ؟	۲
۰.۷۵	با توجه به شکل زیر بگویید چرا هر دو سیناپس اول مربوط به نورون حسی در قسمت خاکستری نخاع مثبت می باشد ؟	۳
		
۰.۷۵	غلظت یون سدیم را در نقاط مشخص شده در شکل زیر مقایسه کنید . A B فشار	۴
		
۰.۷۵	چرا برای دیدن اجسام نزدیک ماهیچه های جسم مژگانی بایستی با انقباض خود عدسی چشم را ضخیم تر کنند ؟	۵

باسمه تعالی

وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجانغربی

منطقه مرحمت آباد (شهرستان چهاربرج)

فراخوان تهیه بانک سوالات مفهومی

۰.۵	چرا پیاز بویایی با سامانه لمبیک در ارتباط است ؟	۶
۰.۵	بافت استخوان مبتلا به پوکی و طبیعی را از نظر تعداد حفرات و اندازه حفرات مقایسه کنید .	۷
۰.۵	انرژی مصرف شده در فرایند انقباض ماهیچه منجر به ایجاد چه تغییراتی در رشته های میوزین می شود ؟	۸
۰.۵	نقش عرق و اسید چرب سطح پوست را در حفاظت از بدن در برابر عوامل بیگانه مقایسه کنید ؟	۹
۰.۵	به نظر شما چه ارتباطی بین عملکرد گلبول های سفید و دانه های موجود در سیتوپلاسم آنها وجود دارد ؟	۱۰
۰.۷۵	یاخته لنفوسیت T کشته را از نظر عملکرد با یاخته لنفوسیت کشته طبیعی مقایسه کنید.	۱۱
۱.۰	چرخه یاخته ای را در یاخته تخم در دو مرحله ایجاد مورولا و بعد از جایگزینی با هم مقایسه کنید .	۱۲
۰.۵	در گیاهان گلدار تفاوت تخم اصلی با تخم ضمیمه در چیست؟	۱۳
۰.۷۵	دلیل اینکه قبل از کاشت دانه ، آنها را برای مدتی در آب خیس می کنند، چیست؟	۱۴
۰.۵	چرا یاخته های پارانشیمی نمی توانند پوست دانه را تشکیل دهند؟	۱۵
۱.۰	پاسخ یاخته های ریشه به غلظت کم اکسین را با پاسخ یاخته های ساقه مقایسه کنید .	۱۶
۰.۵	کاهش مقدار اکسین در جوانه های جانبی منجر به افزایش مقدارو کاهش مقداردر جوانه ها می شود .	۱۷
۰.۷۵	شاید در هنگام تهیه سبزه عید مشاهده کرده باشید ، که با وجود اینکه دانه های تازه جوانه زده گندم را به صورت نا منظم در ظرف می ریزیم ولی پس از مدتی در تمام دانه ها ریشه ها به طرف زمین و ساقه ها رو به بالا رشد خواهند کرد ، دلیل این امر چیست ؟	۱۸
۲۰/۰	ارزش دانش در عمل به آن است.	۴۰

باسمه تعالی

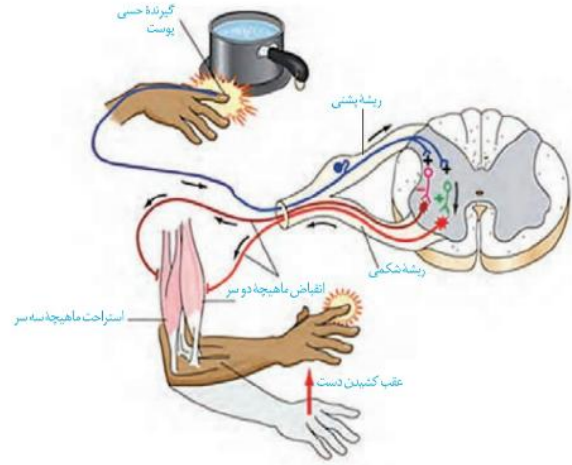
وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجانغربی

منطقه مرحمت آباد (شهرستان چهاربرج)

فراخوان تهیه بانک سوالات مفهومی

شماره	پرسش های جاخالی	نمره
۱	بخش پسین هیپوفیز از نظر نوع بافت همانند بخش مرکزیغده فوق کلیه می باشد.	۰.۲۵
۲	در اولین برخورد لنفوسیت ها ، با میکروب ها لنفوسیت..... لنفوسیت غیر فعال عامل بیماری زا را شناسایی می کند و در دومین برخورد با میکروب ، لنفوسیت لنفوسیت خاطره عامل بیماری زا را شناسایی می کند.	۰.۵
۳	در یک فام تن دو کروماتیدی در مجموع ۲...مولکول دنا و ۴... رشته پلی نوکلئوتیدی وجود دارد .	۰.۵
۴	باردار بودن مادر را می توان بعد از مرحله جایگزینی طریق آزمایش خون فهمید .(در مرحله مورولا _بعد از مرحله جایگزینی)	۰.۲۵
۵	یاخته رویشی در نتیجه رشدلوله گرده را تشکیل می دهد .	۰.۲۵
شماره	پرسش های صحیح غلط	نمره
۱	پرده صماغ در تمامی جانوران درون گوش محصور شده است . غ. صحیح □ غلط □	۰.۲۵
۲	محل تولید اسپرم ها بر عکس محل بلوغ آنها خارج از محوطه شکمی صورت می گیرد . غ. صحیح □ غلط □	۰.۲۵
۳	یاخته موجود در فولیکول های غیر فعال رشد نیافته دولاد می باشد. ص صحیح □ غلط □	۰.۲۵
۴	کاهش هورمون های HSF و HL نشانگر اوج فعالیت یاخته های انبانک جهت تولید هورمون می باشد. غ. صحیح □ غلط □	۰.۲۵
۵	در همه جانورانی که به روش جنسی تولید مثل می کنند ، دو فرد در تولید یاخته تخم مشارکت می کنند . غ. صحیح □ غلط □	۰.۲۵
شماره	پرسش های تستی	نمره
۱	در یک نورون در حالت آرامش سدیم از چه طریق وارد یاخته می شود؟ (الف)کانال های دریچه دار سدیمی □ (ب)پمپ سدیم پتاسیم □ (ج)کانال نشتی □ (د)کانال های درجه دار سدیم و کانال نشتی □	۰.۲۵
۲	در نتیجه برخورد ماستوسیت ها با عوامل بیماری زا یاخته های کدام بافت دچار تغییر می شوند؟ (الف)بافت ماهیچه ای □ (ب)بافت عصبی □ (ج)بافت پوششی □ (د)بافت پیوندی □	۰.۲۵
شماره	پرسش های کوتاه پاسخ	نمره
۱	با رسیدن پیام عصبی به یک یاخته ماهیچه ای چه تغییری در غلظت یون های کلسیم شبکه آندپلاسمی آن رخ می دهد؟ کاهش می یابد	۰.۵
۲	در نتیجه جدا شدن ناقل های عصبی از گیرنده های خود بر روی سلول ماهیچه ای جابجایی کلسیم با چه روشی انجام می شود. با انتقال فعال از سیتوپلاسم وارد شبکه آندوپلاسمی می شود.	۰.۵
۳	تاثیر هورمون پاراتیروئیدی بر روی اندام های هدف مختلف را باهم مقایسه کنید . در یاخته های روده و کلیه منجر به جذب کلسیم می شود ولی ماده زمینه ای استخوان منجر به آزاد شدن کلسیم می شود.	۰.۷۵
۴	در بیماری دیابت نوع یک ، یاخته های عامل بیماری از چه نوع هستند؟ یاخته های دستگاه ایمنی	۰.۵
۵	اگر بدون خوردن صبحانه به مدرسه بروید ، میزان ترشح کدام هورمون در بدنتان افزایش می یابد؟ گلوکاگون	۰.۵
۶	عبارات موجود در ستون الف را به موارد مرتبط در ستون ب وصل کنید .	۱.۰

	الف	ب	
	آنافاز میتوز تلوفاز میتوز ۲ آنافاز میتوز ۱ تلوفاز میتوز تلوفاز میتوز ۱	دو هسته $2n$ کروموزومی دو کروماتیدی تلوفاز میتوز ۱ دو هسته $2n$ کروموزومی تک کروماتیدی تلوفاز میتوز جدا شدن کروموزومهای همتا ی مضاعف شده آنافاز میتوز ۱ جدا شدن کروماتیدهای خواهری از یکدیگر آنافاز میتوز	
۷	در لوله های اسپرم ساز هر چه از دیواره لوله به سمت وسط لوله نزدیکتر می شویم چه تعبیری در مقدار سیتوپلاسم یاخته ها ایجاد می شود؟ کاهش می یابد.	۰.۲۵	
۸	علاوه بر رحم ، اندام هدف هورمون های استروژن و پروژسترون کدام است؟ هیپوتالاموس	۰.۵	
۹	در شکل مقابل موارد خواسته شده را مشخص کنید . ۱_ یاخته های هدف جیبرلین ۲_ یاخته های تولید کننده جیبرلین	۰.۵	
شماره	پرسش های تشریحی	نمره	
۱	وقتی که اختلاف پتانسیل دو سوی غشا از مثبت سی به منفی ۳۰ تغییر پیدا می کند کانالهای دریچه دار غشا در چه شرایطی قرار دارند؟ کانال سدیمی بسته و کانال پتاسیمی باز است.	۰.۵	
۲	چرا برای نشان دادن اثرات اعتیاد به کوکائین از مصرف گلوکز به عنوان معیار استفاده شده است ؟ چون مویرگهای مغز پیوسته هستند و یاخته های مغز از گلوکز برای تولید انرژی استفاده می کنند.	۰.۵	
۳	با توجه به شکل زیر بگویید چرا هر دو سیناپس اول مربوط به نورون حسی در قسمت خاکستری نخاع مثبت می باشد ؟ چون هر دو باید پیام ارسا کنند پام تحریکی برای ماهیچه دو سر و پیام مها کنندگی برای ماهیچه سه سر	۰.۷۵	
۴	غلظت یون پتاسیم را در نقاط مشخص شده در شکل زیر مقایسه کنید . A. در بیرون غشا غلظت بیشتر-B. در درون غشا غلظت بیشتر	۰.۷۵	

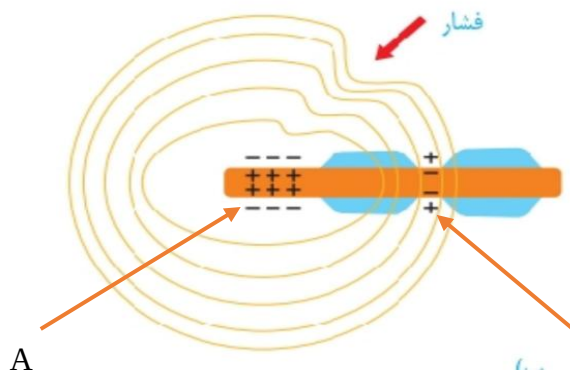
باسمه تعالی

وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجانغربی

منطقه مرحمت آباد (شهرستان چهاربرج)

فراخوان تهیه بانک سوالات مفهومی

۵	چرا برای دیدن اجسام نزدیک ماهیچه‌های جسم مژگانی بایستی با انقباض خود عدسی چشم را ضخیم‌تر کنند؟ بدلیل اینکه پرتوهای نوری که از جسم نزدیک می‌آیند واگراتر هستند و عدسی با انقباض خود باعث همگراتر شدن پرتوها شده و تصویر در محل مناسب تشکیل می‌شود.	۰.۷۵
۶	چرا پیاز بویایی با سامانه لیمبیک در ارتباط است؟ چون بخشی از احساس لذت مربوط به بوها می‌باشد.	۰.۵
۷	بافت استخوان مبتلا به پوکی و طبیعی را از نظر تعداد حفرات و اندازه حفرات مقایسه کنید. در استخوان مبتلا به پوکی حفرات نسبت به استخوان سالم، بزرگتر هستن و تعداد حفرات کمتر است.	۰.۵
۸	انرژی مصرف شده در فرایند انقباض ماهیچه منجر به ایجاد چه تغییراتی در رشته‌های میوزین می‌شود؟ باعث تغییر حالت سر پروتئین میوزین می‌شود.	۰.۵
۹	نقش عرق و اسید چرب سطح پوست را در حفاظت از بدن در برابر عوامل بیگانه مقایسه کنید؟ عرق برای باکتری‌ها مناسب نیست - اسید چرب برای میکروبها مناسب نیست.	۰.۵
۱۰	به نظر شما چه ارتباطی بین عملکرد گلبول‌های سفید و دانه‌های موجود در سیتوپلاسم آنها وجود دارد؟ اگر گلبول سفید ماده خاصی ترشح کند دانه دارتر هست.	۰.۵
۱۱	یاخته لنفوسیت T کشته را از نظر عملکرد با یاخته لنفوسیت کشته طبیعی مقایسه کنید. عملکرد لنفوسیت کشته طبیعی غیر اختصاصی است - ولی لنفوسیت T کشته اختصاصی عمل می‌کند.	۰.۷۵
۱۲	چرخه یاخته‌ای را در یاخته تخم در دو مرحله ایجاد مورولا و بعد از جایگزینی با هم مقایسه کنید. مرحله وقفه ۱ در یاخته‌های مورولا بسیار کوتاه است ولی بعد از جایگزینی به دلیل تامین مواد مغذی هم رشد وجود دارد و هم تقسیم و مرحله وقفه ۱ طولانی‌تر است.	۱.۰
۱۳	در گیاهان گلدار تفاوت تخم اصلی با تخم ضمیمه در چیست؟ تخم اصلی دولا است و تخم ضمیمه سه لاد است.	۰.۵
۱۴	دلیل اینکه قبل از کاشت دانه، آنها را برای مدتی در آب خیس می‌کنند، چیست؟ خیس کردن باعث می‌شود پوسته دانه آب جذب کرده و ترک بردارد و در نتیجه اکسیژن مورد نیاز برای جوانه زدن دانه تامین شود.	۰.۷۵
۱۵	چرا یاخته‌های پارانشیمی نمی‌توانند پوست دانه را تشکیل دهند؟ چون استحکام لازم را ندارند.	۰.۵
۱۶	پاسخ یاخته‌های ریشه به غلظت کم اکسین را با پاسخ یاخته‌های ساقه مقایسه کنید. یاخته‌های ساقه در غلظت کم اکسین رشد می‌کنند ولی یاخته‌های ریشه در غلظت کم اکسیژن رشدشان کاهش می‌یابد.	۱.۰
۱۷	کاهش مقدار اکسین در جوانه‌های جانبی منجر به افزایش مقدار... سیتوکینین و کاهش مقدار... اتیلن در جوانه‌ها می‌شود.	۰.۵
۱۸	شاید در هنگام تهیه سبزه عید مشاهده کرده باشید، که با وجود اینکه دانه‌های تازه جوانه زده گندم را به صورت نامنظم در ظرف می‌ریزیم ولی پس از مدتی در تمام دانه‌ها ریشه‌ها به طرف زمین رشد خواهند کرد، دلیل این امر چیست؟ ریشه در پاسخ به	۰.۷۵

	نیروی گرانشی زمین به طرف زمین رشد می کند.	
۲۰/۰	ارزش دانش در عمل به آن است.	۴۰